

FACULTEIT
RECHTSGELEERDHEID

**Georganiseerde diefstallen in de grensregio van
West-Vlaanderen: grensoverschrijdende criminaliteit als
een mogelijke oorzaak voor een operationele en functionele
schaalvergroting bij de lokale politie?**

Masterproef neergelegd tot het behalen van
de graad van Master in de criminologische wetenschappen
door **(00901099) Hoorelbeke Marjolein**

Academiejaar 2012-2013

Promotor :

Prof. Dr. Marc Cools

Commissarissen :

**Lic. Ben Heylen
Prof. Dr. Tom Vander Beken**

Verklaring inzake toegankelijkheid van de masterproef criminologische wetenschappen

Ondergetekende,

[Naam en Voornaam + studentennummer]**Hoorelbeke Marjolein (00901099)**

geeft hierbij aan derden,

zijnde andere personen dan de promotor (en eventuele co-promotor), de commissarissen of leden van de examencommissie van de master in de criminologische wetenschappen,

[de toelating] ~~[geen toelating]~~ (*schrappen wat niet past*)

om deze masterproef in te zien, deze geheel of gedeeltelijk te kopiëren of er, indien beschikbaar, een elektronische kopie van te bekomen, waarbij deze derden er uiteraard slechts zullen kunnen naar verwijzen of uit citeren mits zij correct en volledig de bron vermelden.

Deze verklaring wordt in zoveel exemplaren opgemaakt als het aantal exemplaren waarin de masterproef moet worden ingediend, en dient in elk van die exemplaren ingebonden onmiddellijk na het titelblad.

Datum:**14/08/2013**.....

Handtekening:**Hoorelbeke M.**

Woord vooraf

Deze masterproef kwam tot stand in het kader van het behalen van het diploma Master in de criminologische wetenschappen. Graag had ik hier van de gelegenheid gebruik willen maken om mijn dankwoord te formuleren.

In eerste instantie wil ik mijn ouders bedanken om vier jaar lang in mij te geloven en me te steunen doorheen de opleiding. Door hen heb ik de kans gekregen om deze opleiding te volgen en te mogen volbrengen. De woorden van frustratie werden in deze vier jaar begripvol onthaald. Ze hebben me geholpen te relativieren en me moed gegeven om verder te doen.

Ik wil Hoofdcommissaris Rino Defoor bedanken om samen met mij te brainstormen over het onderwerp en het verloop van de masterproef en voor de inhoudelijke feedback bij het schrijven van deze scriptie.

Ook wil ik Commissaris Lieven Naessens bedanken om me bij te staan met raad en aanmoedigende woorden bij het schrijven van deze scriptie, maar ook voor het herhaaldelijk herlezen van de hoofdstukken uit deze scriptie.

Ik wil beide nogmaals bedanken voor de prachtige stage-ervaring. Door de inzichten die ik heb verworven op de stageplaats over de politie, was het mogelijk om dit onderzoek te voeren en respondenten bepaalde vragen te kunnen voorleggen.

Verder mag promotor Prof. Dr. Marc Cools niet worden vergeten. Ik wil hem hartelijk bedanken voor de late opvang in mijn zoektocht naar de juiste promotor. Maar ook voor de juiste sturing en feedback bij het ontwikkelen van het onderzoek en het schrijven van deze scriptie. Hij stond altijd klaar met raad bij al mijn vragen.

Daarnaast wil ik alle respondenten van harte bedanken voor hun medewerking aan dit onderzoek, waardoor het schrijven van deze masterproef mogelijk werd. Doorheen het afnemen van de interviews heb ik heel veel bijgeleerd over de West-Vlaamse politiewereld.

Als laatste, maar daarom niet de minst belangrijkste, wil ik mijn vrienden Stef, Romy en Femke bedanken voor de oppeppende woorden tijdens het voorbije jaar maar ook voor

het beantwoorden van mijn vragen. Daarnaast wil ik hen samen met Arlena, ook bedanken voor vier onvergetelijke jaren aan de Universiteit van Gent.

Hierbij wil ik nog andere vrienden uit het thuisfront bedanken voor de steeds aanmoedigende woorden doorheen het jaar. Maar ook wil ik hen bedanken voor de tijdige ontspannende momenten die me opnieuw energie gaven om verder te werken aan deze masterproef.

Inhoud

Woord vooraf	I
Lijst van gebruikte afkortingen en verklarende woorden	VIII
Lijst met figuren	IX
Inleiding	1
Hoofdstuk 2: Schaalvergroting van lokale politiezones	5
2.1 Ontstaan van de lokale politiezones	8
2.1.1 Tien jaar politiehervorming	12
2.1.1.1 Grote diversiteit tussen de politiezones en het disfunctioneren van kleine politiezones.....	12
2.1.1.2 De geïntegreerde werking tussen federale politie en lokale politie	13
2.1.1.3 Evaluatie van de basisfunctionaliteiten	13
2.1.1.4 Evaluatie van ‘Community Oriented Policing’	15
2.1.1.5 Dispatching door het CIC (Communicatie- en informatiecentrum) als invloed op de geïntegreerde politiewerking	15
2.1.2 Typologie van de politiezones in West-Vlaanderen.	16
2.2 Wat houdt een schaalvergroting van de lokale politiezones in ?.....	18
2.2.1 Afbakening en definitie van het begrip schaalvergroting	20
2.2.1.1 Diverse vormen van schaalvergroting bij de lokale politiezones.....	20
2.2.2 Wettelijke verankering en toepassing	22
2.2.2.1 De wettelijke gevolgen van de Wet tot vrijwillige fusie van politiezones.....	22
2.2.3 De bedrijfseconomische visie op schaalvergroting.....	23
2.2.3 De kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting	24
2.2.4 Voordelen schaalvergroting bij de lokale politiezones	25
2.2.4.1 Meer agenten in gespecialiseerde diensten en efficiënter optreden tegen georganiseerde criminaliteit	25
2.2.4.2 Gemakkelijk beheer organiseren van aankopen voor materiaal en ICT	26
2.2.4.3 Voldoende rotatie en meer vrije beleidsruimte	26
2.2.5 Nadelen van schaalvergroting bij lokale politiezones.....	27
2.2.5.1 Verliezen van voeling met de burger	27
2.2.5.2 Logge administratieve en bureaucratische werking	28
2.2.6 Factoren die meespelen in het proces van schaalvergroting.	28
2.2.7 De gemeentelijke autonomie mag niet uit het oog worden verloren	29

2.2.8 Interzonale samenwerking (als eerste stap richting schaalvergroting?).....	31
2.3 Waarom dringt schaalvergroting van lokale politiezones zich op?	33
2.3.1 Geen volwaardige minimale dienstverlening.....	34
2.3.2 Schaalvergroting van de lokale politie door optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen?	35
2.3.3 De KUL-norm achterhaald.....	36
2.3.4 Zal de geïntegreerde werking tussen de lokale en de federale politie op spel komen te staan?.....	37
2.3.5 Inspelen op het tekort aan mandaathouders en leidinggevende functies	39
2.3.6 De ontwikkeling in de tijd en het daarbij opduiken van zonaaloverschrijdende criminaliteitsfenomenen.....	40
2.4 Besluit.....	41
Hoofdstuk 3: Georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes.....	46
3.1 Met cijfers uit het AIK Ieper en Kortrijk de piekmomenten van 2012 aantonen en het verdere verloop in 2013.	48
3.2 Een omschrijving van de gepleegde feiten inzake grenscriminaliteit anno 2012-2013 .	51
3.2.1 De ‘Kappabende’	51
3.2.1.1 Een vergelijking tussen toen en nu.....	52
3.2.3 De Akkoorden van Doornik.....	53
3.2.4 De gecoördineerde acties inzake bestuurlijke politie.....	54
3.2.5 Extra maatregelen inzake gerechtelijke politie	55
3.3 De link tussen schaalvergroting en grenscriminaliteit in Zuid West-Vlaanderen	56
3.3.1 InfoTARGET	58
3.4 Aan de Belgisch - Nederlandse grens is een fusie doorgevoerd van twee politiezones, gebeurt de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit daar nu effectiever en efficiënter?	61
3.5 Besluit.....	63
Hoofdstuk 4: Het principe van de ‘excellente politiezorg’ en ‘New Public Management’ binnen de lokale politie.	66
4.1 Community Oriented Policing.....	69
4.1.1 De gemeenschapsgerichte politiezorg als normerend politiemodel.....	70
4.1.1.1 Wat met de lokale verankering bij een schaalvergroting ?	73
4.1.2 De informatiegestuurde politiezorg als werkwijze	75
4.1.3 De geïntegreerde en integrale politiezorg en de ruimere maatschappelijke veiligheid	76

4.1.4 Optimale bedrijfsvoering als bundeling van algemeen geldende en voor de politie aangepaste managementmodellen en –theorieën	78
4.2 New Public Management.....	80
4.2.2 Het strategisch management	82
Hoofdstuk 5: Methodologie	83
5.1 De onderzoeksstrategieën	83
5.2 Het onderzoeksmateriaal	84
5.3 De specifieke onderzoekstechnieken	86
5.4 De onderzoekspopulatie	87
5.5 De wijze van steekproeftrekking	89
5.6 De validiteit	90
5.6.1 De interne validiteit.....	90
5.6.2 De externe validiteit	91
5.7 De ethische aspecten.....	91
5.8 De interne en externe betrouwbaarheid	91
Hoofdstuk 6: Resultaten	93
6.1 Het Lokaal politieel standpunt: de korpschefs van de lokale politie West-Vlaanderen	95
6.1.1 De aanpak inzake (grens)criminaliteit en de samenwerking tussen de lokale politie en de federale politie	95
6.1.2 Pro of contra een schaalvergroting van de lokale politie met of zonder wederzijdse verkenning op elkaars terrein ?	97
6.1.3 Grensoverschrijdende criminaliteit als oorzaak voor een schaalvergroting ?.....	101
6.1.4 Eerst operationele en functionele schaalvergroting met grotere slagkracht om lokale politiezones beter in te zetten in de strijd tegen de grenscriminaliteit ?	102
6.1.5 Vanuit een kwaliteitsgerichte visie of bedrijfseconomische visie op een schaalvergroting?	105
6.1.6 Meer impact op de Franse politiediensten, de federale politie en de onveiligheidsgevoelens van burgers maar een betere dienstverlening door een schaalvergroting van de lokale politie ?.....	106
6.1.7 De invloed van de lokale overheid en het lokaal politie management en de rol van DirCo in het verhaal van een schaalvergroting	107
6.2 Het arrondissementeel politieel standpunt: de federale politie van West-Vlaanderen	109
6.2.1 Maatregelen inzake de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit.....	109

6.2.2 De verwachtingen van het federaal als het lokaal niveau in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit.....	111
6.2.3 De weg naar een verbeterde samenwerking en afstemming met Frankrijk	113
6.2.4 Maatregelen en verwachtingen inzake de strijd tegen bovenlokale fenomenen....	113
6.2.5 Informele samenwerking en wederzijdse verkenning voorafgaand aan schaalvergroting ?	115
6.2.6 Pro of contra schaalvergroting van lokale politiezones ?	115
6.2.7 De grensoverschrijdende criminaliteit als oorzaak voor een schaalvergroting ?...	119
6.2.8 Eerst operationele en functionele schaalvergroting met grotere slagkracht om de lokale politiezones beter in te zetten in de strijd tegen de grenscriminaliteit ?	120
6.2.9 De invloed van de optimalisatie van de federale politie en de rol van DirCo in het verhaal van schaalvergroting	121
6.3 Lokaal bestuurlijk standpunt: burgemeesters West-Vlaanderen	123
6.3.1 De werking van de lokale politie	123
6.3.2 De rol van de burgemeester in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit en hun verwachtingen naar de lokale politie toe.....	124
6.3.3 De burgemeesters en hun verhaal rond de schaalvergroting van de lokale politie	125
6.3.4 Een schaalvergroting vanuit een kwaliteitgericht oogpunt met een grotere slagkracht tot gevolg?	129
6.4 Andere Sleutelfiguren.....	131
6.4.1 De visie van een Procureur Des Konings inzake grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting	131
6.4.2 De werking van de federale tweedelijns politiedienst inzake grensoverschrijdende criminaliteit.	133
6.4.3 De visie van een Procureur Des Konings en de federale politiedienst inzake de grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting	134
6.4.4 Het West-Vlaamse standpunt inzake de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting in West-Vlaanderen	137
6.4.5 Een federaal standpunt inzake schaalvergroting van lokale politie.	138
6.4.6 De gedeelde visie over schaalvergroting vanuit het West-Vlaams en het federaal standpunt	140
6.5 Besluit.....	145
Hoofdstuk 7: De terugkoppeling van de resultaten naar het theoretisch deel	148
Hoofdstuk 8: Conclusie	156
Bibliografie.....	163

Bijlagen	i
Bijlage 1: GRENSCRIMINALITEIT OVERZICHT VAN DE REFEROTHEEK BAOBAB SITUATIE 10/06/2013	i
Bijlage 2: WONINGINBRAKEN PZ GAVERS 2009-1 ^e SEM 2013	viii
Bijlage 3:.....	xiv
Bijlage 4:.....	xv
Bijlage 5:.....	xvi
Bijlage 6:.....	xviii
Bijlage 7:.....	xxx

Lijst van gebruikte afkortingen en verklarende woorden

PLP 10 = Ministeriële Omzendbrief inzake de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie met het oog op het waarborgen van een minimale gelijkwaardige dienstverlening aan de bevolking

COL = Gemeenschappelijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal

DirCo's = Directeur-Coördinator van federale politie in een gerechtelijk arrondissement

KB = Koninklijk Besluit

WPA = Wet op het Politieambt van 5 augustus 1992

WPG = Wet op de Geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus van 7 december 1998

MFO 2 = Ministeriële richtlijn betreffende het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie

CIC = Communicatie en Informatiecentrum

GPP = de Gerechtelijke Politie bij de Parketten

HCP = Hoofdcommissaris van politie

Rode lopers = een interne politieterm voor politieagenten die bij de politiehervorming een bepaald statuut hebben gekregen.

GGPZ = gemeenschapsgerichte politiezorg

IGPZ = informatiegestuurde politiezorg

OBV = optimale bedrijfsvoering

NPM = New Public Management

FOD= federale overheidsdienst

Lijst met figuren

Figuur 1: Verdeling van de politiezones over het Belgisch grondgebied anno 2010
(<http://www.lokalepolitie.be/sct/nl/politiezones-in-kaart.html>)

Figuur 2: Kaart van de getroffen grensstreek in West-Vlaanderen en Henegouwen
(zie bijlage 1)

Figuur 3: Aantal feiten grenscriminaliteit sensu lato per fenomeen (zie bijlage 1)

Figuur 4: Aantal feiten grenscriminaliteit Frankrijk (input tot 13.05.2013) en België
(zie bijlage 1)

Figuur 5: Aantal woninginbraken uitgesplitst per semester 2009 – 1^e sem 2013 in het arrondissement Kortrijk (ANG & databank AIK) (zie bijlage 2)

Inleiding

Tijdens de stage in politiezone Gavers, in het kader van de opleiding bachelor in de criminologische wetenschappen (februari–mei 2012), werd het arrondissement Kortrijk geconfronteerd met een toenemend aantal woninginbraken en autogerelateerde diefstallen. Er werden toen eerder vruchteloze acties ondernomen om te anticiperen op dit fenomeen.

Sinds 2010 staken de ‘autogerelateerde diefstallen’ als autonoom fenomeen de kop op in de grensregio van West-Vlaanderen. Dit ging samen met een toenemend aantal varianten met een stijgende geweldsgraad, zoals garagediefstallen, homeinvasion, homejacking, carjacking en ramkraken. Het doet terugdenken aan de ‘Kappabendes’ van de jaren '90, die voor een groot aantal ramkaken in de grensregio van West-Vlaanderen verantwoordelijk werden gesteld. Het ging hier vooral om diefstallen met geweld waarbij voertuigen een onderdeel vormden van de modus operandi.

In 2012 bereikte het aantal feiten in Zuid-West-Vlaanderen al een ongekend hoogtepunt (al meer dan 300 feiten tegen de maand oktober). Opvallend was de toenemende driestheid van de daders. Het arrondissementele tussenniveau (de directeur-coördinator en het parket) poogde, samen met het lokale bestuurlijke niveau (burgemeester), al een tijd op het strategisch niveau tot een werkbare structuur te komen. Dit naar het voorbeeld van het arrondissement Kortrijk waar op regelmatige basis VILLARAM wordt georganiseerd.

We onthouden hierbij dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen deels machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen. Dit gebrek aan een politionele repliek en de stijgende objectieve en subjectieve onveiligheid werkt misschien een schaalvergroting in de hand?

Vanuit een kritische blik op de stageplaats en de coördinatie van grenscriminaliteit in het arrondissement, werd de aandacht rond dit fenomeen aangewakkerd. Daarnaast kwam het onderwerp van een schaalvergroting van de lokale politie in de vele gesprekken met de stagebegeleider op de voorgrond. Dit naar aanleiding van de nota's van de Commissaris-Generaal, geschreven met het oog op optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen.

De aandacht voor het onderwerp van een masterproef gaat vooral uit naar een mogelijke schaalvergroting van de lokale politie. Maar omdat ik tijdens de stage geboeid werd door het operationele management van de lokale politie, werd het idee gelanceerd om het fenomeen van de, toen nog piekende, grensoverschrijdende criminaliteit als ‘trigger’ voor een mogelijke schaalvergroting in het Zuiden van West-Vlaanderen naar voor te schuiven.

Met het oog op optimalisatie van de federale politie en de steeds dichterbijkomende hervorming van de gerechtelijke arrondissementen mag de hele provincie West-Vlaanderen niet worden vergeten. Daarom de veralgemening voor een schaalvergroting op de provincie West-Vlaanderen.

De COP (community oriented policing)-gedachte is de theorie van waaruit men bouwt om eventueel te komen tot een schaalvergroting bij de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Dit wordt beschouwd uit het feit dat hier een schaalvergroting kan worden gerealiseerd vanuit de dienstverlening en veiligheidszorg naar de burgers toe. Op die manier kan men beter anticiperen op de aanpak van de georganiseerde diefstallen en de hiermee gepaarde onveiligheidsgevoelens van de burgers die grensoverschrijdende criminaliteit verwezenlijkt.

In de literatuur wordt er constant gesproken over een schaalvergroting uit financiële overwegingen en personeelsbeperkingen. Daarom wil ik een andere piste proberen aan te kaarten.

De bedoeling van dit onderzoek is dat er kan worden bijgedragen tot de discussie om te evolueren tot een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Er kunnen een aantal aanbevelingen worden geformuleerd bij de interzonale aanpak over de grensoverschrijdende criminaliteit. Deze aanbevelingen worden in acht genomen bij de besluitvorming waarop de politie vanuit criminologisch oogpunt niet op de hoogte van was.

Hieraan wordt bijgedragen via enerzijds een literatuurstudie waarbij een onderzoek wordt gevoerd naar schaalvergroting als passend antwoord voor de operationele context en de COP-gedachte. Anderzijds wordt het fenomeen van de georganiseerde diefstallen in de grensstreek, aan de hand van objectieve cijfers, in kaart gebracht. Vanuit deze studie kan worden gekeken naar de samenwerkingsverbanden aan de Belgisch-Nederlandse grens die destijds hebben geleid tot een fusie van de lokale politiezones.

Het organiseren van een bevraging via sleutelfiguren die een federaal, arrondissementeel en een lokaal standpunt kunnen weergeven is hierbij een laatste belangrijk aspect.

In de masterproef wordt een item uit de politiestudies, namelijk de grensoverschrijdende criminaliteit gelinkt naar een item binnen het publiek management namelijk een schaalvergroting van een reeks zelfstandig geplaatste organisaties die onrechtstreeks toch met elkaar zijn verbonden. Deze twee items worden aan elkaar gelinkt door het fenomeen van de grensoverschrijdende criminaliteit als een reden te beschouwen om een mogelijke schaalvergroting door te voeren bij de lokale politie.

Een vergroting van de lokale politiezones realiseren of de bestaande politiezones met elkaar integreren, is puur management. Het is te vergelijken met een bedrijf dat fuseert met een ander bedrijf, waarbij de productie moet worden herschikt en uitgebreid. De verschillende directeurs van de verschillende basispolitiediensten moeten eenheid bereiken in hun dienst. Ook de middelen, het budget, het personeel en de operationele capaciteit moet worden herschikt in functie van efficiëntie en effectiviteit.

De onderliggende theorie is een verklarende theorie omdat de theorie probeert het zijn (het hier en het nu) uit te leggen. Het focust op de veelheid van georganiseerde diefstallen die er momenteel worden gepleegd in West-Vlaanderen en het feit dat men hiervoor nog geen adequate politionele reactie heeft gevonden.

Daaruit wordt de verklaring van een eventuele schaalvergroting van de lokale politiezones in een operationele en een functionele context geboden. Een politionele krachtenbundeling kan ervoor zorgen dat er ten eerste wordt ingespeeld op de onveiligheidsgevoelens van de burgers. Zo wordt aangetoond dat een eventuele schaalvergroting vanuit de COP-gedachte kan worden georganiseerd en niet altijd vanuit het financieel aspect moeten worden opgevat.

Het fenomeen van een schaalvergroting van de lokale politiezones wordt eerst via de literatuurstudie bestudeerd, waarbij wordt nagetrokken of dit een antwoord kan bieden op de operationele en de functionele context. Zo worden de voor- en de nadelen afgewogen en worden de andere vormen van schaalvergroting bekeken.

Verder moet de aandacht worden gevestigd op de COP-gedachte en het New Public Management. Wat gebeurt er met het principe van de excellente politiezorg als een lokale politiezone zal uitbreiden naar een grotere zone omwille van een betere aanpak voor grensoverschrijdende criminaliteit?

Voor het empirische luik wordt gekozen voor een kwalitatieve casestudy. Het onderzoek spitst zich toe op een besluitvormingsproces dat zich afspeelt in een afgebakende omgeving. In de masterproef wordt bestudeerd of een schaalvergroting wel een effectief en efficiënt antwoord kan bieden op de operationele en de functionele context van de grensoverschrijdende criminaliteit in de West-Vlaamse politiezones. Hierbij wordt het proces in zijn natuurlijke omgeving bestudeerd.

De lokale, de arrondissementale en de federale standpunten ten aanzien van een schaalvergroting en de aanpak van de georganiseerde diefstallen in de operationele en de functionele context van een schaalvergroting worden duidelijk via het interviewen van een aantal sleutelfiguren. De focus ligt op de processen die belangrijk zijn om tot een schaalvergroting te komen en de daaraan gekoppelde gemeenschapsgerichte en informatiegestuurde politiezorg.

De basispolitiezone van een lokale zone moet dicht bij de burger worden uitgebouwd en behouden. Ook als men grotere fenomenen in een geassocieerde politiekezone wil aanpakken. Via het toepassen van de community policing-gedachte wordt ingespeeld op alledaagse (face to face) interacties in de samenleving.

Specifiek voor de lokale politiezones worden een aantal conclusies geformuleerd over de visie en de aanpak van een schaalvergroting van de politiezones in West-Vlaanderen. Zo wordt een bijdrage geleverd op de vraag of er vanuit een betere aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit, moet worden gestreefd naar een schaalvergroting?

Wat zijn de standpunten van de arrondissementale, de federale en de lokale belanghebbenden over schaalvergroting? Is de tijd al rijp voor een schaalvergroting van lokale politie in West-Vlaanderen?

Met het fenomeen van de grensoverschrijdende criminaliteit wordt de kwaliteitsgerichte visie van een schaalvergroting in de masterproef onderzocht. Zo kan men zich de vragen stellen:

Kan men via schaalvergroting de grensoverschrijdende criminaliteit beter aanpakken en zo de veiligheidsgevoelens van burgers tegen gaan door eventueel meer 'blauw op straat' te garanderen?

Kunnen er met een betere informatiedoorstroming meer preventieve gerichte patrouilles op het terrein en dieper gespecialiseerd lokaal rechercheonderzoek worden gerealiseerd?

Theoretisch luik masterproef

Hoofdstuk 2: Schaalvergroting van lokale politiezones

Kort na de politiehervorming, midden 2004, wakkert het rapport van het Rekenhof (X, 2004) de discussie over de grootte van de politiezones aan. Het Rekenhof stelt zich de vraag of de burger op het gebied van basispolitiezorg waar krijgt voor zijn geld? Het Rekenhof beveelt de lokale politiezones dan ook een minimumbezetting van achtenvijftig personeelsleden aan. De recente evaluatie van tien jaar politiehervorming en de hervorming van het Nederlands politiemodel naar een nationale politie, doet het stof weer opwaaien.

Een grote tien jaar na de politiehervorming van de toenmalige politiediensten is er opnieuw sprake van ‘een kleine’ territoriale schaalvergroting. Reeds enkele lokale politiezones in Vlaanderen zijn al geassocieerd, gefuseerd of zijn een samenwerkingsverband aangegaan. Politiezone Lanaken en politiezone Maasmechelen zijn gefuseerd, politiezone Sint-Pieters-Leeuw zal met politiezone Dilbeek en Halle-Beersel een associatie op touw zetten. Dan is er ook nog de cohabitatie van politiezone Aalter – Knesselare met de LoWazone en de associatie tussen politiezone Zwijndrecht en Antwerpen.

Met de politiehervorming van 1998 is er ook een soort van ‘schaalvergroting’ doorgevoerd. De gemeentelijke korpsen zijn, samen met de lokale Rijkswachtbrigades, geëvolueerd naar interpolitiezones en daarna naar lokale politiezones, hoewel dit niet duidelijk een schaalvergroting kan worden genoemd. Immers sommige zones zijn kleiner geworden dan de interpolitiezones die vóór de politiehervorming werden samengesteld.

Om het proces van schaalvergroting te kunnen duiden in de evolutie van het Belgisch politiemodel, wordt eerst een korte schets gemaakt van de situatie vóór de huidige politiezones. Dan komt de uiteindelijke totstandkoming van de Belgische politiehervorming in 1998 aan bod en ten slotte het ontstaan van de lokale politiezones.

De evaluatie van tien jaar geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus heeft er mee voor gezorgd dat de discussie omtrent schaalvergroting de laatste jaren terug op de voorgrond is gekomen. Daardoor zijn bepaalde evaluatiepunten in dit debat toch van belang.

Deze evaluatiepunten zijn:

- de grote diversiteit tussen de politiezones en het disfunctioneren van kleine politiezone,
- de onderlinge samenwerking tussen politiezones en de mogelijkheid tot steunverlening vanuit de federale politie,
- de evaluatie van de afzonderlijke basisfunctionaliteiten en
- de evaluatie van de 'Community Oriented Policing'-gedachte.

Kan schaalvergroting een antwoord bieden op bepaalde punten uit de evaluatie van tien jaar politiehervorming?

Verder in deze paragraaf volgt een toelichting van de typologie die aan de politiezones is gegeven. Deze typologieën spelen een factor in het besluit tot schaalvergroting, doch staat deze indeling niet gelijk aan het aantal operationelen in een politiezone.

Vervolgens wordt gekeken wat een schaalvergroting voor de lokale politiezones eigenlijk inhoudt. Eerst en vooral wordt een afbakening gegeven van het begrip schaalvergroting voor dit onderzoek en een definitie van de operationele en functionele schaalvergroting. Daarnaast wordt duiding gegeven bij het waarom voor de afbakening van dit begrip tot functionele en operationele schaalvergroting in de context van de grensoverschrijdende criminaliteit.

Bovendien werden vanuit de literatuur diverse vormen van schaalvergroting naar boven gehaald, zoals politieassociatie, politiezorgregio's, cohabitatie van de politiezones en een fusie.

Verder wordt er stilgestaan bij de wettelijke verankering van vrijwillige fusie tussen de politiezones en de ondersteunende en stimulerende rol van de federale overheid.

Daarnaast wordt ingegaan op de bedrijfseconomische en de kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting. In dit onderzoek wordt uitgegaan van de kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting als indicator in een betere strijd tegen de grenscriminaliteit en de onveiligheidsgevoelens. Dit betekent echter niet dat de bedrijfseconomische visie op schaalvergroting mag worden uitgesloten.

In dit onderzoek is het essentieel om aan te tonen wat de voor- en nadelen zijn die in de wetenschappelijke en de grijze literatuur worden opgesomd. Wegen de voordelen op tegen de nadelen?

Vanuit deze voor- en nadelen moet er ook nog rekening worden gehouden met een aantal andere factoren die een rol spelen in het besluitvormingsproces. Het gaat dan om:

- het politiek en financieel draagvlak;
- de menselijke aspecten;
- de cultuurverschillen;
- een duidelijk plan van aanpak;
- de gelijkheid in administratie;
- de toekomstige hulpverleningszones en
- de rol van het CIC (Communicatie- en Informatiecentrum) in dit concept.

In het politieke draagvlak mag de gemeentelijke autonomie, vertegenwoordigt door de burgemeester, niet worden vergeten. Dit vormt toch een belangrijke randvoorwaarde in het proces van schaalvergroting.

Als laatste element in deze paragraaf werd de interzonale samenwerking onder de loep genomen. Dit vanuit het oogpunt van een operationele en functionele schaalvergroting naar aanleiding van de georganiseerde diefstallen. De vraag die hierbij wordt gesteld is of interzonale samenwerking als opstap naar een fusie van lokale politiezones kan worden gebruikt?

In de derde paragraaf worden een aantal redenen aangehaald waarom schaalvergroting zich voor bepaalde lokale politiezones opdringt. Naast de bewustwording van de federale overheid, het Comité P en de Federale Politieraad dat er zich voor sommige politiezones een schaalvergroting opdringt, zijn er nog andere redenen die aan de basis van een schaalvergroting kunnen liggen:

- het niet meer kunnen voorzien in een volwaardige dienstverlening;
- de optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen;
- de achterhaalde KUL-norm;
- de geïntegreerde werking tussen de federale politie en de lokale politie;
- het tekort aan mandaathouders en leidinggevenden;
- de ontwikkeling in de tijd en het daarbij opduiken van zonaal overschrijdende fenomenen.

Dit alles moet de centrale deelvraag in dit onderzoek kunnen beantwoorden, namelijk:

Kan een schaalvergroting een passend antwoord bieden op de operationele en functionele context (voor grensoverschrijdende criminaliteit)?

2.1 Ontstaan van de lokale politiezones

Tot 1998 bestond de ‘Belgische politie’ uit drie verschillende, naast elkaar bestaande politiediensten, namelijk de Gemeentepolitie, de Rijkswacht en de Gerechtelijke Politie bij de Parketten. Daarnaast was er ook nog de Scheepvaart-, Luchvaart- en Spoorwegpolitie. Dit politiebestedel was dan ook zeer gefragmenteerd en functioneerde zeer slecht. Moderne ideeën over sturing en planvorming kregen geen voet aan de grond (Bruggeman & Cachet, 2009).

Midden de jaren tachtig van de vorige eeuw doken in België een aantal markante veiligheidsproblemen de kop op. Steeds stijgende en georganiseerde vormen van criminaliteit staken de kop op, zoals de Bende van Nijvel, de CCC (Cellules Communistes Combattantes) en later de Dutroux-affaire, waardoor het disfunctioneren van het politieel en het justitieel apparaat steeds duidelijker werd.

De toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken Louis Tobback wilde hierin verandering brengen door een opgedreven samenwerking en coördinatie tussen de drie politiediensten te bewerkstelligen (De Paepe, 2009).

Een eerste idee vanuit Binnenlandse Zaken, omstreeks eind jaren tachtig en begin jaren negentig mondde uit in een ‘Intergemeentelijke politiesamenwerking’. Hierin werden de Rijkswacht en de Gemeentepolitie omgevormd tot gelijkwaardige partners waardoor de lokale Rijkswachtbrigades zich dichterbij de bevolking moesten opstellen (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

In de plaats van samenwerking leidde dit uiteindelijk tot nog meer concurrentie tussen deze politiediensten.

Het ‘Vijfhoeksoverleg’ vormde een tweede fase in het groeiproces naar een lokaal politiekorps in België. Dit orgaan is er gekomen door de Wet op het Politieambt van 1992. De opzet van dit overleg was het bevorderen van de afstemming en het geïntegreerd beleid tussen de diverse partners in het geïntegreerd veiligheidsbeleid. Het gaat dan over de Procureur des Konings, de burgemeester en telkens een afgevaardigde van de toen drie belangrijkste politiediensten (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010).

Dit overleg was eigenlijk geïnspireerd op het driehoeksoverleg uit Nederland en werd na de politiehervorming omgevormd tot ‘politieraad’ en ‘politiecollege’.

In 1995 werd een nauwere samenwerking georganiseerd tussen de korpsen van de Gemeentepolitie en de Rijkswachtbrigades (De Kimpe, 2005). Deze derde fase in het proces worden de ‘Interpolitiezones’ genoemd, waarbij het gaat om een geografische zone (minimum drie gemeenten) waarbinnen de drie politiediensten samen de gehele gemeenschapsgerichte politiezorg verstrekken (Devroe & Ponsaers, 2013).

Uit deze eerste reorganisaties en modernisering van het Belgisch politiewezen voor de politiehervorming van 1998 valt af te leiden dat men toch bleef worstelen met deze drie verschillende politiediensten. Deze drie politiediensten leidden onder meer tot een onvoldoende samenwerking en coördinatie, het ontbreken van een eensgezinde visie inzake politiezorg en een gebrekkige doorstroming en uitwisseling van informatie (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010).

Bij de uitbarsting van de Dutroux-affaire schreeuwde de bevolking om een hervorming van justitie en politie. Daarvoor hebben zich diverse parlementaire onderzoekscommissies opgericht waarvan de commissie Dutroux een belangrijke speler vormde. In deze commissie was men het eens dat het bestaan van drie politiediensten tot een concurrentiestrijd leidt. Daarom wilde men op korte termijn evolueren naar een integrale, geïntegreerde en gedecentraliseerde politiezorg, namelijk een politie die dicht bij zijn bevolking komt te staan (Ponsaers & Dekimpe, 2001).

In die periode stond de fusie van de lokale Rijkswachtbrigades en de Gemeentepolitie nog steeds prioritair op het programma. De ontsnapping van Dutroux bracht alles in een stroomversnelling en uiteindelijk resulteerde dit in 1998 in het Octopusakkoord (Coveliers, 2009).

Vóór het Octopusakkoord bereikt was, beraadslaagde iedereen zich in het politieke middenveld over een mogelijke Belgische politiestructuur. Zo verklaarde toenmalige premier Dehaene in zijn ‘State of the Union’ van 1997 dat de organisatie van de lokale politie moest worden uitgebouwd via de sterk georganiseerde interpolitiezones. Hierdoor bleef de lokale politie in handen van de burgemeester waardoor de gemeentelijke autonomie werd uitgebreid. De burgemeesters kregen immers het medezeggenschap over de lokale Rijkswachtbrigades en niet enkel meer over ‘hun’ Gemeentepolitie (Ponsaers & Dekimpe, 2001).

Uiteindelijk besliste de Senaatscommissie Milquet (1997) (Ponsaers & Dekimpe, 2001) dat de lokale politie een eerstelijns politiezorg moest vervullen en territoriaal bevoegd was voor

één of meerdere gemeenten. De bedoeling was dat er een fusie moest komen van diverse gemeentelijke korpsen en lokale Rijkswachtbrigades die versterkt werden met een aantal leden van de Gerechtelijke Politie. Daarnaast staat de lokale politie onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken. Deze politie is bevoegd voor zowel opdrachten van bestuurlijke als gerechtelijke politie.

Na de ontsnapping van Dutroux is in een recordtempo het Octopusakkoord bereikt. Hieruit vloeide de Wet op de Geïntegreerde politiedienst gestructureerd op twee niveaus voort.

De wet zou antwoord bieden op een aantal gestelde problemen voor de politiehervorming (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010):

- een efficiëntere samenwerking tussen de politiediensten;
- betere gezagsverhoudingen tussen politie en bestuurlijke en gerechtelijke autoriteiten;
- het verbeteren van de informatiehuishouding en uitwisseling;
- eenzelfde statuut en uniform voor alle politiediensten;
- meer wijkpolitie;
- meer efficiëntere recherche;
- een sterke lokale verankering.

Deze wet regelt enerzijds de lokale politie, zoals de Senaatscommissie Milquet formuleerde. Anderzijds is er een federale politie die een meer gespecialiseerde tweedelijns politiezorg verzekert en voornamelijk samengesteld wordt uit de Gerechtelijke Politie bij de Parketten en de Rijkswacht en de overige Scheepvaart-, Luchtvaart- en Spoorwegpolitie. Deze wet werd definitief in werking gesteld voor de federale politie op 1 januari 2001 en voor de lokale politie op 1 januari 2002.

Belangrijk is te begrijpen dat tussen de federale politie en de lokale politie geen hiërarchische band bestaat maar een functionele band, geregeld door de Wet op de Geïntegreerde politiedienst. Concurrentie en afhankelijkheid wil de wetgever vermijden. Daarom dat er één statuut, één opleiding en een informaticasysteem voor lokale en federale politie werd ontwikkeld (Ponsaers & Dekimpe, 2001).

Met de oprichting van een politiedienst gestructureerd op twee niveaus, is een belangrijke vertegenwoordiger voor de lokale politie opgericht, namelijk de Vaste Commissie voor de Lokale Politie waarin korpschefs niet specifiek hun korps, maar de lokale politie in hun algemeenheid vertegenwoordigen op beleidsvertegenwoordigend en adviserend vlak (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010).

Tijdens de diverse Parlementaire onderzoekscommissies en onderhandelingen over een nieuwe politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, vreesden vele burgemeesters voor hun gemeentelijke autonomie. Diverse burgemeesters die in de Kamer zetelden, lieten duidelijk hun stem horen. Bij het begrip integratie van Gemeentepolitie en lokale Rijkswachtbrigades kregen vele burgemeesters koudwatervrees.

De Wet op de Geïntegreerde Politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (voortgekomen uit het Octopusakkoord), verzekert de ‘gemeentelijke autonomie’ en bepaalt dat de burgemeester een sleutelrol toebedeeld krijgt als administratieve overheid in opdrachten van bestuurlijke politie. Dit betekent dat voor het uitvoeren van de bestuurlijke opdrachten de lokale politiedienst onder het gezag staat van de burgemeester. Daarnaast hebben gerechtelijke overheden een controletaak over de opdrachten van gerechtelijke politie in een lokale politiedienst (Ponsaers & Dekimpe, 2001).

In 1998 werd geopteerd om de lokale politiezones te laten aansluiten op de bestuurlijke structuur, de gemeenten. Dit zorgde voor een grote diversiteit tussen de politiezones, die nu bestaan uit kleine politiezones van vijftig man tot grote politiezones met tweeduizend personeelsleden. Die diversiteit leidt tot een noodzakelijke zonaaloverschrijdende aanpak voor criminaliteit en onveiligheidsfenomenen, die bovendien nog eens centraal worden ondersteund.

De interpolitiezones hebben het bij de politiehervorming van 1998 duidelijk niet overleefd. Diverse kleinere gemeenten vreesden opgeslokt te worden door een grote stad. Of er was een centrumstad die geen politieraad of politiecollege wilde vormen en haar eigen potje wilde koken (Dejaegher, 2013). In de toenmalige provinciale overlegorganen was duidelijk dat de burgemeesters kozen voor kleinere politiezones om hun politie zo dicht mogelijk te houden.

Daardoor vond samenstelling van de politiezones hoofdzakelijk plaats op basis van geografische, historische en vooral politieke overwegingen waarbij efficiëntie nauwelijks een rol speelde (Vandevoorde & Van Erck, 2002).

Voor de vorming van de lokale politiezones, naar aanleiding van de politiehervorming, gingen lokale besturen, vertegenwoordigd door burgemeesters, op zoek naar gelijkgezinde politieke omgevingen om een politiezone tot stand te brengen (Mulleners, 2012). Enkele gemeenten verkozen het statuut van een eengemeentezone waardoor ze meer greep hielden op de lokale

politie. Dit leidde tot een lappendeken van lokale politiezones in België, met oorspronkelijk 196 politiezones, in Vlaanderen met 118 en Wallonië 78.

2.1.1 Tien jaar politiehervorming

De Belgische politiehervorming van 1998 is sinds de onafhankelijkheid een drastisch ingreep geweest op de structuur en organisatie van de politiediensten in België. De globale evaluatie is echter na tien jaar politiehervorming overwegend positief te noemen. De aanwezige knelpunten zullen worden omgezet tot ambitieuze verbeterpunten. Daaruit heeft de Federale politieraad beslist om verder te blijven werken met een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

2.1.1.1 Grote diversiteit tussen de politiezones en het disfunctioneren van kleine politiezones

Bij de samenstelling van de lokale politiezones, tien jaar geleden, is er geopteerd om zich zoveel mogelijk aan te sluiten bij de gemeentestructuur waarbij politieke motieven belangrijker waren dan een kwaliteitsvolle politiezorg (Coveliers, 2009). Dit heeft natuurlijk geleid tot een grote diversiteit tussen lokale politiezones.

In de evaluatie tien jaar politiehervorming wordt dit dan ook als knelpunt over de werking van lokale politie naar vorgebracht, samen met het disfunctioneren van kleine politiezones. Een algemene consensus gelooft erin dat de politiezones met minder dan vijftig personeelsleden een schaalvergroting moet kennen (Bruggeman W. , 2010). Ondertussen zijn er meerdere stemmen die pleiten voor politiezones met minimum honderd tot honderdvijftig personeelsleden.

Voordat het nieuwe lokale politiebestel werkelijkheid werd kwam al kritiek op zowel de inhoud als het proces van de reorganisatie van het Octopusakkoord (De Kimpe, 2000). Inhoudelijk werd er toen onder meer gewezen op de onwerkbaarheid van een groot deel van de kleine korpsen, de zwakke positie van de DirCo's en de onlogische organisatie van de adviesraden (Bruggeman & Ponsaers, 2009).

Toch is er voorlopig weinig animo voor een gedwongen fusie van de zones die de ingewikkelde en kwetsbare relaties tussen de lokale en de federale politie zouden kunnen raken. Volgens de federale politieraad moeten hun taken beperkt blijven tot het ondersteunen van die zones die op vrijwillige basis naar schaalvergroting streven (Bruggeman & Ponsaers, 2009).

Belangrijk is te melden dat het huidige debat inzake schaalverandering van de lokale politiezones de uitgangspunten van de Wet op de Geïntegreerde Politie niet in vraag mag stellen.

2.1.1.2 De geïntegreerde werking tussen federale politie en lokale politie

De discussie over schaalgroottecorrectie moet natuurlijk ook gelinkt worden aan de onderlinge samenwerking tussen politiezones en de mogelijkheid tot steunverlening vanuit de federale politie. (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010)

Als federale politie over voldoende middelen en capaciteit beschikt die op een efficiënte wijze kan worden ingezet zal de lokale politie vaker beroep kunnen doen op de diensten van de federale politie. In gedachte te houden dat anno 2013 dit niet echt het geval is bij de federale politie en de discussie rond schaalgrootte bij lokale politiezones des te meer naar boven komt.

2.1.1.3 Evaluatie van de basisfunctionaliteiten

Schaalgroottediscussie is er vooral gekomen daar kleinere politiezones niet volwaardig meer in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen. Wat natuurlijk leidt naar een derde evaluatiepunt in tien jaar politiehervorming, namelijk de evaluatie van de afzonderlijke basisfunctionaliteiten (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010).

Als eerste basisfunctionaliteit is er de interventie, waar sinds de politiehervorming wordt voorzien in 24 uur op 24 ploeg. Deze functionaliteit kan door elk korps op een uiteenlopende manier worden vervuld. Toch halen steeds minder zones de norm. Hierdoor zijn tussen diverse politiezones samenwerkingsakkoorden ontstaan om in geval van nood wederzijdse steun te verlenen.

Voor de wijkwerking wordt er één wijkagent op vierduizend inwoners voorzien. Op vele plaatsen is het aantal wijkinspecteurs onvoldoende. Als ook de kwaliteit van de wijkwerking zou in heel wat zones moeten verbeteren. Meestal wordt dit veroorzaakt doordat kleinere korpsen, bij gebrek aan capaciteit, diverse taken toebedelen aan wijkagenten en hen ook nog eens als algemene reserve aanwenden.

Voor het onthaal voorziet het KB van 17 september 2001 in een permanente bereikbaarheid voor iedere zone. Indien daar niet in wordt voorzien, moet er een fysieke aanwezigheid zijn van een politieambtenaar gedurende twaalf uren op het onthaalpunt en worden de oproepen automatisch doorgeschakeld. Vele politiezones kunnen hier ook niet aan voldoen.

De laatste jaren wordt interzonale samenwerking inzake onthaal aangemoedigd via de omzendbrief PLP 27 betreffende intensifiëring en bevordering van de interzonale samenwerking. Door het rationaliseren van het onthaal zal dit natuurlijk een gunstig effect hebben op de capaciteitsbesteding voor andere basisfunctionaliteiten.

Het meest succesvolle element bij de bevolking is slachtofferbejegening. Dit wordt geregeld door KB van 17 september 2001 en PLP 10 maar ook door de WPA, de WPG, het wetboek van strafvordering, etc. Heel wat zones beschikken zelf over gespecialiseerd personeel, andere doen beroep op andere zones op basis van interzonale samenwerkingsakkoorden.

Het lokale opsporingsonderzoek is een nieuw gegeven op lokaal niveau sinds de politiehervorming. Daar het gerechtelijk en het bestuurlijke werk in elkaar verweven zitten doorheen het globale politiewerk, is belangrijk te concluderen dat het ook op dit niveau hoort te blijven.

De schaalgrootte van de lokale recherche wordt regelmatig in vraag gesteld omdat de operationele capaciteit ervan in de kleinste politiezones de vereiste effectiviteit mist. In sommige arrondissementen liggen de Procureurs des Konings aan de basis van samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende lokale recherches, wat efficiënter werken mogelijk maakt (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010).

De handhaving van de openbare orde is in de verdeling van middelen en capaciteit in een lokale politiezone niet te onderschatten. Dit betreft de openbare rust, veiligheid, gezondheid en openbare overlast. Het handhaven en het eventueel herstellen van de openbare orde bij voorziene gebeurtenissen moet kunnen worden gegarandeerd.

In geval van volstrekt onvoorzienbare gebeurtenissen moet het lokale korps in staat zijn om onmiddellijk met het aanwezige personeel en materiaal te reageren, rekening houdend met de terugroepbaarheid van het personeel. De MFO 2 schrijft daarom voor dat elke zone zich zodanig organiseert zodat men in staat is om een eigen capaciteit van tenminste twaalf procent, aangevuld met versterkingen van buiten de zone, voor onvoorzienbare gebeurtenissen vrij te maken. De meeste zones halen deze norm, andere en vooral kleinere zones hebben het daar dikwijls ook moeilijk mee.

2.1.1.4 Evaluatie van 'Community Oriented Policing'

Een laatste maar niet uit het oog te verliezen element in de evaluatie van tien jaar politiehervorming, is de evaluatie van de 'Community Oriented Policing'-gedachte. De integratie van deze gedachte, vooral binnen de lokale politie, kan volgens de burgemeesters en de gerechtelijke autoriteiten niet als slecht worden ervaren (Bruggeman, Devroe, & Easton, 2010). De principes zijn hier en daar nog niet optimaal binnengedrongen doordat men zich eerst en vooral heeft gericht op het optimaal inrichten van de structuur en dan pas op de cultuur.

2.1.1.5 Dispatching door het CIC (Communicatie- en informatiecentrum) als invloed op de geïntegreerde politiewerking

De Commissie ter begeleiding van de politiehervorming op lokaal niveau voorzag in een tussentijds evaluatieverslag in oktober 2003. Daarin werd duidelijk dat grotere politiezones zich lokaal dispatchen en een calltaking van 101-oproepen overlaten aan het CIC. Er kan gekozen worden tussen een 100% dispatching door het CIC of de daarjuist genoemde minimale service. Doch een derde tussenniveau, zoals bijvoorbeeld een interzonale dispatching, is niet rendabel, beheersbaar en wenselijk.

Zowel het rapport 'Interventiermijnen en de impact van de verschillende soorten van dispatching op de operationele werking van de geïntegreerde politie van de Algemene Inspectie van de federale en lokale politie', als het verslag van het Comité P 'Toezichtsonderzoek naar de coördinatie, efficiëntie en effectiviteit van het politieoptreden bij acute crisissituaties en zich verplaatsende verdachten' stellen, doordat sommige politiezones zich niet laten dispatchen door het CIC een eilandmentaliteit ontstaat. Sommige zones worden dan door het CIC als 'blinde, grijze of zwarte' zones bestempeld.

Ook de informatieverspreiding door de 'remote' dispatching blijft niet optimaal. Buiten de initiële aanmelding aan het CIC, wordt door politiezones met eigen dispatching weinig of geen informatie doorgestuurd die betrekking hebben tot de verdere afhandeling van de gebeurtenissen. Daardoor blijven zowel het CIC als andere politiezones verstoken van alle mogelijke informatie. Dit heeft tot gevolg dat risico's worden ontwikkeld wanneer het op ernstige feiten of zoneoverschrijdende feiten aan komt. Er is een tekort aan betrouwbaarheid en systematiek met betrekking tot de verspreiding van informatie door deze zones aan het CIC. Dit doet natuurlijk afbreuk aan het concept van informatiegestuurde politiezorg.

2.1.2 Typologie van de politiezones in West-Vlaanderen.

Bij de politiehervorming in 1998 zijn de huidige politiezones ontstaan, met uitzondering van politiezone Maasmechelen – Lanaken. Omdat de diversiteit tussen de lokale politiezones in ons land relatief groot is, werden een aantal categorieën opgesteld op basis van de gemeentetypologie en het bevolkingsaantal in de politiezone. Op die manier werden regels uitgewerkt om te komen tot een indeling van de politiezones naar verstedelijkingsgraad.

Dit onderzoek spitst zich immers toe op het fenomeen van de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes (*grensoverschrijdende criminaliteit*), als een aanleiding voor schaalvergroting bij de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Daarom zijn de West-Vlaamse politiezones toegevoegd bij de opgesomde categorieën. Zo wordt een beeld gegeven over de grote van de politiezone en hun diversiteit.

De typologie van de politiezones is belangrijk in het proces van schaalvergroting, daar sommige categorieën al aan de huidige eisen van schaalgrootte voldoen (meer dan 100 à 150 personeelsleden). Het is ook belangrijk om te zien hoe schaalvergroting tussen aangrenzende zones zich eventueel zou kunnen vormen. Sommige politiezones in categorie twee zullen bereid zijn om politiezones van categorie drie, vier of vijf erbij te nemen, of juist helemaal niet.

Het is belangrijk te vermelden dat politiezones in categorie één en twee duidelijk meer manschappen zullen hebben dan de andere categorieën maar over categorie drie, vier en vijf toont dit effect zich duidelijk niet.

De onderverdeling heeft geleid tot volgende vijf categorieën (*lokale Veiligheidsmonitor*):

De eerste categorie vormen de zones met een *grote stad* (hoogste verstedelijkingsgraad en in totaal vijf politiezones in België). Bijvoorbeeld de politiezone Antwerpen met 2200 agenten. In West-Vlaanderen bevindt zich zo'n vorm van politiezone niet.

Onder de *tweede categorie* vallen de eengemeentezones met gemeenten die vallen onder *regionale steden en Brussel*.

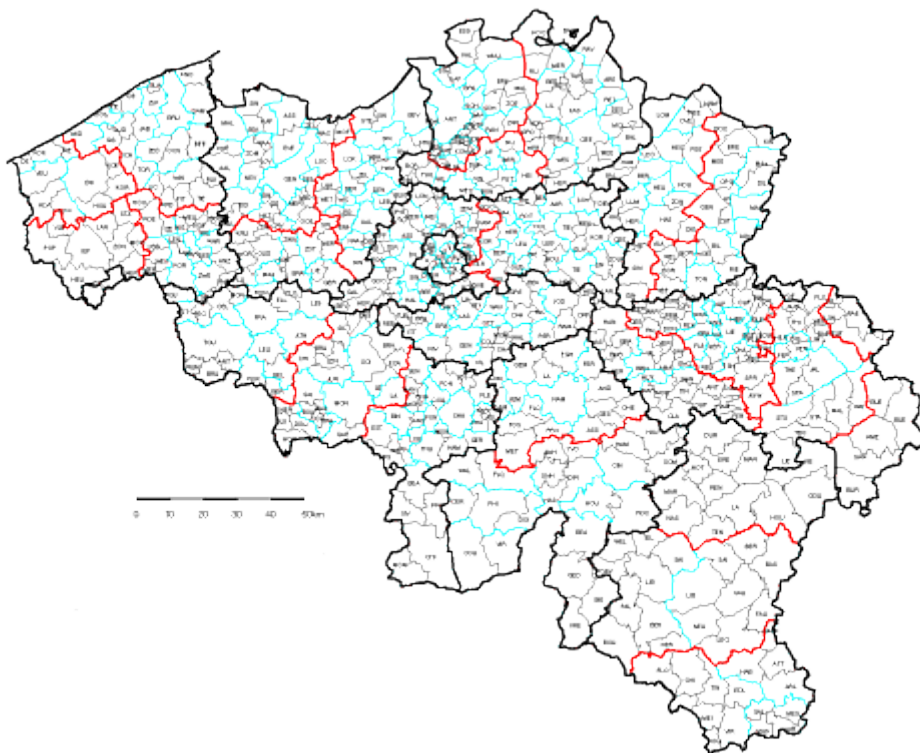
Voor de meergemeentezones zal de gemeente met de hoogste verstedelijkingsgraad de categorie bepalen. Dit op voorwaarde dat er meer dan 35% van de inwoners van

de politiezone in die gemeente wonen. Voorbeelden hiervan zijn de politiezones Brugge, Oostende, Riho en Vlas.

De *derde categorie* zijn de eengemeentezones die geklasseerd zijn onder *de agglomeratiegemeenten en de sterk uitgeruste kleine steden*. De politiezones Bredene-De Haan, Gavers en Knokke-Damme zijn hier voorbeelden van.

De *vierde categorie* bevat een *matig uitgeruste kleine stad, zwak uitgerust kleine stad en sterk morfologisch verstedelijkte gemeenten*. Onder deze categorie vallen politiezones Arro Ieper, Blankenberge, Grensleie, Midow en Mira, Polder en Spookin.

Binnen *categorie vijf* vallen de eengemeentezones die geklasseerd zijn onder *matig morfologisch verstedelijkte gemeenten en zwak morfologisch verstedelijkte gemeenten*, het meer landelijk gebied. Het gaat dan om politiezone Kouter, Middelkerke, Regio Tielt en Westkust.

Figuur 2 Verdeling van de politiezones over het Belgisch grondgebied anno 2010
(<http://www.lokalepolitie.be/sct/nl/politiezones-in-kaart.html>)

2.2 Wat houdt een schaalvergroting van de lokale politiezones in ?

De laatste jaren rijst de vraag of sommige politiezones niet beter zouden fuseren of samenwerken. Een fusie of samenwerking heeft tot doel efficiëntiewinst te halen of om te kunnen besparen en om meer en beter te kunnen presteren om zo capaciteitsproblemen te verhelpen (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

Al bij de vorming van het Octopusakkoord waren er hevige discussies over het aantal politiezones. Er werd een constante slingerbeweging gemaakt tussen veel en weinig politiezones. Enerzijds wilde men de toenmalige 209 interpolitiezones verminderen naar 150 of 130 politiezones of het aantal politiezones gelijkschakelen met de overeenstemmende gerechtelijke arrondissementen. Anderzijds zou het aantal politiezones stijgen en de grootte van de politiezones zou verkleinen (De Kimpe, 2000);

Uiteindelijk is men tot 196 zeer uiteenlopende politiezones gekomen, bestaande uit 118 Vlaamse, 72 Waalse en 6 Brusselse (De Kimpe, 2005). Ondertussen zijn dat er maar 195 meer omdat de politiezone Maasmechelen en politiezone Lanaken, beide eengemeentezones, gefuseerd zijn. Een grote diversiteit aan politiezones betekent ook een grote diversiteit aan korpschefs en visies binnen het Belgisch lokale politiebestedel.

Dit in tegenstelling tot Nederland die na de Tweede Wereldoorlog 148 lokale politiekorpsen telde en met de hervorming van 1993 teruggebracht tot 25 korpsen. Nederland is veel groter in oppervlakte en heeft bijna dubbel zoveel inwoners als België (De Paepe, 2009).

In West-Vlaanderen zijn er negentien politiezones die zich verdelen over vierenzestig gemeenten in een totaal van 1 170 000 inwoners. Kortrijk is, met 75 000 inwoners, de grootste gemeente die in een meergemeentezone is gestapt. Politiezone Arro Ieper steekt er met tien deelnemende gemeenten in West-Vlaanderen met kop en schouders bovenuit. Deze politiezone bestaat uit drie grote spelers, namelijk Ieper (35 000 inwoners), Poperinge (20 000 inwoners) en Wervik (18 000 inwoners) (Dejaegher, 2013).

In 2001 stelde Bruggeman al vast dat er te veel lokale politiezones zijn. Heel wat van die zones waren te klein om organisatorisch en functioneel in te staan voor een autonome lokale politie.

In het najaar van 2002 boden 134 politiezones met financiële of operationele problemen zich aan om te kunnen voorzien in een volwaardige basispolitiezorg. In werkelijkheid bleken amper tientallen zones te weinig capaciteit te hebben om te voorzien in al

hun basisfunctionaliteiten. Een tiental burgemeesters wilden zich aansluiten bij een grotere politiezone of fuseren met andere kleine politiezones. Toch was een schaalvergroting voor de federale overheid toen geen prioriteit en gaf men voorkeur in te spelen op de financiële noden (De Ruyver, 2013).

Tijdens de beginperiode was de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) een grote pleitbezorger voor een uitbreiding van de financiële en capacitaire middelen van de steden en de gemeenten. Dit leidde natuurlijk tot een uitbreiding van de operationele, administratieve en logistieke ondersteuning. Daardoor kwam de vraag naar schaalvergroting bij de lokale politiezones de eerste vijf à zes jaar van de hervorming niet naar voor (De Ruyver, 2013).

In een onderzoek peilde De Kimpe (2000) naar de tevredenheid van lokale korpschefs over hun politiezone. Daaruit bleek dat één op de zes korpschefs tevreden is met de grootte van hun zone, maar tegelijkertijd vinden deze korpschefs dat een aantal andere politiezones te klein zijn. Daarnaast is één op de vier respondenten ontevreden met de grootte van hun zone om een volwaardige basispolitiëzorg op een kwaliteitsvolle manier te kunnen verstrekken. Veel Vlaamse korpschefs pleiten dan ook voor een schaalvergroting van de lokale politie. Uiteindelijk zijn vele zones geen grotere zones geworden omwille van politieke weerstand van de burgemeester of de Gouverneur.

Heel snel na de opstart van de politiehervorming werd het duidelijk dat een vijftigtal politiezones een te beperkte capaciteit hadden om de 24 uur per dag in een minimale dienstverlening te voorzien. Politiezones die met hun operationele capaciteit lager liggen dan 50 eenheden, kunnen onmogelijk een 24u/24u, 7 dagen op 7 basispolitiëzorg verzekeren. De burger wordt dan naar politiezones verwezen die wel de klok rond permanentie kunnen voorzien (De Ruyver, 2013). De lokale politie stelt dat politiezones onder de vijfenzeventig medewerkers niet leefbaar en werkbaar meer zijn (De Mesmaeker & Desaveur, 2012).

Voorstanders van een schaalvergroting pleiten in de toekomst voor een schaalgrootte van minstens een honderdvijftig à driehonderd personeelsleden in de lokale politiekorpsen. Enerzijds moet een politiekorps zelfbedruipend zijn en anderzijds moet iedereen in het korps gekend zijn zodat men voldoende aansturing kan geven en zicht houden op problemen (Ponsaers & Vandevoorde, 2002).

Een schaalvergroting van de lokale politiezones kan zich vertalen in ‘meer doen met minder’, ‘met hetzelfde meer doen’ en ‘met minder hetzelfde doen’ (Crispel, 2013).

2.2.1 Afbakening en definitie van het begrip schaalvergroting

De term schaalvergroting wordt afgebakend tot een operationeel/functioneel aspect doch in dit hoofdstuk wordt de term schaalvergroting in al zijn aspecten bekeken. Een operationele/functionele schaalvergroting kan uiteindelijk worden beschouwd als een eerste stap in de richting van een volledige fusie. Immers, het samensmelten van andere diensten levert ook de nodige voordelen op.

Men zou schaalvergroting kunnen zien als een *functionele vergroting/samenwerking*, bijvoorbeeld basisdiensten als recherche, verkeer, wijk, onthaal die samen opereren over de huidige zones heen. Daarnaast kan men ook spreken van een *operationele samenwerking*, zoals de effectieve samenwerking op het terrein door korpsen.

Naast het concept ‘schaalvergroting’, wordt de focus in dit onderzoek gelegd op de veelheid van de georganiseerde diefstalen die worden gepleegd in West-Vlaanderen en het feit dat de adequate politionele reactie weinig resultaat oplevert. Daarom de keuze voor de termen ‘operationele en functionele schaalvergroting’. Deze zelfgekozen term vertaalt zich perfect met de begrippen politieassociatie, politiezorgregio’s of cohabitatie.

Vanuit het oogpunt van de georganiseerde diefstallen, is het toch eerst en vooral de bedoeling dat op het terrein van de lokale politiezones de krachten worden gebundeld. Zo kan men gericht inspelen op preventief gestuurde patrouilles en controles van voertuigen in bepaalde inbraakgevoelige regio’s.

In tweede instantie is er gekozen geweest voor de term ‘functionele schaalvergroting’. Omdat in het kader van de georganiseerde diefstallen de lokale recherche, door bundeling van de krachten, zich misschien meer kan specialiseren. Dit kan leiden tot een betere informatievergaring en uitwisseling naar de federale gerechtelijke politie en de BAOBAB-cel.

2.2.1.1 Diverse vormen van schaalvergroting bij de lokale politiezones

Een eerste vorm zijn de *politiezorgregio’s* en die strekken zich uit over territoria waar een doorgedreven uitbouw van interzonale samenwerking zich realiseert. De politiezorg wordt geoptimaliseerd zonder op enige wijze te raken aan de bestaande indeling van de politiezones.

Iedere dienst neemt een of andere specialiteit op zich ter ondersteuning van een andere dienst of politiezone. Er is één enkele essentiële voorwaarde aan verbonden. Om intensief te kunnen

samenwerken, moeten politiezones hun beleid en beheer op elkaar afstemmen en zich digitaal met elkaar verbinden. Hiermee kunnen dan ook gezamenlijke aankopen en licenties worden afgesloten. Een voorbeeld hier van is de politiezone Sint-Pieters-Leeuw, die op korte termijn hiernaar wil evolueren (De Mesmaeker & Desaveur, 2012).

Daarnaast vormt een *politieassociatie* een structureel samenwerkingsverband waarin politiezones hun zelfstandigheid behouden, maar bepaalde aangelegenheden gemeenschappelijk regelen. Bijvoorbeeld het bundelen van personeel en materiaal en ze gemeenschappelijk gebruiken. Dit levert een kostenbesparing in geld of tijd. Bovendien kan men ook projectassociaties maken waarbij men synergieën tot stand brengt die een meerwaarde genereert en alleen niet te realiseren was. Om tot een associatie te komen, zullen burgemeesters en korpschefs ter voorbereiding samen diverse stadia doorlopen (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

Bij een associatie dient in het contract de zaken, die in het gemeenschappelijk project zullen voorkomen, te worden opgesomd. Bovendien moet er een coördinator worden aangesteld en moeten de financiën gedeeld worden. Als laatste worden er ook gedragsstandaarden voorzien voor een stabiele associatie, zoals loyaal gedrag ten aanzien van internen en ten aanzien van externen (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

De taken die meestal vooropgesteld worden in een politieassociatie, zijn de backofficediensten (bv. informatica), het gezamenlijk invullen van gespecialiseerde functies zoals een gemeenschappelijk contactpersoon voor scholen en een samenwerking inzake gecoördineerde operationele acties, zoals verkeerscontroles of controleacties in verband met een diefstallenplag (De Mesmaeker & Desaveur, 2012).

Indien de politiezones dit voor diverse basisfunctionaliteiten willen of kunnen vervullen, dan moet men voor een *fusie* kiezen. Dit gaat om een gezamenlijke systematische werking die verder gaat dan een associatie onder een rechtspersoonlijkheid (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

Een fusietraject neemt minimaal drie jaar in beslag. Inclusief de voorbereiding en de afwikkeling, duurde de fusie van de politiezone Lanaken en Maasmechelen, twee tot drie jaar. Hierbij is ook een lange periode van informele samenwerking en wederzijdse verkenning aan voorafgegaan. (Schepers, 2012)

Als laatste speler vormt *cohabitatie* geen doorgedreven fusie of samensmelting, want beide zones blijven bestaan. Er worden echter twee diensten van twee politiezones samengebracht die vanuit een van de zones moeten opereren. Eigenlijk was dit buiten de wil van ons reglementair kader en statuut gerekend, maar dit probleem zou moeten worden opgelost (De Mesmaeker & Desaveur, 2012).

2.2.2 Wettelijke verankering en toepassing

‘Schaalvergroting van de lokale politiezones’, ofwel de fusie van de lokale politiezones is sinds 31 december 2009 wettelijk vastgelegd door de Wet houdende Diverse Bepalingen (van 30 december 2009, BS 31 december 2009 (art. 192-194). Deze wet voorziet in een vrijwillige fusie van lokale politiezones in België tot 1 januari 2011.

De wet is ondertussen vervangen door de Wet houdende Diverse Bepalingen van 29 maart 2012 (BS 30 maart 2012 (art. 48). Deze wet schrapt de deadline voor de vrijwillige fusie van de lokale politiezones zodat politiezones ongelimiteerd en zonder druk tot een fusie kunnen overgaan. De wet trad in werking op 9 april 2012.

Een beperking op deze wet is dat het enkel een fusie van de lokale politiezones regelt en geen andere vormen van diepgaande samenwerking toelaat, zoals associatie, politiezonegeregio’s en cohabitatie.

Volgens de wet blijft het doel van een schaalvergroting voor de lokale politiezones de effectiviteit en de actiecapaciteit van de betrokken politiezones te verbeteren. Daarnaast toont een wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd voor het FOD Binnenlandse Zaken, AD Preventie en Veiligheid aan dat hoe meer gemeenten een politiezone vormen, hoe kleiner de financiële tussenkomst per inwoner is (Lemmens, 2012). Daarnaast speelt het vrijwillig samengaan van politiekorpsen een determinerende factor in het slagen van schaalvergroting (Schepers, 2012).

2.2.2.1 De wettelijke gevolgen van de Wet tot vrijwillige fusie van politiezones.

Ten eerste worden de leden van de nieuwe politieraad verkozen tijdens de eerste zitting van de gemeenteraad na de bekendmaking van de fusie.

Ten tweede moet de nieuwe politiezone het zonaal veiligheidsplan vier maanden na haar oprichting voorleggen aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie.

Een derde en zeer belangrijk element is dat de gemeentelijke bijdrage aan de politiezone de eerste twee begrotingsjaren na de instelling van de nieuwe politiezone niet mag worden veranderd. Later kan de gemeentelijke dotatie dan worden aangepast aan de noden van de lokale politiezone.

Een voorlaatste element haalt aan dat mandaathouders geen recht verwerven in de nieuwe lokale politiezone. Het mandaat van de korpschef zal opnieuw vacant worden gesteld en er moet een selectiecommissie worden aangesteld om iemand aan te wijzen.

Ten laatste zullen de goederen, die eigendom waren van de oude zones, van rechtswege overgedragen worden naar de nieuwe politiezone.

2.2.3 De bedrijfseconomische visie op schaalvergroting

De bedrijfseconomische visie stelt zich de vraag: “Wat is de ideale schaalgrootte voor een politiezone om op een zo efficiënt mogelijke wijze de basispolitiezorg te kunnen verstrekken aan de burgers ?”

Voorstanders van de bedrijfseconomische visie leggen vooral de nadruk op kostenefficiëntie en vertrekken vanuit het idee dat de burger belastingen betaald en daarvoor over een gedegen politionele dienstverlening moet beschikken. Schaalvergroting zal een reeks positieve schaaffecten teweeg brengen waardoor efficiëntie op beheersmatig vlak kan worden gecreëerd (De Kimpe, 2005).

Op die manier kan de overhead worden afgeslankt. Een politiezone kan op een meer zelfstandige basis instaan voor de basisdienstverlening. Hierdoor kan meer onafhankelijk functioneren ten aanzien van de federale politie en zijn er meer administratieve en technische mogelijkheden om zich te specialiseren in een aantal diensten (De Kimpe, 2000).

Hierbij kan men zich wel de vraag stellen wat er dan zal gebeuren met het principe van de geïntegreerde politiedienst. Zal hierdoor de functionele band tussen de lokale en de federale politie vervallen? Of blijft de functionele band bestaan en vullen beide politiediensten elkaar, waar mogelijk, aan en behoudt de federale politie vooral zijn rol van ondersteunende politiedienst?

2.2.3 De kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting

De nadruk wordt hierbij vooral gelegd op een kwaliteitsvolle basispolitiezorgverlening. Deze vertrekt vanuit het idee dat iedereen recht heeft op een gedegen politionele dienstverlening, waar kwaliteit boven kwantiteit geldt (De Kimpe, 2005).

Voor een politiezone is het essentieel zich af te vragen of men volwaardig kan instaan voor een kwaliteitsvolle dienstverlening op maat van iedere burger, overeenstemmend met de Community Oriented Policing (COP)-gedachte.

In deze visie wordt dan ook de voorkeur gegeven aan een gedecentraliseerde politieorganisatie, waarbij een politiebeleid kan aansluiten bij de noden en behoeften van de gemeenschap. Zoals bijvoorbeeld de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes, en de daarmee gepaard gaande onveiligheidsgevoelens van de burgers.

Vanuit een kwaliteitsgericht perspectief is men er niet zo van overtuigd dat de overhead zal blijven inkrimpen telkens men een schaalvergroting doorvoert. Een grotere organisatie vergt meer investering in communicatie, overleg en coördinatie, etc. Hierbij wordt vaak verwezen naar Nederland, waar te grote politiezones hebben geleid tot het verdwijnen van de politie uit het straatbeeld in de kleine, meer landelijke gemeenten. (Ponsaers, Bruggeman, Bisschop, & De Kimpe, 2012)

Een aantal kleine lokale politiezones beschikken niet meer over een kritische massa aan personeel en zullen zich in de toekomst moeten samenvoegen met andere zones, waardoor natuurlijk ze zich voor een groot deel verwijderen van hun lokale besluitvorming. Daarnaast stelt zich ook de discussie over intensieve Interzonale Politiesamenwerking in de vorm van politiezorgregio's (Ponsaers, Bruggeman, Bisschop, & De Kimpe, 2012). Dit zou een besparing in de kosten en personeelscapaciteit kunnen betekenen omdat dit gemeenschappelijk zou kunnen worden georganiseerd. Dit zou moeten leiden tot een efficiëntere en effectievere samenwerking van de lokale politiezones.

Vanuit dit onderzoek speelt de kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting een essentiële rol. Dat is een van de redenen waarom het criminaliteitsfenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit erbij betrokken is. Het debat over de schaalgrootte van de politiezones moet vooral gaan over de vraag of de politiezones de basispolitiezorg, gebaseerd op de principes van COP (Community Oriented Policing), kunnen versterken.

In het onderzoek van De Kimpe (2005) stelt men vast dat COP nog te veel een discours is dat te weinig aanwezig is in de waarden en normen van de lokale politie.

Via het criminaliteitsfenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen focust het onderzoek bij sleutelfiguren zich meer op de kwaliteitsvolle kant van politiewerk en niet enkel op het bedrijfseconomische element van schaalvergroting. Die in wetenschappelijke onderzoeken al heel dikwijls beschreven is. Natuurlijk gaan beide visies hand in hand, want indien louter een bedrijfseconomische schaalvergroting wordt doorgevoerd en efficiëntiewinst wordt gecreëerd zal dit zich uiteindelijk ook vertalen in een betere dienstverlening.

Bedrijfseconomische, financiële en efficiëntieoverwegingen kunnen een aanleiding vormen tot een noodzakelijke verandering van de schaalgrootte. Toch blijft het bereiken van een grotere efficiëntie in de dienstverlening aan de bevolking het uitgangspunt. Daarbij wordt de werkingstrategie van de community policing of gemeenschapsgerichte politiezorg wordt voorop gesteld. Lokale verankering moet blijven bestaan en het mag allesbehalve een besparingsoperatie inhouden (Dejaegher, 2013).

2.2.4 Voordelen schaalvergroting bij de lokale politiezones

Het grootste voordeel die kan worden verwezenlijkt is efficiëntiewinst, zowel in de basisfunctionaliteiten als de interventie, de recherche en het verkeer, als in de ondersteunende diensten. Meestal zou de hoofddoelstelling meer en beter blauw op straat moeten zijn (Dejaegher, 2013).

2.2.4.1 Meer agenten in gespecialiseerde diensten en efficiënter optreden tegen georganiseerde criminaliteit

Uit het project ‘Integratie pz Sint-Gillis-Waas-Stekene en pz Beveren’ zijn in de eerste plaats meer onthaalmogelijkheden gerealiseerd en een groter aantal interventieploegen, wat leidt tot meer flexibiliteit en efficiëntie bij de tussenkomsten. Dit geeft eveneens de capaciteit om criminaliteitsfenomenen, rampbestrijding en het beheren van sportieve, sociale en culturele of economische activiteiten te begeleiden.

Het samenvoegen van de ondersteunende, administratieve en logistieke diensten leidt tot het ontstaan van synergie. Hierdoor worden voordelen gecreëerd die kunnen worden geïnvesteerd in de operationele kant van de politiezone (Schepers, 2012).

De optimalisatie van de politiewerking leidt tot een eenduidige beleidsvisie en een uniforme leiderschapstijl die voor het hele grondgebied worden gerealiseerd. Deze efficiëntiewinst

resulteert in meer en beter blauw op straat zonder meer kosten. Met een gelijkwaardige dienstverlening aan alle inwoners door de vrijkomende capaciteit in te zetten in de wijkwerking (De Schepper, Van Bouwel, & Van Heddeghem, 2010).

Daarnaast zou schaalvergroting ook moeten leiden tot een betere investering in gespecialiseerde ondersteuning binnen het eigen korps. Lokale politiekorpsen bouwen hierdoor een betere zelfredzaamheid uit.

Schaalvergroting leidt ook tot meer slagkracht. Bij een intense samenwerking of fusie van twee of meer politiezones zal men zich elk apart niet meer moeten beperken tot een minimum dienstverlening naar bevolking, zowel op het vlak van criminaliteitsbestrijding, overlastbestrijding en verkeer, hierdoor wordt gespecialiseerde ondersteuning binnen het korps gecreëerd en kunnen ze een betere zelfredzaamheid uitbouwen (Schepers, 2012). Voordeel hiervan is het verzekeren van een 24u-permanentie.

2.2.4.2 Gemakkelijk beheer organiseren van aankopen voor materiaal en ICT

Het ICT-domein is zowel in België als in Nederland, voorwerp van kritiek. De verschillende informatiehuishoudingen bij onze federale politie en lokale politie baren zorgen (Bruggeman & Ponsaers, 2012). Schaalvergroting veroorzaakt meer eenheid in de informatiedoorstroming en –huishouding, zowel bij de federale politie als de lokale politie.

Dit heeft als gevolg dat ook de bedrijfsvoering goedkoper wordt door een gezamenlijke inkoop en administratie en het gemakkelijker, maar ook breder, inzetten van mensen en kennis (Lamers, 2011).

2.2.4.3 Voldoende rotatie en meer vrije beleidsruimte

Een schaalvergroting heeft meer rotatie en vrije beleidsruimte tot gevolg. Het personeel krijgt hierdoor meer kansen aangeboden (Ponsaers, Bruggeman, Bisschop, & De Kimpe, 2012).

Een fusie van twee bedrijven wil met minder mensen hetzelfde produceren, terwijl politiezones met dezelfde kostenstructuur meer arbeidsplaatsen (operationeel) willen bieden en de taken willen uitbreiden. De bedoeling van een schaalvergroting is niet om meer te doen met minder op het terrein (De Schepper, Van Bouwel, & Van Heddeghem, 2010).

Schaalvoordelen kunnen worden gerealiseerd wanneer een groot en een klein korps samengaan. Het grote politiekorps kan het kleine korps tegen beheersbare marginale kosten makkelijk integreren in de bestaande politieorganisatie (Schepers, 2012).

2.2.5 Nadelen van schaalvergroting bij lokale politiezones

Aan schaalvergroting zijn veel structurele nadelen verbonden, zoals een logge administratieve en bureaucratische werking en het verliezen van voeling met de burger. In tweede instantie zal de financiering van een schaalvergroting niet voor iedere gemeente of stad een meerwaarde betekenen. De financiering van politie is afhankelijk per gemeente van de omgevingsfactoren en invulling van het werkingsproces in de politiezones.

Het fusieproces brengt de nodige kosten met zich mee, bijvoorbeeld de kosten van de reorganisatie van het politieel apparaat, de bouw van een nieuw politiehuis, de kosten van automatisering, etc. (Schepers, 2012).

Wanneer een eengemeentezone met bijvoorbeeld 50 personeelsleden fuseert met een meergemeentezone van 250 eenheden, zal dit zonder twijfel voor de eengemeentezone een stijgende kost in gemeentelijke dotatie betekenen. Bovendien neemt de politieke impact van de kleine zone in het nieuw gevormde politiecollege proportioneel af (Mulleners, 2012).

2.2.5.1 Verliezen van voeling met de burger

Volgens enkele Vlaamse korpschefs zou het aansturen van een grotere zone leiden tot grotere aanrijtijden, minder mogelijkheid om kleinschalig te werken, een grotere afstand tot de burger, een grotere fysieke afstand tot het politiecommissariaat en minder overzichtelijk personeelsbeheer (De Kimpe, 2000).

Het echte maatwerk als basisgedachte voor de werking van de lokale politie wordt moeilijker in grotere zones. Zeker wanneer de kleine gemeenten zich aansluiten bij centrumsteden, zullen verschillen in dienstverlening ontstaan. Meestal is de politie dan gevestigd in een centrumstad waardoor dit leidt tot een mindere zichtbaarheid van de politie in de perifere gemeenten. De interventieploegen zullen steeds vertrekken vanuit de centrumstad met als gevolg dat de zichtbaarheid daar groter is (Van Krunkelsven, 2005).

Onderzoek uit Nederland heeft aangetoond dat schaalvoordelen geen grote successen boekt in georganiseerde criminaliteit. Grote korpsen, zoals Antwerpen, Gent of Brussel zouden nu eigenlijk de voordelen moeten proeven van hun grootschaligheid. De realiteit is dat deze korpsen zich in allemaal kleine en meer werkbare diensten of eenheden opdelen (De Kimpe, 2000).

2.2.5.2 Logge administratieve en bureaucratische werking

Een fusie van de lokale politiezones mag niet te groot worden. Het risico op bureaucratie zal daardoor escaleren. Er komen meer managementlagen met als gevolg dat de kosten niet alleen stijgen, maar ook de besluitvorming langzamer verloopt. Daarnaast leidt dit ook tot een verminderde aanspreekbaarheid van de politieofficieren en wordt het moeilijker om snel en efficiënt langs korte informele lijnen beslissingen te nemen (Schepers, 2012).

2.2.6 Factoren die meespelen in het proces van schaalvergroting.

Afhankelijk van politiezone tot politiezone kunnen bepaalde voordelen doorwegen op de nadelen waarbij naar een schaalvergroting kan worden geëvolueerd. Toch zijn er een aantal zaken waar er naast de voor- en nadelen rekening zal moeten mee worden gehouden. In eerste instantie is er het politiek draagvlak. De gemeentelijke autonomie over de politie weegt in sommige steden en gemeenten zwaarder door dan in andere.

De dotatie van gemeenten per inwoner voor de politiezones moet bij twee fusiezones in grote mate gelijklopend zijn. Afhankelijk van gemeente tot gemeente zal er wat verschil op zitten maar de verschillen mogen niet te groot zijn anders deinst het bestuur van een gemeente terug voor een fusie (Schepers, 2012).

Daarnaast zijn de menselijke aspecten van een schaalvergroting niet te onderschatten. Hiermee wordt voornamelijk op de vertrouwensband tussen de burgemeesters en korpschef bedoeld. De menselijke vertrouwensrelatie is een belangrijke voorwaarde om tot samenwerking of zelfs tot een fusie te komen.

Samenwerken of fuseren is voor politiezones succesvoller wanneer de beperkte cultuurverschillen wegvallen. Dit betekent voor een fusie of samenwerking meestal geen of minimaal verschil in politieke signatuur van de politieraden. Maar dit doelt ook op het verschil in politiecultuur (bijvoorbeeld landelijke versus stedelijke mentaliteit) (Schepers, 2012).

Het succesvol samenvoegen van politiezones via associatie, cohabitatie of politiezorgregio's of een fusie vereist een degelijk en duidelijk op voorhand samengesteld plan van aanpak waarin duidelijke te behalen ambities ingeschreven zijn. Het vormt een algemene leidraad voor politiekorpsen en het helpt hen voor een stuk op weg.

Een volgende factor voor het samenvoegen van diensten of het gehele korps vergt een lijn van gelijkheid in de administratieve organisatie, zowel voor wat betreft de structuur als

de systemen. Indien dit niet aannemelijk is, kan men van een samenvoeging minder goede resultaten verwachten (Schepers, 2012).

Een andere en niet zo noodzakelijke factor vormt de oprichting van de prezones van de brandweer. Een fusie of samenwerking van politiezones kan binnen de vooropgestelde grenzen van de hulpverleningszone geschieden. Dit biedt in de toekomst meer mogelijkheden om verder fusies met andere hulpverleningsdiensten aan te gaan. (Dejaegher, 2013)

Als allerlaatste factor vormt het CIC en het Astrid-middelengebruik een belangrijke toepassing in het verhaal van schaalvergroting. Dit kan voor de processen van de ‘call-taking’, de dispatching en het beheer van grootschalige gebeurtenissen, maar ook de distributie, de dispatching, de opvolging, de steun bij de coördinatie van politie-interventies en een vorm van rapportering aan het CIC worden toevertrouwd. (Van Parys, 2005)

2.2.7 De gemeentelijke autonomie mag niet uit het oog worden verloren

Tot voor de politiehervorming van 1998 vertaalde de gemeentelijke autonomie zich in een lappendeken van 589 kleine gemeentelijke korpsen. Voor de meeste gemeenten, die opgegaan zijn in een meergemeentzone, werd de één-op-één relatie met de politiekorpsen verbroken bij de invoering van de nieuwe lokale politiezones.

In 1990 werd met het Pinksterplan voorzien in een dwingende structuur voor een intergemeentelijke samenwerking, helaas werden deze plannen voor een groot deel gedwarsboomd door de gemeentelijke autonomie.

Wanneer duidelijk werd dat een vrijwillige fusie van gemeentelijke politiekorpsen niet zou ontstaan, werd in 1995 geprobeerd via de Interpolitiezones om tussen Gemeentepolitie en lokale Rijkswachtbrigades een samenwerking te laten geschieden. Om de gemeentelijke autonomie te behouden, werd per interpolitiezone het lokaal Vijfhoeksoverleg georganiseerd waarin afspraken werden gemaakt en goedgekeurd door de gemeenteraad (Devroe & Ponsaers, 2013).

Bij de politiehervorming van 1998 werd het Belgisch grondgebied onderverdeeld in een lappendeken van lokale politiezones waarbij tot op heden 145 politiezones bestuurd worden door een politieraad en politiecollege en 50 politiezones waarin het bestuur samenvalt met de gemeentelijke huishouding. Er mag trouwens niet worden vergeten dat gemeenten

een gewestbevoegdheid zijn, terwijl de lokale en de federale politie nog altijd een federale aangelegenheid vormen (De Schepper & Van Heddeghem, 2012).

De vraag die vanuit gemeenteperspectief kan worden gesteld is of schaalvoordelen zullen opwegen ten opzichte van de huidige dienstverlening voor bevolking? Indien een fusie naar voor komt, zullen de gemeenteraadsleden en de burgemeesters ook hun directe impact op het politiebeleid kwijt spelen en wordt de politionele beleidsvoering verder verwijderd van de gemeente. Een gemeente zal met meerdere gemeenten worden geconfronteerd die dikwijls groter zijn. Terwijl sommige gemeenten zich nu al misnoegd voelen over het feit dat alle aandacht uitgaat naar de grote (centrum)gemeenten of steden.

Het is nu al zo dat diverse gemeenten met minder politionele zorgverstrekking te maken krijgen louter omdat het geen probleebuurtten zijn (De Kimpe, 2005). De vraag rijst dan ook of de overheid al klaar is voor een grotere schaal en voor dergelijke verantwoordelijkheid bij de aansturing van het beleid?

Gemeenten financieren nu ongeveer twee derde van de middelen voor hun lokale politiezone. Nochtans zal een fusie niet leiden tot een reductie van de algemene beheerskosten op korte termijn. Door het wegwerken van overheadkosten en de herindeling van bepaalde werkzaamheden op lange termijn kan een fusie een financiële meerwaarde opleveren (De Schepper & Van Heddeghem, 2012).

Bij de politiehervorming werd voorgenomen om nationale en zonale veiligheidsplannen op te stellen waarbij de positie van de gemeente in het lokale veiligheidsbeleid- en beheer essentieel is. In vergelijking met vroeger wordt hiermee de gemeentelijke autonomie afgekalfd (Bruggeman W. , 2001). Een schaalvergroting zorgt ervoor dat dit gevoel terug komt, terwijl de gemeentelijke autonomie niet zoveel verandert. Burgemeesters zullen enkel meer inspanningen moeten doen om hun stem te laten horen.

Politiek is er nog geen draagvlak voor schaalvergroting omdat de meeste burgemeesters geen voorstander zijn van grotere politiezones of van een fusie omdat men tevreden is met de omvang van hun politiezone. In de toekomst zal er op veiligheid nog meer worden gewerkt via de gemeenschapsinbedding van veiligheid. Grotere politiezones kunnen de noodzakelijke interactie met andere diensten en organisaties op lokaal niveau moeilijker maken (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

Recent is de gemeentelijke schaaldiscussie terug op de voorgrond getreden en in tegenstelling tot de politionele schaaldiscussie is er hiervoor, in theorie, vanaf 2013 wel voorzien in financieel en technische en juridische ondersteuning bij een vrijwillige schaalvergroting (De Schepper & Van Heddeghem, 2012).

Tegenwoordig moeten fusies, cohabitaties, associaties of politiezorgregio's bottum-up kunnen groeien. Dit betekent dat vormen van samenwerking vanuit het werkveld ontstaan en groeien. Zowel de gemeenten als de politiezones krijgen hierdoor de kans om te bepalen op welke schaal men zich het beste voelt en/of men al dan niet wil op gaan in een grotere schaal (De Schepper & Van Heddeghem, 2012).

2.2.8 Interzonale samenwerking (als eerste stap richting schaalvergroting?)

In een aantal politiezones stellen zich minimale schaalproblemen die zich voorlopig kunnen oplossen via een doorgedreven vorm van interzonale samenwerking (De Kimpe, 2005).

In tegenstelling tot laterale steun, namelijk de steun die een politiezone krijgt 'van opzij' of van andere politiezones, zal interzonale samenwerking louter een samenwerking tussen lokale politiezones betekenen. Bij laterale steun wordt steun verleend door de ene lokale politiezone aan de andere lokale politiezone op basis van laterale akkoorden die vrijwillig tussen twee of meerdere politiezones worden afgesloten. Dit met het oog op een efficiënt capaciteitsbeheer (Wiertz, 2002). Art. 28 van de Provinciewet ziet de Gouverneur als spilfiguur in deze samenwerking.

In het Octopusakkoord werd een cruciale rol neergeschreven aan interzonale samenwerking in provincies met een groot aantal politiezones. Laterale steun tussen politiezones wordt vooral gebruikt in het gebied van onthaal, dispatching, slachtofferbejegening en interventie. Elke politiezone moet anderhalve interventieploeg ter beschikking hebben (één interventieploeg 24 uur op 24). Hierdoor kunnen kleine politiezones op een gegeven ogenblik slechts over één interventieploeg op het terrein beschikken (Wiertz, 2002).

Één op de vier Vlaamse lokale korpschefs pleit voor een schaalvergroting. Wat betekent dat de meeste bevraagde korpschefs toch afstand nemen van een schaalwijziging en pleiten voor een rustpauze en de verdere stimulering van de interzonale samenwerking als oplossing voor een te kleine schaal van bepaalde zones (De Kimpe, 2000). Volgens velen werkt het model nog altijd niet zoals het hoort, maar moet alles nog wat tijd krijgen om te groeien.

Met dit onderzoek wordt bijgedragen aan de discussie over schaalvergroting in West-Vlaanderen. Men kan zich de vraag kan stellen of anno 2013 er nog liever een interzonale samenwerking wordt opgezet? Of is de tijd al rijp voor schaalvergroting in West-Vlaanderen?

Interzonale samenwerking vormt voor vele lokale korpschefs een meerwaarde daar waar het voor alle partijen een win-winsituatie oplevert. Wanneer burgemeesters zich beginnen te realiseren dat het allemaal wat te duur wordt, zal men genoodzaakt zijn op te kijken naar verdergaande interzonale samenwerking en zal schaalvergroting op de politieke agenda komen te staan.

Sommige korpschefs vullen de mogelijkheid tot interzonale samenwerking bewust niet in. Dit in de hoop om in de toekomst met de aangrenzende korpsen tot een schaalvergroting over te gaan (Ponsaers & Vandevoorde, 2002). Terwijl interzonale samenwerking misschien als een eerste stap kan worden gezien in de richting van schaalvergroting. Waarschijnlijk kan een eerste wederzijdse erkenning op elkaars terrein en met elkaars cultuur leiden tot een bottum-up gegroeide schaalvergroting in te toekomst.

2.3 Waarom dringt schaalvergroting van lokale politiezones zich op?

Nog voor de inwerkingtreding van de politiehervorming van start ging in 2000 werd al geconcludeerd dat sommige politiezones te klein waren om in de toekomst volwaardig te kunnen voorzien in hun basisfunctionaliteiten en dienstverlening.

In 2008 verscheen het rapport van het Comité P waarin leesbaar is dat de politiezones minstens 100 tot 150 operationelen moeten hebben om leefbaar te zijn. Een hertekening van een aantal politiezones dringt zich dan ook op. Hiermee wordt de eerste aanzet tot heropleving van de discussie rond schaalvergroting gegeven, hoewel er altijd een klein waakvlammetje in academische en politieke wereld heeft gebrand voor dit onderwerp.

De beleidslijn van de Federale Politieraad inzake evaluatie van tien jaar politiehervorming van 2009 schreef neer dat schaalcorrecties niet uitgesloten worden. Toch dient de voorkeur te worden geven aan de interzonale samenwerking. Daarin benadrukte men ook dat een schaalgroottecorrectie onder geen enkel beding het concept van geïntegreerde politie, met twee evenwichtige componenten, in gevaar mocht brengen (Federale Politieraad, 2009).

De Federale Politieraad uitte in een schrijven van 11 juli 2011 aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Justitie hun bezorgdheid over de geïntegreerde politie. In dit schrijven werd de nood aan een schaalvergroting benadrukt (De Ruyver, 2013).

Het aandachtspunt hiervoor is het capaciteitsprobleem dat zich binnen beide componenten van de geïntegreerde politie nadrukkelijker voordoet. Hierdoor wordt een schaalvergroting of samenwerkingsmodellen tussen politiezones naar voor worden geschoven. Indien zij een draagvlak vinden bij de lokale overheden.

Verder verscheen in de beleidsnota van de minister van Binnenlandse Zaken van 2010 het volgende: *“een territoriale schaalvergroting zal in sommige gebieden zeker leiden tot een betere dienstverlening aan bevolking. Indien dit op vrijwillige basis gebeurt en beantwoordt aan de lokale vraag”*.

Als laatste voegde Minister Turtelboom in het voorjaar van 2011 dit nog aan de discussie toe: *“Een kwart van de lokale politiezones zijn te klein om zelfstandig te blijven bestaan. Om efficiënt te kunnen inspelen op de veiligheidsnoden moet er minstens 75 agenten in een politiezone aanwezig zijn”*.

Daarnaast was er nog de Wet van 30 december 2009 die de samensmelting van de lokale politiezones mogelijk maakte tot 1 januari 2011 en die omgezet werd in de Wet van 29 maart 2012 waarbij de deadline voor de fusie uit de wet werd geschrapt (De Mesmaeker & Desaveur, 2012). Samen met deze wet en de beleidsnota van 2012 voorziet men vanuit politiek oogpunt in een ondersteunende, stimulerende maar geen dwingende rol.

Maar ook de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) publiceerde in 2008 de resultaten over een enquête ‘tien jaar politiehervorming bij de Vlaamse burgemeesters’ waarin men vroeg of de schaalgrootte van hun politiezones voldoende was om de basispolitiezorg te verzekeren.

72% van de Vlaamse burgemeesters antwoordde tevreden te zijn met de grootte van hun politiezone, slechts 15% vond hun politiezone te klein. Het ging dan om burgemeesters uit landelijke, kleinere zones en 7 % van de bevroegde burgemeesters vond hun zone te groot, vooral dan burgemeesters uit verstedelijkte politiezones (Van Heddeghem, Dormaels, De Schepper, & Callens, 2008).

Uit het schrijven van de Federale Politieraad blijkt duidelijk dat de huidige economische recessie zich laat voelen in zowel de federale politie maar ook in de lokale politie. Dit zorgt voor een eerste reden voor een debat over de fusie van de politiezones waardoor ‘meer doen met minder’ terug op de actuele agenda van politiekorpsen komt te staan. Maar nog altijd minder op de politieke agenda. De financiële limieten zijn bijna bereikt, de lokale politiezones krijgen er steeds extra taken bij en er wordt de mogelijkheid tot vrijwillige fusie geboden.

Ten tweede moet worden benadrukt dat een schaalvergroting een historisch gegeven is. In Europees perspectief wordt overal de schaal van organisaties aangepast aan de eisen van de huidige tijd zowel in publieke als private organisaties (Staal, 2004).

2.3.1 Geen volwaardige minimale dienstverlening

Art. 3 WGP bepaalt dat een lokale politiedienst voorziet in minimale dienstverlening uitgestrekt over ondertussen zeven basisfunctionaliteiten, namelijk wijk, onthaal, interventie, slachtofferbejegening, lokale opsporing en onderzoek, handhaving van de openbare orde en verkeer.

Met de politiehervorming van 1998 werd geen kritisch minimum aan personeelcapaciteit opgelegd voor de lokale politiezones om volwaardig aan hun vooropgestelde functionaliteiten te voldoen in een filosofie van excellente politiezorg (Mulleners, 2012).

De kleine politiezones hebben het daardoor al een periode moeilijk om een minimumniveau aan basispolitiezorg te garanderen waardoor niet alle basisfunctionaliteiten even kwaliteitsvol en permanent worden ingevuld. Nochtans voorziet art. 3 WGP dat de lokale politiezones een ‘minimale dienst’ moeten kunnen verlenen die gelijkwaardig is voor het hele grondgebied. Er zijn nu veel zones die hun problemen oplossen op basis van samenwerkingsakkoorden tussen de zones (De Ruyver, 2010).

Naar aanleiding van de economische recessie en het niet kunnen voldoen aan een minimale basispolitiezorg van lokale politiezones drong schaalvergroting zich op. De Federale Politieraad maakte in 2009 duidelijk dat de schaalgrootte van bepaalde politiezones kan worden gecorrigeerd. Dit kan bij een ondubbelzinnige lokale bereidheid, zonder dat huidige zonale politielandschap grondig wordt hertekent. Men wil vooral geen voorbeeld nemen aan het Nederlands politiemodel (Dejaegher, 2013).

Daarnaast moet men blijven ijveren voor de politiezones die in staat zijn om voldoende capaciteit en kwaliteit te leveren om de zeven basisfunctionaliteiten behoorlijk in te vullen. Interzonale akkoorden bieden voor hen een vangnet in situaties van nood en overmacht. Daarom moet er vandaag dringend worden gepleit voor het intensifiëren van de zonale akkoorden en de verdere ontwikkeling van politiezorgregio’s als intenser samenwerkingsverband tussen de politiezones. Niets sluit uit dat in een verdere toekomst deze samenwerkingsverbanden en politiezorgregio’s niet tot volwaardige bedrijfseenheden kunnen uitgroeien (Van Nuffel, 2010).

2.3.2 Schaalvergroting van de lokale politie door optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen?

De laatste jaren wint de provincie als territoriaal gebied aan belang, waarschijnlijk omdat het nu de territoriale omschrijving voor de verkiezingen van de Federale Kamer als het Vlaams Parlement vormt.

Met de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen naar provincieniveau voegt de federale regering zich aan deze politieke trend toe (besluit van het kernkabinet van 13 april 2011). De opschaling van hun gerechtelijke en bestuurlijke directeurs en Arrondissementele Informatiekruispunten toont aan dat ook de federale politie deze politieke logica volgt. Bovendien zullen enkele federale centrale diensten ook op dit niveau herleid worden (Dejaegher, 2013).

Zal hierdoor ook een grootscheepse fusie ontstaan naar provinciaal niveau vanuit lokale politie? Volgens Dejaegher (2013) zou men in België nog niet klaar zijn voor een grootschalige fusie zoals in Nederland. Het zal hoogst waarschijnlijk wel leiden tot het besef van de lokale politiezones dat de afstand als kleine politiekezone naar het provincieniveau te groot wordt. Men zal zich meer moeten samentroepen voor een uniforme aanspreekbaarheid en uitwerking. Bijgevolg zal dat de toekomstige Arrondissementele Directeur van de federale politie en de Gouverneur op het provincieniveau natuurlijk wat makkelijker maken om de lokale politiezones te coördineren.

2.3.3 De KUL-norm achterhaald

De ‘KUL-norm’ werd voor het eerst geïntroduceerd in de tweede helft van de jaren negentig. Deze norm werd gezien als een minimale norm om de politiecapaciteit in kaart te brengen. De algemene norm voor de totale politiecapaciteit is uitgedrukt in verhouding tot het aantal inwoners van een zone en werd gehanteerd als maatstaf voor de verdeling van de federale dotatie (De Paepe, 2009).

Anno 2013 is er nog geen actualisering gebeurd van de ‘KUL-norm’. Deze norm wordt in de discussie rond de schaalgrootte van politiezones achterhaald genoemd omdat het geen rekening houdt met de scheeftrekkingen die in de lokale politiezones ontstaan zijn na de politiehervorming.

Pauwels, Verhage & Noppe (2012) stellen de knelpunten voor deze KUL-norm op:

Ten eerste gebeurde het analiseniveau van de capaciteitsoefening op het niveau van de fusiegemeente en dus niet op het niveau van de politiekezone. Ten tweede werd de norm gehanteerd als methode voor de bepaling van de totale capaciteit waardoor er geen onderscheid werd gemaakt tussen de diverse basisfuncties die ingevuld moeten worden.

Ten derde werd er onvoldoende rekening gehouden met het aanstellingspercentage van de personeelsleden omdat er geen onderscheid werd gemaakt naar basisfunctie waarin men werd tewerkgesteld. Het vierde knelpunt is het gebruik van de meervoudige OLS-regressie-analyse en de schendingen van basisassumpties.

Het laatste knelpunt treft dat sommige zones binnen of buiten een bepaalde marge vallen. Indien men de reële noden wil detecteren, zal onderzocht moeten worden welke zones buiten een bepaalde marge vallen.

De meest gegeven uitleg voor het disfunctioneren van de norm was dat deze norm zodanig veel verschillende parameters had om rekening mee te houden. Dit leidde tot neutralisering waardoor de specifieke kenmerken van de zone finaal niet werd vertaald in de KUL-norm voor de politiezone. Er werden echter ook vraagtekens gesteld bij de gehanteerde norm om de methode te berekenen (De Ruyver, 2013).

De criteria van de 'KUL-norm' moeten worden aangepast aan de huidige noden van de lokale politiezones. Op die manier kan het evenwicht tussen de grootte van het politiekorps en het takenpakket van lokale politie worden hersteld (Pauwels, Verhage, & Noppe, 2012). Een kwaliteitsvolle basispolitiezorg kan worden geleverd indien het aanbod en de omgeving met elkaar in evenwicht staan. Op basis van objectieve criteria over de omgevingsfactoren en criminaliteitsfenomenen maar ook politieonafhankelijke criteria moet in rekening worden gebracht.

2.3.4 Zal de geïntegreerde werking tussen de lokale en de federale politie op spel komen te staan?

Zoals reeds aangehaald verdeelt art. 3 WGP de taakverdeling tussen de lokale en de federale politie. De lokale politie staat in voor de basispolitiezorg met opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Dit is nodig voor het beheren van de lokale gebeurtenissen en fenomenen die zich voordoen op het grondgebied van een politiezone. Maar eveneens voor het vervullen van bepaalde opdrachten van federale aard.

De federale politie verzekert een dienstverlening op het gehele Belgisch grondgebied op basis van de principes van specialiteit en subsidiariteit. Dit gaat om supralokale en gespecialiseerde opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Ook ondersteunende opdrachten voor de lokale politiezones behoren tot het takenpakket van de federale politie.

De laatste jaren wordt een duidelijke lastenverschuiving gemaakt van taken van de federale politie die op de schouders van de lokale politie terechtkomen. De besparingsronde die werd doorgevoerd bij de federale politie kan hiervan de oorzaak zijn. Hierdoor ontbreekt het de federale politie aan middelen en capaciteit om het hen opgelegde takenpakket volledig uit te voeren (Mulleners, 2012).

Mulleners (2012) geeft een aantal duidelijke voorbeelden aan. Zoals de WPR (Wegpolitie van de federale politie die vooral werkzaam is op autosnelwegen en gewestwegen) wil of kan niet meer tussen komen bij ongevallen op autosnelwegen waardoor dit een taak wordt voor

de lokale politie. Daarnaast wil men het aantal federale motorrijders afbouwen waardoor de begeleiding van zwaar vervoer ook op de schouders van de lokale politiezones, die motorrijders ter beschikking hebben, terechtkomt. Ook de begeleiding bij grote wielervedstrijden wordt zwaar afgebouwd. Zo probeert de federale politie werkruimte voor zichzelf te creëren en vele zaken naar de lokale politie af te schuiven.

Ook wordt er in sommige arrondissementen, op vraag van de FGP, steeds meer specialisatie gevraagd van lokale recherches die zich met grotere dossiers inlaten. Dit leidt tot vele discussie tussen de lokale en de federale component.

Het uitbouwen van lokale informatiekruispunten door de lokale politiezones vormt een laatste voorbeeld. Het LIK (lokaal informatiekruispunt) beheert de informatiedoorstroming voor de zone en verspreidt de informatie verkregen via het Arrondissementeel Kruispunt (AIK), doorheen de politiekezone. In vele politiezones wordt dit zelfs zo ver uitgebouwd dat men zich vragen kan stellen bij de werking van het AIK.

Daarnaast blijft de samenwerking tussen de lokale en de federale politie kwetsbaar. De functionele relatie tussen beide onderdelen van de geïntegreerde politie zijn niet of nauwelijks in de wet vastgelegd (COL 2). Ze moeten vooral in de praktijk, en door het functioneren van DirCo en DirJud, vorm krijgen (Bruggeman & Ponsaers, 2009).

Wat kan een schaalvergroting van de lokale politiezones hier nu in bijspringen?

De lokale politie krijgt deze taken in de schoot geworpen, terwijl zij daarvoor geen extra capaciteit en financiële middelen ter beschikking heeft en ook niet krijgt. Daarom dat vele kleine politiezones hier extra problemen erkennen omdat zij geen capaciteit op overschot hebben. Sommige politiezones kunnen net of net niet hun basisfunctionaliteiten minimaal vervullen met de huidige capaciteit, laat staan dat ze er nog federale taken bij krijgen.

Grotere politiezones kunnen zich beter organiseren en kunnen hier en daar wat diepere specialisatie doordrijven zoals met deze extra taken van federale politie wordt gevraagd.

Een fusie, cohabitatie, associatie of politiezorgregio kan leiden tot een efficiëntere herverdeling van de capaciteiten en middelen. Er kan bijvoorbeeld in een lokale recherche diepere specialisatie worden doorgevoerd. Door de bundeling van de krachten kunnen bepaalde personen in de politiekezone een speciale opleiding volgen zodat men ongevallen kan vaststellen op autostrades en volwaardig kan voorzien worden in een basispolitiezorg.

Overlappenden (twee korpschefs, twee commissarissen als diensthoofd recherche, twee personeelsdiensten, etc.) kunnen op lange termijn worden weggewerkt. Dit kan pas gerealiseerd worden door natuurlijke afvloeiingen, wat tijd vergt, zeker en vast met het jonge Calog(burger)personeel dat kort na de politiehervorming massaal werd aangenomen (Mulleners, 2012).

Daarnaast zal een schaalvergroting van de lokale politiezones en optimalisatie van de federale politie moeten gepaard gaan met eerst en vooral een heldere omschrijving van de taken tussen de federale en lokale politie. Ook moet de financiering van de federale en de lokale politie worden herzien. Zo kan het gebrek aan evenwicht tussen de personeelskredieten, werkings- en investeringskredieten worden weggewerkt. Dan komt er meer ruimte vrij voor innovatie in de werking van politie (Bruggeman W. , 2011).

De best practices van beide politiezones moeten worden behouden om elkaars zwakke punten in te vullen en van daaruit moet specialisatie worden uitgebouwd, zodat ook de herverdeling tussen de lokale en de federale politie kan worden herbekend en de taken meer efficiënter kunnen worden verdeeld. Toch mag niet aan het geïntegreerd model geraakt worden en zou er een meer ondersteunende rol weggelegd worden in de rol van de federale politie.

2.3.5 Inspelen op het tekort aan mandaathouders en leidinggevende functies

Terecht mag men zich de vraag stellen of de huidige schaalgrootte van de lokale politiezones een oplossing kan bieden voor het tekort aan kandidaten voor mandaatfuncties of leidinggevende functies.

Diverse kanalen (ongepubliceerd verslag van het Comité P, het rapport van Federale Politieraad over tien jaar politiehervorming , prof. Dr. Brice De Ruyver en Minister van Binnenlandse Zaken) halen aan dat schaalvergroting van de lokale politiezones in de eerste plaats moet dienen om in te spelen op de budgettaire en operationele noden van de kleine politiezones (Van Steenwinckel, De Pauw, & Dalle, 2012).

Toch moet worden toegegeven dat een schaalvergroting voor een deel een antwoord zou kunnen bieden op de aantrekkelijkheid van mandaatfuncties en leidinggevende functies. Omdat de kleine zones door hun inefficiëntie en beperktheid in middelen niet veel kunnen bieden aan een ambitieuze mandaathouder.

2.3.6 De ontwikkeling in de tijd en het daarbij opduiken van zonaaloverschrijdende criminaliteitsfenomenen

Naar aanleiding van een criminaliteitsfenomeen, die zonaaloverschrijdend opduikt, wordt de vraag naar operationele samenwerking met de omliggende zones meestal versterkt. Dit is het geval bij het fenomeen van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes in het Zuiden van West-Vlaanderen. Daarnaast zal samenwerking met collega's uit andere politiezones of uit de federale politie een positieve invloed hebben om de bedrijfscultuur, de competentieontwikkeling en de werkgeest binnen de politiezone (Boon, De Witte, & Cornelis, 2012).

Schaalvergroting gaat gepaard met de hernieuwde focus op misdaadbestrijding, de ontwikkeling van specialisaties in de aanpak van criminaliteit en de toepassing van procesmanagement doorheen de maatschappelijke evolutie en tijd. Dit leidt tot een politieorganisatie waar meer uniformiteit en concentratie nodig is, maar waar ook op grote schaal operaties en coördinatie wordt benadrukt (Van Sluis & Cachet, 2013). Problemen en eisen die worden gesteld veranderen nu eenmaal doorheen de tijd.

2.4 Besluit

Vóór de politiehervorming van 1998 ontbrak een gecoördineerde samenwerking tussen de Gemeentepolitie, de Rijkswacht en de Gerechtelijke Politie bij de Parketten. Dit leidde tot een samenwerkingsinitiatief van de toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, Louis Tobback, namelijk de intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeentelijke politiekorpsen en de lokale Rijkswachtbrigades leidde tot nog meer concurrentie tussen de drie politiediensten.

Ten tweede was er de oprichting van het Vijfhoeksoverleg, waarin het afstemmen van het veiligheidsbeleid werd georganiseerd. Later, in 1995, werden uiteindelijk de Interpolitiezones opgericht, waarbij de gemeentelijke autonomie van de burgemeesters werd uitgebreid tot de lokale Rijkswachtbrigades.

Met de politiehervorming van 1998 werd de Wet op de Geïntegreerde Politiedienst (WPG), gestructureerd op twee niveaus (een lokale politie en een federale politie) opgericht. Het land werd verdeeld in een lappendeken van 196 uiteenlopende lokale politiezones. Deze zones staan in voor het verzekeren van een eerstelijns basispolitiezorg.

Uiteindelijk speelden geografische, historische maar vooral politieke overwegingen een doorslaggevende rol bij de vorming van de huidige politiezones. Het politionele aspect werd volledig naar de achtergrond geplaatst. Hierdoor kreeg men te maken met het disfunctioneren van de kleine zones die niet meer of moeilijk kunnen voorzien in een minimale en volwaardig dienstverlening. Dit vormde een duidelijk knelpunt in de evaluatie van tien jaar politiehervorming door de Federale Politieraad. Toch kan deze evaluatie globaal positief worden genoemd.

Een fout werd bij de politiehervorming van 1998 gemaakt: er was geen kritisch minimum en er werden geen objectieve criteria aan personeelcapaciteit opgelegd voor de lokale politiezones om op die manier volwaardig aan hun vooropgestelde functionaliteiten te kunnen voldoen in de filosofie van excellente politiezorg.

In de eerste jaren na de politiehervorming stelde men vast dat een aantal lokale politiezones te klein waren om in de toekomst volwaardig te kunnen functioneren. Een aantal burgemeesters gaven aan te willen aansluiten bij een grotere zone of te fuseren met kleine zones. De federale overheid gaf toen geen prioriteit aan een schaalvergroting. Hiermee is een historische kans gemist. Anno 2013 is een schaalvergroting immer onbespreekbaar voor vele burgemeesters.

De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) pleitte in die periode voor de uitbreiding van de financiële en de capacitaire middelen, waardoor de vraag naar een schaalvergroting zo'n vijf à zes jaar naar de achtergrond verdween. Door de huidige economische crisis duiken dezelfde problemen weer op en kan de federale overheid niet zorgen voor extra financiële en capacitaire middelen. Dus blijft een vrijwillige schaalvergroting van de lokale politie de enige optie.

Een algemene consensus gaat ervan uit dat de politiezones die onder de vijftig operationelen tellen een schaalvergroting moeten doorvoeren. In 2011 deed toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, Annemie Turtelboom, zelf een uitspraak over politiezones die minder dan 75 operationelen hebben. Volgens haar moeten deze zones een schaalvergroting ondergaan.

Verder wordt de evaluatie van de geïntegreerde politie ook betrokken, omdat de onderliggende samenwerking tussen de lokale en de federale politie in de diverse arrondissementen op de helling komt te staan. Wanneer de federale politie over voldoende capaciteit en middelen zou beschikken, kan de lokale politie zich voor onvolledige taken beroepen op de federale ondersteunende dienst. De lokale politie zal geen extra federale taken meer op de schouder krijgen wat de roep om een schaalvergroting duidelijk verzwakt.

Bovendien vormt de evaluatie van de afzonderlijke basisfunctionaliteiten ook een belangrijke factor in het verhaal van een schaalvergroting. Dit omdat de kleinere politiezones niet altijd volwaardig kunnen bijdragen tot het invullen van deze functionaliteiten.

In de eerste plaats halen veel kleine politiezones de norm niet om te voorzien in een permanente 24u interventieploeg. Ook zal de kwaliteit van de wijkwerking moeten verbeteren. In de kleine politiezones krijgen wijkagenten diverse taken opgelegd. Ze worden als reserve voor het interventiekorps beschouwd.

Uit de evaluatie blijkt dat voor het onthaal verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten zijn, daar de kleine politiezones dikwijls niet kunnen voorzien in een permanent onthaal. Dit geldt ook voor de slachtofferbejegening.

Dikwijls wordt de vraag gesteld of de lokale reches wel hun plaats hebben binnen de lokale zones en/of deze niet op een hoger niveau zou moeten worden gebracht? Door de verwevenheid van de bestuurlijke en de gerechtelijke taken in een eerstelijns

politiezone zal dit niet optimaal zijn om lokale recherche los te maken van hun basisfunctionaliteit voor de lokale politie.

Als laatste basisfunctionaliteit vereist de handhaving van de openbare orde veel flexibiliteit in het korps, voor het inzetten van versterking bij onvoorziene gebeurtenissen.

De evaluatie van de Community Oriented Policing-gedachte binnen het Belgisch politiebestedel is positief. Toch kan hierop nog dieper worden ingespeeld door zich nu meer te richten op de cultuur in plaats van de structuur. Daaraan draagt het principe van bottom-up gegroeide samenwerking en schaalvergroting zeker bij.

Het concept van de lokale dispatching waarin duidelijk wordt dat de grotere politiezones zich lokaal dispatchen en een calltaking van 101-oproepen overlaten aan het CIC, doet afbreuk aan de informatiegestuurde politiezorg en de geïntegreerde werking van de Belgische politiediensten. Bij een fusie of een schaalvergroting van de lokale politie, kan het CIC een grotere rol worden toebedeeld. Zonaaloverschrijdende dispatching zal immers nodig zijn.

Wat houdt een schaalvergroting van de lokale politie nu precies in? Het doel is in de eerste plaats om efficiëntiewinst te halen of om te kunnen besparen, zodat meer en beter kan worden gepresteerd en capaciteitsproblemen worden verholpen.

In dit onderzoek is gekozen voor de afbakening van het begrip schaalvergroting tot een operationele en functionele schaalvergroting. Een operationele schaalvergroting betekent een effectieve samenwerking op het terrein door de korpsen. Een functionele schaalvergroting betekent een samenwerking in de basisdiensten, zoals recherche, verkeer, wijk en onthaal die samen opereren over de huidige zones heen.

Hierbij wordt niet bedoeld op de interzonale samenwerkingsverbanden die reeds bestaan en waarbij, in geval van nood, men inspringt om elkaar te helpen waar nodig. In deze definitie wordt uitgegaan van een effectieve samenwerking door een zelfde aansturing.

Een schaalvergroting van de lokale politiezones moet bottom-up ontstaan vanuit het lokaal oogpunt. Dit kan zowel vanuit een bedrijfseconomische of een kwaliteitsgerichte visie op schaalvergroting. Een bedrijfseconomische visie legt vooral de nadruk op kostenefficiëntie en vertrekt van het idee dat de burger belastingen betaald en in ruil daarvoor over een gedegen politie dienstverlening moet beschikken. Een schaalvergroting zal een reeks positieve effecten teweeg brengen, waardoor efficiëntie op beheersmatig vlak kan worden gecreëerd.

Een kwaliteitsgerichte visie legt de nadruk op een kwaliteitsvolle basispolitiezorgverlening waarbij men ook vertrekt vanuit het idee dat iedereen recht heeft op een gedegen politionele dienstverlening.

Bij het bestuderen van de praktijkvoorbeelden blijkt dat te vaak wordt vertrokken vanuit een bedrijfseconomische nood op schaalvergroting, maar komt de kwaliteitsgerichte visie wel naar boven als essentieel element van een schaalvergroting. Soms is het toch wel jammer om vast te stellen dat de politiezones enkel aan een schaalvergroting denken als ze financieel en in capaciteit in nauwe schoentjes komen te staan of omdat een het vinden van een nieuwe korpschef te lang aansleept.

Zitten de politiezones in West-Vlaanderen in bedrijfseconomisch nauwe schoentjes of zou een kwaliteitsgerichte schaalvergroting juist een meerwaarde kunnen bieden?

De voordelen van de grote zones vormen de nadelen van de kleine zones en omgekeerd, maar door een juiste korpscultuur en management kunnen toch de voordelen de bovenkant nemen. De voordelen van een schaalvergroting liggen vooral in meer flexibiliteit en efficiëntie bij de tussenkomsten, het ontstaan van synergie en waardoor winsten worden gecreëerd die kunnen worden geïnvesteerd in de operationele kant van de politiezone.

Daarnaast zou een schaalvergroting ook moeten leiden tot een betere investering in de gespecialiseerde ondersteuning binnen het korps. Zo bouwen de lokale politiekorpsen een betere zelfredzaamheid uit.

Het voordeel van een schaalvergroting bij zowel de federale politie als de lokale politie zal de eenheid in informatiedoorstroming en huishouding optimaliseren. Dit leidt tot een betere samenwerking en eenduidige werkwijze. Als laatste heeft een schaalvergroting meer rotatie en vrije beleidsruimte tot gevolg. Het personeel krijgt hierdoor meer doorstromingskansen aangeboden.

Aan een schaalvergroting zijn veel structurele nadelen verbonden, zoals een logge administratieve en een bureaucratische werking en het verliezen van voeling met de burger. Bij een schaalvergroting zal de financiering van de politie niet voor elke gemeente of stad een meerwaarde betekenen. De financiering is per gemeente of stad voor een groot deel afhankelijk van de omgevingsfactoren en de invulling van schaalvergroting in het werkingsproces van de politiezones.

Buiten de voor- en nadelen bij een schaalvergroting zijn er een aantal zaken waar men rekening zal mee moeten houden. Eerst en vooral kan het politieke draagvlak hierbij worden aangehaald. Er mag niet worden onderschat dat het belang van de gemeentelijke autonomie over de politie in sommige steden en gemeenten zwaarder doorweegt dan in andere.

Ook voor de burgemeester zal het een kwestie zijn van een goede vertrouwensrelatie met de korpschef uit te bouwen. Het feit dat de korpschef over iedere gemeente zich bewust is van de lokale problematiek, kan bijdragen tot deze vertrouwensrelatie. Vaak ontspoort het conflict louter om financiële middelen. De vraag die vanuit gemeenteperspectief kan worden gesteld is of schaalvoordelen zullen opwegen ten opzichte van de huidige dienstverlening voor de bevolking?

In een aantal politiezones stellen zich minimale schaalproblemen die voorlopig kunnen worden opgelost via een doorgedreven vorm van interzonale samenwerking. In tegenstelling tot laterale steun, namelijk de steun die een politiezone krijgt ‘van opzij’ of van andere politiezones, zal de interzonale samenwerking louter een samenwerking tussen de lokale politiezones betekenen.

De interzonale samenwerking vormt voor vele lokale korpschefs een meerwaarde, daar waar het voor alle partijen een win-winsituatie oplevert. Wanneer de burgemeesters zich beginnen te realiseren dat het allemaal wat te duur wordt, zullen ze genoodzaakt zijn verder te kijken naar verdergaande interzonale samenwerking en zal een schaalvergroting op de politieke agenda komen te staan.

Hoofdstuk 3: Georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes

De georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes in (het Zuiden) van West-Vlaanderen, vallen onder de term grenscriminaliteit en doen zich voor in de arrondissementen Kortrijk, Ieper en Doornik.

Georganiseerde diefstallen omvatten feiten zoals homeinvasie, homejacking, carjacking en ramkraken alsook garagediefstallen, diefstallen gewapenderhand en woninginbraken waarbij fenomenen zoals kassa- en winkeldiefstal – zonder het georganiseerd karakter - wegvallen uit de definitie.

Daarnaast kenmerkt grensoverschrijdende criminaliteit zich door criminaliteitsfenomenen waarbij de constitutieve elementen van het misdrijf aan de Belgische zijde van de Belgisch-Franse grens worden gepleegd door dadergroepen (vermoedelijk afkomstig uit Frankrijk) die zich daarna terugtrekken aan de andere kant van de grens. Het is noodzakelijk dat politiediensten hierover worden ingelicht zodat zij gerichte acties kunnen coördineren en anticiperen op het onveiligheidsgevoel van de burgers (Bruggeman, De Ruyver, & Zanders, 1993).

In de eerste negen maanden van 2012 werden maar liefst 270 geweldadige overvallen gepleegd in de gerechtelijke arrondissementen Kortrijk, Ieper en Doornik. De bendes opereren vooral vanuit Noord-Frankrijk. Zolang Frankrijk blind blijft voor de echte oorzaak van deze delicten zullen camera's alleen het probleem niet oplossen (De Standaard, 28 november 2012).

Figuur 3 Kaart van de getroffen grensstreek in West-Vlaanderen en Henegouwen (zie bijlage 1)

Om het fenomeen van de grensoverschrijdende criminaliteit te duiden, wordt aan de hand van cijfers over georganiseerde diefstallen van het AIK (Arrondissementeel Informatie Kruispunt) voor het jaar 2012 tot en met juni 2013 een beeld geschetst van de stijgende georganiseerde diefstallen in de Zuid-West-Vlaamse regio. Het is niet de bedoeling dat het fenomeen van grenscriminaliteit wordt verklaard of hypothesen uit de literatuur worden getoetst.

Verder wordt door een vergelijking met de ‘Kappabende’ uit de jaren ’90 van de vorige eeuw een omschrijving gemaakt van het fenomeen grensoverschrijdende diefstallen. De Akkoorden van Doornik werden heel recent vernieuwd en mogen hierbij niet uit het oog worden verloren.

In de arrondissementen Kortrijk, Ieper en Doornik werden een aantal extra maatregelen genomen op het moment dat de feiten hun hoogtepunt bereikten in 2012. Op bestuurlijk vlak gaat het om de acties VILLARAM, VILLAFRONT en VILLADAILY. Op gerechtelijke vlak werd de coördinatie van de dossier overgenomen door het federaal parket en werd de Baobab-cel opgericht te Ieper.

Daarnaast is het toch belangrijk om de link tussen schaalvergroting en de georganiseerde diefstallen in de grensregio van West-Vlaanderen te duiden. Met de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen wordt deze provincie één gerechtelijk arrondissement, wat enige perspectieven kan openen voor bepaalde politiezones en gemeenten.

Heel specifiek gericht op het arrondissement Kortrijk en Ieper wordt uitleg gegeven over het bovenlokaal interactief platform InfoTARGET. Dit werd ontwikkeld om een optimale informatiedoorstroming te realiseren inzake grensoverschrijdende criminaliteit. Dit project kan misschien een eerste stap vormen richting operationele schaalvergroting in West-Vlaanderen.

Tenslotte werd aan de Belgisch–Nederlandse grens een fusie doorgevoerd van twee lokale politiezones. De eengemeentezones Maasmechelen en politiezone Lanaken zijn samengevloeid tot de meergemeentezone Lanaken-Maasmechelen (Lama). Gebeurt de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit daardoor nu effectiever en efficiënter ?

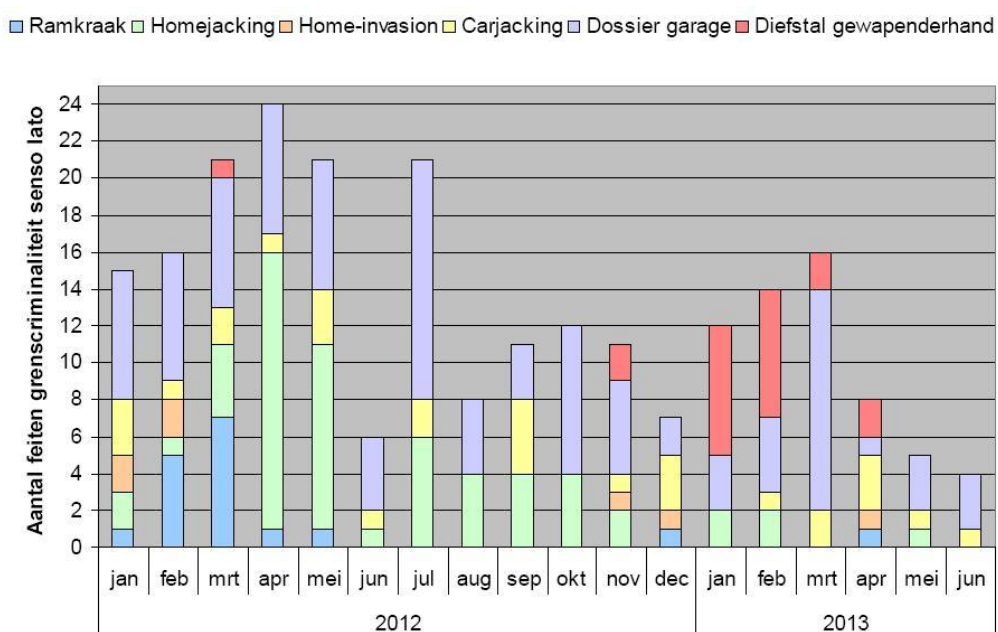
3.1 Met cijfers uit het AIK Ieper en Kortrijk de piekmomenten van 2012 aantonen en het verdere verloop in 2013.

Om duiding te geven bij het fenomeen georganiseerde diefstallen worden de absolute cijfers voor het jaar 2012 en 2013 tot en met juni voorgesteld.

De cijfers inzake georganiseerde diefstallen zijn in 2012 exponentieel gestegen in vergelijking met de vorige jaren. Waardoor 2012 als een piekmoment wordt gezien in de grensoverschrijdende criminaliteit en iedereen de alarmbel luidde om stappen te ondernemen.

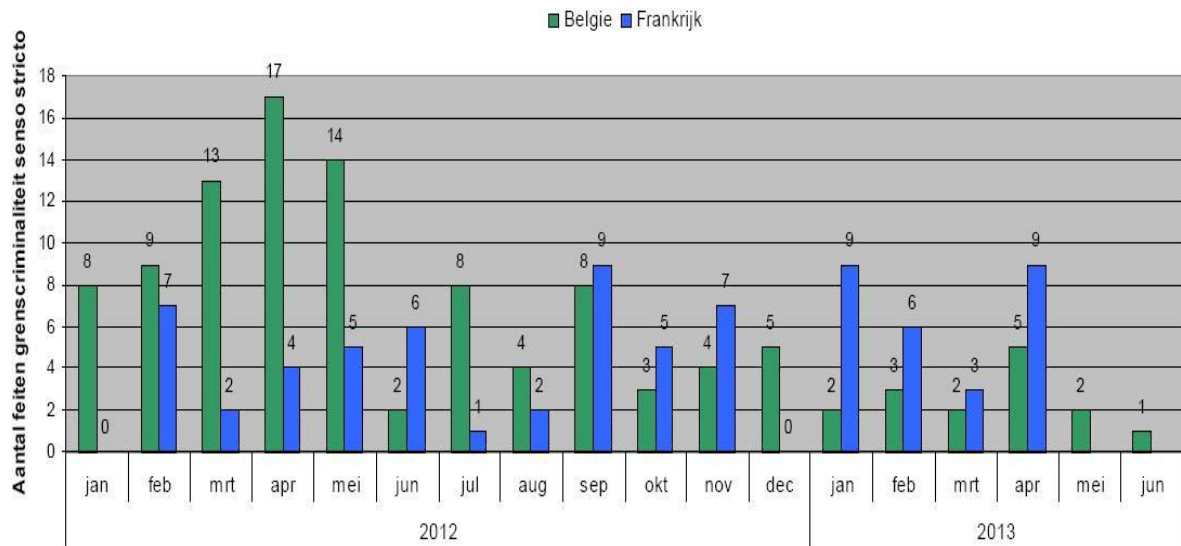
In figuur twee is een absolute weergave terug te vinden van de ramkraken, homejackings, carjackings, home-invasions, garagediefstallen en diefstallen gewapenderhand gepleegd door Franse daderbendes die in de gerechtelijke arrondissementen Ieper, Kortrijk, Doornik voor het jaar 2012 tot en met juni 2013. In 2012 zijn er namelijk 175 feiten vastgesteld, terwijl dit in 2013 nog maar 59 gevallen zijn vastgesteld. Voor dezelfde periode vorig jaar werden toen al 103 feiten vastgesteld in het arrondissement Ieper, Kortrijk en Doornik.

Sinds augustus 2012 is een exponentiële daling van de georganiseerde diefstallen vastgesteld. In de maanden september en oktober 2012, maar ook in januari, februari en maart 2013 vertoont het aantal feiten weer een stijgende lijn. Toch dreigen de cijfers niet meer zo de hoogte in te gaan dan vóór augustus 2012.

Figuur 4 Aantal feiten grenscriminaliteit senso lato per fenomeen (zie bijlage 1)

Figuur drie toont het aantal georganiseerde diefstallen in België en in Frankrijk aan. Tot en met augustus 2012 werden hier meer feiten gepleegd dan in Frankrijk en vanaf september 2012 komt het ongeveer op gelijke voet tussen België en Frankrijk, om daarna in België een daling waar te nemen.

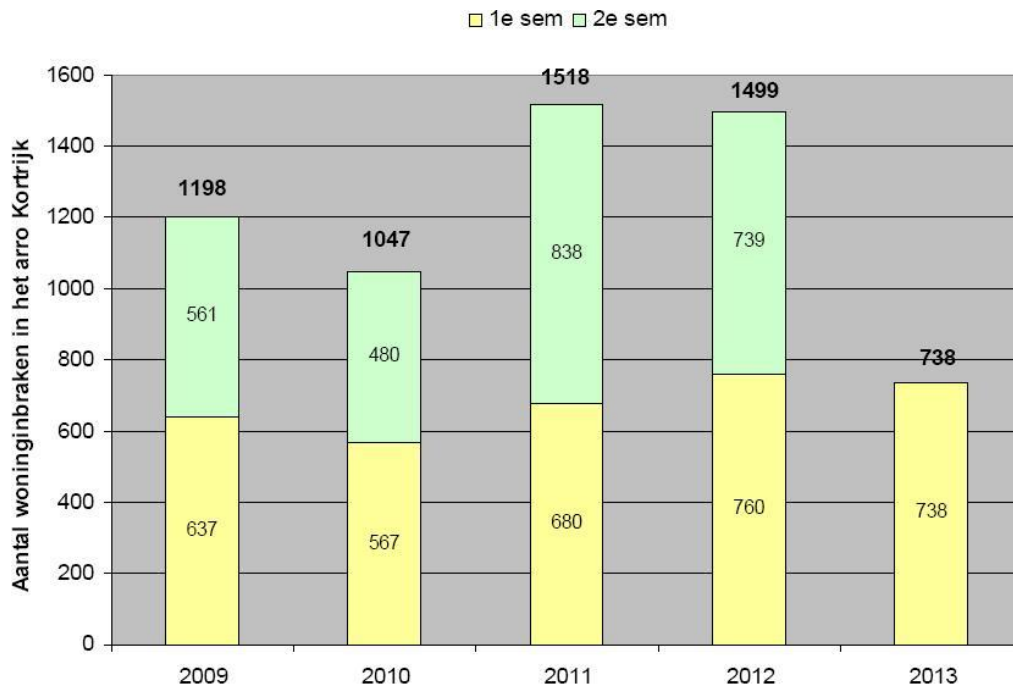

Figuur 5 Aantal feiten grenscriminaliteit Frankrijk (input tot 13.05.2013) en België (zie bijlage 1)

Daarnaast horen ook de cijfers van woninginbraken bij de georganiseerde diefstallen. Toch is hier enige nuance nodig. Zo'n 60% van alle woninginbraken in het arrondissement Kortrijk worden gepleegd door rondtrekkende dadergroeperingen en 40% door lokale delinquenten.

In die 60% werden in 2012 en 2013 een hele reeks woningbraken gepleegd door Franse daderbendes die eigenlijk ook onder de noemer valt van grensoverschrijdende criminaliteit en toch wel het vernoemen waard, daar het cijfer van woninginbraken parallel met de georganiseerde diefstallen de hoogte in rees.

Daarnaast zijn er nog de rondtrekkende dadergroepen waar praktisch iedere lokale politiezone geconfronteerd mee wordt. Die komen meestal uit Brussel, Charleroi, Luik en Antwerpen. In die 60% mag er ook nog rekening worden gehouden met deze personen.

Figuur 6 Aantal woninginbraken uitgesplitst per semester 2009 – 1^e sem 2013 in het arro Kortrijk (ANG & databank AIK)
(zie bijlage 2)

In 2012 werden 1499 woninginbraken gepleegd. Van januari tot en met juni 2013 werden in het arrondissement Kortrijk maar liefst 738 woninginbraken geteld. Dit in vergelijking met 2010 waar er sprake was van 1047 woninginbraken. Dit duidt op het feit dat ook woninginbraken gelinkt kunnen worden aan de grenscriminaliteit.

De daling werd voor een groot deel bewerkstelligd door de acties aan de Belgische kant van de grens, zoals VILLARAM, VILLAFRONT en VILLADAILY, georganiseerd door de federale politie van Kortrijk in samenwerking met de andere getroffen arrondissementen (De Standaard, 13 maart 2013). Via het repressief werk in de Baobab-cel zijn al een aantal Franstalige daders opgepakt en veroordeeld voor de rechtbank in België (De Standaard, 13 november 2012 en 26 maart 2013).

De preventieve acties, uitgevoerd door de lokale politiezones en de federale politie samen met het reactief researchewerk uitgeoefend door de BAOBAB-cel, werken hand in hand aan de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit.

3.2 Een omschrijving van de gepleegde feiten inzake grenscriminaliteit anno 2012-2013

De georganiseerde diefstallen worden gezien in termen van homeinvasion, homejacking, carjacking en ramkraken alsook garagediefstallen, diefstallen gewapenderhand en woninginbraken en worden gepleegd langs de Belgische zijde van de grens in de arrondissementen Kortrijk, Ieper en Doornik. Franse daderbendes worden gekenmerkt door hun mobiliteit en snelheid. Daarom kiezen daders de spreiding van hun misdrijven in de buurt van autosnelwegen zoals E17 en de grote zijassen. Hierdoor zijn daders snel terug op hun Frans grondgebied waar Belgische politie minder bevoegdheden heeft.

Daarnaast vormt de E17 een belangrijke route voor Noord - Franse druggebruikers richting Nederland. De locaties langs deze snelweg worden vaak gebruikt voor het plegen van delicten om drugsaankopen te doen (Rosseel & Lefevre, 1996).

3.2.1 De 'Kappabende'

In de eerste helft van de jaren '90 van de vorige eeuw werd een piek gemeten in de grensoverschrijdende criminaliteit en ook deze keer ging het om diefstallen. Deze diefstallen stonden op de naam van de bekende 'Kappabende'. Ze vormden groepjes criminelen van Franse origine gespecialiseerd in inbraken in handelszaken. Deze daders vormen eerder toevallige groepjes in plaats van een gestructureerde bende (De Ruyver, 1995).

In principe dateerden de feiten al van midden de jaren '80 van de vorige eeuw. Toen gebeurden op regelmatige basis diefstallen in het gerechtelijke arrondissement Kortrijk met eenzelfde patroon, voornamelijk in sport- en kledijwinkels. Deze delicten zijn te onderkennen door hun professioneel en georganiseerd karakter. Het spoor leidt telkens tot in Noord – Frankrijk. Daarom besliste de Procureur-Generaal te Gent om een speciale onderzoekscel onder de naam 'Kappa' op te richten (Rosseel & Lefevre, 1996).

De delicten van de Kappabende, die onderzocht werden door de bevoegde cel, werden afgebakend volgens de aard, de daders en de plaats van het misdrijf. Vooral diefstallen met braak in kledij-, sport-, elektro- en juwelierszaken, eenvoudige diefstallen in juwelierszaken, kassadiefstallen in kleine en middelgrote warenhuizen, ofwel met braak tijdens de openingsuren met vuurwapenvertoon, handtasdiefstallen met geweld op de openbare weg, autodiefstallen (evenals carjacking), kunnen hier in worden ondergebracht (Rosseel & Lefevre, 1996).

3.2.1.1 Een vergelijking tussen toen en nu

Zowel vroeger als nu staat de omgeving van Kortrijk en Ieper gekend als een welvarend gebied met een dynamisch bedrijfsleven. De gemiddelde levensstandaard is er, in vergelijking met de regio Rijsel-Tourcoing-Roubaix, hoog. Dit onder meer door de groeiende middenstand.

De regio Rijsel-Tourcoing-Roubaix heeft zwaar te lijden onder de werkloosheid die werd veroorzaakt door de systematische achteruitgang van de traditionele industriële activiteit. Deze volksbuurten verpauperen tot probleemwijken waar werkloosheid en uitzichtloosheid troef is (De Ruyver, 1995).

Deze wijken vormen een ideale voedingsbodem voor criminaliteit, marginaliteit en vooral druggebruik. Dit vormt vermoedelijk de grote drijfveer voor deze vormen van criminaliteit.

Door de geografische ligging van de grensstreek blijft het gerechtelijk arrondissement Kortrijk nog altijd het grootste slachtoffer van grensoverschrijdende criminaliteit. Net als toen vormen ook nu de regio's Kortrijk-Menen en Wervik de zwaarst getroffen plaats door Noord-Franse daderbendes.

Vroeger vormde 'het achtervolgen van daders, het verrichten van observaties en het opzetten van een proactieve recherche' voor de GPP een probleem. Daar de daders het nationale grondgebied hadden verlaten en Belgische politiediensten deze taken niet konden verrichten aan de andere kant van de grens (Rosseel & Lefevre, 1996). Met de nieuwe akkoorden van Doornik zijn we toch al een stap vooruit in de bevoegdheden van de Belgische en de Franse politie op elkaars grondgebied.

Net als met de Kappabende, toen de Kappa-cel werd opgericht, is in 2012 de BAOBAB-cel opgericht. Dit staat onder de bevoegdheid van het Federaal Parket in België. Hierin worden de onderzoeksters van de federale gerechtelijke politie van Ieper, Doornik en Kortrijk verenigd. Net als toen werden de delicten gedefinieerd naar aard van de dader en plaats van het misdrijf.

Evenzeer als vroeger heerst de indruk in België dat Parijs geen belangstelling toont voor de problemen aan de Noord - Franse grens. Er worden geen extra middelen ingezet om het tij te doen keren in de agglomeraties. Nochtans vormt de oorzaak van de criminaliteit zich socio-economisch en is het aan de Franse staat om tijdig in te grijpen.

Nog steeds zijn de delicten, die voorkomen in de grensstreek, allerhande vormen van diefstallen met het professioneel en het georganiseerd karakter. Het gaat ook niet om vaste groepen daders, maar om een netwerk van daders die voortdurend wisselt. Er kan wel verbondenheid tussen de daders worden teruggevonden.

De onveiligheidsgevoelens van burgers in het Zuiden van West-Vlaanderen, om slachtoffer te worden van een eenvoudige of wagentiefstal, zijn relatief hoog. Dit vergeleken met de angstgevoelens van andere burgers in West-Vlaanderen. Ook wordt politie verweten niet of te weinig aanwezig te zijn in het straatbeeld (Rosseel & Lefevre, 1996).

Omdat politie nu nog altijd verweten wordt te weinig in het straatbeeld aanwezig te zijn werd aan de grens de actie VILLAFRONT georganiseerd. Dit om het publiek en de pers bewust te maken dat politie wel degelijk bezig is met het neutraliseren van de Franse daderbendes in de grensstreek.

Lokale politici dringen steeds meer aan op grenscontroles, maar de volledig vijftig grensovergangen afsluiten over honderd kilometer is onbegonnen werk. Lokale politici sturen aan op een periode van dertig dagen grenscontroles. Daarvoor moet toch eerst via strategische analyse bepaald worden welke grensovergangen het effectiefst zouden moeten worden gesloten (De Standaard, 26 januari 2013). De acties VILLARAM en VILLADAILY, samen met het reactief onderzoek, zijn dan ook veel effectiever voor het opsporen en afschrikken van Franse daders. Maar dit is niet zo zichtbaar als een grote actie die de pers haalt.

3.2.3 De Akkoorden van Doornik

Op 18 maart 2013 vond de ondertekening van het nieuwe akkoord van Doornik plaats die het akkoord van 2001 inzake grensoverschrijdende politiesamenwerking zal vervangen. De onderhandelingen tussen de ministers van Binnenlandse Zaken aan beide kanten van de grens werden gestart in september 2012. Dit met de bedoeling om de samenwerking tussen Franse en Belgische politiediensten op het terrein te versterken, beter te coördineren en te herschikken.

Dit houdt onder meer het uitzetten van gemengde patrouilles met veel bredere bevoegdheden in. Gemengde patrouilles zullen zowel bestaan uit Franse als Belgische politieagenten en kunnen verdachten arresteren op het grondgebied van de andere partij. Het inzetten van het voertuig gebruikt door de gemengde patrouilles langs beide kanten van de grens was

voordien niet mogelijk. (Persbericht: ontmoeting tussen Joëlle Milquet en Manuel Valls: een nieuw Frans-Belgisch akkoord ter bestrijding van de grenscriminaliteit, 2013)

Daarbij krijgen de politiediensten een daadwerkelijke bevoegdheid tot aanhouding in geval van betrapping op heterdaad en mogen deze persoon op het andere territorium arresteren buiten de gemengde patrouilles. Dit zorgt er ook voor dat Belgische politiediensten, die na een achtervolging een arrestatie hebben uitgevoerd op de snelweg in de buurt van de grens, hun traject mogen voortzetten op Frans grondgebied om aan de eerst volgende afrit te kunnen terug draaien (Akkoorden van Doornik, 2013).

De overlevering van gedetineerden en illegaal verblijvende personen kan nu ook gebeuren in de politiecommissariaten van een lokale zone en niet meer in de grensposten. Voortaan voorziet het akkoord meer detacheringen van politiemannen langs beide zijden van de grens. Ten slotte voorziet men ook, in geval van nood, in de tussenkomst van de dichtstbijzijnde patrouille, ongeacht een Belgische of Franse interventieploeg om te zorgen voor beveiliging.

Ten tweede voorziet het Akkoord (2013) in een betere uitwisseling van de gegevens zodat de aanmaak van gemeenschappelijke werkbestanden mogelijk wordt. De verwerkingen gebeuren dan ook in het CCPD (Centrum voor Politie- en Douanesamenwerking) te Doornik.

Ten derde is de toepassing van het akkoord uitgebreid tot het gehele grondgebied België, terwijl dit voordien enkel van toepassing was op de grensprovincies met Frankrijk.

Een vierde en laatste element in het nieuwe akkoord van Doornik (2013) is het voorzien in een versterkt overleg en verstrekking van gegevens met betrekking tot de ANPR-camera's (Automatic Number Plate Recognition).

3.2.4 De gecoördineerde acties inzake bestuurlijke politie

Naar aanleiding van de steeds stijgende georganiseerde diefstallen in de grensregio met Frankrijk werden in 2012 gecoördineerde acties georganiseerd over de verschillende arrondissementen heen. Dit zijn extra maatregelen die worden getroffen inzake bestuurlijke politie kunnen worden teruggevonden in het persbericht over de ontmoeting tussen de Belgische en de Franse minister van Binnenlandse zaken (Persbericht: ontmoeting tussen Joëlle Milquet en Manuel Valls: een nieuw Frans-Belgisch akkoord ter bestrijding van de grenscriminaliteit, 2013).

Een eerste actie werd VILLARAM genoemd. Het is een grootschalige wekelijkse en nachtelijke politieactie waaraan de lokale politie en de federale politie deelneemt en versterkt zijn met bijzondere arrestatieteams van het GIS (Gespecialiseerd interventieteam uit de Algemene Reserve in Brussel) van de federale politie. Deze ploegen zijn getraind en genoeg uitgerust voor arrestaties bij betrapting op heterdaad. Tijdens deze acties wordt eveneens een helikopter ter beschikking gesteld.

De tweede actie wordt VILLAFRONT genoemd, ook georganiseerd over de arrondissementen heen. Het betreft een actie waarbij de Belgische en de Franse politie samen werken. Alle grensovergangen, van De Panne tot Moeskroen en Doornik, worden genummerd en in zo'n actie wordt voor een bepaald aantal uur de grens fysiek afgezet en worden controles gehouden.

De laatste actie, VILLADAILY, zijn kleinschalige maar specifieke politiepatrouilles door de lokale en de federale politie. De politiepatrouilles worden ingezet om gedurende korte tijd statische controles en observaties te houden. Dit gebeurt ongeveer twee uur en de plaatsen worden bepaald op basis van eerder gebeurde feiten.

3.2.5 Extra maatregelen inzake gerechtelijke politie

In 2012 werd onder leiding van het federaal parket de Baobab-cel opgericht te Ieper zodat het federaal parket de dossier inzake grenscriminaliteit beter kon coördineren. De cel bestaat uit rechercheurs en analisten uit de federale gerechtelijke politie van Doornik, Kortrijk en Ieper. Bij iedere homejacking of carjacking en ramkraak wordt het Baobab-team verwittigd zodat opsporingen snel kunnen worden opgestart.

Vóór de oprichting van de cel bleef de informatie in het arrondissement waar het feit werd gepleegd. Via het federaal parket kan een coördinatie over de arrondissementsgrenzen heen aangevraagd worden waardoor de dossiers zich centraliseren op een punt. Deze centralisatie bleek niet de efficiëntste manier van werken inzake informatiedoorstroming. Daarom werd geopteerd voor het samen zetten van de rechercheurs op hetzelfde verdiep in hetzelfde gebouw. Door het samen zetten van personen in een gebouw zou een functionele schaalvergroting van lokale politiezones ook een betere informatiedoorstroming kunnen te weeg brengen in een lokale recherche (Persbericht: ontmoeting tussen Joëlle Milquet en Manuel Valls: een nieuw Frans-Belgisch akkoord ter bestrijding van de grenscriminaliteit, 2013).

3.3 De link tussen schaalvergroting en grenscriminaliteit in Zuid West-Vlaanderen

West-Vlaanderen wordt de laatste jaren geteisterd door grensoverschrijdende criminaliteit zonder dat er echt sprake kan zijn van een oplossing in het dossier (anno 2012). Deze georganiseerde diefstallen worden steeds gewelddadiger zodat burgers er hun slaap voor laten (De Standaard, 18 december 2012). Vanuit de eerstelijns functie is dit een probleem dat leeft bij de lokale politiezones, want zij zijn verantwoordelijk voor de onveiligheidsgevoelens van hun inwoners en voor het ophelderen van misdrijven. Daarom dat de focus wordt gelegd bij de lokale politie voor de aanpak van dit fenomeen en dit via schaalvergroting.

In het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit werden bijna twee decennia terug de gemeenten in het Zuiden van West-Vlaanderen en Henegouwen versterkt met tweeëntwintig personen. Toch was in 1994 de bezetting van de gemeentelijke korpsen in die gemeenten allesbehalve slecht (690 eenheden en dus 111% van de minimale veiligheidsnorm). Daarnaast verhoogde ook de lokale Rijkswachtbrigades het aantal eenheden om op een nuttige manier een 24 uur op 24 uur politie ter beschikking te stellen van het publiek (Rosseel & Lefevre, 1996).

De laatste jaren is de Belgische overheid door de economische crisis niet in staat om bij de federale politie extra capaciteit te voorzien. Ook de gemeenten zijn daar niet toe in staat. Toch zien de burgemeesters de aanpak van georganiseerde diefstallen door Franse daderbendes als prioriteit naar bevolking toe.

Daarom zou schaalvergroting van politiezones in West-Vlaanderen een antwoord kunnen bieden op het capaciteitsprobleem. Het toepassen van efficiënte werkprocessen kan de capaciteit over een grotere zone verdelen naar de basis. Hierdoor wordt er vertrokken van een eenduidige aansturing naar basis. Een excellente informatiedoorstroming binnen het korps zal leiden tot beter gestuurde patrouilles en wijkagenten.

De lokale politie moet op zelfstandige basis anticiperen op het fenomeen door bijvoorbeeld over de zones heen een operationele en functionele schaalvergroting op touw te zetten. Dit kan leiden tot een betere samenwerking met de federale politie. In het licht van de hervorming van de gerechtelijk arrondissementen (die groter worden) kan de vraag worden gesteld: waarom dan ook geen grotere operationele basiscontext voor het aanpakken van fenomenen?

Voor elke zone apart kost het moeite, tijd, geld en personeel om de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden met extra acties en alertheid. Een evolutie naar een operationeel en functioneel fuseren kan efficiëntie en effectiviteit bewerkstelligen. Bijvoorbeeld door een gezamenlijk interzonaal overlegforum uit te bouwen waar informatie wordt gelanceerd en feedback wordt gegeven zodat al een aspect van informatiegestuurde politie kan verwezenlijkt worden.

Door de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen zal de provincie West-Vlaanderen in de nabije toekomst één gerechtelijk arrondissement vormen. Daarom ook de afbakening voor West-Vlaanderen en niet alleen de grensstreek in West-Vlaanderen.

Door het wegvallen van die grenzen zal het mogelijk zijn dat politiezones aansluiten bij een politiezone die voorheen in een ander gerechtelijk arrondissement lag, maar wel dezelfde (socio-economische) problematieken kent.

Het betekent niet dat de politiezones die wel met georganiseerde diefstallen geconfronteerd werden, niet kunnen fuseren of intens samenwerken met de politiezones die niet met de grenscriminaliteit van de laatste jaren te maken hebben gekregen.

West-Vlaanderen wordt doorkruist door heel veel snelle invalswegen, wat leidt tot een grotere mobiliteit in de verbinding tussen de steden en de gemeenten in West-Vlaanderen. Met de feiten van grenscriminaliteit, die werden gepleegd in 2012, zag men dat de Franse daderbendes niet werden weerhouden om tot over de grens te rijden om hun slag te kunnen slaan, zelfs tot in Oost-Vlaanderen.

De delicten die werden gepleegd in het midden van West-Vlaanderen zijn weliswaar minimaal. Toch is de mobiliteit en de gewelddadigheid van daders zeker en vast toegenomen. Bepaalde zones in West-Vlaanderen zullen er nooit mee worden geconfronteerd, andere zones zullen er toch minimaal in worden betrokken, ook al ligt men niet zo dicht tegen de Frans-Belgische grens aan.

De krachten moeten worden gebundeld om West-Vlaanderen weerbaar te maken tegen Franse daderbendes. Zoals 'figuur 3' aantoont, zijn in 2013 het aantal delicten op Belgisch grondgebied gedaald. Terwijl op Frans grondgebied het aantal feiten verdubbeld zijn o.m. door de extra gecoördineerde en gezamenlijke bestuurlijke en gerechtelijke samenwerking. Dit zal de Franse overheden misschien aanzetten tot nadenken zodat er socio-economisch een beter vooruitzicht komt voor de grensregio Rijsel-Tourcoing-Roubaix.

3.3.1 InfoTARGET

Anno 2013 zijn voorlopig de cijfers van de georganiseerde diefstallen gedaald. De inzet in de acties VILLARAM, VILLADAILY EN VILLAFRONT alsook het reactief recherchewerk werden beloond. Ook al zijn de Franse criminelen niet meer zo roekeloos als vorig jaar, toch moet men waakzaam blijven ten aanzien van gewelddaden waarvan het aantal toch zorgwekkend blijft (De Standaard, 13 maart 2013).

Doorheen de stage in politiezone Gavers bleken de acties VILLARAM en VILLADAILY perfecte voorbeelden te zijn van gecoördineerde operationele samenwerkingsverbanden in het arrondissement Kortrijk. Alleen hinkelt de informatiehuishouding en de doorstroming nog achterop om efficiënt als lokale politiezone gericht te patrouilleren.

Uit de stage bleek dat de lokale politiezones in West-Vlaanderen niet altijd de nodige informatie vanuit het federaal en gerechtelijk oogpunt krijgen om gerichte patrouilles en controleacties te kunnen voorzien. De impact van preventief gerichte patrouilles en controleacties van de lokale politie mag voor de informatievergaring niet worden onderschat. De laatste bestuurlijke oplossing wordt gezien in het gebruik van ANPR-camera's (Automatic Numberplate Recognition).

Voor de Belgische grenszones met Frankrijk heeft Minister van Binnenlandse Zaken, Joëlle Milquet, een specifiek bedrag vrijgemaakt voor het plaatsen van ANPR-camera's (Koninklijk Besluit van 27 december 2012, gepubliceerd in het Staatsblad op 25 januari 2013). De camera's met automatische nummerplaatherkenning dragen bij tot een snelle en efficiënte identificatie van de voertuigen doordat de nummerplaten vergeleken worden met de algemene nationale databank.

Anno 2012 zat alle informatie verspreid op het nationaal, supralokaal en lokaal niveau en was er geen eenheid in informatiedoorstroming en -verspreiding. Lokale politiezones vroegen om nummerplaten zodat men gericht maatwerk kan verrichten. Voor de Baobab-cel konden zaken via deze manier beter gekoppeld worden aan omgeving, namen, etc. (Intern stagedocument project InfoTARGET, 2013).

Om de informatiedoorstroming van de gegevens te optimaliseren, werd in West-Vlaanderen onder leiding van de politiezone Gavers InfoTARGET ontwikkeld. Dit interzonaal en federaal geïntegreerd platform is in eerste instantie een dynamisch, interactief en snel hanteerbare tool

om op structurele transparante wijze gegevens inzake potentiële “targets” te kunnen voeden en te kunnen raadplegen.

De opgenomen informatie inzake potentiële ‘targets’ kan de zogenaamde slimme mobiele ANPR camera’s ondersteunen. Het zal in hoofdzaak informatie omtrent nummerplaten van vervoermiddelen, die gekoppeld zijn aan (potentiële) overtreeders en wanbetalers, omvatten.

InfoTARGET bevat ondermeer informatie die verband houdt met:

- ANG-gerelateerde voertuigen (met “te nemen maatregelen”, op te sporen voertuigen, ...);
- Gestolen voertuigen: upload “optie 32” uit ANG;
- Vrij onder Voorwaarden: personen onder voorwaarden;
- COP-targets: priorijst, personen op te volgen volgens "Community Oriented Policing";
- alsook onmiddellijke inningen (buitenlandse voertuigen), niet-verzekerde voertuigen, niet ingeschreven voertuigen bij de Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV) en voertuigen waarvan de technische keuring is vervallen. (InfoTARGET, 2011)

Vanuit het operationeel overleg kan beslist worden om op basis van het dagverslag (meldingen, interventies, andere, ...) “targets” aan te maken in InfoTARGET vanuit operationeel oogpunt. Het gaat hier om targets (personen en/of voertuigen) die een nauwgezette opvolging vereisen vanuit het oogpunt ‘Community Oriented Policing’.

Via interne documenten verkregen via de stageplaats (niet voor publicatie vatbaar) zijn vandaag alle korpsen van het gerechtelijk arrondissement Kortrijk (Vlas, Grensleie, Riho, Midow, Mira, Gavers), alsook Pz Arro Ieper, Zp Mouscron en Zp Comines Warneton hierin betrokken. Binnenkort zal vanuit FGP Ieper en het AIK Kortrijk actief worden voorzien in de voeding van InfoTARGET. Ook CCPD heeft zijn intentie reeds duidelijk gemaakt.

Dit platform wordt over een eerste aantal West-Vlaamse politiezones verspreid en het platform wordt per politiezone interactief aan elkaar gekoppeld, waardoor dit kan gezien worden als een eerste stap richting operationele schaalvergroting inzake het efficiënt bestrijden van de grenscriminaliteit.

Het zorgt namelijk voor een eenduidiger proces in het aansturen van ploegen op het terrein over diverse politiezones heen inzake de grensoverschrijdende criminaliteit. Dit zal leiden tot efficiëntere informatievergaring en feedback van daders voor de Baobab-cel. Op termijn kan

dit ook leiden tot een natuurlijk gegroeide operationele samenwerking op het terrein over de grenzen heen.

Door een betere informatievergaring en duidelijke verbondenheid van informatie aan targets kan men de Baobab-cel en federale politie in het algemeen meer bieden. Ook de relatie tussen de lokale en de federale politie in West-Vlaanderen kan worden herbekeken. Door duidelijke eenduidige afspraken en aansturing kunnen in eerste instantie samenwerkende lokale politiezones voor federale politie een grotere partner zijn.

3.4 Aan de Belgisch - Nederlandse grens is een fusie doorgevoerd van twee politiezones, gebeurt de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit daar nu effectiever en efficiënter?

De lokale politiezones Maasmechelen en Lanaken, in de grensstreek met Nederland, zijn in 2011 gefuseerd tot een politiezone. Lanaken kent een grote drugproblematiek met runners en dealers die voor veel overlast zorgen. Het centrum van Maastricht ligt op amper 3,5 kilometer van het centrum van Lanaken. Toch heeft de fusie geen rechtstreekse impact gehad op de drugscriminaliteit in de grensstreek. Maar vanuit de fusie is er meer slagkracht en mogelijkheden om de inspanningen aan te houden merkbaar (De Schepper, Van Bouwel, & Van Heddeghem, 2010).

In een verkennend gesprek met de korpschef van de gefuseerde politiezone twijfelt hij of dat de grensoverschrijdende criminaliteit nu echt efficiënter en effectiever kan worden aangepakt door middel van een schaalvergroting. De praktijk leert wel dat schaalvergroting tot een grote slagkracht leidt, waardoor fenomenen beter kunnen worden bestreden omdat meer middelen ter beschikking zijn.

De politiezones die samen inspanningen leveren via een fusie of intense samenwerkingsverbanden zullen samen zaken kunnen realiseren die men door elk apart inspanningen te leveren niet zou kunnen bereiken. Het leent er toe dat een gefuseerde politiezone de middelen heeft om een reservecapaciteit aan te leggen die dan voor een bepaalde periode in functie worden gezet voor een bepaald fenomeen die heel hard het voorplan teistert in de politiezone.

Bovendien blijkt uit het gesprek dat een fusie heeft geleid tot meer specialisatie in de lokale rechedienst van het korps, waardoor een opsporingsdienst en opsporingscel werd opgericht. De opsporingsdienst is meer gespecialiseerd en verdiept zich in meer economische, financiële misdrijven, zedendelicten en geweldsmisdrijven, zoals ramkraken, moorden met gekende dader, etc. Eigenlijk zaken waar de federale politie geen tijd en geen capaciteit meer voor heeft.

Een opsporingscel spitst zich meer toe op de kleine lokale criminaliteit zoals woninginbraken, kleine diefstallen, graffiti, vandalisme, etc. Dit leidt tot diepere informatievergaring en effectiviteit in het opsporen van feiten. Wat een belangrijke bijdrage is in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit.

Naast het concept dat een politiezone meer slagkracht kan leveren door het meer ter beschikking stellen van middelen en mensen, zal een fusie er ook voor zorgen dat meer deuren zullen opengaan, ook aan de andere kant van de grens. Bij afspraken met de Nederlandse grens wordt altijd de evenknie gezocht van de partner aan de Belgische kant. Wanneer een Belgische korpschef aan tafel komt te zitten met een groter grondgebied en meer middelen en mankracht, zal men ook meer impact hebben op het Nederlandse beleid inzake de grensstreek.

Het feit dat er een meer gespecialiseerde lokale recherche is die meer effectiviteit in opsporing bewerkstelligt, zorgt ook voor een andere positie tegen over de federale politie. Bij het arrondissementeel rechercheoverleg zal men een andere graad van partnerschap kunnen bieden aan de federale politie. Hierdoor kunnen de taken beter worden verdeeld zodat de federale politie in moeilijke tijden wat ademruimte krijgt.

3.5 Besluit

In realtime zijn het aantal gepleegde feiten niet zo groot in vergelijking met bijvoorbeeld de verkeersongevallen in de arrondissementen. Het leidt wel tot heel wat onveiligheidsgevoelens bij de burgers omdat de feiten steeds op een gewelddadigere manier worden gepleegd. Mensen worden bedreigd met hun leven of worden onder schot gehouden, wat een grote impact heeft op de burgers.

Sinds augustus 2012 worden de georganiseerde diefstallen zichtbaar de kop ingedrukt. Naast de extra bestuurlijke (VILLARAM, VILLAFRONT en VILLADAILY) en de gerechtelijke maatregelen (Baobab-cel) zullen hierbij zeker nog andere factoren aan de andere kant van de grens in meespelen.

Voorlopig kan men zich toch duidelijk uitspreken over een daling van de feiten in de arrondissementen Kortrijk en Ieper, maar in mindere mate in het arrondissement Doornik. Dit zal er toe leiden dat de extra bestuurlijk maatregelen worden afgebouwd. Dit was immers voor zowel de lokale politiezones als voor de federale overheid erg duur omdat meer middelen en mensen werden ingezet.

Maar ondertussen heeft men aan Belgische zijde een meer structurele oplossing voor het probleem gevonden, namelijk het gebruik van ANPR-camera's (Automatic Numberplate Recognition) die voor een deel worden gefinancierd door de federale overheid. Met de juiste informatieondersteunend en interactief platform zal het gebruik en de investering van de ANPR-camera's optimaal worden benut.

Het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit anno 2010-2013 stemt op veel factoren overeen met de vroegere criminaliteit gepleegd door de Kappabende:

- de criminaliteit die in dezelfde omgeving geschied (Kortrijk – Ieper – Doornik);
- het oprichten van een specifieke onderzoekscel namelijk de Baobab-cel bestaande uit rechercheurs en analisten;
- de socio-economische situatie aan de Franse grens is nog altijd verloederd;
- de bewustwording binnen de Franse overheid komt nog altijd te traag.

De gepleegde feiten zijn nog steeds diefstallen, maar de daders richten zich nu hoofdzakelijk op dure auto's maar. De handelaars blijven ook niet gespaard van de Franse daderbendes. Deze vormen ook steeds wisselende criminele groepjes, maar deze keer werd toch al enige verbondenheid tussen de groepjes ontdekt.

Enig verschil met toen is dat de Akkoorden van Doornik in 2001 al hebben gezorgd voor een betere politiesamenwerking tussen België en Frankrijk waardoor er nu toch al deels een groter vertrouwen tussen beide landen is. Door de recente akkoorden zullen de bevoegdheden inzake operationele politiesamenwerking worden uitgebreid zodat zowel de Belgische als de Franse politieagenten enkele bevoegdheden krijgen op elkaars terrein. Hierdoor zal de samenwerking en de informatiedoorstroming tussen België en Frankrijk beter moeten verlopen. Voorlopig is het nieuwe akkoord enkel nog maar ondertekend, maar nog niet geratificeerd.

Toen de grenscriminaliteit eind de jaren '80 en begin de jaren '90 van de vorige eeuw hun hoogtepunt bereikte, werden in de eerste helft van de jaren '90 de eenheden van de gemeentelijke korpsen en de lokale Rijkswachtbrigades in het Zuiden van West-Vlaanderen verhoogd. Nu is er geen geld meer om het aantal effectieven uit te breiden, zowel lokaal als federaal, dus moeten de zones meer samenwerken en efficiëntere en effectievere werkprocessen opzetten.

Hiervoor kan een operationele of functionele schaalvergroting een antwoord bieden zodat de bestaande capaciteit in termen van efficiëntere werkprocessen wordt herverdeeld over een groter grondgebied.

Door het wegvallen van de gerechtelijke arrondissementsgrenzen in de nabije toekomst, wordt West-Vlaanderen één gerechtelijk arrondissement, wat een opportuniteit biedt voor de politiezones om een schaalvergroting op te zetten met de politiezones uit de huidige andere gerechtelijk arrondissementen. Een fusie zal er misschien voor zorgen dat een politieke zone toch in meer of mindere mate wordt geconfronteerd met de grensoverschrijdende criminaliteit.

In de toekomstige structurele aanpak van de grenscriminaliteit via ANPR-camera's huist er momenteel maar één enkel heikel punt: een gebrek aan efficiënte bovenzonale informatiedoorstroming tussen de politiezones en vanuit de federale politie. Hierdoor kunnen gerichte controleacties en patrouilles niet effectief worden aangestuurd.

De lokale politiezones zouden voor de federale politie een meerwaarde kunnen betekenen in de informatievergaring. Maar de lokale politiezones krijgen geen volledige informatie uit de Baobab-cel, bijvoorbeeld omtrent nummerplaten. Hierdoor kunnen de lokale politiezones niet efficiënt anticiperen op het fenomeen.

Daarom werd InfoTARGET ontwikkeld. Het is een dynamisch, interactief en snel hanteerbare tool om op structurele transparante wijze gegevens inzake potentiële “targets” te kunnen voeden en te kunnen raadplegen. InfoTARGET wordt ook gebruikt om de ANPR-camera’s te ondersteunen.

Door de bovenlokale interactiviteit van het gebruik van ANPR-camera’s zal eenduidiger aangestuurd worden op het terrein en zal inzake de grensoverschrijdende criminaliteit een spontane operationele schaalvergroting kunnen geschieden.

Tenslotte zijn de politiezones Maasmechelen en Lanaken in de grensstreek met Nederland in 2011 gefuseerd tot één politiezone. Lanaken kent een grote drugproblematiek met runners en dealer die voor veel overlast zorgen.

Het leent er zich toe dat een gefuseerde politiezone de middelen heeft om een reservecapaciteit aan te leggen die dan voor een periode in functie wordt gezet van een bepaald fenomeen die zich manifesteert in de politiezone. Bovendien heeft de fusie geleid tot meer specialisatie in de lokale researchedienst van het korps. Hierdoor kan een opsporingsdienst, die zich bezig houdt met grotere lokale vormen van criminaliteit, en een opsporingscel, die zich bezig houdt met kleine lokale vormen van criminaliteit, worden opgericht.

Naast het concept dat een politiezone meer slagkracht kan leveren door het meer ter beschikking stellen van middelen en mensen, zal een fusie er voor zorgen dat meer deuren zullen opengaan, ook aan de andere kant van de grens. Het feit dat er een meer gespecialiseerde lokale recherche is die meer effectiviteit in opsporing bewerkstelligt, zorgt ook voor een andere positie tegenover de federale politie.

Of de grensoverschrijdende criminaliteit nu echt efficiënter en effectiever kan worden aangepakt door middel van een schaalvergroting is vooruit lopen op feiten. Toch leert de praktijk dat schaalvergroting tot een grote slagkracht leidt, waardoor fenomenen beter kunnen worden bestreden omdat er meer middelen ter beschikking zijn.

Hoofdstuk 4: Het principe van de ‘excellente politiezorg’ en ‘New Public Management’ binnen de lokale politie.

Het principe van de ‘excellente politiezorg’, de Belgische vertaling van de gemeenschapsgerichte politiezorg en de onderliggende Community Oriented Policing-filosofie, is gestut op vier pijlers: (1) de gemeenschapsgerichte politiezorg, (2) de informatiegestuurde politiezorg, (3) de maatschappelijke veiligheid en (4) de organisatieontwikkeling of bedrijfsvoering (Van Branteghem & Schorff, 2007).

In de Memorie van toelichting bij de Wet van 7 december 1998 moeten de opdrachten van de lokale politie worden uitgevoerd in een geïntegreerde benadering, gebaseerd op de principes van community policing. Daarmee bedoelt de Senaatscommissie dit: *“Onze politie moet steunen op het concept van de Community Policing, een principe dat in België stilaan voet aan de grond krijgt. De eerste voorwaarde voor de goede werking van een moderne politiedienst, is de optimale integratie van de politie in de gemeenschap. De Community Policing is zowel een filosofische als een organisatorische strategie die de politie en de lokale bevolking in staat stelt nauw samen te werken teneinde de misdaden, de wanbedrijven op te lossen, en het onveiligheidsgevoel, de verstoring van de samenleving, de wijkdelinquentie te voorkomen. Voortdurende nauwe en persoonlijke contacten vormen hier een eerste voorwaarde. Een maatschappelijk geïntegreerde politie kan over meer maatschappelijke informatie beschikken.”*

Het onderzoek van de masterproef bevindt zich in de wetenschappelijke disciplines van de politiestudies en van het publiek (overheids)management. Waarin de georganiseerde diefstallen als mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting bij de lokale politiezones in West-Vlaanderen en de onderliggende community policing gedachte in terug te vinden zijn.

Schaalvergroting zou moeten worden gerealiseerd vanuit de dienstverlening en de veiligheidszorg naar de burgers toe. Hierdoor zou men beter kunnen anticiperen op de aanpak van de georganiseerde diefstallen en de onveiligheidsgevoelens van de burgers die de grensoverschrijdende criminaliteit verwezenlijkt.

De principes die vallen onder de excellente politiezorg en de principes van het New Public management, die in de jaren '90 met de politiehervorming werden geïntroduceerd, vormen

twee belangrijke zaken die zowel bij georganiseerde diefstallen als bij een schaalvergroting door klinken.

Een vergroting van de lokale politiezones of eigenlijk de bestaande politiezones met elkaar integreren is puur management. Het is zoals een bedrijf die fuseert met een ander bedrijf waarbij de productie moet worden herschikt en uitgebreid. De verschillende directeurs van de basispolitiediensten moeten eenheid bereiken in hun dienst. Maar ook de middelen, het budget, het personeel en de operationele capaciteit moet worden herschikt in termen van efficiëntie en effectiviteit.

De COP-gedachte wordt gekenmerkt door zijn gemeenschapsgerichte en informatiegestuurde politiezorg, waarbij inspelen op onveiligheidsgevoelens, de behoeften en de verwachtingen van de bevolking en het proactief en repressief bestrijden van criminaliteit basispunten zijn bij de lokale politie. Vaak wordt een schaalvergroting georganiseerd louter op basis van financiële maatregelen. Toch blijft de kwaliteit van de politiezorg voor de burgers in de dienstverlening minstens even belangrijk.

Om hierop een antwoord te kunnen bieden, worden de pijlers van de gemeenschapsgerichte politiezorg en de informatiegestuurde politiezorg kort aangehaald. Zo wordt een diepere analyse verkregen op het begrip ‘excellente politiezorg’.

De derde metafoor in het Belgisch politiezorgmodel vormt de maatschappelijke veiligheid. Dit kent een aaneenschakeling van vijf principes die binnen de politie reeds essentiële geïntegreerde begrippen vormen die bij het aanpakken van fenomenen worden gehanteerd, ondersteund door de GGPZ en de IGPZ.

Als laatste metafoor wordt de optimale bedrijfsvoering binnen de politie omschreven. De pijlers hiervan worden kort uiteengezet en sluiten aan bij de managementprincipes van de private sector, namelijk resultaatgericht werken, transparantie, samenwerking, continu verbeteren en leiderschap met lef.

Schaaldiscussies hebben zich over diverse publieke sectoren voorgedaan. Dat maakt deel uit van een brede hervormingsbeweging die bekend staat onder de koepelterm ‘New Public Management’.

De globale principes van New Public Management worden hieronder kort toegelicht. Het gaat dan om het verwijderen van de verschillen tussen de private en de publieke sector en

het evolueren van de procedureregels in de publieke sector naar een resultaatgericht werken. Daarmee wordt duidelijk welke principes van het NPM ook worden teruggevonden in de discussie over een operationele en functionele schaalvergroting van de lokale politie.

Een belangrijke ontwikkeling van het New Public Management in de publieke sector en ook binnen de politie, is het strategisch denken en plannen binnen het openbaar bestuur. Hierover wordt, in het licht van een schaalvergroting bij de lokale politie, een korte weergave gegeven.

4.1 Community Oriented Policing

Community policing is uitgegroeid tot een dominant kenmerk in België en is zelfs wettelijk verankerd in twee circulaire (Omzendbrieven CP 1 van 27 mei 2003 en CP 2 van 3 november 2004). Samen met de lokale oriëntatie van de politie werkt het decentralisatie en lokalisatie in de hand (Van Sluis & Cachet, 2013).

De Ministeriële omzendbrief CP 1 van 27 mei 2003 voerde het concept Community Policing, met een Belgische interpretatie van dit concept op het geïntegreerd politiemodel, officieel in (Vande Sompel R. , Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2006).

Deze filosofie maakte zijn opgang als reactie op het professionele misdaadbestrijdingmodel omdat het crime-fighting model te weinig bijdroeg tot het voorkomen van de criminaliteit. Intern resulteerde dit in verkokering, slechte communicatie, bureaucratie, etc. (Van Den Broeck & Eliaerts, 1994).

Van politieagenten wordt, in de visie van de gemeenschapsgerichte politiezorg, verwacht dat ze meewerken met de bewoners en niet afstandelijk en onpersoonlijk blijven. Bij het gebruik van COP wordt de effectiviteit van de politiediensten niet alleen gemeten door het aantal arrestaties, maar ook door het aantal geregistreerde criminaliteit en de aanrijtjden, namelijk de snelle reactieservice op dringende oproepen (Adams, Rohe, & Arcury, 2005).

De gemeenschappelijke kenmerken van COP zijn:

- het verhogen van de zichtbaarheid om de criminaliteit te ontraden en de onveiligheidsgevoelens te verminderen;
- het nemen van preventie-initiatieven;
- de medewerking van de gemeenschap via BIN's (Buurt Informatienetwerk);
- het beantwoorden van alle problemen waarvan de bevolking verwacht dat de politie ervoor optreedt.

Daarnaast moet ook de individuele agent meer vrijheid krijgen om de bevolking te contacteren en te betrekken in de excellente politiezorg. Anders kan de politie onmogelijk veilige gemeenschappen uitbouwen (Goldstein, 1987).

Een verhoogde aanwezigheid van de politie en de community policing genereert een verminderde angst voor criminaliteit. Daaraan gekoppeld, staat de publieke tevredenheid in directe relatie met de politie (Lord, Kuhns, & Friday, 2009).

De korpschef en zijn korpsleiding vereenzelvigen zich idealiter met de COP-gedachte. De korpsleiding wordt gezien als inspirator voor de ‘community oriented policing-gedachte’. Dit als intern ideeënkruispunt voor horizontale en verticale samenwerking, opvolging, evaluatie, coaching en controle (Baetens, 2005).

Momenteel wordt het debat rond de schaalvergroting vooral vanuit financiële overwegingen en personeelsbeperkingen gevoerd, waarbij de veiligheidszorg en de dienstverlening aan de burger naar de achtergrond verglijden. Terwijl schaalvergroting zeker aanbevelingswaardig is vanuit een politiefunctie die dichtbij de burger kan worden uitgeoefend en beter kan inspelen op de onveiligheidsgevoelens (De Mesmaeker & Desaveur, 2012).

Daarom legt dit onderzoek een accent op de excellente politiezorg door onder meer in te spelen op de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit en de onveiligheidsgevoelens naar de burgers toe.

Community policing stelt de politie en de bevolking in staat om nauw samen te werken om de misdaden en de wanbedrijven op te lossen maar ook om het onveiligheidsgevoel, de verstoring van de samenleving en de wijkdelinquentie te voorkomen (Bottamedi, 2004).

De samenleving beoogt meer een geïntegreerde politie die ter beschikking staat van de burger en die samen met de gemeenschap zoekt naar oplossingen om de lokale omstandigheden als oorzaak van onveiligheid voor ogen te houden (Omzendbrief CP 1 van 27/05/2003, BS 09/07/2003, p. 37050).

Hieronder worden de pijlers van de GGPZ, de IGPZ, de maatschappelijke veiligheid en de optimale bedrijfsvoering kort opgesomd.

4.1.1 De gemeenschapsgerichte politiezorg als normerend politiemodel

De gemeenschapsgerichte politiezorg vormt de eerste bouwsteen van de excellente politiezorg en keert zich tegen het loutere crime-fightersmodel. In eerste instantie wordt er uitgegaan van de noden en de behoeften van de bevolking en hun onveiligheidsgevoelens, rekening houdend met de beleidslijnen van de bestuurlijke en de gerechtelijke overheden. Er wordt een politie verwacht die zichtbaar aanwezig is. ‘Meer blauw op straat’ staat hier centraal (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

De gemeenschapsgerichte politiezorg vult in het politiekorps heel wat hiaten op en neemt disfuncties weg. Het kan worden gezien als een stille vennoot van de lokale politie.

Het ontstond als antwoord op de traditionele, reactieve politiezorg in het domein van de criminaliteit en beoogt een veel bredere benadering van de leefbaarheid en de onveiligheid (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

GGPZ is erop gericht om aan een effectievere en efficiëntere criminaliteitsbeheersing te doen en om de dienstverlening en de legitimiteit van politie te verhogen. Dit doorheen het aanwenden van een groeiend vertrouwen in de gemeenschap. De principes zijn van toepassing op zowel operationele basis- en gespecialiseerde activiteiten, zoals onthaal, wijkwerking, interventie, openbare orde, verkeer, recherche en slachtofferbejegening. Maar ook op de steunactiviteiten, zoals de informatiehuishouding en alle niveaus binnen de geïntegreerde politie (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007).

In het concept van de gemeenschapsgerichte politiezorg vormt de tevredenheid van de burger een essentieel component. Bovendien wordt de burger ook beschouwd als een volwaardige, gecoördineerde en actieve partner in het geïntegreerd en integraal lokaal veiligheidsbeleid (De Ruyver, 2013).

De volgende vijf opgesomde pijlers vormen de essentiële waarden van COP (Vande Sompel R. , Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2006):

➤ De externe oriëntering

Bij externe oriëntering of externe gerichtheid staat de politie niet tegenover de samenleving maar er middenin. Door de integratie weet de politie wat leeft en speelt in de maatschappij en kan er doeltreffend worden geanticipeerd. Daarbij zijn aanwezigheid, permanentie en uitwisseling doorslaggevend (Van Erck, 2003).

Voor de oplossing van gemeenschapsproblemen (onveiligheid en criminaliteit) moeten de burger en de politie samenwerken, wat leidt tot een verhoging van de leefkwaliteit. Deconcentratie en decentralisatie vormen hier de basisbeginselen met als gevolg een verminderde bureaucratie, verhoging van de motivatie en een grotere autonomie voor de medewerkers (Van Den Broeck & Eliaerts, 1994). Net die principes, zouden via een schaalvergroting van de huidige lokale politiezones, moeten worden bekrachtigd.

➤ Het probleemoplossend werken

Het probleemoplossend werken houdt een identificatie en analyse in van de mogelijke oorzaken van de criminaliteit en de gemeenschapsconflicten, waarbij de politie zowel proactief als reactief reageert. Dit betekent dat de politie niet enkel wacht tot de problemen zich hebben voorgedaan of nadat ze zijn gemeld (reactief), maar ook probeert de oorzaken van de problemen te achterhalen, te voorkomen of te beheersen. Via permanente opvolging, identificatie en analyse kan tijdig op de problemen worden geanticipeerd (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

Doeltreffend problemen aanpakken gebeurt op een integrale en geïntegreerde wijze. Concreet worden alle mogelijke maatregelen in aanmerking genomen waaruit men dan de meeste doeltreffende en haalbare maatregel kiest. Alle aspecten van het veiligheidsprobleem moeten mee in rekening worden gebracht en met een geïntegreerde aanpak worden de aspecten vanuit alle invalshoeken benaderd (Vande Sompel R. , Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2006).

➤ Partnerschap

Partnerschap werd geformuleerd door de regering in het kader van het geïntegreerd veiligheidsbeleid. De politie is niet alleen verantwoordelijk voor de veiligheid en de leefbaarheid. Er moet met andere partners in de veiligheidszorg een netwerk worden opgebouwd zodat veiligheid integraal kan worden benaderd. Preventie en het zoeken naar duurzame oplossingen zorgen ervoor dat dergelijke samenwerking noodzakelijk is (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007).

De aanpak moet daarom gebeuren met alle mogelijke betrokken, zowel externe (politieoverheden, maatschappelijke organisaties, verenigingen, instellingen, andere overheden zoals het onderwijs, de hulpverlening, de werkgelegenheid, de justitie, de reclassering, de bijzondere jeugdzorg, de bevolking, de buurt, de bedrijven, de media, etc.) als interne partners (alle afdelingen en diensten van de politieorganisatie, ook deze die niet in direct contact staan met bevolking en niet alleen de wijkwerking) (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

➤ Het afleggen van verantwoording

Verantwoording omvat mechanismen om rekenschap af te leggen en antwoorden te bieden op de noden en vragen van de gemeenschap. Het vormt een inherente component van de politiezorg in de democratie, waardoor de lokale politie zich transparant en legitiem moet opstellen. Het gaat veeleer om de verantwoording in de besluitvorming inzake het politiewerk en de verantwoording van de politionele actie of de uitvoering van de besluitvorming (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

Binnen het New Public Management wordt de gemeenschapsgerichte pijler van een hoge mate van verantwoording en controle bereikt door het gebruik van performance managementtechnieken, namelijk de vijf 'Key Performance Indicators' (Butterfield, Edwards, & Woodall, 2004).

➤ Empowerment of bekwame betrokkenheid

Empowerment zorgt ervoor dat zowel voor de politiemensen als de bevolkingsgroepen de mogelijkheden worden gecreëerd om gezamenlijke problemen van veiligheid en leefbaarheid aan te pakken, diensten te verlenen en veiligheid te creëren. De mondigheid van de bevolkingsgroepen en de interne democratisering binnen de politie loopt hier evenredig.

Zowel de politiemensen als hun partners en de bevolking moeten kritisch reflecteren over de taken van politie en de wijze waarop die werden uitgevoerd. De professionalisering van een politieagent is niet langer gebaseerd op doorgedreven specialisering, maar op een brede en doorgedreven kennis van de gemeenschap en de buurt waarin een politieagent werkzaam is (Vande Sompel, Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2003).

4.1.1.1 Wat met de lokale verankering bij een schaalvergroting ?

De maatschappelijke en de lokale inbedding in België lijkt vrij goed te zijn door een sterk gedecentraliseerde organisatie met 195 politiezones en de wettelijke verankering van de filosofie van community policing. Het steeds meer werken met veiligheidsplannen werkt de lokale inbedding van politie in de hand (Van Sluis & Cachet, 2013). Bij een schaalvergroting zullen de zonale veiligheidsplannen van de politie en de gemeentelijke veiligheidsplannen belangrijke spelers zijn om de lokale inbedding niet uit het oog te verliezen.

De gemeenschapsgerichte politiezorg voorziet in een lokale inbedding voor de lokale politie en is dus meer dan alleen maar wijkwerking. Toch mag bij een schaalvergroting de burgemeesters niet over het hoofd worden gezien. Burgers ervaren de inbreng van politie als een toegevoegde waarde voor hun veiligheidsbeleving (Vande Sompel R. , Ponsaers, Vandevenne, & Van Branteghem, 2006).

Een op de drie burgemeester geeft ook aan niet tevreden te zijn met de wijkwerking omdat wijkagenten nog te veel administratieve taken (kantschriften) moeten uitvoeren. Terwijl de wijkagent, volgens de bevroegde burgemeesters, er moet voor zorgen dat de afstand tussen de lokale problematiek en de politiezone niet te groot wordt (Van Heddeghem K. , 2009).

De angst is groot dat de aandacht des te meer zal uitgaan naar criminaliteit die zones overschrijdt. Belangrijk in zo'n nieuwe organisatievorm is dat de top naar de basis zal moeten luisteren. De rol van de wijkagent in de politiebesteding wordt bij een schaalvergroting belangrijk geacht als aanspreekpunt voor de bevolking (Lamers, 2011).

In Denemarken blijkt dat door de schaalvergroting de districtscheffs een grotere mate van autonomie hebben gekregen en dat de lokale binding van de politie net iets sterkers is geworden (Van Sluis & Cachet, 2013).

Bij de evaluatie van de politiehervorming geloven 62% van de bevroegde burgemeesters dat de betere dienstverlening van de politiediensten te danken is aan de politiehervorming (Van Heddeghem K. , 2009) . Waarom zou een opschaling dit ook niet in de hand werken?

Patrick Van Krunkelsven, voormalig senator Open VLD, haalt aan dat een schaalvergroting niet altijd nadelig moet zijn ten opzichte van de concrete wijkwerking. Bij het begin van een schaalvergroting moet een specifieke 'zonering' uit worden gewerkt. Zo worden de taken van de wijkagenten geconcentreerd (Coveliers, 2009).

Het kiezen voor een wijkteammodel in het verhaal van schaalvergroting, naar Nederlands voorbeeld, kan een passend antwoord geven op de lokale verankering. Dit model bleek de beste kansen te waarborgen om de omschakeling naar een groter gebied te realiseren (Van Den Broeck & Eliaerts, 1994).

4.1.2 De informatiegestuurde politiezorg als werkwijze

De informatiegestuurde politiezorg (IGPZ) is de tweede metafoor waarop ‘excellente politiezorg’ is uitgebouwd. Binnen de politie houden personen zich bezig met het verzamelen van informatie en andere personen staan in voor de verwerking van informatie tot ‘intelligence’ die ter beschikking wordt gesteld binnen de organisatie (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007).

Gegevens bestaan uit data, feiten of waarnemingen zonder interpretatie. Het interpreteren ervan levert informatie op waarbij de gegevens een betekenis hebben gekregen. Het koppelen van informatie en ervaring leidt tot het uitbouwen van kennis (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007). Voor het vervullen van deze opdracht binnen de lokale politie speelt het LIK (lokaal informatiekruispunt) hierin een cruciale rol.

De informatiegestuurde politiezorg bestaat uit vijf kenmerken (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007):

- Het bepalen van doelstellingen

Informatie en kennis is noodzakelijk om de gerechtelijke en de bestuurlijke doelstellingen te bepalen zodat deze met succes kunnen worden aangestuurd en uitgevoerd. De resultaten worden dan door die kennis en informatie geëvalueerd om de doelstellingen te kunnen bijsturen.

- Proactief en reactief werken

Informatie wordt het meest reactief verzameld nadat een incident of fenomeen zich heeft voorgedaan. Er moet ook informatie worden verzameld indien de leefbaarheid en de veiligheid worden bedreigd en bij het voorbereiden van misdrijven. Deze informatie wordt dan proactief verzameld, verwerkt. Op basis hiervan kunnen strategische plannen worden voorgesteld aan de overheden.

- Een meerwaarde betekenen

Informatie moet worden verzameld, opgeslagen, verwerkt, gebruikt en verspreid zodat deze ondertussen tot kennis omgezette informatie een meerwaarde kan betekenen voor de veiligheid, leefbaarheid, criminaliteit en politiewerking.

➤ De uitwisseling van informatie

Met een schaalvergroting van de lokale politie zal een betere informatiedoorstroming binnen en misschien ook buiten de geïntegreerde politie geschieden. Informatiegestuurde politiezorg is geen eenrichtingsverkeer naar de politie toe of omgekeerd, maar verspreid zich op lokaal, bovenlokaal, nationaal of internationaal niveau.

➤ Het sturen van doelstellingen

Informatie tot kennis omzetten zorgt ervoor dat zowel de bestuurlijke als de gerechtelijke politieactiviteiten op strategisch, tactisch en operationeel niveau worden gestuurd. Dit houdt in dat hiermee, vanuit bevoegde diensten, opdrachten worden gegeven aan andere politiediensten en politieambtenaren. Hiermee wordt noodzakelijke informatie meer gericht verzameld en/of doorgegeven. Dit houdt enigszins een meerwaarde in voor de terugkoppeling van de informatie naar de verzamelaar.

In het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit speelt informatie en analyse een centrale rol in de informatiegestuurde politiezorg. De uitdaging bestaat erin een beter inzicht te krijgen in de onveiligheidsfenomenen via diverse belanghebbenden. Dan kan er door de geschikte actoren gepast worden opgetreden. Het gaat dan niet alleen om het verzamelen van relevante politionele gegevens, maar ook om open bronnen die helpen daders te vatten en misdrijven te voorkomen (Coyne & Bell, 2011).

Verfaillie en Vander Beken (2008) stellen dat in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit zich een duidelijke wetshandhaving voor de doorstroming van informatie, omgezet tot ‘intelligence’, moet komen. Dit om zich meer strategisch te kunnen richten op het identificeren van zwakheden en criminele kansen. Hierdoor kan een meer gerichte aanpak door politiediensten worden ontwikkeld. Essentieel hierbij is te kijken naar de strategische inlichtingen en politiedatabanken. Zo kan een evaluatie worden gemaakt over wat nog niet bekend is.

4.1.3 De geïntegreerde en integrale politiezorg en de ruimere maatschappelijke veiligheid

De maatschappelijke veiligheid kan enkel worden gecreëerd indien enerzijds een integrale en dus allesomvattende aanpak wordt gebruikt. Hierbij worden veiligheid en criminaliteit vanuit diverse elkaar aanvullende hoeken benaderd. Anderzijds door een geïntegreerde of

gezamenlijke werking van zowel de hierboven opgenoemde externe en interne partners (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007).

Het basisbegrip ‘maatschappelijke veiligheid’ is een aaneenschakeling van vijf soorten maatregelen (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007):

➤ Proactie

Proactie betekent het anticiperen op de veiligheids- en criminaliteitsproblemen via het voorkomen en het wegnemen van de structurele oorzaken ervan. Meestal gaat het om het inventariseren van risico's, het uitvoeren van studies en het opstellen van rapporten, het formuleren van beleid, het stimuleren en adviseren, etc.

➤ Preventie

In tegenstelling tot proactie is preventie gericht op het voorkomen van situationele en directe oorzaken van criminaliteits- en onveiligheidsproblemen en het beperken van de gevolgen ervan.

Meestal gaat het om het verstrekken van adviezen, het afleveren van vergunningen, voorlichting geven, het veiligheidsbesef vergroten en het opzetten van een BIN (buurtinformatienetwerk).

➤ Voorbereiding

Door voorbereidende maatregelen te treffen, wordt ervoor gezorgd dat de partners inzake veiligheid gepast kunnen reageren en zo de problemen kunnen beheersen.

Bijvoorbeeld de goede staat van het materiaal testen, nieuwe materialen aanschaffen, opleidingen geven, procedures uitwerken en testen, afspraken maken met partners, het opstellen van protocollen over samenwerking etc.

➤ Reactie

Reactie vormt het daadwerkelijk optreden bij problemen. Het gaat dan o.a. over het vaststellen van inbreuken, misdrijven onderzoeken, verdachten aanhouden, bijstand verlenen, etc.

➤ Nazorg

Nazorg betekent het schenken van aandacht aan de opvang en de begeleiding van slachtoffers en daders, zodat alles terug naar de normale toestand kan terugkeren. Nazorg voor politiediensten betekent ook het evalueren van genomen maatregelen en het afleggen van verantwoording.

4.1.4 Optimale bedrijfsvoering als bundeling van algemeen geldende en voor de politie aangepaste managementmodellen en -theorieën

OBV (optimale bedrijfsvoering) vormt de derde metafoor waaruit ‘excellente politiezorg’ is opgebouwd en steunt op principes die bedrijven en organisaties leiden en managen (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007). Daarbij ondersteunt optimale bedrijfsvoering de basisbegrippen van Community Oriented Policing, namelijk de gemeenschapperichte en de informatiegestuurde politiezorg.

OBV gaat uit van vijf principes (Van Branteghem, Bruggeman, & Van Nuffel, 2007) :

➤ Resultaatgericht werken

Via de verrichte inspanningen komen de resultaten te voorschijn waarop de waardering van verschillende belanghebbenden is gebaseerd. Hierdoor wordt de leiding van een organisatie aangestuurd.

➤ Transparantie

In een organisatie moet duidelijk zijn wie waarvoor bevoegd en verantwoordelijk is en met welke middelen iets wordt bereikt (wie, wat, wanneer en waarom). De processen, de onderlinge relaties, de prestatie-indicatoren en de taken zijn vastgelegd en bekend.

➤ Samenwerking

Management en medewerkers werken professioneel samen en bureaucratische structuren zijn afgebroken. Met de netwerkpartners is gezocht naar een maximale waarde voor het geheel en de persoonlijke en organisatiedoelen zijn op elkaar afgestemd.

➤ Continu verbeteren

De in de missie en de visie vooropgestelde doelstellingen worden vergeleken met de gemeten resultaten, waardoor trends en afwijkingen kunnen worden geanalyseerd en duurzame

verbeteringen kunnen worden opgezet. Leidinggevend en moeten medewerkers stimuleren om innovatieve oplossingen te dragen en kennis uit te wisselen.

➤ Leiderschap met lef

Leiderschap met lef stuurt de vier voorafgaande principes aan. Het betekent een leiding waarbij wordt gemotiveerd, geluisterd en de consequenties voor zichzelf en voor de anderen niet uit de weg gaat. Maar ook een leiding die integer is en volhoudt. Dit vergt integriteit, volharding, een doortastend handelen en het treffen van onpopulaire maatregelen.

Dit betekent het aansturen op effectiviteit en doeltreffendheid, waarbij de verwachtingen van de belanghebbenden zijn gekend en daaruit de juiste doelstellingen zijn afgeleid. Maar het betekent ook het aansturen op efficiëntie en doelmatigheid. De dienstverlening moet op een legale, professionele en klantgerichte wijze gebeuren, zowel in de primaire processen van de reguliere werking, als in de beleids- en ondersteunende processen.

4.2 New Public Management

Samen met de globalisering in de wereld heeft het New Public Management (NPM) ingrijpende gevolgen gekend voor het beheer van de openbare diensten in de Westerse landen. Globalisering betekent de internationalisering of de regionalisering van een activiteit die vroeger binnen een land werd behandeld (Cope, Leishman, & Starie, 1997).

Cope, Leishman en Starie (1997) geven aan dat globalisering belangrijke gevolgen heeft gehad voor de staat, namelijk de soevereiniteit en autonomie van een staat werden door de internationalisering afgezwakt.

NPM rust op twee uitgangspunten: ten eerste de verschillen tussen de publieke en de private sector verwijderen en ten tweede de procedureregels in de publieke sector evolueren in de richting van het verkrijgen van resultaten.

De marktwerking werd in de openbare diensten via het NPM geïnjecteerd en benadrukt de zakelijke waarden in scherpe tegenstelling tot de toenmalige traditionele democratische waarden van het openbaar bestuur (Skalén, 2004).

Voor een fusie moet men niet over een nacht ijs gaan. Eerst werd van iedere politiezone een SWOT-analyse gemaakt. Zo waren de zwakke en de sterke punten makkelijk te detecteren en konden die sneller in evenwicht worden gebracht (De Schepper, Van Bouwel, & Van Heddeghem, 2010).

De Copernicushervorming dateert van het jaar 2000 en heeft in België, net als in vele Westerse landen, het New Public Management in de publieke overheid als managementstijl ingevoerd. Het NPM vormde in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw de basis voor heel wat politiehervormingen. Dit zorgde niet alleen voor een nieuwe managementcultuur binnen de lokale en de federale politie maar binnen alle federale administraties (Van Steenwinckel, De Pauw, & Dalle, 2012).

De opkomst van het New Public Management kan niet worden toegeschreven aan een enkele factor, maar ook aan de veranderende economische, politieke en sociale tijden waarbinnen in de regeringen werd geopereerd (Leishman, Cope, & Starie, 1995).

De hervormingsgolf van NPM gaat samen met meer consumentisme en concurrentie tussen de private en de publieke sector zodat meer efficiëntie in de publieke sector wordt gecreëerd. Maar ook met de privatisering van nutsbedrijven, een decentralisatie van het beheer en

nieuwe stijlen in het bestuur en de organisatiestructuur. Vooral in de overheidsinstanties werd meer de focus gelegd op klantgerichtheid (Butterfield, Edwards, & Woodall, 2004). De federale ministeries in België werden na de Copernicushervorming omgevormd tot federale overheidsdiensten (FOD) ten dienste van de bevolking.

Deze hervorming zorgde ervoor dat de topambtenaren niet langer voor een onbeperkte termijn werden aangesteld, maar een mandaatfunctie kregen waardoor het politiewerk prestatiegebonden wordt. De factoren van anciënniteit en over de juiste politieke partijkaart bezitten, zouden vanaf dan niet meer mogen meespelen (Van Steenwinckel, De Pauw, & Dalle, 2012).

Binnen het Belgisch politiewezen wordt de mandaatfunctie voor de topambtenaren op vijf jaar gezet en kan maximaal eenmaal worden verlengd. Er wordt vastgesteld dat de mandaten steeds langer worden verlengd. Men vindt immers niet genoeg geschikte kandidaten voor een mandaatfunctie (Van Steenwinckel, De Pauw, & Dalle, 2012).

Ook de korpschefs van de lokale politie krijgen een volle verantwoordelijkheid over hun politiepersoneel. Ze zijn verantwoordelijk voor de leiding en het toezicht over hun korps en moeten een kostenefficiënt politieel (meerjaren)plan opstellen. Ook in Groot-Brittannië werd met de invoering van het New Public Management bij politie voorzien in het Witboek. Hierin bevinden zich nieuwe wettelijke taken voor de korpschefs van de lokale politie. Ze zijn meer onafhankelijk en (niet alleen) financieel verantwoordelijk voor hun prestaties (Leishman, Cope, & Starie, 1995).

De introductie van het NPM binnen de politie werd vergezeld met de informatiegestuurde politiezorg. Er moesten zich innovatie informatie- en communicatietechnologie ontwikkelen. Dit zou het bijhouden en bewaken van prestaties gemakkelijk maken. Zodat hieruit een grotere efficiëntie zou kunnen worden bereikt (Butterfield, Edwards, & Woodall, 2004).

Het implementeren van een NPM-programma en de COP-gedachte gaan hand in hand. Het NPM wordt net als de COP-gedachte gestuurd op het ondernemen van bewuste acties om de efficiëntie en de effectiviteit van de publieke dienstverlening en organisaties te bevorderen. Dit met het oog op een betere verantwoording en dienstverlening. De COP-gedachte werd gebruikt om het NPM binnen de politie te accepteren. Een van de gevolgen van deze combinatie is dat de operationele politieagenten meer operationele autonomie hebben

naar de gemeenschap toe. Maar ook de politiemangers opereren steeds meer binnen een gecentraliseerd beleid en financieel kader (Den Heyer, 2011).

Met het oog op kwaliteit in de dienstverlening heeft het NPM een aantal nieuwe strategische managementtechnieken voor de politie geïntroduceerd.

4.2.2 Het strategisch management

Volgens Heene (2002) betekent het begrip ‘strategisch management’ een geheel van processen waarbij het management van de organisatie in een lange termijn continuïteitsperspectief wordt gezet. Er kunnen drie kernvragen worden gesteld bij het beheren en het beheersen van de organisaties. Ten eerste het vraagstuk van de keuze (welk voordeel zal door de interactie tussen de leden van de organisatie tot stand worden gebracht?). Ten tweede het vraagstuk van de waarde van de realisatie (op welke manier zal dit voordeel worden gerealiseerd?). Ten derde het vraagstuk van de waarde van de distributie (hoe zullen de bereikte voordelen tussen de interne en de externe belanghebbenden worden verdeeld?).

Inzake de operationele en de functionele schaalvergroting van de lokale politie is de scenariotechniek vanuit het strategisch management aangewezen. Deze techniek verkent de overlevingskansen van de huidige politieorganisatie in alternatieve toekomsten. Zeker voor de kleine politiezones kan het toepassen van deze techniek interessant blijken. Daarnaast wordt in deze techniek nagedacht over mogelijke alternatieve omgevingen en wordt gekeken hoe een organisatie haar voortbestaan kan waarborgen in de alternatieve omgeving (Heene, 2002).

Om te kunnen onderhandelen inzake de realisatie van een fusie, associatie of politiezorgregio is een geplande strategie cruciaal. Die wordt vastgelegd in bescheiden beleidsverklaringen, missies en waarden van de organisatie (Heene, 2002).

Ondernemingen in de private sector streven naar efficiëntie, namelijk het bereiken van een maximale output met minimale middelen. Met de hervorming van de managementstijl binnen de publieke sector en voornamelijk binnen de politie is dit ook kenmerkend geworden voor de politie. Daarom dat een schaalvergroting van de lokale politie en de optimalisatie van de federale politie actueel zijn geworden. Efficiëntie op zich mag echter geen doel vormen voor de politie. Er moet eerst en vooral een effectieve en legitieme aanpak van maatschappelijke problemen zijn die op de meest efficiënte manier wordt gerealiseerd (Heene, 2002).

Empirisch luik masterproef

Hoofdstuk 5: Methodologie

Dit hoofdstuk focust op het onderzoek dat naar aanleiding van deze masterproef, werd gevoerd in West-Vlaanderen.

Vóórdat de onderzoekster de interviews van de sleutelfiguren afneemt, moet er een duidelijk beeld worden gevormd wat er met het onderzoek moet worden bereikt en hoe dit kan worden bereikt. Daarom worden in dit hoofdstuk een aantal aspecten van een kwalitatief onderzoek, die belangrijk zijn in de voorbereiding van de interviews, op een rijtje gezet.

De onderzoekster moet zich bewust zijn van de te nemen onderzoeksstrategieën, het beschikbare onderzoeksmateriaal om het doel van het onderzoek te kunnen bereiken en de specifieke onderzoekstechnieken die kunnen worden gebruikt. Verder moet er een selectie worden gemaakt van de onderzoekspopulatie door middel van de juiste steekproeftrekking.

Ten slotte moet in een onderzoek rekening worden gehouden met de externe en de interne validiteit en betrouwbaarheid, maar ook met de ethische aspecten die bij een kwalitatief onderzoek kunnen voorkomen.

5.1 De onderzoeksstrategieën

Het fenomeen van de schaalvergroting van de lokale politiezones werd eerst via literatuurstudie bestudeerd. Daarbij werd nagetrokken of dit een antwoord kon bieden op de operationele en de functionele context. Zo werden de voor- en de nadelen afgewogen en werden de andere vormen van een schaalvergroting bekeken. Deze gaan meestal met elkaar samen.

Voor het empirische luik wordt gekozen voor een kwalitatieve casestudy. Het onderzoek spitst zich immers toe op een besluitvormingsproces die zich afspeelt in een afgebakende omgeving (Baarda, De Goede, & Teunissen, 2009). In de masterproef wordt bestudeerd of een schaalvergroting wel een effectief en een efficiënt antwoord kan bieden op de operationele en de functionele context van grensoverschrijdende criminaliteit in de West-Vlaamse politiezones. Hierbij wordt het proces in zijn natuurlijke omgeving bestudeerd (Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011).

Belanghebbenden uit de West-Vlaamse lokale politiezones en personen die dagelijks bezig zijn met het dossier van de grensoverschrijdende criminaliteit, worden geïnterviewd. Want een diepteonderzoek kent hier een grotere meerwaarde. Daarnaast werden ook nog secundaire databronnen gebruikt om het fenomeen van de georganiseerde diefstallen naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit, in kaart te brengen. Bij een gevalstudie worden de resultaten door het veld ook sneller geaccepteerd door de veel minder afstandelijke rol van de onderzoekster. Die acceptatie kan zorgen voor een daadwerkelijk veranderingsproces in de praktijk (Mortelmans, 2010).

5.2 Het onderzoeksmateriaal

Het proces over een verandering naar een mogelijke schaalvergroting bij de lokale politiezones in West-Vlaanderen, met als basis voor deze schaalvergroting de steeds stijgende georganiseerde diefstallen in de grensstreek, zijn de onderzoeksobjecten in de masterproef (*Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011*).

Kennis is de belangrijkste soort informatie die in dit onderzoek van belang is. Het is de bedoeling kennis te vergaren over de aanpak van een mogelijke schaalvergroting in de operationele en de functionele context. In het bijzonder over de effectiviteit en de efficiëntie hiervan voor de aanpak van de georganiseerde diefstallen. Maar ook over de oorzaken en de gevolgen van een mogelijke schaalvergroting in operationele context. Al deze losse elementen, die worden verzameld uit literatuur en uit de gesprekken met de sleutelfiguren, worden met elkaar geconfronteerd. Uit dit geheel kunnen conclusies worden getrokken (*Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011*).

In de literatuurstudie wordt een juiste selectie gemaakt van bronnen die relevant kunnen zijn voor het onderzoeksobject. Daaruit wordt kennis gegenereerd over het proces van de schaalvergroting bij de lokale politiezones. Wat zijn de voordelen/nadelen van een schaalvergroting? Wat er zal gebeuren met het principe van gemeenschapsgerichte politiezorg als een lokale politiezone zal uitbreiden naar een grotere zone?

In het onderzoek wordt ook gebruik gemaakt van cijfergegevens met betrekking tot georganiseerde diefstallen in de periode 2012-2013. Deze secundaire bron moet duiding geven bij het feit dat de cijfers steeds stijgen. Waardoor de vraag naar een effectieve aanpak van het fenomeen groot is.

Ook personen vormen in dit onderzoek een relevante bron van kennis. Vanuit deze personen wil de onderzoekster een visie genereren in het lokaal, het federaal en het arrondissementeel standpunt over een mogelijke schaalvergroting van de lokale politiezones. Personen kunnen een grote diversiteit aan informatie verschaffen die meer inzicht genereert in het proces (*Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011*).

Het voordeel van het werken met personen als bronnen, is dat deze rechtstreeks te benaderen zijn. Toch is de kans op antwoorden met sociale wenselijkheid groot. De geïnterviewde personen bevinden zich in de politionele wereld, namelijk de korpschefs, de directeur-coördinatoren van de federale politie, de gerechtelijk directeurs van de federale politie, Procureurs des Konings, de Gouverneur en de voorzitters van politiecolleges. Dit zijn interessante respondenten en deskundigen, want zij zijn vanuit hun functie sterk betrokken bij het proces. Hun visie en hun standpunt mag dus niet uit het oog worden verloren. Blijkbaar worden de burgemeesters bij zo'n besluitvormingsproces soms gemakkelijk vergeten (*Van Gemert, 2010*).

Eenzijds hebben zij vanuit hun verschillende functies zicht op bepaalde aspecten van een schaalvergroting van de lokale zones. Anderzijds zijn deze personen dagelijks bezig met de operationele werking van een zone. Zij kunnen ook gate keepers zijn, die verlenen de onderzoekster toegang tot kringen waarin een buitenstaander moeilijk vat kan op krijgen.

Uiteindelijk functioneerden bepaalde respondenten als gate keepers. Hiermee wordt bedoeld dat bepaalde bevraagde personen aan de onderzoekster de contactgegevens van andere sleutelfiguren hebben overhandigd. Zij introduceerden dan de onderzoekster bij andere sleutelfiguren. Meestal ging het om enkele contactgegevens van sleutelfiguren die al waren aangeschreven maar niet op het verzoek hebben gereageerd. Maar ook omdat er al zeventwintig respondenten waren verzameld, werden de bevraagde personen niet als gate keepers gebruikt.

Vanuit hun uiteenlopende posities kunnen verschillende opvattingen over een schaalvergroting van de West-Vlaamse politiezones, in het kader van grensoverschrijdende criminaliteit, worden ontdekt. De opvatting van de Gouverneur, de medewerker van Binnenlandse Zaken en de korpschefs van de lokale politiezones, verschillen onderling. De korpschefs en de voorzitters van de politiecolleges (burgemeesters) staan dicht bij hun bevolking en zien dit misschien meer vanuit hun perspectief.

Deze verschillende inzichten kunnen tegen elkaar worden afgezet om tot een geheel van lokale, federale en arrondissementele standpunten te komen (*Van Gemert, 2010*).

5.3 De specifieke onderzoekstechnieken

Als eerste onderzoekstechniek werd geopteerd voor een literatuurstudie waarbij relevante bronnen werden geanalyseerd. De keuze voor de tweede onderzoekstechniek, het interview, is doelbewust. Hiermee kan kennis in diepte worden verzameld over de aanpak van de georganiseerde diefstallen door een mogelijke schaalvergroting van de lokale politiezones. En er wordt rekening gehouden met de sociale realiteit van het onderzoek (*Beyens & Tournel, 2010*).

Via deze weg kan informatie worden verzameld over de concrete uitwerking van een schaalvergroting met betrekking tot de operationele context van de georganiseerde diefstallen. Maar ook naar het standpunt of de grensoverschrijdende criminaliteit een aanzet kan zijn om te fusioneren. De sleutelfiguren worden ook geconfronteerd met de standpunten vanuit de literatuur. Er wordt gepeild naar hun mening of de georganiseerde diefstallen hiermee effectief zullen worden aangepakt.

De punten die zeker en vast aan bod moeten komen in het interview, werden voorbereid in een topiclijst waarvan werd afgeweken indien de geïnterviewde hierop anders reageerde. Er werd gekozen voor een halfgestructureerd interview. Dit betekent dat deze vragen en checklist vormen met onderwerpen die aan bod moeten komen, maar de volgorde is vrij (*Baarda, Van Der Hulst, & De Goede, 2012*).

Indien de respondent plots een heel belangrijk element aanhaalde, maar hier niet verder op in ging, kon de onderzoekster door middel van doorvragen kennis hierover genereren. De situatie moet worden gezien en begrepen vanuit het standpunt van de geïnterviewde (*Beyens & Tournel, 2010*).

De aanzet van het onderzoek gebeurde door eerst en vooral interviews af te nemen van personen met kennis van zaken op het breder geheel van een schaalvergroting en de grensoverschrijdende criminaliteit. Zo kan meer gerichte kennis worden verzameld. Daardoor kan de onderzoekster bij andere personen meer vragen stellen (*Beyens & Tournel, 2010*). Ook na de analyse van de eerste interviews wordt de topiclijst aangepast (*Baarda, De Goede, & Teunissen, 2009*).

De verzamelde gegevens uit de interviews worden gebruikt om tot een theorie te komen. Er wordt dus gebruik gemaakt van de gefundeerde theoriebenadering, kenmerkend voor een kwalitatief onderzoek. De afzonderlijke gegevens worden via een proces van reductie en labeling in een theorie samen gezet. De gegevens worden afzonderlijk gecodeerd en telkens opnieuw geanalyseerd. De theorie vormt hier niet het beginpunt voor het onderzoek, maar is het eindresultaat van het empirisch onderzoek (Baarda, De Goede, & Teunissen, 2009).

5.4 De onderzoekspopulatie

Bij een gevalstudie worden de onderzoekseenheden meestal op een selecte wijze gekozen. Dit betekent dat de onderzoekseenheden worden geselecteerd op basis van hun (specifieke) kenmerken. Zowel inhoudelijke overwegingen als pragmatische, eerder praktische redenen spelen hier een rol. Vervolgens kan de onderzoekspopulatie worden afgebakend aan de hand van het principe wie – wat – waar – wanneer (Baarda, De Goede, & Teunissen, 2009)?

Waar: in West-Vlaanderen

Wanneer: een schaalvergroting in de nabije toekomst. Door de grensoverschrijdende criminaliteit zal dit zo vlug mogelijk operationeel en functioneel moeten worden uitgewerkt. De grensoverschrijdende criminaliteit is sinds 2010 aan een opmars bezig. Het is een recent fenomeen in West-Vlaanderen.

Wat: De handelingen van de onderzoekseenheden bevinden zich allemaal in het leidinggevend kader van de politionele wereld. Deze personen dragen bij aan het besluitvormingsproces in West-Vlaanderen. Terwijl sommige onder hen toch ook een tolk zijn voor de personen die met de uitvoering belast zijn (bijvoorbeeld de korpschefs) of voor de bevolking die zij vertegenwoordigen (bijvoorbeeld de burgemeesters).

Wie: Het onderzoek concentreert zich op de lokale politiezones van West-Vlaanderen. Immers, niet alleen de lokale zones die aan Frankrijk grenzen krijgen te maken met deze grensoverschrijdende criminaliteit. Ook de aangelegen lokale zones zien hun criminaliteitscijfers aanzienlijk stijgen. In hoofdzaak zijn de lokale politiezones van West-Vlaanderen de onderzoekseenheden. Zij staan echter in verbinding met belangrijke sleutelfiguren binnen en buiten West-Vlaanderen. Het fenomeen van de grensoverschrijdende criminaliteit mag niet worden genegeerd. Daarom worden ook nog mensen bevraagd die het fenomeen beter in kaart kunnen brengen.

Binnen deze lokale politiezones worden de korpschefs geïnterviewd. Als hoofd van het korps hebben zij het beste inzicht in hun korps en de gebeurtenissen in hun zone. Daarnaast staat een lokaal korps ook in verbinding met de Gouverneur van West-Vlaanderen, Procureurs des Konings, de directeur-coördinatoren, de gerechtelijk directeurs van het arrondissement en de voorzitters van het lokale politiecollege.

Deze personen vormen belangrijke actoren in het besluitvormingsproces. De Vaste Commissie voor de Lokale Politie is een interessante actor die kan worden beschouwd als een raadgevende instantie voor de lokale politie. De lokale politie staat onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken en mag dus zeker en vast niet worden vergeten.

Natuurlijk weet de onderzoekster niet altijd vooraf wie de dragers zijn van dit beleid. De bedoeling is om zoveel mogelijk leidinggevend in West-Vlaanderen aan te schrijven. Zo kan elke geïnteresseerde in het beleid zijn visie meegeven, waardoor stapsgewijs in het onderzoek zal duidelijk worden welke de juiste onderzoekseenheden zijn.

Via een schriftelijke benadering werden de respondenten gevraagd om vrijwillig hun medewerking te verlenen aan dit onderzoek. Er werd duidelijk gecommuniceerd wat het onderwerp van de masterproef inhield, de verdere contactmomenten en de coördinaten van de student en de promotor.

Negentien lokale korpschefs werden in West-Vlaanderen aangeschreven. In totaal hebben dertien korpschefs positief op dit voorstel gereageerd en hun medewerking verleend aan dit onderzoek, een responsgraad van 68%. Daarnaast werden de directeur-coördinatoren en de gerechtelijke directeurs van de federale politie in alle vier de arrondissementen van West-Vlaanderen aangeschreven. Alle vier de directeur-coördinatoren hebben hun medewerking verleend aan het onderzoek en slechts één gerechtelijk directeur toonde interesse in het onderwerp van de masterproef. Dit is een responsgraad van 62,5 %.

Verder werden alle Procureurs Des Konings van West-Vlaanderen aangeschreven en heeft één Procureur medewerking verleend aan het onderzoek (25%). Vervolgens werden negentien burgemeesters aangeschreven in hun bevoegdheid als voorzitter van het politiecollege.

Daarvan hebben slechts vier burgemeesters hun medewerking verleend, een responsgraad van 21%. Vervolgens werd nog een belangrijk West-Vlaamse bestuurlijke actor en een persoon uit de BAOBAB-cel geïnterviewd.

Ten slotte werden aantal belangrijke sleutelfiguren buiten West-Vlaanderen aangeschreven die, in het kader van dit onderzoek, ook een belangrijke visie konden weergeven. Het gaat om de voorzitter van de Vaste Commissie van de Lokale Politie en de cel Integrale Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Enkel de cel Integrale Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft zijn medewerking aan het onderzoek verleend.

Dit wijst op een totale respons van 27 respondenten dus 50%. De bevraging van bepaalde respondenten gebeurde samen omdat zij in hetzelfde gebouw werkten. Dat is de reden waarom er maar 25 interviews op papier staan.

In de bijlage van dit proefschrift is nog een verkennend gesprek terug te vinden met HCP Jos Schepers, die meer duiding heeft gegeven over een schaalvergroting of een fusie van de lokale politie in de praktijk. Hierbij wordt informatie verzameld die als kennis wordt gebruikt bij het interviewen van de sleutelfiguren in West-Vlaanderen.

Nadat deze personen positief hadden gereageerd op de brief met vraag tot medewerking, werd hen na een maand een tweede brief opgestuurd. Deze brief herinnerde de respondenten aan hun medewerking en duidde op de contactname via e-mail om een definitieve datum af te spreken. Deze brief bevatte nog een bijlage met de criminologische relevantie van het onderzoek en de doelstelling van de scriptie, zodat respondenten een duidelijk beeld kregen op hun medewerking.

Door de verzonden brieven werd de onderzoekster zelf geïntroduceerd in het politionele, gerechtelijke en bestuurlijke veld waarin onderzoek werd gevoerd. Doorheen het afnemen van de interviews werd het duidelijk dat de stageplaats hier en daar het onderzoek van deze scriptie al had geïntroduceerd. Ook personen die al werden geïnterviewd introduceerden dit onderzoek bij hun collega's zodat hier en daar een aantal personen toch al op de hoogte waren.

5.5 De wijze van steekproeftrekking

Er werd gekozen voor een *strategische steekproeftrekking*, namelijk de purposive sampling. Voor het kiezen van de respondenten werd beroep gedaan op wetenschappelijke kennis en dagelijkse kennis (Baarda, De Goede, & Teunissen, 2009). In een masterproef kan het interessant zijn om gebruik te maken van een exploratief onderzoek naar het onderzoeksobject. Zo werd er gekozen voor onderzoekseenheden die sterk op elkaar lijken,

zoals de korpschefs en de burgemeesters, de Gouverneur, de Procureurs des Konings , de directeur-coördinatoren en de gerechtelijk-directeuren.

Deze personen hebben, elk op hun manier, een leidinggevende functie. Deze is voor de één al wat meer operationeel dan voor de ander. Toch is er een verschil tussen de manier waarop de politiezones worden gestuurd (arrondissementeel of lokaal). Zo wordt een minimale variatie verkregen en kunnen er tot meer algemene beschrijvende uitspraken worden gekomen (Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011).

5.6 De validiteit

5.6.1 De interne validiteit

Eerst en vooral zal er gebruik worden gemaakt van triangulatie om de interne geldigheid van de masterproef te verbeteren. Enerzijds worden bepaalde personen als kennisbronnen gegenereerd. Deze personen worden beschouwd als deskundigen voor het onderzoek. De lokale politiezone Maasmechelen-Lanaken wordt geconfronteerd met Belgisch-Nederlandse grenscriminaliteit. Het leek dan ook interessant een gesprek te voeren met de sleutelfiguren van deze zone. Zij kunnen kennis verschaffen over hoe de grensoverschrijdende criminaliteit in een gefuseerde zone wordt aangepakt en deze effectiever kan bestrijden. Daarnaast kan worden bevraagd of dit een van de factoren was om te fuseren.

Anderzijds zullen andere sleutelfiguren als databronnen fungeren via het afnemen van een interview. Van deze respondenten is het de bedoeling meer te weten te komen over hun visie op de grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen.

Bovendien wordt gebruik gemaakt van secundaire data die het stijgend fenomeen van de georganiseerde diefstallen cijfermatig in kaart zal brengen. Als laatste wordt via de literatuurstudie kennis uit relevante wetenschappelijke bronnen aangebracht. Vanuit deze kennis zal worden geprobeerd om een conclusie van het onderzoek te formuleren (Maesschalck, 2010).

Ten tweede is er de wendbaarheid van het onderzoek. Dit betekent dat na elke analyse van een interview items naar voor zullen komen die ervoor zorgen dat het interview een andere wending neemt (Maesschalck, 2010).

Ten derde zal er feedback worden gevraagd van de respondenten over de data en de analyse van het onderzoek. Eenmaal de interviews worden geanalyseerd, wordt er feedback gevraagd aan de geïnterviewde personen met oog op hun deontologie. Als een respondent aangeeft dat een bepaalde conclusie hem/haar schade kan toebrengen, dan wordt daar rekening mee gehouden. In het onderzoek wordt de anonimiteit van de belanghebbenden verzekerd. Er worden geen namen toegevoegd aan het onderzoek, zodat niet te onderscheiden valt wie welke uitspraak heeft gedaan (Waege, 2003).

5.6.2 De externe validiteit

Een case-to-case overdracht is van toepassing bij dit kwalitatief onderzoek. Het onderzoek focust op de aanpak van een operationele en een functionele schaalvergroting in de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit. Het beschrijft dit grondig, zodat de West-Vlaamse case een voorbeeld kan zijn voor andere cases (Decorte, Tieberghien, & Petintseva, 2011).

Daarom was het de bedoeling om zoveel mogelijk mensen uit alle hoeken van West-Vlaanderen te bereiken. Uit de praktijk blijkt immer dat per regio in West-Vlaanderen de meningen kunnen overeenstemmen maar ook verschillen.

5.7 De ethische aspecten

Op het eerste zicht zijn er geen ethische aspecten aanwezig waar men rekening mee hoeft te houden. Dat betekent echter niet dat er niet voorzichtig is omgesprongen met de verzamelde informatie, want er kunnen altijd personen zijn waarbij dit onderwerp toch gevoelig ligt in het management en het bestuur van de belanghebbenden.

5.8 De interne en externe betrouwbaarheid

De interne en externe betrouwbaarheid zal in dit onderzoek worden bereikt door in de masterproef zo transparant mogelijk te rapporteren over de methodologische keuzes. Over hoe men van de ruwe data tot de conclusie is gekomen en transparantie over de onderzoek zelf (Baarda, De Goede, & Teunissen, Kwalitatieve dataverzamelingmethoden., 2009).

Zoals bijvoorbeeld:

Deze masterproef wordt uitgevoerd door een masterstudente criminologie aan de universiteit van Gent naar aanleiding van een stage in een lokale politiezone in West-Vlaanderen. De rol van de onderzoekster zal bestaan in het zoveel mogelijk verzamelen van informatie

over de aanpak van een mogelijke schaalvergroting naar aanleiding van de steeds stijgende grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen. Regelmatig gebeurt er een samenwerking tussen de politiezones en tussen de Belgische en de Franse politiediensten om de grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken.

Omdat het cijfer van de georganiseerde diefstallen toeneemt, kan de vraag worden gesteld of een permanente samenwerking van de lokale politiezones niet efficiënter zal zijn in de inzet tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Er wordt hiervoor een kwalitatieve gevalstudie gevoerd. Dit gebeurt aan de hand van interviews met de belanghebbenden en de analyse van de cijfers van de georganiseerde diefstallen, aangevuld met een literatuurstudie naar een schaalvergroting van de lokale politiezones.

Rekening houdend met de deontologie en de privacy van de respondenten kunnen de ruwe data ter beschikking worden gesteld voor andere onderzoeksters (Maesschalck, 2010). Dit om duidelijk te maken waarop de conclusies in de masterproef gebaseerd zijn. Het moet controleerbaar en overzichtelijk zijn. Belangrijk hierbij is ook dat de onderzoeker de gesprekken zo snel mogelijk na de afloop van het gesprek verwerkt, zodat bepaald non-verbaal gedrag nog een rol kan spelen bij de verwerking van het interview (Baarda, De Goede, & Teunissen, *Kwalitatieve dataverzamelingmethoden.*, 2009).

Subjectiviteit in het onderzoek moet worden vermeden. Eigen gevoelens en ervaringen kunnen worden ingezet, maar zorg ervoor dat dit niet zorgt voor te sturende vragen, waardoor de onderzoeker het antwoord van de respondent in een ‘gewenste’ richting duwt. Daarom kan het handig zijn om een collega (medestudent) of de promotor de verslagen en de interpretaties van het onderzoek te laten bekijken (Baarda, De Goede, & Teunissen, *Kwalitatieve dataverzamelingmethoden.*, 2009).

Hoofdstuk 6: Resultaten

In de vorige hoofdstukken werden de belangrijkste theoretische inzichten in het debat over een schaalvergroting van de lokale politie in de politionele en academische wereld verworven. Het fenomeen van de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes in de Zuid-West-Vlaamse grensregio, werd geduid. De processen van excellente politiezorg en nieuw publiek management, die meespelen in het debat over schaalvergroting, werden uiteengezet.

Daarnaast toonde het vorige hoofdstuk aan welke zaken meespelen in het uitvoeren van een kwalitatief onderzoek, zoals het selecteren van respondenten en het proces van het interviewen zelf. In dit hoofdstuk wordt dan ook de inhoud van het uitgevoerd onderzoek weergegeven.

De centrale vraag doorheen de thesis is : “Dwingt grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen tot een operationele en/of een functionele schaalvergroting van de lokale politiezones?” Het interviewen van 27 sleutelfiguren, hoofdzakelijk in West-Vlaanderen, zou hierop een antwoord moeten bieden. Daarnaast is het de bedoeling bij te dragen aan een discussie rond schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen. Daarom wordt de volgende vraag gesteld: “Wat zijn de standpunten van de arrondissementele, federale en lokale belanghebbenden over een mogelijke schaalvergroting?”

In dit hoofdstuk worden de meningen van de lokale korpschefs, de arrondissementele federale politie, de burgemeesters en andere belangrijke sleutelfiguren in het proces van een schaalvergroting en de grensoverschrijdende criminaliteit weergegeven. In eerste instantie werd nagegaan hoe de lokale politie en de federale politie anticiperen op het fenomeen van de grensoverschrijdende criminaliteit. Bij de lokale zones en de federale politie, die niet met grenscriminaliteit werden geconfronteerd, wordt gepolst op welke manier zij te praktisch werk gaan bij terugkerende fenomenen om hierover misschien enige samenwerkingsverbanden te ontdekken.

Naast de analyse van de resultaten uit interviews worden hier en daar citaten bijgevoegd die een duidelijk standpunt naar voor laten komen en om de analyse extra kracht bij te zetten. De citaten zullen *schuin* gedrukt door de tekst worden teruggevonden. De citaten zijn uiteraard letterlijk overgenomen in de spreektaal van de geïnterviewde.

Bij de bevraging van burgemeesters werd in eerste instantie gepeild naar hun tevredenheid over de werking van hun lokale politiezone. Omdat alle bevraagde burgemeesters geconfronteerd werden met de grenscriminaliteit, werd gevraagd naar hun rol die ze willen spelen in de gebeurtenissen met betrekking tot de grensoverschrijdende criminaliteit. In hun rol als voorzitter van het politiecollege. Beïnvloeden de burgemeesters de rol van hun korpschefs en de lokale politie in de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Daarnaast wordt de visie van de andere sleutelfiguren over schaalvergroting in West-Vlaanderen onderzocht. Daarbij wordt gepeild naar hun mening of grensoverschrijdende criminaliteit al dan niet leidt tot een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen.

Ten slotte worden de resultaten over de diverse sleutelfiguren heen bekeken om een voldoende antwoord te bieden op de centrale vraag in dit onderzoek. De resultaten worden ook teruggekoppeld naar de verworven theoretische inzichten.

De bedoeling van dit onderzoek is bij te dragen aan of het aanzetten tot de discussie over een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen. Belangrijk hierbij is te weten dat een respondent me wees op het feit dat in West-Vlaanderen de discussie over een mogelijke schaalvergroting van de lokale politiezones nog niet is aangewakkerd.

Met de resultaten van dit onderzoek zullen misschien een aantal nog onwetende en duistere vlekken in het West-Vlaamse landschap kunnen worden opgehelderd.

6.1 Het Lokaal politieel standpunt: de korpschefs van de lokale politie in West-Vlaanderen

In totaal hebben dertien van de negentien geadresseerde korpschefs in West-Vlaanderen hun medewerking verleent aan dit onderzoek. Dat betekent een responsgraad van 68%.

Uit het onderzoek blijkt dat elf lokale korpschefs (85%) tevreden zijn met de grootte van hun politiezone. Slecht twee korpschefs reageren hier negatief op.

Om een beeld te krijgen van de grootte van de politiezone, werd hun aantal personeelsleden bevraagd. Er werden drie politiezones bevraagd met een capaciteit van minder dan 100 personeelsleden. Vier politiezones tussen de 100 en 150 personeelsleden, telkens een politiezone tussen de 150 en 200; 200 en 250; 250 en 300. De laatste drie bevraagde politiezones haalden meer dan 300 personeelsleden.

In totaal hadden amper zes bevraagde politiezones (46%) te maken gekregen met de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes, in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit.

6.1.1 De aanpak inzake (grens)criminaliteit en de samenwerking tussen de lokale politie en de federale politie

Om het verhaal van grensoverschrijdende criminaliteit als mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting te duiden, werd in de eerste plaats ingegaan op de aanpak door de lokale politie van het georganiseerd fenomeen. Dit om aan te tonen dat naast de federale politie, want georganiseerde criminaliteitsfenomenen zijn hun bevoegdheid, ook de lokale politie een enorme bijdrage levert aan de strijd tegen de grenscriminaliteit.

Na de bevraging van dertien lokale korpschefs kwamen negen maatregelen terug in de strijd tegen grenscriminaliteit, opgesomd volgens mate van voorkomen.

Ten eerste worden door de meeste politiezones extra toezichtrondes gehouden door patrouilles en een anonieme wagen, voor een deel aangestuurd vanuit de arrondissementele en provinciale vergaderingen. Een tweede noodzakelijk element is de informatie die door de lokale recherche die via opsporing wordt verzameld door. In grote politiezones gebeurt dit door hun eigen strategisch analist en kan dit worden doorgespeeld naar de Baobab-cel.

Als derde element doen de lokale politiezones heel veel beroep op vaste camera's en ANPR-camera's (Automatic Numberplate Recognition) voor het verzamelen van informatie.

Slechts twee politiezones houden vergaande contacten met de Franse politiediensten en zorgen voor samenwerking, indien nodig.

Als vijfde element in de strijd tegen de georganiseerde diefstallen duiden twee zones op de werking van het BIN (Buurt Informatienetwerk) en de waakzaamheid van de burger om verdachte handelingen te melden.

“Dit is ook de essentie van een geïntegreerde werking. Normaal gezien zijn rondtrekkende dadergroepen een prioriteit voor de federale politie maar alles start onderaan. Door tips van burgers en door de anticipatie en informatievergaring van lokale politie zal informatie doorgespeeld worden naar federale politie en komt er een wisselwerking tussen burger – lokale politie – federale politie opgang en hebben we een aantal verdachten kunnen arresteren.”

Daarnaast duiden de politiezones ook nog op de nazorg door de wijkinspecteur die nog extra nuttige informatie kan opleveren. Grote politiezones wijzen ook op het gebruik van ‘Flex-teams’ als extra capaciteit, naast de interventieploegen die zich bezig houden met grotere fenomenen. Verder duidt een politiezone nog op regelmatige identiteitscontroles. Dit wordt uitgevoerd wanneer de objectieve cijfers voor diefstallen terug stijgen in samenspraak raak met het parket. Zij hebben afspraken gemaakt met politie inzake verdachte voertuigen die rondrijden in wijken zonder geldige redenen. Deze personen kunnen worden opgepakt voor bendevoorming.

Vervolgens worden de politiezones die niet te maken hebben gehad met de georganiseerde diefstallen naar hun aanpak inzake grotere criminaliteitsfenomenen gevraagd. In West-Vlaanderen gaven korpschefs aan vooral te maken te krijgen met een hoog aantal (woning)inbraken door rondtrekkende dadergroepen, overlast en de kustproblematiek.

Net als de aanpak inzake grensoverschrijdende criminaliteit, wordt er ook voorzien in specifieke gerichte toezichtrondes door patrouilles en anonieme wagens. Verder gaven veel zones aan gewoon in te spelen op problematieken met de projecten die opgesomd staan in het zonaal veiligheidsplan. Ook het werk van de lokale recherche, die in veel fenomenen een essentiële rol speelt bij het oplossen van criminaliteit, werd vermeld.

Inzake de kustproblematiek wordt er vooral voorzien in extra personeel tijdens de zomermaanden. Verder worden nog de werking van BIN, acties organiseren samen met

een andere politiezone in strijd tegen de rondtrekkende dadergroepen, preventievoordrachten, communicatie naar bevolking toe via sociale media en de ANPR-camera's opgesomd.

Een tweede speler in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit vormt de federale politie in elk gerechtelijke arrondissement. Hieronder worden een aantal maatregelen opgesomd voor een samenwerking inzake de grensoverschrijdende criminaliteit.

Ten eerste is het protocol tussen de federale en de lokale politie inzake feiten van grensoverschrijdende criminaliteit plus nog zes andere feiten. Bestuurlijk zijn er de acties VIILARAM, VILLAFRONT, VILLADAILY. Daarnaast geschiedt in vele arrondissementen ook een specifieke overeenkomst inzake rondtrekkende dadergroepen.

De meeste lokale korpschefs laten een negatief beeld doorschijnen inzake de federale politie, terwijl het begrip voor de beperktheid in middelen en capaciteit toch aanwezig is.

De federale politie wordt vooral de beperkte informatiedoorstroming naar de lokale politie verweten. Tegenwoordig komt een doorgedreven samenwerking tussen de federale politie en de lokale politie meer ten laste van de lokale politie. Terwijl het in de wet omgekeerd is geregeld.

Toch zijn er een kleine aantal lokale korpschefs die het anders zien.

“De relatie met de federale politie is een van geven en nemen waardoor zowel voor de federale als de lokale politie goede resultaten worden gecreëerd. Onze DirCo wees ons op het feit als we samen met andere politiezones acties uitvoeren hij ons meer ondersteuning in manschappen kan geven dan alleen.”

6.1.2 Pro of contra een schaalvergroting van de lokale politie met of zonder wederzijdse verkenning op elkaars terrein ?

Zeven respondenten geven aan voorstander te zijn van een schaalvergroting van de lokale politie, vier respondenten zijn noch pro noch contra schaalvergroting en twee respondenten vinden schaalvergroting van de lokale politie maar niets. Toh beseffen deze respondenten dat de politiezones die niet meer volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen, eventueel een schaalvergroting moeten overwegen.

Hierbij worden een aantal visies en argumenten van de respondenten weergegeven die hun standpunt verdedigen. Duidelijk is dat ook de personen die noch voor noch tegen een schaalvergroting zijn ook veel negatieve punten aan een schaalvergroting opsommen.

Deze personen beseffen dat schaalvergroting zich in de nabije toekomst zal opdringen. Daarom dat men niet echt een standpunt voor of tegen schaalvergroting inneemt.

Argumenten pro een schaalvergroting:

Ten eerste zou schaalvergroting moeten leiden, zowel binnen de taken van de lokale recherche als het gehele korps; tot het bereiken van efficiëntie, uniformiteit en specialisatie.

Daarnaast wordt er meer armslag, personeel, middelen en mogelijkheden voorzien. Hierdoor kan een snelle anticipatie op fenomenen en meer bijzondere acties naast de reguliere werking worden georganiseerd. Maar een betere dienstverlening moet doorwegen op de efficiëntie.

Een aantal lokale korpschefs zijn van mening dat een schaalvergroting het best kan worden georganiseerd wanneer alle operationele effectieven ook weer echt operationeel werk verrichten. Dit impliceert dat zelfs directeurs meer op het terrein zullen moeten werken.

Ten slotte heeft een burgemeester een politie nodig is die operationeel flexibel inzetbaar is. Door een schaalvergroting kan de lokale politie een beter evenwicht zoeken tussen de inzetbaarheid en de flexibiliteit van de politie.

Argumenten contra een schaalvergroting:

Ten eerste geloven vele respondenten niet dat schaalvergroting leidt tot een wegwerking van de overhead waarmee een kostenbesparing zal gepaard gaan. Doordat de lokale politie te ver afwezig zal zijn van het lokale niveau, zullen lokale ankerpunten moeten worden behouden. Het gevaar bestaat dan dat een groot korps een bureaucratisch korps zal worden. Daarnaast gelooft men dat in de organisatie en structuur steeds dezelfde problemen zullen naar voor komen.

Ten tweede zou een schaalvergroting op geen enkel vlak een meerwaarde bieden indien de federale component niet efficiënt en ideaal gaat werken. Ook de betrokkenheid van het personeel zal in een groot korps minder worden. Hierdoor zal de opschaling tot veel verlies leiden in de kwaliteit van het werk op het terrein.

Vervolgens dringt een schaalvergroting in deze provincie zich veel minder op dan in andere provincies in Vlaanderen. De dienstverlening van de politiezones in West-Vlaanderen is onderling te verschillend, waardoor uit een schaalvergroting moeilijk winst zal te halen zijn.

Ten slotte moet een politiekorps ook beheersbaar blijven en moet men een evenwicht trachten te vinden tussen de bedrijfseconomische efficiëntie, de gebiedsgebonden benadering, het dicht bij het volk aanwezig zijn vanuit de COP (Community Oriented Policing)-gedachte en de lokale politieke overheid. In een schaalvergroting zou dit evenwicht te weinig aan bod komen.

“In mijn politiezone hoeft een schaalvergroting niet of is ze niet nodig. Tenzij er zich in de buurt een politiezone bevindt die even sterk is als hier.”

Hoe ziet men een schaalvergroting?

Vooreerst wordt een schaalvergroting in West-Vlaanderen gezien vanuit een operationele efficiëntie met een duidelijke visie op wat operationeel moet worden bereikt en hoe dit moet worden bereikt. Hiervoor is er een duidelijke visie nodig op de maximale performantie per directie, per dienst, per shift en per persoon in een politiezone waarbij een minimum aan kost en een maximum aan rendement kan leiden tot een optimaal schaalvoordeel. Eigenlijk gaat het om een SWOT-analyse van beide zones om de verschillen aan te pakken en de gelijkenissen te stimuleren, rekening houdende met de bedrijfscultuur van iedere zone. Zo kan de overhead beter worden georganiseerd en zal het voor een politiezone iets goedkoper zijn.

Verder zien sommige respondenten politiezones stap voor stap naar een fusie evolueren. Er zal eerst operationeel of functioneel worden samengewerkt, vertrekkend vanuit een succesverhaal. Andere respondenten houden het op een volledige hertekening van de politiezones waarbij moet worden meegegaan met de demografische, de socio-economisch verankering van de gemeenten.

Een aantal respondenten vermoeden dat een politiezone van een 200 manschappen de nieuwe norm zal worden. Dit vanuit een aantal objectieve criteria die rekening houden met de omgeving en de lokale verankering. De kleine politiezones kunnen dan ook aan hun basisfunctionaliteiten voldoen en er zal een fysiek onthaalpunt voorzien zijn in iedere politiezone. Waarschijnlijk zal het om een politiezone gaan van telkens vier, vijf of zes gemeenten waardoor een politieke daadkrachtige werking nog mogelijk is.

Vervolgens had een respondent drie opties om naar schaalvergroting te kijken vanuit West-Vlaanderen:

“Ten eerste de minimalistische versie waarbij een aantal correcties worden uitgevoerd die echt nodig zijn zonder aan het politiemodel te raken. Ten tweede een federaal politiemodel en ten slotte de organisatie van een politiekorps rond een centrumstad met in West-Vlaanderen dan nog zeven politiekorpsen in plaats van negentien.”

Bijna alle respondenten van mening dat kleine politiezones niet kunnen aansluiten bij een grote centrumstad. Ten eerste omdat het budgettair geen goed idee zou zijn omdat kleine politiezones financieel niet meekunnen met de grote steden. Ook de vrees om opgezogen te worden door de grote centrumstad is aanwezig. Hierdoor kan er geen sprake zijn van het verder opbouwen op de sterke punten vanuit beide politiezones. Toch zal de wijkwering apart moeten blijven voor de lokale inbedding te voorzien.

“Een schaalvergroting kan volgens mij enkel door gevoerd worden als er ten eerste een politiek draagvlak en ten tweede een financieel draagvlak is. En al de rest is goed om dikke boeken mee te vullen. Maar die twee elementen zijn essentieel en hier was dat zo.”

Ten slotte zijn er ook een aantal hinderpalen:

“Indien de werkingszone verandert van gemeente, dan staat daar een verplaatsingvergoeding tegenover. Dus er moet zeer goed worden opgelet waar bepaalde diensten worden gezet of men krijgt een aantal statutaire financiële repercussies.”

“Hetzelfde met de inschrijving van de dienstvoertuigen, als men dat allemaal opnieuw moet inschrijven op de naam van de nieuwe zone is dat een zeer groot kostenplaatje.”

“Tien jaar geleden waren de geesten nog niet echt rijp voor grotere politiezones maar nu is men toch hier en daar bezig met het verhaal en dat betekent dat de geesten er eindelijk rijp voor zijn.”

Zoals hierboven al werd aangehaald, zijn een aantal respondenten voorstander om stap voor stap tot een schaalvergroting te komen, vertrekkend vanuit het succesverhaal tussen twee politiezones die gemakkelijke winsten creëert. Vóór men in stappen evolueert naar een schaalvergroting, moeten de politiezones elkaar toch eerst leren kennen via meer informele samenwerkingsverbanden. Vele zones in West-Vlaanderen hebben al samen aan

een aantal projecten gewerkt waardoor die eerste verkenning op elkaars terrein al heeft plaatsgevonden.

Dit wordt ook opgemerkt in de responsgraad van deze vraag. Toch acht respondenten geven weer in deze visie mee te gaan. Men vindt dat de politiezones elkaar moeten ondersteunen vanuit hun eigen specialiteit door bijvoorbeeld een recherche samen te voegen. Dit kan bijvoorbeeld in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit.

Een belangrijk argument die wordt aangehaald is dat vele weerstanden tussen de mensen op het terrein van de politiezones weggeëbd zijn bij een meer intense samenwerking richting een schaalvergroting. Men spreekt van *“een spontaan gegroeide en natuurlijke samenwerking.”*

Een vijftal respondenten vinden die samenwerking binnen politie essentieel, maar niet als een voorbereiding op een schaalvergroting.

Hieruit valt te besluiten dat de meeste politiezones in West-Vlaanderen wel klaar zijn voor een schaalvergroting. Ze staan echter niet te springen om te fuseren. Omdat een aantal kleine politiezones niet volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen, beseffen de meeste korpschefs wel dat een schaalvergroting zich in de nabije toekomst zal opdringen.

Diezelfde korpschefs zijn er zich van bewust dat de meeste politiezones zullen fuseren met aangrenzende politiezones waarmee al een wederzijdse verkenning is gebeurd op elkaars terrein en waarmee de samenwerking nu op regelmatige basis al geschiedt. De meeste respondenten zijn de mening toe gedaan dat dit ook de beste basis is om naar een schaalvergroting te evolueren.

6.1.3 Grensoverschrijdende criminaliteit als oorzaak voor een schaalvergroting ?

Slechts drie respondenten zien in de georganiseerde diefstallen een oorzaak om tot een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen te evolueren. *“Het kan een goede hefboom vormen, maar dan moet er wel het juiste instrument worden gebruikt.”*

Negen respondenten zien dit niet als een noodzakelijke oorzaak om tot een schaalvergroting in West-Vlaanderen te evolueren, maar beschouwen het wel als een onderdeel dat door de schaalvergroting ook beter zal worden bestreden. De efficiëntie en de winst die te halen is uit een schaalvergroting zal ook voor andere criminaliteitsfenomenen blijken.

“Er komen nog negentig items aan bod om na te denken over een schaalvergroting. Realistischer is om te denken dat er ooit een periode zal komen dat men rond de tafel zal moeten zitten omdat bepaalde zones niet meer volwaardig in al hun basisfunctionaliteiten kunnen voorzien.”

Voor een gemeenschappelijke bestrijding en aanpak van dit fenomeen, zou een samenwerking inzake de grensoverschrijdende criminaliteit voor de lokale politiezones veel effectiever zijn. De vraag kan dan worden gesteld wat een operationele en een functionele schaalvergroting van de lokale politiezone beoogt?

“Het zal in ieder geval een motor zijn voor het samenvoegen van patrouilles en het uitwisselen van gegevens in West-Vlaanderen, zeker en vast met het camera’s schild die er nu zal komen bestaande uit ANPR-camera’s. Maar dit zal geen motor vormen voor een schaalvergroting. Het zullen eerder andere redenen zijn, zoals de vergroting van de gerechtelijke arrondissementen naar provinciaal niveau en de optimalisatie van de federale politie.”

Ten slotte geeft een respondent aan dat dit helemaal geen reden kan zijn om over te gaan tot een schaalvergroting, maar eerder over een goede aanleiding om te spreken over de optimalisatie van de procedures inzake samenwerking.

6.1.4 Eerst een operationele en een functionele schaalvergroting met grotere slagkracht om de lokale politiezones beter in te zetten in de strijd tegen de grenscriminaliteit ?

De vraag of een schaalvergroting leidt tot een grotere slagkracht in de strijd tegen (grens)criminaliteit, was bij drie respondenten niet van toepassing.

Verder geloven zes respondenten dat de grotere slagkracht, die veroorzaakt wordt door een schaalvergroting, zal leiden tot een betere inzet tegen de (grens)criminaliteit. Als er wordt gestart vanuit een succesverhaal waarbij iedereen met dezelfde performantie, methodiek en bedrijfscultuur werkt en tenminste op een efficiënte manier dezelfde kwaliteit biedt.

“Het vergroten van de slagkracht heeft je de kans om de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling tussen lokaal en federaal maar ook tussen België en Frankrijk te verbeteren.”

Drie respondenten geloven niet dat een grotere slagkracht kan voortkomen uit een schaalvergroting die dan nogmaals zal zorgen voor een betere inzetbaarheid in de strijd tegen de (grens)criminaliteit. Omdat het optellen van ploegen gepaard gaat met het optellen

van het grondgebied, de aanrijtijden en de meldingen. Maar de logistieke dienst kan wel perfect worden samengevoegd vanuit het idee dat de operationele winst herinzetbaar is op het terrein.

Een respondent had hier een gedeelde mening over. Volgens hem zal er bij een schaalvergroting geen grotere slagkracht worden gerealiseerd.

“Als een grote zone meegaat in het verhaal van een schaalvergroting met een kleine politiezone doet de grote zone een stap achteruit. Als we schaalvergroting realiseren, zal er misschien slecht één ploeg bijkomen, maar zal het grondgebied wel te groot worden om maar één extra ploeg toe te voegen. Wat er voor zou kunnen zorgen dat de service en het reactievermogen erop achteruit zou gaan. Ook wanneer er drie of vier personen in een researchploeg van meer dan twintig terecht komen, biedt dit niet zo'n grote meerwaarde. Maar omgekeerd zal er duidelijk een meerwaarde zijn. Voor kleine politiezones wordt het een meerwaarde”.

Daarnaast geven acht respondenten geen verdere redenen aan voor een schaalvergroting. Voor hen blijven de grotere slagkracht, meer synergie en betere financiering van de politie de hoofdredenen om tot een schaalvergroting over te gaan. De financiering wordt toch aangegeven als de grootste factor inzake een schaalvergroting van de lokale politie.

“Iedereen gaat ervan uit dat $1+1=3$ maar is dat eigenlijk wel zo? Zonder taboes en opgelegde standaarden en structuren, wat ook voor wrijvingen kan zorgen, moet men echt op zoek naar maatwerk voor het oplossen van een bepaald probleem. Indien samenwerking daarvoor een oplossing is, dan moet dit zeker worden verwezenlijkt.”

“De bedoeling van een schaalvergroting is om met de financiering die men heeft te zorgen voor een strakke aansturing en aflijning van de organisatie om te zorgen voor een optimale en performante werking. De overhead wegwerken, zodat men zoveel mogelijk mensen in de uitvoering van de organisatie kan stoppen en zo weinig mogelijk in het management. Essentieel is een grondige analyse te maken van wie er wat doet, welke taken er waar zitten, de kostprijs en het uiteindelijk te bereiken doel.”

Vijf respondenten geven deze redenen aan om tot een schaalvergroting over te gaan:

- de dienstverlening aan de bevolking;
- de informatiehuishouding;
- het politiek draagvlak en socio-economische factoren;
- het feit dat een politiezone niet meer zelfstandig in zijn basisfunctionaliteiten kan voorzien.

De financiering van de lokale politiezones werd ook als reden aangeduid voor een mogelijke schaalvergroting. Daarom werden de respondenten gevraagd of gemeenten in een schaalvergroting dezelfde financiering moeten voorzien per inwoner voor politie.

Twaalf respondenten antwoorden hier negatief op. Immers, in West-Vlaanderen zijn er heel grote verschillen inzake financiering tussen de politiezones. Ondanks dit feit, kan dit worden opgelost, als het echt moet. De meeste respondenten op lokaal vlak zien de financiering als een groot struikelblok bij de fusie van de lokale politiezones.

“In principe moet de financiering evenredig verlopen maar met transparante afspraken tussen de gemeenten moeten verschillen kunnen, afhankelijk van de functie van de stad of gemeente. Maar er moet ook een aanpassing komen van de federale dotatie.”

“Er zal een financieringswet moeten gestemd worden die ieder individuele rugzak met geld bepaald voor iedere stad/gemeente zodat elke typiciteit van een gemeente kan worden verrekend.”

“Bij een fusie van een kleine zone met een grote zone kan men zorgen dat in de kleine zone de kostprijs per persoon gelijklopend blijft of geleidelijk stijgt. En in de grote zone de kostprijs per persoon daalt. Dan kijkt men welk rendement er op dat moment uit te halen is. Om dan toekomstgerichte termijnregeling uit te werken waarin men een budget creëert om een optimaal rendement na te streven.”

Toch gelooft één respondent in het feit dat bij een schaalvergroting de financiering tussen gemeenten gelijk moeten worden gesteld aan het vervullen van de basisfunctionaliteiten.

“Als elke burger evenveel betaalt voor zijn basispolitiezorg, zullen de korpsen kansen krijgen om in een gelijkwaardige dienstverlening te voorzien.”

Vanuit de financiering van de lokale politiezones zien toch zeven respondenten geen gelijken in de omgeving om te fuseren naar een grotere politiezone.

“Nee, omdat de investeringen van de ene zone compleet anders zijn dan van de andere zone. Wat ook logisch is omdat de slagkracht van landelijke gemeenten veel lager ligt dan van een centrumstad of kustgemeente.”

Ten slotte geven negen respondenten aan eerst te evolueren naar een operationele/functionele schaalvergroting voordat er een volledige fusie van de lokale politiezones wordt gerealiseerd. Indien er wordt gestart vanuit een succesverhaal, waarbij gemakkelijke winsten worden gecreëerd, zal dit leiden tot een grotere slagkracht op het terrein die beter kan worden ingezet tegen de (grens)criminaliteit.

“De eerste fase bestaat uit het punctueel afspraken maken over zaken tussen de zones, zoals nu al wordt gedaan.

De tweede (en meer realistische) fase slaat op het geleidelijk aan laten samensmelten van bepaalde diensten binnen het korps, zoals bijvoorbeeld een gezamenlijke logistieke, preventiedienst, rekerchedienst en verkeersdienst. Voor elke zone en dienst zal dit een meer evidente stap zijn dan een naakte fusie. Daarnaast ook zowel politiek als psychologisch, want men werkt nog altijd met mensen.

De derde fase is de stap zetten naar een volwaardige fusie vanuit die gemeenschappelijke doelen.”

“Ja, waar men het meest kan winnen en zaken die gemakkelijk samen te realiseren zijn, de ‘quick wins’. En dan is er ook nog de reparatieprijs, waar zitten de grootste problemen en waar kan schaalvergroting de grootste meerwaarde bieden? Dus op die twee inspelen, louter functioneel bekijken, gekoppeld aan het bedrijfseconomische.”

6.1.5 Vanuit een kwaliteitsgerichte visie of een bedrijfseconomische visie op een schaalvergroting?

Elf respondenten geven aan vanuit een kwaliteitsgerichte visie naar een schaalvergroting bij de lokale politie te kijken in West-Vlaanderen.

“Bij het streven naar een optimale operationele schaalvergroting wordt men zeker en vast geconfronteerd met de bedrijfseconomische component van de organisatie (capaciteit, budgetten, processen,...). Daarnaast zal bij het denken in operationele termen de geografische component ook opduiken. Het gaat dan om de bezetting op het terrein zodat

de ploegen heel het terrein kunnen bezetten, maar ook bij het denken naar wijkwerking toe zal geografie een drukkende rol spelen.”

“We hebben nu acht man recherche, waar er nu twee werken op schijnhuwelijken en sociale fraude, etc. Deze personen doen dat goed maar als dat op een hoger niveau kan worden gebracht, zal daar voordeel uit worden gehaald. Als men met A samen gaat, kunnen die mensen in een cel van vier werken wat een aantal voordelen oplevert, het rendement zal verhogen, de knowhow en specialisatie zal hoger liggen en zo ook wordt de kwaliteit verbeterd.”

Slechts twee respondenten zien een schaalvergroting enkel vanuit het bedrijfseconomisch oogpunt realiseerbaar.

“Als we kijken naar het kerntakendebat zijn bepaalde zaken geoptimaliseerd om bepaalde taken te minimaliseren. Dat is dus al een optimalisatie en als we dan nog eens kwaliteitsgericht voorop zouden stellen [...] Nu zal de bedrijfseconomische factor wel de hoofdrol spelen. Operationeel zal er hier en daar dan wel wat winst worden gecreëerd.”

6.1.6 Meer impact op de Franse politiediensten, de federale politie en de onveiligheidsgevoelens van de burgers maar een betere dienstverlening door een schaalvergroting van de lokale politie ?

De lokale respondenten geven aan dat een schaalvergroting niet zal bijdragen tot een grotere impact op de Franse politiediensten inzake de samenwerking en de informatie-uitwisseling voor de grensoverschrijdende criminaliteit. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat een schaalvergroting van een lokale politiezone zal leiden tot meer impact van de lokale politie op de federale politie en op de integrale en geïntegreerde politiegedachte.

“Lokaal zal men inderdaad meer info kunnen door spelen vanuit een groter korps als eenheid en dan zal de wisselwerking ook wel beter op gang komen omdat de federale politie ook zal voelen dat we meer kunnen achterhalen en verzamelen. De politiewerking staat of valt met de informatiedoorstroming, hoe groter de zone hoe beter dat je dat kan realiseren.”

Daarnaast bevestigt een meerderheid van de respondenten dat door een schaalvergroting niet beter zal kunnen worden ingespeeld op de onveiligheidsgevoelens van de burgers. Het gaat dan om de subjectiviteit en de wispelturigheid van deze gevoelens.

Ten slotte geven acht respondenten aan dat een schaalvergroting zou moeten inspelen op het behouden of verbeteren van de dienstverlening van de lokale politie aan de bevolking.

“Dat moet het uitgangspunt zijn! Het moet altijd bekeken worden met objectieve gegevens, maar sowieso is men flexibeler. Het kan natuurlijk zijn dan bij een grotere zone, in een bepaalde regio, er op een bepaald moment meer onveiligheidsgevoelens zijn dan in een andere regio maar doordat we nu flexibeler zullen zijn, kan er ook beter op ingespeeld worden.”

“Met alle respect voor de kleinere zones, maar die moeten dagelijks het onderste uit de kan halen om volwaardig te kunnen voldoen aan de basisfunctionaliteiten, bijvoorbeeld wijkagenten die ook moeten meedraaien in het interventieteam. Louter vanuit service zal dit logisch zijn dat ze opgaan in een groter geheel.”

6.1.7 De invloed van de lokale overheid en het lokaal politiemangement en de rol van DirCo in het verhaal van een schaalvergroting

Uit de bevraging van lokale korpschefs blijkt de onzekerheid over hun lokale overheid inzake schaalvergroting. Toch bevestigen zes respondenten dat hun lokale overheid er klaar voor zou moeten zijn en twee respondenten hebben totaal geen idee.

Een politiek draagvlak voor een schaalvergroting van de lokale politie is er momenteel op lokaal niveau nog niet. Toch bevestigen vele lokale korpschefs dat, wanneer de gemeenten of de steden financieel geen uitweg meer zien voor de politie een schaalvergroting dan wel op de politieke agenda zal komen, maar dan niet vanuit een kwaliteitsgericht oogpunt.

“Operationele samenwerking om synergie tussen zones te creëren, zal voor het politiebesteding geen probleem vormen. Maar schaalvergroting waarbij het zeggenschap van het politiebesteding wordt geamputeerd en men ondergeschikt geraakt aan een ander politiebesteding ligt nog zeer gevoelig.”

“We zijn samengegaan in 2002 en door de jaren heen hebben we dikwijls nagedacht om te decentraliseren, maar het financiële plaatje houdt de gemeenten samen. We zijn een van de goedkoopste zones die zoveel kunnen realiseren met hetgeen wat we hebben.”

Daarnaast zal bij een schaalvergroting de kwaliteit van het politiebesteding en het politiemangement voor de lokale zones invloed hebben. De meeste korpschefs evalueren de kwaliteit van hun politiebesteding en hun politiemangement als voldoende. Een aantal van

hen wijzen op het feit dat er momenteel nog geen politiek draagvlak is in het politiebesteding en er in veel zones nog te veel 'rode lopers' aanwezig zijn die een tweede 'hervormingsronde' niet zien zitten.

Ten slotte is een meerderheid van de lokale korpschefs in West-Vlaanderen het erover eens dat de rol van een DirCo in het verhaal van een schaalvergroting niet groot meer zal zijn als de federale politie niet optimaliseert naar het provinciale niveau. Men ziet de relatie tussen de negentien politiezones en een arrondissementeel directeur stroef verlopen.

6.2 Het arrondissementeel politieel standpunt: de federale politie van West-Vlaanderen

In de eerste plaats werd een interview afgenomen met een persoon uit de Baobab-cel. Daarnaast werden alle Directeurs – coördinatoren van dit arrondissement aangeschreven. Zij hebben allemaal hun medewerking verleend aan dit onderzoek, sommigen via hun medewerker.

Twee arrondissementen werden in West-Vlaanderen geconfronteerd met de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes. Twee andere arrondissementen werden enkel bevraagd naar hun werking en samenwerking met de lokale politie en hun visie op een schaalvergroting.

6.2.1 Maatregelen inzake de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit

Bij twee respondenten werd gevraagd naar hun maatregelen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Daar kwamen twee diverse visies uit. Maar het zijn wel maatregelen die voor beide arrondissementen in de praktijk zullen worden gebruikt.

Ten eerste is er de oprichting van de Baobab-cel, aan Belgische zijde geen overbodige luxe. De informatie-uitwisseling inzake grensoverschrijdende criminaliteit blijft essentieel. Dit wordt gerealiseerd door de onderzoeksters van de FGP Doornik, Kortrijk en Ieper samen te zetten in een lokaal.

Ten tweede zijn er de acties met de medewerking van o.a. de lokale politie, zoals:

“VILLARAM zijn nachtelijke acties die ondersteund worden door speciale diensten van de federale politie, zoals DARGIS, waar GIS staat voor gespecialiseerde interventie. Zij komen uit Brussel met speciale voertuigen en getrainde, speciale aanhoudingstechnieken. Ze worden samen ingezet met het lokale korps en het CIK. Er is ook VILLAFRONT waarbij alle grensovergangen, van De Panne tot en met Moeskroen en Doornik, worden genummerd en in de actie zal men een bepaald aantal uren die grens fysiek afzetten en controles houden. Dan is er ook nog VILLADAILY, waarbij de lokale politie, die gedurende twee uur per dag op basis van eerder gebeurde feiten, overgaat tot het innemen van statische controle dispositieven.”

Vervolgens is er het nieuw Frans-Belgisch akkoord waarin men zal overgaan tot gemengde patrouilles met Franse politieagenten in Belgische ploegen en omgekeerd.

Bovendien worden nog een aantal algemene maatregelen opgesomd die niet specifiek alleen voor de grenscriminaliteit werden ingezet:

“Op niveau van DirCo proberen wij op tweeërlei manieren te coördineren. Enerzijds in geringe mate van analyse. Daarvoor is er onze strategisch analist waarbij vanuit de diverse zones en het AIK probeert in kaart te krijgen wat de impact is [...] Essentieel om vooral strategisch, beleidsmatig en statistisch een overzicht te krijgen.”

“Het bieden van operationele ondersteuning vormt een tweede taak, voornamelijk de coördinatie met de zones die getroffen zijn langs de grens en hoe men zich beter kan organiseren en kijken of we zelf input kunnen geven.”

“Verder is er het interventiekorps [...] Zij hebben permanente ondersteuning geboden aan de meest getroffen zones van grenscriminaliteit [...]”

Beleidsondersteunend vangen wij ook alle contacten op naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Gouverneur... Sommige zones hebben geld gekregen om te investeren in ANPR-camera's, dus is het onze taak om daar een meerwaarde in te bieden. Eerst en vooral zal het AIK in de toekomst ervoor zorgen dat alle camera's gevoed zijn.”

Verder wijzen de respondenten o.a. nog op de werking van het AIK (Arrondissementeel Informatiekruispunt) die alle informatie uit de zone probeert te verwerken en er iets mee te doen. Het gaat bijvoorbeeld om het signaleren van voertuigen en informatie naar andere zones verspreiden. De coördinatie naar lokale politiezone gaat altijd gepaard met een manier van denken die wordt bepaald door de grote van de politiezone.

Als laatste punt wordt gewezen op het voordeel om gedispached te worden door het CIC (Communicatie en informatiecentrum): *“Zij luisteren op de gespreksgroep en vanaf de temperatuur stijgt in een of andere zone is men zich al aan het voorbereiden om erop te anticiperen en zich te oriënteren in die richting. Zonder dat al gevraagd werd om bijstand of om uit te kijken naar een bepaald voertuig.”*

De respondenten concludeerden dat, de integrale en geïntegreerde werking tussen de lokale politiezones en tussen de lokale en de federale politie, het belangrijkste element is om efficiënt en gecoördineerd de grenscriminaliteit te bestrijden.

Men is er van overtuigd dat alle maatregelen zorgen voor een afschrikkingeffect, maar de essentie van het probleem situeert zich in de socio-economisch toestand aan de andere kant van de grens.

6.2.2 De verwachtingen van het federaal niveau in het lokaal niveau voor de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit

Toen respondenten werden bevraagd waar ze in hun actuele rol meer willen over beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grenscriminaliteit, was een eerste belangrijk punt een betere en efficiëntere informatiedoorstroming, vooral tussen Frankrijk en België.

“Alle pogingen om een structurele samenwerking op touw te zetten, bijvoorbeeld de Franse Procureur bewust maken dat hij zich meer in de dossiers van politie moet bemoeien, leiden altijd tot niks.”

Daarnaast is een essentiële informatiedoorstroming tussen de lokale politiezones en het lokaal en het federaal niveau net zo belangrijk. Volgens de respondenten is hier nu een zeer goed initiatief voor ontwikkeld, namelijk ‘InfoTARGET’. Indien men alle gegevens kan meegeven op de manier waarop de lokale politiezones het wensen, kan dit project inderdaad een serieuze meerwaarde aanvoeren in de strijd tegen grenscriminaliteit.

“[...] Inzicht op de samenstelling van de criminele organisatie aan de andere kant van de grens is er het snelst aan onze kant van de grens, dus dat betekent zeker en vast een meerwaarde.”

Een essentiële informatiedoorstroming leidt ook tot een betere geïntegreerde samenwerking tussen de Belgische politiediensten, maar ook met de Franse politiediensten. Dit laatste vormt toch een tweede basisvoorwaarde. Eenzelfde Baobab-cel met Franse politiediensten aan de andere kant van de grens vormt een basis voor dit geheel.

In 2006 werd een eerste stap in de goede richting gezet met de oprichting van het netwerk ‘Champollion’. Deze vergadering verenigt politieagenten die maar met een ding bezig zijn en dat is hun onderzoek.

Maar ook de samenwerkingsgedachte tussen de lokale korpschefs moet tot stand worden gebracht of op peil worden gehouden.

Om een meerwaarde te kunnen vormen, geven de respondenten ook nog mee dat ze gerust willen beschikken over meer capaciteit, middelen en budget waardoor de frequenties van de acties kunnen worden opgedreven. De respondenten beseffen dat dit als verre toekomstmuziek klinkt.

Als tweede element in de strijd tegen de grenscriminaliteit werd hen gevraagd naar de verwachting van de bijdrage van de lokale politie ten opzichte van de grensoverschrijdende criminaliteit. Wat kan eventueel performanter? Beide respondenten reageren hier verschillend op volgens de situatie in het arrondissement.

Dit zijn de elementen die werden opgesomd:

Ten eerste wordt door de respondenten vastgesteld dat vanuit de reguliere werking in de zone te weinig capaciteit wordt voorzien voor het organiseren van preventieve patrouilles. Het herverdelen van de capaciteit binnen een zone kan een oplossing bieden voor dit probleem.

“De capaciteit dat men besteedt aan een eigen dispatching vormt ook een belangrijke factor. Als men zich laat dispatchen door het CIC, kan men de capaciteit, dat men over heeft door het verdwijnen van de eigen dispatching, terug op het terrein herinzetten.”

Ten tweede wordt een enorme heil gezien in het beter en herinzetten van de ANPR-camera's. Deze camera's zouden moeten worden gelinkt aan de juiste databanken en gekoppeld worden aan de interventieploegen op het terrein.

Daarnaast komt het idee van het meer geïntegreerd samenwerken terug boven. De respondenten geven aan dat toch te veel politiezones op hun eiland blijven zitten. Waardoor de reactiesnelheid om ploegen uit andere zones te verwittigen, dus de echte samenwerking op het terrein, te traag verloopt.

“Bij schaalvergroting zal er op piekmomenten met de gevaarlijkheidsgraad van bepaalde regio's moeten worden rekening gehouden. Maar nu gebeurt dat niet omdat iedereen patrouilleert op zijn eigen gebied. Bepaalde zones doen wel inspanningen door 's nachts extra patrouilles en anonieme wagens in te zetten, maar men kan dat niet blijven doen [...]”

6.2.3 De weg naar een verbeterde samenwerking en afstemming met Frankrijk

Als eerste opmerking hierbij moet worden aangestipt dat het Franse politielandschap, de Franse mentaliteit en hun manier van werken er helemaal anders uitziet dan hier in België.

In Frankrijk zijn er diverse politiediensten die weigeren met elkaar samen te werken, waardoor het voor de Belgische politiediensten hengelen is naar informatie. *“We noemen het ondertussen ‘shoppen’.”* Hierdoor blijft de informatie-uitwisseling met Frankrijk te beperkt.

Franse politiediensten werken ook helemaal anders. Voor hen tellen voldoende aanwijzingen en bewijzen niet. Zij betrappen daders op heterdaad. Het onderzoek in Frankrijk is bovendien prelimair, dit betekent dat de Franse politiediensten bij hun onderzoek niet afhankelijk zijn van het parket, die nauwelijks op de hoogte is.

“Wij voeren in België altijd ons onderzoek vanuit het parket, maar in Frankrijk is de politie volledig autonoom in hun onderzoek en wordt geen enkel proces-verbaal opgemaakt. Wanneer ze een telefoontap of observatie doen, wachten ze tot ze hun grote slag kunnen slaan en dan pas maken ze alles op voor het parket. Het parket is dus van vele zaken niet op de hoogte.”

Toch proberen de respondenten vanuit de Baobab-cel afspraken te maken met de Franse politiediensten. Daardoor krijgen de Fransen een maand of twee tijd om een persoon op te pakken. Vanaf dan seinen de Belgische politiediensten de verdachte en proberen ze hem te arresteren.

6.2.4 Maatregelen en verwachtingen inzake de strijd tegen bovenlokale fenomenen

Twee respondenten geven aan geen gevallen van georganiseerde diefstallen te hebben gehad. Daardoor nam men niet deel aan de extra gerechtelijke en bestuurlijke maatregelen die in andere arrondissementen wel werden georganiseerd.

Een respondent geeft zelf aan dat de lokale politiezones bovenlokale fenomenen zelf onder elkaar afhandelen en geen beroep doen op FIPA-acties (Full Integrated Police Actions) omdat het inzitten van man en macht toch geen efficiënte resultaten behaalt. Indien hun politiezones dan middelen en manen vragen, wordt daar natuurlijk op ingegaan.

Los van het ene arrondissementen probeert een DirCo van het andere arrondissement zoveel mogelijk om federale en lokale politiemensen bij elkaar te brengen om informatie en kennis uit te wisselen.

“De hoogst mogelijke taak is een vorm van een operationeel commando waarbij met het gezag over diensten wordt besloten om een gezamenlijke actie of project te organiseren waarin iedereen zijn taak zal krijgen om mee te werken.”

Verder kan een DirCo een meer ondersteunende rol verlenen door de lokale politiezones de juiste instrumenten aan te leveren zodat ze kunnen beslissen wat ze doen met hun operaties.

“Naast de eigenlijke steun op het terrein kan men, afhankelijk van de situatie, de informatiegestuurde politiezorg een heel belangrijke rol laten spelen. Dit om aan de korpschef van een lokale zone aan te tonen dat zijn strategische keuze naar die wel bepaalde gevallen moeten uitgaan. Naarmate dat men dichterbij de feiten stuit, komen wij met tactische en operationele informatie.”

Beide respondenten zien een meerwaarde in de specialisatie van het AIK (Arrondissementeel Informatiekruispunt). Het AIK moet vanuit brute informatie iets kunnen aantonen waar een lokale politie niet direct belang aan hecht om te analyseren. Maar toch belangrijk is voor het gericht anticiperen en opsporen.

“[...] zicht te krijgen op dadergroeperingen, hoe bestaan dadergroeperingen, etc. Waarom heeft het arrondissement last van die bepaalde dadergroeperingen? Dat weet een lokale politiezone niet. Dat moeten we doorheen die tactische analyse kunnen aantonen.”

“Het AIK moet zich proactief organiseren. Bijvoorbeeld als een zone of de FGP een bepaald onderzoek start naar een bepaalde plaats of persoon of naar een bepaald voertuig zou het AIK op zeer korte termijn een bundel kunnen maken met alle informatie, zowel open en gesloten bronnen, over die welbepaalde persoon of voertuig. Een totaalbeeld schetsen via de sociale media en de handelsregisters.”

Om een meerwaarde te betekenen voor de aanpak inzake bovenlokale fenomenen wordt meer specialisatie, dus de capaciteit op een slimme manier gebruiken en naar zich toetrekken, ervaren als een belangrijke hefboom in de werking van de federale politie.

“We moeten iets meer kunnen doen dan de radars te doen draaien. We moeten het verschil kunnen maken en daarvoor hebben we een hefboom nodig.”

Daarnaast verwachten de respondenten van de lokale politiezones dat ze hun dagelijks werk ten eerste kwalitatief beter doen.

“De grootste meerwaarde op langere termijn bij het kwalitatief beter werk is dat er misschien meer en betere informatie opduikt en er een betere opheldering is.”

Ten slotte mag de politie absoluut niet op hun “eilandmentaliteit” blijven zitten. Men verwacht van hen, als een actie of project op touw wordt gezet, dat de lokale zones ernstig nadenken over hun extra meerwaarde hierin. Dus ook weer de nadruk op een meer integrale en geïntegreerde werkingsgedachte.

6.2.5 Informele samenwerking en wederzijdse verkenning voorafgaand aan een schaalvergroting ?

De visie op een eerste wederzijdse erkenning van elkaars terrein via informele samenwerkingsverbanden blijft in eerste instantie verdeeld. Het argument pro samenwerking geeft aan dat met de politiehervorming een aantal zaken werden opgelegd, waardoor een aantal kinderziektes zijn ontstaan waarbij er zich nu wijzigingen opdringen. Het voordeel van eerst samenwerken en dan pas een fusie, is dat men de eerste problemen zal kunnen detecteren. Bij een fusie kunnen deze al dan niet worden aangepakt.

Het argument tegen samenwerking : *“Op termijn zit men met een heel veel samenwerkingsprotocollen en dan is het eigenlijk onoverzichtelijk. Waardoor ik me dan de vraag waarom dan niet voor een schaalvergroting kiezen? Het zal zeker leiden tot een betere dienstverlening aan de bevolking.”*

6.2.6 Pro of contra schaalvergroting van lokale politiezones ?

Doorheen het onderzoek was al op te merken dat de geformuleerde argumenten bestaan uit een onsamenhangend geheel van meningen. Toch blijven deze respondenten overwegend positief staan ten opzichte van een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Zeker en vast met de zeer nabije optimalisatie van de federale politie in het vizier.

Om hun opinie te staven worden een aantal argumenten pro/contra opgesomd.

Argumenten pro een schaalvergroting:

Een eerste meerwaarde die schaalvergroting kan hebben, is de gedachte om in een ruimer geheel te werken. Dat is een goede piste naar een betere geïntegreerde werkingsgedachte van de lokale korpsen en de federale politie.

“Door het feit dat men de zones groter maakt, zal die paardenblik en eilandmentaliteit geleidelijk aan wegebben, waardoor men de problemen in een ruimer perspectief ziet. De betrokkenheid en de informatie-uitwisseling zal ook groter en beter zijn.”

Omdat schaalvergroting vrijwillig wordt aangemoedigd door de federale overheid, zal de dynamiek vanuit de zones ontstaan. Op een gegeven moment zal de schaalvergroting zodanig worden ondersteund en gepromoot dat politiezones niet uit de boot willen vallen. Schaalvergroting zal geen meerwaarde bieden indien het van bovenaf wordt opgelegd. De extra financiële middelen om die opgelegde schaalvergroting te forceren, zullen een potentiële meerwaarde vernietigen. Dit zal dus niet leiden tot een efficiënter en effectiever organiseren van de politiezones.

Men haalt ook aan dat de lokale politiezones door een schaalvergroting autonomer zullen kunnen werken, in tegenstelling tot sommige politiezones in het huidig politielandschap.

“Bijvoorbeeld het beleidsondersteunend werk via onze strategisch analist, die maakt voor diverse zones een beeld op, maar niet voor allemaal. De grotere zones hebben hun eigen strategisch analist. De zones zullen ook meer levensvatbaar worden. Hoe groter de zones worden, hoe meer draagkracht ze zullen hebben om hun eigen problemen op te lossen en hoe minder dat wij daarin moeten tussenkomen.”

Een essentieel element, waarbij zowel de lokale als de federale politie moet rekening mee gehouden, is dat de jaarlijkse uitstroom in politie momenteel groter is dan de instroom. De politie zal dus in het komende jaar met een serieus personeelstekort te kampen krijgen. Op dit probleem kan deels een antwoord worden gegeven door een schaalvergroting van de politiezones.

Als laatste argument wordt de federale herstructurering naar een provinciaal niveau aangehaald als beïnvloeding in de beslissing tot schaalvergroting. Daarnaast biedt de opschaling van de lokale politiezones ook een voordeel voor het parket en de federale politie bij het evolueren naar een provinciaal niveau. Anders krijgt men het zeer moeilijk om al die kleine zones te coördineren.

“Als men vanuit Brugge in plaats van negentien zones maar vijf, zes of zeven lokale zones hebben, dan is dat perfect mogelijk, maar negentien zal moeilijk zijn.”

Argumenten contra een schaalvergroting:

Ten eerste is men bij een fusie vrij zeker van het wegwerken van overhead in de ondersteunende diensten, maar niet over de lokale verankering. De vraag blijft dikwijls of men alles zal centraliseren in een gebouw of zullen er bijkomende gebouwen worden gebruikt? Is het evolueren van twee naar één onthaalpunt wel politiek haalbaar?

Daarnaast staat de reden voor een schaalvergroting, namelijk de capacitaire schaarste, onder vuur. De kwalitatieve verbetering in de werking van de lokale politiezones mag volgens deze respondenten zeker en vast niet uit het oog worden verloren.

“Doe het probleem van de capaciteitsschaarste verdwijnen en dan verdwijnt de vraag naar een schaalvergroting zeker en vast heel ver naar de achtergrond. Dat is typisch België!”

Een niet te onderschatten feit in dit hele verhaal is de autonomie van bepaalde burgemeesters. Dit leeft nog zeer sterk! Een eengemeentezone met een totale autonomie van een burgemeester, zal bij een schaalvergroting een deel van zijn autonomie kwijt zijn. Als alle burgemeesters rond de tafel van dezelfde politieke kleur zijn, dan zal dat mogelijks geen problemen opleveren. Zeker als een grote zone een kleintje bijneemt.

Hoe zien respondenten nu die schaalvergroting ?

Volgens de respondenten mag de samenwerking zich niet concentreren op het niveau van de interventie en wijkwerking, terwijl men wel het beleid, het beheer en de ondersteunende diensten kan samenvoegen.

“De kunst van specialisatie is om die op juiste plaats en manier in het korps te brengen. In de top van het korps zal de investering beter renderen en men zal betere kwaliteit krijgen. Dus een schaalvergroting speelt zich niet af in de basis, maar vooral in de specialisatie, de ondersteunde processen, de korpsleiding en niet in de wijkwerking.”

Ten tweede zal, volgens de respondenten, een grote zone niet enthousiast zijn om een kleine zone erbij te nemen. De schaalvergroting zal eerder geschieden in het samenvoegen van de kleine zones tot één grote zone.

“Klassiek voorbeeld aan de kust, is een politiezone met een grote kustgemeente met een kleine landelijke gemeente. Maar de burgemeester van de kustgemeente heeft veel meer capaciteit nodig die hij ook gebruikt omwille van zijn kustdrukte. Dus de KUL-norm of de nieuwe norm zal daar nu zeker moeten mee rekening houden. Dus nieuwe criteria zonder winnaars en verliezers.”

Als laatste argument zal een schaalvergroting geschieden wanneer de schaarste plots boven de politieke verstandhouding komt te staan. Wanneer de financiële schaarste primeert op de invloed van burgmeesters in de lokale politie.

Een enkele respondent had wel een andere visie op een schaalvergroting ten opzichte van zijn collega's. De respondent had namelijk twee visies op een schaalvergroting, een visie vanuit organisatorisch oogpunt en een visie louter vanuit het functioneren van politiezones. Beide modellen geven een grondige hervorming aan van het huidig politiemodel en zijn vandaag nog niet aan de orde.

“Ten eerste zal een structurele schaalvergroting waarbij zones fuseren er niet voor zorgen dat we ons doel bereiken, het doel om beter te werken. Dus voor bepaalde zaken zou de korpschef binnen een wel afgebakend kader beter moeten ondersteund worden door de federale politie. Dit is de ondersteunende rol die de DGS beter zou kunnen spelen. Wat meer uniformiteit betekent in de middelen, de informatie en de informatica.”

“Ten tweede moeten we kijken naar de functionaliteiten en die moeten de schaalvergroting bepalen. De lokale politie moet nu zeven basisfunctionaliteiten uitvoeren. We moeten ons eigenlijk de vraag stellen of ze nog alle zeven de basisfunctionaliteiten echt autonoom moeten verwezenlijken?”

“Het antwoord daarop is volgens mij neen. Bepaalde functionaliteiten zijn echt lokaal gebonden en moeten lokaal behouden worden, zoals onthaal, slachtofferbejegening, verkeer, etc. Er zijn een aantal functionaliteiten die niet zo lokaal gebonden zijn, zoals interventie en recherche, die kunnen op een andere schaal verwezenlijkt worden. En daardoor zal men aan slagkracht en efficiëntie winnen. Dan bedoel ik dat ze eigenlijk zouden kunnen mee-evolueren naar de brandweerzones, waar er vier zijn in West-Vlaanderen. Het CIC, die nu provinciaal wordt aangestuurd, zou eigenlijk in vier delen moeten worden gehakt.”

6.2.7 De grensoverschrijdende criminaliteit als oorzaak voor een schaalvergroting ?

De meerderheid van de respondenten geeft aan dat de georganiseerde diefstallen geen oorzaak kunnen vormen voor de lokale politiezones om tot een schaalvergroting over te gaan. Een enkele respondent gelooft er wel in en geeft er deze reden voor aan:

“De sleutel voor een betere bestrijding ligt bij betere samenwerking. En voor die samenwerking heb je verschillende mogelijkheden: één daarvan is een schaalvergroting, een andere is een Dirco die zeer actief en ondernemend is. Er zijn nog oplossingen, bijvoorbeeld een overheid die sterk stuurt (Gouverneur, Parket). Een voorbeeld: er komt een cameraschild in Zuid-West-Vlaanderen. Dat is sowieso zoneoverschrijdend, want de kracht zal er juist in bestaan van alle relevante gegevens van iedereen en over een breed front (letterlijk dan) te bundelen.”

Verder geven respondenten aan dat het wel een extra bijkomend element kan vormen voor een schaalvergroting, omdat de grenscriminaliteit weer een “hot item” is geworden. Maar vóór er sprake was van grenscriminaliteit, was er al sprake van een schaalvergroting en dit enkel vanuit een bedrijfseconomisch oogpunt. Om die laatste reden zullen kleine politiezones in de provincie eerst naar een fusie overgaan.

“Wanneer worden zo’n beslissingen genomen, als er genoeg politieke druk en wil is. En het feit dat we zo’n opstoot hebben gehad met de grensoverschrijdende criminaliteit zal waarschijnlijk wel een weerklank gehad hebben op de politieke druk en wil.”

“Waarom? Enerzijds hebben we het aspect, wat is grenscriminaliteit? Daar moet men redelijk nuchter in zijn en ook in de pers wordt dat helemaal uitvergroot. Maar uiteindelijk, als we de criminaliteit van de drie arrondissementen in globale vorm bekijken, weegt dat niet op tegen andere criminaliteit.”

6.2.8 Eerst een operationele en een functionele schaalvergroting met een grotere slagkracht om de lokale politiezones beter in te zetten in de strijd tegen de grenscriminaliteit ?

Beide respondenten, die met grensoverschrijdende criminaliteit te maken hebben gekregen, geloven dat schaalvergroting van de lokale politiezones een grotere slagkracht met zich zal meebrengen en politiezones daardoor beter in te zetten zijn in de strijd tegen de georganiseerde diefstallen.

In eerste instantie omdat de federale politie op gedeconcentreerd niveau rekerchediensten heeft om onderzoek te voeren, maar los daarvan is er geen personeel meer om extra in te zetten. Als de zones zichzelf kunnen versterken door te herorganiseren, kan men voor de federale politie ook meer betekenen. Specialisatie dringt zich binnen elke laag en dienst van politie op omdat criminelen zich steeds meer specialiseren.

“Zonder een schaalvergroting kan men zeker en vast ook beter het fenomeen van de grenscriminaliteit aanpakken door een pure operationele samenwerking. Als men komt tot een schaalvergroting zal het zeker en vast nog een aantal voordelen hebben, maar het is afhankelijk van hoe men die schaalvergroting zal invullen.”

Alle respondenten gaan akkoord om eerst een functionele en een operationele schaalvergroting van de politiezones in West-Vlaanderen uit te werken, om later tot een fusie van de lokale politiezones te komen. Onafhankelijk daarvan moeten de politiezones eerst en vooral beter samenwerken, want naast budgettaire en wettelijke zaken zal ook een cultuurverandering aanwezig zijn.

“Het zou heel goed kunnen dat twee zones elkaar vinden voor die welbepaalde functionaliteit, maar voor andere functionaliteiten niet. Dus laat die zelfstandige proeftuintjes maar ontpoppen en groeien.”

Voor een operationele en een functionele samenwerking is het beter dat men eerst wederzijdse voordelen voor de zones creëert, zonder al te veel inspanningen. Dit zonder de wijkwerking te vermengen. Interventieploegen kunnen langzaam maar zeker in elkaar smelten door wederzijdse back-up.

6.2.9 De invloed van de optimalisatie van de federale politie en de rol van de DirCo in het verhaal van schaalvergroting

De rol van een DirCo in het verhaal van een schaalvergroting wordt op drie verschillende visies gestoeld.

De ene respondent vraagt zich af wat de rol van een DirCo (Directeur – Coördinator van de federale politie in het arrondissement) nog zal betekenen als de lokale politiezones een grotere entiteit worden?

Daarnaast zien twee respondenten een rol als stimulator in de schaalvergroting van de lokale politie. Er wordt geen druk opgelegd, want alles moet bottum-up groeien.

“[...] We zullen steunen en kijken wat we kunnen doen om het proces te gaan bespoedigen zowel op het terrein als strategisch en beleidsmatig.”

“[...] Waarbij ik hen kan behoeden en stimuleren voor zaken die ik vanuit kennis en ervaring heb opgedaan in andere gebieden. Mijn netwerk kan ervoor zorgen dat wat zij nog niet als opportuniteit of rode draad zagen, wordt ontdekt. Dus eigenlijk meer ondersteuning dan coördinatie. Zelfs eigenlijk een soort van klankbord.”

Een vierde respondent ziet de rol van een DirCo op het niveau van de brandweergebieden georganiseerd. Een DirCo staat dan in voor de organisatie van de interventies en andere ondersteuning zoals in personeel- en logistieke zaken. De DGS kan zich dan niet op provincieniveau organiseren maar op niveau van de veiligheidzones.

Drie van de vier respondenten zijn ervan overtuigd dat de optimalisatie van de federale politie geen verbetering zal bieden in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit.

“Het is een tijd van besparingen, we gaan hier en daar knippen en herschikken in personeel, maar of het operationeel een meerwaarde zal zijn? Ik twijfel eraan? Er zal ook geen eenduidig beleid krijgen want Ieper, Brugge, Veurne en Kortrijk hebben telkens een problematiek die eigen is aan de streek.”

Een respondent ziet een meerwaarde in de optimalisatie naar provincieniveau. Alleen wanneer de lokale antennes blijven en er meer doorgedreven specialisatie zal zijn in de federale gerechtelijke politie. Hierdoor moeten geen taskforces meer worden opgericht en kan men gemakkelijker schuiven binnen de researchcapaciteit. De arrondissementele directeur zal

voor lokale politiezones een gemakkelijker aanspreekpunt vormen omdat er maar één persoon meer zal zijn waartoe men zich zal richten.

Verder wordt de coördinatie vanuit een hoger echelon beschouwd als enkel management en netwerking met de lokale korpschefs en de andere overheden. De lokale korpschefs zullen zich te ver verwijderd voelen wanneer de negentien zones blijven bestaan.

“Wat mij niet belet van stelling te nemen dat toch een aantal zaken moeten provincialiseren, zoals het AIK moet provinciaal worden. Men kan met alle technologische middelen alles overbrengen maar ik geloof dat de fysieke confrontatie van mensen naast elkaar essentieel is om nog meer informatie en kennis met elkaar te kunnen uitwisselen.”

Zal de optimalisatie van de federale politie nu een invloed hebben op de schaalgrootte van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? Alle respondenten geloven dat een opschaling van de lokale politiezones naar het provincieniveau te ver gegrepen is. België is immers, in tegenstelling tot Nederland, meer gehecht aan de lokale autonomie.

Het ideale scenario voor een schaalgrootte van de lokale politiezones is niet zomaar te bepalen, maar is afhankelijk van de omgevingsfactoren, de verstedelijking, de geografische uitgestrektheid en de aanwezige problematiek.

Toch leven er twee strekkingen over de ideale schaalgrootte in West-Vlaanderen:

“Maar toch zal men minstens 150 mensen nodig hebben om efficiënt te werken, maar een korps met bijna 1000 leden zal te groot zijn. Een fout bij de politiehervorming was dat bij het vormen van de politiezones geen minimumcriteria werd opgelegd voor het aantal operationelen.”

“Ik zie het terug naar de oude Rijkswachtdistricten gaan. Dat waren er dus zes in de provincie West-Vlaanderen. De brandweer- en veiligheidszones zijn net iets te groot geworden. Maar ik zie een politiezone rond Ieper, Veurne, Kortrijk, Roeselare, Oostende en Brugge.”

6.3 Lokaal bestuurlijk standpunt: burgemeesters West-Vlaanderen

Er werden negentien burgemeesters aangeschreven in hun hoedanigheid als voorzitter van het politiecollege in de West-Vlaamse politiezones. In totaal hebben maar vier burgemeester hun medewerking verleend aan dit onderzoek, allemaal voorzitter van het politiecollege in een meergemeentezone. Dit betekent een responsgraad van amper 21%. Dit toont ook aan dat het politiek draagvlak inzake schaalvergroting van lokale politiezones in West-Vlaanderen nog zeer klein is.

6.3.1 De werking van de lokale politie

In eerste instantie werden drie van de vier bevraagde burgemeesters geconfronteerd met de georganiseerde diefstallen. De ene gemeente of stad al meer dan de andere. Een stad of een gemeente is gespaard gebleven van de zware grenscriminaliteit toch liggen alle vier de steden of gemeenten aan de grens met Frankrijk.

In tweede instantie zijn alle burgemeesters tevreden over de werking van hun politiezones. De burgemeesters verwachten een duidelijke communicatie vanuit de korpsleiding over de problematieken die heersen in de politiezone. Men beseft dat in de heel nabije toekomst, zal moeten worden gestreefd naar een efficiënte werking van de politie om zo de agenten maximaal te kunnen inzetten, ook buiten het fenomeen van de grenscriminaliteit.

Niet geheel verrassend zijn de burgemeesters tevreden over de grootte van hun politiezones. Er zijn maar twee respondenten zich bewust over de fusies van de lokale politiezones in de nabije toekomst.

“Ik zie Zuid-West-Vlaanderen fuseren tot één grote politiezone samen met de brandweer. Dat heeft te maken met de typologie van de criminaliteit en de grenscriminaliteit. Het is een feit dat ons allemaal treft. Het heeft ook te maken met de veiligheid, de brandweerzone is nu vastgesteld op het niveau van Zuid-West-Vlaanderen, veiligheid gaat niet alleen over politionele en brandweerveiligheid, maar ook over andere zaken die ermee samen vallen.”

“Ik denk vooral dat de struikelblok de financiering is, als men zich bij deze zone voegt kan het zijn dat de gemeente zijn bijdrage plots zal moeten stijgen en dat vormt het probleem. Dat begrijp ik volledig, maar dat mag geen belemmering vormen, dat kan worden opgelost.”

“Dus als men spreekt over het vergroten van de politiezones is mijn vraag dan welke problematieken zal men samen brengen en hoe zal men dat verdelen naar inzetbaarheid van de lokale politiemensen?”

Als laatste element in de werking van de lokale politie zijn de burgemeesters globaal tevreden over de samenwerking met de federale politie in het arrondissement. Zij formuleren wel een niet te negeren kanttekening, namelijk dat de kleine politiezones voelen dat zij door de beperkte capaciteit van de federale politie steeds meer taken toegeschoven krijgen.

“Met de nieuwe Commissaris-Generaal die er is in Brussel, Mevr. De Bolle, heeft men eindelijk iemand die hervormingsgezind is. De zaken worden meer gedecentraliseerd naar de provincies en dat vind ik uitstekend. Meer operationaliteit.”

6.3.2 De rol van de burgemeester in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit en hun verwachtingen naar de lokale politie toe.

Alle respondenten geven aan dat men daar toch een heel belangrijke rol in wil spelen of al in speelt. Merkbaar is dat, naarmate de problematiek en de stad of gemeente groter wordt, men ook meer doelen voorop stelt om te kunnen bereiken. Belangrijk volgens de burgemeesters is de problematiek blijven aankaarten bij de hogere instanties. Deze hebben meer bevoegdheden. Er moet een blijvende gecoördineerde samenwerking tussen de gemeenten en steden in de streek worden georganiseerd. Zodat een evenwicht kan worden gevonden in financiering en samenwerking.

“Wat mijn rol als burgemeester van de belangrijkste stad in de streek moet zijn, is dat we moeten trachten mensen te verenigen en samen te werken. Daarom heb ik ook de Gouverneur ingelicht en gevraagd omdat te coördineren, gelet op de politieke omstandigheden, hebben andere gemeentes het gevoel dat A nog steeds alles wil domineren en de rest niet aan bod zal komen, maar dat is nu totaal niet meer zo. Het is aan het veranderen.”

Daarnaast duidt een respondent op de contacten van zijn politiezone met de grensstreek in Frankrijk, die ook voor vele andere bevraagde burgemeesters een voorbeeld vormt inzake grenscriminaliteit.

“Wat onze eigen zone betreft inzake de grenscriminaliteit, zijn wij eigenlijk een voortrekker van een doorgedreven samenwerking met Frankrijk o.m. met de agglomeratie E. Alle verdienste komt hierbij aan onze korpschef toe. Die op eigen initiatief alle contacten met E op een (in)formele manier heeft aangepakt. Hij heeft menselijke contacten gelegd en daaruit zijn samenwerkingakkoorden ontstaan.”

“Wij moeten niet meer beslissingsmacht hebben maar wel de invloed hebben om bij de ministers het zo ver te krijgen dat het vlugger op de agenda komt en rapper beslist wordt.”

De bevroegde burgemeesters verwachten in eerste instantie een betere samenwerking tussen de korpsen en met de federale politie en ook een betere informatie-uitwisseling van gegevens, vooral van nummerplaten. Men verwacht ook een betere samenwerking van de lokale politiediensten met de Franse politiediensten, wat nu, met de nieuwe akkoorden, volgens hen beter gerealiseerd zou moeten worden.

“Want wij kunnen wel gerichte acties ondernemen maar als wij niet volledig alle accurate en geactualiseerde informatie ter onze beschikking krijgen, blijft één van de grote uitdagingen. En daar is misschien een rol in weggelegd om die informele contacten op punt te zetten zodat er meer informatie kan worden losgeweekt.”

6.3.3 De burgemeesters en hun verhaal rond de schaalvergroting van de lokale politie

Ten eerste is het essentieel te weten hoe burgemeesters zich voelen ten opzichte van een schaalvergroting van hun lokale politiezone. Zoals doorheen dit onderzoek al is gebleken, zijn de meningen opnieuw verdeeld.

Twee burgemeesters zijn er zich van bewust dat een schaalvergroting zich op korte termijn toch zal opdringen. Een derde respondent vindt de werking van politiezone kwaliteitsvol genoeg en acht een schaalvergroting niet nodig. De vierde respondent uit zich noch voor noch tegen een schaalvergroting, maar koppelt er wel een aantal voorwaarden aan vast, zoals meer budget en manschappen. Terwijl dit laatste helemaal niet de bedoeling is van de vrijwillige schaalvergroting van lokale de politiezones.

Argumenten pro een schaalvergroting:

De burgemeester zijn geen grote voorstanders van een schaalvergroting. Waardoor de argumenten pro een schaalvergroting ook maar heel schaars worden aangebracht.

Hieronder worden enkele opgesomd. Het politiek en het weinig politieel oogpunt komt hierin duidelijk naar voor.

“Een voordeel: in B hadden ze voor de fusie (politiehervorming) een veertig politieagenten en nu hebben ze er een 150 tal. Dus voor hen was dat een winsituatie. Natuurlijk hangt alles af van het plaatje die men maakt. Als men de politiezone wil vergroten, dan komt er meer budget en agenten? Waarom niet, ik vind dat goed.”

“De schaalvergroting zal er moeten komen want in hun eerste opdracht heeft de federale overheid toen niet gekeken of alle politiezones ook in de toekomst in hun al hun basisfunctionaliteiten volwaardig konden voldoen. In tegenstelling tot D hebben wij hier een 24u dienst en politiebewaking van de scholen. Er zijn veel zaken waar een politiezone als D niet kan aan voldoen en wij wel. Dat zal moeten worden rechtgezet.”

“[...] Want het voordeel van een grotere zone is dat men het materiaal veel beter kan besteden. Zoals voertuigen, informatie-uitwisseling, [...]”

Argumenten contra een schaalvergroting:

De burgemeesters vrezen duidelijk voor hun lokale autonomie, maar kaarten dit onrechtstreeks aan via diverse argumenten die een schaalvergroting zou moeten tegengaan.

“Ik zie niet onmiddellijk grote voordelen door onmiddellijk schaalvergroting te realiseren. Ik zie meer heil in een goede samenwerking en informatie-uitwisseling van gegevens tussen de aangrenzende zones.”

“Een gewone schaalvergroting zal ervoor zorgen dat men weer een veel te grote bovenbouw heeft op administratief vlak. Er blijven lokale ankerpunten nodig voor de bevolking en dan vrees ik dat de voordelen niet opwegen tegen het nadeel van die grote logge structuur die zal worden verwezenlijkt.”

Hoe ziet men een schaalvergroting ?

“Als men naar een grotere zone gaat, moet men met wijkteams werken, waarbij er een verbondenheid moet zijn tussen de wijkagent, de dienstwerkers, de buurtwerkers en de straathoekwerkers om zo meer wijkgericht gaan werken.”

“Ten tweede, voor wat betreft de toekomst zal er naar een schaalvergroting moeten worden overgegaan voor de politiezones die te klein zijn, maar dat zal niet vrijwillig kunnen gebeuren. Er zal opnieuw een oefening moeten worden gemaakt door de federale overheid, want ik geloof niet in vrijwillige samensmeltingen.”

“Voor wat betreft de toekomst, of wij hier nog een schaalvergroting zullen doen [...] Ik zie brood in een samenwerking met D en G. G heeft dezelfde financiële draagkracht en problematieken als PZ H en ik zie G eerder bij ons aansluiten omdat wij ze als een volwaardige partner zullen beschouwen en S zal hen opslorpen en verdrinken.”

Hieruit is duidelijk af te leiden dat men uit gaat van een visie om de kleine lokale politiezones, die niet meer volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen, in het verhaal van de schaalvergroting te laten stappen. Maar een algemene opschaling van de lokale politiezones in West-Vlaanderen zal niet gebeuren.

“De kleintjes moeten eruit, we moeten een politiezone ontwikkelen die werkbaar is. En er moet sprake zijn van solidariteit, de grote politiezones moeten de kleintjes onder hun hoede pakken.”

De vraag die hierbij op de lippen van elke onderzoeker zou liggen, is de vrees voor het zeggenschap en de macht over de politie bij een schaalvergroting van de lokale politie. Merkbaar is dat de burgemeesters van grotere steden of gemeenten niet vrezen voor hun zeggenschap over de politie.

“Nee, ik heb dat nooit zo ervaren om de grootste baas te willen zijn. Ik wil gewoon de criminaliteit effectief bestrijden. [...] en de ervaring leert dat wij samen met de drie burgemeesters in deze zone altijd alles samen beslissen.”

Ietwat kleinere gemeenten vrezen voor hun aandeel in het zeggenschap en de macht over de lokale politie wanneer ze zich bij een grote centrumstad moeten voegen. Indien een schaalvergroting van lokale politiezones er moet komen, willen de burgemeesters zich het liefst aansluiten bij een politiezone met dezelfde problematieken en niet bij de problematieken van een centrumstad.

Het politiek draagvlak voor een schaalvergroting is niet voor de volledige 100% aanwezig dus kan de vraag zich stellen of het wenselijk is dat bij de aanpak van bepaalde fenomenen, zoals grensoverschrijdende criminaliteit, operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones. Misschien als informele verkenning op elkaars terrein?

Twee respondenten vinden dat er enorm veel activiteit zit in de samenwerking als alternatief voor een schaalvergroting.

De andere twee respondenten uiten zich volledig voor een fusie van lokale politiezones.

“Ik denk dat er enorm veel activiteit zit in samenwerking. De korpschefs en burgemeesters zitten eens samen om dat men bijvoorbeeld camera’s gaat aankopen en men informeert naar de aangrenzende zones hoe men misschien samen de beelden kan verwerken en het doorsturen van de beelden naar elkaar.”

“Dat kan maar er moet eerst die eerste stap zijn om samen te werken. Het is nu maar redelijk recent dat men gaat samen zitten rond de tafel om samen te overleggen rond de aankoop van de camera’s.”

Als laatste element kan volgens de respondenten de georganiseerde diefstallen op dit moment geen oorzaak vormen voor een schaalvergroting, omdat door meer samen te werken ook al resultaten werden geboekt. De grensoverschrijdende criminaliteit is wel een aanleiding geweest om de contacten met de Gouverneur en tussen de andere zones aan te halen.

“Voor samenwerking zie ik dat wel een aanleiding zijn. Ik pleit wel voor het gebruik van dezelfde middelen en dezelfde tools maar ik vind niet dat men daarvoor allemaal met hetzelfde model van auto moet rijden.”

6.3.4 Een schaalvergroting vanuit een kwaliteitgericht oogpunt met een grotere slagkracht tot gevolg?

Drie van de vier bevroegde respondenten zouden absoluut vanuit het kwaliteitgericht oogpunt een schaalvergroting vooropzetten. Iedereen beseft dat deze drie benaderingen (kwaliteitsgericht, bedrijfeconomisch en geografisch) niet los van elkaar kunnen worden gezien. Een burgemeester zet kwaliteitgericht oogpunt voorop omdat de omringende politiezones financieel niet allemaal gelijk zijn. Er wordt gesproken van een solidariteitsactie om een kleine zone uit de nood te helpen.

“Ruimtelijk speelt wel een rol met de grensoverschrijdende criminaliteit die we hier hebben. Bedrijfeconomisch zal meer een rol spelen voor de kleinere zones omdat zij serieus meer middelen en capaciteit erbij krijgen en dus ook meer kunnen doen. Kwaliteitsgericht is het dubbel. Ten eerste heeft men meer materiaal, ervaring, kennis en personeel die men kan inzetten. Ten tweede bestaat het gevaar dat men te log en te groot wordt voor een deftige dienstverlening naar bevolking toe.”

Drie respondenten geloven dat een grotere slagkracht en synergie het resultaat kan zijn van een schaalvergroting van de lokale politie. Dit kan leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen, bijvoorbeeld de grensoverschrijdende criminaliteit.

“Ik geloof daar niet in. De schaalvergroting op zich vergroot daarvoor de slagkracht niet want er zullen evenveel manschappen zijn als nu, ik vrees alleen voor meer bazen. De bovenbouw zal groter zijn. Veel meer bureaucratie, ik vrees dat echt.”

Verder geven de burgemeesters geen andere redenen om tot een schaalvergroting te evolueren behalve een grotere slagkracht, synergie en meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden. Daarnaast is men ook van mening dat de gemeenten financieel niet gelijk kunnen bijdragen tot de politie, maar er moet wel een overeenstemming worden gevonden waar iedereen zich kan in vinden.

“Dat moet op te lossen zijn en ligt ook wel zeer gevoelig. Maar de ene stad is de andere niet en men draagt natuurlijk bij in die mate dat men een sterkere en scherpere politie nodig heeft. Die financiën zullen een hekelpunt zijn in het debat rond schaalvergroting.”

Als voorlaatste element zijn burgemeesters relatief overtuigd van de kwaliteit in het politiebesteding en het politiemangement.

“Louter formeel en puur volgens de wet dan heeft een politieraad niet zo veel te zeggen. Heeft een politieraad puur formeel eigenlijk veel zin? Maar als men dan eens een open debat wil bijvoorbeeld over het zonaal veiligheidsplan is een politieraad wel interessant en over de dagelijkse werking van politie. Mijn tweede punt is of dat de kwaliteit om daarover diep in debat te gaan wel goed genoeg is ?”

“En ik denk nu ook wel dat de kwaliteit van de mensen voor G, M en N nu eerder zal zijn want meestal gaat het om posten verdelen. En dat is meestal zo in die afgeleiden, daar zitten eerder de mensen in die het net niet geworden zijn in de gemeenteraad of in het schepencollege, dat is overal zo, zowel groot als klein.”

Indien men uitgaat van kwaliteitsgericht oogpunt, met een grotere slagkracht voor de aanpak van fenomenen en een kwaliteitsvol politiemangement en bestuur, kan men zich dan de vraag stellen of schaalvergroting zal leiden tot een betere dienstverlening en het beter inspelen op onveiligheidsgevoelens van bevolking?

Een meerderheid van de respondenten is overtuigd van wel. Slechts één respondent ziet daar geen verbetering in. Zoals wordt aangehaald is de bevolking inderdaad zeer wispelturig en is het onveiligheidsgevoel veel te subjectief. Dit wil niet zeggen dat de politie daar niet tracht op in te spelen.

“Dus op het vlak van agenten zal men toch meer beroep moeten doen op wijkagenten die zich dan in van alles zullen moeten thuis zijn. Ook in het onthaal zal dat zo moeten zijn, zodat men de aangiftes kan beantwoorden.”

6.4 Andere Sleutelfiguren

Naast de lokale korpschefs, de burgemeesters en de federale politie in West-Vlaanderen, werd ook nog een federale tweedelijns politiedienst, een federale overheidsdienst, een West-Vlaamse mandataris en een Procureur Des Konings bevroegd naar hun visie op grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen.

De vragen voor de federale tweedelijns politiedienst en de Procureur Des Konings stemmen voor een groot deel overeen, waardoor de visie van beide voor bepaalde vragen zal worden samengevoegd. Hetzelfde bij de vragen aan de federale overheidsdienst en de West-Vlaamse mandataris.

6.4.1 De visie van een Procureur Des Konings inzake grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting

In eerste instantie heeft de respondent een aantal standpunten neergezet inzake de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes, in het Zuiden van West-Vlaanderen.

Ten eerste het dossier voor wat betreft grensoverschrijdende criminaliteit moet op één punt worden verzameld om zo te komen tot een betere informatie-uitwisseling tussen de federale politie en de parketten. In België kunnen dossiers namelijk over de arrondissementsgrenzen heen worden verzameld door het Federaal Parket.

“Ik ben ervan overtuigd dat de enige manier voor een betere informatiedoorstroming het samen zetten van politiemensen is. Indien men elk apart aan een dossier werkt, dan zijn er soms linken naar de andere dossiers, dus wanneer alles zich in hetzelfde lokaal bevindt, wordt de informatie direct uitgewisseld.”

Ten tweede werd in 2006 de werkgroep ‘Champollion’ opgericht. Dit is een tweemaandelijks vergadering met aan Belgische zijde een vertegenwoordiger van de federale en de lokale politie, de federale tweedelijns politiedienst en een vertegenwoordiger van elke Franse politiedienst. In dit overleg wordt informatie uitgewisseld over alle dossiers die niet behoren tot de Baobab-cel. Het gaat dus om andere vormen van grenscriminaliteit.

Daarnaast haalt deze respondent een aantal zaken aan die echt ideaal zou kunnen zijn om de grenscriminaliteit succesvol te bestrijden. Ten eerste zou de Baobab-cel moeten bestendig worden voor andere criminaliteitszaken. In de toekomst moet deze cel ‘zachte informatie’ blijven verzamelen als er terug een piekmoment wordt gesignaleerd in de grenscriminaliteit. Via de zachte informatie kan dan sneller worden geanticipeerd.

Zo zou er ook een Baobab-cel moeten worden opgericht op het Franse grondgebied met de Franse politiediensten. Dit zou leiden tot een waaier aan informatie die dan moeiteloos kan worden uitgewisseld.

“Op wettelijk vlak zou er iets moeten veranderen, ofwel moeten de bilaterale akkoorden worden afgesloten, want de akkoorden van Doornik leiden echt tot niets. Men kan bepaalde procedures afspreken die in dat bepaald gebied mogen worden gebruikt. Dat kan echt lukken.”

Verder verwacht de respondent van de lokale politie een louter informatieverstrekken rol. Samen met de acties VILLARAM, VILLAFRONT en VILLADAILY werd een maatregel uitgevaardigd waarbij personen in een auto in een bepaalde wijk worden onderschept zonder geldige reden, worden opgepakt voor bendevorming. Hierin kunnen de lokale politiezones met preventief gerichte toezichtrondes effectief bijdragen tot de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit. Ook de kwaliteit van de processen verbaal kunnen verbeteren. Als laatste vormt het inzetten van meer capaciteit in moeilijke uren een opdracht voor de lokale politie.

“In het kader van een schaalvergroting van de lokale politiezones wil ik vermelden dat een grotere lokale recherche, waar zich enige specialisatie door kan voeren, een belangrijke speler voor een lokale politiezone kan vormen ten opzichte van de federale politie en het parket. Dat biedt een enorme meerwaarde. Ik ervaar dit ook vanuit mijn arrondissement.”

Meer samenwerking tussen de politiezones zorgt voor meer inzet van mensen en efficiënter werken. Meer politiezones zitten op dezelfde lijn waardoor het parket gemakkelijker kan coördineren.

De respondent blijkt een grote voorstander van een schaalvergroting bij de lokale politie, daar mensen dan veel meer inzetbaar zijn en er een grotere recherche zal aanwezig zijn. Het parket moet dan niet telkens zijn beleid corrigeren wegens de problematiek van een zone. Op die manier kunnen eenduidige richtlijnen worden uitgevaardigd voor de grotere zone.

Vervolgens ziet de respondent de grensoverschrijdende criminaliteit niet als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting voor de lokale politiezones. Door de schaalvergroting zal de grensoverschrijdende criminaliteit, naast de vele andere criminaliteitsfenomenen, beter kunnen worden bestreden. Maar voor het anticiperen op rondtrekkende dadergroepen is een schaalvergroting voor de lokale politie een bijzonder groot voordeel. De grenzen tussen de politiezones vallen dan weg.

“Middelen kunnen ook efficiënter gebruikt worden over een groter grondgebied, in mijn ogen biedt het alleen maar voordelen.”

Ten slotte wordt de rol van de respondent bij een schaalvergroting van de lokale politiezones gemakkelijker omdat er voor een grotere zone meer eenduidige richtlijnen en afspraken zullen komen. Zo wordt korter op de bal gespeeld.

6.4.2 De werking van de federale tweedelijns politiedienst inzake de grensoverschrijdende criminaliteit.

“Hier wordt alles uitgevoerd dat grensoverschrijdend is, zoals bijvoorbeeld de escorte van de Franse ambassadeur naar België.”

“We geven ook steun bij grensoverschrijdende operaties, bijvoorbeeld VILLAFRONT waarbij DirCo's ons vragen of we de Franse collega's kunnen vragen om hieraan mee te werken. Het gaat enkel om communicatie, een brievenbusfunctie, maar we kunnen geen capaciteit leveren. Eerstelijns politiediensten weten niet altijd meteen wie ze moeten aanspreken aan de overkant van de grens en wij kennen hier de bevoegde mensen, zodat wij dus die communicatie overnemen.”

“Wij bieden ook wel steun aan het terrein tijdens een actie, we staan in contact met het CIC West-Vlaanderen en Henegouwen en de dispatching van de zones om bijvoorbeeld het aanvragen van nummerplaten te beantwoorden en de nodige informatie door te spelen.”

Initieel komen we niet tussen maar vanaf het moment er een Franse nummerplaat wordt aangevraagd luisteren we mee en gaan we tegelijkertijd de controle laten doen van de Franse nummerplaat door de Franse collega's in hun databank. We hebben toegang tot de databank maar kunnen enkel zien of dat de nummerplaat of persoon geseind is of niet."

6.4.3 De visie van een Procureur Des Konings en de federale politiedienst inzake de grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting

Beide respondenten werden in eerste instantie bevraagd om de problematiek van de grensoverschrijdende criminaliteit te kunnen duiden in dit onderzoek. Ze sommen daarom eerst een aantal essentiële tekortkomingen in de samenwerking met Frankrijk op.

Ten eerste de gebrekkige informatie-uitwisseling waarbij de Belgische politiediensten zelf telkens naar Frankrijk moeten trekken om informatie te verzamelen en te verwerken. Een tweede aspect was het Franse gebrek aan bewustzijn over de problematiek aan beide zijden van de grens. Ondertussen begint dit te groeien. Oorzaak hiervan is dat ook het aantal feiten in Frankrijk stijgt.

Als voorlaatste tekortkoming wordt verwezen naar de manier van werken bij de Franse politiediensten. Ze werken vrij autonoom, waardoor hun parket niet altijd direct wordt ingelicht. Hierdoor gaat veel informatie verloren omdat het gewoon niet in het dossier terecht komt. De procedures tussen beide landen verschillen enorm, waardoor dit in het begin op heel veel onbegrip stootte.

"Nog een andere manier van werken bij de Fransen is dat zij pas willen optreden bij een betrapting op heterdaad, maar geen haar op mijn hoofd die eraan denkt om hier zo te willen werken. Het is levensgevaarlijk."

Een laatste obstakel vormen de bevoegdheden die er niet zijn en de databases die nog niet 100% op elkaar afgestemd zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de databanken van de vingerafdrukken.

Beide respondenten hebben wel een andere visie op de vermindering van de grenscriminaliteit op korte termijn. De georganiseerde diefstallen zijn inderdaad al gedaald, maar de ene respondent ziet dit door het extra bestuurlijk optreden van de politiediensten; samen met

het harde werk van de Baobab-cel. Dat enkele daders al veroordeeld zijn tot twee, vijf, zeven of tien jaar, is hiervan het resultaat.

De andere respondent pleit voor een strafverzwaring voor wat betreft de grenscriminaliteit. Het feit dat daders de grens oversteken zou als een verzwarende omstandigheid moeten worden beschouwd.

Beide respondenten zien toch een oplossing inzake de grenscriminaliteit door meer bevoegdheden van de Belgische en de Franse politiediensten op elkaars terrein. Maar niet zoals de akkoorden van Doornik. Deze akkoorden wakkeren enkel het bewustzijn van de Franse overheid aan.

“Met de euforie rond het akkoord van Doornik moet voorzichtig worden omgesprongen. Want ik geloof niet dat er veel in huis zal komen omwille van de Franse grondwet. Het akkoord gaat eigenlijk in tegen de Franse grondwet [...]”

Bijgevolg geloven beide respondenten heel erg in reactief rechercheonderzoek die informatie oplevert, waardoor de lokale politiediensten preventief kunnen anticiperen en de gerechtelijke diensten nog meer informatie kunnen bezorgen.

“De uitwisseling van informatie, het sporenonderzoek, de vingerafdrukken en het DNA-onderzoek helpen natuurlijk. Effectief kunnen aantonen dat het om die persoon gaat, zodat we hen kunnen oppakken. Het is belangrijk te bewijzen dat een persoon kan worden gelinkt aan bepaalde feiten.”

Als voorlaatste element in kader van dit onderzoek werd hen gevraagd of de optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen een verbetering zou zijn in de strijd tegen de grenscriminaliteit.

Beide respondenten zien hierdoor meer specialisatie ontstaan.

“Binnen het parket zal er dan geen discussie meer zijn over welke magistraten uit welk arrondissement het dossier toebedeeld krijgen. De Procureur zal gewoon enkele magistraten moeten aanduiden. Als laatste zal ook de informatiedoorstroming en de uitwisseling hopelijk beter worden.”

Maar voor de federale tweedelijns politiedienst betekenen die vormen van opschaling, aan lokale en federale zijde niets. Omdat zij rechtstreeks afhankelijk zijn van de diensten van de Commissaris-Generaal.

“Het is een boemerangeffect, indien de specialisatie in recherche meer kan doorgevoerd worden, zal er ook meer gespecialiseerde informatie vrijkomen en naar ons worden doorgestuurd. Waardoor we naar Frankrijk toe meer gedetailleerde vragen kunnen stellen en kunnen zij een gedetailleerd antwoord terugsturen en kunnen ploegen daardoor gedetailleerder worden aangestuurd.”

Beide respondenten geven eerder een negatief antwoord op de vraag of de schaalvergroting van de lokale politie ook naar het provincieniveau zou moeten evolueren. Een gemeenschappelijk argument is de lokale inbedding van lokale politie. De burgemeesters hebben nu de volledige macht over de lokale politie en zij zijn nog niet bereid die af te staan.

Bovendien zorgen ook de ligging van de gemeenten en de socio-economische factoren en hun samenhangende problematieken, die zo divers zijn in West-Vlaanderen, voor een lokale verankering van de politie. Met de optimalisatie en de hervorming van de parketten, zal de lokale politie des te meer moeten inspelen op meer en grotere lokale dossiers en fenomenen.

Tot slot geloven beide respondenten dat de grotere operationele slagkracht, die een schaalvergroting met zich meebrengt, er voor zal zorgen dat de lokale politiezones beter ingezet kunnen worden in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Daardoor kan het fenomeen nog efficiënter worden aangepakt.

“Daarnaast zal het in de informatie-uitwisseling ook een stap vooruit zijn, want het AIK bijvoorbeeld moet al naar minder zones hun informatie verspreiden en de informatiedoorstroming tussen de politiezones zal automatisch verbeteren. Het is beter aansturen van twee of drie diensten in plaats van twintig dienst.”

“Grotere operationele slagkracht zal ervoor zorgen dat bij een actie rond grenscriminaliteit er meer volk wordt gecreëerd die we efficiënter en effectiever kunnen inzetten. Ook het uitbouwen van een goede researchedienst is hierin essentieel, waardoor meer specialisatie kan doorgevoerd worden. Er zal meer specifieke informatie naar boven komen.”

6.4.4 Het West-Vlaamse standpunt inzake de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting in West-Vlaanderen

De rol van dit orgaan in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit op het bestuurlijk vlak mag niet uit het oog worden verloren. Deze mandataris heeft in de eerste plaats de verantwoordelijke DirCo over de arrondissementen heen aangeduid en deze gesteund om de gecoördineerde acties op touw te zetten. Dit heeft in eerste instantie geleid tot een betere uitwisseling van de informatie tussen de arrondissementen en de lokale politiezones.

Volgens de medewerkers is het ontbreken van een centrale databank een belangrijk punt inzake de strijd tegen de grenscriminaliteit. Daarin kunnen ploegen op het terrein feedback geven over wat ze hebben geconstateerd. Via InfoTARGET zouden ploegen in ‘realtime’ de databank kunnen voeden, over de politiezones heen, en zo op elkaar kunnen inspelen.

De respondenten geven mee dat zolang er geen wet is die bepaalt wat hij meer kan doen, er enkel maar kan worden gecoördineerd en de politiezones stimuleren zowel inzake de grensoverschrijdende criminaliteit als voor een eventuele schaalvergroting.

De respondenten beseffen dat een schaalvergroting van lokale politiezones in de toekomst zich zeker en vast opdringt, maar zien in de heel nabije toekomst toch nog niet zo snel iets veranderen in deze provincie.

“Schaalvergroting kan zolang de dienstverlening wordt behouden of opgedreven en men oog heeft voor de geïntegreerde werking met de aangrenzende zones en de federale politie, dus scheepvaart, luchtvaart en spoorwegpolitie. En ook de geïntegreerde werking over de provincie- en landsgrenzen heen. Zoals Frankrijk, Nederland, Henegouwen en Oost-Vlaanderen, etc.”

Het geloof bestaat dat Binnenlandse Zaken in de toekomst de stap zal zetten om het minimum aantal manschappen per politiekezone te bepalen op ongeveer 150 operationelen. De politiezones zullen een jaar de tijd krijgen om zich op te trekken tot dit cijfer of samen te gaan met andere politiezones.

“En ook een kleine speler bij een grote speler voegen is gevaarlijk, want de kleine gemeente zal niet veel te zeggen hebben omdat de grote stad of gemeente in dotatie en financieel meer te zeggen heeft.”

“De eerste stap richting een schaalvergroting die wij gezet hebben, is dat we er voor geijverd hebben dat de buitengrenzen van de politiezones zouden samenvallen met de buitengrenzen van de brandweezones. Wat het gemakkelijker maakt om later samen te gaan. Zelfs dat hebben wij er niet door gekregen. Zowel bij brandweer als korpschefs is er heel wat commotie over.”

6.4.5 Een federaal standpunt inzake schaalvergroting van de lokale politie.

Schaalvergroting wordt door deze respondent gezien als een ...

“[...] constante zoektocht naar een evenwicht tussen de lokale verankering (want men is voor een stuk toch gebonden aan de structuren en overheden en men is ook gebonden via de COP-gedachte aan de burger) en een schaalvergroting. Vanuit het bedrijfseconomisch oogpunt zoeken naar een schaal die het mogelijk maakt om zo efficiënt mogelijk om te gaan met middelen, mensen, technologieën en processen.”

Politiezones vertonen inzake capaciteit nog veel verschillen, omdat de context telkens anders is. De politiezones aan de grens vertonen een ander patroon dan kleine zones aan de rand van Brussel, die ook hun eigenheden hebben. Dus het is geen eenduidig, maar veeleer een sterk genuanceerd en gedifferentieerd verhaal.

De respondent duidt op het feit dat de kleinste zones het meeste behoefte hebben aan een schaalvergroting, omdat de grootste zones al een buffercapaciteit hebben en het dus minder voelen.

“Het is een verhaal die gewoon zone per zone moet worden bekeken, individueel. En vandaar vanuit de federale overheid dat de basis vrijwilligheid is.”

Daarmee toont de respondent aan dat de politiezones die comfortabel draaien met de beste voorwaarden kunnen streven naar een schaalvergroting. En dit zonder overhaaste en verkeerde beslissingen te maken naar de toekomst toe. Dit ten opzichte van politiezones die gedwongen worden door de realiteit.

In het kader van dit onderzoek werd bij de respondent gepeild naar de precieze vormen van een schaalvergroting bij de politiezones. Kan een operationele en een functionele schaalvergroting in West-Vlaanderen een eerste stap zijn richting een werkelijke fusie van de politiezones?

“Ik denk dat men meer zal gaan naar associaties en andere vormen voor samenwerking om dan op lange termijn een verdere stap te kunnen zetten. Op het moment dat men ziet we zitten nog met twee autonome entiteiten die zich aan het overlappen zijn en men ziet de voordelen erin. Dan gaat men dat op een bepaald moment over elkaar schuiven omdat er meer elementen zijn die elkaar binden dan zich van elkaar scheiden. Op dat moment zal men wel naar een fusie en schaalvergroting evolueren.”

In eerste instantie wordt tijd als een grote raadgever gezien in zo'n processen, maar ook de cultuur binnen een politiezone moet rijpen om te evolueren tot een schaalvergroting.

“Bijvoorbeeld de georganiseerde diefstallen, als men die mannen moet proberen te pakken, wetende dat het gaat om georganiseerde bendes, dat het grensoverschrijdend is zowel tussen landen, gerechtelijke arrondissementen en zelfs provincies. De grenzen die men maakt in de eigen structuur speelt enkel in het eigen nadeel en de criminelen zijn er enkel bij gebaat wetende dat er een grens is tussen België en Frankrijk, maar ook tussen de arrondissementen en de politiezones.”

Toen bij de respondent werd gepeild naar de rol van de burgemeesters in het verhaal van een schaalvergroting bij lokale politiezones, wees hij me op de verschillen in antwoorden tussen de korpschefs en de burgemeesters in West-Vlaanderen.

Ten slotte wees de respondent op het feit dat de lokale politiezones nu waarschijnlijk aan het afwachten zijn tot de opschaling van de federale politie naar het provincieniveau is gerealiseerd. Zo kunnen zij de lacunes en de opportuniteiten, die uit de optimalisatie zijn ontstaan, invullen. Een voorlopige opschaling van zowel de lokale politie als de federale politie, mag beide politiediensten niet tegenhouden in hun zoektocht naar een betere organisatie.

6.4.6 De gedeelde visie over schaalvergroting vanuit het West-Vlaams en het federaal standpunt

Aan beide respondenten werden een aantal gelijkgestelde vragen gesteld om het West-Vlaams standpunt te kunnen vergelijken met een federaal standpunt. Dit terwijl beide toch een ietwat uiteenlopende visie hebben op een schaalvergroting van de lokale politiezones.

Als eerste werd gepeild naar wat voor beide respondenten de grootste struikelblokken zijn waarom de politiezones zich nog niet hebben opgeschaald. Vanuit het West-Vlaams standpunt vormen de gerechtelijke arrondissementen een eerste hindernis, waardoor sommige politiezones, omwille van hun socio-economische binding, niet kunnen aansluiten bij een andere politieke zone. Met de toekomstige hervorming van de gerechtelijke arrondissementen komt daar verandering in.

Een tweede struikelblok vormt de politieke autonomie over de lokale politie, vooral in een eengemeentezone waar de burgemeester niet kan worden verplicht zich aan te sluiten bij andere gemeenten. Ten derde vormt er een nieuwe speler in het debat, namelijk de korpschef van de politieke zone, die ook zijn gewicht in schaal zal leggen.

Als laatste punt wordt aangegeven dat, naast de objectieve criteria binnen een politieke zone, ook nog feitelijke remmingen aanwezig zullen zijn voor een schaalvergroting. Het is realistisch te zeggen dat in eerste instantie de kleine politiezones op lange termijn zullen aansluiten bij een aangrenzende politieke zone.

Het federaal standpunt: *“De sterke lokale autonomie. Er zijn altijd een aantal randvoorwaarden. Als men kijkt in de geschiedenis, ziet men dat deze overwonnen zijn met overleg, afspraken en veel tijd. Tijd speelt altijd in het voordeel van dergelijke evoluties.”*

Dus beide respondenten duiden duidelijk op de lokale, gemeentelijke autonomie van een burgemeester op de politie.

Beide respondenten reageren positief op de vraag of het wenselijk is dat zones voor de aanpak van een bepaald fenomeen operationeel/functioneel samenwerken met aangrenzende zone. Omdat aan een schaalvergroting toch een lange periode van wederzijdse en informele samenwerking vooraf gaat.

Vanuit het West-Vlaamse standpunt werd er geantwoord dat in West-Vlaanderen eigenlijk al heel veel laterale steun tussen de politiezones ontstaan is. Bijvoorbeeld inzake het uitwisselen

van motorrijders bij evenementen, mobiele snelheidscamera's, patrouillehonden en slachtofferbejegening.

De federale respondent reageert dat de lokale initiatieven moeten ontstaan vanuit die laterale steun, zodat samenwerking bottom-up groeit. Daarom moet er eerst informeel kunnen worden samengewerkt om dan later die samenwerking te formaliseren. Op die manier ontdekt men de troef van samenwerken, zodat tot een fusie wordt geëvolueerd.

“Daarom is men destijds gestart met een wetgevend initiatief zodat de zones kunnen fuseren. In het begin was dat beperkt tot 2011 en nu is die einddatum eruit gehaald wat dus ook een duidelijk teken is van de federale overheid om hen in de toekomst ook nog te stimuleren zonder echt te pushen.”

Vervolgens wordt gepeild of het fenomeen van de grensoverschrijdende diefstallen een oorzaak zou kunnen zijn voor een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen.

Het West-Vlaamse standpunt: *“Schaalvergroting kan volgens mij daar niets aan verhelpen aangezien we toch geen politiezone kunnen realiseren op zo'n grote schaal, waardoor de coördinatie tussen zones door een DirCo en AIK blijft bestaan. Of dat nu met kleinere zones of samengesmolten zones is, dat zal er niet zoveel meer toe doen.”*

Het federale standpunt verschilt hierin van het West-Vlaamse standpunt. Grensoverschrijdende criminaliteit wordt ook niet gezien als een oorzaak voor een schaalvergroting, maar het kan wel een extra aanleiding vormen om zich rond de tafel te zetten. Want als er federaal wordt gekeken naar de grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen, dan springt het fenomeen er cijfermatig helemaal niet uit. Het fenomeen werd door de media heel erg uitvergroot. Dat betekent dat toch een aantal inspanningen moeten worden aangehouden, bijvoorbeeld de nieuwe Akkoorden van Doornik.

Beide respondenten zijn het oneens met de vraag of een schaalvergroting leidt tot een grotere slagkracht. Die vervolgens zal leiden tot een beter aanpak van bepaalde criminaliteitsfenomenen, zoals grensoverschrijdende criminaliteit. Waardoor politiezones beter kunnen worden ingezet.

In West-Vlaanderen wordt niet ten volle geloofd in dit standpunt, terwijl het federaal oogpunt er voor fenomenen met een georganiseerd karakter wel een voordeel in ziet.

“Schaalvergroting zal sowieso, door een grote zone te vormen, meer slagkracht creëren, maar ook de mogelijkheid tot een buffer of reservecapaciteit en men zal minder middelen, vooral in de ondersteunende processen, moeten gebruiken dan als de twee zones apart blijven bestaan. In Nederland gaat men voor zo ’n groot land naar tien regio ’s.”

“Het is perfect verenigbaar dat men met een top zit in uw organisatie waar ze heel dicht bij het terrein staan en dat er een heel breed terrein is door een schaalvergroting.”

“Schaalvergroting impliceert niet per se een opschaling, maar het is altijd de vrees dat men zogezegd verder van de burger zal komen. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het is meer een kwestie uniforme organisatie, aansturing en beleid en een efficiënter middelengebruik. [...] De aansturing en beleidscyclus vormen hier een zeer belangrijk element in.”

Verder wordt naar hun visie gepeild vanuit welke benadering een schaalvergroting het best vertrekt. Vanuit het West-Vlaamse standpunt wordt duidelijk gemaakt dat de bedrijfseconomische benadering niet aan de orde zal zijn in deze provincie.

Terwijl een schaalvergroting meestal toch vanuit dit oogpunt wordt verwezenlijkt: *“In het verlengde van een schaalvergroting van uit een bedrijfseconomisch of een kwaliteitsgericht oogpunt, het is niet het een of het ander, ze gaan zelfs samen. Zelfs in ondergeschikte volgorde, kwaliteitsgericht als ultiem doel en daarvoor zal men bedrijfseconomisch moeten herorganiseren.”*

Als het op de dispatching van het provinciale CIC (Communicatie en Informatiecentrum) aankomt in het verhaal van een schaalvergroting, zijn beide respondenten het duidelijk eens over het operationele, zonaaloverschrijdende falen van de lokale dispatching in vergelijking met een overkoepelende dispatching.

“Als het CIC een politiezone dispatchet en een ploeg beslist om nu een VillaDaily te houden. Dan is dat te zien op de fiche van het CIC met alle gecontroleerde voertuigen en resultaten. Een andere politiezone die dan geen identificaties koppelt aan de gebeurtenissen waardoor

die i ergens in het ISLP terecht zijn gekomen, moeten er manueel uitgehaald worden. Voor mij moet niet iedereen zich laten dispatchen door het CIC maar het zorgt wel voor een capaciteitswinst voor de politiezone. Terwijl veel zones dat niet willen geloven maar men moet het lef hebben om te durven reorganiseren en mensen terug op het terrein zetten.”

“Hoe groter de schaal wordt hoe meer men het wel kan toelaten dat er een lokale dispatching is. En dan zo een soort van mini CIC openen.”

Daarnaast verschillen de meningen weer als hen wordt gevraagd naar het verband tussen de schaalvergroting van de lokale politie en de brandweer alsook de hervorming van justitie naar het provinciale niveau. Vanuit West-Vlaams standpunt is er zeker een verband met de schaalvergroting van de brandweer.

“De eerste stap die wij gezet hebben, is dat we er voor hebben geijverd dat de buitengrenzen van de politiezones zouden samenvallen met de buitengrenzen van de brandweezones. Wat het gemakkelijker maakt om later samen te gaan. Zelfs dat hebben wij er niet door gekregen. Zowel bij brandweer als korpschefs, is er daar heel wat commotie rond.”

Terwijl vanuit het federaal oogpunt geen verband wordt gezien tussen de brandweer en de politie maar wel tussen justitie en politie. De optimalisatie van de federale politie zou er toch gekomen zijn zonder de hervorming van justitie, maar dan op het niveau van de huidige gerechtelijke arrondissementen.

“Stel dat de politiezones nu wat sneller zouden geëvolueerd zijn naar een schaalvergroting. Men ziet dat nu al in de grotere politiezones, die hebben op het gebied van de gerechtelijke politie een lokale recherche die zich kan specialiseren voor de lokale fenomenen waardoor de lokale recherche meer en meer op het terrein komt van de federale gerechtelijke politie. Moesten de zones allemaal zo werken zou de FGP verplicht worden om zichzelf op te schalen.”

Ten slotte zijn beide respondenten het er over eens dat de kwaliteit van dienstverlening aan de burger het hoofddoel van een schaalvergroting moet zijn. De interne keuken in een lokale politiezone mag daarbij geen doel op zich vormen.

“Het is de bedoeling dat men kijkt waar in ze in een samenwerking extra kunnen doen voor de burger naar de toekomst toe. De kwaliteit en tevredenheid staat centraal en zo moet elke reorganisatie en herstructurering gebeuren. Met als doel om de burger, lokale overheid en financiers beter te gaan bedienen.”

6.5 Besluit

Om in de eerste plaats te kunnen bijdragen aan de vraag of grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen dwingt tot een operationele en een functionele schaalvergroting van de lokale politiezones, moet worden geduid op de maatregelen die worden genomen in de strijd tegen de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes. Zowel de federale als de lokale politie dragen elk op hun manier een steentje bij in de strijd tegen de grenscriminaliteit.

De maatregelen van de lokale politie omvatten in de eerste plaats:

- extra toezichtrondes door patrouilles en anonieme wagens;
- de informatie die via opsporing wordt verzameld door de lokale recherche en hun strategisch analisten;
- het gebruik van vaste camera's en ANPR-camera's;
- vergaande contacten met Franse politiediensten;
- de werking van het BIN en de waakzaamheid van de burger verhogen;
- het organiseren van Flex-teams;
- regelmatige identiteitscontroles.

De federale politie heeft in bepaalde arrondissementen op puur gerechtelijk vlak een protocol afgesloten inzake te nemen maatregelen door de lokale politie in geval van een grensoverschrijdend feit. Op bestuurlijk vlak worden, samen met de lokale politie, acties gehouden zoals VILLARAM, VILLAFRONT EN VILLADAILY. Op gerechtelijk vlak is er de Baobab-cel die zich specifiek richt op de dossiers inzake georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes.

Daarnaast zijn er nog andere maatregelen die een DirCo kan nemen op het arrondissementeel niveau, namelijk de analyse die wordt geleverd aan de lokale politiezones door de strategisch analisten, de operationele ondersteuning en coördinatie van de meest getroffen zones langs de grens en een beleidsondersteunende taak waarin contacten worden gelegd met de Minister van Binnenlandse Zaken en de Gouverneur.

Als laatste maatregel werden de nieuwe Akkoorden van Doornik in maart 2013 ondertekend die bepaalde bevoegdheden verlenen aan zowel de Belgische als de Franse politiediensten op elkaars grondgebied. Doorheen het onderzoek bleek dit echter niet zo positief onthaald omdat de Akkoorden geen efficiënte maatregelen hebben voorzien voor de Belgische politiediensten.

Het Akkoord is nog niet geratificeerd. De vraag stelt zich of het ooit wel door Frankrijk zal worden geratificeerd. Blijkbaar druist het in tegen de Franse grondwet.

Op een essentieel punt dragen de acties van de lokale politiezones bij tegen de strijd die de federale politie voert inzake grenscriminaliteit, namelijk zorgen voor extra informatie en een verbeterde informatie-uitwisseling om daders efficiënter te kunnen vatten. Die informatiedoorstroming heeft in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit al een cruciale rol gespeeld. De lokale belanghebbenden wijzen dan vooral op het feit dat de arrondissementele belanghebbenden te lang en te veel informatie achterhouden.

Daarbij wijzen de arrondissementele belanghebbenden vooral op de ‘eilandmentaliteit’ van de politiezones en benadrukken het belang van een essentiële en meer geïntegreerde samenwerkingsgedachte tussen de lokale politiezones en de lokale en de federale politie. Dit in het kader van de strijd tegen de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes.

Ten tweede werden de belanghebbenden bevraagd die niet te maken hadden gekregen met de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes. Om ook te kunnen bijdragen tot de visie op een eventuele schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen, zijn hier ook de door hen genomen maatregelen van belang.

De lokale politie neemt in eerste plaats maatregelen:

- specifieke gerichte toezichtrondes door patrouilles en anonieme wagens;
- het inspelen op problematieken met acties die vermeld staan in het zonaal veiligheidsplan;
- werken via het BIN (Buurt Informatienetwerk);
- acties organiseren samen met de aangrenzende politiezone in strijd tegen de rondtrekkende dadergroepen;
- preventievoordrachten en communicatie via sociale media;
- het inzetten van ANPR-camera's;
- essentieel vormt een goede werking van de lokale recherche.

In de arrondissementen die niet met het fenomeen van de grenscriminaliteit worden geconfronteerd neemt de federale politie een aantal andere overeenkomstige maatregelen, zoals het bijeen brengen van zoveel mogelijk lokale en federale politiemensen om informatie en kennis uit te wisselen. Bij een terugkerend fenomeen wordt een gemeenschappelijke actie of project georganiseerd. Verder kan een DirCo een meer ondersteunende rol leveren door

de lokale politie de juiste instrumenten te leveren en vanuit het AIK kan brute informatie aangeleverd worden voor de lokale politiezones.

In deze arrondissementen worden tussen de lokale politiezones en de federale politie niet veel samenwerkingsverbanden voor andere criminaliteitsfenomenen opgesomd. Vooral de lokale politiezones lijken meer middelen te kunnen inzetten dan de federale politie.

Ook hier hamert federale politie weer op de meer geïntegreerde samenwerkingsgedachte die tussen lokale politiezones en tussen beide politiediensten zou moeten ontstaan. Er zijn wel degelijk politiezones die deze gedachte hebben. Hoe groter de politiezone hoe groter de 'eilandmentaliteit' binnen de politie. Door het gebrek aan capaciteit en middelen van de federale politie komt alles te veel op de schouders terecht van de lokale de politie, die momenteel duidelijk meer middelen kan investeren dan de federale politie.

Vervolgens kan worden teruggekomen op de vraag of de burgemeesters de rol van de lokale korpschefs en de lokale politie beïnvloeden in de strijd tegen de grenscriminaliteit. In eerste instantie zou het antwoord hierop 'neen' kunnen zijn. De burgemeesters spelen in de eerste plaats een ondersteunende rol voor hun politie. Met de resultaten die de lokale politie vestigt, blijven ze de problematiek aankaarten bij hogere instanties die meer bevoegdheden hebben.

In tweede instantie zou kunnen worden gedacht dat de burgemeesters de rol van de lokale korpschefs beïnvloeden, daar de burgemeesters aansturen op de gecoördineerde samenwerking tussen de steden en de gemeenten. Om zo een betere samenwerking tussen de lokale korpsen en de federale politie te kunnen bewerkstelligen waardoor een betere informatiedoorstroming wordt gecreëerd. Toch ligt hier weer een ondersteunende rol voor de burgemeester omdat er een samenwerking tussen de steden en de gemeenten op touw wordt gezet om een evenwicht te zoeken in de financiering en de samenwerking inzake de ANPR-camera's. Daarnaast blijven de burgemeesters toch aandringen op een betere samenwerking met de Franse politiediensten en de Belgische politiediensten.

Hoofdstuk 7: De terugkoppeling van de resultaten naar het theoretisch deel

Na het presenteren van de resultaten, is het belangrijk de praktijk te toetsen aan de theorie om zo eventueel nieuwe zaken over een schaalvergroting te ontdekken. Sommige zaken kunnen vanuit de visie van de respondenten in een ander daglicht staan.

Uit de analyse van de onderzoeksresultaten blijkt dat heel wat theoretische componenten van een schaalvergroting hierin terugkomen. In het empirisch onderzoek werden echter ook een aantal West-Vlaamse accenten gelegd die eventueel aan te bevelen zijn in een mogelijk verhaal van een schaalvergroting in de provincie.

Om te beginnen kan worden geduïd op een overeenkomstig struikelblok tussen de theorie en het onderzoek, namelijk de politieke autonomie over de politie in het verhaal van een schaalvergroting. De lokale autonomie bij de burgemeesters leeft nog heel sterk. Een eengemeentezone met een totale autonomie zal bij een schaalvergroting een deel van de totale autonomie moeten inleveren.

Toch bevestigen vele korpschefs dat een schaalvergroting werkelijk op de politieke agenda zal komen wanneer de gemeenten en de steden hun eigen politiezone nauwelijks meer kunnen financieren.

Daarnaast denken de respondenten aan bepaalde struikelblokken die het verhaal van een schaalvergroting bij lokale politie voor een groot deel tegenhouden, zoals de huidige vorming van de gerechtelijke arrondissementen en het gewicht van de korpschef van een politiezone (als nieuwe speler in het debat). Naast de objectieve criteria zijn in elke politiezone eigen feitelijke remmingen aanwezig.

Zowel vanuit het theoretisch oogpunt, als vanuit het oogpunt van de West-Vlaamse respondenten brengt een schaalvergroting meer efficiëntie, uniformiteit en specialisatie met zich mee. Andere voordelen zijn meer armslag, meer personeel, meer middelen en mogelijkheden waardoor sneller kan worden geanticipeerd op fenomenen. Naast de reguliere werking biedt een schaalvergroting de kans om meer bijzondere acties op touw te zetten.

Verder is er een gemeenschappelijk perspectief waarbij de lokale politie na een schaalvergroting operationeel flexibeler inzetbaar zou kunnen zijn. Sommige lokale politiezones zullen autonomer kunnen werken dan in het huidig politielandschap.

De jaarlijkse uitstroom in de politie is momenteel groter is dan de instroom, waardoor de politie in de komende jaren met een serieus personeelstekort zal zitten. Niettemin is er een theoretische en een empirische consensus dat een schaalvergroting van de lokale politie en de federale politie daar deels een antwoord kan op bieden.

Een aantal voordelen worden in het empirisch onderzoek aangegeven en zijn niet terug te vinden zijn in het theoretisch gedeelte. Het gaat om het idee om in een ruimer geheel te werken, wat een positief element vormt in de weg naar een betere geïntegreerde werkingsgedachte van de lokale en de federale politie. Daarbij kunnen materiaal en middelen (zoals voertuigen en informatie-uitwisseling, etc.) efficiënter worden besteed.

De opschaling van de lokale politiezones biedt ook een voordeel voor het parket en de federale politie. Zij evolueren naar het provinciaal niveau en hoeven bij een schaalvergroting van de lokale politie geen negentien kleine politiezones meer te coördineren.

Een duidelijk knelpunt doorheen het onderzoek blijft de lokale politie die bij een schaalvergroting te ver verwijderd zal zijn van het lokale niveau. De lokale ankerpunten moeten worden behouden omdat een te groot korps eventueel een bureaucratisch korps kan worden. Het gevaar bestaat dat de betrokkenheid van het korps minder wordt. Een opschaling leidt dan tot veel verlies van efficiëntie en effectiviteit.

De respondenten halen nog enkele specifieke nadelen aan voor de provincie West-Vlaanderen. In eerste instantie is de dienstverlening van de politiezones in West-Vlaanderen onderling te verschillend, waardoor uit een schaalvergroting moeilijk voordeel zal te halen zijn. Vervolgens moet een evenwicht worden gevonden in een lokale politiezone tussen de bedrijfseconomische efficiëntie, de gebiedsgebonden benadering en het dicht bij de bevolking aanwezig zijn. Bij een schaalvergroting zou dit te veel verstoord worden.

In hun visie gaan de bevraagde respondenten mee in een schaalvergroting voor wat betreft het theoretisch gedeelte van deze scriptie: dat er vooraf duidelijkheid moet zijn op

de maximale performantie in een lokale politie zone met een duidelijke visie op wat moet worden gerealiseerd.

Essentieel bij een schaalvergroting is het strategisch nadenken over de uitvoering van een operationele en een functionele schaalvergroting en het opsommen van de voordelen. Zodat vanuit een succesverhaal naar een operationele of een functionele schaalvergroting kan worden geëvolueerd.

Vanuit de diverse vormen van schaalvergroting en het in beschouwing nemen van de interzonale samenwerkingsakkoorden in West-Vlaanderen, duiden heel wat respondenten op het stap voor stap evolueren naar een fusie van de lokale politiezones. Met een succesverhaal als voorbeeld kan eerst operationeel en functioneel worden samengevoegd.

Rekening houdend met de typologie van de lokale politiezones, kunnen vanuit West-Vlaams oogpunt de lokale politiezones niet aansluiten bij een centrumstad. Hieruit valt af te leiden dat de typologie van de politiezones toch een cruciale rol speelt in het verhaal van een schaalvergroting.

Ook moet een schaalvergroting zich in eerste instantie concentreren op beleid- en beheersniveau en in de ondersteunende diensten. Daar zijn, volgens de respondenten, de schaalvoordelen te halen die operationeel kunnen worden herleid. De schaalvergroting mag zich niet voordoen op het niveau van de wijkwerking en de interventie.

De KUL-norm is duidelijk achterhaald. Bij een schaalvergroting moeten de objectieve politionele criteria, de lokale verankering, de demografische en de socio-economische factoren in overweging worden genomen.

Vervolgens duiden de respondenten, net als enkele academici, op het inzetten van de lokale wijkteams om de lokale verankering bij een schaalvergroting van de politiezones te blijven behouden.

Een schaalvergroting van lokale politie in West-Vlaanderen zal zich enkel opdringen omdat de kleine lokale politiezones niet meer volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen. Dit werd ook door het theoretische gedeelte van deze scriptie voorspelt. Een algemene opschaling, zoals het Nederlands politiemodel, van de politiezones in West-Vlaanderen is nog niet aan de orde.

Uit de onderzoeksresultaten is af te leiden dat een schaalvergroting in West-Vlaanderen pas zal ontstaan als de budgettaire schaarste primeert op de macht van de burgemeester op politie.

De hoofdredenen voor een schaalvergroting blijft zowel empirisch als theoretisch een grotere slagkracht, meer synergie en een betere financiering. Hierdoor worden de lokale politiezones beter inzetbaar in de strijd tegen de (grens)criminaliteit omdat iedereen met dezelfde performantie, methodiek en bedrijfscultuur werkt en dezelfde kwaliteit op een efficiënte manier moet worden geboden.

De respondenten bevestigen dat met een schaalvergroting een antwoord kan worden geboden op de ontwikkelingen van de tijd zoals het opduiken van zonaaloverschrijdende criminaliteitsfenomenen.

Toch blijft het gebrek aan financiering de grootste redenen voor een schaalvergroting. Voor de respondenten zal een schaalvergroting tot doel hebben om, met de voorziene financiering, te zorgen voor een strakke aansturing en aflijning van de organisatie en te zorgen voor een optimale en performante werking. Concreet gaat het om het wegvallen van de overhead zodat men zoveel mogelijk kracht in de uitvoering van de organisatie kan voorzien en zo weinig mogelijk in het management.

De gemeenten kunnen financieel niet gelijk bijdragen tot de lokale politie. Toch kan er een overeenstemming worden gevonden waar iedereen zich in kan vinden. Vanuit het empirisch onderzoek blijkt dit in grote mate te worden ontkracht. In West-Vlaanderen zijn er immers heel grote verschillen inzake financiering van politiezones. Dit vormt een struikelblok in West-Vlaanderen. Daarom zien de respondenten niet direct gelijken in de omgeving om een fusie aan te gaan.

De respondenten geven ter aanvulling van het theoretisch gedeelte nog drie andere redenen die primeren om een schaalvergroting te realiseren (buiten meer slagkracht, synergie en betere financiering). Deze drie redenen zijn: de dienstverlening aan bevolking, een betere informatiehuishouding en de socio-economische factoren.

In tegenstelling tot de theorie, is het kwaliteitsgericht discours duidelijk aanwezig in West-Vlaanderen. Toch blijft het besef dat het bedrijfseconomisch discours niet uit te sluiten valt. Een schaalvergroting in West-Vlaanderen zal enkel geschieden als bepaalde kleine politiezones worden gedwongen tot een schaalvergroting. Omdat men niet meer kan voorzien

in alle basisfunctionaliteiten waarin zowel het bedrijfseconomisch als het kwaliteitsgericht oogpunt een even grote rol zullen spelen.

Vanuit het kwaliteitsgericht oogpunt op een operationele/functionele schaalvergroting, is er een algemene consensus, zowel in de theorie als uit het onderzoek, dat een betere dienstverlening uit een schaalvergroting van de lokale politiezones zal geschieden vanuit de community policing.

Uit de COP-gedachte wordt een positieve wendingesignaleerd met betrekking tot de onveiligheidsgevoelens van burgers. De West-Vlaamse respondenten geloven hier echter niet in omdat de onveiligheidsgevoelens van de bevolking te subjectief en wispelturig zijn.

Evenredig met de theoretische uitgangspunten is duidelijk geworden dat de burgemeesters van de grotere steden of de gemeenten niet vrezen voor hun macht over de politie. De burgemeesters van de ietwat kleinere gemeenten zijn er zich van bewust dat bij een fusie met een grote centrumstad een groot aandeel van hun macht over de lokale politie verloren zal gaan. Deze burgemeesters willen zich bij voorkeur aansluiten bij een politiezone met soortgelijke problematieken.

De optimalisatie van de federale politie naar het provinciale niveau wordt beschouwd als een verbetering in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. De lokale antennes blijven aanwezig, maar met een doorgedreven specialisatie in de federale gerechtelijke politie. Er moeten dan geen taskforces worden opgericht en er kan gemakkelijker worden geschoven in de researchcapaciteit.

Toch geven de respondenten aan dat een schaalvergroting van de lokale politie naar provinciaal niveau een brug te ver is. België is, in tegenstelling tot Nederland, meer gehecht aan de lokale autonomie.

Daarnaast zorgen ook de ligging van de gemeenten, de socio-economische factoren en de samenhangende problematiek voor een breekpunt in een opschaling van de lokale politie naar het provincieniveau.

Heeft de optimalisatie van de federale politie en de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen nu een invloed op de opschaling van de lokale politie in West-Vlaanderen?

Uit empirisch en theoretisch onderzoek blijkt duidelijk dat de hervorming van de federale politie er sowieso zou gekomen zijn, maar dan op het niveau van de huidige gerechtelijke arrondissementen. Toch kan dit een aanleiding hebben gevormd om het besef van een schaalvergroting bij de lokale politie aan te werken. Uit theoretisch onderzoek blijkt echter dat het besef van een schaalvergroting in bepaalde politiezones al aanwezig was en dit vóór er van de hervorming van federale politie sprake was.

De burgemeester en de korpschefs zijn relatief overtuigd van de kwaliteit van hun politiebestuur en het politiemangement. Maar in veel politiezones zijn er nog heel wat ‘rode lopers’ die een schaalvergroting van de lokale politie niet zien zitten.

Uit het empirisch onderzoek vloeit voor dat de geïntegreerde werking tussen de lokale politie en de federale politie niet op de helling zal komen te staan wanneer de lokale zones zichzelf versterken door te herorganiseren. Doordat specialisatie zich in elke dienst/laag zal doordringen, kan de lokale politie een meerwaarde betekenen inzake zonaaloverschrijdende lokale fenomenen

De politiezones zullen bijvoorbeeld beter kunnen instaan bij het overnemen van taken van de WPR (federale wegpolitie). De organisatie van de federale politie op provincieniveau kan meer ondersteunend werken. Zoals bijvoorbeeld het AIK die zich meer zal specialiseren in brute, aanvullende informatie die via bijvoorbeeld sociale media kan worden verzameld. Het LIK (lokaal informatiekruispunt) kan dan de oude taken van het AIK overnemen via hun eigen strategisch analist.

De lokale politie zal inderdaad meer informatie kunnen doorspelen vanuit een groter korps omdat er meer eenheid heerst. De wisselwerking tussen de lokale en de federale politie komt hierdoor terug op gang. Omdat de federale politie en de lokale politie bij een schaalvergroting terug volwaardige partners worden.

Volgens het gevoerde onderzoek zal de rol van een DirCo (directeur-coördinator), in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen, niets meer kunnen betekenen. Tenzij de federale politie zich opschaalt tot provincieniveau.

Als de federale politie optimaliseert met een Arrondissementele Directeur, zal deze functie in het verhaal van schaalvergroting een stimulator zijn. Er mag zeker geen druk worden opgelegd. Alles moet bottum-up groeien.

Net zoals uit de evaluatie 'tien jaar politiehervorming', zijn de respondenten het met elkaar eens dat de lokale dispatching van een politiezone faalt wanneer het om operationele, zonaaloverschrijdende dispatching gaat. Dit in tegenstelling tot de zones die zich laten dispatchen door het CIC (Communicatie- en informatiecentrum).

De lokale dispatching kan een perfecte speler vormen in de directe aansturing en de aanwezigheid op het terrein, maar vormt een hinderpaal in de geïntegreerde werking van de politie.

In West-Vlaanderen wordt een verband vastgesteld met de hervorming van de brandweezones. De opschaling van de brandweezones en politiezones zou voor sommigen hand in hand mogen gaan. Een eerste cruciale stap is het proberen laten samenvallen van de buitengrenzen van de politiezones met de buitengrenzen van de brandweezones.

De optimalisatie van de federale politie en de schaalvergroting van de lokale politiezones zou er in West-Vlaanderen en in diverse provincies toch gekomen zijn en dit zonder de opschaling van de gerechtelijke arrondissementen.

In het kader van de georganiseerde diefstallen, werden nog twee essentiële visies van respondenten gevonden die het theoretisch gedeelte over de grenscriminaliteit kunnen aanvullen.

Ten eerste sommen respondenten een aantal essentiële tekortkomingen op in de samenwerking met Frankrijk, zoals de gebrekkige informatie-uitwisseling. Het gaat dan over het nu toch groeiende, maar vroeger ontbrekende, bewustzijn van Frankrijk over deze problematiek, de verschillende manieren van werken en de procedures tussen België en Frankrijk. Een laatste pijnpunt zijn de bevoegdheden en de databases die niet 100% op elkaar zijn afgestemd.

Daarnaast duiden de respondenten, net als de cijfers in het theoretisch gedeelte, op de daling van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen als gevolg van de extra bestuurlijke acties en het harde werk van de Baobab-cel op gerechtelijk vlak.

Twee oplossingen worden gesuggereerd: (1) er zou een strafverzwarende omstandigheid moeten worden op gezet als er personen criminaliteit plegen over de grens en

(2) de bevoegdheden van de Franse en de Belgische politiediensten zouden beter moeten worden geregeld zonder de symbolische Akkoorden van Doornik.

Blijkbaar zou net die betere informatie-uitwisseling inzake de grenscriminaliteit (en andere fenomenen) een groot voordeel betekenen, wat in de eerste plaats een operationele of een functionele schaalvergroting verwezenlijkt. De informatiedoorstroming tussen de federale politie en de lokale politie loopt in West-Vlaanderen wat stroef en zeker voor wat betreft de grenscriminaliteit.

Diverse respondenten duiden op het succes van InfoTARGET die de politiezones met elkaar verbindt en een trigger vormt tot een spontane samenwerking op het terrein. Dit kan gezien worden als een aanloop naar een operationele en/of een functionele schaalvergroting in het Zuiden van West-Vlaanderen.

Uit de theorie blijkt duidelijk dat de excellente politiezorg van belang is om een schaalvergroting uit te voeren. Bij een opschaling van politiezones in het Belgisch politiemodel moeten zowel de principes van community policing maar ook de managementpijlers verder worden uitgebouwd.

De ontwikkeling van het NPM binnen het Belgisch politiewezen zet zich nog steeds door. Ook nog steeds in het kader van de georganiseerde diefstallen in de grensregio. De nood naar betere communicatie- en informatiefora tussen politiediensten manifesteert zich heel duidelijk.

Hoofdstuk 8: Conclusie

Er kan geen rechtstreeks verband worden vastgesteld tussen de sterke opflakking van de georganiseerde diefstallen, gepleegd door Franse daderbendes (grensoverschrijdende criminaliteit), en de behoefte of de bereidheid tot een politionele schaalvergroting.

Uit de resultaten van het gevoerde onderzoek geloven de respondenten wel in een grotere slagkracht en synergie in de werking van de lokale politie die wordt veroorzaakt door een operationele en/of een functionele schaalvergroting. Uit het onderzoek is duidelijk op te maken dat er een efficiëntere en effectievere aanpak van grotere lokale fenomenen (o.a. grenscriminaliteit en rondtrekkende dadergroepen, etc.) kan worden verwezenlijkt bij een operationele/functionele schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen.

Toch vindt een grote meerderheid van de respondenten de grensoverschrijdende criminaliteit geen oorzaak om te evolueren tot een schaalvergroting in West-Vlaanderen.

Algemeen kan worden gesteld dat 60 % van de respondenten zich als voorstander uit van een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Daarbij houdt 20 % er een neutrale mening op na. Zij zien momenteel de voordelen van een schaalvergroting niet in maar uiten zich niet als een tegenstander van schaalvergroting.

De overige 20 % vormen absolute tegenstanders van een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen. Hieruit kan worden besloten dat er inzake een schaalvergroting van de lokale politie in West-Vlaanderen ondertussen toch vooral een politioneel en een gerechtelijk draagvlak is ontstaan.

De respondenten beseffen dat in de toekomst een schaalvergroting van de lokale politiezones zich zal opdringen omdat kleine politiezones niet meer volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen. Diverse stemmen pleiten voor een minimale operationele bezetting van 100 tot 150 manschappen per politiezone om te kunnen spreken van een kwaliteitsvolle basispolitiezorg.

Toch zullen er op korte termijn geen initiatieven worden genomen om uit eigen beweging te komen tot een verregaande en een gestructureerde samenwerking.

Vanuit de diffuse visie over de verschillende mogelijkheden tot een eventuele schaalvergroting is er doorheen het onderzoek wel een consensus gevonden over volgende zaken:

- Vooraleer tot een schaalvergroting over te gaan, wil men via een aantal informele samenwerkingsverbanden de wederzijdse verkenning op het terrein van de lokale politiezones laten plaatsvinden;
- men is voorstander om eerst een operationele en een functionele schaalvergroting te realiseren op elkaars grondgebied, om dan stap voor stap de voordelen van een intensere samenwerking te onderscheppen en op lange termijn naar een fusie van de politiezones te evolueren;
- daarnaast wordt de noodzaak gesignaleerd om te voorzien in een voorbereiding van de afstemming van de kleine in de grote zones te voorzien. Dit onder druk van de verschuiving van de taken van de federale naar de lokale politie op grond van de beperkingen op de federale budgetten en bezetting;
- de gangbare modellen, gaande van protocollen, over associaties tot politiezorgregio's. Dit samen met het streven naar afstemming tussen de zonegrenzen en de logisch aansluitende (actuele of toekomstige) nevenentiteiten (federale politie, brandweerzones, gerechtelijke arrondissementen, etc.);
- in deze provincie mag er vanuit worden gegaan dat momenteel geen enkele politiezone bedrijfseconomisch in nauwe schoentjes staat. Het realiseren van een schaalvergroting in West-Vlaanderen in de heel nabije toekomst zou kwaliteitsgericht een absolute meerwaarde kunnen bieden voor de lokale politie.

Toch zijn uit het onderzoek nog een aantal duidelijke tegenstellingen of deviante opinies en standpunten geuit:

- Op het lokaal vlak bevindt zich een duidelijke tegenstelling tussen de bestuurlijke mandatarissen en de korpschefs van de lokale politie, vooral op basis van de motieven over de autonomie en de financiële, gezagsmatige en operationele overwegingen. De conclusie luidt dat hoe kleiner de politiezones zijn, hoe meer de lokale korpschefs beseffen dat ze een schaalvergroting willen en moeten verwezenlijken. Daarbij wordt juist het tegenovergestelde vastgesteld bij hun burgemeesters;

- op het arrondissementeel vlak uit zich een tegenstelling tussen de grens(criminaliteit)gerelateerde gedeconcentreerde eenheden van de politie en het parket;
- er is een tegenstelling op het provinciaal vlak tussen de bestuurlijke, de gerechtelijke en de politionele overheden;
- en er is ook een tegenstelling op het nationaal niveau tussen de bestuurlijke, de gerechtelijke en de politionele overheden.

Toch toont het onderzoek een duidelijke oriëntatie aan om een zo homogeen mogelijke visie te ontwikkelen over de te bereiken doelstellingen voor de lokale politie. Maar ook over de aan te nemen schaalgrootte en de uniformisering of afstemming van de operationele en de ondersteunende processen en activiteiten. In hele brede termen zou kunnen worden gesteld dat op heden de vraag over de schaalvergroting in essentie nog (te veel) een debat is, gebaseerd op persoonsgebonden standpunten.

Doorheen het theoretische en het empirisch onderzoek werden een aantal zaken in acht genomen waar in West-Vlaanderen over kan worden gereflecteerd.

Echter door het realiseren van een schaalvergroting/associatie/samenwerking om de georganiseerde diefstallen aan te pakken, kan worden ingespeeld op de onveiligheidsgevoelens van de burgers.

Op een andere manier dan voorheen worden de pijlers van de excellente politiezorg vervuld. Bij de ene pijler zal er een meer doorgedreven werking tot uiting komen, terwijl bij de andere pijler niet zoveel verandert.

In elk geval zet een schaalvergroting de excellente politiezorgwerking niet op de helling. De COP-filosofie komt tegemoet aan het idee van een schaalvergroting in een operationele of een functionele context. Omdat het de politiediensten vanuit deze filosofie in staat zou moeten stellen om nauw samen te werken, zodat misdaden en wanbedrijven worden opgelost en het onveiligheidsgevoel kan worden voorkomen.

De gemeenschapsgerichte politiezorg zal bij een operationele en een functionele schaalvergroting beter moeten kunnen inspelen omdat de aanwezigheid van ‘blauw op straat’ efficiënt en effectief kan worden verdeeld over een groter terrein.

De externe oriëntering zal bij een schaalvergroting des te meer worden toegepast om de lokale verankering met de bevolking en de maatschappij niet te verliezen. De basisbeginselen van deconcentratie en decentralisatie zullen hierin extra tot uiting komen. Een schaalvergroting bestrijkt een groter operationeel terrein. Via decentralisatie in het korps zal in een grotere organisatie bureaucratie moeten worden tegen gegaan. Dit kan zorgen voor meer motivatie en autonomie van de medewerkers.

Voor het probleemoplossend werken verandert er niet zoveel. Alleen zal door een grotere politiezone meer informatie moeten worden omgezet. Op deze grotere informatiestroom zal beter kunnen worden geanticipeerd.

In het verhaal van een schaalvergroting is het streven naar het geïntegreerd karakter van samenwerking essentieel voor het partnerschap. Door het afstemmen van het beleid, de coördinatie, de inspanningen en de informatie-uitwisseling worden 'win-win'-situaties gecreëerd. Een schaalvergroting kan dit enerzijds creëren binnen de lokale politiezones en anderzijds tussen de lokale en de federale politie.

Via een betere aansturing naar de basis zal het afleggen van verantwoording in de interne werking van de lokale meer tot uiting komen. Hierdoor kan de autonomie van de medewerkers worden verzekerd.

Bij een schaalvergroting van de lokale politie kan het principe van empowerment op de helling komen te staan. Want een fusie of een opschaling leidt tot meer specialisatie in de verschillende diensten van de politie en zorgt ook voor een flexibeler inzetbaarheid van het korps. Dit wordt niet voorzien binnen de wijkwerking, waardoor de wijkteams en misschien ook het onthaal een bredere doorgedreven kennis van het politiewerk zullen nodig hebben.

De COP-gedachte werkt decentralisatie en lokalisatie meer in de hand doordat de politie dicht bij bevolking komt te staan en zich integreert in de gemeenschap. Bij een schaalvergroting van de lokale politie wordt zowel vanuit de politie, de bevolking en de politiek gevreesd voor het loslaten van de lokale verankering.

Bij een schaalvergroting van de lokale politiezones zullen de gemeenteraadsleden en de burgemeesters hun directe impact op het politiebeleid kwijt spelen en wordt de politionele beleidsvoering verder verwijderd van de gemeente.

Een gemeente zal met meerdere grotere gemeenten worden geconfronteerd. Dit terwijl sommige gemeenten zich nu al misnoegd voelen over het feit dat alle aandacht uitgaat naar de grote (centrum)gemeenten of de steden. De burgemeesters zullen meer inspanningen moeten doen om hun stem te laten horen.

Hoewel vanuit de politie dikwijls wordt duidelijk gemaakt dat COP zich niet enkel toespitst op de wijkwerking. Toch zal bij een schaalvergroting van de lokale politie aan de wijkagent, samen met het onthaal een bijzondere rol moeten worden toebedeeld.

Een schaalvergroting van de lokale politiezones zal beter in spelen op de lokalisatie door (kosten)efficiëntie en effectiviteit in iedere dienst te laten gelden en zo de capaciteit over de organisatie te herverdelen en meer in te zetten op de lokale verankering. De wijkagenten kunnen zich dan toespitsen op het bewaren van een kleine afstand tussen de lokale problematieken en de politiezone.

Een operationele en een functionele schaalvergroting zal een eerste gewenning zijn voor de bevolking. Daarbij wordt de lokale verankering niet in één keer opgezegd. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op de onveiligheidsgevoelens zoals bij de georganiseerde diefstallen, gepleegd in de grensregio.

Bij de politiehervorming van ongeveer tien jaar terug werd ook een opschaling van de politiediensten doorgevoerd, waarbij de dienstverlening naar de bevolking toe werd verbeterd. Doorheen de maatschappelijke evolutie kan de lokale dienstverlening voor de bevolking en de zonaaloverschrijdende problemen effectiever worden bestreden door een schaalvergroting.

Uit het principe van informatiegestuurde politiezorg valt af te leiden dat beter informatiegericht werken door een schaalvergroting, met onder meer een verbeterde en een eenduidige informatietechnologie, ervoor zal zorgen dat de capaciteit binnen een politieorganisatie beter kan worden georiënteerd.

Een optimale uitwisseling van informatie is essentieel, maar bij een eventuele schaalvergroting zal worden gebruik gemaakt van bijvoorbeeld een gezamenlijk, elektronisch, operationeel forum. Daarom dat InfoTARGET, onder meer als ondersteuning van de ANPR-camera's in West-Vlaanderen, kan worden gezien als een eerste functionele

gestructureerde samenwerking. Dit kan op termijn leiden tot een operationele gestructureerde samenwerking en een schaalvergroting.

De informatiedoorstroming tussen de lokale politie en de federale politie vormt voor wat betreft de georganiseerde diefstallen een hoeksteen in de geïntegreerde werking. Dit met het AIK als een essentiële scharnierfunctie en in een ondersteunende rol voor beide politiediensten. Natuurlijk wordt hierin een goed werkende informatiecyclus tussen beide niveaus verondersteld met als voorwaarde dat de regelgeving strikt wordt nageleefd. Een laatste essentiële voorwaarde is een kwaliteitsvolle informatiehuishouding die zich ontwikkelt in de basispolitiezorg.

Wanneer de lokale politie een volwaardige partner zal vormen voor informatievergaring zal dit een impact hebben op de federale partner. Zij zullen ook moeten voorzien in een correcte informatie-uitwisseling. Op die manier kan gericht worden geanticipeerd door de lokale politiezones. Zo wordt de lokale politie een belangrijke component voor de federale politie in het vatten van daders en oplossen van misdaden.

De maatschappelijke veiligheid waarop de excellentie politiezorg is gebaseerd, zal bij een schaalvergroting sterker tot uiting kunnen komen. De lokale politie zullen zich over een groter grondgebied uitstrekken waardoor er meer grip wordt verkregen op diverse regionale partners. Samen met de lokale politie kan dan aan een integrale en geïntegreerde maatschappelijke veiligheid worden gewerkt. Dit is essentieel voor de lokale inbedding van de lokale problematieken, waar samen met diverse maatschappelijke organisaties kan worden opgespeeld. Zo is de grenscriminaliteit een gevolg van de socio-economische verloedering aan de andere kant van de grens waarop, samen met de federale overheid, via deze pijler, in België, zou kunnen op worden geanticipeerd.

De pijlers van de optimale bedrijfsvoering, (=resultaatgericht werken, transparantie, samenwerking, continu verbeteren en leiderschap met lef) vormen een basis voor een schaalvergroting. Enerzijds steunt een schaalvergroting op deze managementpijlers om een betere dienstverlening aan de bevolking te kunnen leveren. Anderzijds zal vanuit een operationele en/of functionele schaalvergroting worden gewerkt om deze pijlers van de excellentie politiezorg op niveau te houden.

Het doorvoeren van een schaalvergroting bij de lokale politie brengt immers veel aspecten van het management denken met zich mee. Een vergroting van de politiezones doelt op

het leiden van een groter korps met dezelfde middelen, zodat men moet denken in functie van (kosten)efficiëntie en effectiviteit vanuit de operationele en de functionele context om de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. Het gaat hier dan vooral om het gebruik van nieuwe sturingsinstrumenten, zoals performance management en kwaliteitssystemen.

Er is duidelijk een strategisch plan van aanpak nodig om na de schaalvergroting de efficiënte en effectieve doelstellingen te bereiken. Bij een operationele of een functionele schaalvergroting van de lokale politiezones kan zo een totaal rendement en performantie van de diensten worden gehaald.

Bibliografie

Adams, R. E., Rohe, W. M., & Arcury, T. A. (2005). Awareness of community-oriented policing and neighborhood perceptions in five small to midsize cities. *Journal of criminal justice*, 2005 (33), 43-54.

Algemene beleidsnota Binnenlandse zaken, doc 53 1964/026 van 30 december 2011:
<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/1964/53K1964026.pdf>

Baarda, B., De Goed, M., & Teunissen, J. (2009). Wat voor kwalitatieve onderzoeksoptellingen zijn er? In B. Baarda, M. De Goed, & J. Teunissen, *Basisboek kwalitatief onderzoek: handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek* (pp. 108-137). Groningen/Houten: Noordhoff.

Baarda, B., Van Der Hulst, M., & De Goede, M. (2012). *Basisboek interviewen: handleiding voor het voorbereiden en afnemen van interviews*. Groningen/Houten: Noordhoff.

Baarda, D. B., De Goede, M. P., & Teunissen, J. (2009). Kwalitatieve dataverzamelmethode. In D. B. Baarda, M. P. De Goede, & J. Teunissen, *Basisboek kwalitatief onderzoek: handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. (pp. 168-201). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers bv.

Baarda, D. B., De Goede, M. P., & Teunissen, J. (2009). Welke situatie, groep of persoon kies ik? In D. B. Baarda, M. P. De Goede, & J. Teunissen, *Basisboek kwalitatief onderzoek: handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. (pp. 138-167). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers bv.

Baarda, D., De Goede, M. P., & Teunissen, J. (2009). Interviewen, hoe doe ik dat? In D. Baarda, M. P. De Goede, & J. Teunissen, *Basisboek kwalitatief onderzoek: handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. (pp. 224-257). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers bv.

Baarda, D., De Goede, M., & Teunissen, J. (2009). Hoe analyseer ik mijn kwalitatieve gegevens? In D. Baarda, M. De Goede, & J. Teunissen, *Basisboek kwalitatief onderzoek: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek* (pp. 314-339). Groningen/Houten: Noordhoff.

Baetens, L. (2013, februari 28). Gedwongen fusie, associatie of fusie. Gent, Oost-Vlaanderen, België.

Baetens, L. (2005). Schaalverkleining: terug naar de wijkteams? In A. Collier, S. De Kimpe, E. Hendrickx, M. Snels, & P. Van Parys, *Schaalgrootte van de lokale politie: betalen we ons blauw aan COP ?* (pp. 35-60). Brussel: Politeia.

Beyens, K., & Tournel, H. (2010). Mijnwerkers of ontdekkingsreizigers? In T. Decorte, & D. Zaitch, *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 199-232). Leuven : Acco.

Binnenlandse zaken; Gouverneur van West-Vlaanderen. (1995). *Protocol Veiligheidscontract voor de grensstreek met Frankrijk*. Brussel: Binnenlandse zaken.

Boon, K., De Witte, L., & Cornelis, M. (2012). Slagkracht en schaalvoordelen versus lokale verankering? *Orde van de Dag* , 73-83.

Bottamedi, C. (2004). Community Policing: de praktische uitvoering in een politiezone. *Politiejournaal - Politieofficier* , 8-11.

Bottamedi, C. (2008). De EFQM-model Belgische politie: managementrevolutie of sektarische beweging. *Het Politiejournaal* (9), 18-21.

Bruggeman, W. (2001). De politiehervorming: een (de) grote (grootste) uitdaging in de Belgische politiegiedenis. *Panopticon* , 215-219.

Bruggeman, W. (2010). Evaluatie 10 jaar politiehervorming: een nabeschouwing. In W. Bruggeman, E. Devroe, & M. Easton, *Panopticon: evaluatie van 10 jaar politiehervorming: terugblikken naar het verleden en vooruitkijken naar de toekomst* (pp. 91-114). Antwerpen: Maklu.

Bruggeman, W. (2005). Evaluaties van de Belgische en Nederlandse politiehervormingen: is het gras groener aan de overkant ? *Politiejournaal - Politieofficier* , 13-20.

Bruggeman, W. (2011). *Nota Federale Politieraad: Bezorgdheid omtrent de toekomst geïntegreerde politie*. Brussel.

Bruggeman, W., & Cachet, A. (2009). Naar één politie? Het politiebestel in België. In A. Cachet, A. Van Sluis, & e. al, *Het betwiste politiebestel*. Amsterdam/Apeldoorn: Politie en Wetenschap.

Bruggeman, W., & Ponsaers, P. (2012). De Nederlandse politiehervorming, gezien vanuit een Belgisch perspectief. In F. Vlek, & P. Van Reenen, *Voer voor kwartiermakers, wetenschappelijke kennis voor de inrichting van de nationale politie* (pp. 57-78). Apeldoorn: Politie en Wetenschap.

Bruggeman, W., & Ponsaers, P. (2009). Evaluatie 10 jaar politiehervorming. *Panopticon* , 1-20.

Bruggeman, W., De Ruyver, B., & Zanders. (1993). Cross border crime in Belgium. *European Journal of Criminal Research* , 87.

Bruggeman, W., Devroe, E., & Easton, M. (2010). *Panopticon: evaluatie van 10 jaar politiehervorming: terugblikken naar het verleden en vooruitkijken naar de toekomst*. Antwerpen:

Butterfield, R., Edwards, C., & Woodall, J. (2004). The New Public Management and the UK Police Service: the role of police sergeant in the implementation of performance management. *Public Management Review* , 6 (3), 395-415.

- Cope, S., Leishman, F., & Starie, P. (1997). Globalization, new public management and the enabling State: futures of police management. *International Journal of Public Sector Management* , 10 (6), 444-460.
- Coveliers, H. (2009). Politici evalueren tien jaar politiehervorming. De politiezones zijn te klein. *Het Politiejournaal* , 17-21.
- Coyne, J. W., & Bell, P. (2011). The role of strategic intelligence in anticipating transnational organised crime: a literary review. *International Journal of Law, Crime and Justice* (39), 60-78.
- Crispel, M. (2013). *Vrijwillige fusies van zones in de praktijk*. Sint-Pieters-Leeuw: Lokale politiezone Sint-Pieters-Leeuw.
- De Clercq, R. (2012, November 28). Dit jaar al 270 gewelddadige inbraken in West-Vlaanderen: unizo houdt 'inbrakentoe' om bestolen handelaars te steunen. *De Standaard* , p. 30.
- De Kimpe, S. (2005). Hoe 'blauw' is COP ? Een kwaliteitsvolle basispolitiezorg in de politiezones. In A. Collier, S. De Kimpe, E. Hendrickx, M. Snels, & P. Van Parys, *Schaalgrootte van de lokale politie: betalen we ons blauw aan COP ?* (pp. 11-33). Brussel: Politeia.
- De Kimpe, S. (2000). Kleine kinderen, kleine problemen; grote kinderen, grote problemen? Over zonevorming in het nieuwe politiestel. *De Gemeente* , 75 (524), 45-54.
- De Mesmaeker, M., & Desaveur, T. (2012). Schaalvergroting als antwoord op meer doen met minder middelen. *Politiejournaal* , 7-10.
- De Paepe, I. (2009). Schaalvergroting voor de politiezones is onvermijdelijk. *Handboek politiediensten* , 92 (17), 1-12.
- De Ruyver, B. (2013). Schaalgrootte: een verhaal van evenwichten, verantwoordelijkheden en keuzes. In E. Devroe, P. Ponsaers, M. Easton, L. Cachet, G. Meershoek, & ed, *Schaalveranderingen* (pp. 213-230). Antwerpen: Maklu.
- De Ruyver, B. (1995). Tien jaar Kappabende. Een verhaal van onmacht van de democratische rechtsstaat. In *De Franse Nederlanden* (p. 55). Ons Erfdeel.
- De Ruyver, B. (2010). Tien jaar politiehervorming: een proeve tot evaluatie van de evaluatie. In W. Bruggeman, E. Devroe, & M. Easton, *Evaluatie van tien jaar politiehervorming: terugkijken in het verleden en vooruitkijken in de toekomst* (pp. 115-130). Antwerpen: Maklu.
- De Ruyver, B., Dierkers, R., & Zanders, P. (1991). *Grensoverschrijdende criminaliteit*. Gent: School voor Criminologie.
- De Schepper, T., & Van Heddeghem, K. (2012). Invloedsfeer van de politionele schaaldiscussie op de gemeentelijke bevoegdheden inzake beheer, beleid en gezag van het zonale veiligheidsbeleid. *Bisschop, L., e.a., Orde Van de Dag* (57), 65.

- De Schepper, T., Van Bouwel, M., & Van Heddeghem, K. (2010, april 16). Het is nu het ideale moment voor een fusie: interview met Guido Wille en Georges Lenssen. *Lokaal* , 12-15.
- De Witte, L. (2009). De politie is vandaag minder verticaal gestructureerd. *Politiejournaal* , 22-23.
- Decorte, T., Tieberghien, J., & Petintseva, O. (2011). *Methoden van onderzoek: ontwerp en data verzameling. Een handleiding*. Gent: Academia Press.
- Decorte, T., Tieberghien, J., & Petintseva, O. (2011). *Methoden van onderzoek: ontwerp en dataverzameling. Een handleiding*. Gent: Academia Press.
- Dejaegher, W. (2013). Naar een schaalvergroting van de politiezones ? In E. Devroe, P. Ponsaers, M. Easton, L. Cachet, & G. Meershoek, *Schaalveranderingen* (pp. 231-240). Antwerpen: Maklu.
- Den Heyer, G. (2011). New public management: a strategy for democratic police reform in transitioning and developing countries. *Policing: An International Journal of Police Strategies and Management* , 34 (3), 419-433.
- Devriese, B. (2013, januari 26). Binnenkort opnieuw controles aan de Franse grens ? Herinvoering grenscontroles kan niet zonder federale steun. *De Standaard* .
- Devroe, E., & Ponsaers, P. (2013). Het historisch dunne vernis van de gemeentelijke autonomie. In E. Devroe, P. Ponsaers, M. Easton, L. Cachet, & G. Meershoek, *Schaalverandering* (pp. 193-211). Antwerpen: Maklu.
- Federale Politieraad. (2009). *Evaluatie tien jaar politiehervorming*. Brussel.
- Goldstein, H. (1987). Toward Community-Oriented Policing: potential, basic requirements and threshold questions. *Crime and Delinquency* , 33 (1), 6-30.
- Heene, A. (2002). Strategie, strategisch management en strategisch plannen in overheidsorganisaties. *Handboek Politiediensten* , 63 (121), 1-21.
- Huyghebaert, T. (2013, juni 13). Grenscontroles weer toegelaten: politie wint strijd tegen grenscriminaliteit. *De Standaard* .
- InfoTARGET. (2011). Opgeroepen op juli 8, 2013, van InfoCOP: <http://www.infocop.eu/nl-17815-infocop-infotarget.html>
- Justaert, M., & Tegenbos, G. (2013, januari 3). Geen politicus die graag zijn job afschaft. Fusie van gemeenten: taboe begint stilaan te sneuvelen maar de weg is nog lang. *De Standaard* , pp. 4-5.
- Lamers, R. (2011). *Lokaal politiewerk blijft cruciaal*. Opgeroepen op mei 28, 2013, van Nederlandse school voor openbaar bestuur: www.nsob.nl/wp-content/uploads/lokaal-politiewerk-blijft-cruciaal.pdf

Leishman, F., Cope, S., & Starie, P. (1995). Reforming the police in Britain: new public management, policy networks and a tough "old bill". *International Journal of Public Sector Management* , 8 (4), 26-37.

Lemmens, L. (2012, april 02). *Polinfo*. Opgeroepen op april 27, 2013, van Nieuws: politiezones kunnen opnieuw fuseren vanaf 9 april:
www.polinfo.be/NewsView.aspx?contentdomains=POLICE&id=VS201479742&lang=nl

Lord, V. B., Kuhns, J. B., & Friday, P. C. (2009). Small city community policing. *Policing: An International Journal of Police Strategies and Management* , 32 (4), 574-594.

Maesschalck, J. (2010). Methodologische kwaliteit in het kwalitatief criminologisch onderzoek. In T. Decorte, & D. Zaitch, *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 119-146). Acco: Leuven.

Ministeriële Omzendbrief CP 1 van 27 mei 2003.

Ministeriële Omzendbrief met betrekking tot de mogelijkheid tot schaalvergroting van de politiezone van 31 maart 2010.

Mortelmans, D. (2010). Het kwalitatief onderzoeksdesign. In T. Decorte, & D. Zaitch, *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (p. 574). Leuven: Acco.

Mulleners, F. (2012). Het verhaal van een te verwachten dood. *Orde van de Dag* , 42-51.

Pauwels, L., Verhage, A., & Noppe, J. (2012). Schaal, bestel en capaciteit: te groot of te kleine, te veel of te weinig ? *Orde van de Dag* , 30-41.

(2013). *Persbericht: ontmoeting tussen Joëlle Milquet en Manuel Valls: een nieuw Frans-Belgisch akkoord ter bestrijding van de grenscriminaliteit*. Brussel: Kabinet minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen.

Ponsaers, P., & Dekimpe, S. (2001). *Consensusmania, over de achtergronden van de politiehervorming*. Leuven: Acco.

Ponsaers, P., & Vandevoorde, N. (2002). Een kans tot herschikking van onevenwichten? Kansen en mogelijkheden van interzonale samenwerking. In P. Ponsaers, & ed, *Interzonale samenwerking* (pp. 9-26). Brussel: Politeia.

Ponsaers, P., Bruggeman, W., Bisschop, L., & De Kimpe, S. (2012). Bestellen en schalen. *Orde van de Dag* .

Roofmoord Moorsele: bejaarde man overleeft homejacking niet. (2012, december 18). *De Standaard* , p. 10.

Rosseel, P., & Lefevre, A. (1996). Met de deur in huis. Grensoverschrijdende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen. *Politeia* , 17-21.

- Schepers, J. (2012). *Schaalvergroting*. Maasmechelen: Lokale politiezone Lanaken - Maasmechelen.
- Skalén, P. (2004). New public management reform and the construction of organizational identities. *The international Journal of Public Sector Management* , 17 (3), 251-263.
- Staal, B. (2004, Juni 01). *Nationaal beheer versterkt lokaal gezag*. Opgeroepen op December 16, 2012, van Website voor Politie: www.websitevoordepolitie.nl/archief/nationaal-beheer-versterkt-lokaal-gezag-170.html
- Terpstra, J., & Gunter Moor, L. (2012). De vorming van een nationale politie in Nederland. *Orde van de Dag* (57), 94-102.
- Tytgat, M. (2013, januari 15). Tigerkidnapping in Kooigem: bejaard echtpaar in grensstreek overvallen. *De Standaard* .
- Van Branteghem, J. M., & Schorff, P. (2007). Excellentie politiezorg: academische theorie of waardevol politiebegrrip? *Politiejournaal-Politieofficier* , 23-26.
- Van Branteghem, J. M., Bruggeman, W., & Van Nuffel, D. (2007). *Naar een excellente politiezorg*. Brussel: Politeia.
- Van de Vijver, K. (2005). Broeit er iets in Nederland ? In A. Collier, S. De Kimpe, E. Hendrikcx, M. Snels, & P. Van Parys, *Schaalgrootte van de lokale politie: betalen we ons blauw aan COP ?* (pp. 61-78). Brussel: Politeia.
- Van Den Broeck, T., & Eliaerts, C. (1994). Een afbakening van de begrippen 'community policing' en 'basispolitiezorg'. In T. Van Den Broeck, & C. Eliaerts, *Community Policing: organisatieveranderingen naar de basispolitiezorg bij de gemeentepolitie* (pp. 45-54). Brussel: Politeia.
- Van Erck, J. (2003). *Gemeenschapgerichte politiezorg: externe oriëntering van de politie*. Brussel: Politeia.
- Van Gemert, F. (2010). Kwalitatieve databronnen in de criminologie. In T. Decorte, & D. Zaitch, *Kwalitatieven methoden en techniek in de criminologie* (pp. 147-172). Leuven : Acco.
- Van Heddeghem, K. (2009, april 16). Burgemeester evalueren de politiehervorming. *Lokaal* , 24-26.
- Van Heddeghem, K., Dormaels, A., De Schepper, T., & Callens, H. (2008). *Resultaten VVSG - enquête "10 jaar politiehervorming" bij burgemeesters*. Brussel: Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten.
- Van Krunkelsven, P. (2005). Schaalgrootte en de verzuchtingen van een burgemeester. In A. Collier, S. De Kimpe, E. Hendrikcx, M. Snels, & P. Van Parys, *Schaalgrootte van de lokale politie: betalen we ons blauw aan COP?* (pp. 97-104). Brussel: Politeia.

- Van Nuffel, D. (2010). De evaluatie geëvalueerd: "werven" voor de lokale politie. In W. Bruggeman, E. Devroe, & M. Easton, *Evaluatie van tien jaar politiehervorming: terugkijken in het verleden en vooruitkijken in de toekomst* (pp. 247-260). Antwerpen: Maklu.
- Van Parys, P. (2005). *Werkgroep 2: Schaalgrootte van politieprocessen*. Politeia: Brussel.
- Van Sluis, A., & Cachet, L. (2013). Op zoek naar een optimale schaal: de moeizame zoektocht naar balans tussen centraal en decentraal. In E. Devroe, P. Ponsaers, M. Easton, L. Cachet, & G. Meershoek, *Schaalverandering* (pp. 13-32). Antwerpen: Maklu.
- Van Steenwinckel, K., De Pauw, K., & Dalle, J.-L. (2012). Nieuwe politieleiders en oude structuren. *Orde van de Dag*, 52-61.
- Vande Sompel, R., Ponsaers, P., Vandevenne, Y., & Van Branteghem, J.-M. (2003, juni 18). *De bronnen van Community Policing in België en de toepassing ervan in België*. Opgeroepen op juli 2013, 14, van Infozone: www.infozone.be/prog-compol/compol-n.htm
- Vande Sompel, R., Ponsaers, P., Vandevenne, Y., & Van Branteghem, J.-M. (2006). *De pijlers van gemeenschapsgerichte politiezorg in België*. Opgeroepen op december 10, 2012, van Infozone: www.infozone.be/prog-compol/compol-n.htm
- Vandevoorde, N., & Van Erck, J. (2002). De keuze tussen schaalvergroting of interzonale samenwerking. Verslag werkgroep klein korps. In P. Ponsaers, & ed, *Interzonale samenwerking* (pp. 43-50). Brussel: Politeia.
- Vanhee, K. (2013, maart 13). Grenscriminaliteit fel teruggedrongen: opvallend minder misdrijven in tweede helft van 2012. *De Standaard*, p. 28.
- Verfaillie, K., & Vander Beken, T. (2008). Proactive policing and the assessment of organised crime. *Policing: An International Journal of Police Strategies and Management*, 31 (4).
- Vermeulen, G., De Busser, E., & Cruyberghs, W. (2009). *Criminaliteit in de Frans - Belgische grensregio*. Antwerpen: Maklu.
- Waege, H. (2003). Operationaliseren. In J. Billiet, & H. Waege, *Een samenleving onderzocht: methoden van sociaal wetenschappelijk onderzoek* (pp. 87-156). Antwerpen: De Boeck.
- Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, BS 5 januari 1999. (WGP, Titel II, hoofdstuk VII)
- Wet houdende diverse bepalingen van 30 december 2009, BS 31 december 2009.
- Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (I), Verslag namens de commissie Binnenlandse Zaken, Parl. St. Kamer 2012, nr.53K2097/005, <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/2097/53K2097005.pdf>
- Wiebrens, C., & Haagsma, J. (2012). Andere tijden, andere agenda, ander bestel. *Orde van de Dag*, 84-93.

Wiertz, J. (2002). Interzonale samenwerking: levensvatbaar of doodgeboren? Laterale steun gesitueerd in een wettelijk kader. In P. Ponsaers, & ed, *Interzonale samenwerking*. Brussel: Politeia.

X. (2013, Julie 15). Burgemeester Guy Thys: "Politiezone Bilzen-Hoeselt-Riemst wil geen fusie". *Het Belang van Limburg* .

X. (2013, maart 26). Franse home- en carjacker veroordeeld tot elf jaar cel. *De Standaard* .

X. (2013, november 12). Franse overvallers schieten om te raken: politie krijgt grenscriminaliteit niet onder controle. *De Standaard* , p. 8.

X. (2013, maart 4). Gangster overvallen bakkerij: vier mannen bedreigen gezin in Wevelgem. *De Standaard* , p. 22.

X. (2013, juli 19). Grenscriminaliteit daalt sterk. *Het Laatste Nieuws* .

X. (2013, juli 18). Grenscriminelen zwaar gestraft. *Het Laatste Nieuws* .

X. (2004). *Het Rapport van het Rekenhof*.

X. (2013, juli 12). Ook politie en justitie regionaliseren. *Metro* .

x. (2012, november 13). Vijf jaar cel voor Noord-Franse ramkraker en homejacker. *De Standaard* .

Bijlagen

Bijlage 1: GRENSCRIMINALITEIT OVERZICHT VAN DE REFEROTHEEK BAOBAB SITUATIE 10/06/2013

GRENSCRIMINALITEIT OVERZICHT VAN DE REFEROTHEEK BAOBAB SITUATIE 10/06/2013

1 Grenscriminaliteit sensu stricto/ senso lato

Bij het opstellen van de cijfergegevens van de **grenscriminaliteit sensu stricto** werden alle feiten behorende tot de vier hieronder opgesomde categorieën opgenomen, tenzij er duidelijke aanwijzingen waren dat de gepleegde feiten niet door Franse daders werden gepleegd (bvb de daders spraken een Vlaams dialect):

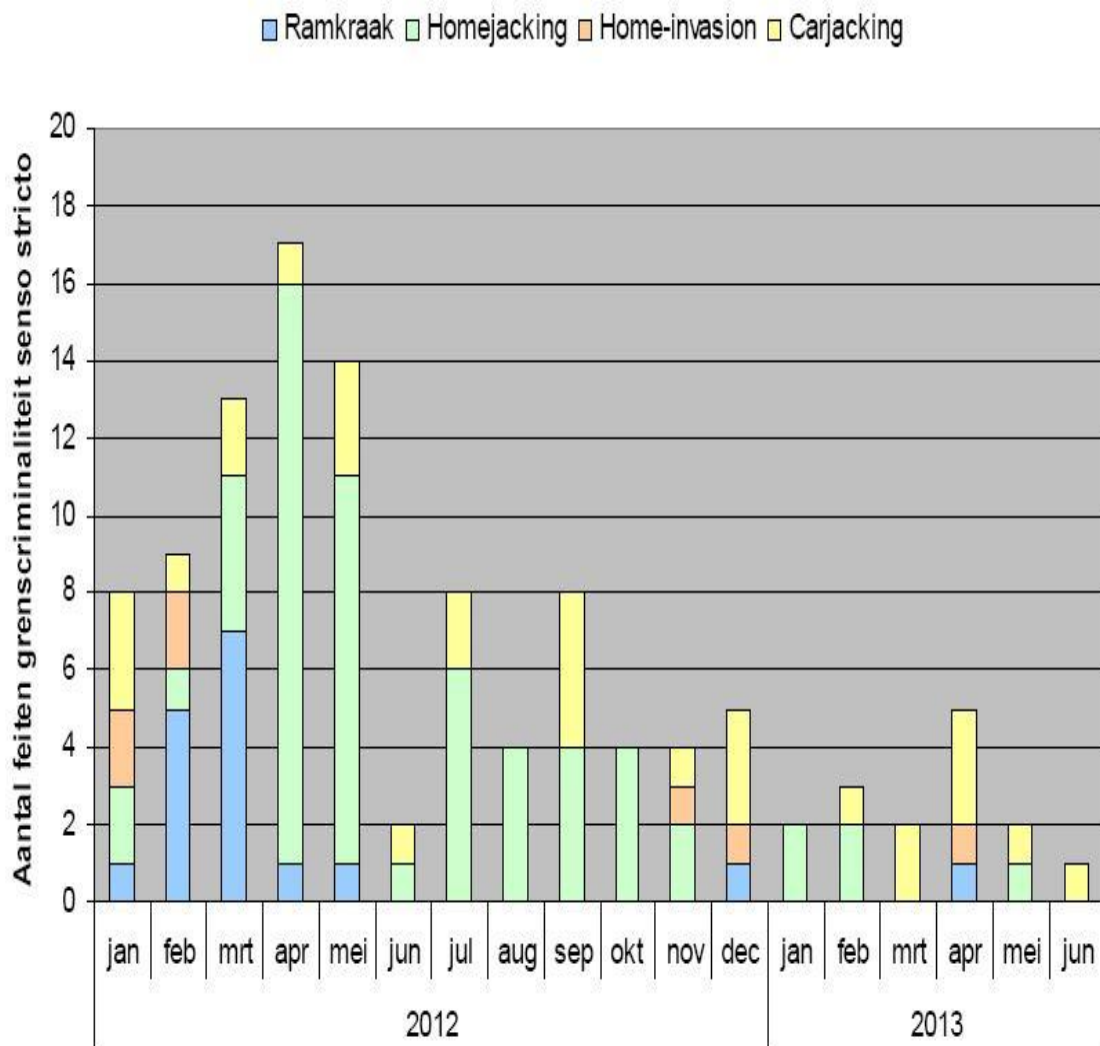
- Home-invasion
- Home-jacking
- Carjacking
- Ramkraak

Bij de **grenscriminaliteit senso lato** komen hier volgende categorieën inbreuken bij, indien er een duidelijke link met Frankrijk is op basis van de beschikbare info:

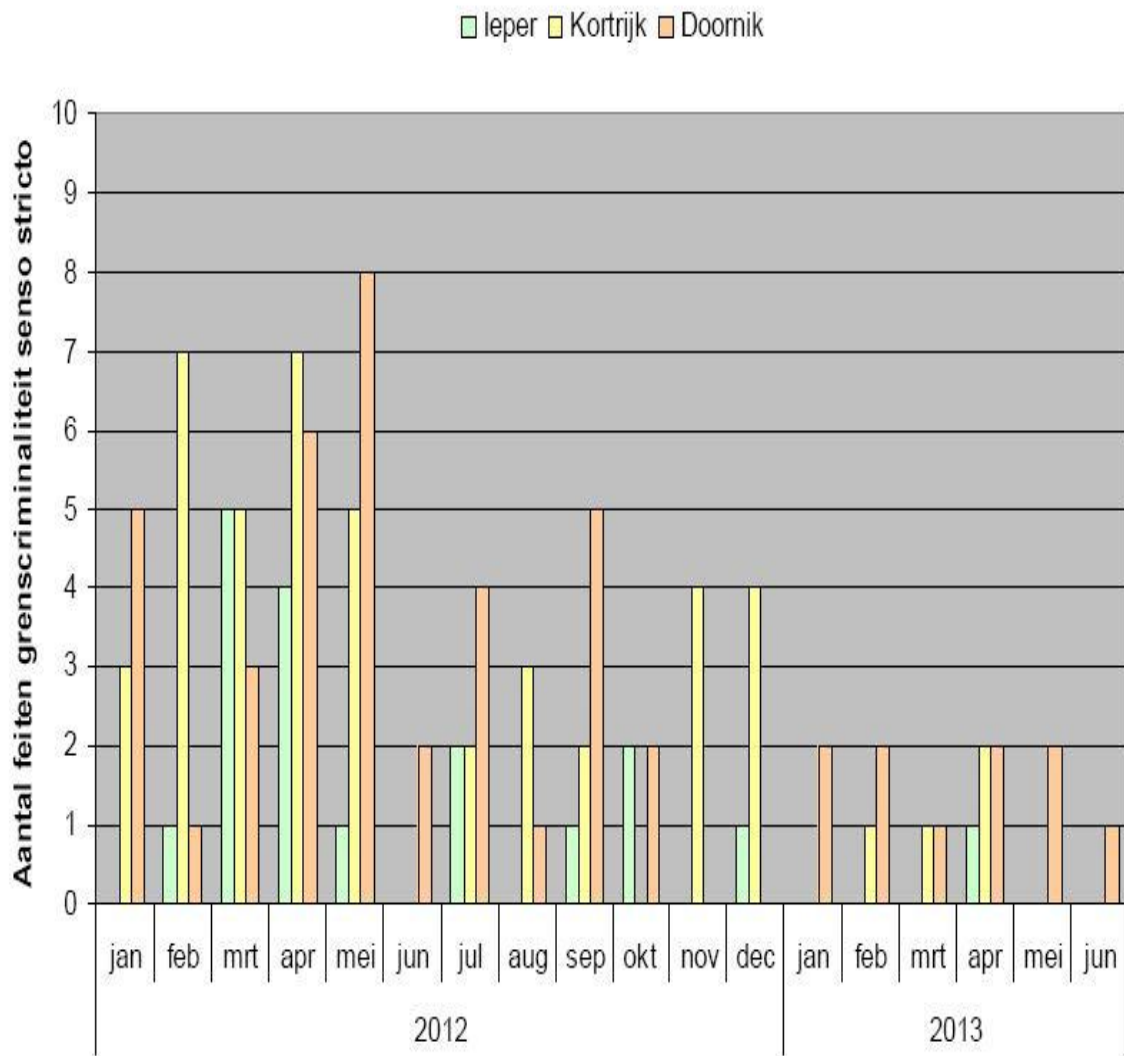
- Dossier garage
- Diefstal gewapenderhand

De AIK's (Doornik, Ieper en Kortrijk) staan in voor de opname van de gegevens in de referotheek BAOBAB.

Grafiek 1: Aantal feiten grenscriminaliteit senso stricto per fenomeen

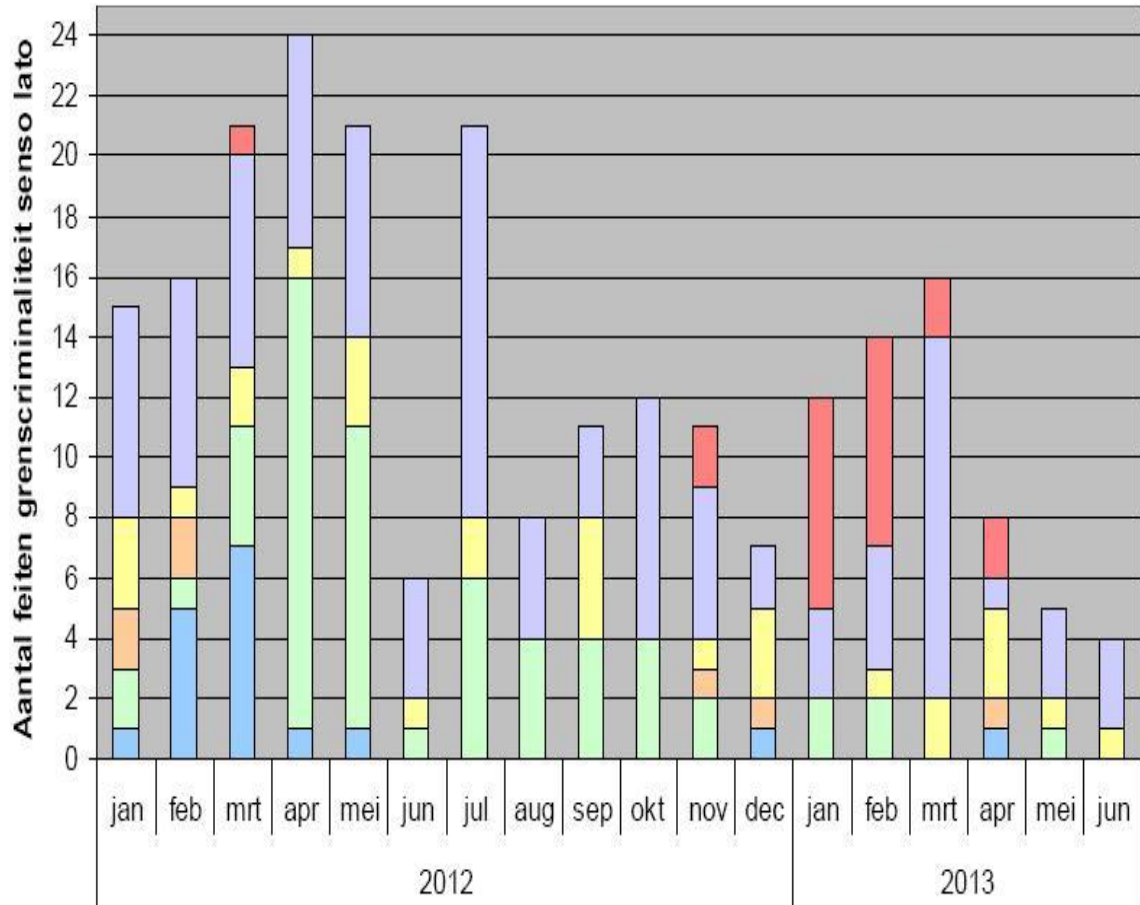

Grafiek 2: Aantal feiten grenscriminaliteit senso stricto per arrondissement

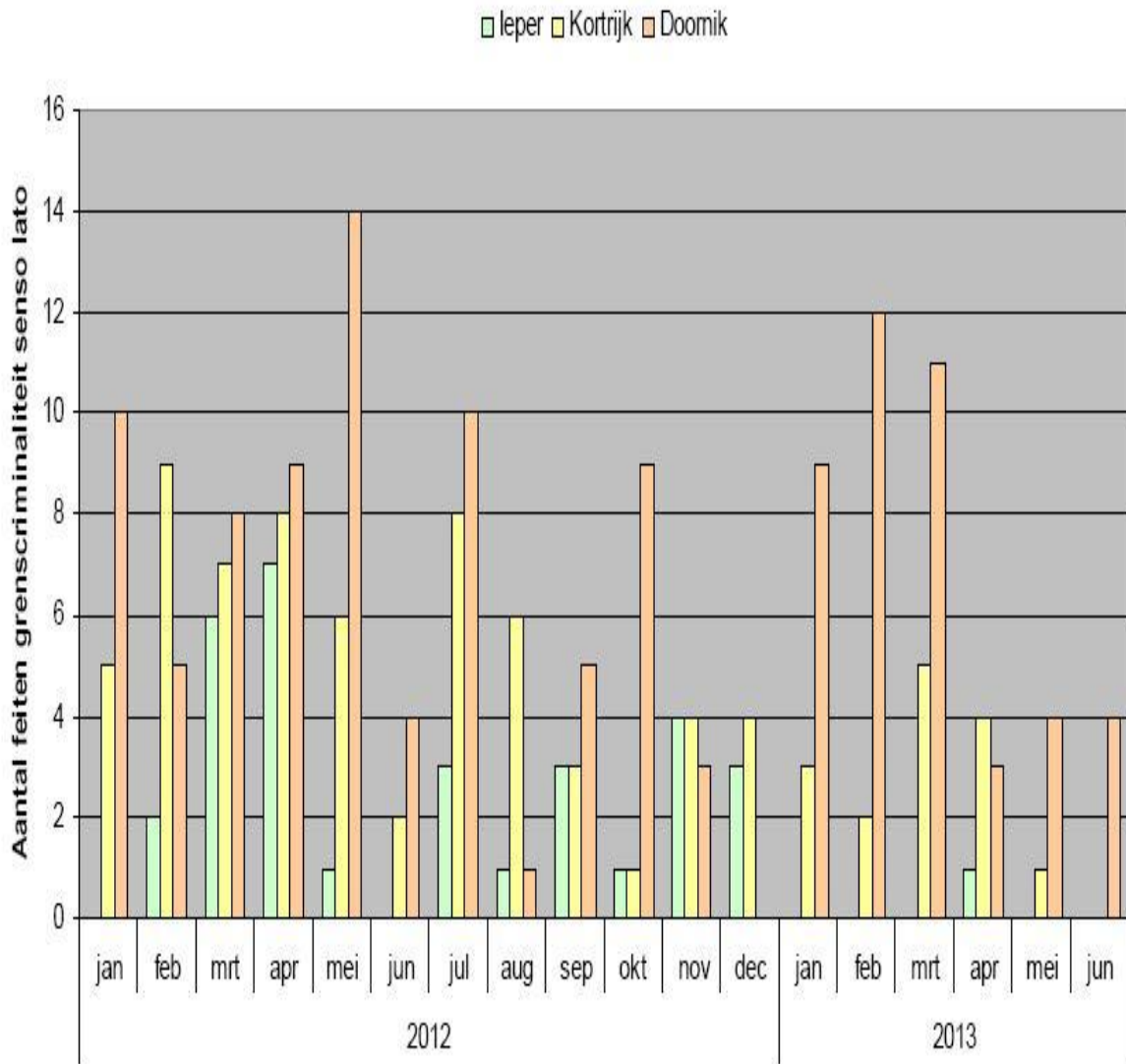

Grafiek 3: Aantal feiten grenscriminaliteit senso lato per fenomeen

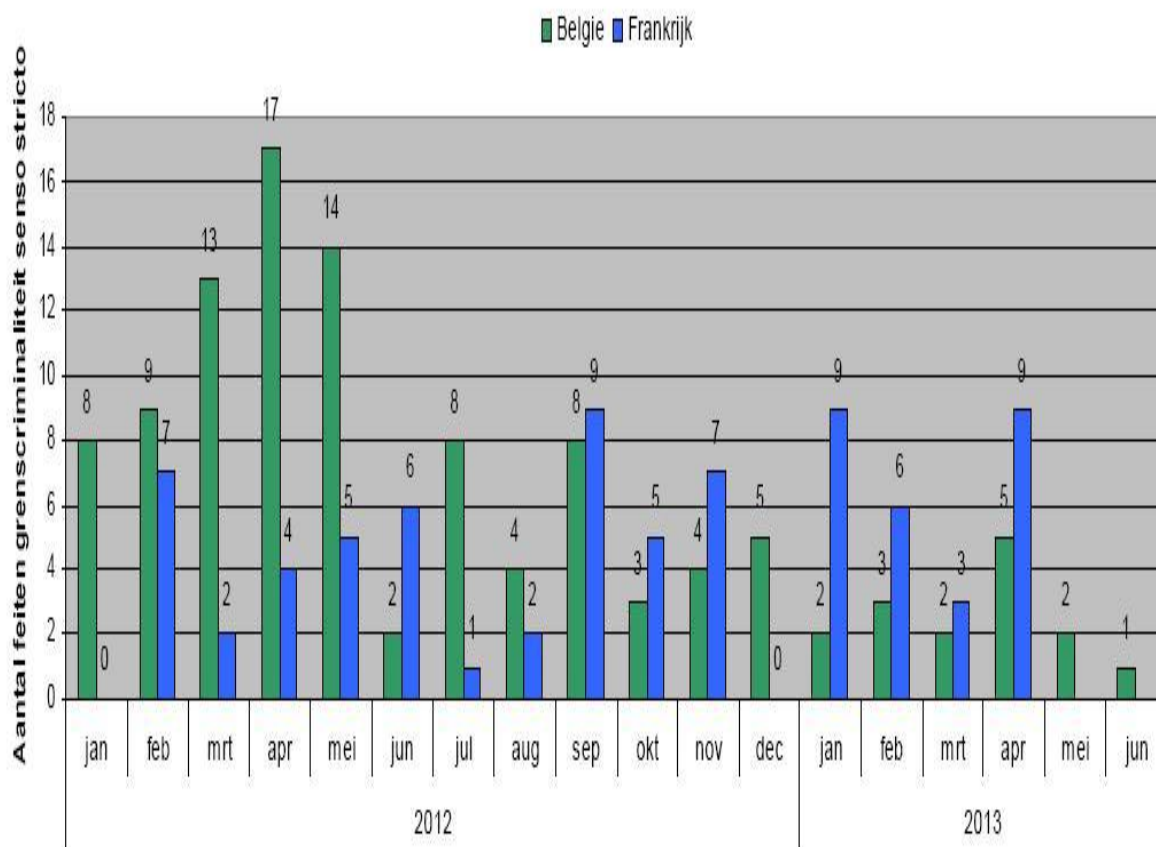
■ Ramkraak
 ■ Homejacking
 ■ Home-invasie
 ■ Carjacking
 ■ Dossier garage
 ■ Diefstal gewapenderhand

Grafiek 4: Aantal feiten grenscriminaliteit senso lato per arrondissement

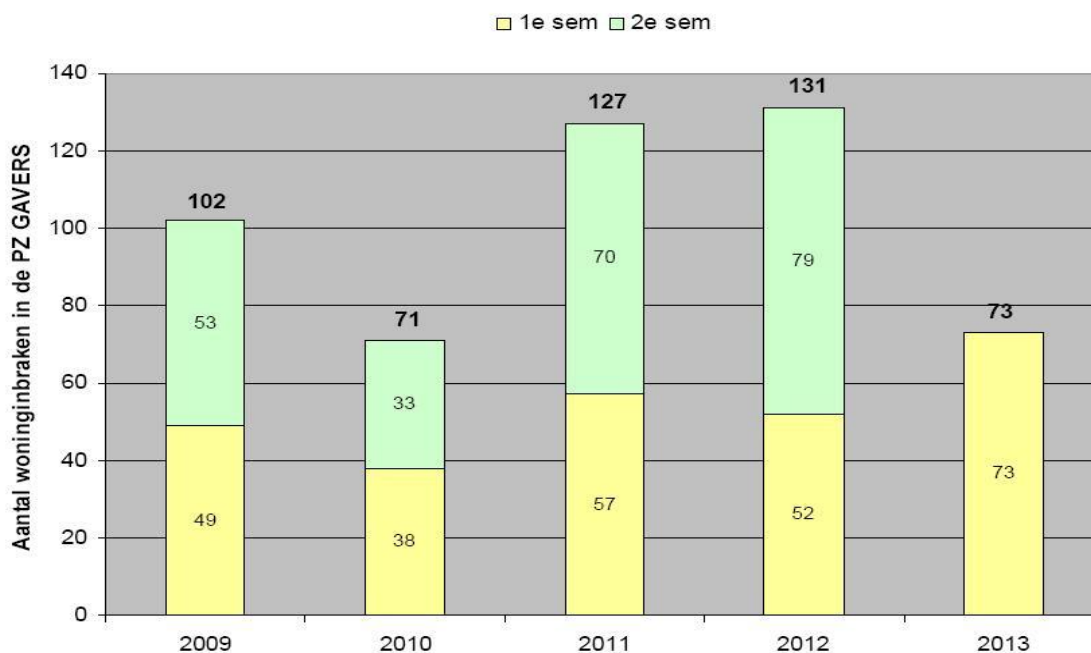
Grafiek 5: Aantal feiten grenscriminaliteit senso stricto Frankrijk (slechts input tot 05 mei 2013) en België

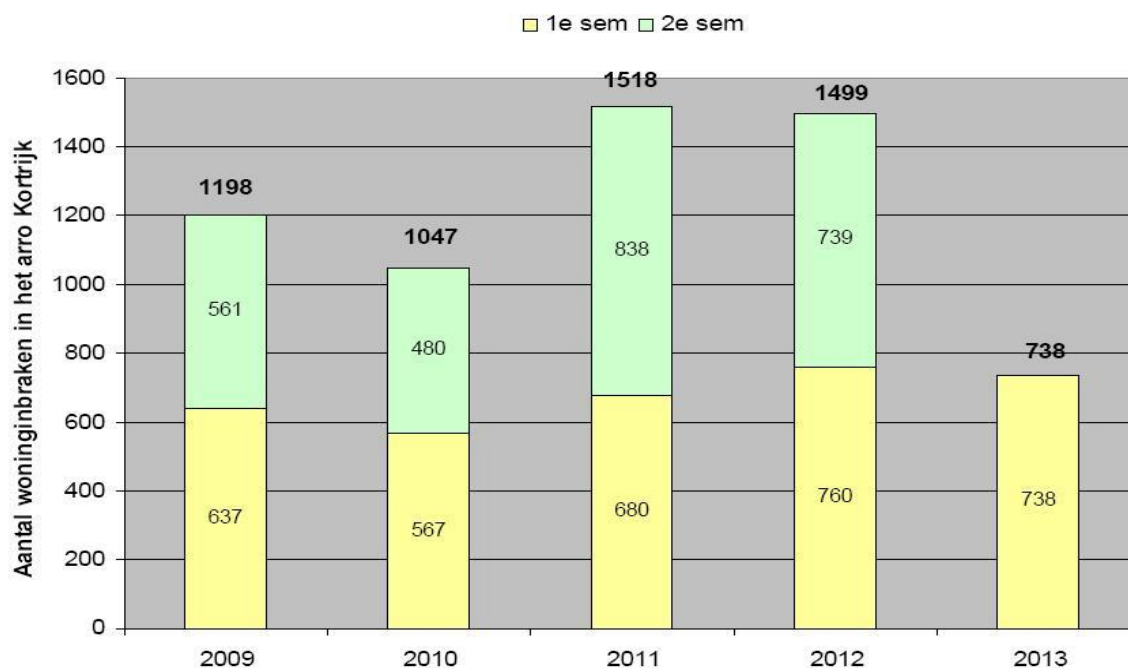
WONINGINBRAKEN PZ GAVERS 2009-1^e SEM 2013

Grafiek 1 Aantal woninginbraken per jaar uitgesplitst per semester 2009-1e sem 2013 in de PZ GAVERS (ANG & databank AIK)

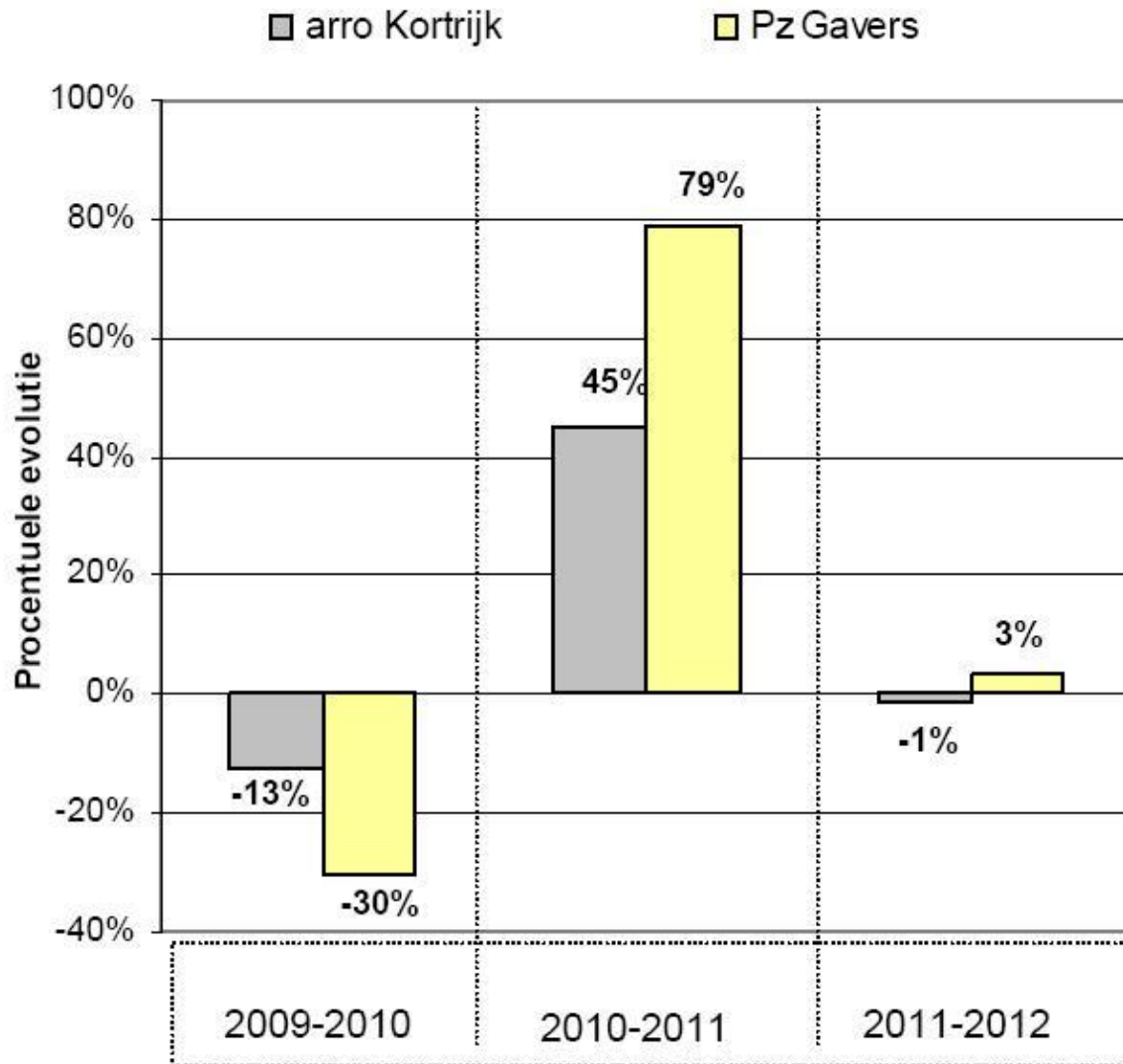

Grafiek 2 Aantal woninginbraken per jaar uitgesplitst per semester 2009-1e sem 2013 in het arro Kortrijk (ANG & databank AIK)

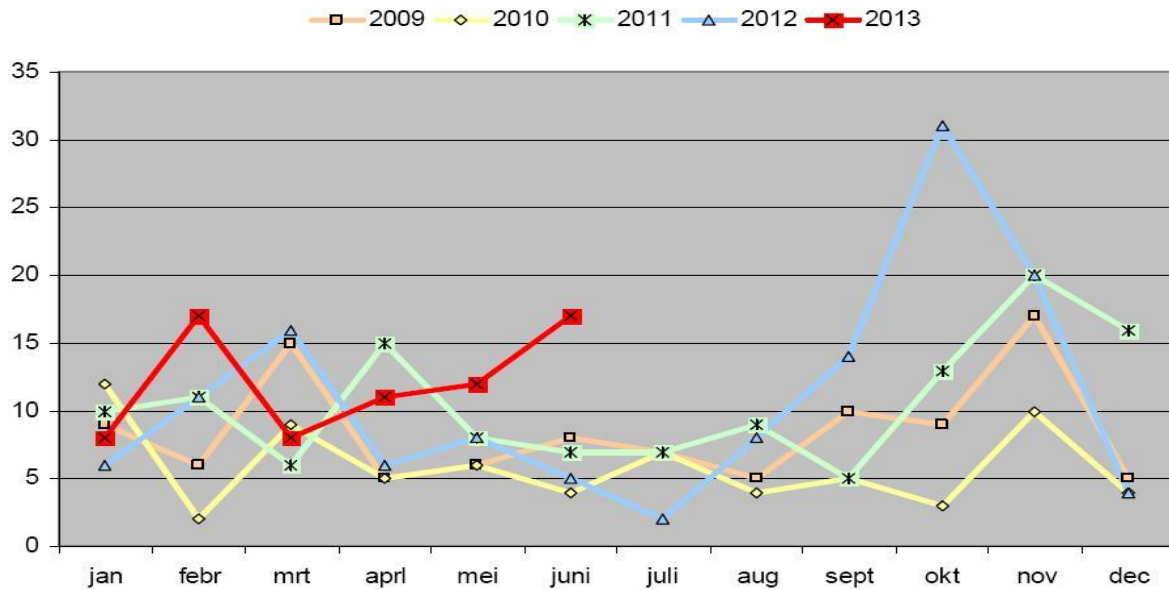
Uit bovenstaande grafieken komt naar voren dat er binnen de PZ GAVERS een zeer sterke toename kent van het aantal woninginbraken in het 1^e semester van 2013 in vergelijking met de voorgaande eerste semesters van de jaargangen in de PZ GAVERS. Op arrondissementeel vlak is er minder sprake van een piek voor het eerste semester van 2013.

Grafiek 3 Evolutie van het aantal woninginbraken 2009-2012 in de PZ GAVERS en het arro Kortrijk (ANG)

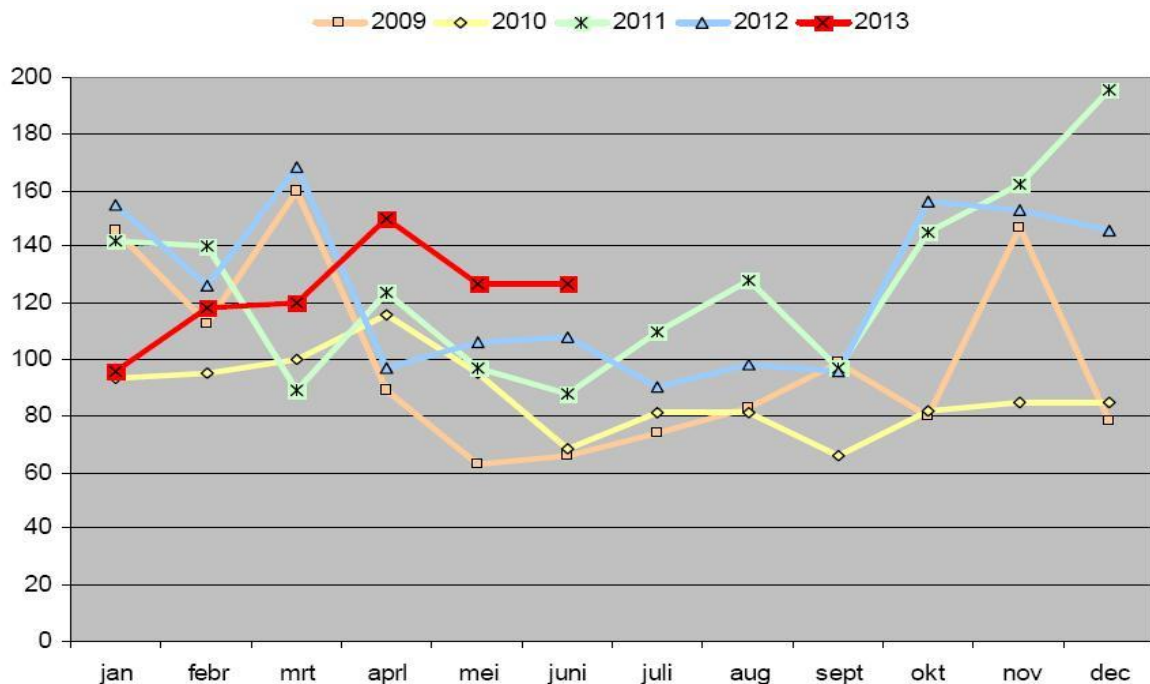

Het aantal woninginbraken daalde in de PZ GAVERS in 2010 (ivm 2009) sterker dan binnen het ganze arrondissement Kortrijk. De zeer sterke stijging van het aantal woninginbraken in 2011 trad binnen de PZ GAVERS nog sterker op dan binnen het arrondissement Kortrijk. Ten aanzien van 2011 treedt er in 2012 zowel in de politiezone GAVERS als in het arrondissement Kortrijk een status quo op.

Grafiek 4 Aantal woninginbraken per jaar uitgesplitst per maand 2009-1e sem 2013 in de PZ GAVERS (ANG & databank AIK)

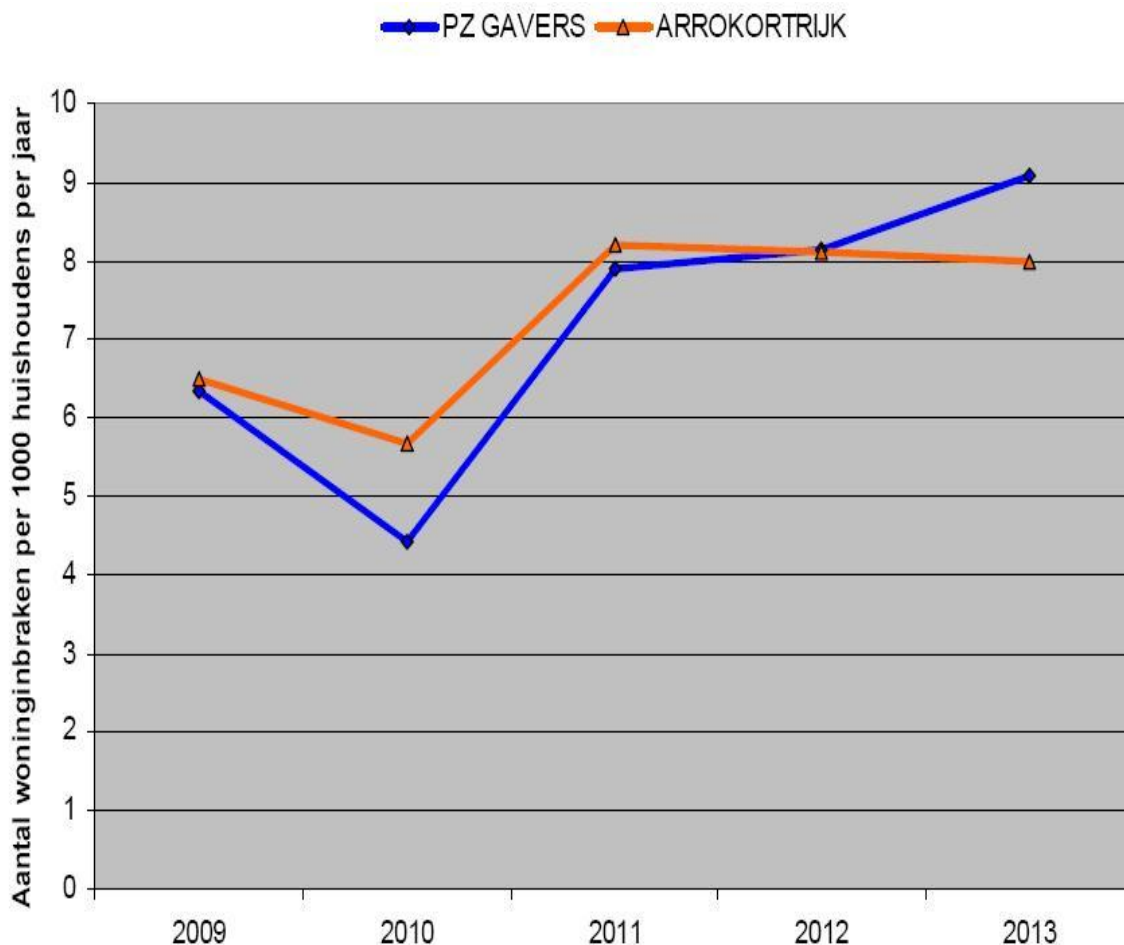

Grafiek 5 Aantal woninginbraken per jaar uitgesplitst per maand 2009-1e sem 2013 in het arro Kortrijk (ANG & databank AIK)

Uit bovenstaande grafieken komt naar voren dat voor de PZ GAVERS sept-okt-nov 2012 piekmaanden waren voor het aantal woninginbraken. In februari, mei en juni 2013 geschieden er opvallend veel woninginbraken in de PZ GAVERS. Dezelfde trend tekent zich af in het arrondissement Kortrijk, daar de maanden april, mei en juni 2013 steeds het hoogste aantal woninginbraken vertonen in vergelijking met de voorgaande jaren (2009-2012).

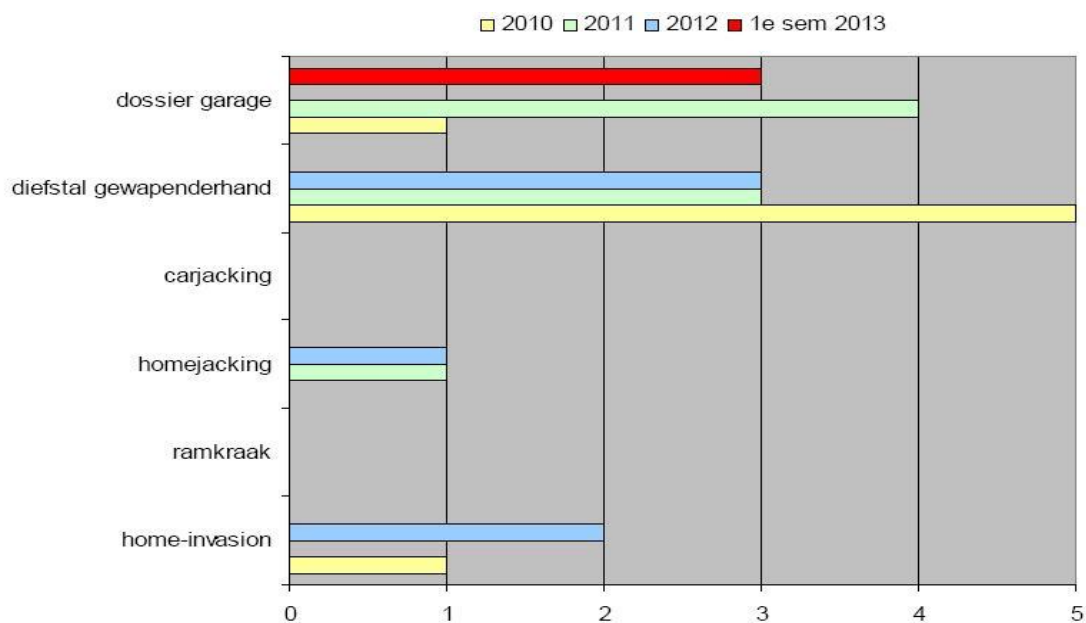
Grafiek 6 Risico op woninginbraken in de PZ GAVERS en in het arrondissement Kortrijk 2009-2013 (ANG & databank AIK)

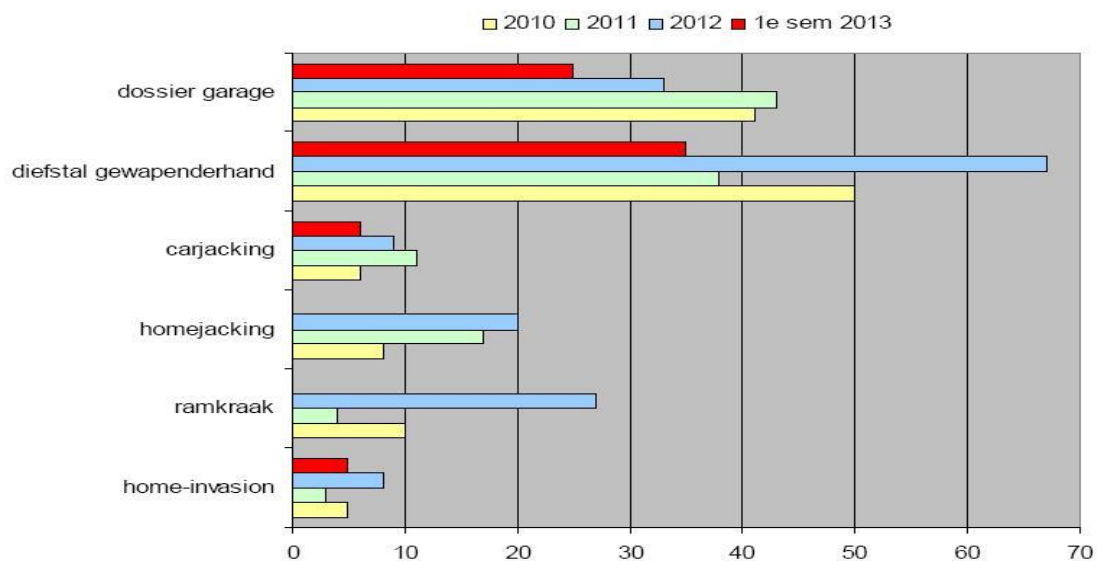
Het risico op woninginbraken ligt binnen de PZ GAVERS steeds onder het arrondissementeel risico. Voor 2013 (zie voetnoot)¹ zou er mogelijks voor het eerst een hoger risico op woninginbraken zijn in de politiezone in vergelijking met het arrondissement.

Grafiek 7 Het aantal feiten van grenscriminaliteit sensu stricto en sensu lato in de PZ GAVERS 2009-1e sem 2013 (databank AIK)

¹ Voor 2013 heb ik het aantal woninginbraken voor het eerste semester van 2013 verdubbeld om het totale aantal woninginbraken voor gans 2013 te kennen. Het risico op woninginbraken in 2013 is bijgevolg een schatting

Grafiek 8 Het aantal feiten van grenscriminaliteit sensu stricto en sensu lato in de PZ GAVERS 2009-1e sem 2013 (databank AIK)

Uit bovenstaande grafieken merkt men op dat de PZ GAVERS relatief weinig getroffen wordt door feiten van grenscriminaliteit (sensu stricto & sensu lato) doorheen de jaren. Net zoals arrondissementeel naar voren komt dat de “dossiers garage” sterk toenemen in het eerste semester van 2013, is er een zelfde trend waar te nemen in de PZ GAVERS.²

² Onder grenscriminaliteit sensu stricto vallen de homejackings, de carjackings, de ramkraken en de home-invasions. Onder de sensu lato definitie vallen naast de vier voorgaande fenomenen de “dossiers garage” en de “diefstallen gewapenderhand.”

Bijlage 3:

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Vakgroep Strafrecht en criminologie

28/11/2012

Contactpersoon

Marjolein Hoorelbeke

Marc Cools

e-mail

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

Marc.Cools@ugent.be

tel. en fax

tel: 0473 30 96 81

tel : +32 9 264 84 78

fax : +32 9 264 84 98

Geachte heer, geachte mevrouw

Mijn naam is Marjolein Hoorelbeke, ik ben studente Master in de Criminologische wetenschappen aan de universiteit van Gent. In het kader van mijn masterproef voer ik een onderzoek naar schaalvergroting bij de lokale politie in West-Vlaanderen. Met dit onderzoek wil ik naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen een blik werpen op een mogelijke schaalvergroting bij de lokale politiezones en daarbij sleutelfiguren naar hun standpunt bevragen. Gegeven uw functie neem ik daarom contact op met U.

De wetenschappelijke opbouw, de uitvoering en de verwerking van het onderzoek wordt gesuperviseerd door mijn promotor aan de universiteit van Gent, Prof. Dr. Marc Cools.

Bent u bereid uw toestemming te verlenen tot deelname aan dit persoonlijk project?

In ruil voor uw medewerking kan u, indien gewenst, een exemplaar bekomen van mijn onderzoek.

De praktische uitvoering van het onderzoek is gepland in 2013, in theorie vanaf maart. Mag ik u daarvoor om organisatorische redenen vragen om mij te informeren hoe u hier tegenover staat

vóór 1 februari 2013?

Rond deze periode neem ik zelf even contact met u op wanneer ik nog geen respons heb ontvangen. Indien u nog verdere vragen hebt, aarzel niet om contact met mij op te nemen. Uw medewerking is van het grootste belang voor het welslagen van dit project.

Hopend op een positief gevolg dank ik u bij voorbaat.

Met de meeste hoogachting,

Marjolein Hoorelbeke
Kampenhove 14
8551 Heestert
Masterstudente Criminologie (Ugent)

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

TEL: 0473 30 96 81

Prof. Dr. Marc Cools
Lid Vakgroep Strafrecht en Criminologie
Universiteitstraat 4
9000 Gent
Belgium

Tel: ++32 (0)9/ 264 84 78

Mail: Marc.Cools@ugent.be

Bijlage 4:

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Vakgroep Strafrecht en criminologie

10/01/2013

Contactpersoon

Marjolein Hoorelbeke

Marc Cools

e-mail

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

Marc.Cools@ugent.be

tel. en fax

tel: 0473 30 96 81

tel : +32 9 264 84 78

fax : +32 9 264 84 98

Geachte heer, geachte mevrouw

Mijn naam is Marjolein Hoorelbeke, ik ben studente Master in de Criminologische wetenschappen aan de universiteit van Gent. In het kader van mijn masterproef voer ik een onderzoek naar schaalvergroting bij de lokale politie in West-Vlaanderen. Met dit onderzoek wil ik naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit in West-Vlaanderen een blik werpen op een mogelijke schaalvergroting bij de lokale politiezones en daarbij schrijf ik U aan voor een verkennend gesprek, voor dat ik van start ga met het bevragen van sleutelfiguren in West-Vlaanderen.

Gegeven uw functie neem ik daarom contact op met U.

De wetenschappelijke opbouw, de uitvoering en de verwerking van het onderzoek wordt gesuperviseerd door mijn promotor aan de universiteit van Gent, Prof. Dr. Marc Cools.

Bent u bereid uw toestemming te verlenen voor dit verkennend gesprek ?

In ruil voor uw medewerking kan u, indien gewenst, een exemplaar bekomen van mijn onderzoek.

De praktische uitvoering van het onderzoek is gepland in 2013, in theorie vanaf maart. Daarom zou ik graag met U een afspraak maken **na 15 februari 2013** ?

Wanneer ik nog geen respons zou ontvangen hebben, neem ik zelf even contact op met U. Indien u nog verdere vragen hebt, aarzel niet om contact met mij op te nemen. Uw medewerking is van het grootste belang voor het welslagen van dit project.

Hopend op een positief gevolg dank ik u bij voorbaat.

Met de meeste hoogachting,

Marjolein Hoorelbeke
Kampenhove 14
8551 Heestert
Masterstudente Criminologie (Ugent)

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

TEL: 0473 30 96 81

Prof. Dr. Marc Cools
Lid Vakgroep Strafrecht en Criminologie
Universiteitstraat 4
9000 Gent
Belgium

Tel: ++32 (0)9/ 264 84 78

Mail: Marc.Cools@ugent.be

Bijlage 5:

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Vakgroep Strafrecht en criminologie

15/01/2013

Contactpersoon

Marjolein Hoorelbeke

Marc Cools

e-mail

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

Marc.Cools@ugent.be

tel. en fax

tel: 0473 30 96 81

tel : +32 9 264 84 78

fax : +32 9 264 84 98

Geachte heer, geachte mevrouw

Mijn naam is Marjolein Hoorelbeke, ik ben studente Master in de Criminologische wetenschappen aan de universiteit van Gent. In het kader van mijn masterproef voer ik een onderzoek naar schaalvergroting bij de lokale politie in West-Vlaanderen naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit. De wetenschappelijke opbouw, de uitvoering en de verwerking van het onderzoek wordt gesuperviseerd door mijn promotor aan de universiteit van Gent, Prof. Dr. Marc Cools.

Enkele weken geleden hebt U een brief tot medewerking aan mijn onderzoek ontvangen. Gegeven het feit dat uw medewerking werd verleend tot dit onderzoek, neem ik opnieuw contact op met U. In eerste instantie wil ik U bedanken voor uw medewerking zodat ik het onderzoek van mijn masterproef kan verwezenlijken.

Deze brief bevestigt uw deelname en bevat in bijlage nadere relevante informatie over mijn masterproef en enkele praktische punten ter voorbereiding van het interview.

Indien U nog niet werd gecontacteerd (telefonisch of per e-mail) om een afspraak te maken in de maand maart/april, zal ik in de komende dagen met U contact opnemen hiervoor. Indien u nog verdere vragen hebt, aarzel niet om contact met mij op te nemen.

Hopend op een vlotte samenwerking, dank ik U bij voorbaat.

Met de meeste hoogachting,

Marjolein Hoorelbeke
Kampenhove 14
8551 Heestert
Masterstudente Criminologie (Ugent)

Marjolein.Hoorelbeke@ugent.be

TEL: 0473 30 96 81

Prof. Dr. Marc Cools
Lid Vakgroep Strafrecht en Criminologie
Universiteitstraat 4
9000 Gent
Belgium

Tel: ++32 (0)9/ 264 84 78

BIJLAGE:

Doelstelling van masterproef:

Het doel van mijn onderzoek is een bijdrage te leveren tot de discussie over een mogelijke schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen door enerzijds het fenomeen van georganiseerde diefstallen (naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit) aan de hand van objectieve cijfers in kaart te brengen. Anderzijds zou via een literatuurstudie een onderzoek worden gevoerd naar (territoriale) schaalvergroting als passend antwoord voor de operationele context. Vanuit deze studie kan worden gekeken naar de samenwerkingsverbanden aan de Belgisch-Nederlandse grens die destijds hebben geleid tot een fusie van lokale politiezones.

Als laatste en belangrijkste punt in de uitvoering van de masterproef, wordt een bevraging van sleutelfiguren georganiseerd die een federaal, arrondissementeel en lokaal standpunt kunnen weergeven.

Maatschappelijke relevantie:

Het doel van dit onderzoek is dat er kan worden bijgedragen tot de discussie om te evolueren tot een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen. Er kunnen een aantal aanbevelingen worden geformuleerd bij de interzonale aanpak inzake grensoverschrijdende criminaliteit die bij deze verdere besluitvorming in acht worden genomen en waarop politie vanuit criminologisch oogpunt niet direct zicht op had.

Theoretische relevantie:

De theorie van waaruit men gaat kijken op schaalvergroting bij de lokale politiezones in West-Vlaanderen, is de community oriented policing-gedachte. Dit kan gezien worden vanuit het feit dat schaalvergroting hier wordt gerealiseerd vanuit de dienstverlening en veiligheidszorg naar de burgers toe zodat men beter kan anticiperen op de aanpak van de georganiseerde diefstallen en het hiermee gepaarde onveiligheidsgevoelens van de burgers die grensoverschrijdende criminaliteit verwezenlijkt.

Praktische informatie over het interview:

Eerst en vooral wil ik benadrukken dat de anonimiteit in het onderzoek wordt verzekerd. In de masterproef worden geen namen noch plaatsen vermeld van respondenten. Er wordt enkel een algemene verwerking gemaakt van de standpunten op lokaal niveau (kopschefs, voorzitters politiecolleges), federaal niveau en arrondissementeel niveau (Dirco, Dirjud, Procureur des Konings). Op die manier kunnen de respondenten een duidelijke ongecensureerde visie geven over dit onderwerp waardoor het interview in alle vertrouwen kan worden afgenomen.

Als tweede punt zou ik uw toestemming willen vragen om het interview audiovisueel op te nemen. De reden hiervoor is dat tijdens een interview niet alles kan worden genoteerd zodat relevante informatie verloren gaat voor het onderzoek. Dit is louter voor de verwerking van de gegevens en wordt voor geen andere doeleinden gebruikt. Uit dit audiovisueel gesprek worden enkel de gegevens voor de analyse samengevat.

Het derde en laatste punt wijst op de duur van het interview. Dit zal afhankelijk gesteld worden van de respondent en de nodige informatie die deze voor het onderzoek heeft. Een interview zal naar schatting ongeveer 2 uren duren, afhankelijk van de respondent kan dit niet of langer uitlopen.

Bijlage 6:

NAAM GEÏNTERVIEWWDE: DATUM
INTERVIEW: TIJDSDUUR INTERVIEW: CODE
GEÏNTERVIEWWDE: GESLACHT GEÏNTERVIEWWDE:

VRAGEN VERKENNEND GESPREK:

Introductie:

Goeiemiddag,

ik wil u eerst en vooral bedanken omdat u ingestemd heeft voor dit gesprek.

In mijn masterproef onderzoek ik of de georganiseerde diefstallen die in de grensregio van West-Vlaanderen gepleegd worden als een mogelijk oorzaak kunnen worden gezien voor een operationele en functionele schaalvergroting van de lokale politie. Met operationeel/functioneel bedoel ik: functionele vergroting/samenwerking: bijvoorbeeld basisdiensten als recherche, verkeer, wijk, onthaal en interventie die samen opereren over de huidige zones heen. operationele samenwerking: zoals de effectieve samenwerking op het terrein door korpsen.

Dit is een verkennend gesprek om meer inzicht te krijgen in de praktische uitvoering van een schaalvergroting in een lokale politiezone. Hierbij wordt informatie vergaard die dan als kennis wordt gebruikt bij het interviewen van sleutelfiguren in West-Vlaanderen. Het is de bedoeling om inzicht te krijgen in de reden voor het samengaan van deze lokale politiezones en die terug te koppelen naar de visie op schaalvergroting vanuit de masterproef. Essentieel is inzicht te verkrijgen in het feit of en hoe schaalvergroting kan bijdragen tot een betere inzet in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit (centraal doel van de masterproef).

Ik neem dit gesprek op om een volledige versie te verkrijgen en te kunnen verwerken in de masterproef zodat geen enkele relevante informatie verloren gaat. Anonimiteit wordt verzekerd van uw persoon, alhoewel U er wel rekening moet mee houden dat de zone bij naam wel wordt vermeld. Maar uw persoonlijke naam wordt niet in deze masterproef vermeld. Na de verwerking van dit gesprek wordt de opname gewist! Dit gesprek kan maximum twee uurtjes duren.

Heeft U nog vragen?

Beginvraag:

Kunt U met wat vertellen over de vroegere werking van PZ Maasmechelen en Lanaken apart (heel kort)?

Zoals bijvoorbeeld uit hoeveel manschappen bestond de PZ Maasmechelen en Lanaken elk apart?

Hoeveel gemeentes/steden zaten er samen in één politiezone ? Van welke zone was U vroeger korpschef?

De politiezone Maasmechelen en politiezone Lanaken hebben een fusie ondergaan op vrijwillige basis sinds 2010-2011?

Topics:

1) Kunt u me wat vertellen over de hoofdredenen die eigenlijk aan de basis lag voor de wens naar schaalvergroting/ de fusering tussen de lokale politiezones ?

2) U wordt waarschijnlijk als politiezone grenzend aan Nederland geconfronteerd met grenscriminaliteit

a. Met welke soorten grensoverschrijdende criminaliteit wordt U zoal geconfronteerd?

b. Hoe werd dit fenomeen dan vooral aangepakt voor de fusie met de andere zone ?

3) Was het ook een bedoeling om met de fusie een betere strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit te kunnen inzetten ?

a. Hoe wordt dit dan nu aangepakt ? (na de fusie)

4) Wat zijn de voordelen die ondertussen werden ondervonden? Welke zijn de belangrijkste operationele winstpunten? Vind U dat dit voor vertaling vatbaar is naar andere zones of is dit voorbarig?

5) Zijn er ondertussen al negatieve elementen die bij het concept over het hoofd zijn gezien?

a. Zijn ze opgelost of oplosbaar en hoe?

6) Is de rol van Dirco, Dirjud en PDK ten opzichte van jullie veranderd? Hoe stonden deze personen ten opzichte van een schaalvergroting van deze lokale politiezones? En hoe was de samenwerking/verband met de federale politie van dit arrondissement voor de fusie? Hoe is die nu erna?

7) Hoe stonden de burgemeesters ten opzichte van de schaalvergroting? Is hun visie ondertussen gewijzigd?

8) Zijn er redenen waarom of waarvoor je NOOIT tot een schaalvergroting zou overgaan?

VRAGEN ONDERZOEK:

Introductie:

Goedemiddag,

ik wil u eerst en vooral bedanken omdat U ingestemd heeft voor dit gesprek.

In mijn masterproef onderzoek ik of de georganiseerde diefstallen die in de grensregio van West-Vlaanderen gepleegd werden/worden door Franse daderbendes (gezien als grensoverschrijdende criminaliteit) als een mogelijke oorzaak kunnen gezien worden voor een operationele en functionele schaalvergroting van de lokale politie. Met operationeel/functioneel bedoel ik: functionele vergroting/samenwerking: bijvoorbeeld basisdiensten als recherche, verkeer, wijk, onthaal en interventie die samen opereren over de huidige zones heen. operationele samenwerking: zoals de effectieve samenwerking op het terrein door korpsen.

Dit gesprek is bedoeld om uw persoonlijk standpunt te weten te komen omtrent schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen en of dat de grensoverschrijdende criminaliteit (waar grote delen van West-Vlaanderen mee worden geconfronteerd) een reden kan zijn hiervoor. Hiermee wordt bedoeld dat ik inzicht wil verwerven in het feit of een operationele of functionele schaalvergroting zal leiden tot een betere strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Omdat een schaalvergroting van lokale politiezones zou moeten leiden tot meer slagkracht op operationeel gebied.

De informatie die hier wordt verzameld wordt verwerkt tot kennis waarmee de masterproef kan bijdragen aan de discussie over een al dan niet mogelijke schaalvergroting van lokale politiezones in West-Vlaanderen. Essentieel is inzicht te verkrijgen in het feit of en hoe schaalvergroting kan bijdragen tot een betere inzet in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit (centraal doel van de masterproef).

Ik neem dit gesprek op om een volledige versie te verkrijgen en te kunnen verwerken in de masterproef zodat geen enkele relevante informatie verloren gaat. Anonimiteit wordt verzekerd van uw persoon. Uw persoonlijke naam wordt niet in deze masterproef vermeld. Na de verwerking van dit gesprek wordt de opname gewist! Dit gesprek kan maximum twee uurtjes duren.

Heeft U nog vragen?

Vragen aan korpschefs West-Vlaanderen:

Om een beeld te krijgen van iedere zone: - Bent u als korpschef tevreden met de grootte van uw politiekezone? - Uit hoeveel manschappen bestaat deze zone? - Uit hoeveel gemeenten bestaat deze zone?

In 2012 bereikte het aantal feiten al een ongekend hoogtepunt (al meer dan 300 feiten tegen de maand oktober in Zuid-West-Vlaanderen) samen met de toenemende driestheid van de daders. -Heeft deze zone te maken met georganiseerde diefstallen gepleegd door franse daderbendes (grensoverschrijdende criminaliteit)? Welke soort fenomenen dan?

Topic's:

- 1) Hoe gaan jullie als zone te werk bij de aanpak van deze georganiseerde fenomenen? (enkel als zone apart) Zijn er specifieke maatregelen, procedures,... zowel proactief/preventief als repressief en nazorg? (kort geschetst)
- 2) Zijn er speciale overeenkomsten met de federale gerechtelijke politie van dit arrondissement? (kort geschetst)

Zo ja, kan U enkele projecten beschrijven ? Werkt dit volgens U ? Wat is de rol van Dirco/Dirjud hierin ?

- 3) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak van deze georganiseerde diefstallen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones? Hoe zou die aanpak er dan volgens U uitzien?

- 4) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?
- 5) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)
- 6) Als onderdeel: Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen, die worden gepleegd door franse daderbendes, kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Hoe ziet U dit op operationeel vlak (proactief/preventief, repressief en nazorg)?

- 7) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Zijn er nog andere redenen voor U ? Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner) Ziet U in de omgeving gelijken voor een fusie? Wie ?

- 8) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen? Hoe ziet u dat operationeel ? Indien men kiest voor een bepaalde benadering, zal dit niet in conflict komen te staan met de andere benaderingen en de randvoorwaarden ? Welke vormen van schaalvergroting zijn volgens U nog mogelijk ?

- 9) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? Zie bijlage (onderaan). Zullen volgens U de andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

10) 'Kleinere zones' worden in elk van hun basisfuncties volwaardig verzekerd. Niet altijd zelfstandig, waar nodig, nuttig of efficiënter doet men beroep op laterale steun. Voor hen is het veel voordeliger en efficiënter om te fuseren met andere zones.

Denkt U dat als U een grotere zone vormt U meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid om de grensoverschrijdende criminaliteit beter te kunnen aanpakken aan beide zijden van de grens? (Meer mogelijkheden, geloofwaardiger en professioneler)

- 11) Vanuit de COP-gedachte is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politieke zone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden ?

Er leven veel onveiligheidsgevoelens bij de bevolking rond de georganiseerde diefstallen van de franse daderbendes. Een schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en denkt U zo beter te kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens van burgers ?

12) Zou uw lokale overheid al klaar zijn voor een schaalvergroting ? Wat is de houding van uw burgemeester ten opzichte van een schaalvergroting? Aangezien door een fusie van lokale politiezones hun zeggenschap voor een deel kan worden aangetast.

13) Hoe ziet U de rol van uw Dirco/ Dirjud/ PDK in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

14) De kwaliteit van het politiemangement en het politiebestuur moet voldoende zijn om tot een schaalvergroting over te gaan.

Denkt U dat deze zone over kwaliteit genoeg beschikt om een groter korps te kunnen leiden ? Zowel het management binnen het korps als de burgemeesters ?

Vragen aan Baobab-cel en DirCo:

Topic's:

1) Op de site van Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet had ik in het kader van BAOBAB dossier gelezen dat er extra maatregelen worden genomen*

Kan u een top 5 (of 10) meegeven van maatregelen die u in de strijd tegen de grenscriminaliteit zou willen gebruiken om betere resultaten te verkrijgen?

Wat is uw specifieke rol hierin ?

DIRCO : In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Wat is precies de rol voor het Arrondissementeel Informatie Kruispunt in dat domein?

Welke is de rol van uw diensten daarin?

Hoe coördineert U dit naar uw lokale politiezones toe zodat men tot een werkbare structuur kan komen ?

2) Waarover dient u meer te beschikken om in uw actuele rol om een meerwaarde te kunnen betekenen bij de strijd in en tegen de grenscriminaliteit?

3) Wat verwacht u het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?

Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

4) Hoe ziet U een oplossing voor een verbeterde samenwerking of afstemming met Frankrijk, op het niveau van de politiediensten en justitie?

5) Aan schaalvergroting bij lokale politiezones gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Wat is uw mening over een betere interzonale of geïntegreerde samenwerking?

Hoe kan dit volgens u beter worden georganiseerd op korte, middellange of lange termijn ?

6) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

7) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen. Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen,

namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

8) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting van lokale politiezones ervoor kan dienen om onder andere het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken ?

9) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

10) Vanuit de COP-gedachte is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiekezone. Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening kan worden behouden of worden verbeterd ? Er leven veel onveiligheidsgevoelens bij de bevolking rond de georganiseerde diefstallen van de Franse daderbendes. Een schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en denkt U dat men met een schaalvergroting (en grotere slagkracht) beter zal kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens van burgers ?

11) Hoe ziet U uw rol als Dirco/ Dirjud/ PDK in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones ?

12) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen. Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Betekent deze schaalvergroting dan ook dat deze zou moeten doorgevoerd worden op lokaal vlak?
Indien niet, hoe ziet u dan de coördinatie in het domein van de grenscriminaliteit vanuit een hoger echelon?

Vragen aan burgemeester:

Algemeen:

1) Wat vindt U, als voorzitter van het politiecollege, over de werking van uw lokale politiekezone ? Bent u daar tevreden over ?

2) En over de grootte van de politiekezone ?

3) Wat denkt U over de samenwerking van federale politie en lokale politie in dit arrondissement?

4) Heeft deze gemeente/ politiekezone te maken gehad met georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes/ grensoverschrijdende criminaliteit ?

Topics:

5) Wat is uw rol als burgemeester/voorzitter van het politiecollege in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes) ?

6) Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?
Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?
Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiekezones in de strijd tegen grenscriminaliteit?

7) Waarover die U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen

betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit ?

8) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan U een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

9) Vreest U niet voor uw aandeel in het zeggenschap over lokale politiezone ?

10) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomenen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

11) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

12) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

13) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Zijn er nog andere redenen voor U ? Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner) Ziet U in de omgeving gelijken voor een fusie? Wie ?

14) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen? Hoe ziet u dat operationeel ? Indien men kiest voor een bepaalde benadering, zal dit niet in conflict komen te staan met de andere benaderingen en de randvoorwaarden ? Welke vormen van schaalvergroting zijn volgens U nog mogelijk ?

15) Vanuit de COP-gedachte (*community oriented policing*) is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden of beter moet worden ?

Kan men daardoor beter inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens van bevolking ?

16) Ziet U de kwaliteit van uw politiebesteding als voldoende wanneer bij lokale politie wordt overgegaan tot een schaalvergroting ?

Vragen tweedelijns federale politiedienst:

1) Kan U een duidelijk beeld schetsen van hoe deze dienst werkt in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit?

2) Hoe ziet U een oplossing voor een verbeterde samenwerking of afstemming met Frankrijk, op het niveau van de politiediensten en justitie?

- 3) Na jaren van samenwerking met de Franse politie en douane heeft U wellicht vanuit uw rol in het CCPD een heel duidelijk beeld op wat exact ontbreekt om aan een efficiënte bestrijding te werken van de grenscriminaliteit?

Wat zijn voor u de essentiële tekortkomingen om efficiënt de strijd tegen de grenscriminaliteit aan te kunnen gaan?

Hoe ziet voor u de ideale samenwerking eruit om tot een heel bevredigend resultaat te komen? Hoe ziet u heel concreet op korte termijn de vermindering van de grenscriminaliteit een feit worden?

- 4) In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Verloopt volgens u de samenwerking tussen de lokale en de federale politie op dit punt optimaal? Wat kan volgens u verbeterd worden?

- 5) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting van lokale politiezones ervoor kan dienen om onder andere het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken ?

- 6) Welke rol zou u idealiter willen spelen in de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Welk is volgens het ideaal om echt succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden ?

Wat ontbreekt u hiervoor nu? Wat wenst u hiervoor dat wordt aangepast zien naar

- Werking

- Structuur

- Middelen etc ...

- 7) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen. Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit? Betekent deze schaalvergroting dan ook dat deze zou moeten doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Indien niet, hoe ziet u dan de coördinatie in het domein van de grenscriminaliteit vanuit een hoger echelon?

Vragen DirCo:

- 1) Kan U me iets vertellen over de maatregelen die de federale gerechtelijke politie van dit arrondissement genomen heeft/ neemt in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit en de recente gewelddadige georganiseerde diefstallen die hiermee gepaard gaan ?

Wat is uw specifieke rol hierin ? Welke is de rol van uw diensten daarin? In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd tegen de grenscriminaliteit? Welke is precies de rol voor het Arrondissementeel Informatie Kruispunt in dat domein? Hoe coördineert U dit naar uw lokale politiezones toe zodat men tot een werkbare structuur kan komen ?

- 2) Wat verwacht U het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd? Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit? Hoe en door wie moet dit concreet worden gerealiseerd?

- 4) Wat is volgens U ideaal om écht succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden?

- 5) Waarover die U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit ?

- 6) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door Franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing? Of als een onderdeel ervan?

- 7) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting ervoor kan dienen om het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken?

- 8) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen?

- 9) Hoe ziet U uw rol als Dirco in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones?

- 10) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Hoe ziet u de coördinatie in het domein van de grenscriminaliteit vanuit een hoger echelon?

Vind U dat deze schaalvergroting (provinciaal) zou moeten worden doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Vragen aan West-Vlaamse mandataris:

Vragen:

- 1) Wat is uw rol in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes)?

- 2) Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?

Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit?

Neemt u zelf initiatieven om de eventuele hiaten in de operationele invulling van de zones te compenseren?

- 3) Waarover dient U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit?

- 4) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan U een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

- 5) Hoe ziet U schaalvergroting in West-Vlaanderen?

- 6) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomenen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

- 7) Wat is uw mening als voorzitter van het CIC-overleg ivm een nauwere operationele samenwerking?
Is het langer houdbaar dat zones een eigen dispatching in stand houden?

Wat zijn daar de voordelen en nadelen van?

- 8) Wat is concreet uw visie op de toekomst van de dispatchingstrategie naar de lokale politiezones toe?

- 9) Welke zijn volgens u tot op heden de grootste struikelblokken geweest?
Hoe kunnen die overwonnen worden?

- 10) Wat is uw wens om te bereiken mbt het CIC en de dispatching van de lokale zones?

- 11) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak aanleiding zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

- 12) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden. Bent u het daarmee eens?

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Indien ja of nee: waarom wel of niet?

- 13) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Zijn er nog andere redenen voor U ? Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner) : akkoord?

- 14) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen? Hoe ziet u dat operationeel? Indien men kiest voor een bepaalde benadering, zal dit niet in conflict komen te staan met de andere benaderingen en de randvoorwaarden ? Welke vormen van schaalvergroting zijn volgens U nog mogelijk ?

- 15) Hoe ziet u één of meerdere opties binnen de aangekondigde schaalvergroting van de federale politie naar het provinciale niveau?

- 16) Is er volgens u een verband met de schaalvergroting van brandweer (4 in West-Vlaanderen) en justitie (gans de provincie)?

Hoe ziet u de politionele afstemming hierop?

- 17) Vanuit de COP-gedachte (*community oriented policing*) is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden of beter moet worden ?

Kan men daardoor beter inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens van bevolking ?

Vragen aan Procureur Des Konings:

- 1) Op de site van Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet had ik in het kader van BAOBAB dossier gelezen dat er extra maatregelen worden genomen

Kan u een top 5 (of 10) meegeven van maatregelen die u in de strijd tegen de grenscriminaliteit zou willen gebruiken om betere resultaten te verkrijgen? Wat is uw specifieke rol hierin? Welke is de rol van uw diensten daarin? Hoe coördineert U dit naar uw lokale politiezones toe zodat men tot een werkbare structuur kan komen?

2) Na jaren van samenwerking met de Franse Justitie hebt u wellicht een heel duidelijk beeld op wat exact ontbreekt om aan een efficiënte bestrijding te werken van de grenscriminaliteit? Hoe ziet voor u de ideale samenwerking eruit om tot een heel bevredigend resultaat te komen? Hoe ziet u heel concreet op korte termijn de vermindering van de grenscriminaliteit een feit worden?

3) Wat verwacht u het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd? Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit? Hoe en door wie moet dit concreet worden gerealiseerd?

4) Wat is volgens U het ideaal om écht succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden?

5) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing? Of als een onderdeel ervan?

6) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

7) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting ervoor kan dienen om het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken?

8) Hoe ziet U uw rol als Procureur Des Konings in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones?

9) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

10) Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Vragen federale mandataris:

1) Hoe ziet U het verhaal rond van schaalvergroting bij lokale politie heel concreet?

2) Wat ziet U het meest werkelijkheid worden in de nabije toekomst voor de lokale politiezones? Een fusie, associatie of 'politiezorgregio'?

3) Denkt U dat de kwaliteit van de lokale dienstverlening voor de burger zal kunnen worden behouden of verbeterd? En zal het respect voor de principes voor de geïntegreerde politiewerking worden behouden?

4) Wat is volgens U het beste, een schaalvergroting vanuit financieel- en personeelsoogpunt (bedrijfseconomisch) of vanuit kwaliteitsgericht oogpunt van politie?

5) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomenen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

- 6) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

- 7) Ziet U problemen rijzen bij de burgemeesters of voor de burgemeesters (o.a. misschien minder zeggenschap), maar ook voor het huidig politiemangement zelf ?
- 8) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)
- 9) Hoe ziet u één of meerdere opties binnen de aangekondigde schaalvergroting van de federale politie naar het provinciale niveau?
- 10) Is er volgens u een verband met de schaalvergroting van brandweer (4 in West-Vlaanderen) en justitie (gans de provincie)?

Hoe ziet u de politionele afstemming hierop?

- 11) Wat is uw wens om vanuit het federale luik te bereiken mbt het CIC en de dispatching van de lokale zones?

Is het langer houdbaar dat zones een eigen dispatching in stand houden?

- 12) Wat zijn daar de voordelen en nadelen van?
- 13) Wat is concreet uw visie op de toekomst van de dispatchingstrategie naar de lokale politiezones toe?

14) Welke zijn volgens u tot op heden de grootste struikelblokken geweest?
Hoe kunnen die overwonnen worden?

15) Hoe moet de federale politie zich garanderen van het beoogde effect van de provinciale opschaling in verhouding tot de eventueel blijvende versnippering van de lokale zones?

Bijlage vragen:

Drie benaderingen van schaalvergroting:

- a. Ruimtelijke schaalvergroting: (als men spreekt over schaalvergroting spreekt men in de eerste plaats over dit) Een zone kan zodanig groot gemaakt worden dat alle effecten van een schaalvergroting worden mislopen. Toch enige beperking wat ruimtelijke schaalvergroting betekent, alhoewel met de steeds toenemende informatica zal het toch misschien mogelijk worden.
- b. Bedrijfseconomische schaalvergroting: De opzet van deze benadering is om met de minimale grootte slagkracht en synergie te creëren, dit betekent samenvoegen om met minder middelen hetzelfde te doen. Vb. Met 300 mensen kunnen we betere dienstverlening voorzien en dergelijke...
- c. Kwaliteitsgerichte schaalvergroting: De schaalvergroting moet in functie zijn van bepaalde kwaliteitseisen. De afstand tussen de lokale overheden, lokale politie en bevolking kan te groot worden bij een schaalvergroting. Zeker en vast wanneer men spreekt van korpsen met 250 à 300 mensen.

Er zijn een aantal randvoorwaarden waarmee vooraf moet worden rekening gehouden:

- financiën: indien daar geen rekening mee wordt gehouden dan zit men aan het financieringsmodel en aan het politiemodel te prutsen. Moet er dan nog een geïntegreerde politiedienst op 2 niveaus zijn, gefinancierd door lokale en federale overheid ?

- Zeggenschap: dit gaat erom wat de lokale overheid dan nog te vertellen heeft en hoever is deze dan betrokken? Wat is de macht van de burgemeester in heel dit verhaal? Burgemeesters gaan er van uit als de politie moet

aansluiten bij een centrumstad, de gemeenten op gaan in de politieraad en het politiecollege en ze dan te klein zijn om zich daarin nog te manifesteren en net te groot om te zeggen we doen er niets aan.

Andere vormen van schaalvergroting:

* geografische schaalvergroting: van verschillende West-Vlaamse politiezones, bijvoorbeeld Mira, Gavers, Vlas, Midow, Grensleie en Riho.

* schaalvergroting van de ondersteunende diensten of processen: zoals bijvoorbeeld, een samenvoeging van middelen. Op het eerste gezicht denk ik hierbij aan bijvoorbeeld het verspreiden van de sturingstool InfoCOP over het West-Vlaamse grondgebied, de investeringen in materiaal of nog de ondersteuning op HR-vlak. Dit kan leiden tot een betere effectiviteit in het opsporen of het anticiperen op fenomenen. Volgens de logica zal de ene samenvoeging leiden tot een betere uitwerking van een andere schaalvergroting en samenwerking. Bijvoorbeeld de verspreiding van de gestuurde briefingstool InfoCOP kan leiden tot een efficiëntere operationele schaalvergroting.

Afsluiting:

Ik ben aan het einde gekomen van het interview, is er nog iets van relevante informatie dat U me wilt meegeven of wilt u nog iets toevoegen aan dit gesprek?

Ik wil u van harte bedanken voor dit interview en ik hoop dat U dit een aangenaam interview vond. De informatie die ik hier heb verzameld zal zoveel mogelijk tot kennis worden omgezet voor de masterproef. Deze informatie wordt op volledige anonieme wijze verwerkt in de masterproef. En als ik de informatie heb verwerkt zoals ik die in de masterproef zal aan bod laten komen, zal ik deze versie naar U e-mailen voor feedback. Indien er elementen zijn waarmee u niet akkoord bent of u zich herinnerd dat ze anders moeten worden voorgesteld, dan heeft U de mogelijkheid om daar op te reageren. Ik geef U nogmaals mijn contactgegevens.

Bedankt voor de ontvangst.

Bijlage 7:

Interview 1

Visie van de interviewer: mijn visie over schaalvergroting is zeer beperkt, de wetenschappelijke literatuur biedt niet zodanig veel informatie.

J.S:

Het onderwerp van de masterproef is te afgebakend:

Grensoverschrijdende criminaliteit is niet samen te brengen met schaalvergroting. Iedereen is bezig met schaalvergroting van de lokale politiezones maar helemaal niet met grensoverschrijdende criminaliteit als een mogelijke oorzaak voor een schaalvergroting. Het zal moeilijk zijn om dit te beargumenteren en aan te brengen in de politiewereld maar ook om aan te tonen dat dit een luik kan zijn in de discussie rond schaalvergroting, want grensoverschrijdende criminaliteit heeft vooral betrekking op capaciteit en samenwerking.

Schaalvergroting is op lange termijn een toekomstperspectief voor elke lokale politiezone, zeker en vast een gedwongen schaalvergroting. De gemeentelijke/lokale overheden zijn daar nu nog niet klaar voor. Dit kwam ook naar voor bij de vorige politiehervorming, de toenmalige schaalvergroting naar interpolitiezones (IPZ's) is grotendeels vrijwillig gebeurd, desalniettemin zijn er ook andere voorbeelden. Er is nooit echt iemand die bepaald heeft welke gemeentes een interpolitiezone moesten vormen, dit werd meestal vanuit de lokaal niveau zelf beslist.

De conclusies die uit uw masterproef zullen voortkomen, kunnen evengoed van toepassing zijn op andere vormen van criminaliteit zoals drugsriminaliteit, geweldscriminaliteit, diefstal, woninginbraken, etc... Essentieel is om te zoeken naar specifieke conclusies die kunnen worden getrokken in het geval van grensoverschrijdende criminaliteit. Waarschijnlijk zullen de conclusies die voortkomen uit uw onderzoek niet alleen gelden voor grensoverschrijdende criminaliteit maar ook veralgemeenbaar zijn naar andere vormen van criminaliteit.

Een specifieke schaalvergroting om de grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken is in die mate niet zo relevant en geen geldend fenomeen in het werkveld. Grensoverschrijdende criminaliteit kan wel een bijdrage leveren tot eventuele schaalvergroting maar zal nooit het hoofdargument vormen voor schaalvergroting van lokale politiezones.

Dwingt grensoverschrijdende criminaliteit naar een mogelijke schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? Helemaal niet !!!

De fusie heeft geen rechtstreekse impact op de drugsriminaliteit in deze grensstreek. Vanuit de fusie is er meer slagkracht en meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden maar of dat nu te maken heeft met een fusie of samenwerking kan men zich niet over uitspreken.

Hoofdredeenen die aan de basis lagen voor de fusie van de politiezones Maasmechelen en Lanaken:

1) Meer slagkracht: (de belangrijkste aanleiding)

In elke zone apart waren te weinig middelen en slagkracht ter beschikking om een effectieve dienstverlening te leveren aan de bevolking, zowel op het vlak van criminaliteitsbestrijding, overlastbestrijding als verkeer. Alles beperkte zich tot het minimum dat kon worden verzet en daar stopte het.

Daarnaast vond men in de andere zone niet meteen een nieuwe korpschef. Er was weinig interesse in die kleine zone juist omdat zo weinig mogelijkheden bood. Dit vormde ook een aanleiding die de gesprekken over een fusie op gang liet komen.

2) Synergie:

Door synergie creëert men een aantal winsten die opnieuw kunnen worden geïnvesteerd in het korps zodat de slagkracht opnieuw wordt verhoogd.

De fusie vertoonde een aantal winsten, bijvoorbeeld dubbele functies die niet nodig waren (bijvoorbeeld op het vlak van ondersteuning), zoals twee boekhouders, twee korpschefs. Vrijgekomen mensen en middelen worden anders en beter ingezet.

3) Financieel:

Een lokale politiezone vraagt een flinke dotatie maar noch de federale, noch de gemeentelijke dotatie mag gedurende twee jaar niet lager zijn dan voor de fusie. Hieruit kan worden afgeleid dat een schaalvergroting niet als een besparingsmaatregel mag worden gezien. De gemeenteraden en politieraden van beide zones hebben bij de fusie gesteld dat het ook niet meer mag zijn.

De gemeentes Maasmechelen en Lanaken zijn niet de rijkste gemeenten maar een bedoeling van de fusie was toch de uitgaven van de lokale politie te stabiliseren.

Uiteindelijk kost een fusie meer. Er bestaat geen fusie die geen (extra) kosten met zich meebrengt. Het blijft een vraagteken of de meerkost die voort komt uit de fusie naar de toekomst toe zal blijven. Nadien kan een afname wel maar niet in die mate dat er iets (kostenbesparend) uit te halen is.

Dus vanuit financieel oogpunt een fusie doorvoeren is niet de bedoeling?

J.S:

Nee, maar indien men echt wil fuseren vanuit de doelstelling het financieel goedkoper te doen dan kan het in principe wel. Met een focus op

de afstemming van de activiteiten zal het kostenbesparend en goedkoper werken. De vrijgekomen middelen investeert men niet meer in politie en doet er iets anders mee (als gemeentelijke en federale overheid). Dit is buiten de wetgeving gerekend, bij een fusie van politiezones mag men twee jaar niet minder investeren en na twee jaar is het niet meer aan de orde omwille van de indexaties.

In West-Vlaanderen blijft men ook op het minimum zitten in de grensoverschrijdende criminaliteit, schaalvergroting die een betere slagkracht veroorzaakt, kan dan ook een betere strijd bieden tegen de grensoverschrijdende criminaliteit?

J.S:

De slagkracht verhogen om expliciet de grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken bevindt zich niet in het concept van schaalvergroting. Een schaalvergroting zal wel leiden tot een grote slagkracht en vanuit dat principe kan onder andere de (strijd tegen) grensoverschrijdende criminaliteit beter worden aangepakt en opgeanticipeerd omdat er meer middelen ontstaan.

Bijvoorbeeld: Met de drugscriminaliteit (en de ganse aanpassing van de drugswetgeving in Nederland met de wietpas) werd het drugtoerisme tussen Nederland, België en Frankrijk voor een deel aangepakt. De vrees voor een grotere overlast van drugstoerisme en een toename van de illegale drughandel was groot. De coffeeshops zijn niet meer toegankelijk voor Belgen waardoor in de omgeving van de coffeeshops (de buitenwijken van Maastricht) ongetwijfeld illegale vormen van handel zouden ontstaan. Om het groot te omschrijven is Lanaken één van de buitenwijken van Maastricht.

De PZ LaMa heeft inspanningen kunnen doen die de PZ Lanaken nooit afzonderlijk had kunnen doen. Bijvoorbeeld: tijdens zes maanden hebben we dagelijks acht mensen uitgetrokken voor deze vorm van grensoverschrijdende criminaliteit. In een zone van 75 mensen kan men dit nooit verwezenlijken om dagelijks acht mensen gedurende zes maanden ter beschikking te stellen in functie van grensoverschrijdende criminaliteit.

Sinds de fusie is de samenwerking met de Nederlandse politie is ook anders. Door een grote zone met meer mensen in middelen te zijn, stijgt ook de impact aan de andere kant van de grens. Het zeggenschap en belang (het gewicht) als zone die men nu in de weegschaal kan leggen bij de collega's in Nederland is veel groter dan voorheen.

Een korpschef van een vroegere kleinere zone zat aan tafel met de basis eenheidscommandant, deze persoon had weinig beslissingsmogelijkheden en kon zijn eigen middelen maar voor een beperkt deel hypothekeren.

Een korpschef van een grotere zone zit rond de tafel met de districtchefs (in Nederland). Deze personen hebben meer middelen en wegen meer door op het beleid. Toch is het niet hetzelfde als met de regiochef rond de tafel te zitten. Maar men geraakt toch een stapje hoger waardoor men als Belg meer doorweegt op het beleid en meer mogelijkheden heeft om zich te drukken op het grensoverschrijdend gebeuren.

Als korpschef komt men geloofwaardiger over bij het maken van afspraken rond het gebeuren daar er meer middelen ter beschikking zijn en de grootte van de zone meer door weegt. Een meerwaarde is dat sommige deuren gemakkelijker openen en zaken veel professioneler worden. Aan de andere kant van de grens wordt een evenknie gezocht, bijvoorbeeld een korpschef zal met zijn evenknie een gesprek voeren maar de commissaris-generaal van de federale politie zou aan de andere kant van de grens ook haar evenknie op gesprek krijgen want dan alweer meer impact heeft.

Wat is volgens U het verschil tussen schaalvergroting en samenwerking tussen zone?

J.S:

Een aantal politiezones overwegen hun schaal te vergroten omdat ze zichzelf te klein vinden, dan start men met de vraag: gaan we samenwerken of samenvoegen?

Dat kan functioneel (bepaalde delen en functies laat samenwerken of zelfs samenvoegen) of structureel en dan zit men al heel snel aan een fusie. Op een zeker ogenblik kan er, vrijwillig of gedwongen, worden overgegaan van functioneel naar structureel.

Gedwongen schaalgrootte: zoals in de centrumsteden een optimale schaalvergroting met 300 mensen per korps. Ik ben absoluut voor schaalvergroting maar ik ben wel tegen die 'optimale (gedwongen) schaalvergroting'. Er zit daar nog iets tussen, noch vrijwillig, noch gedwongen (zoals men in mijn zone tot een schaalvergroting is gekomen).

Drie benaderingen van schaalvergroting: (en die mogen niet uit elkaar worden getrokken.)

1) Ruimtelijke schaalvergroting: (als men spreekt over schaalvergroting spreekt men in de eerste plaats over dit)

Een zone kan zodanig groot worden dat alle effecten van een schaalvergroting worden mislopen. Er is toch enige beperking wat ruimtelijke schaalvergroting betekent, alhoewel met de steeds toenemende informatica zal het toch misschien mogelijk worden.

Bijvoorbeeld in het kader van grensoverschrijdende criminaliteit: er zijn heel veel stemmen die hier opgaan om langs de grens met Nederland een zone te maken (langs de oost-grens van limburg) van Bree tot in Riemst, een grenszone van ongeveer een honderd kilometer. Dit is niet te managen want men kan geen adequate dienstverlening verzorgen. Het is moeilijk om tegen de bevolking van bijvoorbeeld Bree te zeggen dat men zich voortaan moet melden aan het onthaal van Maasmechelen voor het verlies van waardepapieren.

2) Bedrijfseconomische schaalvergroting:

De opzet van deze benadering is om met een minimale grootte meer slagkracht en synergie te creëren, dit betekent samenvoegen om met minder middelen hetzelfde of meer te doen.

Vb. Met 300 mensen kunnen we betere dienstverlening voorzien en dergelijke...

3) Kwaliteitsgerichte schaalvergroting:

De schaalvergroting moet in functie zijn van bepaalde kwaliteitseisen. De afstand tussen de lokale overheden, lokale politie en bevolking kan te groot worden bij een schaalvergroting. Zeker en vast wanneer men spreekt van korpsen met 250 à 300 mensen.

Wanneer deze standaardwaarde zou worden doorgevoerd zijn er nog drie politiekorpsen in Limburg, de vraag die men zich kan stellen: heeft men dan het politiemodel dan niet aangepast?

Er zal dus altijd een conflict zijn tussen deze drie benaderingen vandaar het perfect mogelijk moet zijn om een bepaalde verhouding te vinden tussen deze drie, een gulden middenweg. Net zoals hier werd gedaan bij de fusie van de zones. Deze drie benaderingen moeten in evenwicht staan met elkaar.

De grote hamvraag die kan worden gesteld is of er een optimale grootte bestaat ?

De optimale grootte/gedwongen schaalvergroting (die men naar voorschuijft) met 300 mensen is niet ideaal want dit kan in conflict staan met de andere benaderingen die essentieel zijn bij een schaalvergroting van lokale politiezones.

Bijvoorbeeld: als men bedrijfseconomisch kiest voor een zone met 150 of 300 personen dan kan de kwaliteit of de ruimtelijke ordening niet in evenwicht zijn omdat men zodanig verspreid is dat men niet rond komt of het gewoon te veel is.

Bijvoorbeeld: een centrumstad (als Mechelen) met een korps van 300 mensen, waarbij de vraag kan worden gesteld of dit niet te veel is of men elkaar niet voor de voeten loopt ? Als dit zo is, komt dit omdat de burgemeester te veel investeert in zijn politie. Wat is dan optimaal ?

De discussie draait meestal om het bedrijfseconomische aspect van schaalvergroting maar er zijn een aantal randvoorwaarden waarmee vooraf moet worden rekening gehouden:

- financiën: indien daar geen rekening mee wordt gehouden dan zit men aan het financieringsmodel en aan het politiemodel te prutsen.

Moet er dan nog een geïntegreerde politiedienst op 2 niveaus zijn, gefinancierd door lokale en federale overheid?

- Zeggenschap: het gaat erom wat de lokale overheid dan nog te vertellen heeft en hoever is deze dan betrokken? Wat is de macht van de burgemeester in heel dit verhaal?

Burgemeesters gaan er van uit als de politie moet aansluiten bij een centrumstad zoals Genk, de gemeenten op gaan in de politieraad en het politiecollege en ze dan te klein zijn om zich daarin nog te manifesteren en net te groot om te zeggen dat we er niets aan doen.

Grensoverschrijdende criminaliteit was hier dus geen doorwegend punt op de fusie ?

Maar u ziet wel meer slagkracht?

J.S:

De effecten die uit deze fusie zijn gehaald (vooral meer slagkracht), hebben ook hun impact gehad op de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit maar ook op andere criminaliteit. Ook in West-Vlaanderen zal dit zo zijn. De operationele winst die er wordt verkregen door een schaalvergroting, kan men inzetten tegen bijvoorbeeld de grensoverschrijdende criminaliteit maar ook andere fenomenen die belangrijk zijn op dat moment. En niet alleen de inzet op criminaliteitsfenomenen maar ook in verkeer, wijkwerking en recherche wordt uitgebreid.

Dus alle basisfunctionaliteiten zijn er operationeel beter op geworden door de schaalvergroting?

J.S:

Inderdaad, behalve in de zone twee functionaliteiten niet. Ten eerste de ondersteuning (intern gericht), logistiek en personeel die zijn flink afgebouwd en ze zijn soms met te weinig. Daarnaast is de inspanning op het vlak van verkeer behouden gebleven.

Na de politiehervorming is er enorm veel geïnvesteerd op het vlak van verkeer zodat met de fusie niet nog eens extra heeft geïnvesteerd waardoor het afgezwakt is.

Het is vooral de interventie die hier versterkt is maar daarnaast ook wijk, recherche, jeugd en gezinsdiensten (SObejegening) en onthaal.

En hoe reageert de bevolking?

J.S:

Dat kan niet worden ingeschat, aangezien de investeringen zodanig beperkt en kleinschalig zijn dat de bevolking het niet merkt. Twee kleine zones die geëvolueerd zijn naar een middelgrote zone is niet van die aard dat de bevolking veel verandering kan zien.

Een van de doelstellingen (van de fusie) was wel dat de dienstverlening naar bevolking toe, zeker het eerste jaar, behouden bleef. Vanaf het tweede jaar moet de kwaliteit van de dienstverlening worden verbeterd zodat de bevolking het wel gaat opmerken.

Bijvoorbeeld: Indien er van twee permanente interventieploegen op straat naar drie permanente ploegen op straat wordt gewisseld, is er niemand die dit hardnekkig met het blote oog opmerkt. Ook de wijkinspectie had heel veel werk en nog altijd, nu zijn er aantal wijkinspecteurs bijgekomen maar voor de bevolking zullen er nooit genoeg zijn.

Ook bij recherche werden er een aantal mensen bijgevoegd maar dit is een bodemloos vat zoals bij iedereen.

Een voorbeeld van een fusie in mijn streek, zone Mira (met een capaciteit van 133 mensen) en Gavers (met een capaciteit van 75 mensen) : in tegenstelling tot Gavers staat Mira niet zo dicht bij zijn bevolking! Zou een fusie dan wel een goed idee zijn?

J.S:

In een te grote fusie wordt alles professioneler en zal er een grotere afstand zijn tot de bevolking. Voor de politiehervorming is dit de dood

geweest van de rijkswacht, die voor een groot deel buiten de maatschappij stond terwijl men er binnen moest staan. Men kan zich ook dermate organiseren in een zone dat de kleinschaligheid behouden blijft. Maar het beleid wordt altijd groter en kent geen kleinschaligheid omdat het van boven uit wordt bepaald en de korpschef verdeelt zijn taken.

De centrumsteden zullen het meeste capaciteit opsloppen omdat daar ook nodig is waardoor de rustigere wijken en randgemeenten minder politie zullen zien die toch aanwezig is maar niet zichtbaar. Dit is het risico van een schaalvergroting, het kan enerzijds betaalbaar zijn waardoor men in zeker mate kwaliteitsvol en professioneel wordt of anderzijds wordt het niet meer betaalbaar en bouwt men af waardoor de dienstverlening niet meer goed wordt uitgebouwd.

COP-gedachte: mensen in West-Vlaanderen tonen en uiten onveiligheidsgevoelens naar aanleiding van de georganiseerde diefstallen. Meer slagkracht zal voor de bevolking de onveiligheidsgevoelens doen dalen?

J.S:

Slagkracht die gegenereerd wordt door de fusie van twee politiezones is niet in die mate dat de bevolking dat gaat merken. De bevolking zal waarschijnlijk wel gemerkt hebben dat als er niet tot een fusie werd overgegaan dat de dienstverlening naar de bevolking toe zou hebben afgenomen. Door de fusie is de dienstverlening kunnen toenemen maar die is te klein om opgemerkt te worden door de bevolking. Bevolking ligt daar niet zo wakker van omdat ze de politie enkel nodig hebben wanneer het hen past en voor de rest willen ze niets met politie te maken hebben.

Bijvoorbeeld: iedereen blijft maar roepen dat ze hun wijkinspecteur moeten kennen maar de meeste kennen hem niet of willen hem niet kennen. Dus het is nodeloos om daar te veel energie in te stoppen. Vanuit de gemeenschapsgerichte politiezorg wordt gevraagd om de wijkinspecteur zoveel mogelijk individueel te promoten, maar wat als die persoon een week met vakantie is? Dan kan men daar niet op terug vallen. Daarom is het beter om de wijkteams te promoten. Waarbij de wijkinspecteurs als team worden aanzien, als groep van mensen waaruit kan geput en gekozen worden waardoor er altijd iemand beschikbaar is.

Men klampt zich vast aan die ene persoon maar deze personen werken ook enkel acht uren per dag. Bij wijkteams zou men meer afwisselender beschikbaar kunnen zijn, op momenten dat de ene persoon niet aanwezig is wordt die vervangen door een andere wijkinspecteur. Ook via informatica zou men meer als bevolking kunnen inspelen op de agenda van de wijkinspecteur, net zoals een afspraak wordt gemaakt bij de dokter.

De rol van de dirco/dirjud/PDK:

J.S:

Hun rol in het verhaal van schaalvergroting is niet veranderend. Hun houding ten opzichte van een fusie was eerder neutraal maar onder druk van hoger af is men nu meer begaan met schaalvergroting (de nakende hervorming van de gerechtelijke arrondissementen). Deze personen vertonen nu eerder een positieve houding tegenover het gebeuren. Men ziet de voordelen in zoals de synergie en de slagkracht die uit de fusie voortkomt.

Bijvoorbeeld: in de recherche kan er meer specialisatie worden toegelaten (door een grotere capaciteit). In deze werd een opsporingsdienst en een opsporingscel opgericht.

De opsporingsdienst is meer gespecialiseerd en verdiept zich in meer economische, financiële misdrijven, zedendelicten en geweldsmisdrijven, ramkraken, moorden met gekende dader (waar de federale politie weinig tijd voor heeft). Hier vormt men één grote dienst waaronder zich de opsporingscellen bevinden. De opsporingscellen spitsen zich meer toe op de overlastcriminaliteit, zoals woninginbraken, kleine diefstallen, graffiti, vandalisme, etc...

In West-Vlaanderen heb ik de indruk gekregen dat de samenwerking met federale politie omtrent ramkraken en homejackings en dergelijke veel op de schouders van de lokale politie terecht komt in plaats van bij federale politie...

J.S:

Dat kan overal worden onderschreven. De federale politie heeft een beperkte capaciteit en eenmaal die is opgebruikt, schuift men door naar de lokale politie. De lokale politie is meestal als eerste ter plaatse en hebben dan al de vaststellingen gedaan waardoor de federale politie bij de magistratuur aangeeft dat de lokale verder moet onderzoeken.

Bij een fusie zal de operationele slagkracht hiervoor dan beter dienen ?

J.S:

Inderdaad, er is meer specialisatie binnen een politiezone waardoor er ook meer deskundigen zullen zijn die bijna de evenknie vormen van de federale politie. Deze personen in een lokale zone houden zich dan bezig met de gespecialiseerde politiezorg tot op een zeker niveau. Zoals in deze zone een opsporingsdienst is die zich met gespecialiseerde politiezorg bezig houdt en daarnaast de opsporingscellen die zich meer bezig houden met de basiscriminaliteit.

Door deze grotere slagkracht krijgt men een andere positie ten opzichte van de collega's van de federale politie wanneer met rond de tafel gaat zitten om afspraken te maken. Het gaat om een andere graad van partnerschap waarbij wordt besproken wie wat zal doen. Nochtans is het wettelijk bepaald wat er voor federale en lokale politie bedoeld is maar dat is al lang achterhaald.

Hoe stonden de burgemeester ten opzichte van een fusie ?

J.S:

De burgemeesters waren opvallend positief ten opzichte van de fusie en de resultaten die uit de fusie voortkwamen. De randvoorwaarden geven aan dat men niet mag raken aan het politiemodel waarin is voorzien dat de burgemeester zetelt in het politiecollege en in de politieraad. Dat schept een machtsverhouding die men niet graag afgeeft. Indien een schaalvergroting dwingend wordt voor de burgemeester dan wordt eigenlijk zowel het politiemodel als het zeggenschap van de burgemeester aangetast.

In zowel de politiezone Maasmechelen als Lanaken werd er enerzijds operationeel op de tenen gelopen waardoor een fusie echt voordelen bood en anderzijds waren de burgemeesters van dezelfde strekking. Nu komt er een nieuwe generatie van burgemeesters die andere ideeën hebben over de fusie.

Men wil een absolute samenwerking tussen politiezones maar er is minder sprake van een echte (toekomstige) fusie. Deze zou enkel beperkt worden tot een bepaalde vorm van schaalvergroting omdat men ervan uitgaat dat het kwaliteitsbeginsel te veel zou worden aangetast en het zeggenschap van de burgemeester op het politiegebeuren achteruit zou gaan. In het begin gingen er stemmen op dat er nogmaals moest worden gefuseerd maar dit zal niet meer voor de nabije toekomst zijn.

De vorige generatie van burgemeesters was overtuigend positief over schaalvergroting van lokale politiezones, de huidige generatie staat positief tegenover de fusie die er nu is geweest maar wensen geen verdere fusie meer. De burgemeesters moeten eerst deze fusie verteren voordat er een nieuwe fusie komt. Er zullen eerst garanties moeten komen over het zeggenschap van de burgemeesters.

Lanaken en Maasmechelen waren beiden ééngemeentezones, terwijl in Zuid-West-Vlaanderen het allemaal meer gemeentezones zijn dus daar het gaat om veel meer burgemeester dan hier.

J.S:

Een andere belangrijke randvoorwaarde is financiën. Dat speelt ook hier een belangrijke rol. Als de gemeentelijke dotatie in Lanaken niet hetzelfde is als in Maasmechelen dan zitten we met een probleem.

Stel dat er opnieuw wordt gefuseerd met bijvoorbeeld Bilzen of met de politiezone Maasland, die betaalt verhoudingsgewijs per inwoner minder aan politie dan hier. In Maasmechelen en Lanaken gaat het om 91 à 92 euro per inwoner, in Meeuwen is dat 45 euro. Om te kunnen fuseren zou de dotatie per inwoner 45 euro omhoog moeten gaan, dat is voor hen onbetaalbaar.

Als bijvoorbeeld in de ene zone de gemeentelijke dotatie minder is dan in de andere gemeente maar de federale dotatie meer is dan in de andere gemeente, kan het wel lukken om een financieel plan te maken aangezien de totale dotatie op hetzelfde neerkomt.

Het financiële aspect in een fusie mag echt niet onderschat worden. Het mag niet enkel daarop spelen maar het mag niet worden uitgesloten. Als het financiële aspect niet overeenkomt dan kan men gewoon niet overgaan tot een fusie.

Waarom zou U NOOIT tot een schaalvergroting overgaan ?

J.S:

Als voorstander van de schaalvergroting van lokale politiezones is er niet echt een reden.

Een reden kan zijn dat de kwaliteit van het politiemangement die een fusie moet verwezenlijken niet voldoende is. Samen met de bestuurlijke overheden, het politiebestuur en het politiemangement moet men de kwaliteiten hebben om een fusie door te voeren als die er niet zijn dan moet je er ook niet aan beginnen.

Bijvoorbeeld: Stel u voor zones met mensen van 60 tot 80 personen, waar de korpschef doorheen de ervaring is gegroeid tot zijn positie, die een fusie ondergaan met 3 à 4 zones. Voor een korps van ongeveer een 200 personen beschikt men beter over een managementploeg die dit kan leiden. Mensen door de ervaring gegroeid die het management gebeuren niet over zich heen hebben gekregen, moeten goed worden begeleid. Voor zo iets kan men niet terug vallen op een korpschef die doorheen de ervaring gegroeid is. Essentieel bij zo'n fusie is dat iemand aan het hoofd staat die het gewoon is om met zoveel mensen te werken en die het niet nog allemaal moet leren.

Met het concept van schaalvergroting wil men gewoon van die kleine zones van 50 tot 80 mensen af?

J.S:

Er moet een management gevonden worden die een organisatie van 150 à 300 mensen kan aansturen. Als korpschef van een kleine zone wordt het korps volledig door deze persoon gerund. Iedereen vraagt de korpschef raad wanneer er zware beslissingen moeten worden genomen. Maar vanaf 150 personen verliest men het individuele contact met het personeel. Een korps kan niet meer op dezelfde manier worden gerund vandaar het essentieel is om mensen te hebben die dit gewend zijn en die dit kunnen runnen.

Inderdaad, er werd me ook al eens gezegd dat er nog veel zones zijn (vooral kleine) die nog niet aan een schaalvergroting toe zijn, en die daarvoor aan het wachten zijn op de volgende generatie... Personen die meer geschoold zijn (hoger onderwijs) en waarbij ze wel kaas hebben gegeten van management en waarbij men niet meer moet terug vallen op officieren met een diploma middelbaar onderwijs die doorheen de ervaring gegroeid zijn.

J.S:

Dat is inderdaad zo, dat is ook een reden om het niet te doen (een schaalvergroting). Het is beter om mensen te hebben met een directiebreve. Kennis en kunde is heel belangrijk maar ervaring blijft een belangrijk element. Met alleen kennis en kunde geraakt men er ook

niet. Na een fusie wordt een officier meer zelfstandiger en kan men niet altijd meer terug vallen op een korpschef. Waardoor de managementervaring en vaardigheden van een officier veranderen en worden aangepast. Voor sommige personen werkt dit maar voor andere niet.

Ook het politiebureau en burgemeesters moeten de moeilijkheid van zo'n situatie kunnen inschatten.

Documenten over fusie PZ LaMa:

Het meest gangbare motief voor een fusie is het streven naar financiële besparingen. Door het combineren van taken en het samenvoegen van organisatorische domeinen, zal men tegen een lagere financiële kostprijs kunnen werken. Vooral de stafdiensten en de administratie kunnen goedkoper functioneren omdat er schaalvoordelen worden gerealiseerd. Daarnaast kan de operationele slagkracht van gefuseerde korpsen groter zijn. Men kan onder andere meer blauw op straat brengen. Schaalvergroting kan ook noodzakelijk zijn om bepaalde voorzieningen te handhaven of te ontwikkelen. Denk daarbij aan preventieve campagnes, verkeersopvoeding en de uitvoering van gespecialiseerde onderzoeken (sociale, fiscale fraude,...).

De mogelijke nadelen:

1) Het fusieproces zelf brengt kosten met zich mee:

Bv. de reorganisatie van het politieel apparaat, de bouw van een nieuw politiehuis en de kosten van automatisering

2) Structurele nadelen:

Een grotere afstand tussen burger en bestuur, de fysieke afstand tot het politiecommissariaat, verminderde aanspreekbaarheid van de politieofficieren, het formeler en bureaucratisch worden van de politieorganisatie (= meer managementlagen, de kosten stijgen en de besluitvorming verloopt langzamer), ook wordt het moeilijk om snel en efficiënt langs de korte informele lijnen beslissingen te nemen.

Schaalvoordelen:

1) Samengaan van een groot + klein korps: het grotere politiekorps kan de kleine organisatie tegen beheersbare marginale kosten makkelijk integreren in de bestaande organisatie.

2) Beperkte cultuurverschillen: er kan sprake zijn van een verschil in politieke signatuur van de politieraden. Daarnaast kan er een verschil zijn in de politiecultuur.

Bv. stad versus platteland.

3) Al dan niet vrijwillige fusie: een onvrijwillige fusie heeft een stuk minder kans op slagen dan een vrijwillige.

4) Een fusie moet duidelijk gebaseerd zijn op een plan van aanpak dan zal het met meer succes verlopen.

5) Administratieve organisatie: als er grote verschillen zijn in de organisaties, zowel in structuur als systemen, dan is het aannemelijk om te verwachten dat een fusie minder positieve resultaten oplevert.

6) De omvang van de fusiepartners: Fusies tussen relatief kleine partijen hebben meer kans op slagen.

Duur van het proces:

Een fusietraject neemt minimaal 3 jaar in beslag. Inclusief de voorbereiding en de afwikkeling duurde fusie van de PZ Lanaken en Maasmechelen, twee tot drie jaar. Hierbij is ook een lange periode van informele samenwerking en wederzijdse verkenning aan voorafgegaan.

Twee problemen: Er zijn diensten en organisaties (Federale politie, departement Telematica) die niet willen meewerken en het proces vertragen.

Ook vakbonden kunnen door hoge eisen te stellen de fusie op te houden.

Het is opvallend dat het fusieproces langdurig werd vertraagd door het verzet van belanghebbenden (bestuursverantwoordelijken, medewerkers, vakbonden, deskundigen, leveranciers,...).

Fusie van PZ La en Ma: De gerealiseerde fusie betreft twee kleine politiekorpsen. Na de fusie werd de politiezone verantwoordelijk voor 63 000 inwoners. De beperkte schaalrootte van de twee politiekorpsen was een motief om vrijwillig te fuseren.

De politiezone Maasmechelen was een politiezone categorie 2 en de politiezone Lanaken categorie 1 was. De politiekorpsen gaven aan dat zij moeite hadden met een fusie omdat zij bang waren hun eigen identiteit te verliezen. Belangrijk is om vooraf de verschillen te benoemen.

INTERVIEW 2

Beeld van de zone:

Politiezone A omvat de stad B en gemeente Z en heeft een korps van ■ personen, waaronder ■ operationelen en ■ CaLog. De korpschef claimt zeer tevreden te zijn over de grootte en de werkbaarheid van zijn zone.

De politiezone wordt geconfronteerd met de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes, in die mate dat ze er minder mee geconfronteerd worden dan de aangrenzende zone B en meer dan politiezone Y.

Politiezone B ligt geografisch gezien dicht bij de Franse grens terwijl PZ A meer in het binnenland ligt maar het nadeel is dat er een belangrijke snelweg richting Frankrijk pal door de zone loopt zodat ook hier de cliënten van de E17 worden opgevangen. In tegenstelling tot PZ Y die niet met snelle invalswegen op hun domein worden geconfronteerd.

In PZ A wordt men vooral geconfronteerd op grote schaal met woninginbraken en in mindere mate met homejackings en garagediefstallen.

Bijvoorbeeld: in PZ B 10 voorvallen, in PZ A 3 en in PZ Y 1.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

3 stappen:

- a. Voor: preventief gericht. Er wordt beroep gedaan op het BIN (buurt informatienetwerk) en op de waakzaamheid/sociale controle van de burger. Met het BIN zorgt de zone voor communicatie naar de burger toe in de hoop feedback te krijgen van de burgers. De zone wil mensen wakker maken/ houden en voorbereiden op het nemen van preventieve maatregelen. Er is een duidelijk effect merkbaar daar burgers sneller politie opbellen of aanspreken.

Burgers letten sneller op verdachte of vreemde personen in de straat, soms personen van allochtone origine die nog nooit eerder in de straat werden opgemerkt. Daarnaast let men ook veel meer op buitenlandse en vreemde nummerplaten.

- b. Tijdens: toezichtrondes door patrouilles (blauw moet afschrikken) en anonieme wagens. Hiermee wordt bedoeld dat men rond rijdt in de inbraakgevoelige wijken omdat het meestal dezelfde gebieden zijn die worden getroffen, toch blijven alle wijken in de zone belangrijk. Soms kunnen er twee tot drie inbraken op hetzelfde tijdstip worden gepleegd worden waarbij men dan vaststelt dat de daderbendes zich opsplitsen daarom blijft patrouilleren belangrijk.
- c. Nazorg: de wijkinspecteur gaat de volgende dag extra informatie verzamelen bij de slachtoffers en hun omgeving. Op het moment zelf is men te aangeslagen door de feiten en kan men zich niet alles klaar en duidelijk herinneren. Slachtoffers hebben dan soms pas een duidelijk beeld van wat er weg is en wat er zich heeft afgespeeld. Daarnaast wordt er ook met de omgeving van de slachtoffers gebabbeld voor de informatievergaring (bijvoorbeeld burens). Deze personen kunnen soms details weergeven waar slachtoffers niet hebben opgelet, zoals een hond die geblaft heeft of men heeft misschien iets speciaals gezien of gehoord. Door met elkaar te babbelen komt er extra informatie vrij die de recherche naast hun sporenonderzoek heel goed kunnen gebruiken. Toch zijn er bij de woninginbraken niet veel oplossingen omwille van de rondtrekkende dadergroepen.

Randinformatie: Op vier jaar tijd zijn de inbraken in het arrondissement V met 30% gestegen. De federale gerechtelijke politie van het arrondissement heeft met het project VILLA vorig jaar een doelstelling geformuleerd waarbij de woninginbraken moeten dalen.

In september, oktober en november van 2012 was er in dit arrondissement en ook in de zone een echte plaag. Politiezone A heeft hier op geanticipeerd door een constante terreinbezetting met de interventie- en verkeersploeg waardoor men zelfs enkele daders heeft kunnen vatten. De ondersteuning van de federale gerechtelijke politie in die periode liet ten wensen over. Terwijl rondtrekkende dadergroepen een nationale prioriteit is, was het advies naar de lokale zones toe om zoveel mogelijk aan technopreventief advies te doen en aan de gemeenten om de burger waakzaam te houden.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

Er is voorzien in een protocol tussen lokale en federale gerechtelijke politie in het arrondissement V inzake grensoverschrijdende criminaliteit. Dit protocol bevat zes fenomenen waaronder drugszaken, ramkraken, homejacking, carjackings en nog andere fenomenen maar geen woninginbraken. De DirJud is akkoord met het aantal feiten in dit protocol omdat deze van bij het begin een federaal aspect hebben.

Dit protocol is er gekomen doordat zeker zo'n 12% van de zaken waar een lokale zone aan begint een federale aangelegenheid is. Wij doen hun werk voor een groot deel vooraf terwijl een lokale zone die tijd in lokale zaken zou kunnen gebruiken.

Indien een lokale politiezone geconfronteerd wordt met een fenomeen die het protocol bevat en de lokale politie al ter plaatse is dan verwittigt de OGP van de zone de OGP van de federale politie. De federale gerechtelijke politie neemt de zaak dan over binnen de drie uur waarbij de lokale zone een formulier overhandigt met de relevante beschikbare informatie.

Het protocol staat momenteel onder druk want op het laatste arrondissementeel overleg werd van federale kant duidelijk gemaakt dat de fenomenen zoals garagediefstallen, homejackings en carjackings uit het protocol zouden worden geschrapt. Men zou dit volledig overlaten aan de lokale politie. Deze fenomenen vergen voor een lokale politiezone veel tijd daar het eigenlijk nog steeds een federale aangelegenheid is aangezien het Franse daderbendes zijn.

Als lokale politiezone is het continu vechten tegen de entourage van de federale politie om niet platgewalst te worden onder hun taken. Men ziet hetzelfde met de Federale Wegpolitie, zij hebben geen personeel genoeg waardoor het gerechtelijk onderzoek bij een ongeval op de autostrade of het bijzonder transport een taak wordt voor de lokale politie.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Horizontale werking is zeer belangrijk, maar operationele samenwerking tussen zones is er nog maar heel weinig in het kader van de georganiseerde diefstallen en grensoverschrijdende criminaliteit. Elke zone werkt nog het meeste apart, een eilandmentaliteit.

Hoe ?

Eerst en vooral is het essentieel om te beginnen met een performante informatie uitwisseling tussen de zones maar ook met de federale gerechtelijke politie. Het AIK (Arrondissementeel Informatie Kruispunt) kan hierin een centraal instrument spelen en zou het eigenlijk al moeten zijn. Normaal gezien is iedere lokale zone voorzien van een LIK (Lokaal Informatie Kruispunt) die informatie doorgeeft aan het AIK die een arrondissementele analyse maakt over wat er overal gebeurt die dan terug worden bezorgd aan het LIK van elke zone. Hun analyse is meestal retroactief en in de vorm van statistieken.

Voor de federale politie is er nog wat marge, voornamelijk de FGP en hun entiteiten zouden nog meer informatie moeten doorgeven aan het AIK die het dan op zijn beurt kan doorspelen naar het lokale niveau. Zoals er de gekende daders in Frankrijk zijn, modus operandi, nummerplaten, ... Lokale zones krijgen daaromtrent nog te weinig informatie zodat ze hun zoektocht daarop niet kunnen aansturen.

Bijvoorbeeld VillaDaily: de bedoeling hiervan is dat alle lokale politiezones op hetzelfde tijdstip op straat Franse wagens controleren. Een lokale zone controleert een Franse wagen op hun grondgebied zodat de nummerplaat in de gegevensbank zal worden opgeslagen maar wat een lokale zone niet weet is dat deze persoon een strafblad heeft in Frankrijk. Als lokale zone krijgt men geen feedback van de federale politie. Terwijl het lokale niveau alle informatie doorschuift naar de FGP maar niets terug krijgt waardoor men gerichter kan (helpen mee) zoeken. De output die het lokale niveau aanstuurt om te gaan zoeken is er nog altijd niet.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

PRO SCHAALVERGROTING maar enkel indien het een meerwaarde vormt voor de operationele werking.

Geen schaalvergroting vanuit theoretisch oogpunt voor mij. Op studiedagen over schaalvergroting en schaalverandering hanteert men vooral organisationele en structurele criteria vanuit budgetair, economisch en bedrijfs oogpunt.

Schaalvergroting en besparing is een absurditeit, men kan enkel besparen als men operationeel efficiënt werkt. De dag dat een zone met een performante werking een compatibele zone vindt met dezelfde performante werking is een dag dat schaalvergroting mogelijk wordt.

Het lijkt erop dat de eerste zones die aan schaalvergroting doen de omgekeerde beweging aan het maken zijn. Iedere zone heeft dezelfde basisfunctionaliteiten maar vel ze anders in en zomaar alles samen gooien is pure chaos. Schaalvergroting los van een duidelijke visie over wat operationeel moet worden bereikt en hoe men dat wil bereiken, is absurd. Zijn er eigenlijk wel al zones met het oog op schaalvergroting vertrokken vanuit het startpunt met een analyse omtrent de optimale werking van de organisatie (vooral dan qua sturing, middelen, inzet,...)?

Belangrijk is te kijken naar een maximale performantie die er per directie, per dienst, per shift en per persoon is waarbij men aan een minimum van kost en een maximum rendement moet zitten zodat een optimaal schaalvoordeel kan worden gecreëerd. Hier in de organisatie wordt gepoogd om efficiënte cijfers te halen per persoon. Voor een schaalvergroting moet alles in cijfers worden gemeten en worden vergeleken met de cijfers van de andere zone.

Er moet worden geanalyseerd wat je meet, waar je op aan stuurt, wat zijn de parameters van de andere zone, etc... Indien dit allemaal niet aanwezig is in een zone dan kan men niet onderhandelen over schaalvergroting.

Schaalvergroting begint bij het zeggen dat uw eigen organisatie optimaal, efficiënt en performant werkt. Op studiedagen zet men dit niet uiteen en spreekt men enkel over het samenvoegen van alle functionaliteiten en diensten zonder vooropgesteld doel, zal dat bedrijfseconomisch en financieel wel schaalvoordelen te weeg brengen?

In het kader van een mogelijke schaalvergroting is het beter om een SWOT-analyse te maken met de naburige zone. Zodat men de verschillen kan aanpakken en de gelijkenissen stimuleren, rekening houdend met de bedrijfscultuur die in iedere zone anders is. Het integreren van een bedrijfscultuur (zeker en vast bij het management) mag bij een schaalvergroting niet worden onderschat.

Maar in dit arrondissement zijn de lokale zones nog niet eens toe aan operationeel samenwerken laat staan een schaalvergroting. Interzonale samenwerking in het arrondissement V ontbreekt volledig, misschien vanuit de vrees dat een samenwerking zal aantonen dat men efficiënter werkt dan iedere zone apart.

Zelfs een schaalvergroting naar provinciaal niveau kan er op lange termijn wel komen als we een voorbeeld nemen aan het Nederlands model. Een overstap van de zestien West-Vlaamse politiezones naar één grote lokale zone is nu (operationeel) niet haalbaar. Vanuit operationeel oogpunt is het belangrijk dat men stap voor stap kan evolueren naar een schaalvergroting omdat iedere zone een andere structuur en cultuur erop na houdt en nog geen optimale werking nastreeft.

Essentieel bij een schaalgrootte op provinciaal niveau is dat er lokale verankeringen zullen moeten zijn. Maar hoe minder tussenechelons in het beslissings- en werkingsniveau hoe efficiënter en performanter de werking van politie. Door het afschaffen van tussenechelons kan men krachten ergens beter inzetten en zo haalt men rendement.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan?

Grensoverschrijdende criminaliteit kan een perfect alibi vormen voor een schaalvergroting omdat de druk om resultaten te halen (vooral de Fransen aan hun zijde van de grens houden) van het lokaal bestuur en de bevolking groot wordt. Grensoverschrijdende criminaliteit kan een mogelijke oorzaak zijn voor een schaalvergroting aangezien mensen enkel willen samen werken als men een gemeenschappelijk doel voor ogen heeft. Nu is de informatieverstrekking tussen de zones onderling maar ook tussen de zones en de federale gerechtelijke politie te beperkt.

Bij een operationele en functionele (vooral de rekerchediensten) samenwerking naar aanleiding van de grensoverschrijdende criminaliteit kan een betere informatie-uitwisseling en betere resultaten bereikt worden. Vanuit dat oogpunt zal men zien dat het werkt wanneer men streeft naar een gemeenschappelijk doel waardoor een duidelijk signaal wordt gevormd om het ook voor andere operationele vormen verder te zetten.

Bijvoorbeeld de ANPR-camera zal in de politiezone niet continu worden ingezet. Waarom zou zone A dan geen overeenkomst afsluiten met zone Y voor het gebruik van de auto met ANPR-camera. Men vraagt een vergoeding per gebruikte kilometer en een vergoeding voor schade aan de auto.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Bij het samen zetten van alle middelen en personeelsleden zullen we hen beter budgettair kunnen inzetten zolang een optimale methodiek wordt gehanteerd met een strakke aansturing naar de basis waarbij tussenechelons zoveel mogelijk worden uitgeschakeld.

Bijvoorbeeld de aansturing van de ploegen bij het naar buiten rijden. Dit kan door één persoon gebeuren in plaats van door vijf man. Zodra men de methodiek gebruikt waarin men juist gaat vertalen naar de ploegen wat er van hen verwacht wordt op het terrein en welke resultaten men wil halen. In politiezone A werkt men volledig digitaal (InfoCop) maar sommige zones werken nog met papier en nog andere zones sturen niets aan.

Samenwerking lukt dus enkel wanneer iedereen dezelfde methodiek hanteert waardoor men synergie kan creëren. Maar niet alleen de methodiek moet overeenkomen om te kunnen samen werken of te fuseren, ook de performantie en de bedrijfscultuur moeten compatibel worden geacht.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Niet direct, de bedoeling van een schaalvergroting is om met de financiering die men heeft te zorgen voor een strakke aansturing en aflijning van de organisatie om te zorgen voor een optimale en performante werking. De overhead wegwerken zodat men zoveel mogelijk mensen in de uitvoering van de organisatie kan stoppen en zo weinig mogelijk in het management.

Essentieel is een grondige analyse te maken van wie er wat doet, welke taken er waar zitten, de kostprijs en het uiteindelijk te bereiken doel. Een belangrijke speler hierin is de productiviteit per persoon in een organisatie, als hieraan kan worden gesleuteld kan er meer performantie en efficiëntie worden bereikt.

Financiering van politiezones is een heel moeilijk punt in de discussie rond schaalvergroting en daar breekt het meestal ook op. In West-Vlaanderen zijn er hele grote verschillen tussen de politiezones op het vlak van financiering, desalniettemin kan dit wel opgelost worden als het echt moet.

Bijvoorbeeld het budget van aangrenzende politiezone B is 177 euro/persoon en voor politiezone A is dat 90 euro/persoon. Bij een fusie is het de bedoeling dat dit zoveel mogelijk overeenstemt. Bij een fusie van deze twee zones zal een persoon voor een gedeelde service in de ene gemeente meer betalen dan in de andere gemeente.

Of bij een fusie van een kleine zone met een grote zone kan men zorgen dat in de kleine zone de kostprijs per persoon gelijklopend blijft of geleidelijk stijgt. En in de grote zone de kostprijs per persoon daalt en men dit samen legt en kijkt welk rendement er op dat moment uit te halen is. Om dan toekomstgerichte termijnregeling uit te werken waarin men een budget creëert voor een optimaal rendement na te streven.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Operationele schaalvergroting staat volgens mij boven het bedrijfseconomische element van schaalvergroting. Daarbij moet worden geanalyseerd wat er wordt gevraagd, wat er wordt gedaan en wat de bekomen resultaten zijn. Bij het streven naar een optimale operationele schaalvergroting wordt men zeker en vast geconfronteerd met de bedrijfseconomische component van de organisatie (capaciteit, budgetten, processen,...).

Daarnaast zal bij het denken in operationele termen de geografische component ook opduiken. Het gaat dan op de bezetting op het terrein zodat de ploegen gans het terrein kunnen bezetten, maar ook bij het denken naar wijkwerking toe zal geografie een drukkende rol spelen. Wat op de studiedagen opviel was dat vooral de 'of... of... of...'-benadering werd geaccentueerd. Men mag niet uit het oog verliezen dat deze drie benaderingen met elkaar in contact komen te staan bij een optimale samenwerking en schaalvergroting.

Vanuit een bedrijfseconomische visie starten met een schaalvergroting is pure strategie. Want dan is men hoofdzakelijk bezig met budget, overhead, omkadering en dergelijke. Bij een schaalvergroting vanuit het management oogpunt zal men operationeel geen rendement kunnen bekomen.

Het komt er op neer om minder mensen te moeten betalen en dan kijkt men bijvoorbeeld naar de productiviteit per administratief personeelslid. Eigenlijk zal men met minder mensen meer productiviteit moeten bereiken vanuit bedrijfseconomisch oogpunt. Terwijl in sommige organisaties en politiezones juist het omgekeerde wordt gecreëerd (met meer mensen minder productiviteit).

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Vanuit persoonlijk professioneel oogpunt eerst operationeel en functioneel en dan de rest.

De andere vormen van schaalvergroting (geografische schaalvergroting en schaalvergroting van ondersteunende diensten of processen) volgen niet automatisch omdat er telkens weer een analyse en uiteenzetting moet worden gemaakt naar optimalisatie en efficiëntie. Maar ze kunnen elkaar wel opvolgen als men merkt dat het samen werken operationeel en functioneel lukt, zal men ook open voor andere vormen van schaalvergroting.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ?

De lokale politiezones zullen vooral beter kunnen anticiperen op het fenomeen aan deze zijde van de grens.

Met een grotere organisatie kan men in ieder geval meer bereiken maar dan moet men duidelijk per entiteit zicht hebben op de manier waarop zowel middelen als personeel wordt ingezet en analyseren hoe men die beter kan inzetten (zoals preventief gerichte patrouilles en acties voor de georganiseerde diefstallen in de grensstreek). Alles is ook afhankelijk van de bedrijfscultuur, de planning en de prestaties die het management eist van de uitvoerders. Nog steeds is dit in elke zone anders en is dit een essentieel werkpunt naar synchronisatie toe.

In politiekezone A wordt de interventie- en verkeersploeg op straat gestuurd om duidelijke resultaten te halen. De bedoeling is niet dat men met de combi of moto eens gaat rondrijden om te tonen aan de bevolking dat er blauw op straat aanwezig is. De bevolking van zone A weet dat er blauw op straat aanwezig en dit als neveneffect van de gerichte controles waarin men duidelijk wordt aangestuurd (via InfoCop) om zaken te behandelen en doelen te behalen. Dat gebeurt niet in iedere zone waardoor sommige ploegen ervan profiteren om op hun lauweren te rusten en enkel de dringende oproepen te beantwoorden.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

De dienstverlening kan zeker en vast behouden blijven. Bij een schaalvergroting zal er sprake moeten zijn van kleinschaligheid door het gebruik van lokale antennes om de lokale verankering te behouden.

Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet vindt dat kleine zones met (kleiner of gelijk aan) 75 personeelsleden niet volwaardig kunnen voldoen in hun basisfunctionaliteiten. Niets is minder waar. In politiekezone A is er sinds kort voorzien in een eigen onthaal, verkeersdienst en slachtofferbejegening waardoor ze wel in alle basisfunctionaliteiten voldoen. Maar er moet worden toegegeven dat in een kleine organisatie het allemaal heel no-nonsense blijft waardoor er een verschil zit in service naar bevolking toe.

Bijvoorbeeld voor slachtofferbejegening is zone A jaren lang afhankelijk geweest van zone B. Vorig jaar werd de omschakeling gemaakt naar een ploeg binnen de zone waarbij het gaat om personeel die dit nog bij hun takenpakket voegen omdat de slecht nieuws meldingen in zone A beperkt blijven.

De bevolking apprecieert het wanneer iemand van de eigen zone ter beschikking staat maar uiteindelijk kent de bevolking het personeel van de zone toch niet persoonlijk waardoor het voor vele van deze personen niet echt uitmaakt of het nu iemand van zone C of A is die hen begeleidt.

Ook is het zo dat de ploeg slachtofferbejegening in politiezone A met de mensen gaat babbelen en begeleiden terwijl men in PZ B tien fulltime equivalenten ter beschikking heeft voor slachtofferbejegening en deze personen blijven zelfs slapen bij de mensen en mengen zich echt in de familiale situatie van de personen. Is dat wel nodig en hoe ver kan in het bieden van service gaan ?

In een grote entiteit kan men daar zeker op winnen maar opgelet voor de administratie die er rond moet gebeuren waardoor men weer capaciteit kan verliezen.

De subjectieve onveiligheidsgevoelens in politiezone A zijn duidelijk aanwezig bij bevolking. Doordat er in de periode september, oktober en november 2012 heel veel woninginbraken werden gepleegd werden en in die maanden werden extra veel patrouilles ingezet zodat er continu blauw op straat was. Het werd duidelijk dat daders pas overgingen tot een inbraak wanneer het blauw even uit het zicht was waardoor de zone van strategie veranderde.

De ploegen werden minder zichtbaar de wijken ingestuurd met anonieme wagens. Dit leidde tot meldingen van bevolking over de anonieme wagen die in hun wijk werd gesignaleerd. Met deze strategie werd er rendement gehaald en kreeg de zone reacties dat er soms te veel controle wordt gehouden.

Subjectieve onveiligheidsgevoelens kunnen grotendeels aangepakt worden door terreinbezetting maar niet door gewone rijdende patrouilles. Bij terreinbezetting stoppen de patrouilles op bepaalde punten om zaken in de gaten te houden en een overzicht te krijgen van de omgeving zodat mensen weten dat ze gezien zijn. Dit gebeurt dagelijks en soms zijn er ook wel verplichte controlepunten maar ook de bevolking vraagt steeds meer controle.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Hun standpunt is niet duidelijk te achterhalen. Operationele samenwerking om synergie tussen zones te creëren zal voor het politiebureau geen probleem vormen. Maar schaalvergroting waarbij het zeggenschap van het politiebureau wordt geamputeerd en men ondergeschikt geraakt aan een ander politiebureau ligt nog zeer gevoelig. Zeker en vast omdat het gaat om een nieuw politiebureau die zichzelf nog op kaart moet zetten. Electorale impact speelt hierbij een cruciale rol waarbij men zich nog geen verkeerde zet naar de bevolking wil toe-eigenen.

Schaalvergroting vergt een gebiedsgebonden werking met lokale ankerpunten omdat de bevolking het gewoon is van een bestuurlijk en politieel aanspreekpunt te hebben. Zoals er bijvoorbeeld er nog altijd veel e-mail- en telefoonverkeer is tussen de directies van de zones en de schepenen van de gemeentes waarbij men rekent op een 24 op 7 dienstverlening. Maar de grote vraag is hoeveel men dan uiteindelijk wilt aan een schaalvergroting ?

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud/ PDK in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

De federale politie zou een proactieve modus moeten aannemen in plaats van een reactieve modus. Hun performantie moet worden verhoogd, men moet resultaten voorop zetten en deze ook proberen te halen. Daarnaast moet men ook zorgen voor een betere informatie-uitwisseling naar de lokale zones toe.

Uiteindelijk kan een schaalvergroting daar wel op inspelen want nu zijn er drie arrondissementen (V, Ieper, Doornik) die met het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit worden geconfronteerd, men werkt wel al samen maar men stuit nog al te veel op de eilandmentaliteit binnen federale politiediensten. Alle informatie kan dan worden samengebracht tot een entiteit in plaats van drie en zo kan men synergie creëren.

De rol van DirCo wordt nu al miniem vervuld, hebben we hem dan nog nodig bij een schaalvergroting? Volgens mij niet en ook niet bij de schaalvergroting van de federale politie.

Ook het AIK (Arrondissementeel Informatie Kruispunt) zou een meer sturende functie moeten krijgen maar daarvoor moet het meer gevoerd worden vanuit de federale gerechtelijke politie van dit arrondissement.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebureau om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Het politiebureau in politiezone A beschikt niet over voldoende skills omdat een burgemeester over provinciale breedte beschikken voor een schaalvergroting. Want een lokale burgemeester wordt waarschijnlijk opgezogen door de grote mannen uit een andere zone. Die hebben dikwijls nationale en Vlaamse politieke achtergrond met de nodige connecties.

Bijvoorbeeld in politiezone A beschikken de burgemeesters niet over de nodige connecties om het project InfoTarget politiek te lanceren, er zijn connecties naar Binnenlandse Zaken nodig maar ook naar de Vlaamse minister van Mobiliteit Hilde Crevits nodig.

Voor het ideale politiemangement zal men officieren nodig hebben met de nodige ervaring en studies en niet personen die door de ervaring gegroeid zijn. Bij een schaalvergroting zal er een duidelijke structuur moeten worden opgesteld en daarom is een schaalvergroting op korte termijn nog niet ideaal. We moeten af van de oudere generatie van officieren die (al dan niet politiek) benoemd werden.

Binnen tien jaar zal een schaalvergroting meer reëel zijn met een nieuwe generatie aan officieren met de nodige management skills. Toch moet men rekening houden met de schaarste voor de invulling van de plaatsen van officieren en mandaatfuncties. Daardoor zal men misschien meer rekening moeten houden met het profiel van een functie in plaats van de graad.

Interview 3

1) Op de site van Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet had ik in het kader van BAOBAB dossier gelezen dat er extra maatregelen worden genomen.

Kan u me wat meer vertellen over de cel BAOBAB en een aantal maatregelen meegeven die u in de strijd tegen de grenscriminaliteit zou willen gebruiken om betere resultaten te verkrijgen?

De essentie is om de informatie-uitwisseling zowel aan Belgische als aan Franse kant te optimaliseren. Aan Belgische kant hebben we de luxe met de oprichting van de cel BAOBAB dat de onderzoeksters van de FGP van Doornik, C en E samen zitten in een lokaal. Zodanig dat mensen dagelijks samen zitten en de dossier die vroeger gespreid waren waarvoor we een overleg organiseerden waar details niet in konden worden verwerkt. Nu zitten ze samen in een lokaal zodat ook de details worden uitgewisseld.

Aan de Franse kant is het totaal anders, daarvoor zijn verschillende redenen. Ten eerste omdat het politielandschap er gans anders uitziet dan hier in België. De partners aan Franse kant zijn zodanig divers en weigeren om samen te werken met elkaar zodat wij bij iedereen moeten proberen wat informatie te ontfrutselen. Er zijn al initiatieven genomen vanuit België om daaraan tegemoet te komen, onder andere de DirCo die probeert om iets van de grond te krijgen. Maar de ervaring leert hoe hoger men komt in de hiërarchie hoe meer tegenwind men krijgt.

Het is werkelijk 'shoppen', men moet tot bij hen gaan en informatie zien te vinden. We zijn nu zeer afhankelijk van wat onze Franse collega's tegen ons vertellen maar we hopen dat het in de toekomst verandert. Het grootste euvel blijft waarom dat ze bepaalde zaken niet aan ons mee delen.

Dat ligt waarschijnlijk aan hun politielandschap en politiecultuur. Het is ook een andere wetgeving wat maakt dat de vervolging en bestraffing op een andere manier gebeurt zodat het onderzoek ook op een heel andere manier wordt gestuurd. Bijvoorbeeld als je in België iemand wil veroordelen, zijn sterke bewijzen en aanwijzingen genoeg. We hebben nu iemand die volgende week wordt voorgeleid en we eisen dertien jaar maar het zal waarschijnlijk tien jaar worden en allemaal op basis van een aantal aanwijzingen.

De Fransen werken anders, zij weten dat iemand voor dat bepaald feit verantwoordelijk is maar ze weten ook dat ze hem niet zullen veroordeeld krijgen. Wanneer het gaat om iemand die inbraken pleegt, zullen ze hem volgen en de volgende keer dat hij toeslaat zullen ze hem op heterdaad betrappen.

Met onze werkwijze stuikt hun onderzoek in elkaar en daarom willen ze ons niet alles vertellen want vanaf wij genoeg weten zullen we de verdachte van de baan plukken en oppakken.

Nu maken we afspraken en geven we de Fransen bijvoorbeeld een maand of twee maand tijd om hem op te pakken en als ze hem dan niet gepakt hebben dan gaan wij de verdachte seinen en als we kunnen arresteren.

Een ander voorbeeld: een onderzoek in Frankrijk is prelimair wat wil zeggen dat het enkel een onderzoek is in het kader van politie. Wij hier in België voeren altijd ons onderzoek vanuit het parket maar Frankrijk is politie volledig autonoom in hun onderzoek en wordt geen enkel proces verbaal opgemaakt. Wanneer ze een telefoontap of observatie doen, wachten ze tot ze hun grote slag kunnen slaan en dan pas maken ze alles op voor het parket. Het parket is dus van vele zaken niet op de hoogte.

Wij hebben contact met de Fransen en wanneer wij vernemen dat er in een telefoontap belangrijke zaken gehoord zijn doe essentieel zijn voor ons dossier dan zal de verdachten hangen vanaf we die informatie te pakken krijgen. We kunnen dat daar niet zomaar terug vinden omdat daar geen proces verbaal wordt gemaakt.

We hebben daar eens van gesproken met onze Procureur en onze Procureur licht zijn collega in Frankrijk in. Waardoor de Franse Procureur aan zijn speurders beveelt om dat dossier aan ons te geven. Dus is de Franse politiedienst hun vrijheid van handelen kwijt.

De volgende keer dat ze iets op het spoor zijn zal men dat niet meer tegen vertellen omdat ze hun onderzoek moeten afgeven.

Een deel van hun werkingsmiddelen wordt bepaald op basis van hun resultaten. Dus hebben ze er alle belang bij om hem zelf te kunnen arresteren en aanhouden. Maar hier in België denken wij in het kader van het algemeen belang, als de Fransen hem nu kunnen aanhouden of wij voor ons is dat hetzelfde zolang hij maar vast zit.

De informatie-uitwisseling met Frankrijk blijft te beperkt nochtans zijn alle verschillende aanwijzingen voor ons van belang om een verdachte te kunnen aanhouden.

Een belangrijke voorwaarde voor ons zou toch een betere informatiedoorstroming met Frankrijk moeten zijn.

Zijn er hier operationele acties die gebeuren samen met de lokale politie van dit arrondissement ?

Er zien tal van acties die op het getouw staan. Bijvoorbeeld VillaRam (= nachtelijke acties die ondersteund worden door speciale diensten van de federale politie, zoals DARGIS, waar GIS staat voor gespecialiseerde interventie. Zij komen uit Brussel met speciale voertuigen en getrainde, speciale aanhoudingstechnieken. Zij worden samen ingezet met het lokale korps en het CIK) en VillaFront (= alle grensovergangen van De Panne tot en met Moeskroen en Doornik worden genummerd en in de actie zal men een bepaald aantal uren die grens fysiek afzetten en controles houden). Dit zijn acties die samen georganiseerd worden met de DirCo van C want hij coördineert deze acties. Maar wij werken daar ook aan mee.

Daarnaast is er ook nog VillaDaily (= lokale politie die gedurende twee uur per dag op basis van eerder gebeurde feiten overgaat tot het innemen van statische controle dispositieven).

En als laatste is er het nieuw Frans-Belgisch akkoord in de maak waarin men over zal gaan tot gemeente patrouilles. Dat wil zeggen dat Franse politieagenten hier in de Belgische ploegen zullen zitten en ook omgekeerd.

Wat is het meest effectief ?

Ze hebben allemaal een afschrikkingeffect maar we gaan nooit de essentie van het probleem oplossen omdat het probleem zich socio-economisch aan de andere kant van de grens vestigt. En we kunnen alleen de veruitwendiging ervan proberen in te perken. Alle acties en onderzoeken samen moeten een geheel vormen daarvoor.

Het dat we al een paar daders hebben aangehouden, zal ook wel weerspiegelen aan de andere kant van de grens. Daarbij nog de vele controles die ze zien wanneer ze naar hier komen en de pers zal ook zijn invloed hebben.

Op laatste vergadering Champollion werd het feit vastgesteld dat ze normaal gezien vanuit Rijsel en de balieus naar hier komen stelen maar dat zou nu verschoven zijn naar de streek van Nord-Pas-De-Calais omdat ze niet zo graag meer naar België komen. Het heeft dus duidelijk zijn effect. De geïntegreerde aanpak is van belang om resultaten te krijgen.

Voor ons is het belangrijk om te weten komen dat bijvoorbeeld persoon Y samen gezien is met persoon X. En dan voor de meer bestuurlijke kant kan het belangrijk zijn dat wij hen enkele namen doorgeven zodat lokale politie daarop kan inspelen. Het geheel van acties is dus zeer belangrijk want een ANPR-camera alleen zal de problematiek niet oplossen.

Kan het het Arrondissementeel Informatie Kruispunt hier geen essentiële rol inspelen ?

Idealiter zou het zo moeten zijn maar ik vraag me af in hoeverre dat zo is ?

Iedereen weet dat de AIK's niet werken zoals ze zouden moeten. Wanneer ze optimaal zouden werken, zouden ze daar misschien een belangrijke speler in kunnen zijn. Ze gebruiken enkel de informatie die ze zelf aangereikt krijgen en dat wordt verwerkt maar zelf nemen ze nergens geen initiatief in.

Ze gieten alles in de ANG en in statistieken maar echt een dossier analyseren doen ze inderdaad niet en er is ook geen coördinatie.

Nu wordt het AIK gebruikt waar het voor ons zou moeten gebruikt worden, namelijk het voeden van ANG. Maar werkelijk naar informatie toe en analyse doen wij daar nooit beroep op.

Hoe coördineert U dit naar uw lokale politiezones toe zodat men tot een werkbare structuur kan komen ?

Al van in de aanvangsfase wordt capaciteit voor de VillaRam, VillaFront en VillaDaily over beide arrondissementen verdeelt (C en E). Want ook in de regio A zitten we met gelijknamige feiten.

Maar hier is het ook een speciale relatie tussen federale politie en lokale politie want het is een 1-1 – relatie.

Werkt de contacten met de lokale politieke zone goed ?

Ja natuurlijk omdat het een gemakkelijke situatie is. Als er iets moet gemeld moet worden of gevraagd nemen we hier de telefoon en bellen we elkaar op maar in C, D of B moet men al de agenda's naast elkaar leggen om over iets te kunnen babbelen. Zoveel strubbelingen zijn hier niet anders dan in een ander arrondissement waar de korpschefs soms niet op een lijn zitten.

2) Waarover dient u meer te beschikken om in uw actuele rol om een meerwaarde te kunnen betekenen bij de strijd in en tegen de grenscriminaliteit?

Ik kom terug naar hetzelfde, namelijk een betere en efficiëntere informatiedoorstroming. Het gaat nu wel met horten en stoten maar het feit dat iedereen zich begint te moeien geeft nu wel een soort drive.

We hebben onze tweemaandelijks vergaderingen Champollion waar alle onderzoekende diensten aan Belgische en Franse kant worden uitgenodigd en uit te doeken te doen waar men mee bezig is op dat moment in de nabijheid van de grens.

Alle pogingen om een structurele samenwerking op touw te zetten, bijvoorbeeld de Franse Procureur bewust maken dat hij zich meer in de dossiers van politie moet moeien, leiden altijd tot niks. Op lange termijn zal dat misschien een effect hebben maar op korte en middellange termijn levert dat voorlopig niks op. Men maakt afspraken op de vergaderingen maar eenmaal men terug weg is van de vergadering vergeet men dat precies.

Het is beter samen werken met een straatflik aan de andere kant van de grens en waar men af en toe eens iets van hoort. Die vergadering Champollion of eigenlijk netwerk Champollion verenigt onderzoeksters die maar met een ding bezig zijn en dat is hun onderzoek en die houden zich niet bezig met de posities die worden opengesteld en ingenomen. Enkel hun onderzoek is voor hun belangrijk. En daar ligt ook de basis van alle samenwerking, daar zijn we nu aan het sleutelen.

Zoals we het laatste jaar met die grote home- en carjackings zitten en zij merken dat ook op dan stelt men vast dat we met een gemeenschappelijk probleem zitten dan kan je bijvoorbeeld overgaan naar een onderzoeksstel BAOBAB. Moesten we daar de nodige steun en erkenning van alle betrokken mandatarissen krijgen dan staan we daar al een heel stuk verder. Dat is voor mij de basis van het geheel.

Flik naar flik, informatie uitwisselen en nood aan samenwerking detecteren. Onze procureur zit iedere week in Frankrijk en probeert afspraken te maken met zijn Franse collega maar daar komt nooit niets van in huis. Terwijl wij proberen concrete en kleine dingen te detecteren en tot een goede samenwerking te komen.

Het initiatief van InfoTarget is zeer goed en als we de informatie mogen meegeven op de manier dat men ze wenst, want daar zijn nu nog even op aan het wachten, dan kunnen we inderdaad serieus een meerwaarde aanvoeren. Inzicht op de samenstelling van de criminele organisatie aan de andere kant van de grens is er het snelst aan onze kant van de grens dus dat betekent zeker en vast een meerwaarde.

We kunnen zeker niet de hoeveelheid aan informatie aanleveren maar hetgeen wij aanleveren als onderzoekster die eventjes de gaat gaan graven is zeker veel meer waard.

We kunnen spreken over capaciteit, de frequenties van de acties kunnen opgedreven worden maar dat komt terug neer op de capaciteit die hier niet voor aanwezig is.

3) Wat verwacht u het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit?

Wat wij hebben vastgesteld in de reguliere werking van de zone is dat er weinig capaciteit wordt gestoken in het organiseren van preventieve patrouilles. Het interventieteam speelt een brandweerman maar daar stopt het eigenlijk ook. Ik zie weinig initiatieven van de zone waar ze zelfstandig en met eigen middelen bijkomende patrouilles organiseren. Dat heeft natuurlijk weer te maken met het ter beschikking hebben van capaciteit.

De ANPR-camera's moeten beter worden ingezet, gelinkt worden aan de juiste databanken en gekoppeld worden naar interventieploegen. Men is niets een vaste camera maar wel als men er een interventieploeg naast zet of een motard. Ik stel de vraag of dat er in E meer ANPR's moeten komen om de problematiek beter te bestrijden ?

Naast bijkomende middelen misschien de herverdeling van de capaciteit.

De capaciteit dat men besteedt aan een eigen dispatching vormt ook een belangrijke factor, als men zich laat dispatchen door het CIC kan men de capaciteit dat men over heeft door het verdwijnen van de eigen dispatching terug op het terrein herinzetten.

Aanvankelijk was het wel zo voorzien bij de instelling van het Astrid-netwerk dat de lokale zones zich zouden laten dispatchen door SEWIS maar nu zijn dat maar tien zones in West-Vlaanderen. Maar dat is een politieke keuze geweest.

Wat nu vooral een probleem vormt bij federale politie is dat we beperkt zijn in middelen en capaciteit. We willen wel inzetten maar vanaf we teveel inzetten worden we terug gefloten waardoor de lokale zones denken dat de federale politie weer niets wil doen waardoor ze zelf initiatieven op touw zetten. Bijvoorbeeld de federale politie heeft een labo die normaal gezien wordt gebruikt door lokale zones op een plaats delict. Maar als die federale gerechtelijke labo's eisen gaan stellen dan zeggen de lokale politiezones we zullen zelf ons spooropname doen. Zodanig dat het sporenonderzoek binnen een lokale zone zodanig groot wordt waardoor een apart labo ontstaat.

Lokale politie heeft onbeperkte middelen maar als wij iets moeten hebben moeten we het land bijna op stelten zetten dus daarom dat ze veel gemakkelijker initiatieven op touw zetten wat dan overkomt als de federale het niet wil doen dan moeten we het wel zelf doen.

4) Hoe ziet U een oplossing voor een verbeterde samenwerking of afstemming met Frankrijk, op het niveau van de politiediensten en justitie?

Zie argumentatie vorige vragen.

5) Aan schaalvergroting bij lokale politiezones gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Op den duur zit men met een heel veel samenwerkingsprotocollen en dan is dat eigenlijk onoverzichtelijk en dan stel ik me de vraag waarom men dan niet voor die schaalvergroting kiest ? Het zal zeker leiden tot een betere dienstverlening aan de bevolking.

Het gaat om de keuze om samen te werken en ik denk dat de politiehervorming van 2001 daar voor een groot deel een achterliggende reden voor is. Met de politiehervorming werden zaken opgelegd waardoor men met een aantal kinderziektes zijn ontstaan en dan moeten er wijzigingen gebeuren. Terwijl men nu eerst via samenwerking de problemen erkent en detecteert.

Dus op termijn liever schaalvergroting dan samenwerking ?

Schaalvergroting zal altijd vrijwillig blijven dus men zal het moeilijk kunnen opleggen. Maar kan men het zodanig ondersteunen en promoten dat men moet meedoen anders valt men uit de boot. Men zal op termijn een aantal parameters voorop zetten en als men als zone daar niet aan kan voldoen dan zal men een partner moeten zoeken. Dat wordt inzet voor de volgende federale verkiezingen.

In een boek over schaalvergroting heb ik gelezen over een piste die schaalvergroting van politiezones ziet in het kader van de hulpverleningzones. Hier in de provincie West-Vlaanderen wordt, in het kader van de nood- en rampenplanning herleid de brandweerzones herleid naar vier zones en is er een denkpiste die de politiezones daaraan koppelt. Er is sprake om multidisciplinair samen te werken waarbij men verder denkt dan de politie alleen.

De nood moet vanuit de zones ontstaan en als het weer van boven af wordt opgelegd waarbij meer middelen worden gegeven om samen te voegen, wat is dan de waarde van uw schaalvergroting ? Als er niemand achter staat maar men het doet om toch de middelen te krijgen.

Momenteel is de uitstroom in de politie jaarlijks groter dan de instroom, men zal op een bepaald moment te maken hebben met een serieus personeelstekort.

De samenwerking moet zich niet concentreren op niveau van een wijkdienst, een interventie, etc. Men kan ook beleid, beheer en ondersteunende diensten samenvoegen terwijl de interventieteams van de diverse zones blijven bestaan.

Men ziet het hier ook bij de lokale politiezone E dat de belangen van de gemeenten niet altijd even goed overeenkomen. Hier zit men met drie grote en een aantal kleine gemeentes waardoor die grote veel meer de zaken naar hen toe trekken.

6) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Argumentatie vorige vraag.

Gelet op de federale herstructurering op provinciaal niveau kan het dat de lokale politiezones overstappen van dat arrondissementeel model naar dat provinciaal model.

Maar dan maak ik mij een bedenking, in Nederland is men ook in stappen geëvolueerd naar het huidige model maar in België maar moet het direct van heel klein naar heel groot, is dat ideaal voor uw burgemeesters en bevolking ? Ik denk dat men eerst moet proberen enkele zones samen te voegen en het aantal politiezones in België misschien te halveren ?

Dan moet er misschien een oefening worden gemaakt. Waar justitie hervormt wordt en de gerechtelijke arrondissementsgrenzen wegvallen en waar twee zones die over de arrondissementsgrenzen heen samenwerken altijd voor problemen zorgt, zal men dan dat probleem niet meer kennen in West-Vlaanderen. Op basis van bepaalde parameters moet men kijken welke zone met elkaar kan worden samengevoegd. A spreekt nog altijd over het feit dat ze meer affiniteit hebben met F, dus die oefening zal op basis van de criminaliteitsbeelden en andere parameters eens moeten worden gemaakt.

Een grote zone zal niet staan springen om een kleine zone erbij te nemen. De schaalvergroting zal eerder moeten worden gezocht in het samen voegen van de kleine zones tot een grote zone.

Er zullen een aantal objectieve parameters moeten worden uiteengezet om te zien wie er met wie kan samenwerken. Want op basis van persoonlijke contacten en visies kan nu de samenwerking goed geschieden maar een nieuwe korpschef kan zorgen voor scheuren. En het zal ook moeten worden gesteund door de politiek.

Schaalvergroting is ook een vorm van bedreiging, dat men bijvoorbeeld van drie korpschefs naar een korpschef moet gaan. Maar toch zijn er korpschefs die zeggen dat indien een schaalvergroting zich voordoet ze niet meer de ambitie hebben om een grotere zone aan te sturen.

7) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen. Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

Ik denk niet dat het een oorzaak kan zijn. Maar het kan wel een extra bijkomend element vormen want voor dat de grensoverschrijdende criminaliteit weer zo'n hot item is geworden, was er al sprake van schaalvergroting meer vanuit bedrijfseconomisch oogpunt.

Het kostenplaatje en capaciteitswinst komt er ook bij kijken.

Wanneer worden zo'n beslissingen genomen, als er genoeg politieke druk en wil is. En het feit dat we zo'n opstoot hebben gehad met de grensoverschrijdende criminaliteit zal waarschijnlijk wel een weerklink gehad hebben op de politieke druk en wil.

8) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting van lokale politiezones ervoor kan dienen om onder andere het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken en voor jullie ook een verbetering kan vormen ?

De federale politie op gedeconcentreerd niveau heeft rekerchediensten die onderzoek voeren en los daarvan hebben wij geen personeel om in te zetten behalve dan de CIK, de provinciale reserve. Die vertrekken in de zomer naar de kust en anders worden zij ingezet voor bijvoorbeeld voetbal en wielervedstrijden.

Ik denk dat het beter is om de zones te versterken en te herorganiseren om daar een stuk te kunnen recupereren.

Bij een schaalvergroting kan de recherche van een lokale politiezaone zich uitbreiden en meer gespecialiseerd te werk gaan wat misschien een grote informatiestroom ontwikkelt, dan kan dat alleen voor jullie ook maar een voordeel zijn ?

Ja dat is waar maar de term specialisatie dringt zich ook meer op in alle termen van politie als we zien hoe de criminelen zich van langst om meer specialiseren in zaken. Om daar dan in te investeren heeft men een grotere capaciteit nodig om daaraan te besteden.

9) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

Dat is ook een eindconclusie van iemand die hier schrijft in het boek over schaalvergroting. *“De toenemende taken van politie, de bijkomende nood aan specialisatie, de financiële restricties zowel bij de federale overheid als bij de gemeenten zullen de kleinere politiezones noodgedwongen doen uitkijken naar structurele samenwerkingsverbanden en fusies.”*

“Een grootschalige fusie zoals in Nederland is hier bij ons niet aan de orde, kleinere fusies daarentegen binnen een hulpverleningszone in een latere fase tot op het niveau van deze hulpverleningszone zijn wel mogelijk.”

Dus daar geloof ik wel in. Maar of die echt automatisch op elkaar zullen volgen daar durf ik me niet over uitspreken. Ik geloof ook dat de bedrijfseconomische visie om tot een schaalvergroting over te gaan hier in West-Vlaanderen nu nog niet aan de orde is.

10) Vanuit de COP-gedachte is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezaone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening kan worden behouden of worden verbeterd ?

Ja, ik denk niet dat ze hun lokale verankering zullen opgeven. Het enigste waar men natuurlijk moet voorzorgen bij een schaalvergroting is een goede interne communicatie en geen verzuiling.

Als het op de goede manier gebeurt, moet het wel tot verbetering leiden. Als men een aantal dingen kan samen organiseren en men kan wat capaciteit winnen die men ergens anders kan inzetten waar nodig dan moet dat wel lukken. Of het zo zal zijn hangt af van de omstandigheden en de manier waarop het gebeurt.

Er leven veel onveiligheidsgevoelens bij de bevolking rond de georganiseerde diefstallen van de franse daderbendes. Een schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en denkt U dat men met een schaalvergroting (en grotere slagkracht) beter zal kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens van burgers ?

Juist, het is daarom dat ik denk dat schaalvergroting niet automatisch naar een betere dienstverlening zal leiden maar dat het op de juiste manier moet gebeuren en dat het wel doordacht moet zijn op basis van objectieve parameters.

11) Hoe ziet U uw rol als Dirco/ Dirjud in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones ?

De federale politie gaat zeker en vast over tot provincieniveau en dan spreekt men nog over een mandaathouder die zowel de functie van DirCo als DirJud zal hebben en die zich in D zal bevinden.

Ik geloof niet dat DirJud daar een rol kan spelen en zelfs voor een DirCo zie ik niet veel veranderen.

Het enige wat men zich kan afvragen is wat de rol van een DirCo nog zal zijn als lokale politiezones een grotere entiteit worden. Het wordt hier al dikwijls in vraag gesteld. Vooral zijn coördinerende rol zal wegvallen.

12) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Er zullen een aantal centrale diensten vanuit Brussel gedecentraliseerd worden naar provincieniveau dus dat zal daarvoor misschien niet slecht uitkomen. Bijvoorbeeld de DARGIS.

Het is een tijd van besparingen, we gaan knippen hier en daar en herschikken in personeel, maar of het operationeel een meerwaarde zal zijn, ik twijfel eraan ?

In de praktijk verandert voor de mensen die hier werken niets, behalve voor de mandatarissen. Maar de antennes blijven bestaan en iedereen krijgt de garantie dat er niemand moet verhuizen dus vraag ik me af wat de meerwaarde van het provinciaal niveau zal zijn. Er zal ook geen eenduidig beleid krijgen want E, D, B en C hebben telkens een problematiek die eigen is aan de streek. Ook de parketten en rechtbanken en Procureurs, die wel niet meer zo zullen worden genoemd, zullen blijven bestaan.

Zal als men evolueert naar provinciaal niveau niet meer invloed kunnen uitoefenen aan de andere kant van de grens ?

Neen absoluut niet. Want de Fransen liggen niet wakker van hetgeen waarvan wij wakker liggen. Wij liggen wakker van een homejacking waar een porsche is gestolen, terwijl de Fransen denken so what, de persoon is niet dood en hij is goed verzekerd dus morgen heeft hij een nieuwe auto.

Een flik praat met een flik maar als er een baas bijkomt dan wordt het al moeilijker. Ze zijn zodanig hiërarchisch ingesteld dat men niets kan doen zonder elkaar. Hoe hoger in lijn hoe slechter. Met Frankrijk moeten wij onze samenwerking hebben met de basis. Ook de interne werking tussen de Franse politiediensten is zeer moeilijk.

Net als de akkoorden van Doornik, hetgeen de Belgen als maatregelen pakket voor ogen hadden en hetgeen dit jaar gerealiseerd is met de Fransen, het is schaamtelijk. Gewoon omwille van het feit dat de Fransen niet mee willen. In hun ogen zijn wij 'les petits Belges' want wij zijn altijd vragende partij, de problematiek die wij hier nu hebben komt door hun socio-economische disfunctie, daardoor kunnen we geen eisen stellen. Ik geloof heel sterk in lokale contacten tussen Fransen en Belgen.

Mevrouw Cappelle, federaal Procureur, wou zoals we hier de BAOBAB-cel hebben aan de andere kant van de grens ook een team van een politiedienst die alle homejackings centraliseert. Dat wil zeggen dat een homejacking die vandaag door de 'brigade de recherche van de Gendarmerie' nog wordt onderzocht morgen zou worden onderzocht door dat team. Dan moet een gendarm zijn onderzoek afgeven, maar dan is dat team afhankelijk van de Gendarmerie om informatie in te winnen. Een grote kans dat heel veel belangrijke informatie niet meer wordt uitgewisseld. Het is nog erger dan de situatie hier voor de politiehervorming.

Terwijl we toch een gemeenschappelijk doel hebben...

Moest de uitwisseling van informatie met Frankrijk veel beter verlopen dan is volgens U de problematiek veel beter aan te pakken ?

Zeker en vast !

Interview 4

1) Op de site van Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet had ik in het kader van BAOBAB dossier gelezen dat er extra maatregelen worden genomen

Kan u een aantal maatregelen die u in de strijd tegen de grensriminaliteit zou willen gebruiken om betere resultaten te verkrijgen? Wat is uw specifieke rol hierin ? Welke is de rol van uw diensten daarin?

We zijn in de loop van vorig jaar heel veel geconfronteerd geweest met ramkraken, carjackings en homejackings. Op een bepaald moment bereikte dit echter zijn hoogtepunt, ook de feiten werden alsmaar gewelddadiger. Ik stelde vast dat de feiten niet alleen in dit arrondissement maar ook in A en C plaats vonden terwijl iedereen op zijn eiland bleef werken. Ik was dan ook de eerste die toenadering zocht inzake het fenomeen van grensriminaliteit.

Ik ben ervan overtuigd dat alle informatie-uitwisseling over de dossiers inzake grensoverschrijdende criminaliteit op een punt moeten worden verzameld. Voor de BAOBAB-cel werd opgericht, bleef de informatie bij het arrondissement waar het feit gepleegd was. In België kunnen zaken over de arrondissementsgrenzen heen gecoördineerd worden door het federaal parket. Dat wil dus zeggen dat alle dossier gecentraliseerd worden op een punt. Ik heb dat aangevraagd waarbij toen enkel de dossiers zich hier centraliseerden maar enkel daarmee geraken we nog geen stap vooruit.

Ik ben ervan overtuigd dat de enige manier voor een betere informatie doorstroming het samen zetten van politiemensen is. Dus wij hebben politiemensen en analisten uit de federale gerechtelijke politie van B, A en C samen gezet in een lokaal voor een dagelijkse (samen)werking. Indien men elk apart in een dossier werkt dan zijn er soms linken naar de andere dossiers dus wanneer alles zich in hetzelfde lokaal bevindt, wordt de informatie direct uitgewisseld. Anders gaat heel wat informatie verloren.

Ik werk rond de dossiers voor dit arrondissement maar Mevr. Cappelle van het federale parket werkt daarin mee en zij kan heel veel meer ondersteuning geven naar middelen en contacten met Frankrijk toe.

De BAOBAB-cel is er nu voor de ramkraken, homejackings en carjackings maar zou in de toekomst eigenlijk moeten bestendig zijn voor alle feiten inzake grenscriminaliteit. Maar dan heeft men natuurlijk meer politiemensen nodig. Voor mij is het een absolute voorwaarde dat politiemensen dagelijks kunnen samenwerken rond dossiers inzake de grensoverschrijdende criminaliteit.

Daar tegen over staat dan dat we eigenlijk in Frankrijk hetzelfde moeten hebben. En nog meer ideaal zou een lokaal aan de grens zijn waar Franse en Belgische recherche in die onderzoeken samen zitten zodat de informatie zo wordt uitgewisseld. Dat gebeurt nu niet.

We moeten onze informatie krijgen door zelf iedere keer naar Frankrijk te trekken en hen uit te vragen over zaken en personen. Hier noemen we dat ondertussen 'shopping'. Uiteindelijk is het resultaat dat we alle informatie krijgen van politiemensen maar dat we ze zelf allemaal moeten verwerken. Moesten de personen in Frankrijk ook samen in zo'n cel zitten dan zou er een veel breder geheel kunnen doorgegeven worden naar de Belgische kant.

Vanuit de BAOBAB-cel hebben wij stappen gezet naar het parket van Rijsel omdat daar de bevoegdheid van de politiemensen ligt en de meeste daders komen daar vandaan. De Procureur in Rijsel is zich ondertussen wel degelijk bewust van de problematiek en het aantal dossiers die er effectief zijn. Want ook in Frankrijk komen dergelijke feiten in grote aantallen voor.

Onze politiemensen moeten altijd direct het Parket inlichten maar in Frankrijk gebeurt dat helemaal niet waardoor veel informatie verloren gaat daar de Franse politiemensen ons die informatie niet willen geven en bepaalde belangrijke informatie gewoon soms ook niet in het dossier terecht komt. De recherche heeft in Frankrijk een grote autonomie.

De Procureur van Rijsel is zich daar ook bewust en heeft zeer recent in zijn parket een magistraat aangeduid die zich met de dossiers inlaat. Daarnaast zal hij ook proberen om langs Franse kant een BAOBAB-cel op te richten. Dat is een echte stap vooruit.

Een tweede punt is dat de procedures langs weerszijden van de grens sterk verschillend zijn. Als men niet genoeg kennis heeft van elkaars procedure dan stoot men vaak ook op onbegrip. Dus hebben we samen met de Procureur van Rijsel initiatief genomen door namiddagen te organiseren waar Franse politiemensen van Belgische politiemensen cursus krijgen inzake de werking van procedures aan Belgische kant en omgekeerd. Zodat men elkaar beter kan begrijpen wat kan leiden tot betere samenwerking zodat de taken in een dossier kunnen worden verdeeld en geen dubbel werk meer hoeft te worden gedaan.

Nog een andere manier van werken bij de Fransen is dat zij pas willen optreden bij een betrapting op heterdaad maar geen haar op mijn hoofd die eraan denkt om hier zo te willen werken. Het is levensgevaarlijk. Wij proberen alle aanwijzingen lastens een dader samen te zoeken en proberen de dader te arresteren met het Europees aanhoudingsmandaat. Indien wij meerdere daders hebben gearresteerd en veroordeeld kunnen we uit verdere aanwijzingen ze laten veroordelen op basis van criminele organisatie.

Wij zorgen dat we ook wat gerechtigheid geven naar de slachtoffers toe. Nu kunnen we ze veroordelen en ondertussen de tweede dader arresteren. Het schrikt de andere daders ook zeker en vast af.

Wij hebben hier sedert de politiehervorming een federale en lokale politie. Dus alle dossiers komen bij de federale politie terecht maar de meeste lokale politiezones zijn weliswaar redelijk minimaal ingelicht over de stand van zaken zodat gericht vanuit de lokale politiezones kan worden geanticipeerd. Indien er een homejacking gebeurt dan weet de lokale politie dat men direct de permanentie van de BAOBAB-cel moet opbellen die dan ter plaatse komt om te oordelen over grenscriminaliteit of niet.

Maar in Frankrijk werkt de politie zeer versnipperd. Er zijn verscheidende politiediensten naast elkaar met een grote concurrentiestrijd. Als wij een Europees aanhoudingsmandaat hebben dan geven wij dat gewoon weg aan een geïnformeerde politiedienst en krijgen wij de dader. Soms is dat niet heel erg correct van ons maar anders kunnen we ook fluiten naar de veroordeling van de dader.

Sinds 2006 is de werkgroep 'Champollion' opgericht, we komen tweemaandelijks bij elkaar met aan Belgische kant een vertegenwoordiger van federale en lokale politie, het CCPD en langs Franse kant een vertegenwoordiger van elke politiedienst. In dat overleg wordt informatie uitgewisseld over dossiers die niet in de BAOBAB-cel aanwezig zijn maar andere vormen van grenscriminaliteit. Dat werkt zeer goed.

De Procureur van Duinkerke zat vroeger in de groep maar sinds er een nieuwe Procureur is aangesteld komt die niet meer. Nu heeft de Procureur van Rijsel beloofd om iedere keer een parketmagistraat van Rijsel te sturen naar het overleg. Het vertrouwen is sinds dit overleg zeer sterk gestegen en ondertussen weet men ook als men iets vraagt aan ons dat we dat zeker en vast ook zullen doen, we helpen hen waar we kunnen.

Op wettelijk vlak zou er iets moeten veranderen ofwel moeten bilaterale akkoorden worden afgesloten want de akkoorden van C leiden echt tot niets. Men kan bepaalde procedures afspreken die in dat bepaald gebied mogen worden gebruikt, dat kan echt lukken.

De samenwerking met Frankrijk loopt heel moeizaam, als zij iets nodig hebben van ons dan verloopt het goed maar omgekeerd loopt het langzaam maar het is werkbaar. Het is een gans andere cultuur en mentaliteit in Frankrijk. Er moet heel veel tijd in de contacten worden gestoken maar eenmaal het onbegrip wat weggeëbd is, opent het veel perspectieven.

De rol van lokale politiezones in alle BAOBAB-dossiers is louter informatieverstrekking?

Ja louter informatieverstrekking in die zin dat men de federale politie opbelt zodat die ter plaatse kan gaan. Daarnaast zijn er de acties VillaFront, VillaRam en VillaDaily, dat zijn gerichte controles inzake de grenscriminaliteit. Die acties zijn er gekomen omdat er tijdelijk een maatregel is uitgevaardigd voor B, A en C die zegt wanneer men verdachte voertuigen onderschept (voertuigen die op dat moment niet op de juiste plaats zijn). Wanneer mijn tijdens de controle van het voertuig twee of meer personen in het voertuig aantreft en men vindt materiaal om in te breken of auto's te stelen dan kan men opgepakt worden voor bendevorming. Dat is een afspraak die met de parketten is gemaakt. Dat is ook een afschrikmiddel waarin lokale politie heel belangrijke speler is.

Alle namen en nummerplaten van het BAOBAB-dossier zitten in de ANG waar telkens een te nemen maatregel is aangekoppeld. Maar de lokale politie kan de maatregel niet uitvoeren omdat het te gevaarlijk is maar door de juiste informatie over dat voertuig te vermelden, draagt de lokale politie zijn steentje bij.

In het kader van schaalvergroting van lokale politiezones wil ik vermelden dat een grotere lokale recherche waar zich enige specialisatie door kan voeren, een belangrijke speler voor een lokale politiezone kan vormen ten opzichte van federale politie en parket. Dat biedt een enorme meerwaarde en ik ervaar dit ook vanuit mijn arrondissement.

Ziet U op korte termijn echt een daling, zoals nu van de grenscriminaliteit met de genomen maatregelen?

Bij ons is het verminderd maar aan Franse kant is het gestegen. Moest Frankrijk werken zoals wij dan zou het ook wel verminderen. Maar nu zijn daders daar 'god in Frankrijk' omdat de politiediensten hen niet op de hielen zit. Men zal het veel meer onder controle kunnen krijgen.

Er gebeurt heel veel maar het koste ons moeite en het vergt capaciteit maar de aanhouder wint.

Er zijn er al veroordeeld voor 2 jaar, 3 jaar, 5 jaar en de laatste persoon was 7 jaar. De persoon die nu zal veroordeeld worden zal zeker 10 jaar krijgen. Allemaal in het kader van BAOBAB. En er zijn er nog drie die voor de rechter moeten komen.

We zijn nu bezig met drie andere dossiers die we aan mekaar hebben kunnen linken waar we bewijzen hebben naar de daders toe maar we pakken ze maar systematisch op. We hebben nu twee personen die hier zwaar zullen veroordeeld worden en die een tijdje in de gevangenis zullen zitten voor ze uitgeleverd worden aan Frankrijk. Maar wij zullen alle bewijzen die we hier tegen hen verzameld hebben aan Frankrijk geven waardoor ze ook in Frankrijk voor de rechtbank kunnen brengen. Daarna worden ze terug naar hier gebracht om hun straf uit te zitten en dan kunnen ze in Frankrijk nog een tijd vast zitten.

De andere daders beginnen te voelen dat er toch een andere manier van aanpak zal zijn in Frankrijk doordat wij ze kunnen overtuigen om met onze bewijzen voor de rechtbank in Frankrijk te brengen. Want volledig uitschakelen kan niet maar voor sommige daders zal een veroordeling toch een brug te ver zijn of zullen zeer lange tijd vast zitten daar ze nog zwaardere feiten op hun kerfstok hebben.

Belangrijk is dat de BAOBAB nu niet mag worden stop gezet maar moeten blijven doorgaan met het verzamelen van zachte informatie zodanig dat het zicht op personen kan blijven behouden worden. Dus als ze herbeginnen dan heeft men opnieuw al veel informatie.

Ook burgemeesters willen een belangrijke actor zijn in de grensoverschrijdende criminaliteit, zo is er nu vrijdag een congres inzake grenscriminaliteit waar PZ Gavers hun nieuwe databank zullen voorstellen. Ik vind dat eigenlijk gevaarlijk want de privacycommissie heeft haar oordeel nog niet geveld. Het is een goed idee maar nog gevaarlijk.

Voor de databank worden alle nummerplaten gevraagd die we kennen om te kunnen traceren via hun intelligente camera's maar ik denk niet dat het zoveel effect zal hebben. Daar Franse daders komen hier misdrijven plegen met gestolen nummerplaten. Ik vind dat toch een hele dure investering waarin daders u toch te slim zullen af zijn.

Mijn punt is dat burgemeesters daar wel opspringen omdat het naar hun kiezers goed overkomt net als de akkoorden van C. De Belgische politie zal nu arrestaties mogen doen op Frans grondgebied en omgekeerd. Maar wat zijn ze ermee als ze hem toch niet mogen meebrengen? Het is een verkapte vorm van uitlevering!

Dat de samenwerking en informatie beter moet worden uitgewerkt dat is een belangrijk punt, door bijvoorbeeld een BAOBAB-cel aan te maken op Frans grondgebied wat zal zorgen voor een waaier aan informatie die zonder moeite kan worden uitgewisseld. Zodat de politiediensten onmiddellijk dat voertuig kunnen oppikken als het de grens over rijdt.

Naar de burgemeesters kan ik als parketmagistraat niet toestappen om een stand van zaken mee te geven van de gerechtelijke aanpak en dossiers. Ik heb daar de bevoegdheid niet voor. Ook omdat de burgemeesters het direct aan de bevolking uitleggen maar het onderzoek is nog altijd geheim.

2) Na jaren van samenwerking met de Franse Justitie hebt u wellicht een heel duidelijk beeld op wat exact ontbreekt om aan een efficiënte bestrijding te werken van de grenscriminaliteit? Hoe ziet voor u de ideale samenwerking eruit om tot een heel bevredigend resultaat te komen? Hoe ziet u heel concreet op korte termijn de vermindering van de grenscriminaliteit een feit worden?

Zie vraag 1!

3) Wat verwacht u het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit? Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd? Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig? Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit?

Zie o.a. vraag 1 maar ook meer informatie-uitwisseling en gerichte aandacht op verdachte voertuigen. Ook de kwaliteit van hun processen verbaal die heel wat beter kunnen. Misschien moeten lokale politiediensten meer mensen inzetten in moeilijke uren. Nu organiseert men wel VillaDaily en VillaRam maar dat is niet dagelijks. Maar dan moet men meer middelen en capaciteit geven aan lokale politie en moet men ze ook motiveren zodanig dat het parket de verdachten die men arresteert niet direct terug vrij laat.

Parket moet daar verder op inspelen en een aangrijpingspunt van maken maar dan moeten wij ook zorgen voor een goede informatiedoorstroming naar lokale politie toe. En er moet aan hen ook eens de eer worden toegeschoven.

Voor mij moeten lokale politiezones meer middelen en mensen krijgen om in te zetten tijdens de reguliere werking van de politiezone. Want VillaRam, VillaFront en VillaDaily is maar een avond met man en macht, pers en gouverneur, maar de andere kant van de grens is men ondertussen ook gearmeerd en komt er niemand over.

Dus lokale politie zou preventief een veel grotere rol kunnen spelen dan dat ze nu doen.

En samenwerking tussen de zones?

Dat zie ik ook wel zitten want hier is er maar één politiezone en bij het arrondissementeel rechercheoverleg kan ik iedereen op dezelfde lijn zetten. Maar probeer dat maar eens met vier of vijf lokale recherches die elk een andere werkwijze kennen. Meer samenwerking betekent ook meer inzet van mensen en efficiënter werken.

4) Wat is volgens U het ideaal om écht succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden?

Zie vraag 1.

5) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing? Of als een onderdeel ervan ?

Als onderdeel ziet ik dat wel zitten. Het kan wel heel nuttig zijn voor rondtrekkende dadergroepen. In ons arrondissement, wanneer 's nachts twee of drie inbraken gebeuren in diverse gemeenten weet gans de politiezone het maar ik denk niet dat het in andere arrondissementen in West-Vlaanderen dat ook zo zal zijn.

Met rondtrekkende dadergroepen is het wel nuttig dat de grenzen tussen de politiezones wegvallen zodat men kan anticiperen op het terrein en men op elkaar kan inspelen.

6) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Ik ben zeker voorstander van grotere politiezones, er zijn meer mensen inzetbaar en er zal een grotere recherche aanwezig zijn. Ook moet het parket niet iedere keer zijn pet verzetten naar de zone. Zodat richtlijnen kunnen worden uitgevaardigd die op één lijn liggen gericht naar een grotere zone. Dus voor diverse fenomenen vanuit parket zou dat veel gemakkelijker zijn. Er zal ook een beter zicht zijn op het arrondissement en korter op de bal worden gespeeld.

Middelen kunnen ook efficiënter gebruikt worden over een groter grondgebied, in mijn ogen biedt het alleen maar voordelen.

Daarnaast vormen burgemeesters een belangrijk aspect in het verhaal. Het zijn politici en voor de politiehervorming waren er hier nog vier interpolitiezones aanwezig, dan hadden de politici het gevoel dat politie dicht bij hen stond en dat politie meer te zien was op hun grondgebied. Na de hervorming, waar de vier interpolitiezones geëvolueerd zijn naar een politiezone, vinden burgemeesters dat politie niet meer op hun grondgebied werkzaam is terwijl dat duidelijk niet zo is. Burgemeesters zijn gewoon moeilijk te overtuigen.

Maar laat dat geen drijfveer zijn om terug te keren naar vier politiezones want dan valt de recherchewerking ook uiteen en dat zou heel jammer zijn voor de dossiers.

Met de federale politie kunnen wij provinciaal evolueren en we hebben nu ook in West-Vlaanderen samenwerkingsakkoorden. Zodat per arrondissement iedereen een bevoegdheid gekregen heeft. Dat leidt tot meer specialisatie.

7) Geloof U erin dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting ervoor kan dienen om het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken ?

Ja, het zou moeten kunnen.

8) Hoe ziet U uw rol als Procureur Des Konings in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Zie vraag 6.

9) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Ziet U lokale politiezones mee-evolueren naar provincieniveau ?

Neen, de arrondissementen blijven antennes waar ze hun lokale politie zullen nodig hebben. Het arrondissement B en A heeft andere vormen van criminaliteit want provincieniveau is nu echt nog te hoog gegrepen. Ook burgemeesters zijn daar nog niet klaar voor.

De ligging van de gemeentes en socio-economische factoren zorgen er voor dat er toch nabijheid geleverd wordt van lokale politie. Met de schaalvergroting van de gerechtelijke parketten naar provinciaal niveau zal de lokale politie veel meer moeten inspelen op de lokale criminaliteit en federale politie op de meer grotere dossiers en fenomenen. En dan hebben een lokale politie nodig die verankerd is in de streek voor de specifieke aanpak van de lokale criminaliteit.

Ook de kustgemeenten hebben hun seizoensgebonden overlast en criminaliteit waar een politie van het binnenland moeilijk kan op inspelen dus heeft men des te meer hun lokale politie nodig voor deze problematiek.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Er zal volledige specialisatie zijn en er moet gewerkt worden op het fenomeen van grenscriminaliteit ook boven de homejackings, carjackings en ramkraken heen, nog verder dan de BAOBAB-cel. Binnen het parket zal er dan geen discussie meer zijn over welke magistraten van welk arrondissement het toebedeeld krijgen. De Procureur zal gewoon enkele magistraten moeten aanduiden.

Als laatste zal ook informatiedoorstroming en uitwisseling hopelijk beter worden. Nu vind ik het hypocriet dat sommige arrondissementen nog te veel op hun eiland blijven zitten daar we toch allemaal voor een gemeenschappelijk doel werken ?

Interview 5

1) [REDACTED]

Kan U een duidelijk beeld schetsen van hoe deze dienst werkt in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit ?

[REDACTED] Hier wordt alles uitgevoerd dat grensoverschrijdend is zoals bv. de escorte van de Franse ambassadeur naar België [REDACTED]

Het A vormt een soort tweedelijns politiedienst namelijk het feit dat wij niet in contact staan met bevolking maar alleen met politiediensten. De bevolking weet heel dikwijls van ons bestaan niet af.

We leveren pure steun naar politiediensten door gegevens uit de Franse databank te halen voor België en omgekeerd. Dat is onze hoofdtaak.

We geven ook steun bij grensoverschrijdende operaties, bv. VillaFront waarbij DirCo's ons vragen of we de Franse collega's kunnen vragen om hieraan mee te werken. Het gaat enkel om communicatie, een brievenbusfunctie, maar we kunnen geen capaciteit leveren. Eerstelijns politiediensten weten niet altijd meteen wie ze moeten aanspreken aan de overkant van de grens en wij kennen hier de bevoegde mensen zodat wij dus die communicatie overnemen.

Nochtans loopt de samenwerking met Frankrijk vanuit de BAOBAB-cel redelijk stroef.

Frankrijk is een andere mentaliteit om mee te werken en ze hebben een andere manier van onderzoek voeren. Wij vangen verdachten vanaf dat we genoeg aanwijzingen en bewijzen hebben maar in Frankrijk wacht men tot men ze op heterdaad kan betrappen.

De verhouding tussen parket en politie ligt in Frankrijk gans anders dan bij ons. Wij hebben een nauwe samenwerking met Parket en Frankrijk niet. Bij ons is het verplicht om het Parket te verwittigen. In Frankrijk is er weinig overleg en veel eilandmentaliteit.

2) Hoe ziet U een oplossing voor een verbeterde samenwerking of afstemming met Frankrijk, op het niveau van de politiediensten en justitie?

Een van de oplossingen is meer bevoegdheid geven aan de Belgische en Franse politiediensten op elkaars terrein. Nu is iedereen bevoegd op zijn grondgebied maar vanaf dat we aan de grens komen vallen alle bevoegdheden inzake politie weg.

Voor de grens met Nederland is er het Benelux-verdrag ontwikkeld. Indien Nederlandse politie steun vraagt aan Belgische politiediensten die dan onder het gezag van de Nederlandse politieofficier komen te staan waardoor ze dan ook bevoegd zijn op Nederlands grondgebied. Maar in Frankrijk kan dat niet omdat de grondwet dat niet toelaat.

Met de euforie rond het akkoord van Doornik moet voorzichtig worden omgesprongen. Want ik geloof niet dat er veel in huis zal komen omwille van de Franse grondwet. Het akkoord gaat eigenlijk in tegen de Franse grondwet...

De eerste stap die eigenlijk zou moeten gebeuren aan Franse zijde is waarschijnlijk een mentaliteitswijziging ?

Zeker en vast, de sensibilisering blijft een heel belangrijk werkpunt naar Franse kant toe. Nu zijn ze ondertussen zich wel bewust van de problematiek.

De Franse minister van Binnenlandse Zaken Valls (tegenhanger van Milquet) is het volledig eens met onze minister. Zal hij nu proberen die grondwetswijziging door te voeren ? Dat vraag ik me echt af. Nochtans ligt Parijs niet wakker van het Noorden van Frankrijk.

Het akkoord van Doornik zullen ondertekend worden op 18 maart maar daarna moet het nog geratificeerd worden zowel in België als in Frankrijk. Wat wil zeggen dat de afspraken in beide nationale wetten moeten komen te staan. Het eerste initiële akkoord van Doornik heeft drie jaar aangesleept voordat het in werking kon treden. Momenteel staan we nog maar in het begin van betere samenwerking.

De bevoegdheid van het A wordt uitgebreid aangezien we momenteel nog maar bevoegd zijn voor de grensprovincies. Nu zal het officieel het gehele grondgebied van België worden maar we deden dat eigenlijk wel al. We helpen onze collega's.

Het probleem van het rechtsomkeer maken op het ander land zal ook worden opgelost. Waar het nu het feit hebben wanneer men over de grens rijdt men niet meer kan terugdraaien. Men mag als Belgische politiedienst in Frankrijk binnen rijden maar de eerste afrit nemen om

rechtsomkeer te maken terug richting België mag niet. Volgens het nieuwe akkoord van Doornik zal dat wel kunnen om achtervolgingen makkelijker te laten geschieden.

Maar wat als men een aangehouden voorwerp bij zich heeft of een in beslag genomen voorwerp, bijvoorbeeld drugs, wat mag er dan? Want eigenlijk voert men de persoon of het voorwerp in bij het binnen rijden van België. Als de politiediensten in België iemand arresteren omwille van feiten die hij heeft gepleegd in België en ze brengen hem Frankrijk binnen, kan de aangehouden persoon vragen om hem vrij te laten omdat hij geen misdrijf heeft gepleegd in Frankrijk. Advocaten maken daar een procedureslag van wat dus allemaal nog niet geregeld is in die akkoorden van Doornik.

Dus eigenlijk zie ik op korte termijn niet zo heel veel beterschap.

Wat er wel al een beetje veranderd is de mentaliteit van de Fransen t.o.v. ons door de sensibilisering.

Daarnaast dienen de 'VillaFront-acties' om bevolking gerust te stellen en te bewijzen dat er effectief iets gedaan wordt in de strijd tegen de grenscriminaliteit maar efficiënt en effectief is het niet. Vanaf men een combi ziet staan aan de grens wordt iedereen in het netwerk gealarmeerd maar de dag erna zal men wel terug met feiten geconfronteerd worden. VillaFront zal de grenscriminaliteit niet opprollen.

Wat helpt er natuurlijk is de uitwisseling van informatie, sporenonderzoek, vingerafdrukken en DNA-onderzoek. Effectief kunnen aantonen dat het om die persoon gaat zodat we hen kunnen oppakken. Men kan altijd zeggen het is een geval van grenscriminaliteit is maar kunnen ze dat ook bewijzen? Het belangrijkste is dat men een persoon kan linken aan het feit.

Bewijzen zijn essentieel, sporenonderzoek, identificatie van de dader plus telefoon- en gsmverkeer zijn belangrijke spelers in het onderzoek. Dus in feite het echte recherchewerk blijft hierbij essentieel.

De grensoverschrijdende criminaliteit die het laatste jaar is gebeurd, gaat om een heel groot georganiseerd netwerk waardoor het zo moeilijk is om verdachten op te rollen. Ze maken telkens andere samenstellingen van personen om de feiten hier te plegen. Zodat ze minder gemakkelijk vatbaar zijn voor arrestaties. Het zou voor de politiediensten veel gemakkelijker zijn als het maar om een bende van zeven personen ging.

Het vraagt heel veel recherche en sporenonderzoek om deftige bewijzen te hebben tegen hen. Maar de daders wonen in Frankrijk waardoor de Belgische politiediensten ze niet kunnen arresteren en we het moeten vragen aan de Franse collega's om hen te arresteren of wachten tot ze op Belgisch grondgebied zich bevinden maar dat is niet ideaal.

Moesten jullie nu de bevoegdheid krijgen om een persoon te arresteren op Frans grondgebied dan verloopt het onderzoek veel gemakkelijker?

Heel juist maar we moeten de juiste bevoegdheden krijgen. Maar dat zal totaal niet gebeuren omdat de Franse politie een gans anders rechercheonderzoek voert dan hier in België.

Het feit dat jullie hier samen zitten met Franse collega's in een lokaal en gebouw zorgt dat voor een verbeterde samenwerking?

Voor het A bestond er al een dienst van het OPGP maar dat was constant bellen, faxen en met onze auto eens tot bij de Franse collega's rijden of omgekeerd dus heel tijdrovend waardoor het soms ook achterwege wordt gelaten door politiediensten.

Het is ideaal, sneller en kostenbesparend dat we hier in elkaars databanken kunnen kijken. Het zorgt ook voor een verandering in mentaliteit en ook voor begrip omtrent elkaars wetgeving en werking van onderzoek in België en Frankrijk.

Het enige probleem die hem stelt, is de aanpak van onderzoek die verschillend is. Bij ons is het efficiënter en wij zullen ook sneller mensen aanhouden terwijl Franse collega's echt zitten te wachten tot ze hen kunnen betrappen. Daarom dat ze soms ook wel voor hun 'eer' vechten en daders zelf willen oppakken. Daarom dat het ook hoger in rang moeilijker verloopt omdat men niet zeker is van elkaars bevoegdheden en zich liever houdt aan de eigen bevoegdheden.

Maar de acties VillaFront zijn zeker geen slecht signaal geweest naar de bevolking toe en het feit dat zo Franse en Belgische politie met elkaar leren samen werken en elkaar leren kennen in werking. Plus het feit dat het innoverend is dat politiediensten arrondissementsoverschrijdend in België samen werken en dan nog eens grensoverschrijdend.

Ik ondervind meer dat de bereidheid tot samenwerking vanuit Franse kant de laatste jaren gestegen is en meer bereid zijn om samen een actie te ondernemen. Bv. op de kluisberg zitten er in de zomer heel veel Fransen en soms zijn er ook veel incidenten. Er werd gevraagd aan de Franse Gendarmerie gevraagd om daar te patrouilleren deze zomer wat eigenlijk een preventief afschrik-effect zal hebben daar Franse personen zich geïntimideerd zullen voelen door de aanwezigheid van Franse politie. Eens de anonimiteit wegvalt heeft men al veel doorbroken omdat men dan gekend is en men niet meer durft terug te komen.

We bieden ook wel steun aan het terrein tijdens een actie, we staan in contact met het CIC West-Vlaanderen en Henegouwen en de dispatching van de zones om bijvoorbeeld aanvragen van nummerplaten te beantwoorden en de nodige informatie door te spelen.

Initieel komen we niet tussen maar vanaf het moment er een Franse nummerplaat wordt aangevraagd luisteren we mee en gaan we tegelijkertijd de controle laten doen van de Franse nummerplaat door de Franse collega's in hun databank. We hebben toegang tot de databank maar kunnen enkel zien of dat de nummerplaat of persoon geseind is of niet.

Dit leidt mij tot het platform InfoTarget, louter het treffen van nummerplaten is niet genoeg er moet iets aan gelinkt worden zodat men er resultaten mee kan creëren. Ik geloof niet dat korpschefs hun burgemeesters kunnen overtuigen met 37 hits deze maand. Als het kan leiden tot onderzoek naar een verdachte persoon of het oplossen van een onderzoek dan pas werkt het effectief. Er moet nog serieus gedebatteerd worden over wat er aan die databank allemaal moet gelinkt worden.

3) Na jaren van samenwerking met de Franse politie en douane heeft U wellicht vanuit uw rol in het A een heel duidelijk beeld op wat exact ontbreekt om aan een efficiënte bestrijding te werken van de grenscriminaliteit?

Wat zijn voor u de essentiële tekortkomingen om efficiënt de strijd tegen de grenscriminaliteit aan te kunnen gaan?

De bevoegdheden die er niet zijn en de databases die nog niet 100% allemaal op elkaar afgestemd zijn zoals bijvoorbeeld de databanken van de vingerafdrukken, dat kan volgens mij perfect een Europese databank worden. Eucaris bestaat wel, dat is een Europees platform voor alle identificaties van nummerplaten, waarom zou het voor vingerafdrukken dan niet kunnen? Dat zou toch gemakkelijk gelinkt kunnen worden aan het AIK en dan moet Brussel niet altijd lastig gevallen worden.

Hoe ziet voor u de ideale samenwerking eruit om tot een heel bevredigend resultaat te komen?

Zie vraag 1 en 2.

Hoe ziet u heel concreet op korte termijn de vermindering van de grenscriminaliteit een feit worden?

Het feit dat gepleegd wordt die aan grenscriminaliteit gebonden is zou tot een strafverzwaring moeten leiden zodat daders langer in de gevangenis moeten zitten. Het schrikt daders geweldig af dat er hier al enkele personen een gevangenisstraf van acht jaar of meer hebben gekregen. Het feit dat hij de grens oversteekt zou eigenlijk een verzwarende omstandigheid moeten zijn.

4) In welke mate kan u een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Wij hebben al de meest ondersteunde rol.

Verloopt volgens u de samenwerking met de lokale politiezones en de federale politie goed?

Onze vijf criteria waarbinnen wij een meerwaarde moeten zijn voor de politiediensten is ten eerste snelheid omdat er volledige toegang is tot de Franse databank via de Franse collega's. Ten tweede volledigheid omdat we toegang hebben tot alle Franse databanken, politie, Rijkswacht en douane. Vroeger was men zeer afhankelijk van contacten voor de informatie. Wat ervoor zorgt dat we zaken kunnen linken aan elkaar.

Neutraliteit omdat we samenwerken met zowel de lokale politie als de federale politie.

Lokale zones kunnen ons niet veel bieden maar wij hen hopelijk wel.

Wat kan volgens u verbeterd worden?

We kunnen veel meer doen voor hen als we meer capaciteit krijgen. Nu zitten we met twee analisten tegenover vijf Franse analisten. Hierdoor kan ik dagelijks een informatieblad op maken. Zoals A van Heerlen die dat wekelijks opmaakt en die dat verspreid naar alle AIK en lokale zones.

5) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting van lokale politiezones ervoor kan dienen om onder andere het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken?

Als er meer capaciteit vrij komt zal dat onder andere beter zijn voor de aanpak van grenscriminaliteit die men daar verder kan bij inzetten. Ook de mindere tussenechelons die zouden kunnen worden gecreëerd.

Daarnaast zal het in de informatie-uitwisseling ook een stap vooruit zijn want het AIK bijvoorbeeld moet al naar minder zones hun informatie verspreiden en de informatiedoorstroming tussen de politiezones zal automatisch verbeteren. Het is beter aansturen van twee of drie diensten in plaats van twintig dienst.

Grotere operationele slagkracht zal ervoor zorgen dat bij een actie rond grenscriminaliteit er meer volk wordt gecreëerd die we efficiënter en effectiever kunnen inzetten. Ook het uitbouwen van een goede researchedienst is hierin essentieel waardoor meer specialisatie kan doorgevoerd worden. Er zal meer specifieke informatie naar boven komen. Ons probleem is dat we heel veel afhankelijk zijn van de aansturing in lokale zones daar de ene echt de wil heeft om ons te informeren en samen te werken en de andere persoon dan weer minder.

We hebben geen hiërarchische banden met de eerstelijns politiediensten omdat we enkel een ondersteunende politiedienst zijn. Als wij informatie binnen krijgen die belangrijk is voor een politiezone en wij geven het hen door maar ze geven er geen gevolg aan dan kunnen we daar niets op zeggen. We hebben niets van drukingsmiddelen naar de zones toe.

Het is eigenlijk enkel omdat we nuttig en goed werk leveren dat we door de lokale politiezones worden meegetrokken in sommige onderzoeken.

Hoe groot zou je een schaalvergroting van lokale politiezones zien ?

Dat is afhankelijk volgens mij van de politieke wil en het zal niet afhangen van geografische belangen. Dat is net ons probleem in België dat burgemeester zoveel macht heeft over lokale politie.

Schaalvergroting biedt een meerwaarde maar dan moet de herwonnen capaciteit op juiste manier terug ingezet en ingevuld worden.

6) Welke rol zou u idealiter willen spelen in de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Welk is volgens het ideaal om echt succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden ?

Wat ontbreekt u hiervoor nu? Wat wenst u hiervoor dat wordt aangepast zien naar

- **Werking**
- **Structuur**
- **Middelen etc ...**

Zie beantwoording vorige vragen.

7) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Schaalvergroting van zowel lokale als federale politie verandert voor de werking van het A helemaal niets. Wij hangen rechtstreeks af van de diensten van de commissaris-generaal.

Zal het niet efficiënter zijn voor FGP ?

Ja natuurlijk er zullen meer specialisaties zijn.

Zal er dan ook niet meer informatie naar jullie toekomen ?

Dat kan wel en mijn wens is ook dat we bepaalde ploegen op het terrein toch kunnen aansturen bv. wanneer we vermoeden dat in een bepaald huis toch een gestolen auto zou moeten aanwezig zijn. Dan kunnen we aan hen vragen om daar eens te zoeken. Omdat wij via trackingssystemen de plaats van de auto's kunnen achterhalen.

Als er een politiezone naar ons belt met de informatie dat een bepaalde auto in Roubaix zou gesignaleerd zijn dan zijn wij de verbinding en bellen wij naar de politie van Roubaix om te vragen of zij daar eens een ploeg naartoe zouden willen sturen en kijken of er geen gestolen auto staat.

Het is een boomerangeffect, indien de specialisatie in recherche meer kan doorgevoerd worden, zal er ook meer gespecialiseerde informatie vrijkomen en naar ons worden doorgestuurd. Waardoor we naar Frankrijk toe meer gedetailleerde vragen kunnen stellen en kunnen zij een gedetailleerd antwoord terugsturen en kunnen ploegen daardoor gedetailleerder worden aangestuurd.

Betekent deze schaalvergroting dan ook dat deze zou moeten doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Dat hangt ervan af hoe men dan zijn ploegen op het terrein oriënteert. Vroeger was de Rijkswacht zo georganiseerd. Maar nu met de politiek, een zone in West-Vlaanderen wie zal dat aansturen ? De politiek heeft nu de macht over politie en ze zullen die nooit meer afstaan. Dus een zone over gans West-Vlaanderen zie ik niet gerealiseerd worden.

Schaalvergroting voor lokale politie, eerst zien en dan geloven en er zal nog veel water naar de zee moeten vloeien daarvoor.

Interview 6

Bij de introductie heeft de geïnterviewde nog enkele vragen en opmerkingen.

In onze terminologie is het voor uzelf niet echt duidelijk wat u juist bedoeld met schaalvergroting daarom even een verduidelijking:

De lokale politiezones werken allemaal autonoom, een niveau hoger situeert zich de operationele samenwerking waar de zones perfect autonoom blijven. Nog een stap verder wordt gesproken van associatie. Als laatste heeft men de schaalvergroting waar zones fuseren.

Puur operationele schaalvergroting kan maar men zal met bepaalde wettelijke conflicten geconfronteerd worden, zoals eenheid van terrein, eenheid van commando, de rechtspositie die niet altijd duidelijk zal zijn, ook de bevoegdheid en de relatie naar parket toe.

Het is heel moeilijk om zomaar twee rekerchediensten van lokale politiezones in het hetzelfde bureau te laten werken aan dezelfde dossiers. Er zijn ten eerste de financiële vergoedingen, ten tweede wie zal de leiding hebben, wie zorgt ervoor tucht wanneer er iets kan mislopen, wie moet er bepaalde beslissingen nemen over zaken, de korpschef van zone A of de korpschef van zone B ?

De stap tussen gewoon samenwerken zoals nu en de effectieve schaalvergroting waar er maar een baas en rechtspositie is, naar hetgeen die er tussen hangt, is heel moeilijk en is ook niet echt wettelijk.

1) Kan U me iets vertellen over de maatregelen die de federale gerechtelijke politie van dit arrondissement genomen heeft/ neemt in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit en de recente gewelddadige georganiseerde diefstallen die hiermee gepaard gaan ?

Wat is uw specifieke rol hierin ? Welke is de rol van uw diensten daarin? In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd tegen de grenscriminaliteit?

De federale politie van A en ook van andere arrondissementen bestaat voornamelijk uit de federale gerechtelijke politie en een aspect van bestuurlijke politie. Op niveau van DirCo proberen we op tweeërlei manieren te coördineren. Enerzijds in geringe mate analyse, daarvoor is er onze strategisch analist waarbij men vanuit de diverse zones en het AIK probeert in kaart te krijgen wat de impact is. Wat is die grenscriminaliteit, wat is de definitie van grenscriminaliteit ?

Bijvoorbeeld de daders moeten Frans sprekend zijn maar in R en Doornik is dat niet zo moeilijk, ten tweede moeten de daders gevlucht zijn langs Franse kant maar dat is ook niet altijd het gegeven. Het is niet omdat het in Werkvick of Geluwe aan de Franse grens gebeurt dat men ook naar Frankrijk vlucht. Er zijn feiten waar men naar Brussel vlucht maar waarbij het wel gerelateerd is aan Franse daderbendes. De buit is teruggevonden of er zijn linken naar iemand die in Frankrijk woonachtig is. Wat maakt dat men al heel voorzichtig moet zijn om alles wat zozegd grenscriminaliteit is.

Er is ook een verschil in grenscriminaliteit als such en criminaliteit aan de grens. Een overval op een apotheek die gepleegd werd door daders die een paar kilometer verder op wonen aan de andere kant van de grens bijvoorbeeld. Maar mocht die grens er niet geweest zijn dan was het ook gebeurd. Dus vandaar dat we hier iedere dag duidelijk moeten specificeren of het feit in aanmerking komt voor grenscriminaliteit. Essentieel om vooral strategisch, beleidsmatig en statistisch daar een overzicht over te krijgen.

Voor de FGP is het vooral belangrijk dat het dossier wordt gefederaliseerd door het federaal parket. Als het gefederaliseerd wordt dan verdwijnt het dossier hier en komt het in de BAOBAB-cel terecht.

Anderzijds vormt het bieden van operationele ondersteuning een tweede taak voornamelijk coördinatie met de zones die getroffen zijn langs de grens en hoe men zich beter kan organiseren en kijken of we zelf input kunnen geven.

Sinds vorig jaar zijn we gestart met de acties VillaRam waarbij de mensen van ons interventiekorps en mensen van Brussel 's nachts met zware anonieme voertuigen patrouilleren.

Daarnaast hebben we een aantal grote acties uitgevoerd onder de naam VillaFront waarbij we grote dispositieven aan grens zetten en controles houden. Maar dat was meer om in de pers duidelijk te laten blijken dat we er mee begaan zijn maar de efficiëntie ervan was eerder laag.

En als laatste hebben we coördineren we de dagelijkse controleacties op verschillende tijdstippen door de lokale politiezones onder de noemer VillaDaily.

Verder is er het interventiekorps die bestaat uit een vijftiental mensen die worden verdeeld over de zones. Zij hebben permanente ondersteuning geboden aan de meest getroffen zones van grenscriminaliteit gedurende een aantal maanden en nu worden ze af en toe 's nachts nog mee ingezet om bijkomende patrouilles te houden. Ze boden ook steun bij bovengenoemde acties.

Beleidsondersteunend vangen wij ook alle contacten op naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Gouverneur. Samen met de burgemeesters en korpschefs kijken we wat we samen met hen meer kunnen doen. Sommige zones hebben geld gekregen om te investeren in ANPR-camera's dus is onze taak wat onze rol daar een meerwaarde in kan bieden. Eerst en vooral zal het AIK in de toekomst ervoor zorgen dat alle camera's gevoed zijn. Dit kan een heel belangrijk aspect naar schaalvergroting zijn, is hoe we reageren op een hit vanuit een zone naar andere zones toe.

Er zijn al camera's in de grens met Nederland waar bepaalde zones niet reageren op het feit dat er een voertuig komt met een hit die de andere aangrenzende zone binnen rijdt terwijl er andere zones het belangrijk vinden dat die andere zone dat ook weet en dat we een inspanning doen om de hit aan te treffen.

Een voertuig die in B of C binnenkomt kan hier binnen tien minuten al drie zones doorkruist hebben. Dus een belangrijk item waar we in de toekomst moeten naar kijken. Hoe kunnen we gecoördineerd en geïntegreerd reageren met die slimme camera's op het aspect van grensoverschrijdende criminaliteit ?

Het belangrijkste element om efficiënt en gecoördineerd op te treden naar grenscriminaliteit is de integrale en geïntegreerde werking van onze politiediensten.

Dus om het samen te vatten , wij bieden een ondersteunende en gecoördineerde rol onder meer door acties voor te bereiden en het debriefen met mensen uit ons interventiekorps , zorgen voor anonieme zware voertuigen uit Brussel en een helikopter.

Welke is precies de rol voor het Arrondissementeel Informatie Kruispunt in dat domein?

Het AIK probeert alle informatie uit de zones te verwerken en probeert er verder iets mee te doen o.a. mensen signaliseren, voertuigen signaliseren en informatie naar andere zones verspreiden.

Bij het aspect van grenscriminaliteit zijn er drie AIK's, namelijk L, A en Doornik wat op zich verwevenheid vraagt die er een jaar geleden nog niet was. Doorheen de diverse ervaringen zijn we op pijnpunten gestoten in informatiedoorstroming en uitwisseling tussen de drie AIK's, waar het zeker beter kan.

Hoe coördineert U dit naar uw lokale politiezones toe zodat men tot een werkbare structuur kan komen ?

Men moet er altijd vanuit gaan dat de manier van denken bepaald wordt door de grote van de zone. Ik geef het voorbeeld van voor de politiehervorming waar we nog spraken van de gemeentepolitie, waar men maar politieel bevoegd was binnen de gemeente wat betekent naar de burgemeester en zijn gemeentelijke problemen.

Als C geteisterd wordt door grenscriminaliteit dan was dat belangrijk voor die gemeente maar als D geconfronteerd wordt met overlast van Poolse dievenbendes dan zijn daar Franse voertuigen geen prioriteit. Een kustgemeente als E wordt geteisterd door illegalen en zal zich niet bezig houden met Franse daderbendes.

Door de politiehervorming zijn die zones soms wat groter geworden. Bijvoorbeeld F bestond voor de politiehervorming uit vier interpolitiezones en zij werden een grote zone. Waardoor een probleem in G ook een probleem wordt voor B. Dat maakt dat de zones die al voor een stuk groter zijn geworden, doordat men met verschillende burgemeesters zit en een groot overleg sowieso al ruimer denken. Niet alleen de ploegen op het terrein maar ook de korpschef.

Maar toch zitten we nog met een aantal kleinere zones. Stel dat wij vanuit federale politie acties organiseren waaraan we willen dat alle politiezones van het arrondissement A deelnemen. H zal toegeven, I zal toegeven en J ook. Maar K die eigenlijk niet in het verhaal van die grenscriminaliteit zit doet mee uit het principe dat zij er misschien in de toekomst wel nog mee kunnen geconfronteerd worden. Toch kan de burgemeester weigeren om mee te doen aan de acties.

Die geïntegreerde gedachte en de manier van kijken naar een probleem is zeer belangrijk. Wij bekijken het probleem voor gans het arrondissement A vandaar de grenscriminaliteit voor ons belangrijk is. Maar de Poolse dievenbendes in het Noorden van het arrondissement zijn bij ons ook een prioriteit.

Vandaar dat schaalvergroting naar idee en visie van het geïntegreerd werken heel belangrijk kan zijn en niet alleen op het vlak van beleid maar ook operationeel waar we zeker nog kunnen verbeteren.

Momenteel hebben quasi alle zones aan de grens nog een eigen dispatching dus wanneer, wat we meermaals hebben meegemaakt, er melding is van een verdachte situatie. Want men weet niet op voorhand dat het om een home- en carjacking gaat.

Bijvoorbeeld een overval in B, er was iemand die een vechtpartij zag en die belde naar de '100' en uiteindelijk komt dat in de zone binnen en die komt ter plaatse waarbij men vast stelde dat het om een overval ging. Maar er is nooit bij die zone de gedachte geweest om de buurzones te verwittigen dat er hier iets gebeurd is.

Waardoor om 09u een overval om de meubelwinkel in B werd gepleegd en om 09h15 een overval op een apotheek in C. Zelfde voorval met zelfde voertuig en nummerplaat. De nummerplaat en het voertuig waren herkend maar is nooit doorgegeven en dit omdat de mensen van L perfect bezig waren met de logica van mijn overval in mijn gemeente en niet met de impact naar andere gemeentes toe.

Indien de dispatching door het CIC gebeurde zou er onmiddellijk een signalement zijn binnen F om uit te kijken naar dat bepaalde voertuig. En men zou dat in C horen waardoor de ploegen richting B trekken.

Dat is iets wat wel opmerken bij zones rond de streek van M, J, N en O die wel worden gedispached door CIC. Zij luisteren op de gespreksgroep en vanaf de temperatuur stijgt in een of andere zone is men zich al aan het voorbereiden om erop te anticiperen en zich te oriënteren in die richting zonder dat al gevraagd werd om bijstand of om uit te kijken naar een bepaald voertuig.

Nu heeft L en H zijn ploegen die perfect professioneel bezig zijn alsook Q, I en R waarbij iedereen rond rijdt in zijn vijver maar onvoldoende weet. Het is om die mensen daaromtrent wakker te schrikken. We hebben daar rond nochtans al protocollen voor uitgeschreven. Het zijn nochtans de ploegen op het terrein die zo vlug mogelijk aan de alarmbel moet trekken en als eerste anticiperen. Wij weten het pas de dag erop of een paar dagen later.

Als men komt tot de meerwaarde die schaalvergroting zou kunnen hebben dan is dat de gedachte van een ruimer geheel waarin we werken. En dat is ook de finaliteit dat men gezegd heeft bij het geïntegreerd werken van lokale korpsen en federale politie. Dit is een meerwaarde die er zeker kan zijn.

Wij hameren er permanent op om te proberen samen te werken want het probleem van uwen buur vandaag is uw probleem niet maar kan het morgen wel zijn.

2) Wat verwacht U het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit?

Voor een stuk is dat zeker die gedachte van samenwerken en geïntegreerd werken.

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?

De reactiesnelheid moet sneller zijn, niet alleen de eigen ploegen inlichten maar ook andere ploegen van andere zones.

Bij schaalvergroting zullen er op bepaalde piekmomenten met de gevaarlijkheidsgraad van een bepaalde regio moeten rekening houden. Als men twee ploegen op punt A heeft, twee ploegen op punt B en nog twee ploegen op punt C dan zullen er bij schaalvergroting misschien vier ploegen patrouilleren in het meest risicovolle gebied bijvoorbeeld.

Maar nu gebeurt dat niet omdat iedereen patrouilleert op zijn eigen gebied. Bepaalde zones doen wel inspanningen door 's nachts extra patrouilles en anonieme wagens in te zetten maar men kan dat niet blijven doen want het contingent van uw nacht- en weekenduren en overuren en uw budget van voertuigen raakt eens op gesoupeerd waardoor men dan niets meer kan doen.

Schaalvergroting zeker naar oriëntering zal ervoor zorgen dat er zich meer ploegen in een bepaald gebied kunnen concentreren. Toch is grenscriminaliteit niet het enig probleem en men moet zorgen dat men nog back up heeft voor de andere problemen.

Op het ogenblik dat men echt van twee zones naar een zones fuseert, zal men natuurlijk wel overschot hebben naar ondersteuningdiensten. Maar er moet zekerheid zijn over de lokale antennes, zal men alles centraliseren in een gebouw of zullen er bijkomende gebouwen gebruikt worden? Ook de onthaalpunten, van twee naar een onthaalpunt? Zal dat politiek haalbaar zijn?

Uit een fusie zal men uiteindelijk financieel rendement halen maar de overschot zal men gebruiken om de begroting terug rond te krijgen. En niet om extra personeel, voertuigen en middelen te voorzien.

Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

Er zal een enorme uitstroom komen van personeel die op pensioen gaat en de voorwaarde daarvoor is dat men die mensen kan blijven vervangen. Er mag geen situatie gecreëerd worden waarbij tien mensen op pensioen gaan en er maar vijf worden aangeworven.

Niet alleen op het vlak van de aanpak van grenscriminaliteit maar ook op andere diensten, zoals recherche, onthaal, personeel, wijkdiensten, etc. zal men efficiënter moeten gaan werken.

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit? Hoe en door wie moet dit concreet worden gerealiseerd?

Het zal een grote uitdaging vormen voor de politiecolleges en politieraden om de begroting rond te krijgen en als dat niet gaat oplossingen zoeken door bijvoorbeeld belastingverhoging in te voeren.

In sommige zones leeft de autonomie van bepaalde burgemeesters nog zeer sterk en die zijn ervan overtuigd dat men nooit gaat fuseren met een andere zone. Twee eengemeentezones, waar de burgemeester nog alles te zeggen heeft zal een deel van zijn autonomie kwijt zijn op het moment men naar een meergemeentezone evolueert. Als alle burgemeester rond de tafel dan nog van dezelfde politieke kleur zijn dan mag dat meestal geen problemen opleveren. Zeker als een grote zone een kleintje bijneemt. Hier zal een burgemeester van A altijd zeggenschap blijven hebben.

In F worden niet alle gemeentes geconfronteerd met grenscriminaliteit wat het veel moeilijker maakt. Niet alleen voor de burgemeesters maar ook voor de politieraden zal een fusie betekenen dat niet alle raadsleden nog in die ene politieraad zullen zetelen. Dat ligt dus heel gevoelig, sommige gemeenten zullen daarvoor liever meer belasting heffen.

Schaalvergroting of fuseren zal niet altijd een goedkopere oplossing bieden.

Er zijn een aantal zones bereid om te fuseren omdat het nog maar een nieuwe burgemeester is die nog niet bereid zijn om de belasting te verhogen en die ook mee zijn in het verhaal met meer kunnen we waarschijnlijk meer doen dan ons zelf te laten spartelen in de vijver.

3) Wat is volgens U ideaal om écht succesvol de grenscriminaliteit te kunnen bestrijden?

De oplossing voor grenscriminaliteit ligt niet politieel. Uiteindelijk is de oorzaak een tweede, derde generatie van migranten met een hoge werkloosheid en een grote stedelijke verloedering aan de Franse kant. Aan de Belgische kant ziet men een relatief lage werkloosheid en veel meer rijkdom en dat leeft op een bepaalde perceptie dat het oneerlijk is dus eigenen ze zich wat to die van een ander is. Het is een puur socio-economische reden waarom die criminaliteit daar is en de reden dat er daar een grens is, maakt het grenscriminaliteit. En dat was twintig jaar geleden met de Kappa-bende ook zo.

De ideale manier is terug de grens toedoen. Er zijn een 160 grensovergangen van hier tot in De Panne en dat allemaal toe zetten zorgt voor 35 mensen die permanent de grens controleren. Dat is tegenwoordig financieel niet meer haalbaar en ook economisch is het voor transportfirma's niet meer haalbaar dat hun vrachtwagen telkens een uur aan de grens stilstaat voor controle. Dan liever toch wat grenscriminaliteit.

Het is voor een stuk keuze maken wat we willen en die vraag zal gerust nog veel naar boven komen. Het is effectief maar onbetaalbaar.

4) Waarover die U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit?

Het probleem is voor een groot deel onze budgettaire situatie, naar capaciteit, middelen en voertuigen. We hebben bijna geen voertuigen meer, de voertuigen van Brussel die rijden de klok rond over gans België om zo'n acties te voorzien.

Ook voor een stuk die samenwerkingsgedachte met de lokale korpschefs om meer te kunnen samenwerken.

Ik haalde al aan dat meer zones zich moeten laten dispatchen door het CIC om een meerwaarde te betekenen in die samenwerking en schaalvergroting maar eigenlijk is het zo dat CIC nu ook niet direct de capaciteit heeft om de lokale politiezones te ontvangen.

Dus voor een stuk mensen en middelen en voor een stuk de visie en geïntegreerde samenwerkingsgedachte. De eilandmentaliteit moet weg. We zijn hier constant bezig om tussen de verschillende zones Sn te kunnen maken.

We zijn daar de afgelopen tien jaar goed in geslaagd en ook met arrondissement L. Maar met Doornik ligt dat weer wat moeilijker in cultuur toch is het ons ook aan het lukken.

5) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen ? Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing ? Of als een onderdeel ervan ?

Het fenomeen dat er hier grenscriminaliteit zich voordoet zal nooit een reden vormen om over te gaan tot een schaalvergroting in dit arrondissement.

Waarom ? Enerzijds hebben we het aspect, wat is grenscriminaliteit ? Daar moet men redelijk nuchter in zijn en ook in de pers wordt dat helemaal uitvergroot, maar puur objectief hebben we één dodelijk slachtoffer gehad waar het dossier zelfs nog niet echt gekoppeld was aan echte 'carjackers' zoals we ze hier hebben gekend.

Waar het eigenlijk vooral ging om een overval op de antiekwinkel en de ene persoon waarschijnlijk overleden is aan een paniekaanval door een prop in zijn mond. Vergelijk dat met het aantal verkeersdoden die op jaarbasis in de arrondissementen A, L en P gebeuren dan staat dit helemaal niet in verhouding. Dus wat is die grenscriminaliteit dan ?

Ook de schade, er zijn een aantal mensen die hun BMW, Audi, Mercedes of Porsche gestolen zijn geweest maar goed dat valt toch allemaal mee ?! Dat val allemaal onder de omniumverzekering dus die mensen krijgen dat vergoed zodat de schade relatief beperkt blijft. Ook het aantal feiten die we nu hebben geregistreerd is te verwaarlozen.

Alle mensen die slachtoffer zijn van een inbraak hebben ook onveiligheidsgevoelens en dat is drie tot vier keer groter dan de grenscriminaliteit.

Het is door de pers zeer groot uitvergroot en ook met de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2012 werd dit extra in de verf gezet. Maar uiteindelijk als we de criminaliteit van de drie arrondissementen in globale vorm bekijken, weegt dat niet op tegen andere criminaliteit.

Als er schaalvergroting komt dan zal dat niet te maken hebben met de grenscriminaliteit maar alles met de financiën van de gemeentes en de zones. Vorig jaar is beslist geweest dat de patronale bijdrage naar de zones vanuit de federale overheid niet meer groter wordt dus dat er meer terecht komt op de kap van de gemeentes. En dat loopt iedere keer op tot 2016 waar men 32.5% van die patronale bijdrage moet betalen. Dus het budget van de politiezones wordt ieder jaar een groter deel die naar de uitkering van pensioenen gaat en daar heeft men niks extra's mee.

Stel dat er schaalvergroting komt en twee interventieteams van twee zones fuseren. Ze hebben beide twee interventieploegen, de ene is altijd bezet is en de andere ploeg als reserve. Als we die twee zones samenbrengen, kiest men dan voor twee, drie, vier of vijf interventieploegen? Ik geloof naar de budgettaire toekomst toe dat men er geen vijf zal inzetten en vier zal ook onwaarschijnlijk zijn dus gaat men maar drie interventieploegen inzetten.

Als men dat betreft tot de grenscriminaliteit dan is het essentieel dat men als lokale politieke zone snel kan reageren op het terrein. Van telkens twee ploegen in iedere zone naar drie ploegen over een grotere zone, zal dat daarvoor beter zijn ? Ik denk het niet.

Als men zegt we gaan de rechedienst samenvoegen, stel elk tien rechedelers in elke zone, dan krijgen we er twintig. Als er drie op pensioen gaan zal men geen vijf extra leden aanwerven.

Men moet goed indachtig zijn dat in de politie zones niet de korpschef zijn maar de politieraad en het politiecollege die beslissing zullen nemen.

Als men tot schaalvergroting komt zal dat puur vanuit financieel oogpunt zijn. En de kleine zones zullen het eerst tot fusies of associaties overgaan. Omdat die nu quasi geen levensvatbaarheid hebben. Als er daar iemand ziek valt of verdwijnt dan valt de zone uit elkaar omdat ze elke persoon meer dan nodig hebben om de zone draaiende te houden.

Vandaar dat grenscriminaliteit voor schaalvergroting nooit een trigger zal zijn. Omdat de impact op de werklust voor een zone inzake grenscriminaliteit niet groot is. Het draait puur om centen. Wat er wel kan gedaan worden, is naar die samenwerking en die samenwerkingsgedachte werken.

Kan dat dan voor lokale politiezones naar hun burgemeester en bevolking toe geen reden zijn om te zeggen dat schaalvergroting zal leiden tot een betere aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit ?

Die reden gebruiken is niet goed, uw bevolking is niet naïef. In de pers kan dat wel als argument worden gebruikt voor betere samenwerkingsverbanden. Ik denk toch dat het budgettaire aspect meer zal overheersen als reden voor bevolking en burgemeester.

Een burger ligt meer wakker van het feit dat hij meer belastingen zal moeten betalen dan dat hij wakker ligt van een heel kleine kans dat hij slachtoffer wordt.

Is schaalvergroting een oplossing ? Dat is afhankelijk van hoe men zich operationeel herorganiseert. Bijvoorbeeld als men beslissing neemt om zich te laten dispatchen door het CIC en zeven personen hierdoor kan uitsparen die men terug op het terrein kan activeren dan zal het wel lukken maar het hangt af van dergelijke beslissingen die men neemt.

6) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Door het feit dat men de zones groter maakt, zal die paardenblik en eilandmentaliteit geleidelijk aan wegebben waardoor men de problemen in een ruimer perspectief ziet en de betrokkenheid zal ook groter zijn alsook betere informatie-uitwisseling.

Zal schaalvergroting van lokale politiezones voor jullie beter uitkomen ?

Naast de FGP en het interventiekorps is de dienst van een DirCo een zeer kleine dienst binnen federale politie. En hoe groter lokale politiezones worden hoe autonomer ze zullen zijn. Bijvoorbeeld het beleidsondersteunend werk via onze strategisch analist, die maakt voor diverse zones een beeld op maar niet voor allemaal, de grotere zones hebben hun eigen strategisch analist. De zones zullen ook meer levensvatbaar worden.

Hoe groter de zones worden hoe meer draagkracht ze zullen hebben om hun eigen problemen op te lossen en hoe minder dat wij daarin moeten tussenkomen.

Het is onze taak om erin tussen te komen maar natuurlijk mag de samenwerkingsgedachte niet uit het oog verloren worden. De grote zones mogen de kleine zones niet opslurpen.

De optimalisatie van de federale politie zal ervoor zorgen dat de dienst van DirCo naar provincieniveau evolueert dus zal het de taak zijn van de zones om ook mee te evolueren en groter te worden. Anders krijgt men op het provincieniveau zeer moeilijk om nog al die kleintjes te kunnen coördineren. Nu weten wij perfect wat er in het arrondissement A gebeurt. En dat is de kritiek die de zones nu hebben op Brussel, namelijk dat Brussel niet weet wat er aan de hand is in A.

Maar als wij vanuit A naar provincieniveau evolueren zal men juist hetzelfde zeggen. Het zal de uitdaging zijn om daar op provincieniveau nog altijd te weten wat er hier leeft. Als men vanuit S in plaats van negentien zones maar vijf, zes of zeven lokale zones hebben dan is dat perfect mogelijk maar negentien zal moeilijk zijn.

Men moet ook rekening houden met meerdere problemen wanneer men naar provincieniveau evolueert. Als de DirCo van S klaagt over het probleem van de illegalen dan denken wij dat is onze problematiek niet. Maar op het moment dat we in S zitten, zal de kustproblematiek of de illegalen in E even belangrijk zijn dan de grenscriminaliteit.

7) Geloof U er in dat de grotere operationele slagkracht die wordt veroorzaakt door een schaalvergroting ervoor kan dienen om het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken ?

Ja ik denk het wel.

Zonder schaalvergroting kan men zeker en vast ook beter het fenomeen van grenscriminaliteit aanpakken door een pure operationele samenwerking. Als men komt tot schaalvergroting zal het zeker en vast nog een aantal voordelen hebben maar het hangt af van hoe men die schaalvergroting zal invullen. Wil men meer doen met meer middelen of wil men hetzelfde doen met minder middelen ?

8) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

Los van het feit dat we al moeten een schaalvergroting doorvoeren moeten zeker en vast eerst beter samenwerken.

Dat kan zeker, als men een schaalvergroting doorvoert, zal er naast de budgettaire en wettelijke zaken ook een cultuurverandering aanwezig zijn. Zelfs na dertien jaar heeft het nog zijn tijd nodig. Ieder dag moet gewerkt worden aan bedrijfscultuur. Moesten alle zones te maken krijgen met grenscriminaliteit zal dat minder een probleem vormen maar dat is niet zo.

9) Hoe ziet U uw rol als Dirco in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones?

Wij gaan daar zelf geen druk op uitoefenen want het gevoel om te evolueren naar schaalvergroting moet bottom-up komen en niet top-down. Wanneer de Minister het verplicht oplegt, zal het nooit werken. Dat moet kunnen besproken en beslist worden in een Zonale Veiligheidsraad, het politiecollege en de politieraad. We zullen steunen en kijken wat we kunnen doen op het proces te gaan bespoedigen zowel op het terrein als strategisch en beleidsmatig.

10) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen de grenscriminaliteit?

Voor het scenario van de grenscriminaliteit wordt de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en de parketten zeker en vast een verbetering. Omdat we nu met drie parketten samenwerken en dat wordt uiteindelijk een parket, toch blijven we met Doornik zitten. En nu zitten we in dat verhaal ook met het federaal parket die probeert de parketoverschrijdende problemen op te lossen. Maar men kan aanvoelen dat de relatie tussen een Procureur Des Konings en een Federaal Procureur nog wat stroef verloopt. Omdat de Federale Procureur voor een stuk capaciteit wegtrekt om die onderzoeken te kunnen doen.

Het grote voordeel is dat men gemakkelijk kan zeggen dat een bepaalde magistraat zich puur zal focussen op dat probleem, dus inderdaad meer specialisatie. Nu hadden we wel al samenwerkingsprotocollen maar tot vijf jaar geleden was dat niet zo. Puur gerechtelijke werking zal dat een meerwaarde bieden.

Binnen de federale politie spreekt men nog niet van schaalvergroting maar van optimalisatie. Er is nu een eerste richtlijn maar nog geen duidelijkheid. Op basis van die eerste richtlijn zal dat voor de FGP's ook meerwaarden bieden. Er blijven lokale antennes maar er moeten

geen taskforces meer opgericht worden omdat men makkelijker zal kunnen schuiven binnen zijn rechnercapaciteit. Er zal ook maar één DirJud meer zijn. En men zal moeten kijken over de gehele provincie waar men prioriteit aan zal bieden.

Het komt er terug op aan om capaciteit te gaan herverdelen door naar provincieniveau te evolueren maar we mogen ook niet te groot worden. Die lokale verankering blijft toch wat belangrijk zodat we nog altijd weten wat leeft binnen de diverse lokale politiezones.

Hoe ziet u de coördinatie in het domein van de grenscriminaliteit vanuit een hoger echelon?

De coördinatie zal veel gemakkelijker gebeuren op één niveau dan op vier niveaus.

Vind U dat deze schaalvergroting (provinciaal) zou moeten worden doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Dat zal te ver gaan omdat we in België de structuur hebben met de lokale autonomie in tegenstelling tot Nederland waar een burgemeester niet rechtstreeks verkozen wordt. Toch zeker in de komende decennia zal men in België niet komen tot de structuur van een eenheidspolitie met zo'n grote regio's. Het gevaar kan ook zijn dat het te groot wordt. Zoals bijvoorbeeld in Antwerpen waar men zo groot is dat men moet opsplitsen in districten die ondertussen zich als zelfstandige eilandjes hebben ontwikkeld en er te weinig synergie is tussen die diverse districten.

Het is een balans tussen niet te klein zijn en niet te groot zijn. Het meeste ideale scenario zal niet zomaar te bepalen zijn, men zal ook afhankelijk zijn van omgevingsfactoren, de verstedelijking, geografische uitgestrektheid en de problemen die daar wezen. Iedere situatie moet apart worden bekeken.

Maar toch zal men minstens 150 mensen nodig hebben om efficiënt te werken maar een korps van tegen de 1000 leden zal te groot zijn. Een fout bij de politiehervorming was dat bij het vormen van de politiezones men geen minimumcriteria heeft opgelegd voor het aantal operationelen. Een goed voorbeeld van visie om samen te gaan is in die tijd PZ F geweest. Dat is wel eens interessant om te bestuderen.

Interview 7

Beeld van de zone:

De korpschef blijkt tevreden te zijn met de grootte van zijn zone omdat men ruim voldoende in alle basisfunctionaliteiten kan verzekeren. Dit in tegenstelling tot de omliggende zones die daar niet in kunnen voldoen omdat ze kleiner zijn en aan PZ A ondersteuning vraagt.

De ideale korpsgrootte zou een zone moeten zijn met 300 tot 800 personeelsleden en voor deze omgeving zou een korps met een 600-tal personen perfect zijn. Een korps kleiner dan een 300 mensen zou niet voldoende werkbaarheid kunnen geven.

Deze zone wordt geconfronteerd met georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes maar hier wordt men in mindere mate geconfronteerd als in de grenszones. Deze zone ligt meer in het binnenland maar is toch maar enkele kilometers verwijderd van de grens.

B, als centrumstad, vormt een aantrekkelijke stad voor de Franse daderbendes en in vergelijking met de andere kant van de grens heeft de stad een aanzuigingseffect door de welvaartstatus van de inwoners.

In de zone werd men geconfronteerd met ramkraken, homejackings, carjackings, garagediefstallen, homeinvasies, ... En dit in relatief proportioneel hoge mate, daarnaast zijn de inbraken in 2012 ook enorm gestegen maar dit kan niet alleen worden toegeschreven aan Franse daderbendes. De rondtrekkende dadergroepen die actief zijn in België zijn hier in grote mate voor verantwoordelijk.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

Eerst en vooral worden de feiten dagelijks geanalyseerd door een analist die voor een volledige uiteenzetting van het fenomeen zorgt. Waarop kan worden geanticipeerd door de patrouilles op bepaalde tijdstippen naar plaatsen te sturen waar het dan het meeste nodig.

Ten tweede zal men momenteel op preventief vlak in de zone meer in het straatbeeld aanwezig zijn met de auto's en moto's dan vroeger. De recherche concentreert zich vooral op het repressieve vlak waarbij zij de fenomenen bekijken en analyseren om daders te identificeren en te arresteren.

Dit arrondissement heeft het voordeel dat de lokale politiezones relatief goede contacten hebben zodat men in elke zone een gemeenschappelijke aanpak wordt gebruikt. De problemen zijn overal hetzelfde waardoor men hier beter kan op anticiperen als georganiseerde entiteit dan elke zone apart.

In samenspraak met alle lokale zones en de federale politie worden regelmatig gemeenschappelijke acties gehouden aan de grens en in het binnenland, bijvoorbeeld VillaRam, VillaDaily en VillaFront.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

In het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit worden samen met alle zones van het arrondissement en de federale politie de acties VillaRam, Villadaily en VillaFront georganiseerd.

Werkt dit ?

Bij de actie VillaFront worden de grensovergangen massaal bezet door de politiemensen van het arrondissement B, E en F. Het werkt in principe wel maar bij zo'n grootschalige actie is iedereen die eigenlijk niet aan de andere kant van de grens moet zijn verwittigd en dan haalt men geen resultaten meer. Het kan gezien worden als een actie om antwoord te dienen aan lokale bevolking, bestuur en media. Dit om aan te tonen dat er effectief wordt samengewerkt op het terrein om de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden.

Ondertussen is men afgestapt van de grootschalige acties waar men en macht wordt ingezet en concentreert men zich meer op kleinschalige en gecoördineerde acties.

Daarnaast geldt ook een protocol tussen lokale en federale politie voor zware feiten rond grenscriminaliteit die ieder jaar goed wordt geëvolueerd.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Bij het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit kan men alleen maar aan samenwerking winnen. Het is absurd om als zone elk apart te blijven opereren.

De basis voor samenwerking is afspraken maken, wat ook in dit arrondissement tussen de lokale zones gebeurt, maar dit is onvoldoende.

Belangrijker is dat men ook effectief tot samenwerkingsverbanden in de praktijk komt, waarbij zones met elk hun eigen specialiteit elkaar ondersteunen.

Naar de toekomst toe kan men nog een stap verder gaan en diensten samenvoegen. Bijvoorbeeld een gezamenlijke lokale recherche en logistieke werking van de lokale zones op arrondissementeel niveau op richten. Maar voorlopig is daar nog geen draagvlak voor en is er sprake van koudwatervrees. Ondertussen zijn er wel een achttal protocols opgericht met het parket voor interzonale samenwerking.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

PRO SCHAALVERGROTING

In een klein landje als België zijn er maar liefst 196 politiezones waaruit men kan concluderen dat de gemiddelde politiekezone al van bij de politiehervorming te klein is. Hier in de regio kon men toen perfect voor een zone van 600 mensen gekozen hebben op het niveau van het bestuurlijk arrondissement B. De zone zou twaalf gemeenten omvatten en met 600 personeelsleden op 250 000 inwoners zou een ideale werkbare grote kunnen geschieden.

Schaalvergroting zal zich in de komende jaren sowieso opdringen omdat het nu vooral politiek wordt tegen gehouden. In de regio B zal men op korte termijn heel snel overstappen naar gezamenlijke diensten op het niveau van het arrondissement (o.a. preventie-, recherche- en logistieke diensten). Daarna zal de stap naar een volwaardige fusie van de zones ook sneller worden gezet.

Alles zal in stroomversnelling komen wanneer het gelinkt wordt aan de brandweershervorming zodat men op lange termijn naar een hulpverleningszone evolueert en de veiligheidsproblematiek in een hand wordt verenigt.

Ook de negatieve aspecten van een schaalvergroting mogen niet uit het oog worden verloren. Schaalvergroting zou zagezegd een kostenbesparing en wegwerving van de overhead met zich meebrengen maar de praktijk toont ons vaak het omgekeerde aan. Efficiëntie kan men er wel mee bereiken maar voor een kostenbesparing is men toch aan het verkeerde adres.

De kwestie vormt zich om een goed evenwicht te vinden en geen 'te' grote zone te gaan vormen. Als men terugblikkt tot diep voor de politiehervorming ziet men dat er eigenlijk een slingerbeweging gemaakt wordt tussen klein en groot. Omgevingsfactoren vormen hierin een cruciale rol om de grootte van een zone te kunnen bepalen, kijk maar naar het verschil in de bevolkingsdichtheid tussen Vlaanderen en Wallonië.

Daarnaast vormt service en dienstverlening naar de bevolking toe een andere factor die moet doorwegen tegen over efficiëntie. Als ook het budgettaire dat veel kleine zones tegenhoudt om op te gaan in een grotere zone omdat het de gemeenten veel meer zal kosten.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan?

Enkel grensoverschrijdende criminaliteit gebruiken als een motief voor schaalvergroting zou verkeerd zijn want wanneer morgen het fenomeen radicaal wordt terug gedrongen dit motief ook vervalft.

De dagelijkse dienstverlening naar bevolking toe inzake kleine fenomenen speelt een essentiële rol in de reguliere werking van een lokale politiekezone en vormt een belangrijker punt in het verhaal van schaalvergroting. De bevolking zit niet te wachten op een lokale politiekezone die zich taxeert op grote criminaliteitsfenomenen omdat de dagelijkse zaken dan vervallen.

Een klassiek discussiepunt voor de lokale politie vormt het optreden van politie bij verkeersongevallen, in principe hoeft politie niet op te treden bij een regulier verkeersongeval. Als men het Europees formulier correct kan invullen, komt alles in orde maar toch blijft het een service die politie biedt aan zijn bevolking. Hoe kan een burgemeester aan zijn bevolking uitleggen dat er geen capaciteit meer beschikbaar is om die service te verlenen omdat die allemaal op gesoupeerd gaat aan grensoverschrijdende criminaliteit ?

Daarnaast moeten er zowel budgettaire, operationeel als politiek afwegingen worden gemaakt bij een schaalvergroting waarbij politieke perceptie vaak een te grote rol krijgt toebedeeld mede onder invloed van de media. De kranten vergroten dikwijls een probleem uit waardoor daar politiek op wordt ingespeeld en alles moet wijken om dat probleem op te lossen. Met zo'n insteek kan politie niet werken en bevolking ligt daar ook niet wakker van.

Bijvoorbeeld wanneer een lokale politiezone een btw-carroussel op rolt dan rouwen de inwoners daar niet om want ze liggen niet wakker van grote criminaliteitsfenomenen waarin men geen persoonlijk belang in heeft. Maar wanneer er woninginbraken worden gepleegd dan is een inwoner wel bezig met zo'n inbraak omdat hun persoonlijk belang is aangetast.

De strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit kan wel opgevat worden als een onderdeel van het motief om schaalvergroting bij lokale zones te verwezenlijken. Schaalvergroting leidt 'op papier' inderdaad tot meer operationele en functionele schaalvergroting waaronder het fenomeen van grenscriminaliteit effectiever zou moeten kunnen worden onderzocht en operationeel beter worden aangepakt door lokale politie maar ook andere criminaliteitsfenomenen zullen hier voordeel kennen.

Stel u voor dat er beslist wordt om binnen het jaar nog over te gaan tot een schaalvergroting, kan de grensoverschrijdende criminaliteit (die nu actueel leeft bij het lokale bestuur en bevolking) naar de buitenwereld toe dan niet een aanleiding vormen om te zeggen dat als politie men daar dan beter kan op anticiperen ?

Grensoverschrijdende criminaliteit kan worden aangegrepen net als andere motieven die inspelen op de regulier werking van een lokale politie. Bij ernstige gebeurtenissen (zoals de vele georganiseerde diefstallen door Franse daderbendes het afgelopen jaar) is het verleidelijk om rond te tafel te zitten met partners en schaalvergroting op tafel te leggen maar op het moment dat men er in slaagt de grensoverschrijdende criminaliteit terug te dringen dan verdwijnt ook de urgentie om de schaalvergroting door te voeren. Rekening houdend dat dit fenomeen ook in het arrondissement E en F leeft en het daar zowel door de federale en de lokale politie wordt aangepakt en schaalvergroting is een langdurig en doordacht proces.

Momenteel is dit ook het geval, de georganiseerde diefstallen door Franse daderbendes zijn al grotendeels terug gedrongen doordat men zowel in Frankrijk als in België enkele daders heeft kunnen arresteren. Dus alleen grensoverschrijdende criminaliteit als motief voor een schaalvergroting in dit arrondissement vormt een slechte basis.

6) Grottere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Dat kan niet worden gegarandeerd daar veel afhangt van de persoon die dit zal coördineren want bij het creëren van grote verbanden krijgt men snel overhead (coördinatoren van de coördinator) en verzuipt men voor men het weet in de bureaucratie. Essentieel is om alert te blijven en te zorgen voor een concrete aansturing naar de basis. Vaak zal blijken dat structuren die men op voorhand op papier had opgesteld in de praktijk nauwelijks zullen werken omdat ze teveel capaciteit opsloppen.

Hangt het ook niet af van de methodiek die zal worden gebruikt als aansturing naar de basis toe en dat tussenechelons kunnen worden afgeschafte zodat men dan misschien korter op de bal kan spelen en meer capaciteit naar de uitvoering kan verplaatsen ?

In theorie en op papier kan dit lukken maar soms lukt het en soms ook niet. Hoe groter een zone en een korps hoe meer men geneigd zal zijn om tussenechelons te creëren omdat men anders de uitvoering niet voldoende kan aansturen. Dit kan men proberen te vermijden maar zal helemaal niet evident zijn.

Is het niet essentieel voordat men concreet rond de tafel gaat zitten over schaalvergroting dat elke zone eerst een analyse moet maken over de performantie per dienst/ persoon in de zone zodat men dan kan vergelijken en de gelijkenissen en verschillen kent ?

Zeker en vast want in dit Belgisch politiebestedel mag de structuur en organisatie van elke zone niet worden onderschat. Er is er voor gekozen geweest op een lokale politiezone een vrij grote autonomie te geven om zichzelf te kunnen organiseren. Om lokale zones te kunnen synchroniseren heeft men een gemeenschappelijk doel nodig waarbij een tweede factor, de bedrijfscultuur, een belangrijke rol in speelt. Tien jaar geleden met de samenvoeging van de drie verschillende politiediensten in België heeft men dat al eens meegemaakt.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

De grootste reden voor de korpschef blijft de service naar bevolking toe omdat politie toch een dienstverlenend bedrijf is en blijft. Met een groter korps is er meer specialisatie en kan men dus meer zaken verwezenlijken dus ook een betere service verlenen. Essentieel is het om dan bij de bevolking te peilen naar het wat, wanneer, waar, hoe zodat men zich als zone daar beter op kan toespitsen.

Financieel moeten lokale zones voor een fusie toch gelijklopend zijn ?

In principe moet dit zo evenredig mogelijk aanwezig zijn, maar zelfs binnen politiezone A zijn er verschillen tussen de drie gemeenten. De stad B betaalt 177 euro per persoon/jaar, C 120 euro per persoon/jaar en D 80 euro per persoon/jaar. Belangrijk is hier te stellen dat de stad B dan ook een grotere werklast vergt dan C en D. Om dit te verwezenlijken is het nodig dat hierover transparante afspraken worden gemaakt tussen de lokale besturen en dit wordt niet evident als op een grotere schaal zal worden gewerkt daar sommige gemeenten marge over zullen hebben en toch evenveel betalen.

Ziet u gelijken voor een fusie ?

Moelijk, want ten eerste is B een meergemeentzone dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld G, een eengemeentzone. Politiezone G werkt kostenbesparend aangezien men daar geen aparte personeelsdienst moet voorzien en men geniet van een gemeentelijke dienstverlening terwijl een meergemeentzone alles apart voorziet. Hiermee wordt duidelijk dat een meergemeentzone sowieso op dat vlak veel meer kosten kennen dan een eengemeentzone.

Ten tweede zijn de gemeenten die rond B grenzen veel kleiner en is de vrees om politiek gedomineerd te worden zeer groot. Toen tien jaar geleden de integratiebeweging werd gemaakt werd voorgesteld om de twaalf gemeenten van het bestuurlijk arrondissement B samen te voegen in een lokale zone. B had toen 42% van de politieke stemmen in de voorgestelde zone en dat vormde voor de andere gemeenten al het breekpunt voor dominantie.

Ziet u een oplossing voor de verschillen in financiering tussen gemeenten ?

Indien er sprake zou zijn van een fusie zouden de andere gemeenten iets meer moeten bijdragen waardoor het lokale bestuur dit kan verantwoorden voor een betere service naar de inwoners toe en daarnaast zal dit federaal moeten worden opgelost. Hierbij kan worden verwezen naar het Gemeentefonds die een onderscheid maakt tussen grote en kleine gemeenten omdat spreiding en de hoeveelheid van de kosten anders liggen.

De kostprijs per persoon/jaar hoeft niet per se gelijk gesteld worden voor iedere gemeente in de zone als men transparante afspraken kan maken met de lokale besturen. Een audit uitvoeren van elke gemeente en elke zone zou ideaal zijn om de kosten evenredig te laten worden.

Een persoon deed het voorstel om op korte termijn de kostprijs van de grote zone iets te laten dalen en de prijs van de kleine zone iets te laten stijgen en van daaruit focussen op het rendement dat men van haalt om dan op lange termijn te kijken welk rendement men wil halen en de kostprijs dan voor iedereen aan te passen op basis van die visie ?

Een bruuske beweging maken waarbij het voor iedereen morgen gelijk gesteld wordt kan niet zomaar dus is het belangrijk om dit langzaam op te bouwen, gecombineerd met aanpassing van de federale dotaties. Die zouden meer moeten inspelen op de specifieke problematiek van de stedelijke en landelijke gemeenten en hun kostprijs.

Is politie dan nog niet een beetje te veel afhankelijk van de lokale gemeenten ?

Inderdaad, maar de vraag die men zich moet stellen is of het een goede zaak zou zijn als de federale overheden meer greep kregen op politie. Het is en blijft een eeuwig discussie en slingerbeweging die wordt gemaakt.

Nederland en Frankrijk vormen het ideale voorbeeld waarbij het zeggenschap van burgemeester op politie wordt opgezegd. Het evolueren naar een Nationale Politie met nog tien regionale gebieden zorgt ervoor dat burgemeesters op een bepaald moment geen vat meer krijgen op hun politie.

In Frankrijk is men op een bepaald moment geëvolueerd naar een nationale politie, de Gendarmerie, waardoor burgemeester geen vat meer op hen hadden en zelf een eigen politiedienst heeft opgericht, de Police Municipale. Eerst was deze politiedienst ongewapend (een beetje zoals onze Gemeenschapswachten) maar door omgevingsfactoren is men geëvolueerd naar een gewapende volwaardige politiedienst. In Nederland zal dit met tijd ook gebeuren en ook hier in België als men steeds groter wil worden. Men kan niet verwachten dat een burgemeester zijn verantwoordelijkheid inzake ordehandhaving zomaar zal laten schieten.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Een kwaliteitsgerichte schaalvergroting blijkt toch wel de bovenhand te halen maar er moet duidelijk gesteld worden dat de overige benaderingen niet kunnen worden uitgesloten. Bijvoorbeeld geografisch is het belangrijk om de aanrijtiden in de gaten te houden. Deze drie benaderingen moeten zeker en vast in evenwicht worden gehouden en mogen niet in conflict geraken met elkaar.

Zijn er nog andere vormen van schaalvergroting mogelijk ?

In de visie van deze korpschef waren er drie fasen te onderscheiden:

De eerste fase bestaat uit het punctueel afspraken maken over zaken tussen de zones, zoals nu al wordt gedaan.

De tweede (en meer realistische) fase slaat op het geleidelijk aan laten samensmelten van bepaalde diensten binnen het korps, zoals bijvoorbeeld een gezamenlijke logistieke, preventiedienst, rechedienst, verkeersdienst. Voor elke zone en dienst zal dit een meer evidente stap zijn dan een naakte fusie. Daarnaast ook zowel politiek als psychologisch want men werkt nog altijd met mensen.

De derde fase is de stap zetten naar een volwaardige fusie vanuit die gemeenschappelijke doelen.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Dat is het ideale scenario, zie 3 fasen hierboven.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ?

Kleinere zones hebben er alle belang bij om samen te gaan met grotere zones behalve dan financieel. Met alle respect voor de kleinere zones, maar die moeten alle dagen het onderste uit de kan halen om volwaardig te kunnen voldoen aan de basisfunctionaliteiten, bijvoorbeeld wijkagenten die ook moeten meedraaien in het interventieteam. Puur vanuit service zal dit logisch zijn dat ze opgaan in een groter geheel.

Men zal dan ook meer impact hebben om de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Ja inderdaad, zo'n fenomenen moeten vanuit het korps kunnen worden aangepakt vanuit de gedachte we zetten een bepaalde periode tien personen van recherche op dat fenomeen. Bijvoorbeeld met een flex-team, dat zijn mensen die uit alle geledingen van het korps zijn weggetrokken en die voor een bepaalde periode enkel nog met een welbepaald fenomeen bezig is.

Aan de Franse grens meer impact hebben?

Daar vrees ik voor want Frankrijk is een land dat zeer centraal denkt. En de contacten zijn zo goed niet.

Maar je bent groter, misschien geloofwaardiger en meer professioneler.

Inderdaad, maar op de Franse werking zal men geen invloed hebben, alles moet naar Parijs niets gebeurd lokaal.

En op federale politie ?

Dat hangt af van regio tot regio, hier in B verloopt de samenwerking tussen federale en lokale politie goed, dit in tegenstelling tot het noorden van onze provincie waar het allemaal wat koeler verloopt. Wij komen geregeld samen en zitten veel samen rond de tafel.

Federale politie stuurt veel meer op de lokale entiteiten af door hun beperktheid aan middelen en capaciteit maar dat vormt voor zowel grote en kleine zones geen probleem. De DirCo heeft nauwelijks volk en die moet onderhandelen met lokale politie die momenteel een machtigere positie heeft dan de federale. Maar bij een groter korps kan men nog meer zaken opvangen waar ze de capaciteit niet meer voor hebben.

De relatie tussen federale en lokale politie die vooropgezet werd bij de politiehervorming is ondertussen al ferm achterhaald, maar de communicatie is sinds de politiehervorming wel ferm verbeterd, dus dat is wel een verdienste. En die relatie is grotendeels achterhaald doordat de federale politie steeds minder middelen en capaciteit krijgt.

Kan de informatiedoorstroming tussen lokale en federale politie niet beter ?

Inderdaad, lokaal zal men inderdaad meer info kunnen door spelen vanuit een groter korps als eenheid en dan zal de wisselwerking ook wel beter op gang komen omdat federale politie ook zal voelen dat we meer kunnen achterhalen en verzamelen. De politiewerking staat of valt met de informatiedoorstroming, hoe groter de zone hoe beter dat je dat kan realiseren.

Wij hebben nu InfoCop als briefingtool en een grote vorm van de informatiedoorstroming in deze zone. Als men dit zou kunnen verspreiden over gans het arrondissement dan werkt iedereen volgens hetzelfde systeem en dat is dat qua informatiedoorstroming veel efficiënter. Nu kan iedere zone elk apart beslissen in de informatiedoorstroming.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dat is de bedoeling als men dit in de dienstverlening niet kan realiseren, heeft het geen zin. Het beter kunnen inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens naar de burger toe, kan ook een voordeel zijn die men kan realiseren door gericht te patrouilleren en meer blauw op straat oplevert.

De communicatie naar bevolking toe vormt een essentieel element. In dit groot korps is er een communicatiedienst aanwezig waarmee we dagelijks de pers brieven. Andere korpsen, meer kleinere korpsen kunnen dit niet realiseren, maar in een groot korps kan men zich dat permitteren om daar personen voor vrij te maken.

Ik kan er wel inkomen dat er bij bevolking, met die car- en homejackings heel veel onveiligheidsgevoelens zijn en de mensen echt angst hebben om met een pas aangekochte peperdure nieuwe auto nog buiten te komen of buiten te laten staan.

Communicatie is daarin essentieel voor bevolking, het is een kwestie van realistische informatie door te geven en de angstpsychose een beetje in te dekken.

Dus om goed te kunnen inspelen om onveiligheidsgevoelens is voor u, externe communicatie een belangrijk element ? Een korps dat resultaten haalt en echt gericht er op aan het werken is, dit merkt een bevolking niet zo snel op...

Communicatie is belangrijk maar als men goed werkt moet dat ook aangetoond worden via communicatie zodat bevolking ook weet wat politie kan en niet kan en wat wij kunnen presteren omdat we niet overal tegelijk kunnen zijn.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Het schepencollege zal er inderdaad al mee bezig zijn maar ik geloof zeker dat er in kleinere gemeenten koudwatervrees is. Vooral omdat de schrik van de kleinere gemeenten het kostenplaatje zal zijn, ten eerste zal het voor hen meer kosten. In B zegt het lokaal bestuur het veel te luid dat men voor is en dan schrikken de andere gemeentes op waardoor de kleine gemeenten ervan uitgaan dat B zal willen domineren. Dat is dodelijk in de politiek.

Als H zich bij PZ A moet voegen bijvoorbeeld, ik denk dat kleine gemeentes echt schrik hebben om opgezogen te worden door een centrumstad als B. Ik ben mijn macht kwijt maar ik zal niets meer te zeggen hebben...

Dat kan ik goed geloven. In het politiecollege heeft de burgemeester van B 87% van de stemmen, hij kan alles blokkeren zodat de andere burgemeesters zelf geen vetorecht hebben, zodat hij in principe alles zelf kan beslissen. Indien een burgemeester dan nog dictatoriale neigingen heeft dan zal kan het niet lang duren voor alles ontploft. Het is en blijft zeker een kwestie van vrouwen en ego's. Ook niet alle korpschefs zijn geneigd om het verhaal van schaalvergroting mee te stappen omwille van hun ego en macht.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones?

Er is een heel mooi voorbeeld in de provincie namelijk PZ E, waarin het ganse arrondissement een zone vormt. Hier kan men zich vragen stellen over de rol van de Dirco, wat moet hij nog coördineren ?

De optimalisatie van de federale politie staat nu voor de deur, maar moest dit niet in de nabije toekomst verwezenlijkt worden en lokale politiezones evolueren naar een arrondissementgrootte zoals PZ E, is de rol van Dirco dan niet aan het uitsterven ?

Zijn rol voor is dan voor discussie vatbaar. Toch blijft een Dirco voor één iets nog interessant, namelijk voor de communicatie tussen de lokale politiezones en de centrale federale politie in Brussel. Vanuit zijn rol kan hij bijvoorbeeld paarden vragen en een telefoontje plegen als we iets extra's nodig hebben. Maar moet zo'n aanspreekpunt daarvoor de graad van hoofdcommissaris hebben?

Stel nu dat bij een schaalvergroting de lokale politiezones de vorm aannemen van de nu gekende gerechtelijke arrondissementen, dan zijn er nog vier pz's in West-Vlaanderen, maar in het arrondissement E en hier in arrondissement B zijn er zones die geconfronteerd worden met grensoverschrijdende criminaliteit maar arrondissement G en I dan weer meer met het (kust)toerisme en vele vormen van overlast dat dit met zich meebrengt, daarin zou de Dirco dan wel nog een rol kunnen spelen ?

Zeker en vast, als men vanuit het provincieniveau gaat kijken, is er nog een rol weggelegd voor een Dirco, hij kan de verschillende zones coördineren en die inspelen op de problematiek van de verschillende arrondissementen.

De rol van de Dirco zal dus het meeste veranderen bij een schaalvergroting van lokale politie en wat met de rol van de Dirjud en PDK ?

Dat zal moeten blijken uit de praktijk daar heb ik geen zicht op. Maar met de vergroting van de gerechtelijke arrondissementen zal een PDK in G zitten, wat wel ver is maar ik geloof dat men wel zal voorzien in lokale ankerpunten. Het voordeel is dat er meer specialisten zullen zijn die zich met een welbepaalde problematiek zullen kunnen bezig houden. En vermoedelijk zal de optimalisatie van de federale politie daarop ook inspelen.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Politiemangement: De kwaliteit van de officieren is de laatste jaren sterk gegroeid. Er zijn meer officieren met een theoretische en academische achtergrond die toch een meerwaarde vormen ten opzichte van de personen die het doorheen de ervaring het hebben geschopt tot officier. Met alle respect voor deze personen want ze hebben ook hun kwaliteiten. In deze politiezone zit de kwaliteit van het politiemangement goed.

Zullen er in de toekomst niet meer hoofdcommissarissen zijn die het hoofd van een directie zullen zijn in plaats van een zone (door een schaalvergroting)? In de meeste zones is het nog altijd zo dat men een hoofdcommissaris heeft als korpschef en alle directieleden commissarissen zijn.

Ook in deze is dit dezelfde situatie, nochtans kunnen er vier plaatsen ingevuld worden door hoofdcommissarissen.

Met een schaalvergroting zal bij de aansturing van een groter korps misschien toch moeten voorzien worden in een aantal personen met de skills van hoofdcommissaris, aangezien men meer mensen in een grotere dienst zal moeten aansturen ?

In de toekomst zal dat waarschijnlijk nodig zijn. Een politiekorps is nog altijd een hiërarchische organisatie waarin iemand met drie strepen nog altijd meer te zeggen heeft over iemand met twee strepen. In die zin zou het wel goed zijn als men een paar mensen kan upgraden tot hoofdcommissaris zodat men meer moreel leiderschap in zich heeft.

De mandaatfuncties en officierenfuncties worden blijkbaar niet zo gemakkelijk meer ingevuld, en men denkt er meer en meer aan om een beetje af te stappen van die graden en meer naar het profiel te kijken voor het invullen van een functie ?

De twee mogelijkheden open laten is niet slecht maar om officier te worden heeft men toch bepaalde vaardigheden nodig die men in een universitaire opleiding al heeft meegekregen. Er zijn altijd personen die erin slagen om het tegendeel te bewijzen. Dat blijft wel moeilijk en hieruit kan men concluderen dat een diploma bevatten toch aangeraden is.

Bij het politiebureau gaat het om democratie en daar spreek ik mij niet veel over uit, maar om verkozen te worden heeft men geen diploma nodig.

Maar hier in B is men waarschijnlijk wel meer met schaalvergroting bezig dan in kleinere gemeentes. B heeft een burgemeester die federaal minister is geweest die een andere visie hebben. Ik weet zeker als ik een burgemeester van een kleinere gemeente mag interviewen in vergelijking met hier in B dat het een gans ander verhaal zal worden.

De burgemeesters en burgers van kleinere gemeenten zullen vooral bang zijn voor de financiële kant van het verhaal en waarschijnlijk ook voor hun macht.

Doch kleine gemeenten kunnen ook zeer goed besturen, het hoeft niet altijd om een groot kopstuk te gaan voor goed bestuur.

Interview 8

Beeld van de zone:

De korpschef van politiezone A is tevreden met grootte van de zone. Een zone kan overleven met om en bij de 120 personeelsleden. De zone is werkbaar want het heeft zelf ■ personeelsleden waaronder ■ CaLog personeelsleden. ■ Onder de kritieke grens van 100 personeelsleden is een zone niet leefbaar. Als voorbeeld in het arrondissement G is er politiezone H met slechts 72 personeelsleden, toch met heel veel respect voor de korpschef van de zone die het allemaal rond krijgt. Politiezone H is dan ook in grondgebied veel compacter dan politiezone A.

Politiezone A heeft zelden te maken gekregen met de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes (gespecificeerd onder de noemer grensoverschrijdende criminaliteit). In totaal hebben ze over de periode 2012- 1^e trim 2013 twee gevallen gehad die onder die noemer kunnen worden geclassificeerd. Een geval in I en het andere geval in E. Door het arrondissement G loopt een as en de zone ligt juist langs de goede kant van de lijn. Logischer wijze zou men wel meer gevallen kunnen hebben aangezien de E17 een oprit en afrit heeft in B die in andere zones een belangrijke vluchtroute vormt voor deze daderbendes.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

In het kader van het ZVP heeft deze zone geen specifieke aanpak opgesteld in het kader van diefstallen. Alleen is er een canvas voorzien voor op het moment dat men met een of andere fenomeen geconfronteerd wordt zodat men kan reageren. Op het einde van 2012 en begin 2013 werd men hier geconfronteerd met 'de bende van J', die een 100 à 150 diefstallen op hun naam hebben. Dankzij het canvas heeft men deze diefstallen met resultaat kunnen aanpakken dit doordat er in de zone mensen zijn die de flikkerlichten aansteken wanneer men een probleem signaleert.

Wanneer de zone ook geconfronteerd zou worden met BAOBAB types dan vervalt men in dezelfde werkwijze. Het belangrijkste dat moet gebeuren, is dat er intern wordt gesignaleerd als operationelen een probleem opmerken. Op dit moment werd het LIK versterkt naar twee mensen zodanig dat het flikkerlicht echt wel zijn werk doet.

- a) *Op het moment dat er in PZ K BAOBAB-feiten werden gepleegd, had je dan niet de gedachte dat het in deze zone ook kon gebeuren en dat men zich moest voorbereiden door gerichte controles en patrouilles ?***

Neen op dat moment wist men hier niet dat het om BAOBAB-feiten ging. In het begin waren de feiten geconcentreerd in L en M en daarom werd gedacht dat het om een lokaal probleem ging. Maar aan de andere kant werd vanuit deze zone altijd loyaal met de andere zones meegewerkt aan de acties op touw gezet in samenspraak met de federale politie van dit arrondissement zoals VillaRam, VillaFront. Op een bepaald moment was het voor de zone wel een ver van mijn bed show.

Uiteraard gaat de aandacht in deze zone ook deels uit naar vreemde nummerplaten, maar er moet rekening gehouden worden met het feit dat zich hier ook een kruispunt bevindt voor grensarbeid. De techniek om constant vreemde nummerplaten te traceren is in deze zone onbestaande omdat de manschappen dagelijks met vele Franse nummerplaten geconfronteerd worden. Het enige aandachtspunt is voor de PDK. Wanneer een zone met bepaalde criminele fenomenen geconfronteerd wordt en er controle wordt gehouden op buitenlandse

nummerplaten moet het parket daar ook de nodige aandacht aan besteden. Nu met de BAOBOB-cel is die aandacht versterkt maar tot voor kort werd dit veel opzij geschoven.

Het parket laat uitschijnen dat Franse personen zouden lastig worden gevallen door politie op weg naar hun werk maar in deze zone zijn de operationelen slim genoeg om een werkende Franse arbeider te onderscheiden van een verdacht voertuig met Franse nummerplaat die in een wijk rond rijdt zonder geldige reden. Door het gedrag van het parket zorgde dit ook voor een mentaliteitswijziging in het interventieteam, waarom zou men nog controleren als er toch niet wordt op gereageerd? Er zijn al Franse daders onderschept met inbrekersmateriaal maar die worden dan gewoon terug losgelaten door het parket.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

Een groot pijnpunt in het BAOBOB-verhaal is dat federale politie over meer informatie beschikt inzake Franse nummerplaten dan lokale politiezones. Hierdoor kunnen lokale zones niet gericht anticiperen op verdachte voertuigen en daders onderscheppen. Op de laatste vergadering van BAOBAB is er toch wel een kentering gekomen waarbij we hebben gepleit om alle gekende namen in ANG te stoppen zodat ook lokale politiezones de verdachte personen kunnen terug vinden.

De trieste vaststelling is dat ondersteunde diensten, zoals de federale politie, niet performant werken. Deze diensten werken nog met een oubollig systeem waardoor op het niveau van lokale politie innovatieve zaken worden ontwikkeld om dat op te vangen zoals bijvoorbeeld InfoCOP. Dat is nu het drama van de politie namelijk dat de federale component niet mee wil, en in de toekomst nog minder omwille van besparing. Het is een spijtige vaststelling waar niet veel aan kan worden gedaan, men kan alleen lokaal enkele initiatieven op touw zetten.

Met alle lof voor InfoTARGET, maar dit vormt een van de vele lokale initiatieven, waarin men eigenlijk al vanaf het begin van de politiehervorming had over moeten nadenken past in de basispolitiezorg van een lokaal korps. Iedere korpschef moet nu nagaan wanneer dit wordt geïntroduceerd in de werking van de politiezone of dit aansluit bij de filosofie en het beleid van het korps. Tien jaar geleden werd dit soort voorstel nog afgeblazen. Toen hebben de korpsen allemaal autonoom gewerkt en dan moet men daar nu mee rekening houden.

Hetzelfde met gebruik van het CIC, in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit en verbeterde samenwerking zou iedere zone zich volledig moeten laten dispatchen door het CIC. Maar elk korps beslist daar natuurlijk afzonderlijk over. Men zit in verschillende richtingen te werken en plots komt men dan met een katalysator inzake de grenscriminaliteit en dan voelt men toch de drang tot eenheid.

Nochtans beschikt de politie al over uniform materiaal inzake databeheer en -opslag met de databank ANG. Toch beslissen niet-operationele personen in Brussel om dit niet openstellen voor bepaalde feiten maar het technisch materiaal is de voorziening er wel.

Voor alle software die gebruikt wordt door politie kan vanuit Brussel toch een uniformiteit worden opgelegd waarin de federale overheid voorziet voor de budgettaire kant zodat er terug wat gemeentelijk budget openstaat voor meer operationele zaken.

Zowel in de grenscriminaliteit als bij andere fenomenen komt men altijd tot dezelfde vaststelling namelijk dat de federale politie en overheid niet doet wat het moet doen. Bij schaalvergroting is de eerste operatie kijken op welk vlak de federale politie de lokale politie niet ondersteunt en dan zal het verhaal van schaalvergroting wel eens op een zijspoor komen te staan.

Logistieke zaken zouden eigenlijk allemaal onder de federale arm terecht kunnen komen omdat daar dezelfde diensten aanwezig zijn. Maar sommige collega's willen niet met federale contracten werken omdat burgemeesters logistiek ook hun inbreng durven doen.

Zoals bijvoorbeeld het protocol tussen de federale politie en de lokale politie inzake zware fenomenen in dit arrondissement, waar onder die grenscriminaliteit valt, werkt zeer goed. Het schept duidelijkheid in de grijze zone tussen lokale en federale politie.

De coördinatie van de Dirco in dit arrondissement, bijvoorbeeld inzake die grensoverschrijdende criminaliteit, zou toch meer nodig zijn. Vanuit deze zone kunnen er dagelijks een aantal mensen worden afgestaan aan de DirCO om een gezamenlijke actie te bedienen. Een minpunt bij de coördinatie van een gezamenlijke actie is dat de DirCo vraagt aan de lokale zones hoe men het probleem zou aanpakken. Normaal gezien moet de DirCo zelf verkondigen hoe de actie zal verlopen. Want hij heeft een strategisch analist ter beschikking die een berg gegevens ter beschikking heeft waardoor coördinatie naar de zones vlot zou moeten verlopen. Is dit misschien omwille van de diverse korpschefs die elk hun eigen karakter hebben?

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen?

Intense samenwerking zou een normaal gegeven moeten zijn maar niet als voorbereiding naar schaalvergroting toe. In de toekomst zal schaalvergroting er zeker komen. De roep van de zones is zodanig groot dat de politie dat niet meer zal kunnen tegen houden. Toch is het niet de ultieme oplossing, een perfect voorbeeld is Nederland die al een aantal keer de slinger is gepasseerd. Nu wil men in Nederland tien politieregio's met gebiedsgebonden ankerpunten. Ook Zweden wil nationaliseren maar binnen tien jaar maakt men een slingerbeweging terug. Overal blijft het constant een slingerbeweging tussen centralisatie en decentralisatie.

De steeds stijgende sanctionerende ambtenaren in het kader van de GAS-boetes vormt voor lokale politie het grootste gevaar. Steeds meer ambtenaren zullen een verbaliserende bevoegdheid krijgen waardoor binnen enkele jaren een ambtenarenkorps ontstaat als afzonderlijke dienst. Daarna zal men vragen om ook wapens te kunnen dragen en dan verdwijnt het model van de eengemaakte politie.

Samenwerking moet er sowieso komen, bepaalde tijdelijk en bepaalde permanent. Het CIC moet daar een belangrijke rol in spelen. Ook voor de grensoverschrijdende achtervolgingen is het belangrijk dat iedereen via het CIC kan communiceren. Nu moet men bij een grensoverschrijdende achtervolging eerst overschakelen naar de gespreksgroep van de zone die niet wordt gedispached door het CIC.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

CONTRA SCHAALVERGROTING

Behalve voor de kleine korpsen kan schaalvergroting op geen enkel vlak meerwaarde bieden indien de federale component niet optimaal werkt.

Één groot korps in West-Vlaanderen ?

In PZ N is de dienstverlening in P niet optimaal terwijl de burgemeester er hem wel al op heeft aangesproken. Deze zone heeft al moeite om C optimaal te bedienen...

a) Is dit ook niet afhankelijk van uw management en aansturingbeleid naar de basis toe?

Voor een stuk wel, maar men moet ook niet te ver afwezig zijn. Niet alles kan worden aangestuurd met informatica. Aansturing vanuit O naar P is al zeer moeilijk en nog meer personeelsleden maakt aansturing nog moeilijker.

b) Is de basisvoorwaarde voor schaalvergroting niet dat iedere zone eerst voor zichzelf een interne audit moet doorvoeren naar optimale werking van de politiezone en dan rond de tafel kan gaan zitten met andere zones ?

Natuurlijk !

c) Indien er eerst een operationele of functionele samenwerking wordt verwezenlijkt vanuit een gemeenschappelijk doel (bijvoorbeeld betere aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit), zal de stap tot meer samenwerking en fusie dan niet gemakkelijker verlopen ?

De weerstand zal minder zijn wanneer mensen gewoon zijn om samen te werken en gedeelde operaties te doen. Zo zal de stap naar schaalvergroting voor de mensen gemakkelijker aanvoelen. Stap voor stap een doel verwezenlijken geeft inzicht aan de personen die betrokken zijn. De vijandigheid zal minder zijn.

Nochtans zal het naar mijn mening geen oplossing bieden want men zal met dezelfde problemen geconfronteerd worden. Zowel bij een korps van 150 of 300 omdat iedereen hetzelfde statuut heeft.

Het is misschien aannemelijk om Q nog bij deze politiezone te laten aansluiten want de geografische spreiding in dit arrondissement vertoont gaten. De winst dat politiezone A hierbij zal maken is niks omdat het personeel die men losweekt van Q juist genoeg zal zijn om in wijkwerking te voorzien. Maar op interventieniveau zit men wel met een groter grondgebied. Dit is een vorm van minimale schaalvergroting met enkel maar problemen. Aan de bovenbouw kan versterking worden toegevoegd zodat het optimaal werkt. De optimale herverdeling van het grondgebied in stukjes zal meer voordelen in houden.

Schaalvergroting betekent voor iedereen effectiever werken ? Persoonlijk, er zal zowel op operationeel als logistiek vlak geen voordeel uit te halen zijn. Als men de verschillende kantoren in dit arrondissement behouden blijven bij een schaalvergroting en logistiek gecentraliseerd zit in G maar wanneer iets moet geregeld worden in B zal dit geen winst opleveren. Ten opzichte van elk voordeel staat er een nadeel te wachten.

Kleine zones zoals H en R zouden moeten kijken wat er beter kan en wat uiteindelijk kan leiden tot samenwerking of aansluiting bij een naburig korps omdat een korps van vijftig man geen volwaardige dienstverlening kan voorzien. Tenzij men zo compact zit in grondgebied zoals H.

Belangrijk aandachtspunt bij het herorganiseren van zones is de eerste vijf jaar. Als korpschef is het gemakkelijker om te slagen in de reorganisatie naar een optimaal en effectiever werkend korps maar na die vijf jaar is het knelpunt om de werking te kunnen behouden.

d) Hoe ziet de schaalvergroting waarbij eerst de kleine korpsen overgaan tot een schaalvergroting, ofwel spreken ze van een kleine bij grote zone of twee kleine zones samen?

Het fuseren van kleine zones is realistischer daar in de werking van het korps men meer op dezelfde golflengte zal zitten. Ook budgettair is het een beter idee om kleine zones samen te voegen omdat de kleine zones financieel niet mee kunnen met grote zones. Met twee kleine zones samen kan men ook de meeste winst halen.

Lokale ankerpunten blijven belangrijk in een schaalvergroting. Wat maakt dan eigenlijk het verschil met nu ? Op zich zal er geen winst zijn omdat per streek nog steeds twee of drie interventieploegen nodig zullen zijn. De enige winst die we kunnen maken is om operationeel zich efficiënt te (re)organiseren.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

De georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes is een slechte aanleiding om te spreken over schaalvergroting. Het kan wel een goede aanleiding vormen om te spreken over de optimalisatie van de procedures en samenwerking inzake de grensoverschrijdende criminaliteit. Wat van tel kan zijn is de communicatie tussen zones over het waar en wanneer van de acties. Bijvoorbeeld de nu al reeds ontstane communicatie tussen PZ H en PZ A inzake verkeersacties, het ene weekend in PZ H en het andere weekend in PZ A omdat dit aangrenzende zones zijn. Dit houdt ook weer een coördinerende taak in maar via afspraken kan men dat verwezenlijken.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Dat zal niet echt een logisch gevolg kunnen zijn want het optellen van ploegen gaat gepaard met het optellen van grondgebied, meldingen, aanrijtijden en dergelijke.. Een samensmelting geeft niet de efficiëntste operationele finaliteit. Nu wordt in België vooral de financiële finaliteit van schaalvergroting bediscussieerd en daarmee zal men niet kunnen bereiken wat men wil bereiken.

Voor de politiehervorming verzorgde de rijkswacht de interventieploegen over het grondgebied G-S, men moest van C tot in T interventie verzorgen, was dat dan zo'n verbetering ?

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

In het concept van de geïntegreerde politie heeft iedereen recht op een gelijkwaardige service. Maar in praktijk krijgt dit toch een andere invulling. In G betaald een inwoner veel meer dan in B, maar wat is het verschil in service ? In G heeft men de fietspatrouilles en een hondenbrigade maar dat maakt de service voor de burger niet.

Alle politiezones zouden de financiering per inwoner gelijk moeten stellen aan de hand van criteria voor het vervullen van de basisfunctionaliteiten, die moeten in principe overal hetzelfde zijn... Als elke burger evenveel betaald voor zijn basispolitiezorg zullen de korpsen ook kansen krijgen om in een gelijkwaardige dienstverlening te voorzien. Een duidelijk voorbeeld vormt de slachtofferbejegening, in bepaalde politiezones, bij sommige politiezones gaat die heel ver, ver boven wat eigenlijk van politie wordt verwacht. Dit is normaal gezien niet nodig omdat daarvoor gespecialiseerde diensten zijn opgericht.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

In de eerste plaats vanuit de visie voor de operationele kwaliteit van het werk en dienstverlening naar de burger toe. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt van schaalvergroting kijkt men aan tegen besparingen.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Dat kan werkbaar zijn. Zie argumentatie vraag 4 c).

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ? ook impact of federaal niveau ?

Aan de Franse kant zal men niet maar impact hebben.

Met meer impact van lokale politie op federale politie zal ons huidig politiebestel ter discussie worden gesteld en moet terug nagedacht worden over de eengemaakte politie op twee niveaus of de evolutie naar een eenheidspolitie. Met dan terug gemeentelijke korpsen op arrondissementsniveau. Men is juist van het vorige model afgestapt omdat het niet werkte dus waarom dan terug gaan ? Als men te groot wordt zullen weer afzonderlijke korpsen ontstaan en dan is men terug bij het startpunt.

Het samen zetten van de recherche op arrondissementsniveau kan misschien wel winst opleveren. De Federale Gerechtelijke Politie (FGP) is onder bemand en kan verdeeld worden naar de lokale zones. In dit arrondissement is er een goed protocol voorzien maar in andere arrondissementen waar dat niet zo is, kan de werking van recherche zowel federaal en lokaal, niet optimaal zijn gang gaan.

Het protocol zorgt voor een duidelijke scheiding zodat iedereen weet wat men moet doen maar is toch nefast in de informatie-uitwisseling omdat daardoor iedereen op zijn eiland blijft. Er is wel exacte uitwisseling van informatie op niveau van het parket maar daar blijft het ook bij.

Als er een optimalisatie moet komen van de korpsen dan is recherche het eerste werkpunt. De FGP kan bij de lokale recherche aansluiten of omgekeerd. Het zou beter zijn dat de federale recherche zich bij de lokale recherche voegt anders wordt men terug opgezogen in één log beest en dan is men weer bij af.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Schaalvergroting zal niet zorgen voor een betere dienstverlening voor de bevolking.

Op het einde van 2012 werd politiezone A geconfronteerd met een hoog aantal woninginbraken maar dit kan niet direct gelinkt worden aan de grensoverschrijdende criminaliteit. Meestal gaat het in dit geval over rondtrekkende daderbendes waar wel specifiek op wordt geanticipeerd.

Samen met politiezone F, onze naburige partner wanneer het op woninginbraken aan komt, zetten we acties op in het interventieteam. Gedurende een tweetal maanden werden extra patrouilles georganiseerd gericht op de woninginbraken. Het kan gezien worden als een soort kleinschalige versie van VillaRam maar dan ten zuiden van in het arrondissement G.

Het geloof van de korpschef in preventief gerichte patrouilles voor het voorkomen van diefstal en inbraken is veel minder dan in zwaar doorgedreven reactief onderzoek. Zeker en vast dan bij rondtrekkende dadergroepen waar weinig georganiseerd wordt en men gewoon wat rondrijdt en plaats uitpikt.

Wanneer zo'n rondtrekkende dadergroepering botst op een preventief gerichte patrouille maakt men rechts omkeer en wordt in een andere gemeente of zone een plaats uitgekozen om inbraken te plagen. Men kan dan wel een inbraak vermeden hebben maar structureel is dit probleem dan wel niet opgelost.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de Fed Pol van dit arrondissement:

Specifieke maatregelen inzake de woninginbraken en de grensoverschrijdende criminaliteit zijn hier niet opgericht. Onderzoeksmatig ondersteunt federale politie de lokale politie hierin (bijvoorbeeld het sturen van een labo voor sporenonderzoek). Die samenwerking werd ondersteund via de COL 2. De zaken die in deze zone kunnen worden gelinkt aan Franse daderbendes werden overgenomen door de BAOBAB-cel van de federale politie van E, I en H.

Met de Federale Gerechtelijke Politie (FGP) in dit arrondissement (G) is er een protocol inzake zware criminaliteit die de taken tussen lokale en federale politie duidelijk verdeelt.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Het verleden heeft al aangetoond dat dit zeker en vast zou moeten kunnen. Voor de politiehervorming is vanuit dit principe samenwerking ontstaan waardoor men dan de interpolitiezones heeft gecreëerd.

De toenmalige Rijkswachtbrigades moesten samenwerken en op de plaats waar die samenwerking vlot verliep, werd de schaal vermeerderd. Nadat werd er samenwerking voorzien tussen de rijkswacht en de gemeentepolitie waarbij men het vijfhoeksoverleg heeft opgericht waardoor men dan uiteindelijk tot de huidige verdeling van de politiezones is gekomen.

De weg naar de politiehervorming heeft aangetoond dat de goede praktijken verder meegenomen en zo men evolueert naar de efficiëntie die op dat moment van de maatschappij en tijd wordt gevraagd. Het moet gezien worden als een soort constante zelfevaluatie wat men nu ook voor ogen heeft met het verschaal van schaalvergroting van de lokale politiezones.

Samenwerking in PZ A:

In dit arrondissement is politiezone F voor deze zone een soort natuurlijke partner daar men toonbaar dezelfde problematiek kent en beide zones liggen ten zuiden van G. Daarnaast is er nog de kuststreek met hun typische problematiek die ten Noorden van G ligt en politiezone J die in dit arrondissement kan omschreven worden als een eenzaad.

Aan de andere kant van de arrondissementsgrens ligt politiezone K waar hun bevolking socio-economisch grotendeels in deze politiezone leeft. Veel inwoners [redacted] hebben een band met A daar de meeste kinderen hier naar school komen en de politiezone valt ook onder hetzelfde kanton voor het vrederecht. Met deze zone is ook een natuurlijke band ontstaan.

In de praktijk doen de politiezones vaak beroep op elkaar. De zones zitten veel samen aan tafel, interventieploegen, (samen met PZ L en zone M) zitten op dezelfde gespreksgroep via het CIC. Het is spontaan gegroeid dat de interventieploegen over de grenzen heen gaan samenwerken door zichzelf te organiseren over de grenzen heen.

In de dagelijkse praktijk geschiedt er al samenwerking op het terrein. Waardoor men dan zou afspraken willen maken men niet zo moeilijk zou hebben om tot een consensus te komen. Bij structureel gebruik moet niet alles eerst nog worden opgezet omdat het al ontstaan is en dit vormt een gezonde voedingsbodem om op verder te werken.

Verder zijn er een aantal protocollen voorzien tussen de lokale politiezones in het arrondissement G, bijvoorbeeld voor de plaatsing van aangehouden personen, ... Zoiets bepaald de dagelijkse werking niet maar een natuurlijke samenwerking bepaald die in grote mate wel.

De korpschef is eerder overtuigt van structurele samenwerkingsverbanden in het kader van reactief gerechtelijk onderzoek om daders te kunnen vatten bij een herverdeling van de capaciteiten.

Operationele en functionele informele samenwerking zal ervoor zorgen dat de vijandigheid en de weerstand bij de politiezones vanzelf geleidelijk weg ebt op korte termijn. Een logische evolutie dat dan sommige zaken zullen gewoon formeel bevestigd worden.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

NOCH PRO SCHAALVERGROTING/ NOCH CONTRA SCHAALVERGROTING

België is onderverdeeld in 195 politiezones en rationeel gezien is dit niet echt koosjer. In tegenstelling tot de ons omringende landen waar alles veel centraler wordt aangestuurd zoals in Nederland bijvoorbeeld. Een verschil tussen Nederland en België ligt in de rol van de burgemeester. In België heeft de burgemeester, zeker in kleinere gemeenten, veel meer impact op de politie en wordt hij ook verantwoordelijk gesteld. Ook in Nederland draagt de burgemeester een kleine verantwoordelijkheid die niet te vergelijken is met België.

Een burgemeester heeft een politie nodig die operationeel flexibel inzetbaar is en met het zoeken van het juiste evenwicht tussen de inzetbaarheid en flexibiliteit van politie. In het verhaal van schaalvergroting vormt dit een grote uitdaging daar een zone geen antwoord kan geven op de afweging van effectieven en de hoeveelheid inwoners zullen moeten bediend worden. De vertaling naar een aantal puur objectieve, statistische parameters zal nodig zijn anders komt men voor problemen te staan.

Enkel standaarden opleggen op basis van die objectieven zal moeilijk worden. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de omgeving (geografisch); de lokale verankering; socio-economische verankering en dergelijke...

In het Belgisch politielandschap zijn de ééngemeentezones niet meer actueel, in het bijzonder de politiezones die het moeten stellen met een vijftigtal effectieven. Toch kan een opgelegd object van 150 à 300 effectieven per zone ook niet werken. Het is aangenaam werken wanneer een korps niet te groot wordt zodat men elkaar nog bij de voornaam kan aanspreken en dat men als korpschef de personeelleden voor een aantal zaken persoonlijk kan aanspreken. Dit werkt ook effectiever voor de betrokkenheid van het personeel.

Bij een opschaling van 200 à 300 effectieven wordt de betrokkenheid van het personeel veel minder. Toch een belangrijk element die nergens wordt meegenomen in het concept van schaalvergroting en een element die toch heel veel verlies kan leiden in de effectiviteit van het werk.

Een politiekorps waarbij lokale ankerpunten moeten worden georganiseerd omwille van de grootte van het korps zal een bureaucratisch korps worden. Dit leidt ook weer tot te veel ballast zodat er geen efficiëntie en winst te halen is.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Er is geen connectie tussen een fenomeen die een aantal maanden de kop opsteekt en structureel samenwerken. Het fenomeen kan wel worden gebruikt als een zweeps slag om de rond de tafel te gaan zitten.

Bijvoorbeeld wanneer men door het samenvoegen een betere reactief onderzoek kan voeren zal dit uiteindelijk toch op winst uitdraaien. Dit geldt ook voor andere criminaliteitsfenomenen en niet alleen voor de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes.

Om schaalvergroting te realiseren moet zowel het korte, middellang en lange termijnperspectief in rekening worden gebracht.

Bij het effectief bestrijden van dit fenomeen moet op een hoger niveau gedacht worden zodat de federale component van politie veel meer hun bureau verlaten en de lokale korpschefs meer van hun lokale kerktoren afwijken. Via deze weg kunnen een aantal praktische en structurele samenwerkingen worden geregeld. Waarbij een natuurlijke en organische samenwerking op termijn tot een bovenlokaal structureel model zal doen ontstaan.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Vraag werd vergeten.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Een opschaling van 300 effectieven op papier kan perfect klinken maar het verlies en de ballast kan niet worden vertaald in een aantal uren en centen. De komende jaren zullen de politiezones het moeten doen met heel wat minder centen, waardoor men er automatisch vanuit gaat dat samenwerking de oplossing kan bieden en "één plus één = drie". Nochtans is er al dikwijls aangetoond dat 'één plus één geen drie is en zelfs geen twee'.

Zonder taboes en opgelegde standaarden en structuren, wat ook voor wrijvingen kan zorgen, moet men echt op zoek naar maatwerk voor het oplossen van een bepaald probleem. Indien samenwerking daarvoor een oplossing is dan moet dit zeker worden verwezenlijkt. Men mag de kar niet voor het spannen in de overtuiging dat samenwerking die ideale oplossing zal zijn voor alles zonder bepaalde parameters en objectieven in de hand te nemen.

Bijvoorbeeld voor de aankopen, zone A – B – C doen aankopen en daarvoor moet een lastendossier worden opgesteld waar veel administratie aan verloren gaat. Indien men dit voor deze drie zones samen doet, moet enkel een persoon dit doen voor de drie zones wat leidt tot rationalisering. Dit vormt een perfecte oplossing. In mijn functie van korpschef en ook andere collega's vinden dat de aankopen helemaal niet lokaal hoeven te gebeuren.

Indien lokale politiezones raamcontracten afsluit met de federale overheid die ons zal voorzien in auto's die aan alle noden en verwachten moet voldoen. Dat hoeft niet per se van een lokale autohandelaar te zijn. Bovendien kan de federale overheid slim zijn en zich voor een klein deel schikken naar de lokale regio's van de zones voor de aankopen zodat niemand voor het hoofd wordt gestoten. Natuurlijk moeten hiervoor een aantal taboes tussen lokale en federale politie verdwijnen.

a) Ligt gans het verhaal van schaalvergroting van lokale politiezones voor een stuk niet bij het feit dat de werking van de federale politie is achterhaald, minder capaciteit en middelen en geen budget meer ?

De federale politie heeft de boot tien jaar geleden gemist en dat komt nu het meest tot uiting. Wanneer de federale politie niet zou achterhaald zijn en de nodige ondersteuning zou kunnen bieden aan de lokale politiezones. Daardoor zouden de lokale zones zelf minder stappen moeten zetten die eigenlijk voor de federale component bedoeld was. Waarschijnlijk zou de roep om schaalvergroting van de lokale politiezones dan veel minder zijn.

De politiehervorming is amper tien jaar oud. In het begin van de hervorming werd te veel gejuicht en was iedereen blind voor de mankementen die toen ook al de kop op staken. Door de snelle doorvoering van de politiehervorming zijn inderdaad een aantal kinderziekten ontstaan maar de politie toch de tijd om dit te proberen op te lossen. In de waan van de dag wordt samenwerking naar voor geduwd en wordt samenwerking als dé oplossing gezien.

b) Denkt U dat het niet beter is om alles stap voor stap natuurlijk te laten groeien en bijvoorbeeld te beginnen bij een operationele samenwerking op het terrein ?

Het natuurlijk groeien van samenwerking tussen zones zal de sleutel vormen voor mij om tot een efficiënte samenwerking te komen en de voorgestelde weg kan een te volgen piste vormen.

c) Na twee studiedagen rond schaalverandering te hebben bijgewoond, komt volgens mij de bedrijfseconomische piste nu het sterkst naar voor, wat denkt u daarvan ?

Vanuit het voorbeeld van van Sint-Pieters-Leeuw, een zone met een veertig à vijftig effectieven, snap ik wel de roep naar schaalvergroting.

d) En een politiekezone met 70 – 80 effectieven die wel voldoet in al zijn basisfunctionaliteiten en die effectief resultaat haalt, wat dan met hen ?

Een standaardeffectief van 150 of 300 personeelsleden opleggen waarin alles moet passen, is niet nodig omdat er op onoverkomelijke weerstanden zal worden gebotst. Er zullen problemen worden gecreëerd wanneer men zones die goed draaien toch naar een samenwerking gaat duwen omdat ze een basisaantal moeten halen.

Zones met veertig à vijftig effectieven die niet voldoende kunnen voorzien in hun basisfunctionaliteiten moeten om hulp roepen. Maar in de Belgische politiecultuur moet dat groeien vanuit de operationele noodzaak en natuurlijk aanvoelen.

e) De overeenkomst dan qua financiering ?

Wanneer bij een lokaal bestuur concreet uitgewerkt plan kan worden aangetoond waarbij samenwerking ervoor zal zorgen dat het financiële plaatje minder zal zijn dan zal weigering maar bij weinig besturen voorkomen. Velen zullen ingaan op het minder betalen voor dezelfde werking en dienstverlening, jammer genoeg kan de praktijk juist het omgekeerde aantonen.

Het financiële plaatje zal de cruciale factor vormen in het verhaal rond schaalvergroting en samenwerking. Bij politiezones met een effectief van veertig of vijftig is een stijging van de prijs en een veel beter dienstverlening, nog verkoopbaar aan een lokaal bestuur.

f) Gelijken ?

Politiekezone K zit in hetzelfde segment van ons, dat heeft te maken met een gedeelde socio-economische achtergrond wat een bepalende factor kan vormen voor een samenwerking. Alleen zijn we afscheiden door de grens van het gerechtelijk arrondissement die tegenwoordig achterhaald is daar de mobiliteit van de mensen aanzienlijk is toegenomen. Met het toekomstig perspectief van het wegvallen van de grenzen van het gerechtelijk arrondissement kan dit wel een zweeps slag zijn in de richting van de samenwerking.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

In eerste instantie krijgt de kwaliteitsgerichte benadering alle belang. Toch moet met alle drie benaderingen rekening houden omdat ze nauw samen hangen met elkaar. Vanuit de toetsing van de kwaliteit van de werking van het korps wordt naar alle drie de aspecten gekeken maar een belangrijke vraag die moet worden gesteld is: waarin wil men investeren ?

Bijvoorbeeld wijkwerking in onze politiekezone is een werking om trots op te zijn. De wijkagenten krijgen niet veel opgelegd werk maar de handen voor hen in het vuur, dat wanneer er in hun gebied wat gaande is, de wijkagent wel de nodige informatie zal verzameld hebben. Uit een anonieme bevraging van de bevolking van deze zone bleek ook dat 100% zijn wijkagent kent.

Dit toont aan dat het belangrijk is na te denken in wat er moet worden geïnvesteerd bij een samenwerking. Het puur vanuit statistisch oogpunt en bedrijfseconomisch kijken of alles wel zal kloppen maar wat dan met de kwaliteit van uw werking ?

Vooraf in de ondersteunde processen kan worden gerationaliseerd en dat het eigenlijk de federale component is die hier de boot heeft gemist. Voor een aantal zones is het verstaanbaar dat men puur vanuit de bedrijfseconomische visie naar schaalvergroting of samenwerking gaat kijken want voor sommige zones zullen het nu magere jaren worden waardoor het noodgedwongen een zweepslag vormt.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Het hanteren van die methodiek is realistisch en sluit aan bij de gemeentelijke component. De link met de bevolking moet kunnen worden behouden waardoor er maar kan worden bereikt tot een bepaald niveau van schaalvergroting voordat er zaken verloren gaan. Schaalvergroting naar een korps van 300 effectieven zal de lokale verankering met de bevolking al heel moeilijk laten worden.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ? Meer impact of de federale politie van het arrondissement ?

Vraag niet gesteld.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dienstverlening moet zeker worden behouden. Als schaalvergroting in de praktijk effectief een betere efficiëntie en dienstverlening genereert dan is schaalvergroting een oplossing.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Deze zone is een zesp gemeente zone en dat is in Vlaanderen al uitzonderlijk. Buiten politiezone I met [redacted]tes en N met [redacted]. In Wallonië vormt dit geen uitzondering omdat daar de zones veel uitgestrekter zijn. In de tien jaar na de politiehervorming werd duidelijk hoe het voor burgemeesters zoeken is in dit nieuw model, ondertussen is binnen het politiecollege een nieuwe dynamiek ontstaan en kent men de gevoeligheden van elkaar.

Wanneer het politiecollege uitbreidt naar negen of elf gemeentes zal het weer een periode duren om elkaar te vinden. Het lokaal bestuur zit daar voorlopig niet weer op te wachten, laat staan dat men daar al klaar voor is.

Een jaar geleden kwam er een studie uit waarbij de arrondissementscommissaris van Limburg benadrukte dat de samenwerking tussen een aantal gemeentes en burgemeesters op het vlak van politie natuurlijk aan is gegroeid.

Als men terugblijkt op West-Vlaanderen zijn hier ook een aantal organen opgericht om de samenwerking tussen burgemeesters te stimuleren bijvoorbeeld het Midwestoverleg. Dit is een overleg waarbij burgemeesters [redacted] in zetelen. In dit overleg gaat men over de grenzen van het arrondissement heen bepaalde zaken op orde stellen en afspraken maken over dagelijkse problematieken. Ook de kustburgemeester zitten vaak rond de tafel over hun problematiek.

In dit formeel overleg wordt een draagvlak voor bepaalde zaken gecreëerd en dit ontbreekt dikwijls in de praktijk. Via het Midwestoverleg is het de bedoeling om een draagvlak te realiseren.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Een belangrijke taak van de DirCo is het vervullen van een klankbord voor de lokale politie omdat hij voeling heeft met diverse diensten en ook een groot netwerk kan opbouwen vanuit zijn functie. Stel dat er een DirCo gegroeid is vanuit de positie van korpschef van een lokale politiezone, wanneer een zone met een vragen zit rond schaalvergroting dan kan dit worden afgetoetst de DirCo. Maar puur vanuit hun functie DirCo/ DirJud/ PDK kunnen deze personen geen meerwaarde vormen in het verhaal van schaalvergroting.

a) Is de taak van de DirCo dan niet een beetje aan het uitsterven als er een schaalvergroting wordt verwezenlijkt tussen lokale politiezones ?

Waarschijnlijk wel, maar met de voorziene optimalisatie van de federale politie naar arrondissementniveau zal de rol van DirCo terug herleven op een andere manier.

Belangrijk in de rol van DirCo/DirJud/PDK is dat men de lokale politiezones moet zien als stakeholders die regelmatig op de hoogte moeten worden gebracht van bepaalde problematieken. Een Procureur des Konings heeft eigenlijk de rol van de burgemeester maar dan op gerechtelijk vlak. Hij moet zeker in het verhaal van schaalvergroting betrokken worden maar zal er geen actieve rol in spelen.

b) Is het niet zo indien lokale politiezones groter zullen worden men ook meer middelen en capaciteit zou kunnen hebben waardoor men niet zoveel beroep meer moet doen op de federale politie, tenzij dan voor bijvoorbeeld contactpunten zoals over de grens, bijvoorbeeld dat mijn niet veel beroep meer moet doen op de recherche van de FGP?

Net daar ligt de val in het verhaal van schaalvergroting. Men veronderstelt meer middelen te hebben. Bijvoorbeeld inzake het samenvoegen van recherche van zone A en B waar elke rekerchedienst hun eigen werk hadden. Wanneer A en B worden samengevoegd dan wordt het werk van A en B ook samen gevoegd.

c) Kan men dat dan niet oplossen door meer specialisatie te voorzien ?

Het kan wel dat men van polyvalente mensen gespecialiseerde mensen maakt. Dit voordeel zal weer zijn nadelen kennen.

Schaalvergroting is een verhaal het afwegen van de voordelen ten opzichte van de nadelen en zien wat er overheerst. Vandaar de overtuiging 'één plus één' niet altijd gelijk is aan twee. Bij de samenvoeging van diensten wordt men altijd geconfronteerd met ballast, bijvoorbeeld de baas van de recherche in zone A en de baas van de recherche in zone B. Daaruit vloeit dan een verantwoordelijke uit en een adjunct verantwoordelijke, maar is dat nodig ?

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Het merendeel van de mandatarissen binnen de lokale politie is in staat om een schaalvergroting te realiseren en kan wel grootschaliger management besturen dan dat men nu doet.

Bij het politiebesteding zal er wat tijd moeten overgaan omdat het moet natuurlijk aanvoelen en het moet ook zo groeien. Wanneer een draagvlak kan worden gecreëerd, kan het snel gaan.

Interview 9

Beeld van de zone:

De politiezone A bestaat uit ■ personeelsleden waaronder ■ operationelen en ■ CaLog mensen. ■, dit is een zeer uitgestrekt grond gebied met een relatief klein korps. In deze zone is de bevolkingsdichtheid ook beperkt, er zijn zo'n 69 000 inwoners. De bedrijvigheid in deze zone is hoofdzakelijk landbouw en KMO – activiteiten. De korpschef van deze politiezone is dan ook heel tevreden met de grootte en voor hem moet de zone niet veel groter maar ook niet veel kleiner worden.

Inzake de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes werd de politiezone confronteert met een tweetal feiten. Het ging om een ramkraak en een homejacking. Natuurlijk we hebben we niet te maken gekregen met de problematiek zoals B, C en D.

De auto van de homejacking werd getraceerd in het Noorden van Frankrijk en de modus operandi van de ramkraak kwam volledig overeen met die van de Franse daderbendes in de grensstreek. Het doel was een elektronicawinkel en het tijdstip kwam ook overeen met de die van de Franse daderbendes.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

In deze zone werd geen specifieke aanpak ontwikkelt daar het aantal feiten beperkt is gebleven. Ook ligt deze net buiten het gerechtelijk arrondissement E waardoor niet aan de gecoördineerde acties kon worden deelgenomen en de focus ook gans anders ligt.

Op het einde van 2012 werd politiezone A geconfronteerd met een hoog aantal woninginbraken maar dit kan niet direct gelinkt worden aan de grensoverschrijdende criminaliteit. Meestal gaat het in dit geval over rondtrekkende daderbendes waar wel specifiek op wordt geanticipeerd.

Samen met politiezone F, onze naburige partner wanneer het op woninginbraken aan komt, zetten we acties op in het interventieteam. Gedurende een tweetal maanden werden extra patrouilles georganiseerd gericht op de woninginbraken. Het kan gezien worden als een soort kleinschalige versie van VillaRam maar dan ten zuiden van in het arrondissement G.

Het geloof van de korpschef in preventief gerichte patrouilles voor het voorkomen van diefstal en inbraken is veel minder dan in zwaar doorgedreven reactief onderzoek. Zeker en vast dan bij rondtrekkende dadergroepen waar weinig georganiseerd wordt en men gewoon wat rondrijdt en plaats uitpikt.

Wanneer zo'n rondtrekkende dadergroepering botst op een preventief gerichte patrouille maakt men rechts omkeer en wordt in een andere gemeente of zone een plaats uitgekozen om inbraken te plagen. Men kan dan wel een inbraak vermeden hebben maar structureel is dit probleem dan wel niet opgelost.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de Fed Pol van dit arrondissement:

Specifieke maatregelen inzake de woninginbraken en de grensoverschrijdende criminaliteit zijn hier niet opgericht. Onderzoeksmatig ondersteunt federale politie de lokale politie hierin (bijvoorbeeld het sturen van een labo voor sporenonderzoek). Die samenwerking werd ondersteund via de COL 2. De zaken die in deze zone kunnen worden gelinkt aan Franse daderbendes werden overgenomen door de BAOBAB-cel van de federale politie van E, I en H.

Met de Federale Gerechtelijke Politie (FGP) in dit arrondissement (G) is er een protocol inzake zware criminaliteit die de taken tussen lokale en federale politie duidelijk verdeelt.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Het verleden heeft al aangetoond dat dit zeker en vast zou moeten kunnen. Voor de politiehervorming is vanuit dit principe samenwerking ontstaan waardoor men dan de interpolitiezones heeft gecreëerd.

De toenmalige Rijkswachtbrigades moesten samenwerken en op de plaats waar die samenwerking vlot verliep, werd de schaal vermeerderd. Nadat werd er samenwerking voorzien tussen de rijkswacht en de gemeentepolitie waarbij men het vijfhoeksoverleg heeft opgericht waardoor men dan uiteindelijk tot de huidige verdeling van de politiezones is gekomen.

De weg naar de politiehervorming heeft aangetoond dat de goede praktijken verder meegenomen en zo men evolueert naar de efficiëntie die op dat moment van de maatschappij en tijd wordt gevraagd. Het moet gezien worden als een soort constante zelfevaluatie wat men nu ook voor ogen heeft met het verschaal van schaalvergroting van de lokale politiezones.

Samenwerking in PZ A:

In dit arrondissement is politiezone F voor deze zone een soort natuurlijke partner daar men toonbaar dezelfde problematiek kent en beide zones liggen ten zuiden van G. Daarnaast is er nog de kuststreek met hun typische problematiek die ten Noorden van G ligt en politiezone J die in dit arrondissement kan omschreven worden als een eenzaad.

Aan de andere kant van de arrondissementsgrens ligt politiezone K waar hun bevolking socio-economisch grotendeels in deze politiezone leeft. Veel inwoners [REDACTED] hebben een band met A daar de meeste kinderen hier naar school komen en de politiezone valt ook onder hetzelfde kanton voor het vrederecht. Met deze zone is ook een natuurlijke band ontstaan.

In de praktijk doen de politiezones vaak beroep op elkaar. De zones zitten veel samen aan tafel, interventieploegen, (samen met PZ L en zone M) zitten op dezelfde gespreksgroep via het CIC. Het is spontaan gegroeid dat de interventieploegen over de grenzen heen gaan samenwerken door zichzelf te organiseren over de grenzen heen.

In de dagelijkse praktijk geschiedt er al samenwerking op het terrein. Waardoor men dan zou afspraken willen maken men niet zo moeilijk zou hebben om tot een consensus te komen. Bij structureel gebruik moet niet alles eerst nog worden opgezet omdat het al ontstaan is en dit vormt een gezonde voedingsbodem om op verder te werken.

Verder zijn er een aantal protocollen voorzien tussen de lokale politiezones in het arrondissement G, bijvoorbeeld voor de plaatsing van aangehouden personen, ... Zoiets bepaald de dagelijkse werking niet maar een natuurlijke samenwerking bepaald die in grote mate wel.

De korpschef is eerder overtuigt van structurele samenwerkingverbanden in het kader van reactief gerechtelijk onderzoek om daders te kunnen vatten bij een herverdeling van de capaciteiten.

Operationele en functionele informele samenwerking zal ervoor zorgen dat de vijandigheid en de weerstand bij de politiezones vanzelf geleidelijk weg ebt op korte termijn. Een logische evolutie dat dan sommige zaken zullen gewoon formeel bevestigd worden.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

NOCH PRO SCHAALVERGROTING/ NOCH CONTRA SCHAALVERGROTING

België is onderverdeeld in 195 politiezones en rationeel gezien is dit niet echt koosjer. In tegenstelling tot de ons omringende landen waar alles veel centraler wordt aangestuurd zoals in Nederland bijvoorbeeld. Een verschil tussen Nederland en België ligt in de rol van de burgemeester. In België heeft de burgemeester, zeker in kleinere gemeenten, veel meer impact op de politie en wordt hij ook verantwoordelijk gesteld. Ook in Nederland draagt de burgemeester een kleine verantwoordelijkheid die niet te vergelijken is met België.

Een burgemeester heeft een politie nodig die operationeel flexibel inzetbaar is en met het zoeken van het juiste evenwicht tussen de inzetbaarheid en flexibiliteit van politie. In het verhaal van schaalvergroting vormt dit een grote uitdaging daar een zone geen antwoord kan geven op de afweging van effectieven en de hoeveelheid inwoners zullen moeten bediend worden. De vertaling naar een aantal puur objectieve, statistische parameters zal nodig zijn anders komt men voor problemen te staan.

Enkel standaarden opleggen op basis van die objectieven zal moeilijk worden. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de omgeving (geografisch); de lokale verankering; socio-economische verankering en dergelijke...

In het Belgisch politielandschap zijn de ééngemeentezones niet meer actueel, in het bijzonder de politiezones die het moeten stellen met een vijftigtal effectieven. Toch kan een opgelegd object van 150 à 300 effectieven per zone ook niet werken. Het is aangenaam werken wanneer een korps niet te groot wordt zodat men elkaar nog bij de voornaam kan aanspreken en dat men als korpschef de personeleden voor een aantal zaken persoonlijk kan aanspreken. Dit werkt ook effectiever voor de betrokkenheid van het personeel.

Bij een opschaling van 200 à 300 effectieven wordt de betrokkenheid van het personeel veel minder. Toch een belangrijk element die nergens wordt meegenomen in het concept van schaalvergroting en een element die toch heel veel verlies kan leiden in de effectiviteit van het werk.

Een politiekorps waarbij lokale ankerpunten moeten worden georganiseerd omwille van de grootte van het korps zal een bureaucratisch korps worden. Dit leidt ook weer tot te veel ballast zodat er geen efficiëntie en winst te halen is.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Er is geen connectie tussen een fenomeen die een aantal maanden de kop opsteekt en structureel samenwerken. Het fenomeen kan wel worden gebruikt als een zweeps slag om de rond de tafel te gaan zitten.

Bijvoorbeeld wanneer men door het samenvoegen een betere reactief onderzoek kan voeren zal dit uiteindelijk toch op winst uitdraaien. Dit geldt ook voor andere criminaliteitsfenomenen en niet alleen voor de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes.

Om schaalvergroting te realiseren moet zowel het korte, middellang en lange termijnperspectief in rekening worden gebracht.

Bij het effectief bestrijden van dit fenomeen moet op een hoger niveau gedacht worden zodat de federale component van politie veel meer hun bureau verlaten en de lokale korpschefs meer van hun lokale kerktoren afwijken. Via deze weg kunnen een aantal praktische en structurele samenwerkingen worden geregeld. Waarbij een natuurlijke en organische samenwerking op termijn tot een bovenlokaal structureel model zal doen ontstaan.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Vraag werd vergeten.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Een opschaling van 300 effectieven op papier kan perfect klinken maar het verlies en de ballast kan niet worden vertaald in een aantal uren en centen. De komende jaren zullen de politiezones het moeten doen met heel wat minder centen, waardoor men er automatisch vanuit gaat dat samenwerking de oplossing kan bieden en "één plus één = drie". Nochtans is er al dikwijls aangetoond dat 'één plus één geen drie is en zelfs geen twee'.

Zonder taboes en opgelegde standaarden en structuren, wat ook voor wrijvingen kan zorgen, moet men echt op zoek naar maatwerk voor het oplossen van een bepaald probleem. Indien samenwerking daarvoor een oplossing is dan moet dit zeker worden verwezenlijkt. Men mag de kar niet voor het spannen in de overtuiging dat samenwerking die ideale oplossing zal zijn voor alles zonder bepaalde parameters en objectieven in de hand te nemen.

Bijvoorbeeld voor de aankopen, zone A – B – C doen aankopen en daarvoor moet een lastendossier worden opgesteld waar veel administratie aan verloren gaat. Indien men dit voor deze drie zones samen doet, moet enkel een persoon dit doen voor de drie zones wat leidt tot rationalisering. Dit vormt een perfecte oplossing. In mijn functie van korpschef en ook andere collega's vinden dat de aankopen helemaal niet lokaal hoeven te gebeuren.

Indien lokale politiezones raamcontracten afsluit met de federale overheid die ons zal voorzien in auto's die aan alle noden en verwachten moet voldoen. Dat hoeft niet per se van een lokale autohandelaar te zijn. Bovendien kan de federale overheid slim zijn en zich voor een klein deel schikken naar de lokale regio's van de zones voor de aankopen zodat niemand voor het hoofd wordt gestoten. Natuurlijk moeten hiervoor een aantal taboes tussen lokale en federale politie verdwijnen.

g) Ligt gans het verhaal van schaalvergroting van lokale politiezones voor een stuk niet bij het feit dat de werking van de federale politie is achterhaald, minder capaciteit en middelen en geen budget meer ?

De federale politie heeft de boot tien jaar geleden gemist en dat komt nu het meest tot uiting. Wanneer de federale politie niet zou achterhaald zijn en de nodige ondersteuning zou kunnen bieden aan de lokale politiezones. Daardoor zouden de lokale zones zelf minder stappen moeten zetten die eigenlijk voor de federale component bedoeld was. Waarschijnlijk zou de roep om schaalvergroting van de lokale politiezones dan veel minder zijn.

De politiehervorming is amper tien jaar oud. In het begin van de hervorming werd te veel gejuicht en was iedereen blind voor de mankementen die toen ook al de kop op staken. Door de snelle doorvoering van de politiehervorming zijn inderdaad een aantal kinderziekten ontstaan maar de politie toch de tijd om dit te proberen op te lossen. In de waan van de dag wordt samenwerking naar voor geduwd en wordt samenwerking als dé oplossing gezien.

h) Denkt U dat het niet beter is om alles stap voor stap natuurlijk te laten groeien en bijvoorbeeld te beginnen bij een operationele samenwerking op het terrein ?

Het natuurlijk groeien van samenwerking tussen zones zal de sleutel vormen voor mij om tot een efficiënte samenwerking te komen en de voorgestelde weg kan een te volgen piste vormen.

- i) *Na twee studiedagen rond schaalverandering te hebben bijgewoond, komt volgens mij de bedrijfseconomische piste nu het sterkst naar voor, wat denkt u daarvan ?*

Vanuit het voorbeeld van van Sint-Pieters-Leeuw, een zone met een veertig à vijftig effectieven, snap ik wel de roep naar schaalvergroting.

- j) *En een politiezone met 70 – 80 effectieven die wel voldoet in al zijn basisfunctionaliteiten en die effectief resultaat haalt, wat dan met hen ?*

Een standaardeffectief van 150 of 300 personeelsleden opleggen waarin alles moet passen, is niet nodig omdat er op onoverkomelijke weerstanden zal worden gebotst. Er zullen problemen worden gecreëerd wanneer men zones die goed draaien toch naar een samenwerking gaat duwen omdat ze een basisaantal moeten halen.

Zones met veertig à vijftig effectieven die niet voldoende kunnen voorzien in hun basisfunctionaliteiten moeten om hulp roepen. Maar in de Belgische politiecultuur moet dat groeien vanuit de operationele noodzaak en natuurlijk aanvoelen.

- k) *De overeenkomst dan qua financiering ?*

Wanneer bij een lokaal bestuur concreet uitgewerkt plan kan worden aangetoond waarbij samenwerking ervoor zal zorgen dat het financiële plaatje minder zal zijn dan zal weigering maar bij weinig besturen voorkomen. Velen zullen ingaan op het minder betalen voor dezelfde werking en dienstverlening, jammer genoeg kan de praktijk juist het omgekeerde aantonen.

Het financiële plaatje zal de cruciale factor vormen in het verhaal rond schaalvergroting en samenwerking. Bij politiezones met een effectief van veertig of vijftig is een stijging van de prijs en een veel beter dienstverlening, nog verkoopbaar aan een lokaal bestuur.

- l) *Gelijken ?*

Politiezone K zit in hetzelfde segment van ons, dat heeft te maken met een gedeelde socio-economische achtergrond wat een bepalende factor kan vormen voor een samenwerking. Alleen zijn we afscheiden door de grens van het gerechtelijk arrondissement die tegenwoordig achterhaald is daar de mobiliteit van de mensen aanzienlijk is toegenomen. Met het toekomstig perspectief van het wegvallen van de grenzen van het gerechtelijk arrondissement kan dit wel een zweepslag zijn in de richting van de samenwerking.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

In eerste instantie krijgt de kwaliteitsgerichte benadering alle belang. Toch moet met alle drie benaderingen rekening houden omdat ze nauw samen hangen met elkaar. Vanuit de toetsing van de kwaliteit van de werking van het korps wordt naar alle drie de aspecten gekeken maar een belangrijke vraag die moet worden gesteld is: waarin wil men investeren ?

Bijvoorbeeld wijkwerking in onze politiezone is een werking om trots op te zijn. De wijkagenten krijgen niet veel opgelegd werk maar de handen voor hen in het vuur, dat wanneer er in hun gebied wat gaande is, de wijkagent wel de nodige informatie zal verzameld hebben. Uit een anonieme bevraging van de bevolking van deze zone bleek ook dat 100% zijn wijkagent kent.

Dit toont aan dat het belangrijk is na te denken in wat er moet worden geïnvesteerd bij een samenwerking. Het puur vanuit statistisch oogpunt en bedrijfseconomisch kijken of alles wel zal kloppen maar wat dan met de kwaliteit van uw werking ?

Vooraf in de ondersteunde processen kan worden gerationaliseerd en dat het eigenlijk de federale component is die hier de boot heeft gemist. Voor een aantal zones is het verstaanbaar dat men puur vanuit de bedrijfseconomische visie naar schaalvergroting of samenwerking gaat kijken want voor sommige zones zullen het nu magere jaren worden waardoor het noodgedwongen een zweepslag vormt.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Het hanteren van die methodiek is realistisch en sluit aan bij de gemeentelijke component. De link met de bevolking moet kunnen worden behouden waardoor er maar kan worden gereikt tot een bepaald niveau van schaalvergroting voordat er zaken verloren gaan. Schaalvergroting naar een korps van 300 effectieven zal de lokale verankering met de bevolking al heel moeilijk laten worden.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ? Meer impact of de federale politie van het arrondissement ?

Vraag niet gesteld.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dienstverlening moet zeker worden behouden. Als schaalvergroting in de praktijk effectief een betere efficiëntie en dienstverlening genereert dan is schaalvergroting een oplossing.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Deze zone is een zesgemeente zone en dat is in Vlaanderen al uitzonderlijk. Buiten politiezone I met [redacted]tes en N met [redacted] [redacted]. In Wallonië vormt dit geen uitzondering omdat daar de zones veel uitgestrekter zijn. In de tien jaar na de politiehervorming werd duidelijk hoe het voor burgemeesters zoeken is in dit nieuw model, ondertussen is binnen het politiecollege een nieuwe dynamiek ontstaan en kent men de gevoeligheden van elkaar.

Wanneer het politiecollege uitbreidt naar negen of elf gemeentes zal het weer een periode duren om elkaar te vinden. Het lokaal bestuur zit daar voorlopig niet weer op te wachten, laat staan dat men daar al klaar voor is.

Een jaar geleden kwam er een studie uit waarbij de arrondissementscommissaris van Limburg benadrukte dat de samenwerking tussen een aantal gemeentes en burgemeesters op het vlak van politie natuurlijk aan is gegroeid.

Als men terugblijkt op West-Vlaanderen zijn hier ook een aantal organen opgericht om de samenwerking tussen burgemeesters te stimuleren bijvoorbeeld het Midwestoverleg. Dit is een overleg waarbij burgemeesters [redacted] in zetelen. In dit overleg gaat men over de grenzen van het arrondissement heen bepaalde zaken op orde stellen en afspraken maken over dagelijkse problematieken. Ook de kustburgemeester zitten vaak rond de tafel over hun problematiek.

In dit formeel overleg wordt een draagvlak voor bepaalde zaken gecreëerd en dit ontbreekt dikwijls in de praktijk. Via het Midwestoverleg is het de bedoeling om een draagvlak te realiseren.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Een belangrijke taak van de DirCo is het vervullen van een klankbord voor de lokale politie omdat hij voeling heeft met diverse diensten en ook een groot netwerk kan opbouwen vanuit zijn functie. Stel dat er een DirCo gegroeid is vanuit de positie van korpschef van een lokale politiezone, wanneer een zone met een vragen zit rond schaalvergroting dan kan dit worden afgetoetst de DirCo. Maar puur vanuit hun functie DirCo/ DirJud/ PDK kunnen deze personen geen meerwaarde vormen in het verhaal van schaalvergroting.

- d) Is de taak van de DirCo dan niet een beetje aan het uitsterven als er een schaalvergroting wordt verwezenlijkt tussen lokale politiezones ?*

Waarschijnlijk wel, maar met de voorziene optimalisatie van de federale politie naar arrondissementniveau zal de rol van DirCo terug herleven op een andere manier.

Belangrijk in de rol van DirCo/DirJud/PDK is dat men de lokale politiezones moet zien als stakeholders die regelmatig op de hoogte moeten worden gebracht van bepaalde problematieken. Een Procureur des Konings heeft eigenlijk de rol van de burgemeester maar dan op gerechtelijk vlak. Hij moet zeker in het verhaal van schaalvergroting betrokken worden maar zal er geen actieve rol in spelen.

- e) Is het niet zo indien lokale politiezones groter zullen worden men ook meer middelen en capaciteit zou kunnen hebben waardoor men niet zoveel beroep meer moet doen op de federale politie, tenzij dan voor bijvoorbeeld contactpunten zoals over de grens, bijvoorbeeld dat mijn niet veel beroep meer moet doen op de recherche van de FGP?*

Net daar ligt de val in het verhaal van schaalvergroting. Men veronderstelt meer middelen te hebben. Bijvoorbeeld inzake het samenvoegen van recherche van zone A en B waar elke rekerchedienst hun eigen werk hadden. Wanneer A en B worden samengevoegd dan wordt het werk van A en B ook samen gevoegd.

- f) Kan men dat dan niet oplossen door meer specialisatie te voorzien ?*

Het kan wel dat men van polyvalente mensen gespecialiseerde mensen maakt. Dit voordeel zal weer zijn nadelen kennen.

Schaalvergroting is een verhaal het afwegen van de voordelen ten opzichte van de nadelen en zien wat er overheerst. Vandaar de overtuiging 'één plus één' niet altijd gelijk is aan twee. Bij de samenvoeging van diensten wordt men altijd geconfronteerd met ballast, bijvoorbeeld de baas van de recherche in zone A en de baas van de recherche in zone B. Daaruit vloeit dan een verantwoordelijke uit en een adjunct verantwoordelijke, maar is dat nodig ?

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Het merendeel van de mandatarissen binnen de lokale politie is in staat om een schaalvergroting te realiseren en kan wel grootschaliger management besturen dan dat men nu doet.

Bij het politiebureau zal er wat tijd moeten overgaan omdat het moet natuurlijk aanvoelen en het moet ook zo groeien. Wanneer een draagvlak kan worden gecreëerd, kan het snel gaan.

Interview 11

Beeld van de zone:

Politiezone A is [REDACTED] en bestaat uit meer dan [REDACTED] medewerkers waaronder [REDACTED] operationelen. Deze capaciteit zorgt ervoor dat men in staat is om meer dan volwaardig te voorzien in de basisfunctionaliteiten van een lokale politiezone. Toch blijft het voor een aantal zaken onvoldoende, in eerste instantie, het evenementenbeheer omdat wij met onze effectieven nooit genoeg capaciteit hebben om de openbare orde [REDACTED] te bewaren. Bij de politiehervorming werd hierop geanticipeerd door HYCAP in het leven te roepen waar federale politie versterking levert aan gevraagde lokale politiezones. Die uitzondering niet te nagesproken is de politiezone groot genoeg.

[REDACTED] Ook deze politiezone is groot genoeg om volwaardig te voorzien in alle basisfunctionaliteiten behalve opnieuw bij grote evenementen zoals festivals, maar ook om de Bproblematiek (vooral in de zomer) onder controle te houden.

Tijdens de zomer verdubbelen of verdrievoudigen de dagelijkse (al dan niet dringende) oproepen en politietussenkomen aan de B. De aanwezig flexibiliteit in het politiekorps blijkt dan niet goed genoeg, tenzij er wordt ingeboet op de kwaliteit van de politietussenkomen, en moet er als nog versterking worden gevraagd. Vandaar dat er andere oplossingen zijn ontstaan om die problematiek op te lossen. Politiezone A is groot genoeg voor 95 % van de opdrachten maar ook de vorige zone die hierboven werd besproken, was groot genoeg voor 90 % van de opdrachten.

In politiezone C is de situatie problematisch, daar moet de boel draaiende worden gehouden met een ploeg per shift en kan er niet voldoende kwalitatief voorzien worden in alle basisfunctionaliteiten. Bij het uitteken van de kaart van de politiezones ten tijde van de politiehervorming hebben de gemeentes vrij veel initiatief gekregen. In sommige provincies is men zeer ver gegaan in het versnijden van het grondgebied van de politiezones met heel veel kleine politiezones als gevolg. Zodat men nu in Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg denkt aan fusies of wel aan het zich intensifiëren in diverse samenwerkingen. Indien er een schaalvergroting zou moeten komen, zou dit van onderuit moeten groeien maar dat zal nooit het geval zijn.

b) In andere provincies zijn veel eengemeentezones waar te nemen terwijl in West-Vlaanderen de overgrote meerderheid van politiezones meergemeentezones zijn.

In andere provincies heeft men het nog zelf willen doen maar een politiezone met 30 000 à 40 000 inwoners is een heel moeilijke zaak omdat minder het werkmiddelen heeft, de knowhow is niet aanwezig en ook het rekruteringsveld voor politie is kleiner. Daar is de oude geest terug te vinden van "mijn politie als burgemeester".

Terwijl men toen het evenwicht heeft proberen te zoeken tussen de beleidsmatige aansturing van de burgemeester en het minimum aan effectieven, middelen en uitrusting om aan de basispolitiezorg te voldoen. Soms is die balans de verkeerde kant opgegaan en wou men zo dicht mogelijk bij de gemeente staan en ergens anders is de balans de andere kant opgegaan.

De problematiek in West-Vlaanderen stelt zich op bepaalde plaatsen wat sterker, bijvoorbeeld in politiezone D, E, F, G en H. De rest trekt zijn plan wel. In tegenstelling tot Oost-Vlaanderen waar bijna alle politiezones kunnen worden opgesomd behalve Gent, Sint-Niklaas, Aalst, Dendermonde en Vlaamse Ardennen.

Aan de andere kant zijn er geen zones te groot omdat men het ganse grondgebied moet dekken en dat is zeker in de Ardennen en politiezone I, in West-Vlaanderen, met tien elf gemeentes zo en alle gevolgen die er bij horen.

De filosofie van het Belgisch politiemodel is wel duidelijk, de lokale politie moet volwaardig voorzien in de basispolitiezorg en de federale politie in de meer gespecialiseerde, ondersteunende taken van politie. Dat was het plaatje zoals het was uitgetekend in 1998 en dat was een uitstekend model. Uiteraard op voorwaarde dat de politie voldoende middelen ter beschikking krijgt om daar in te voorzien.

Met de economische crisis kan worden vastgesteld dat de federale politie niet meer voldoende in die taken kan voorzien en met een tweede besparingsronde op het voortouw zal worden vastgesteld dat na een à twee jaar de gemeenten het ook moeilijk zullen krijgen om politie te financieren. Doordat de federale politie moet gaan besparen, komen sommige taken meer op de schouders van de lokale politie terecht met als gevolg dat dit de gemeenten ook in nauwe schoentjes drijft maar natuurlijk niet zo dramatisch als bij de federale politie.

Kleinere zones zullen dit inderdaad sneller voelen dan grote zones maar op dit moment beginnen de grote zones het toch ook te voelen. Dit is een gegeven dat niet onderschat mag worden. De federale gerechtelijke politie klaagt bijvoorbeeld dat ze na een inbraak geen capaciteit meer kunnen leveren om een sporenonderzoek te komen doen waardoor dan de vraag gesteld wordt aan de lokale politie om daar zelf in te voorzien. Politiezone A kan daar zelf in voorzien maar voor kleinere zones zal dit weer veel moeite en geld kosten en moet men daar zelfs niet aan denken.

De opzet van het Belgische politiestelsel komt natuurlijk wat in verdrinking te staan door de besparingsronde maar daarvoor mag men nu niet veronderstellen dat schaalvergroting daar de oplossing kan in bieden (het hertekenen van het politielandschap in België). Er hebben lang ideeën geleefd in politieke middelen om een politie per arrondissement of provincie te creëren maar dan maakt men beter in een slag een nationale politie die gedeconcentreerd is. Ook al bestaat er een politie per provincie, men zal nog niet altijd in alles kunnen voorzien. Men zal geen eigen helikopter hebben en een eigen computer-crime-unit. Dat zijn dingen die nog op een grotere schaal moeten worden georganiseerd door nationale en misschien door internationale samenwerking moet verzekeren.

Als het gaat over een beperkte hervorming, bijvoorbeeld in het arrondissement T, waar men politiezone G, F en J samen tot een zone maakt dus een zone van 300 medewerkers. Of men kan politiezone K en D en L of D en L samenvoegen. Dit is een totaal ander verhaal waarmee niet wordt geraakt aan de filosofie van het huidige politiemodel.

Het algemene gezegde dat vanuit de gemeenten en van onderuit moet komen, kan worden vergeten omdat de politieke wil van de gemeentes er nooit zal zijn. Tenzij men wordt gedwongen omdat men onvoldoende centen heeft om het korps nog recht te houden.

Zeker in de oude geest van een burgemeester is samenwerking of fusie uit den boze. Misschien met een verjonging en een vernieuwing van burgemeesters kan er wel heil gezien worden in een fusie van politiezones maar daarvoor zal men eerst moeten bewijzen dat het efficiënter en een betere dienstverlening kan bieden aan bevolking.

Topics:

1) De informatiedoorstroming in dit arrondissement vind U dat kwaliteitsvol of kan het nog beter ?

Dit heeft in grote mate te maken met de functioneren van het AIK (arrondissementeel informatie kruispunt) die een zeer wisselend beeld toont in het land. Er zijn AIK's die zeer goed functioneren en er zijn er die het niet zo goed doen. Door een reeks omstandigheden functioneert het AIK niet zoals het eigenlijk zou moeten functioneren en vormt het eigenlijk meer een postbus van informatie.

Het is in onze politiestructuur van essentieel belang dat er een AIK-functie blijft bestaan, ook al wordt dat later een 'PIK' (AIK op provincie niveau, provinciaal informatiekruispunt).

In A is er te weinig kwaliteitsvol personeel in het AIK daardoor is de output eerder beperkt en de korpschefs zien ook die beperktheid. Als korpschef denkt men dan waarom moeten wij daar nog volk naar toe sturen als we er toch niets kwaliteitsvol van terug krijgen. Dus is het een vicieuze spiraal naar beneden toe.

2) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

CONTRA SCHAALVERGROTING:

Een politiekorps moet beheersbaar blijven. Bij de politiehervorming ging men uit van de visie dat er een evenwicht moest worden gehouden tussen echte bedrijfseconomische efficiëntie overweging en een gebiedsgebonden benadering, dicht bij de bevolking vanuit community policing en aansturing door de lokale politieke overheid. In het verhaal van schaalvergroting komt dit evenwicht nog te weinig aan bod en wordt er nog te weinig rekening meegehouden. Waarbij men denkt dat schaalvergroting automatisch een efficiëntie winst kan opleveren.

De ervaring luidt bij grotere organisaties ook grotere bureaucratieën komen kijken, zelfs een grote socioloog als Weber heeft dat beschreven. Hoe complexer de processen, hoe meer volk men nodig heeft om die processen in stand te houden en te bewaken. En hoe meer processen er moeten worden gemaakt, hoe meer procedures er moeten worden gemaakt, ook voor de naleving ervan en zo creëren mensen continu werk.

a) *Op papier zou schaalvergroting leiden tot minder tussenechelons ?*

Dat is nog niet zo zeker. Nederland is nu toe aan een nieuwe politiehervorming waarbij men naar een nationale politie evolueert. Wanneer de organogrammen worden bekeken, kan pure bureaucratie worden vastgesteld. In vergelijking met het nieuwe Nederlandse politiemodel lijkt ons politiemodel dan vrij eenvoudig.

Er zijn nu nog 195 lokale politiezones, want er is eentje af door fusie, en de federale politie. De vraag is natuurlijk of de schaal van al deze politiezones een optimale schaal is ?

b) *Dus voor u kan schaalvergroting wel indien het gaat om politiezones die niet volwaardig en kwaliteitsvol meer kunnen voorzien in hun basisfunctionaliteiten ? Zonder het huidige politielandschap gans te hertekenen en het huidige politiemodel in vraag te stellen ?*

Er zijn drie opties:

- Optie 1: Men kan een nationaal politiemodel maken, een grote gendarmerie met brigades. De vraag die hierbij moet gesteld worden is of dat zowel bevolking als de politiemensen zelf zo'n model willen ?
- Optie 2: De minimalistische versie waarbij een aantal correcties worden uitgevoerd die echt nodig zijn zonder aan het politiemodel te raken.
- Optie 3 : Rekening houdend met een aantal sociaal-economische realiteiten: laten ons eens kijken hoe de maatschappelijke dienstverlening, ook vanuit de overheid, gebeurt. Waar staan er culturele centra, theaters ? In de centrumsteden natuurlijk. Waar

gaat men naar school ? In de centrumsteden. Hier ziet men de theorie van de Chigago school werkelijkheid worden. Namelijk onder meer van Burgess met zijn concentrische zones in een centrumstad. Ook is het zo dat de financiële bijdrage aan politie per inwoner in een centrumstad bijvoorbeeld 200 euro bedraagt maar in de kleinere gemeenten misschien maar 60 euro bedraagt. Toch moet er overal dezelfde volwaardige basispolitiezorg worden verleend. Laat een politiekorps zich organiseren rond die centrumstad en dan heeft mijn in West-Vlaanderen bijvoorbeeld nog zeven politiekorpsen in plaats van negentien.

3) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Naast het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit speelt het verhaal van de financiering van politiezones een meer doorslaggevende rol.

Vanuit kwaliteitsgericht oogpunt op schaalvergroting kan men met een betere dienstverlening en operationele werking de grensoverschrijdende criminaliteit in lokale politiezones beter de baas zijn maar ook andere fenomenen zullen hier baat uit halen. Zoals bijvoorbeeld overlast.

In het centrum van A wonen maar liefst 25 000 mensen, dat is bijna evenveel als in sommige kleine politiezones. In het weekend kent deze politiekezone heel overlast in het centrum dus worden alle ploegen van de rand naar het centrum gestuurd. Het gevaar bij verschuiving van de ploegen waar het meest nodig is dat wanneer er M inbraken zijn en de politie van N moet inspringen men zich de vraag gaat stellen waarom moeten wij in M gaan patrouilleren? Maar dat is weer een ander verhaal. Men heeft de neiging om veel te hard rond de eigen kerktoren te blijven.

En dat is ook het gevaar met die kleine politiezones. En dus wordt politiecapaciteit niet rationeel aangewend. Maar men moeten kunnen schuiven binnen de eigen politiecapaciteit.

4) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Zowel op korte of lange termijn zal een schaalvergroting niet leiden tot besparingen binnen politie en tot een verbetering van de werking van een politiekezone. Een ander verhaal is het creëren van samenwerking, synergieën door politieregio's, politiezorgregio's. Politiekezone A heeft in het nieuwe gebouw een arrestantencomplex dat geen enkele andere zone in West-Vlaanderen heeft.

Zone O, zone P en in de toekomst misschien tot en met zone Q, maar ook de federale politie, de Wegenpolitie, Spoorwegpolitie en Scheepvaart politie komen al hun arresten hier brengen, er worden overeenkomsten gemaakt met die politiediensten want niets is gratis. In ruil wordt er ondersteuning gegeven door arrestanten over te brengen naar het gerechtshof in A.

In die zin kunnen wel afspraken worden gemaakt. Het gaat om het verhaal van gezonde samenwerking en synergieën te creëren om onder bepaalde voorwaarden toch een aantal schaalvoordelen te realiseren hoewel iedereen autonoom blijft en onder een bepaald lokaal politiegezag blijft opereren. Sommige vinden dit te ingewikkeld en voor hen mag het allemaal wat groter zijn maar door een fusie zal het niet eenvoudiger worden.

a) *Als men aan de top van een organisatie wat kan besparen door een aantal operationelen daar weg te halen en terug inzetbaar te maken naar de basis toe en op het terrein, kan dat misschien een oplossing bieden ?*

Neem nu aan dat in dit arrondissement er maar een politie is met een chef dan zal er toch wel een souschef moeten zijn die alles coördineert in R en in S en op nog andere plaatsen. Daardoor creëert men gewoon een hiërarchisch niveau bij en in bepaalde diensten zullen bepaalde functies wel wegvallen. Maar als men bijvoorbeeld de recherche groter maakt, voor een gans arrondissement, wat is dan nog het verschil met de federale recherche ?

Daar zit ook weer een gevaar in, als men kijkt wat er in Nederland is gebeurd met de regionale researchediensten en de interregionale researchediensten, daar had niemand nog controle over. Bovendien, wanneer men beschikt over zo'n grote capaciteit dan zullen de grote diensten de neiging hebben om het werk van de federale over te nemen dan wordt een nieuwe politiehervorming op touw gezet.

Als in deze politiekezone een lijk wordt gevonden in de woonkamer van een huis waarbij de schedel van de man is ingeslagen door een vrouw die in de keuken staat met een bebloede pan, vormt dit een gezinsdrama. Een lokale recherche kan dit perfect oplossen maar wordt er daarentegen een lijk van Oost-Europese type gevonden waarbij men ziet dat het om een rituele afrekening gaat. Dan zal een lokale recherche kunnen helpen en ondersteuning bieden in informatievergaring in de buurt maar dat is een zaak voor de federale politie en geen haar op ons hoofd die eraan denkt op dit af te snoepen van de federale recherche.

b) *Moeten zones financieel gelijklopend zijn volgens u voor een schaalvergroting ?*

Dat is precies het voorwerp van het debat die nu woedt.

- c) *Kan het niet zo verlopen dat de duurste politiezone wat daalt in kostprijs per inwoner en de goedkoopste politiezone stijgt in kostprijs per inwoner om daar mee te kijken welk rendement daar kan worden uitgehaald en dan op lange termijn dan een bepaald rendement voorop stellen en de kostprijs daaraan aanpassen*

Dat zijn inderdaad mooie constructies maar dat is politiek totaal onhaalbaar.

5) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Kwaliteitsgericht. Maar met de andere drie parameters moet zeker en vast ook rekening worden gehouden en mee worden gebruikt in het verhaal van schaalvergroting anders geraakt men er niet.

6) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Een beetje een naïeve insteek want louter politiek gezien zal dit niet haalbaar zijn.

Toch is het niet slecht om stap voor stap te leren lopen en vanuit ervaring en zelfevaluatie verder te groeien. Dat is wat nu ook aan het gebeuren is met de evaluatie van tien jaar politiehervorming in België en waaruit onder meer het verhaal van schaalvergroting naar voor is gekomen.

Net zoals men nu de Federale Wegpolitie niet meer per provincie wil organiseren maar per logische entiteit. Een andere benadering van de belangrijke verkeersassen die meer fenomeen en resultaat gestuurd zullen zijn en niet meer puur geografisch.

7) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Er was ooit een Minister van Binnenlandse Zaken in België die zei “wie betaalt, bepaald”. Als de gemeenten geen financiële verantwoordelijkheid meer dragen over politie waarom zou een politiechef dan zijn eigen agenda niet volgen? Als een burgemeester nu zegt “ik wil... en dat zijn mijn prioriteiten moeten die worden gevolgd”. Een burgemeester heeft nu nog relatief veel macht over een korpschef omdat die zegt ik betaal jullie hiervoor. En zo hoort het ook en dat hebben we gewild. We hebben een democratische inbedding in politie gewild. De democratie betaald voor politie op voorwaarde dat zij ook wat inspraak hebben.

Als een korpschef zich helemaal niet gebonden voelt aan lokaal bestuur, moet die dan verantwoording afleggen? Normaal gezien zou een korpschef dit in eer en geweten moeten doen.

Bijvoorbeeld er worden een groot aantal woninginbraken vastgesteld op twee plaatsen in de politiezone, beide aan de twee uiteinden van A maar een gemeenteraadslid klaagt over de woninginbraken op die ene plaats. Dan zal een korpschef natuurlijk twee extra patrouilles moeten inzetten op die plaats van de gemeenteraadslid en de andere kant wat minder preventief bewaken. Zo gaat het nu eenmaal. Politie staat voor een groot deel ten dienste van de democratie.

Is dat een goede en de verstandige oplossing ? Neen natuurlijk niet, maar dat is nu eenmaal het gegeven in een lokale politiezone die werkt in een democratische omgeving.

- a) *Kan er winst gemaakt worden indien de lokale verankering moet blijven bestaan in een grotere zone ?*

Neen, de schaalvergroting maakt me geen winst.

8) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

In principe staat men niet negatief tegenover een schaalvergroting maar het brengt ook weer een extra kost met zich mee. De politieraad zal moeten vergroten dus dat brengt weer extra zitpenningen met zich mee.

Maar wie zou er met ons willen meedoen dan?

Een kleinere zone misschien ?

Die zullen dan meer moeten betalen, een totaal hypothetische vraag die u me voorlegt. Niemand wil aansluiten bij deze politiezone want het zal hen meer kosten en zal het voor hen iets opleveren ? Want het moet toch een win-winsituatie zijn voor iedereen. Wat zou een politiezone als O er mee winnen als ze bij een politiezone als A aansluiten ? Ze zullen waarschijnlijk nog meer naar de voetbal moeten gaan. Op een gegeven moment zullen wij hun capaciteit leegzuigen.

Het feit is zo dat bij een schaalvergroting ook een groter grondgebied komt kijken, gelooft u dan nog in efficiëntie en winst ? Een frequent voorbeeld: in zone A heeft men vier interventieploegen en in zone B twee interventieploegen, na fusie zou men over het totale grondgebied nog vijf interventieploegen inzetten ?

Het zou kunnen, maar hoe zit het met uw aanrijtijden en met de kwaliteit van uw interventies?

Dit is ook de kwestie met de discussie rond de zes politiezones verdeelt over negen gemeenten in het Brusselse gewest wat te veel zou zijn. Dat zijn wel allemaal zones met 400 tot 1000 medewerkers. Een fusie zou daar moeten want het vormt eigenlijk een grote stad. En dan voor de streek als Zuid-West-Vlaanderen kan het niet gaan. Om maar te zeggen er zijn andere discoursen die spelen dan duur professionele politietechnische zaken.

9) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Dit is afhankelijk van de discussie rond schaalvergroting. Als we spreken over de zogenaamde correcties waarbij men nog met tien of twaalf zones overblijft in West-Vlaanderen dan blijft de discussie die vandaag nog woedt over de functie van DirCo hetzelfde. Er is een DirCo in T om drie zones te coördineren, er is een DirCo in U om zichzelf te coördineren, bij wijze van spreken.

Op het moment van de politiehervorming, gezien in die tijdsperiode, dacht men dat de afstand tussen een zone en de centrale directies in Brussel zo groot zou zijn dat daar een faciliterende tussenschakel voor nodig zou zijn. Men dacht ook dat de vroegere gendarmen bij de DirCo zouden blijven zitten en dat daar de ervaring was voor grote ordediensten.

Wat is nu gebleken na tien jaar, dat de knowhow niet altijd meer bij de DirCo's zit maar ook bij de lokale politiezones. En de afstand tussen een politiezone in West-Vlaanderen en een centrale directie in Brussel helemaal niet groot is want er is een soort van 'old boys network' ontstaan, zodat iedereen wel weet wie waar zit en via informele weg elkaar kennen.

Dus daarvoor hebben we een DirCo ook eigenlijk al niet meer nodig. Het lijkt me logisch dat men dan een DirCo op provincie niveau creëert. Een aantal checks and balances die in het systeem zitten, worden stilletjes aan overbodig. Gelukkig maar want al die functies en detacheringen moeten eigenlijk de ambitie hebben om zichzelf op te heffen.

Men ziet in alle organisaties dezelfde dynamiek: men vindt zichzelf te klein en men denkt dat men het niet zal redden waardoor mijn eigenlijk veel groter zou moeten zijn. Dus wordt er wat meer gecoördineerd door overlegorganen in het leven geroepen en wordt een coördinator, geen baas, aangesteld. Dus zou men beter een stap verder zetten en in dit geval zou dat een fusie zijn. En de wil naar die volgende stap wordt des groter in crisissituaties.

Zo is dit al zichtbaar in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw heeft men heel wat coördinatiecomités en een algemene politiesteundienst opgericht. Toch wou men als drie politiediensten naast elkaar blijven bestaan maar men ging wat meer samenwerken en daarvoor ging men opleidingen volgen.

Na het Gijzeldrama en CCC en de Bende van Nijvel was de conclusie nog steeds dat men beter moest coördineren en het gerechtelijk onderzoek moest veranderen omdat toen nog iedereen zijn eigen informatiesysteem had zodat men beter informatie kan waarborgen via een informaticasysteem en een nationale politiecomputer.

Daarna kwam de Dutroux-affaire en daaruit kent u de consequenties.

Uit de filosofie van Fijnaut en diverse Europese studies bleek dat na grote incidenten steeds betekenisvolle wijzigingen gebeurden in het politiestelsel. Na WO I heeft men de gerechtelijke politie bij de parketten opgericht, na WO II in volle koude oorlog heeft men de BOB opgericht in België. Daarna kwam de grote politiehervorming.

De discussie nu is wat minder opvallend maar ze leeft wel, maar wat is de trigger ? Een incident ? Neen, de trigger is dat er geen geld meer is.

10) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebepuur om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Na samenwerking met heel wat politici heb ik een heel gemengd gevoel. Ze interesseren zich in politie maar niet in de faits divers. De vuile zaken willen ze natuurlijk als eerste weten.

Voor het eerst is de burgemeester, ██████████, een justitiespecialist, die een eigen veiligheidsbeleid wil opzetten in A. Hij heeft een meer dan gemiddelde kennis van het verhaal, hij zal wel eerder een uitzondering op de regel zijn wat de interesse van burgemeesters betreft inzake veiligheid.

Maar over schaalvergroting heb ik met hem nog nooit gebabbeld. En waarschijnlijk zal dit nooit echt aan de orde komen aangezien deze politiezone geen vragende partij is.

Met het politiemangement zijn er wel enkele problemen. Dit is iets wat politiediensten en ministers zelf hebben veroorzaakt op het moment van de politiehervorming. Door het fameuze verhaal van de rode lopers die de instroom van externe intellectuele capaciteit en de doorstroom van intellectuele jonge mensen serieus bemoeilijkt waardoor in de toekomst in een aantal korpsen een echte generatie oorlog zal optreden tussen de oudere politiechefs en hun oude stijl en het in de laatste jaren sterk verjongd kader.

Dan komen we tot de situatie waarbij de commissarissen en de hoofdcommissarissen/inspecteurs in principe de vaders van de personen op het terrein kunnen zijn en dat houdt een heel andere manier van leidinggeven in, een heel andere manier van omgang met andere waarden en meer mondigheid bij het jonge kade in het hele verhaal van HRM.

Men had bij de politiehervorming de oudere generatie laten gaan met een gouden handdruk. Maar wou dat niet omdat het te veel ging kosten op korte tijd. Maar op lange termijnperspectief kost het de staat veel meer om deze personen in dienst te houden.

Dit houdt eigenlijk een beetje de instroom van niveau A bij politie tegen maar af en toe wordt dit gecompenseerd door een CaLog met niveau A. Personen met een diploma niveau A moeten eerst eens een bad krijgen in de dagelijkse praktijk maar die hebben veel meer te bieden aan een politieorganisatie dan in de uitvoerende dienst maar daarvoor moet er eerst een betere doorstroming komen. Omdat dit jonge mensen zijn met intellect, visie en ambitie.

Interview 12

1) Kan U me iets vertellen over de maatregelen die de federale politie van dit arrondissement genomen heeft/ neemt in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit en de recente gewelddadige georganiseerde diefstallen die hiermee gepaard gaan / fenomenen die bepalend zijn in dit arrondissement ?

Wat is uw specifieke rol hierin ? Welke is de rol van uw diensten daarin?

We spreken in de huidige context, dus DirCo en DirJud en met de huidige schaal van vier arrondissementen. Men kan zich afvragen op gebied van fenomenen of het tweehoofdig ding niet eerder een nadeel dan een voordeel is ?!

Een DirCo moet geen zelfstandig beleid maken want hij heeft daar de pretentie en de capaciteit niet voor. Maar wat wij kunnen doen naar gelang de belangstelling en de bestaande problematiek is mensen bij elkaar brengen waardoor men allerlei schalen en vormen van samenwerking creëert.

De eerste taak van een DirCo bestaat erin om mensen die met een terugkerende problematiek worden geconfronteerd, bijvoorbeeld illegalen, gauwdieven of rondtrekkende dadergroepen, samen rond de tafel te zetten. De zachtste vorm van inbreng is het bij elkaar brengen van mensen en om op te roepen om zoveel mogelijk kennis en informatie uit te wisselen. Dus puur informatief een platformmodel. Dat is het minimum.

De hoogst mogelijk taak is in de vorm van operationeel commando en met het gezag over diensten te besluiten om een gezamenlijk actie of project te organiseren waarin iedereen zijn taak zal krijgen om mee te werken. De meest dwingende en hiërarchische vorm van samenwerking.

Tussen dat zachte en harde vorm zit er een vorm van gradaties en werkmodellen waar men in functie van de noden en verwachtingen best een van uitkiest. Eigenlijk gebruik ik dikwijls het woord dat een DirCo een puzzel moet proberen samen te leggen.

In functie van de grenscriminaliteit is het niet genoeg om enkel de mensen samen te brengen, men moet ook aan de overkant proberen partners te ontdekken. Alsook naast de politiediensten overheden bij elkaar brengen. Mijn collega van A is daar heel ver ingegaan, hij heeft geen globale operationele leiding maar zal af en toe eens kleinere operationele zaken organiseren samen met de verschillende diensten. Dat is het model waarvoor hij gekozen heeft.

Een ander model bijvoorbeeld waarin hij kan kiezen om alles te coördineren en niet alleen de mensen bij elkaar brengen en zorgen dat ze actief alles van elkaar weten, dus uitwisseling van informatie. Daarnaast zorgen dat iedereen weet wat hij op zijn terrein moet doen. Maar een DirCo neemt daar zelf de leiding niet over, iedereen blijft bevoegd op zijn eigen grondgebied voor zijn eigen operaties. Dat is zo halverwege.

Bovendien zijn er nog allerlei mengvormen naar gelang het lokale of federale politie bevalt. Een DirCo zal de neiging hebben om naar federale diensten wat meer druk uit te oefenen. We zijn niet de baas over de lokale politie, wij verzoeken hen, dat hangt af van het temperament en de karakters van de korpschefs in het arrondissement. Mijn collega in A heeft andere temperamenten en schalen van korpsen dan ik. Dus er moet worden aangevoeld in welk domein men het meest actief is en waar het meest uit te halen zal zijn voor het geheel. Het is aftasten.

Is het nu DirCo of de DirJud, dat is ook weer afhankelijk van het specifieke thema en de regio. Ik doe dit voor de illegalen omdat er heel veel bestuurlijke materie in zit zoals bijvoorbeeld de afspraken met dienst vreemdelingenzaken. Het accent ligt heel veel op het weer oppakken en weer vrijlaten van illegalen. Maar toch is er ook een gerechtelijke poot aanwezig. Hier is dat historisch gegroeid, ik coördineer dat en ik heb mijn platform.

Stel dat we zeggen we gaan iets doen aan de afvalstromen, ik zal vragen of de DirJud dat zal coördineren omdat hij een paar milieuspecialisten heeft die zeer goed weten hoe men moet handelen. Het is gewoon een natuurlijke afspraak wie er piloot zal zijn en welk model van aansturing men zal kiezen.

Daarom dat het hier anders zal zijn dan bij mijn collega in A. Op dit arrondissement werken naast de 1300 lokale politiemensen ook nog 500 federale politiemensen met spoorweg- en scheepvaartpolitie. Het is dus een heel andere context om acties in te organiseren en coördineren. Iedere arrondissementele verantwoordelijke zal zijn eigen accenten leggen.

In A worden de acties VillaRam, VillaFront en VillaDaily georganiseerd, dat vergt ook heel wat capaciteit van lokale politie aangezien federale politie niet veel capaciteit meer heeft om in te zetten.

We kunnen dat niet inzetten maar wij kunnen wel ons eigen interventiekorps inzetten om daar bij te helpen. Het inzetten van lokale politiemiddelen is ook weer inspelen op de wil van de lokale korpschefs.

We hebben de FIPA's (Full Integrated Police Activities/Actions) waarbij lokale en federale mensen samenwerken, in de eerste jaren van de hervorming was dat het wondermiddel. Toen was het idee om alle middelen in te zetten die we hadden.

In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan lokale politiezones?

Ik geloof zeker dat men als DirCo kan zorgen dat we de lokale politiezones de juiste instrumenten kan aanleveren zodat ze kunnen beslissen wat ze doen met hun operaties. Naast de eigenlijke steun op het terrein kan men naar gelang het geval, de informatiegestuurde politiezorg een heel belangrijke rol laten spelen om aan de korpschef van een lokale zone aan te tonen dat zijn strategische keuze naar die wel bepaalde gevallen moeten uitgaan. Dan zit men eigenlijk te werken in het ZVP.

Naarmate dat men dichterbij de feiten begint aan te kruipen komen wij met tactische en operationele informatie. Tactische informatie: ik zorg ervoor dat ik een kalender heb waar en op welke tijdstippen bijvoorbeeld inbraken zijn gebeurd.

Speel het Arrondissementeel Informatie Kruispunt daar geen belangrijke rol in ?

De vraag is die nu speelt is of het AIK of mijn strategisch analist dat moet doen ? Daar zijn we nog aan het zoeken. Er is ook het operationele verslag, dat is een dagverslag van wat er allemaal gebeurd is. Daarachter zit zonder namen bepaalde modus operandi en plaatsen van het plegen van feiten. Men zit dus op de grens tussen AIK en een strategisch analyse.

Ik voel wel dat het AIK in de loop van de jaren met onze strategische analyse rond dadergroeperingen naar zoiets aan het opschuiven. We zijn op zoek om op het niveau van DirCo zicht te krijgen op dadergroeperingen, hoe bestaan dadergroeperingen, etc. Waarom heeft het arrondissement last van die bepaalde dadergroeperingen ? Dat weet een lokale politiezone niet. Wij moeten doorheen die tactische analyse dat kunnen aantonen.

De grote meerwaarde van het AIK ligt in het feit dat het vanuit de brute informatie iets kan aantonen waar lokale politiezones niet direct tijd en belang aan hechten maar belangrijk zijn voor hen om gericht te anticiperen en op te sporen.

Naast alle steun op het terrein zijn wij ook de mensen die moeten kunnen zeggen doorheen de stroom, dat is nu wel interessant om de acties op af te stemmen, in tijd, ruimte en intensiteit.

2) Wat verwacht U het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van bepaalde fenomenen van dit arrondissement ? Waar kunnen de zones nog meer aan bijdragen en performanter op inspelen ?

Dat ze hun dagelijks werk kwalitatief nog beter moeten doen, dat ze betere wijkagenten hebben, die meer contacten leggen. Ook betere recherche die betere vaststellingen kan doen. De grootste meerwaarde op langere termijn bij het kwalitatief beter werk is dat er misschien meer en betere informatie opduikt en er een betere opheldering is.

Nog meer dan met grote troepen samen op een versperring te staan, verwacht ik dat ze op hun stukje terrein hun werk uitermate goed doen en dat naargelang de afspraken die ze maken met hun buurzone, ze hun verantwoordelijkheden nemen zodat er geen energie wordt verspild aan 'burenruzies'.

Daarnaast verwacht ik ook als wij eens een actie of een project op touw zetten dat ze ernstig nadenken over hun extra meerwaarde daarin. De bewustwording van het probleem en zich daartoe engageren daarmee kunnen we al een stap verder geraken.

De lokale politie mag absoluut niet op hun eilandmentaliteit blijven zitten. Dat moet gecounterd worden door altijd maar positieve impulsen te geven naar samenwerking toe. Een verbeterde samenwerking tussen lokale politiezones kan daar zeker en vast aan bijdragen.

3) Wat is volgens U ideaal om écht succesvol om bepaalde fenomenen te kunnen bestrijden?

Ik gebruik graag het woord hefboom, wat iets kan in beweging zetten. Welke hefboom kan men als DirCo gebruiken om iets te kantelen, verschuiven of aan te passen. We moeten iets meer kunnen doen dan de radars te doen draaien. We moeten het verschil kunnen maken en daarvoor hebben we een hefboom nodig.

Ik ben als DirCo vragende partij om mijn hefboomen uit te oefenen naar de federale terrein entiteiten, ik noem dat de DGA-entiteiten (Directie Generaal Administratie). Zodanig dat ik als DirCo de federale politie engageer om actie en inspanning te doen. Dat ik de lokale politie in de naam van de federale politie toespreek. Ik moet mij als DirCo kunnen engageren om de gaten te sluiten.

Ik verwacht dat ik mijn hoedanigheid als DirCo de hefboom heb om de federale politie van dit arrondissement in zijn geheel te engageren. Ik doet dat niet arbitrair.

Bestaat die hefboom dan uit meer middelen en capaciteit ?

Dat zal uiteraard zo zijn. Meer middelen en capaciteit op de juiste moment en de juiste plaats. Ook specialisatie die de federale politie kan aanbieden, daar wil ik toch wat meer zeggenschap over hebben om dat te kunnen aanbieden. De capaciteit op een slimme manier te gebruiken of naar zich toetrekken.

4) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Het model zoals we nu hebben is een politiek model, dus kleine en grote zones. Bijvoorbeeld B waar men wel alle tien gemeenten samen rond een tafel heeft gekregen. Maar waar veel minder affiniteit is tussen bijvoorbeeld C en D. Waar bijvoorbeeld de affiniteit tussen E en F veel dichter bij elkaar ligt.

Men heeft dertien jaar geleden de lokale politiek echt hun zin laten doen en dat was toen geen verkeerde keuze. Dat ging dan niet over de kwaliteit van de nabijheidspolitie, ook geen demografische afstemming. Het zal vooral geweest zijn toen omdat men toen in die sequentie het minst zal moeten betalen.

Ik vind het niet verkeerd dat men toen het model de grootst mogelijk vrijheid heeft gegeven omdat er toen al zoveel veranderingen waren. Men heeft er gewoon de zeven basisfunctionaliteiten tegenover gezet.

De grote fout zit in het feit dat die basisfunctionaliteiten niet met elkaar in objectieve minimumcriteria zijn uitgewerkt. Had men in die basisfunctionaliteiten toen al over capacitaire of performantie – indicatoren gesproken dan zou men misschien al sneller de beweging hebben gehad om grotere zones te vormen. Maar toen was het middel die er tegenover stond veel te zwak.

Toen was er ook geen financiële crisis dus werd er enorm veel geïnvesteerd in politie. De eerste spanningen zijn begonnen niet omdat de politiezones zichzelf te klein vonden maar omdat de gemeenten in een meergemeentezone meer wouden voor hun geld. Is een belangrijke trigger voor uw thesis!

Als eerste heeft men gekeken in een meergemeentezone of we die parten niet beter kunnen identificeren. Men heeft daarbij nog kleinere zones proberen te maken. Maar ondertussen werden de middelen schaarser.

De enige reden waarom nu over schaalvergroting wordt nagedacht is de capacitaire schaarste. Is er iemand die nu nog nadenkt of het kwalitatief nog beter zal zijn ? Doe het probleem van capaciteitschaarste verdwijnen en dan verdwijnt gans de vraag naar schaalvergroting zeker en vast heel ver naar de achtergrond. Dat is typisch België !

De enige reden waarom een burgemeester nu toch een schaalvergroting overweegt met andere gemeentes is omdat de politie voor hem niet meer betaalbaar is. Men kiest voor zichzelf de meeste voordelige positie. De schaarste zal plots boven de politieke verstandhouding en boven hun invloed dat ze wensen te hebben op lokale politie, heersen. Burgemeester en lokale autoriteiten denken dat de oplossing in schaalvergroting van lokale politie ligt.

Puur schaalvergroting die leidt tot kwalitatief betere resultaten zullen lokale politiezones niet overwegen want daarvoor rekenen ze te veel op de federale politie.

Inderdaad, maar bij een schaalvergroting blijft de lokale verankering toch essentieel dus vraag ik me af hoeveel winst er dan te halen zal zijn ?

In de meeste basisfunctionaliteiten, bijvoorbeeld wijkwerking kan men het maar bij mekaar tellen maar in interventie niet zozeer. Maar de eigenlijke winst zit in het management. Men kan zowel operationeel als in uw steunprocessen iets meer specialisatie te weeg brengen. De kunst van specialisatie is om die op juiste plaats en manier in uw korps te steken. Breng ze meer naar de top van uw korps omdat daar de investering beter zal renderen en men zal beter kwaliteit krijgen.

Dus schaalvergroting speelt zich niet af in de basis maar vooral in de specialisatie, ondersteunde processen, korpsleiding en niet in wijkwerking. Want specialisatie in de recherche daar dient een FGP toch voor ? Voor de basisfunctionaliteiten zal schaalvergroting geen betekenis hebben.

Dus schaalvergroting zal voor u niet tot meer bureaucratie leiden ?

Dat denk ik en hoop ik niet. Op korte termijn bestaat dat risico zeker maar op lange termijn moet dat verdwijnen, de top moet worden uitgedund.

Ik geloof in een management model die ik de ‘sigaar’ noem. In een structuur van mensen die samen iets doen waarbij persoon A een aantal bevoegdheden heeft. Maar de dubblure voor de bevoegdheden over de dossiers van persoon A bevindt zich voor een deel bij persoon B, C en D. Er worden sigaren gemaakt want er mogen geen klonen gemaakt worden voor persoon A want dat doet de bureaucratie stijgen. Dit werkt enkel door heel veel interne communicatie.

Kunnen mensen die aan de top worden uitgespaard terug herleid worden naar de basis volgens u ?

Ja waarom niet ?

Kan een kleinere zone bij een grote zone gevoegd worden rekening houden met de kostprijs per inwoner aan politie ?

Dat weet ik ook niet. De KUL-norm speelt hier een belangrijke rol bij, die norm piept en kraakt dus ik denk dat eerst de KUL-norm zal moeten worden herzien. Een van sleutels voor schaalvergroting is een nieuwe KUL-norm voorzien waaraan dus de federale dotatie gekoppeld is. Ook de parameters zijn ondertussen ook veranderd.

Men zal naar een gemeenschappelijk noemer moeten evolueren en in de zone zal men een afstemming moeten zoeken die naar de bewoner veel juistert waardoor de burgemeester dat ook veel beter kan verkopen. Dan zullen er ook allemaal winnaars zijn en geen verliezers meer.

Klassiek voorbeeld aan de kust, een grote kust gemeente met een kleine land gemeente. Maar de burgemeester van de kustgemeente heeft veel meer capaciteit nodig die hij ook gebruikt omwille van zijn kustdrukte. Dus de KUL-norm of de nieuwe norm zal daar nu zeker moeten mee rekening houden, dus nieuwe criteria zonder winnaars en verliezers.

De grote bedreiging voor de lokale politie is het dieet van de federale politie. Het water loopt naar beneden, de lokale politie lacht nu nog maar zij zullen er de gevolgen van dragen, zeker de kleine zones.

Staat op termijn het geïntegreerde politiemodel dan niet ter discussie ? Wanneer door minder capaciteit en middelen federale politie nog meer taken op de schouders laat komen van lokale politie ? Wordt de federale politie dan niet langzamerhand uitgehold ?

Klopt men zou wel eens tot de constatacie kunnen komen dat federale politie niets meer hen betekent tenzij wat hyperspecialisaties.

Dus om terug te keren op de kernvraag van schaalvergroting, burgemeesters denken dat ze daar winst mee zullen maken en er zal blijven discussie zijn over de normen en de inbreng van een ieder die zagezegd speciale omstandigheden zal hebben. Het evenwicht in de piekgebeurtenissen speelt ook een belangrijke rol en dat zit ook niet vervat in de KUL-norm. En de federale politie kan daar niet in bijpassen omdat de burgemeester bepaalde evenementen naar zich toe trekt. De solidariteit binnen een lokale politie is ook niet zodanig groot.

5) Gebaseerd op uw ervaring doorheen de politie, louter in het licht van mijn thesis waarin dit eigenlijk de kernvraag vormt:

U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen ?

Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing ?

Of als een onderdeel ervan ?

De sleutel voor een betere bestrijding ligt bij betere samenwerking. En voor die samenwerking heb je verschillende mogelijkheden: één daarvan is schaalvergroting, een andere is een Dirco die zeer actief en ondernemend is. Er zijn nog oplossingen, bvb een overheid die sterk stuurt (gouverneur, parket).

Een voorbeeld: er komt een cameraschild in Z-W- Vlaanderen. Da's sowieso zones-overschrijdend want de kracht zal er juist in bestaan van alle relevante gegevens van iedereen en over een breed front (letterlijk dan) te bundelen.

6) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

Ik ben daar genuanceerd in. Het aftasten van elkaar in functionaliteiten is zeker goed. Het zou heel goed kunnen dat twee zones elkaar vinden voor die welbepaalde functionaliteit maar dat dan voor andere functionaliteiten niet. Dus laat die zelfstandige proeftuintjes zich maar ontpoppen en groeien.

Gebruik het als quick wins of best practices. Laat gerust dat proces van mensen in een bepaalde logica of samenwerking groeien die zeggen dat het wel zal lukken wegens onze bijzondere omstandigheid. Bijvoorbeeld de ene zone die zegt wij hebben een uitstekende personeelschef en de andere zone zegt wij hebben iemand binnen de recherche die alles weet over een bepaald fenomeen.

Laat die gemakkelijke winsten waar men niet veel inspanning moet voor doen ontstaan. Ze moeten niet snel zijn maar gemakkelijk zijn. Dat spreekt voor zich. Het is ook weer een puzzel maar men kan er ook weer geen eenheidssaus overgieten. Wijkwerking mag daarin wel niet vermengd worden. Maar interventie zou ik zachtjes aan laten samen smelten door bijvoorbeeld te beginnen met elkaars back-up te zijn.

We doen hier mini-FIPA's, dus twee zones geven elk vier man en de federale heeft ook vier man. Waar dus die twaalf man op een bepaald dispositief gaat staan in een bepaald gebied en drie uur later zal men op een ander dispositief staan in de buurzone. Natuurlijk moet het beleid van de korpschef wel gelijklopend zijn met die van de buurzone.

Laat de lokale initiatieven in een bepaald domein zich ontwikkelen en groeien.

7) Hoe ziet U uw rol als Dirco in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones?

Puur naar de zones wil ik buiten het stukje van stimulator naar de lokale zones ook misschien goed zijn in het vinden van die gemakkelijke winsten samen met hen. Waarbij ik hen kan behoeden en stimuleren voor zaken die ik vanuit kennis en ervaring heb opgedaan in andere gebieden.

Mijn netwerk kan ervoor zorgen dat wat zijn nog niet als opportuniteit of rode draad zagen, wordt ontdekt. Dus eigenlijk meer ondersteuning dan coördinatie. Zelfs eigenlijk een soort van klankbord.

8) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van de grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

Ziet U een verbetering in de opschaling naar provincieniveau ?

Het grootste probleem zit voor mij in de tweehoofdigheid. Normaal gezien wordt dat afgeschaft zodat er maar één vertegenwoordiger van de federale politie zowel intern als extern zal zijn. Zonder een verandering aan de hefboomen en mechanismen naar lokale politie toe. Het zal makkelijker zijn als er een persoon kan zijn waartoe men kan spreken, dus een arrondissementele directeur.

Komen we tot meer efficiëntie door mee te gaan met de opschaling van de gerechtelijke arrondissementen ? Dan neem ik er die schaalvergroting wel bij.

De schaalvergroting is een opportuniteit om binnen de federale politie een gemakkelijker structuur te kunnen bouwen maar zal dat voor de fenomenen verbeteren ? Het zou erg zijn moest het veel verbeteren want dat betekent dan dat we nu niet goed gewerkt hebben.

Het zal beter gaan met een groter arrondissement omdat we een duidelijke structuur zullen hebben en door die grotere structuur een betere band zullen hebben met andere federale entiteiten.

Hoe ziet u de coördinatie vanuit een hoger echelon?

De arrondissementele directeur zal de man zijn die de puzzel zal moeten samen leggen maar moet zich niet met operaties bezig houden maar iemand die gewoon netwerken verzameld. Die zijn twee grote operationele directies moet laten draaien. Hij moet zich weghouden van dossiers en ordediensten. Een pure manager en die moet inderdaad zijn tijd steken in het netwerken met lokale politiechefs, hopelijk een aantal minder dan de negentien die er nu zijn anders wordt het te ver verwijderd. En vooral met de nieuwe overheden, met de nieuwe Procureur en met de Gouverneur.

Schaalvergroting zal lukken als iedereen in zijn rol valt. En het is misschien jammer dat de gerechtelijk directeur geen mandaathouder meer zal zijn maar in verantwoordelijkheid en organisatie zal hij even autonoom blijven als ervoor. De grote arrondissementele directeur zal zich niet moeten moeien met dossiers en de contacten van een onderzoeksrechter.

Een van zijn grootste taken zal ook de specialisatie in vier domeinen personeel, logistiek, informatica en financiën die uit Brussel naar provincie niveau wordt overgebracht. Hij zal moeten kijken hoe diep we met die specialisten in de organisatie kunnen duiken en dat optimaal laten werken.

Het is niet alleen een stijgend model voor de arrondissementen naar provincieniveau maar ook een dalend model vanuit Brussel. En hoe zal men daar mee omgaan ? Daar zal de meerwaarde kunnen gemaakt worden.

Wat mij niet belet van stelling te nemen dat toch een aantal zaken moeten provincialiseren, zoals het AIK moet provinciaal worden. Men kan met alle technologische middelen alles overbrengen maar ik geloof dat de fysieke confrontatie van mensen naast elkaar essentieel is om nog meer informatie en kennis met elkaar te kunnen uitwisselen.

En men moet zeer ernstig beginnen opschuiven naar het CIC, als 24/24u en 7/7-poot en het AIK als informatie-element. Die twee moeten naar elkaar en in elkaar groeien.

Vind U dat deze schaalvergroting (provinciaal) zou moeten worden doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Ik zie het terug naar de oude Rijkswachtdistricten gaan. Dat waren er dus zes in de provincie West-Vlaanderen.

Dus mee met de brandweezones ?

Neen net niet. De brandweer- en veiligheidszones zijn net iets te groot geworden. Maar ik zie een politiezone rond B, Veurne, A, Roeselare, Oostende en Brugge. Dus socio-economisch logische entiteiten waar men toch grenzen moet trekken maar waar ze net groot genoeg zijn. Brugge zal misschien een 1000 lokale politiemensen kennen en B zijn 300 zoals nu.

Er was iemand die mij erop attent maakte dat het dan nog niet zo'n goede verdeling zou zijn want in de regio A zijn er streken die met grenscriminaliteit worden geconfronteerd en andere niet omdat die dan meer naar het midden van West-Vlaanderen liggen.

Dan is er ook bijvoorbeeld nog het midden van West-Vlaanderen met hun problematiek en de kustproblematiek maar bijvoorbeeld de regio Brugge kent dan weer een gans andere problematiek dan het midden van West-Vlaanderen, denkend aan de regio Roeselare ...

Dat klopt, daar ben ik het mee eens. Daar bestaan fantastische studies over. Iemand zijn afstemming op een centrumstad is ook gelaagd en dat is moeilijk om in grenzen te trekken. Plus dat het ook in sociale klasse uit elkaar valt. Rekening houdend met socio-economische factoren kan men perfecte zones maken.

Maar eigenlijk zou men moeten komen naar veiligheidszones met een multidisciplinaire dispatching, de 100 en 101-centrale provinciaal laten toekomen met afvloeiing naar die zes multidisciplinaire dispatchingzones. Ik geloof nooit dat je brandweer en ambulances vanuit een punt hier in de provincie kan dispatchen. Laat ze daar maar eens rustig over nadenken. Een dispatching mag gerust dertig kilometer verder liggen.

Interview 13

Beeld van de zone:

Politiezone A heeft iets meer dan ■■■ personeelsleden waaronder een ■■■ operationelen en het bestrijkt de gemeentes/steden ■■■■■■■■■■

De korpchef van deze politiezone is tevreden met de capaciteit van de politiezone aangezien ze met dit aantal personeelsleden perfect werkbaar zijn.

In deze politiezone spelen twee grote problematieken, namelijk grensoverschrijdende criminaliteit en toerisme. Enerzijds trafiek over de grens en anderzijds trafiek van toeristen. Deze fenomenen uiteten zich nu vooral in winkeldiefstallen, vechtpartijen, diefstal met braak in woningen en bedelen met gauwdiefstallen.

Vroeger werd de zone ook geconfronteerd met ramkraken, carjacking en homejacking maar sinds enkele jaren komt dit hier bijna niet meer voor.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

Op alle toegangswegen van de A screenen ANPR-camera's de nummerplaten, dus alles wat binnen komt wordt gezien en opgevolgd. Dit wordt gekoppeld aan databanken inzake niet-verzekerde wagens, geseinde wagens en black-lists (verdachte voertuigen en met nummerplaten die we krijgen van de Franse gendarmerie of Police Nationale).

Daarnaast is er een sterke band met de Franse politie, er is een verbindingsofficier die de contacten verzorgt en die zorgt voor gemengde acties op regelmatige basis. Verder maken we ook gebruik van gemengde patrouilles, zitten we samen rond tafel voor gemengd rechercheoverleg. Maar ook de uitwisseling van gegevens werkt optimaal.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

In dit arrondissement werden omzeggens geen afspraken gemaakt met de federale politie. Eigenlijk moet de federale politie de grensgerelateerde criminaliteit en interzonale onderzoeken aanpakken, dit werd toch voorzien in de COL 2, maar gezien dat alle criminaliteit binnen de zone interzoonaal en internationaal is, wordt er in dit arrondissement weinig afspraken gemaakt. Ook als er inbrekers meekomen met de toeristen vanuit Antwerpen, Brussel, Luik en andere grote steden, wordt dit door de zone zelf aangepakt.

a) Dus de relatie tussen federale en lokale politie in dit arrondissement werkt niet optimaal ?

Onze recherche is perfect opgebouwd om dit zelf te kunnen doen. Maar de relatie tussen beide diensten is wel goed te noemen bij eventuele overname. Ook het labo FGP doet binnen de zone zeer goed haar werk.

b) Gebeurt er dan ook geen coördinatie door de DirCo van dit arrondissement ?

Neen, coördinatie door een DirCo is iets uitzonderlijk. In dit arrondissement zijn er maar drie politiezones zodat men elkaar rechtstreeks opbelt. En als er dan eens een gemengd dossier wordt opgestart met de federale politie dan rijden we tot daar en daarvoor hebben we niemand nodig. De hervorming bestaat reeds 12 jaar, dit leidt er toe dat de zones reeds zelfstandig contact opnemen met de federale diensten en met de collega-zones. Hun handje dient niet meer vastgehouden.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Als er zal vermoedelijk in de toekomst worden samengewerkt tussen de zones in dit arrondissement, en die kans zit er dik in met politiezone B, die gezien de kleinschaligheid veel moeilijker kan voorzien in al zijn basisfunctionaliteiten. Als er ooit een samenwerking komt zal het

veel minder zijn omdat ene of andere zone een crimineel fenomeen al of niet kan aanpakken. Want dan zou men beroep op de federale politie kunnen doen. De druk vanuit de bevolking en de politiek zal de enige reden zijn om samen te werken. En die druk kan natuurlijk komen door een tekort aan personeel en middelen voor de aanpak van de veiligheid wegens de kleinschaligheid.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

PRO SCHAALVERGROTING

Politiezones met 200 personeelsleden zullen vermoedelijk de referentie zijn om te functioneren aangezien enkel deze politiezones een fysiek onthaalpunt kunnen voorzien. Nu al zijn naast de A de enige andere onthaalpunten C of D. Bijvoorbeeld politiezone B kan dit niet verwezenlijken en kan 's nachts slechts een ploeg inzetten op het terrein, maar wanneer men bezig is met een dringende oproep in X, dan moet men al op een ploeg uit de zone E beroep doen met grotere aanrijdtijden tot gevolg.

Die zones zullen moeten overgaan tot een schaalvergroting tenzij men met twee snelheden gaat werken in het politielandschap en naar bevolking toe anders leidt dit tot diverse soorten service voor de bevolking en dit is niet de bedoeling. De wet voorziet dat iedereen een gelijkwaardige volwaardige basispolitiezorg moet krijgen. Maar de wet zegt niet dat men hiervoor niet mag samenwerken.

Men kan altijd een schaalvergroting opstellen zonder structurering, bv een associatie, de twee rechtspersoonlijkheden en twee politieraden worden dan behouden. Want op lange termijn kunnen de kleine zones niet overleven vooral in het licht van de hervorming Justitie en optimalisatie Federale politie.

a) *Wat denkt u dan over schaalvergroting van lokale politiezones naar het niveau van het arrondissement ?*

Indien politiezone A instapt in het verhaal van schaalvergroting zal dit vermoedelijk gaan om het samen voegen van alle zones van het arrondissement en misschien ook nog F erbij als deze zone niet naar C overhevelt. Echter dit is nog koffiedik kijken. De gouverneur wenst slechts 4 zones in de ganse provincie.

b) *Vind U dat er een herverdeling (geografisch) zou moeten gebeuren van het politielandschap ?*

We zullen naar grotere zones moeten evolueren. Politiezones onder de 200 personeelsleden zullen niet meer werkbaar zijn op lange termijn.

c) *Denkt u dat het meer socio-economisch zal moeten herverdeeld worden ?*

Inderdaad, in deze politiezone klikt het goed tussen onze drie gemeenten omdat men economisch op dezelfde golflengte zit en men dezelfde problematiek/doelstellingen heeft. En ook met G of F is dat zo. In bijvoorbeeld PZ H hoort het landelijke I eigenlijk niet tot die politiezone, met alle problemen van financiering.

d) *Wat zou volgens u dan de ideale politiezone vormen?*

Een politiezone met vier, vijf of zes gemeenten maximum. Zodat er politiek nog een daadkrachtige werking is en ze inderdaad wel socio-economisch op elkaar moeten afgespeeld zijn zodat men dezelfde prioriteiten kan stellen want als een prioriteit moet worden gesteld voor de -problematiek dan is een landelijke gemeente daar veel minder mee.

e) *Per arrondissement kan die problematiek onderling ook verschillen. Bijvoorbeeld in het Arro J zijn er zones die geconfronteerd worden met de grensoverschrijdende criminaliteit maar andere politiezones helemaal niet.*

Dat is inderdaad zo en er is geen meerwaarde moesten zones met diverse problematieken samen gaan. Dat de kleine politiezones eruit moeten is een feit.

West-Vlaanderen heeft eigenlijk nog relatief grote zones en heel veel meergemeentezones in tegenstelling tot Oost-Vlaanderen en Limburg. Het probleem van te kleine zones stelt zich veeleer in de andere provincies.

f) *Schaalvergroting is dus niet echt aan de orde voor West-Vlaanderen ?*

Neen niet in die mate zoals het voor andere provincies in Vlaanderen aan de orde is.

g) *Denkt u ook niet dat men als politiezone voor dat men naar een schaalvergroting evolueert, men eerst volledig een optimale werking aan de andere politiezone moet kunnen voorleggen om te onderhandelen over de schaalvergroting ?*

Dat zou al gemaakt moeten zijn. Bij de politiehervorming werd opgemaakt hoeveel manschappen en middelen men per politiezone nodig zou hebben om optimaal te kunnen functioneren. Ik doe sowieso om de vijf jaar een externe audit van de politiezone om objectief te kunnen weten wat er goed en slecht is aan de werking van deze politiezone.

Nu volgt de overheid van B eveneens om dat te doen voor B.

h) *Het is waarschijnlijk wel belangrijk om een zelfde methodiek te hebben voor een aansturing naar de basis toe ?*

Ja, bvb 40 % van onze capaciteit zit in interventie maar in B is dat maar 30% van hun capaciteit, natuurlijk dat men dan een andere invulling heeft. Als we een fusie doen met B dan zal er bvb volk moeten voor vrij gemaakt worden om in 40 % van de capaciteit voor interventie te voorzien. Dit zal hoogst waarschijnlijk een effect hebben op andere functionaliteiten. Dit zal een discussie worden met de burgemeesters die dan zullen moeten trancheren. Een interne audit zal in de discussie kunnen bijdragen zodat men de burgemeesters kan aantonen dat alle functionaliteiten naar behoren dienen te werken(zo ook bvb onthaal).

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Het kan ieder geval een motor zijn voor samenwerking door het samenvoegen van patrouilles, het uitwisselen van gegevens en in West-Vlaanderen wil men nu een schild aanmaken met ANPR-camera's.

Maar dit zal geen motor vormen voor schaalvergroting. Het zullen eerder andere redenen zijn, zoals de vergroting van de gerechtelijke arrondissementen naar provinciaal niveau en de optimalisatie van de federale politie, die eerder een drijfveer naar schaalvergroting vormen dan criminaliteitsfenomenen.

Met de -problematiek in de zomer verandert het bevolkingsaantal van 40 000 naar 300 000 inwoners. Om tegemoet te komen aan de tekorten van mankracht werken we bijvoorbeeld nu al samen met PZ K, die manschappen leveren en in de winter gaan we daar helpen, of we sturen onze psychologen wanneer dat nodig is.

Ook met L werken we samen, zij komen naar hier in de zomer en wij doen in de winter het voetbal. We zijn eerder verplicht tot samenwerking door de criminaliteit gekoppeld aan het toerisme dan voor de grensoverschrijdende criminaliteit. De laatste jaren speelt de grensoverschrijdende criminaliteit zelfs hier niet zo'n grote rol meer in tegenstelling tot de criminaliteit die vanuit een centrumstad als C komt overgewaaid. Inbraken, gauwdiefstallen, drugsfenomenen komen via illegalen uit C overgewaaid naar de A.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Niet zozeer voor wat onze zone betreft, als politiezone A meegaat in het verhaal van schaalvergroting doen we misschien een stap achteruit. Waarom ? Als men de grenscriminaliteit wil aanpakken dan is dat een hit- en runstrategie met als voordeel dat we veel ploegen hebben op een klein grondgebied. Als we een schaalvergroting realiseren zal er misschien slechts één ploeg bijkomen maar zal het grondgebied wel veel groter worden om maar een extra ploeg bij te voegen. Wat er voor zou kunnen zorgen dat de service en het reactievermogen er op achteruit zou gaan. Nu heeft deze zone een aanrijtijd van drie tot vier minuten tot maximum zes minuten over een straal van 10 kilometer. Wanneer men aanrijtijd krijgt van vijftien tot twintig minuten omdat men een dertig kilometer moet afleggen, is dat een fameuze achteruitgang voor de service.

De politiezone heeft een recherche van 22 manschappen waar bij een fusie drie of vier manschappen zullen bijkomen wat voor deze politiezone geen echte meerwaarde zal vormen in de recherche. Omgekeerd zal er wel duidelijk een meerwaarde zijn.

Dus wat PZ A betreft zal schaalvergroting niet leiden tot een veel grotere slagkracht.

In PZ B zullen er misschien wel ANPR-camera's gezet worden in het kader van die grensoverschrijdende criminaliteit met opvolging vanuit de dispatching A. Deze samenwerking zou wel een meerwaarde hebben.

a) Dus u gelooft wel dat voor kleine zones een schaalvergroting kan leiden tot een betere service en slagkracht en voor grotere zones dus helemaal niet ?

Inderdaad, ze zullen een fysiek onthaalpunt hebben, een eigen dispatching, ze zullen meer ploegen hebben en een sterkere recherche.

Voor elke zone kan het op het niveau van beheer wel efficiënter uitkomen, want is er maar één boekhouder nodig, één dienstplanner, één personeelsdirecteur zodat wel kan bespaard worden op de overhead. Maar operationeel kan niet bespaard worden, die besparingsronde heeft men al gehad met de politiehervorming. Of het zou moeten zijn dat wat men bespaart in overhead terug laat vloeien in operationeel personeel!

b) En als je dan op beheersniveau alle operationelen kan uitsparen om herinzetbaar te maken op het operationele terrein ?

Dat vormt inderdaad een mogelijkheid. Maar het eerste probleem vormt de politiek, die willen dat er economischer bespaard wordt. Met het geld dat er zal bespaard worden, wil de politiek niet ergens anders binnen politie herinvesteren. Het zal moeten werken met hetzelfde volk en minder kosten.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Ja, een andere reden kan zijn wanneer een politiezone niet meer zelfstandig in zijn basisfunctionaliteiten kan voorzien en wanneer de druk van de politiek, de bevolking en de federale overheid zodanig groot wordt.

Daarnaast is er dus nog de puur economische reden om te besparen op de overhead.

a) Financieel moeten politiezones ook toch gelijklopend zijn ?

Dat is een ander verhaal. Aan de - is de kostprijs voor politie vier maal zo veel als in het binnenland. Het is ook logisch omdat ieder weekend toeristen aanwezig zijn en het ook dubbel zo druk is om te functioneren met onze ploegen. Er zal een financieringswet moeten gestemd worden die ieder individuele rugzak met geld bepaalt voor iedere stad/gemeente zodat elke typiciteit van een gemeente verrekend kan worden.

Ziet u hier gelijken ?

Neen omdat de investeringen van de ene zone compleet anders zijn dan van de andere zone. Wat ook logisch is omdat de slagkracht van landelijke gemeenten veel lager ligt dan een centrumstad of -gemeente. Hier leeft men van het toerisme en wil men investeren in politie. Want wanneer geen veilige omgeving wordt gecreëerd dan zal ook het toerisme weg trekken. Een landelijke zone kent een heel andere benadering en die hebben geen extra bevolking en toerisme zodat men vooral investeert in een paar extra wijkagenten.

Het eerste probleem is zoals gezegd dat de financieringswet moet worden herzien. De parameters zoals grenscriminaliteit en -toerisme zijn daar niet in aanwezig. Het bedrag dat men krijgt wordt bepaald per zone maar eigenlijk zou men dat moeten berekenen per gemeente of stad. Want als men politiezones gaat opsplitsen en bijvoorbeeld M wil bij PZ D aansluiten en G wil wel bij PZ A aansluiten (omdat zij ook leven van het toerisme en de scholengemeenschap van de regio in G aanwezig is) dan moeten we kunnen weten hoeveel geld zij hebben voor politie.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Vanuit deze politiekezone wordt actueel niet naar een schaalvergroting gekeken omdat het in deze zone niet nodig is. Als er een schaalvergroting zou komen zal vooral het bedrijfseconomische een rol spelen.

a) Natuurlijk kunnen die drie benaderingen niet worden uitgesloten want ze staan alle drie in verbinding met elkaar.

Inderdaad. We staan wel stil rond schaalvergroting, een bewijs hiervan is dat we een nieuw politiebouwwerk plannen en dit rekening houdt met het oog op schaalvergroting. Nochtans zal A met schaalvergroting minder voordeel doen dan een kleine zone.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

In het arrondissement G kan vanuit dit opzicht uit politiekezone A niet worden samen gewerkt. Men kan alleen samenwerken als het op een win-winsituatie uitdraait. Als de ene zone iets kan doen voor de andere en omgekeerd. Daarom werkt politiekezone A dan ook met PZ N, K en L samen want dit zijn grote zones waarvan iets kan worden terugverwacht. Om die reden is een samenwerking met politiekezone B niet mogelijk want zij kunnen de politiekezone niets teruggeven of het zou moeten zijn dat men betaald voor de diensten (cfr Pz F).

Ofwel gaan we voor een volledige fusie of wel doen we er geen. Maar stap voor stap niet. Wanneer een loutere samenwerking zich opdringt, is een samenwerking met pZ K gewenst omdat dit echt op een win-winsituatie kan uitdraaien. En dit doen we nu al.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ?

In Zuid-West-Vlaanderen misschien wel. Maar hier hebben we slechts één gesprekspartner, namelijk O. Zelfs als G hierbij komt zal dit niets veranderen omdat wij nu al een belangrijke rol spelen voor hen in de contacten over de grens.

a) En op de federale politie ?

Deze politiekezone heeft de federale politie niet echt nodig met betrekking tot grensoverschrijdende contacten, integendeel. Dus dat zal ook niets veranderen. Onze recherche is omzeggens even groot als de FGP in het arrondissement met het voordeel dat deze recherche veel flexibeler is én nog op het terrein aanwezig is. Onze rechercheurs doen nog actief patrouilles en zijn geen loutere kantschriftenpolitie.

b) En als federale politie zich optimaliseert naar provincie niveau ?

Dan gaat er een sterkere recherche ontstaan en dan kunnen ze de lokale recherche ondersteunen. Maar in deze zone valt er niet veel te ondersteunen behalve bij het bieden van een labo voor sporenonderzoek. Toch is er de vrees voor het feit wanneer de federale politie opschaalt naar provincieniveau dat we het labo niet meer voor alles zullen krijgen, wat nu wel het geval is en tot onze zeer grote tevredenheid.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

De aanrijtijden zullen verhogen voor deze zone. Voor de kleinere zone die aansluit zal de dienstverlening verbeteren maar voor ons helemaal niet.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Het politiecollege is niet vragende partij. Een meerwaarde is wel dat de scholengemeenschap van de A vooral in G is gelegen. Dan kan de lokale recherche met de drugssectie werken op de drugsdealers in G die nu vanuit de - met hun handel verhuizen naar regio G.

a) *Is uw lokaal bestuur niet bang voor hun zeggenschap ?*

Dat is misschien wel een probleem dat men minder zijn stempel zal kunnen drukken. Door een schaalvergroting zal een politieraad een aantal mandaten per gemeente verliezen. Ook dat kan misschien een rol spelen.

b) *Waarschijnlijk is het zo als de lokale overheid haar macht over politie kwijt geraakt, het gevaar ontstaat dat ze weer hun eigen politiedienst oprichten.*

Dat is eigenlijk al zo met de Gasbeambten en de gemeenschapswachten.

Dat is het fenomeen in Frankrijk met de Police Municipale.

Zolang de burgemeesters verantwoordelijk en aansprakelijk zijn voor de veiligheid moeten ze toch zeggenschap over de politie hebben, op welke manier dan ook. Zolang de gemeenten meebetalen voor de veiligheid dan hebben ze ook zeggenschap. Wie betaalt, bepaalt.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Deze personen spelen nu al geen grote rol in dit arrondissement. De DirCo is verantwoordelijk voor de interzonale samenwerking. Maar voor een DirCo met zeer weinig voeling met de politici en met minder voeling voor lokale gevoeligheden is het zeer moeilijk om tot interzonale samenwerking te komen, laat staan fusies.

In het begin van de politiehervorming had bvb de DirCo nog zijn taak om een soort van netwerk op te bouwen met andere diensten en diensten in Brussel waardoor de lokale politiezones via de DirCo bij de betrokken diensten geraken. Maar nu tien jaar later, kennen vele directeurs en korpschefs elkaar zodat het netwerk van de DirCo eigenlijk niet meer nodig is.

Op provinciaal niveau zal de dirco dan wel weer een rol kunnen spelen.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebestuur om over te gaan tot een schaalvergroting ?

De politiezones A en K hebben hun personeelsleden anders ingedeeld. De verhouding 1 – 4 – 12 . Een officier, vier middenkaders en twaalf basiskaders. Andere zones hebben de verdeling van de Rijkswacht genomen namelijk een - drie - negen. PZ K en A hebben gekozen voor weinig managers (officieren en middenkaders). Er zal dus geen Mexicaans leger zijn.

Mijn management is tevens perfect in staat om eventueel een nog grotere zone aan te sturen.

De besluitvorming in het politiecollege zal bij veel meer gemeentes veel moeilijker worden. Dit vormt misschien een probleem als elke burgemeester zijn mening zou willen geven en zijn stempel willen drukken. Onder de huidige drie burgemeester is er echter nooit geen discussie mede omdat het allemaal om dezelfde problematieken gaat.

a) *Vind u niet dat lokale overheid nog te veel macht heeft over politie ?*

Nee, hier toch niet. Hier wordt die invloed niet uitgeoefend zoals in bepaalde landelijke gemeenten. Burgemeesters hebben hier geen tijd voor, hebben maar één gezamenlijk doel voor ogen met name een grotere veiligheid voor een veiliger omgeving. De politie krijgt hier een relatieve grote autonomie.

Interview 14

Beeld van de zone:

Politiezone A is een eengemeentezone met ■ personeelsleden en is na B de grootste politiezone van West-Vlaanderen, samen met PZ B en C bevindt men zich in categorie vier.

In deze politiezone hebben we niet te maken met de grensoverschrijdende criminaliteit maar wel met heel veel mensensmokkel en -handel en transillegalen die naar Engeland oversteken. Daarnaast is A een drukke stad met zijn uitgangsproblematiek, verder is het ook een havenstad, heerst er kansarmoede en is er de gekende drugstrafiek en gerelateerde criminaliteit.

Topics:

1) De aanpak van specifieke fenomenen in de zone:

Ons zonaal veiligheidsplan werkt met een aantal projecten voor bepaalde fenomenen. Proactief, preventief en repressief werken gaan hier hand in hand.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

Er is scheepvaartpolitie, luchthavenpolitie en in normale omstandigheden zou er ook een spoorwegpolitie moeten aanwezig zijn. Verder werken we in de zomer nauw samen met het CSD van de federale politie, zij komen de kust versterken in het seizoen en in andere seizoenen verspreidt men zich in de meer zuidelijke zones bijvoorbeeld voor het aanpakken van de grensoverschrijdende criminaliteit. We werken eigenlijk veel samen met de federale politie.

a) *En verloopt die samenwerking goed ?*

Eigenlijk niet want federale politie zou normaal ondersteuning moeten geven aan de lokale politie, of zo staat het toch in de wet. Maar in werkelijkheid gebeurt het wel omgekeerd. Het is meestal de lokale politie die federale politie ondersteunt bij acties.

Bij problemen in de haven moeten wij opdraven want enkel de dagelijkse zaken worden afgehandeld door de scheepvaartpolitie.

De problematiek van de transillegalen is vooral het probleem van de haven daar er geen haven was in A dan zouden er ook geen transillegalen aanwezig zijn, waar we als lokale politie ook moeten voor instaan.

We zijn wel tevreden over de samenwerking op het terrein met federale politie. Maar het gaat om de algemene bevoegdheid, de federale politie voert in essentie niet uit wat er voor hen in de wet beschreven staat.

b) *Maar jullie zijn een relatief grote zone dus kunnen jullie dat wel gemakkelijker opvangen dan een kleine zone ?*

Een lokale politiezone kent ook zijn problemen en kan zijn volledige capaciteit gebruiken voor basispolitiezorg zonder nog eens bij te springen in het werk van federale politie. Ik zou graag hebben dat de scheepvaartpolitie zijn werk doet zoals het hoort.

c) *Coördineert de DirCo in dit arrondissement goed ?*

Wat hoeft hij te coördineren, er is niets om te coördineren ? Uit het centraal interventiekorps, in goede omstandigheden, zal de zone deze zomer drie of vier mensen extra krijgen. Moet men daarvoor veel coördineren ?

3) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

NOCH PRO SCHAALVERGROTING NOCH CONTRA

Politiezone A heeft geen schaalvergroting nodig maar daarvoor ben ik geen tegenstander van schaalvergroting. Deze politiezone is een grote zone die autonoom de basisfunctionaliteiten meer dan rond krijgt.

Milquet spreekt over schaalvergroting met een norm van minstens 200 personeelsleden daar politiezone A 334 personeelsleden heeft en dus niet in aanmerking komt.

Politiezone E, onze buur, kan hierin niet voorzien en is vragende partij voor schaalvergroting. Doch PZ A heeft andere zorgen aan het hoofd dan een schaalvergroting en welke winst kan het voor deze zone opleveren ?

A is een relatieve kleine zone als het op grondgebied aan komt maar toch hebben we 's nachts acht patrouilles nodig. E is dan een grotere zone in oppervlakte maar is veel rustiger. Wanneer E bij PZ A zou aansluiten, is de vraag die men zich moet stellen, wat zit er in voor A ? Met E krijgt deze zone 's nachts een patrouille erbij waardoor op het grondgebied A nog zes patrouilles aanwezig zullen zijn en vroeger waren het er acht.

Voor deze zone hoeft het niet omdat wij rond komen. Moest er zich nu in de buurt een politiezone bevinden die even sterk is dan zou het haalbaar zijn om er winst uit te halen want in Nederland zijn de politiezones veel groter dan in België.

De korpschef van E had al gevraagd of PZ A 's nachts geen patrouilles kon leveren om rond te rijden in hun politiezone. Dit werd geweigerd aangezien hier alle patrouilles nodig zijn om de boel rond te krijgen, anders zal men verlies lijden.

Er zijn zones die in de zomer een basisfunctionaliteit niet uitvoeren omdat men anders niet kan beantwoorden aan de kustproblematiek en het toerisme. Bijvoorbeeld PZ E sluit hun wijkwerking in de zomermaanden. Kleine politiezones zijn niet leefbaar en zouden via een schaalvergroting een oplossing moeten zoeken.

Er is natuurlijk een keuze gemaakt in de jaren 1998 en 1999 die nu onoverkomelijk vast ligt. Als men nu zou zeggen dat E en A zouden fuseren en dat het commissariaat wordt herbouwd met een centrale ligging voor beide kuststeden, zou dit een fusie denkbaar zijn. Maar dit is nu jammer genoeg niet het geval dus kan het voor PZ A niet goed uitdraaien.

a) Denkt u ook niet als de werking van de federale politie niet zo achterhaald zou zijn en ze hun werk leveren zoals in de wet voorzien is, dat heel deze discussie niet zo zou leven bij de lokale politie ?

Er zouden veel problemen opgelost zijn. Natuurlijk in die zaken waar ze moeten steun geven en dat is niet de basispolitiezorg. Het zou geen slechte zaak zijn als de federale politie in zijn interventiekorps extra capaciteit heeft om in het arrondissement permanent te verdelen over de interventiekorpsen van alle lokale politiezones.

Bij een grote ordedienst moet een lokale politiezone dit volledig autonoom georganiseerd krijgen en moet er bijstand gevraagd worden van andere lokale politiezones. Terwijl er eigenlijk het centraal interventiekorps van de federale politie is voorzien waaraan bijstand kan worden gevraagd.

b) Dus u bent ook een voorstander dat kleine zones onder de 100 effectieven wel een oplossing moeten zoeken via schaalvergroting omdat deze zones volgens u niet werkbaar zijn ?

Milquet zegt dan men minstens met 200 effectieven moet zijn en dat is in zekere zin wel realistisch want ook de kleine zones moeten aan alle basisfunctionaliteiten voldoen. Zeker in Wallonië zijn er nog veel kleine zones met zo'n 40 man waar men alle basisfunctionaliteiten gewoon weg niet rond kan krijgen. Dat zijn zones waar de commissaris nog het verkeer moet regelen, bij wijze van spreken.

Zones waar de wijkpolitie in de zomer het onthaal moet doen en de recherche de dispatching zijn zones die niet goed bezig zijn en zichzelf wel eens in vraag mogen stellen. Want dan ben is een politiezone niet bezig met de core business van de basisfunctionaliteiten.

c) Ziet u eerder kleinere zones aansluiten bij een grotere zone of een fusie van kleinere zones onder elkaar ?

Dan moet toch eerste de specifieke situatie worden bekeken van de lokale politiezones die het van plan zijn. In de situatie van politiezone E en A zal het beter uitkomen dat E samengaat met een aantal kleinere zones want PZ A kan er geen winst uit halen.

Het is natuurlijk een gedeeld verhaal en ooit zal het wel moeten omdat Brussel het zal opleggen zodat de politiek wordt uitgesloten. Als het afhangt van lokale politici zal het er nooit van komen. Maar dan zal men toch ook de centen tegenover moeten zetten om dit te kunnen verwezenlijken.

Schaalvergroting is een gemiste kans geweest met de politiehervorming waarbij gekozen heeft voor een politie gestructureerd op twee niveaus. Waarom verdeelt men de FGP in een arrondissement niet over de verschillende lokale zones, dat zal veel efficiënter en effectiever werken zijn. Voor het arrondissement B zijn dat al 130 man die men kan verdelen.

4) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Ja natuurlijk maar dan misschien eerder functioneel. Ik ken natuurlijk de volledige situatie niet in het Zuiden van West-Vlaanderen maar als men daar in grote mate geconfronteerd wordt met die grensoverschrijdende criminaliteit die zich over diverse zones verspreidt dan moet men toch de koppen bij elkaar steken om dit aan te pakken.

Het beste is zelfs om de koppen samen te voegen over de gerechtelijke arrondissementen heen waarbij iedere politiezone die grenst aan Frankrijk een gemeenschappelijke en ondersteunende aanpak organiseert. Dit kan weer niet gezien worden als een schaalvergroting, toch eerder als een zone overschrijdende samenwerking.

a) Maar mijn vraag is echt gericht op een fusie van lokale politiezones.

Als dat ertoe zou leiden dat men efficiënter kan gaan werken, waarom dan niet? Maar zal het zo zijn? Is het zo wanneer twee zones volledig worden samengevoegd dat men dan beter zal werken?

Met deze problematiek zal een samenwerking van de lokale politiezones veel effectiever zijn en zal het zorgen voor een meer gemeenschappelijke bestrijding en proactieve aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit.

b) Ik denk toch dat het idee van schaalvergroting in het zuiden van West-Vlaanderen iets meer leeft. Aangezien de zones daar toch wat compacter op elkaar liggen. Neem nu bijvoorbeeld politiezone F, die zich geografisch bevindt tussen D en G, de aanrijtijd van D naar H zal zoveel groter niet worden aangezien dit toch relatief dicht bij elkaar ligt...

Het moet inderdaad heel specifiek worden bekeken en parameters zoals aanrijtijden en de aansturing naar de basis; naast elkaar leggen.

Ik ben niet tegen schaalvergroting maar PZ A is gewoon geen vragende partij. Om de negen minuten rukken wij hier uit. Moest iemand zeggen je krijgt volk er bij, zeer graag, want ik kan ze gebruiken maar schaalvergroting in die zin is een gans ander verhaal.

Met een schaalvergroting realiseer ik me dat ik de politiezone pijn doe omdat er misschien twee man zich bijvoegen om 's nachts patrouille te doen. Maar er komt een immens grondgebied bij met E. Dus kan geen winst gecreëerd worden. Maar ik kan me perfect voorstellen dat kleinere zones, zoals E, wel vragende partij zijn. Ik zou het daar ook wel zijn.

Het moet heel specifiek bekeken worden naar de geografische ligging van een politiezone en naar de parameters die men produceert, dan kan het misschien wel een winst opleveren.

Natuurlijk is dat na meer dan tien jaar politiehervorming wel een beetje een moeilijke discussie geworden en ook de politiek speelt daarin een heel belangrijke rol.

5) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Neen niet echt. Maar ik ben er ook niet echt mee bezig.

a) Een stad als A zal waarschijnlijk een politie hebben die een heel andere kostprijs kent dan bijvoorbeeld E of een andere politiezone.

Ja natuurlijk. De burgemeester van E zal in verhouding niet willen mee betalen voor het groter cijfer aan criminaliteit in A. Waardoor de burgemeester van A de discussie naast zich zal neerleggen en het liever alleen zal doen.

Het is niet realistisch voor A dat men naar een fusie zou gaan. Maar ik sta wel achter een functionele schaalvergroting zoals wij bijvoorbeeld nu al doen in het kader van onze slachtofferbejegening. En we kunnen aankoopbeleid en HRM samenvoegen.

b) Als men daar al budgettair efficiënter kan gaan werken, kan men dan de capaciteit die vrijkomt hiervan niet operationeel herinvesteren?

We hebben nu al een tekort in de begroting, hoe zouden we dan kunnen herinvesteren? Ik geloof nu op dit moment dat geen enkele politiezone dat zou kunnen want iedereen heeft een tekort. Ook de grote politiezones.

En trouwens operationelen herinvesteren op het terrein kan hier niet in A want wij zijn daar heel ver ingegaan bij de politiehervorming en geen enkele operationele politiemans zit enkel op een bureau. Iedere operationeel doet terreinwerk. En dat heeft trouwens niets met schaalvergroting te maken. Men kan schaalvergroting gebruiken om dat doel te bereiken.

6) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Kwaliteitsgericht natuurlijk. Maar de anderen zijn ook niet uit te sluiten, ze hangen alle drie wel nauw samen.

7) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen?

Ik geloof in functionele schaalvergroting en dat doen wij eigenlijk al sinds de politiehervorming met een aantal lokale politiezones hier in de buurt. We hebben samen met E, I – J en de K de groep M4 opgericht, Middenkust vier. Dit is een samenwerkingsverband waarin een aantal zaken samen worden voorzien, zoals bijvoorbeeld slachtofferbejegening, daarnaast zijn er drie ziekenhuizen in A dus doet PZ A de klinische vaststellingen voor de vier politiezones.

In die zin is deze zone als sinds 2001 in het verhaal van schaalvergroting gestapt. Het zou nog verder kunnen gaan, zoals het voorzien in een centrale aankoopdienst, (bijvoorbeeld om nieuwe auto's te kopen), HRM, tuchtbeleid en intern toezicht.

Als men spreekt over fusioneren is PZ A geen vragende partij de burgemeester is geen voorstander.

a) Ziet u een meerwaarde in de samenwerking van recherche?

Niet voor ons. In deze politiezone is een recherche van 35 mensen aanwezig, wat vrij veel is maar die werken vrij goed. We bieden continu bijstand en ondersteuning aan de scheepvaartpolitie omdat de scheepvaartpolitie geen recherchewerk meer mag doen, dit gebeurt enkel door de FGP.

Het is ook niet nodig want onze mannen hebben al hun handen vol met A alleen (ook door het werk van de scheepvaartpolitie) en als er een nieuw grondgebied moet worden bijgenomen leidt dit tot kwaliteitsverlies omdat er meer wordt ingestoken dan er wordt terug gekregen.

b) En als je in uw researchediensten specialisatie toevoegt? Of hol je dan de werking van de federale politie helemaal uit?

De werking van de federale politie heeft zich voor een stuk zelf uitgehold. In de lokale recherche werd er al specialisatie doorgevoerd. Er zijn verschillende teams die specifiek op bepaalde zaken werken en in feite heeft men geen ondersteuning van de FGP meer nodig doordat de FGP ons niets meer kan bieden dan we nu al hebben.

Specialisatie? In wat zou PZ E zich kunnen specialiseren? Als er bijvoorbeeld zes man in de recherche van E aanwezig zijn en we laten hen specialiseren in drugs dan zal al het andere recherche werk van E naar A komen.

c) Kan je die zes man van E niet verdelen over de secties die al aanwezig zijn ?

Dat vormt een ander verhaal maar het zal weer geen meerwaarde bieden. Er zal moeten worden berekend hoeveel researchwerk E heeft zodat duidelijk wordt of de verdeling over onze ploeg wel een meerwaarde vormt.

Algemeen: ik weet dat E aan zo'n fusie veel meer zal winnen dan PZ A en dat is ook normaal. Moest ik in hun schoenen staan zou ik juist hetzelfde proberen.

8) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Misschien wel, is specifiek te bekijken per politiezone.

a) Men mag toch niet te groot evolueren want als men het Nederlands model als voorbeeld zou nemen, wat dan met de door de politiehervorming verkregen lokale verankering, dat schuift men toch niet zomaar opzij ?

Natuurlijk niet. Is ook een belangrijk discussiepunt. Antwerpen vormt daarin een goed voorbeeld. Dat is zo'n grote zone maar het zijn allemaal kleine korpsen onder elkaar in een geheel gevoegd. Ze hebben allemaal een zonecommissaris.

9) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Mijn lokaal bestuur is er helemaal niet in geïnteresseerd. Met de politiehervorming tien jaar geleden vroeg de burgemeester van L aan de burgemeester van A om samen een politiezone te vormen. Toen reageerde de burgemeester van A dat men zelf wel hun boontjes kon doppen en dat men alleen meer dan groot genoeg was.

Mijn persoonlijke vraag is dan hoe zou men dat over de verschillende lokale besturen willen organiseren ? Want in A zitten is het een socialistische bestuur, in E een liberaal bestuur en in I – J een NVA- bestuur, dus hoe zou men dat in godsnaam kunnen verwezenlijken ?

Toen de richtlijn er een paar jaar geleden kwam, was het mijn plicht als korpschef om daar toch eens over te spreken met mijn burgemeester. Maar dat gesprek heeft misschien twee seconden geduurd want het antwoord was duidelijk neen.

a) Denk je dan dat de lokale bestuur een beetje te veel macht heeft over lokale politie op dat vlak ?

Dat is altijd moeilijk in die context.

b) En de budgettaire kant blijft steeds een zweepslag voor gemeentes ?

Nochtans is het moeilijker te onderhandelen over een schaalvergroting in financieel moeilijke tijden. De discussies die nu zullen worden gaan over de diverse problematieken die de ene zone wel heeft en de andere zone niet. En de ene gemeente wil daar niet voor opdraaien omdat zij die problematiek niet hebben. Zo ontstaan er wrijvingen en ontspringt de discussie.

10) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

De rol van de DirCo zal moeten veranderen. Maar wat kan hij nog doen ? Enkel bijstand verlenen hier en daar met het centraal interventiekorps. Zoals het CIK in de winter naar het zuiden van West-Vlaanderen wordt gestuurd voor de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit en in de zomer naar de kust. Maar voor de rest kan hij niet veel meer doen.

a) Wat als een lokale politiezone zich komt uit te strekken over het ganse gerechtelijk arrondissement en de federale politie optimaliseert naar provincieniveau ? Heeft een lokale politie dan nog een DirCo nodig ?

PZ A heeft bijna nooit een DirCo nodig, laat staan dat we hem bij een schaalvergroting zouden nodig hebben. Wanneer er weer een probleem is met de onderbezetting van de scheepvaartpolitie moet onze zone weer eens overnemen. Daarbij beslist men in Brussel nog eens dat de scheepvaartpolitie geen researchwerk meer hoeven te doen. Wanneer ik dan de DirCo aanspreek, kent hij geen antwoord en geen oplossing. Af en toe worden wat extra mensen bij de bestrijding en acties rond de transillegalen voorzien en ik ben hem daar heel dankbaar voor maar wat kan hij mij nog meer bieden?

Misschien met een arrondissement per provincie dat een DirCo meer personeel zal hebben maar wat kan hij nog extra geven ?

Door het grote aantal manschappen in deze politiezone hoeven we niet veel beroep te doen op een DirCo. Op de formule van HyCap doet PZ A nauwelijks beroep want het meeste doen we zelf anders moet de politiezone nog mensen teruggeven bij een ander evenement in een andere zone.

Op provincie zit er misschien wel meer heil in de functie van een DirCo.

Een schoon voorbeeld hiervan was de wedstrijd Club Brugge – Boekarest. Er waren drie vliegtuigen onderweg naar de luchthaven van A met supporters uit Roemenië. In een vliegtuig had het vliegtuigpersoneel zich opgesloten in de cockpit omdat dronken supporters gans het vliegtuig afbraken. Toen werd door de piloot de hulp van de politie ingeroepen om deze dronken personen van het vliegtuig te krijgen. Dit is

normaal gezien iets voor de federale politie. Maar de DirCo zat toen met de handen in het haar want hij wist niet waar het grote aantal manschappen te halen om dit probleem op te lossen. Toen heb ik veertig man gestuurd om bijstand te gaan verlenen en heb ik gebeld met de korpschef van B, omdat het om hun wedstrijd ging, om ook manschappen te sturen. Samen met de lokale politie van B hebben wij dit probleem opgelost.

11) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebepuur om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Ik geloof wel in best practices en het efficiënt aanpakken van problemen en zaken over de zones heen. Als er ergens iets nieuws wordt geïnstalleerd dan stuur ik daar ook mijn mensen naar toe. Hier wordt het management geleid door twee criminologen en een bachelor maatschappelijke veiligheid. En ook met hun aanpak inzake management moet men soms zaken uitleggen en verklaren in andere zones. Ik geloof sterk in netwerking. Ik denk zelfs dat men in human resources meer de koppen zou moeten samen zetten voor een uniform beleid.

Er zit capaciteit genoeg in de lokale politiezones om de koppen bij elkaar te steken en de best practices van de zones over te nemen. Dat is ook hetgeen we doen in de M4 !

Natuurlijk zijn er nog de erfenissen van de politiehervorming maar dat zal ook wel in positieve zin evolueren. Het is wel zo voor de moment wanneer men met die rode lopers zit, men geen commissarissen kan aanwerven en men bepaalde competenties voorop kan stellen om de functie met ideale profiel in te vullen. Dat is wel een beetje nefast voor een lokale politiezone.

a) En het politiebepuur ?

We hebben een heel goed bepuur met de burgemeester. Maar eigenlijk laten ze de politie hun gang gaan want ze hebben er geen kaas van gegeten.

Interview 15

Beeld van de zone:

In deze politiezone komt geen grensoverschrijdende criminaliteit voor. Af en toe krijgen we wel eens te maken met een rondtrekkende dadergroep. We zijn de politiezone met het laagst aantal inbraken in de provincie met als voordeel dat we aan de kust liggen en we niet veel invalswegen en vluchtwegen kennen. Als we al inbraken hebben is dat meestal in ■, die dicht bij A grenst waar diverse autosnelwegen aanwezig zijn.

We zijn een kustgemeente met het meest een overlastproblematiek die voort vloeit uit het toerisme en de uitgangsbuurtten (vechtpartijen en dronkenschap).

Deze zone bestaat uit twee gemeenten, ■ en heeft ■ personeelsleden waarvan ■ operationelen.

Ik ben zeer tevreden met de grootte van mijn politiezone.

Topics:

1) De aanpak van kustproblematiek in deze zone:

Wij vergroten het aantal personeelsleden om de kustproblematiek in de zomer aan te pakken. We zijn een kustzone met een vast inwonersaantal van 20 000 en voor een korps van ■ manschappen is dat weinig inwoners. Wij vormen eigenlijk een opgeblazen politiezone. In het binnenland heeft PZ B evenveel manschappen voor een zone van 60 000 inwoners. De bedoeling van het grote aantal personeelsleden is dat we in de zomer de grotere werkdruk zouden aankunnen. Maar dan nog proberen wij in de zomer onze interventiecapaciteit te vergroten door het voorzien van een speciale verlofregeling.

Zodanig dat de mensen in de zone niet zo gemakkelijk verlof kunnen opnemen in de zomermaanden als in het binnenland. Er mag maximum een vierde met verlof zijn in de zomermaanden. Daardoor heb ik veel meer volk wanneer het hier druk wordt.

Verder worden altijd maatregelen genomen als we met een bepaald criminaliteitsfenomeen te maken krijgen zodat gericht kan worden geanticipeerd. We hebben nu een aantal inbraken gehad in C waarop onze recherche wordt georiënteerd en de ploegen worden specifiek gericht op de inbraken met anonieme patrouillewagens. Maar grote acties werk ik niet aan mee. Ik geloof persoonlijk niet in het grote 'spierballengerol' want dan staat men daar met man en macht een uur en na dat uur kan iedereen weer vrij zijn gang gaan en dat heeft geen effect.

Men heeft veel geluk nodig om met preventieve acties bepaalde fenomenen te gaan bestrijden. Het werken met ANPR-camera's zal volgens mij preventief wel een matig succes kennen maar recent is er een studie verschenen die erop wees dat criminelen zich niets aantrekken bij aanwezigheid van camera's. Criminelen zorgen gewoon dat ze niet herkenbaar zijn. Ik twijfel aan het succes van nummerplaat herkenning.

Het beste systeem om zo'n fenomenen aan te pakken is gewoon de daders arresteren via spuurwerk.

Ik spreek mij niet echt uit over de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit omdat ik niet mee in het verhaal zit maar in eerste instantie is het essentieel om afspraken te maken met de politie aan de andere kant van de grens, waar de daders vandaan komen. Als daders uit Frankrijk komen, moet men ten eerste dat probleem effectief kunnen bestrijden in Frankrijk en de andere kant van de grens bewust maken van de problematiek in België.

We hebben de problematiek van gauwdiefstallen gekend met rondtrekkende dadergroepen uit Brussel. Er werden een aantal daders opgepakt die minderjarig waren en die hebben we terug vrij moeten laten. Maar ze keren direct terug naar Brussel en gaan in een andere stad opereren. Het is belangrijk dat intern in het politielandschap afspraken worden gemaakt zodat men in Brussel die gauwdieven kan aanpakken.

Wij hebben observatieteams op de trein naar Brussel gezet maar in Brussel trekt men zich daar niets van aan. Zoiets kan niet blijven duren, de samenwerking op het vlak van gerechtelijk werk is in België nog altijd afhankelijk van de goede wil van de personen die ermee werken. Zelfs na de affaire Dutroux.

In België zou er meer moeten worden geïnvesteerd in researchcapaciteit. Als er een voetbalmatch is of Rock Werchter worden honderden politiemensen ingezet maar voor een moordonderzoek moet dat met drie of vier worden opgelost.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de FGP van dit arrondissement:

Het kan veel beter. Ik geloof in de geïntegreerde werking van politie omdat een lokale politiezone heel veel informatie kan verzamelen doordat men dichterbij de bevolking staat en wij wisselen alles tot op de laatste letter uit met de federale politie. Ik heb al talloze keren de federale politie van dit arrondissement uitgenodigd om informatie en knowhow uit te wisselen met onze rechtermensen maar men komt gewoonweg niet.

Eigenlijk is er nog niet zo heel veel veranderd inzake de geïntegreerde werking tussen federale en lokale politie dan voor de politiehervorming tussen de drie politiediensten en binnen de rijkswacht zelf. De federale politie blijft jammer genoeg te veel op hun eiland zitten, terwijl een lokale zone hen eigenlijk heel veel informatie en ondersteuning zou kunnen bieden op het vlak van spoorwerk.

Het samen zetten van personen uit lokale en federale recherche zou eigenlijk zorgen voor een opening in mentaliteit van informatie-uitwisseling.

a) Is de rol van een DirCo een beetje aan het uitsterven ?

Ik heb die functie nooit willen invullen want ik vind die rol eigenlijk een soort koning zonder land tussen iedereen die wel een stukje land bezit. Hij probeert te coördineren en dat lukt hem wel maar dat is enkel op het vlak van openbare orde. Maar de ondersteuning op logistiek domein houdt niets in en dat is wel een groot knelpunt voor lokale zones.

Ik heb een te kleine zone om een jurist te betalen dus als ik juridisch advies wil moet ik mijn plan trekken en kan ik niet bij een DirCo terecht. Op het vlak van HRM heeft men geen ondersteuning. Dit is wel een leegte in de werking van politie.

Ik vind het idee van geïntegreerde politie zeer goed, alleen werkt het niet in de praktijk.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Ik ben voor alle vormen van samenwerking en dat is het grootste knelpunt binnen politie. Dit gebeurt nog te weinig.

Ondersteuning en HRM kan veel beter worden uitgebouwd op grotere schaal.

a) Bij een operationele samenwerking met het oog op een fusie van lokale politiezones moeten de lokale ankerpunten toch behouden worden, haalt men er dan winst uit ?

Misschien eerst een proefzone maken en daaruit de conclusies trekken ?

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

Ik kom uit de rijkswacht die nationaal georganiseerd was dus had men daar de grootste schaal die men kon hebben in België. Nu zit ik in een middelgroot tot klein lokaal korps en dat is het ander uiteinde van de schaal. Volgens mij heeft alles zijn voor- en nadelen.

Voordelen:

1. Financieel, mathematisch: overhead beter organiseren wat goedkoper kan uitkomen.

2. Uniformiteit: het is veel gemakkelijker om een geïntegreerde politie te leiden als er maar een iemand aan het hoofd staat. Bijv. Wij hebben andere pistolen dan in A.

Ook in flexibiliteit zal het een meerwaarde bieden. Bijv. Iemand die niet optimaal functioneert in een korps ging bij de Rijkswacht heringezet worden in Brussel, nu moet ik die personen verslijten in mijn lokaal korps zonder meerwaarde.

Dit neemt niet weg dat er aantal grote nadelen zijn aan schaalvergroting.

1. De aangepastheid aan de lokale noden, de diversiteit. Er is veel meer kans met een politie op grotere schaal dat men een eenheidsworst creëert. Bijv. Als men naar provincieniveau evolueert dat men op een fenomeen zoals bijvoorbeeld de grenscriminaliteit wordt ingezet terwijl D daar niet mee te maken heeft. De belastingbetaler betaalt in de zone meer dan in het binnenland maar dan moet ik mijn mensen wel inzetten voor een probleem dat hier niet speelt.

Onze burgemeester heeft me ooit eens aangesproken over een mogelijke fusie met politiezone A. Ik heb de voor en de nadelen duidelijk gemaakt. Het zeggenschap van mijn burgemeester zou gigantisch verkleind worden. De burgemeester van D zou bij een fusie met A nog evenveel te zeggen hebben over politie als de gemeente C in het huidige politieccollege. Er zal een aanzuigeffect zijn naar de grote centrumsteden.

Zal de belastingbetaler dan nog waar voor zijn geld krijgen ?

2. Ook de bureaucratie zal veel groter worden: een duidelijk voorbeeld hiervan is de federale politie.
3. Hoe groter de schaal hoe onpersoonlijker. Ik speel het spel van de geïntegreerde politie mee en laat de zone dispatchen door het CIC, daar ben ik heel tevreden over. Maar als een burger van D belt naar de 101-centrale in A en daar iemand zit die D niet kent, leidt soms tot ontevredenheid en irritatie bij de mensen.
4. Als men begint met reorganiseren dan is met zeker twee jaar met zichzelf bezig. Reorganisatie moet kunnen maar daar moet men spaarzaam mee zijn. Om de tien jaar een grote reorganisatie zal er voor zorgen dat men maar acht jaar effectief kan werken.

Los van alle voor- en nadelen ben ik er wel van overtuigt dat er een minimum aan operationelen moeten worden opgelegd zodat een politiezone zelfstandig en volwaardig kan voorzien in de basisfunctionaliteiten. Ik denk dat het minimum toch ligt bij een zeventig à tachtig operationelen.

Volgens mij zit het probleem in de grote centra want vanuit kleinere lokale politiezones moeten we altijd steun verlenen bij voetbalmatches, Rock Werchter, een Eurotop, een wereldkampioenschap, etc. Dus is mijn vraag wie zal het meeste winnen bij een schaalvergroting naar service aan bevolking ?

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Ik weet het niet omdat ik niet in de verhaal zit.

Maar in welke zin zou men dan een versterking hebben van de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit ? Mijn antwoord zou eigenlijk neen zijn maar ik spreek niet met kennis van zaken over grensoverschrijdende criminaliteit.

Hoe ken men nu door het samenvoegen van twee politiezones de grensoverschrijdende criminaliteit bestrijden ?

6) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

De financiering is een grote factor want hier in D betaalt men veel meer dan in het binnenland en ook de bevolking van C klagen over de hoge kostprijs aangezien zij geen kustgemeente zijn.

a) Ziet u daar een oplossing voor ?

Moesten we fuseren met andere zones dan zou het effectiever zijn om samen te gaan met een zone die een analoge problematiek en financiering kent. Een kustzone die aangrenzend is en zeker niet met A want die cijfert D helemaal weg.

7) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Meer bedrijfseconomisch. De bovenbouw kan hierdoor worden aangepast, namelijk ondersteuning, logistiek, HRM. Er zal niet veel veranderen voor de mannen op het terrein want ze moeten hetzelfde werk blijven doen, enkel zal het grondgebied een beetje verschuiven.

Het verschil zal voornamelijk zitten in de bevelstructuur, de ondersteuning en de gespecialiseerde politie.

8) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Daar geloof ik eigenlijk niet echt in.

9) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dat moet kunnen en dat zal waarschijnlijk ook wel lukken.

10) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

De burgemeester zal beseffen dat hij veel minder te zeggen zal hebben in een grotere structuur. Nu heeft hij bijna volledige autonomie over de politiezone.

a) Vind U dat lokale overheid nog te veel autonomie heeft over politie ?

Neen.

11) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Misschien biedt de optimalisatie van de federale politie naar provincieniveau een nieuwe wind voor een DirCo en DirJud. Laat het ons toch hopen.

12) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebestuur om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Ik zie in mijn korps dat sommige kaderleden die nog voort komen uit de vorige indeling van politie nog niet rijp zijn voor sommige nieuwe management items.

Interview 16

Beeld van de zone:

Als korpschef ben ik zeer tevreden met de grootte van mijn politiezone. Onze zone bestaat uit ■ operationelen en ■ Calog. Daarnaast verenigt de politiezone ■ waarvan een aantal aan de grens zich situeren en een aantal helemaal niet. Wat ons functioneren beheerst, is altijd het evenwicht zoeken tussen de financiers van de zone, waarbij de kleine gemeenten een relatief zware bijdrage betalen en daarvoor ook iets moeten terug krijgen. Zodat niet alles naar de drie centrumsteden wordt gezogen.

Deze politiezone heeft te maken gekregen met de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes in de grensstreek. Het ging dan vooral om ramkraken, carjackings, homejackings en in de vorm van diverse diefstallenreeksen (ook door rondtrekkende dadergroepen). Het beheerst het leven van de bevolking toch heel erg.

Uit ons objectieve criminaliteitscijfers blijkt dat de diefstallen vooral in A, B en C zich situeerden en minder in D. Maar D krijgt alle media-aandacht doordat zij geconfronteerd werden met de zware vormen van criminaliteit. Dat weegt op dat moment meer door op uw werking dan de grote diefstallenplaag in andere steden en gemeenten. Ook omwille van de subjectieve onveiligheidsgevoelens die meespelen.

Dat werd een paar maanden geleden uiteengezet in de gemeenteraadscommissie van D omdat ik als korpschef zwaar onder druk werd gezet van D die meer patrouilles op hun grondgebied eisten. Op basis van de objectieve cijfergegevens werd aangetoond dat D niet zo leed onder de diefstallenplaag dan de andere gemeenten. Die andere gemeenten hebben ook hun recht op patrouille en ik kan geen aparte patrouille maken voor D alleen. Ik kan dat in principe wel maar dan moet D dat betalen buiten het politiebudget van de politiezone.

Hierdoor werd het idee natuurlijk afgevoerd. Rekening houdend met de zwaarte van de criminaliteit houdt het wel steek wat de gemeenteraadscommissie naar voorbrengt als argumenten. Men eiste een permanente ploeg aan de brug van D maar er is 50 kilometer grens en er zijn minstens 50 doorgangen om de grens over te steken, de kleine wegjes niet meegerekend. Het permanent bezetten van de brug in D is politieonabsurd daar men drie kilometer verder ook de grens kan oversteken.

Maar probeer dit allemaal maar eens mee te geven naar een politiek bestuur dat er in de politiezone meer gebeurt dan alleen maar de grensoverschrijdende criminaliteit. Door de gecoördineerde acties aan de Belgische kant van de grens is het fenomeen sterk gedaald in België maar in Frankrijk helemaal niet.

Topics:

1) De aanpak van georganiseerde diefstallen in de zone:

De laatste maand werd in D naast de homejackings ook twee overvallen op een apotheek en ook dezelfde week een diefstal op een juwelier gepleegd. Het onderzoek is nu rond want men moeten weten dat naast het preventief werken en op het gevoel inspelen van de burgers het repressief onderzoek ook heel essentieel is.

Het bleek een Fransman en een Belg te zijn uit onze lokale entourage. Door samenwerking van Belgische en Franse politie hebben we dat binnen de veertien dagen kunnen oplossen. (Denk aan de gemengde patrouilles). Dat is nu al de vierde of de vijfde keer op een aantal jaar tijd dat er lokale mensen zijn die feiten plegen maar dat komt bij de publieke opinie over als grensoverschrijdende criminaliteit.

Het enigste wat we kunnen doen is daar een volle onderzoekscapaciteit op zetten om dan binnen de veertien dagen aan de bestuurlijke overheid te kunnen zeggen dat we de daders hebben gevat zodat de bestuurlijke overheid terug wat vertrouwen krijgt in haar politie.

Ook de juwelier zat daar nog tussen, dat was een Roemeense dadergroeping die met een Spaanse auto een feit in D en een feit in C had gepleegd. Camerabeelden bevestigden dat die auto niet over de brug van D is gereden. Hij is daar binnen gekomen en heeft het jaagpad lang de Leie genomen om weg te vluchten.

Is het dan zo dat daders soms via Frankrijk weg vluchten om dan terug te keren over de grens en naar hun uiteindelijke bestemming terug te keren? Soms wel en soms duidelijk niet.

Onze minimumbezetting bestaat uit drie ploegen over 642 km². Drie ploegen over zo'n grondgebied ziet men inderdaad niet rijden maar als we de ploegen verdubbelen zal men hen nog niet zien rijden maar de begroting van de politiezone zal wel verdubbelen. (Normaal gezien rijden er wel meer dan drie permanentieploegen rond op het terrein).

In 2002 zijn we gestart met een minimum van vier permanentieploegen en na een jaar of drie hebben we een studie laten maken door een wiskundige. Voor ons was het belangrijk dat een externe persoon ons permanentiesysteem eens onder de loep ging nemen. Daaruit bleek dat we sterk waren op momenten die geen piekmomenten waren voor interventie. We hebben ons daaraan aangepast door op weekdagen 's nachts een minimumbezetting te voorzien van drie ploegen en overdag meer ploegen te voorzien.

De tweede opmerking was dat we te veel rond reden in plaats van sommige interventies in een wachtrij te zetten. Dat was dan een stukje neen verkoop lanceren in de dispatching wat eigenlijk al zeer moeilijk was om die mensen dat te laten doen. Want iedere burger die belt, vind zijn oproep zeer dringend. Organisatorisch is het wel belangrijk dat onze mensen aan de dispatching een oproep kunnen uitstellen zonder dat de burger het gevoel heeft dat hij wordt afgewimpeld. Op het vlak van communicatie moeten we misschien nog veel meer zo'n bewustmaking doorvoeren binnen onze dispatching dan dat we nu doen.

In onze dispatching zitten dan ook een aantal burgers die we vanuit een callcenter hebben angeworven. Dat is hiermee de discussie van CIC of niet CIC. We hebben geïnvesteerd in een ruimere dispatching daar burgermedewerkers het beter en vlotter kunnen dan onze eigen operationelen. Alhoewel de operationelen daar in het begin niet overtuigd over waren. We hebben het tegendeel bewezen!

Deze personen staan op het vlak van communicatie een stuk verder dan onze operationelen. De bedoeling was om te rekruteren op het juiste profiel voor de functie. Vele OGP's en interventiemensen hebben aan het concept meegewerkt zodat men zich kon inleven in elkaars situatie, zowel vanuit dispatching als van op het terrein. Dit is een zeer sterke wisselwerking. Wat je volgens mij minder hebt met het CIC.

We zitten ook in een ander verhaal als politiezone dan de meeste politiezones in West-Vlaanderen voor de aansturing van de ploegen vanuit een lokale dispatching. Voor een aantal zaken is het CIC wel aangewezen, bijvoorbeeld een zone overschrijdende achtervolging moet wel gecoördineerd worden vanuit een hoger niveau. Op het grondgebied van 642 km² rijden onze ploegen niet gauw buiten de zone waardoor we ze toch al zouden moeten kunnen vatten. We zitten niet zo snel in een andere zone maar wel sneller in Frankrijk.

De camera-toestanden zijn nu ook weer heel actueel. Op onze dispatching komen momenteel een 150 vaste camerabeelden binnen. Dit komt vanuit drie gemeenten, namelijk E, Poperinge en D. Die gemeenten hebben dit zelf gefinancierd want moest de politiezone dat gefinancierd hebben dan zou B meebetalen voor camera's in een andere gemeente waar men niets aan heeft.

Als politiezone zijn we een grote voorstander van camera's en we geven altijd een positief advies. Vanuit politieel oogpunten bepalen we ook de positie van de camera's wat leidt tot betere resultaten. En we co-financieren de draadloze overdracht van de camerabeelden naar onze eigen lokale dispatching. Daar moeten alle gemeenten in participeren.

Het is niet realistisch om de beelden van de camera's 24u op 24u te bekijken. De nodige technische middelen en het nodige personeelscapaciteit zijn daarvoor vereist en dat kunnen we hier momenteel niet bieden. Die beelden staan wel permanent op het scherm maar niet allemaal tegelijkertijd. We kunnen de beelden wel oproepen en die worden ook opgenomen.

Het voordeel van beelden in reële tijd is wanneer een incidentmelding binnenkomt de mensen van dispatching direct op de camerabeelden kijken terwijl de oproeper nog aan de telefoon is. Zo kan men de ploegen kan aansturen als bijvoorbeeld iemand een bepaalde kant is uitgelopen zodat men dat kan proberen op te vangen met andere camera's. Wat leidt tot een zinvolle aansturing van de ploegen.

Daarnaast zijn die beelden voor de recherche ook interessant. De uitgestelde beelden kunnen ook zeer veel interessante informatie opleveren. Zo kan men bijvoorbeeld op camera 1 een nummerplaat niet goed lezen en kan men de nummerplaat op camera 3 wel herkennen.

De zone heeft ook drie mobiele ANPR-camera's waarvan de wetgeving momenteel nog niet helemaal op punt staat maar ik geloof er stevast in dat het in orde komt. Er is een camera bevestigd op een anoniem voertuig, een op een combi en een met een statief. We gebruiken de camera's enkel voor niet-verzekerde voertuigen in het kader van bestuurlijke politie. Maar het zou wel interessant worden wanneer ze voor zachte informatie kunnen worden gebruikt. Het zal ons zicht geven op wie deel uit maakt van die Franse dadergroepingen waaraan we dan een databank vasthangen.

Nu is daar nog geen sprake van aangezien het wettelijk nog niet in orde is. Als we via deze weg iemand kunnen vatten, krijgen we moeilijkheden om dit te verwerken in het dossier. Een tweede knelpunt hierin is dat nog niet zoveel gegevens worden aangereikt. Het hapert vooral in de cel BAOBAB, zij hebben bergen informatie die niet wordt uitgewisseld omwille van de delicateit van de informatie.

Er zal toch meer moeten worden vrij gegeven aan lokale politiezones. Voor het ogenblik is er een oplossing voorzien waarbij de elementen die zij belangrijk vinden in de ANG databank terecht komen zodat wij ook de info kunnen zien indien nodig. Maar het zou nog veel beter en

efficiënter kunnen. Er moet wel degelijk nog hard gesleuteld worden aan de informatie-uitwisseling. Laat ons hopen tegen dat de wettelijke grond voor de mobiele ANPR-camera's goed gekeurd is dat die informatie-uitwisseling ook op punt staat.

Stel dat we met onze mobiele camera's in D staan en er passeert een auto waarvan we een hit krijgen dan is de vraag wat met die informatie op dat moment moet gebeuren. Men kan hem onderscheppen omdat het misschien een potentiële inbreker is maar wat indien men op dat moment geen bewijzen tegen hem. Bij een verdachte kan men wel eens zijn koffer controleren en uitkammen maar wat doet men er dan nadien mee ?

Dit vormt een interessant aspect waarin het parket van E redelijk vlot meegaat. Wanneer wij twee personen in een auto onderscheppen in een wijk en men geen geldige reden heeft om daar aanwezig te zijn dan kunnen wij hen niet meenemen onder de noemer van verdachte handelingen maar sinds de overeenkomst wel onder de noemer van bendevorming. Waarom is die nuance belangrijk ? Omdat op verdachte handelingen strafrechtelijk daar drie keer niets staat. Maar op bendevorming staat een straf dus dat is voldoende om de onderzoeksrechter in gang te laten schieten en dan zitten die personen een aantal weken of maanden in de gevangenis.

Waardoor die personen aan hun kameraden op het thuisfront laten weten dat ze niet meer vrijblijvend in een wijk moet rondtoeren zonder geldige redenen. Ze hadden wel geen materiaal in hun auto die hen aan de galg konden praten maar gewoon het feit dat ze in die wijk aanwezig waar zonder geldige reden heeft hun genekt. En dat is ook de boodschap dat ze naar het thuisfront brengen.

Natuurlijk is de grens van wat kan en niet kan hier bereikt maar de Procureur van Antwerpen heeft ook die grens afgetoetst. Het gaat om gericht opsporen, targetting doen en we moeten ons met de beperkte middelen meer gericht aansturen.

Sinds 1993 werken we hier ook heel gericht op buurtinformatienetwerken (BIN's). Het is gegroeid uit een vorige episode van grensoverschrijdende criminaliteit, namelijk de KAPPA-bende die zich toen niet richtte op voertuigen maar wel op kledij, lingerie, etc. Als politiedienst beten we daar ons tanden op kapot. Net hetzelfde als nu was er toen onvoldoende capaciteit om het volledige terrein te bedekken. Extra grenscontroles, extra patrouilles en een helikopter inschakelen is allemaal goed om te doen maar is nog altijd onvoldoende.

Toen was er een hele sterke kritiek van bevolking dat politie niet aanwezig was op het terrein wanneer het echt nodig is. Dus de bevolking organiseerde zichzelf zodat een eerste burgerwacht hier geboren was. Toen kregen we de richtlijnen van Binnenlandse Zaken dat private milities zich gingen ontwikkelen maar dat was wettelijk verboden en strafbaar.

We hadden de boodschap overgebracht naar bevolking. Toch bleef het idee vanuit politie om de energie van de mensen om te buigen naar iets wat wel binnen een wettelijk kader past. Zo is het idee van een buurtinformatienetwerk gegroeid waar het gaat om een wisselwerking tussen politie – burger maar ook burger – politie. Er is een burgercoördinator nodig die instaat voor de organisatie en er is een politiecoördinator nodig die op geregelde tijdstippen samen zitten. Er wordt besproken wat er politoneel al dan niet vanuit de politiezone kan worden gedaan.

Een aantal collega's vinden dit eigenlijk niet de ideale oplossing omdat men de eigen onveiligheidsgevoelens voedt. Natuurlijk moet men daar als politiedienst slim mee omgaan en niet iedere diefstal in het netwerk pompen, er moet een filter zijn. Zo kan men als politiedienst het onveiligheidsgevoel een beetje beheersen. Want ook journalisten zijn aanwezig in zo'n buurtinformatienetwerk.

Wat is de sleutel voor wat nuttig is in het kader van het gerechtelijk en bestuurlijk onderzoek? Als we een feit bekend maken, proberen we daar ook een preventieve tip aan te koppelen, dus onveiligheid naar veiligheid creëren. We proberen de mensen duidelijk te maken dat ze niet machteloos staan zodat frustraties kunnen worden vermeden.

Buurtinformatienetwerken zijn toch wel essentieel. We hebben vorig jaar via acties op avond en namiddaginbraken twaalf daders (Serviërs, Roemenen, Kroaten, ...) kunnen oppakken en dat is allemaal eigenlijk tot stand kunnen komen via de burger die iets ziet en die ons opbelt. Zodat wij direct een ploeg kunnen sturen.

Dit is ook de essentie van een geïntegreerde werking. Normaal gezien zijn rondtrekkende dadergroepen een prioriteit voor de federale politie maar alles start onderaan. Door tips van burgers en door de anticipatie en informatievergaring van lokale politie zal informatie doorgespeeld worden naar federale politie en komt er een wisselwerking tussen burger – lokale politie – federale politie opgang en hebben we een aantal verdachten kunnen arresteren.

Regelmatig krijgen de tien burgemeesters vanuit de zone een documentje voorgeschoteld die zijn moeten ondertekenen waarin staat dat we gedetecteerd hebben dat de objectieve cijfers voor diefstallen en (avond)inbraken weer aan het stijgen is en dat wij regelmatig een identiteitscontrole mogen houden. Want via de wet op het politieambt moet er voor identiteitscontroles eigenlijk een grondige reden aanwezig zijn.

We doen dat systematisch door twee interventieploegen hier voor samen te trekken. De actie VillaDaily in het arrondissement Kortrijk is gegroeid vanuit dit principe. Voor ons kost dat niets extra en de bevolking ziet duidelijk dat we zichtbare controles houden.

Het is geen permanente toelating van de burgemeesters ! We hebben het nu van oktober tot januari gedaan en nu van januari tot maart. Moesten we dat op permanente basis organiseren dan is dat wettelijk niet in orde. De ramkraken, carjackings, homejackings zijn momenteel wat stil gevallen maar stel dat in juni weer een plaag opwakkert dan gaan we terug naar onze burgemeesters stappen om die controles te mogen houden.

Daar komt de afspraak met het parket rond de bendevoorming bij wat de cirkel tussen gerecht en politie en bestuurlijk overheid rond maakt. Met daarbij nog de informatie van de burger, de federale politie en Europol voor het internationaal karakter waardoor het ganse palet wordt gedekt. Natuurlijk kan het nog altijd efficiënter.

Er komen veel kritieken van burgemeesters op de 'laissez-faire' van de Franse politie, toch is dat ongegrond. Er zijn heel wat samenwerkingen tussen Frankrijk en België maar de omstandigheden en het kader moet worden verbeterd.

De criminaliteitsvormen in Frankrijk zijn nog zwaarder dan hier in België. Natuurlijk is dat geen excuus maar het moet toch in rekening worden gebracht.

Onze officieuze samenwerking is gebaseerd op basis van persoonlijke contacten. Personen in Frankrijk verdwijnen heel snel waardoor het moet worden ingebed in de structuren maar toch blijft men afhankelijk van het aantal personen die daar willen rond werken en die daar willen in investeren.

De Franse collega van de gendarmerie die meegeschreven heeft aan de nieuwe akkoorden van Doornik die heb ik leren kennen en die is hier ook al een paar keer langs geweest. Dat gaat dan ook om een paar keer de leuke contacten en zo leert men elkaar kennen maar voor deze zomer vertrekt deze persoon weer naar een andere functie. Dus daar verwisselen ze sneller van functie dan hier in België. Ik heb eigenlijk al met diverse personen contacten moeten leggen.

De vraag die werd gesteld met de gemeente patrouilles uit het eerste akkoord was met wie gaan wij over die 50 kilometer grens patrouilles doen? Want er zijn zes verschillende politiediensten in Frankrijk en dan de gevoeligheid tussen die politiediensten. Het is allemaal heel gebaseerd op die persoonlijke contacten en op het feit dat wanneer aan hen iets wordt gevraagd men natuurlijk ook weet dat er iets moet terug worden gedaan.

We proberen altijd te zorgen dat we met een korps Gendarmerie en een korps Police National kunnen samenwerken omdat het toch de twee belangrijkste politiediensten zijn van Frankrijk. Maar gezamenlijk rond de tafel zitten is niet echt effectief want dan riskeert men dat men niet alle kaarten op tafel zal leggen. Elke politiedienst apart legt bij ons wel alle kaarten op tafel maar niet als ze samen aan tafel zitten.

Ook het Franse politiestelsel werkt anders. De politiediensten hebben veel meer autonomie dan in België, ze zijn niet zo afhankelijk van het parket. En dat is ook de frustratie van de Procureur hier. Er is twee maandelijks overleg met het parket van Frankrijk, overleg Champollion, waar parket en speurder punctuele dossiers bespreken. Maar die Franse Procureur die hoort het soms in Keulen donderen. Terwijl onze Procureur meer wist. Nu is dat toch een beetje verbeterd met het contact met de Procureur van Rijsel.

Door elkaars systeem beter te leren kennen proberen we dat nadeel nu om te buigen tot een voordeel. We zijn aan het detecteren hoe we kunnen werken met het hoogste straftarief voor de Franse daders want bij hen is tien jaar in beroep niet mogelijk.

We zijn nu aan het kijken wat effectief is, namelijk of de Franse persoon zijn straf hier uitzit en dan naar Frankrijk wordt overgebracht of hij daar zijn straf nog voor andere delicten gaat uitzitten, zodat we de slagkans verhogen. We proberen de zwakte om te bouwen naar een sterkte.

In de site van de federale politie is een 'proef' plaats delict aangemaakt waar mijn mensen van het lokale korps kunnen leren hoe ze een perfecte afstapping ter plaatse maken. Vooral dan als het gaat om zaken die onder de bevoegdheid van de federale politie vallen maar onze mensen zijn als eerste ter plaatse zodat ze volgens de normen van de federale politie een goede afstapping ter plaatse kunnen uitzetten. Waardoor de collega's zich volledig kunnen op het onderzoek zelf kunnen storten. Dat gaat veel ruimer dan enkel het ter plaatse komen van het labo.

We oefenen nu ook dat wanneer het gaat om een plaats delict onder de bevoegdheid van de lokale politie dat we de federale politie de afstapping ter plaatse laten doen.

Als men wilt samenwerken dan moet men eens iets doen buiten de vertrouwenszone maar zo wint men vertrouwen en zo ontstaat vertrouwen aan beide zijden. Zo is de samenwerking met de Franse collega's ook. Wij doen iets voor hen en zij doen iets voor ons.

2) Overeenkomsten in het kader van georganiseerde diefstallen met de federale politie van dit arrondissement:

Er is een gemeenschappelijke permanentie en er zijn thematische vergaderingen met het parket.

a) Werkt dit volgens U?

Ja.

Uit efficiëntie overwegingen kan men zich afvragen of er hier in E al dan niet een federale component moet gevestigd zijn. Dat is de discussie en nu het idee van Catherine De Bolle er is om federale politie op provincie niveau te organiseren, is dat helemaal geen slecht idee waarbij ook nog een aantal nationale diensten op het provincieniveau zouden komen. Zodat het besparend werkt en er minder mensen in Brussel zitten zodat bureau ruimte vrij komt en men minder premies moet uitbetalen.

Nu zit de federale politie op niveau van het gerechtelijk arrondissement en toen ik gisteren met iemand van de drugssectie van de federale politie rond te tafel zat waar ze nu met drie of vier personen zijn voor de drugssectie maar als zij eens een grote zaak hebben dan hebben ze niet genoeg mankracht.

Dus wat doen wij hier, onze lokale mensen helpen af en toe eens met de federale component en zij helpen ons dan wanneer het nodig is. Ook is er nog de COL 2 van 2002 waar een aantal collega's van de lokale en federale politie van dit arrondissement eens samen rond de tafel moeten zitten om de COL te evalueren en een aantal zinvolle voorstellen te realiseren.

Binnen de gerechtelijke arrondissementen van West-Vlaanderen zijn er samenwerkingsakkoorden, E doet de hormonenhandel, Kortrijk milieu, Veurne de informaticacriminaliteit en Brugge mensenhandel. Dat is zeer zinvol. Door middel van die samenwerkingsverbanden kunnen ook wel heel duidelijk beleidsdoelstellingen worden opgesteld.

Als lokale zone is er het nadeel dat er meer werk van de lokale parketmagistraat naar ons toebedeeld wordt om bepaalde vaststellingen te doen. Daar gaat onze capaciteit weer. Dus dat zit nog in een spanningsveld. Ik ben een korpschef die in het systeem meegaat want het is alleen maar zo dat de samenwerkingverbanden kunnen werken en we resultaten kunnen bereiken maar heel want andere korpschefs zijn niet van die mening omdat het inderdaad heel veel capaciteit opsloort.

Wij hebben hier een milieudienst maar in kleinere zones is er niemand die zich specifiek daar mee kan bezig houden en die moeten dan soms voor bepaalde taken door de lokale parketmagistraat opgelegd, aankloppen bij hun grote broer die wel een milieudienst heeft maar waar het niet om hun grondgebied gaat.

Specialisaties moet meer worden gecentraliseerd op een groter territorium. Dus ik zie wel veel heil in meer specialisatie van de taken voor lokale korpsen door onder meer zones groter te maken. Nederland doet dat ook, maar die zien het veel groter dan hier. Ze zullen nu hun recherche organiseren op tien regio's. Ik vrees dat het in onderzoekscapaciteit net iets te ver gaat maar ze hebben wel een basisteam bij zich. Maar zo'n basisteam bestaat wel uit een 200 à 300 personen.

Het is een ander niveau maar ze hebben zeker niet helemaal ongelijk. Maar de kunst is waar legt men het evenwicht ?

Het wordt meer en meer essentieel om dat evenwicht te vinden.

Bijvoorbeeld het cameraschild van de Gouverneur langs de grens met Frankrijk moet door iemand worden betaald. Dus men verlangt ook dat er iets uitkomt maar als men er veel insteekt en er komt niets uit dan zal het niet werken. Dat is op alle vlakken zo. Dat evenwicht moet ook weer gecreëerd worden.

Hetzelfde om de samenwerking met Frankrijk te kunnen verzekeren. We moeten hen ook overtuigen op het moment zelf wanneer ze meewerken met ons kunnen we die persoon die ook bij jullie wordt gezocht kunnen arresteren en zullen zoveel meer zaken bij jullie ook opgelost zijn.

b) Wat is de rol van DirCo/DirJud hierin ?

Afspraken maken en zorgen voor een flexibele ingesteldheid (bv. permanentieregeling).

De directeur FGP E die de BAOBAB-cel leidt en is het de DirCo van Kortrijk die de coördinatie heeft gedaan van het bestuurlijk aspect omdat het over verschillende arrondissementen heen ging.

Onze DirCo heeft hier eigenlijk niet veel werk. Hier is hij wel wat overbodig. Dus de evolutie naar provincieniveau zal waarschijnlijk niet slecht zijn. Maar met de politiehervorming wist men niet op voorhand dat hier de tien gemeentes in het arrondissement allemaal in een politiezone gingen stappen.

Toen was men ervan overtuigd dat het absoluut niet zou werken en nu komen ze allemaal naar ons kijken omdat wij het grootste voorbeeld zijn in Vlaanderen. Onze DirCo is op vlak van analyse sterker maar dan heeft men ook om budgettaire redenen de strategisch analisten over de verschillende arrondissementen gezet en ik heb hier in de politiezone ook mijn eigen strategisch analist.

Met onze zone hebben we niet alle middelen maar we kunnen wel meer investeren. We konden meer en sneller analyses doen dan de federale politie voor de zaken die ons aanbelangen. Voor grotere zaken is het natuurlijk terug vallen op de federale politie. Maar wij konden onszelf bedruipen.

De aangehouden personen worden door de FGP in onze cellen gestoken omdat men geen cellen meer heeft die aan de normen voldoen. De persoon van de FGP doet hier ook de vingerscan en de digitale foto en steekt hier alles in de ANG. De afhandeling gebeurt volledig hier en ze moeten hiervoor niet betalen. Maar in een geïntegreerde werking moet men dat doen. Als een zone meer kan investeren in middelen dan moet men dat niet alleen voor zichzelf houden.

Natuurlijk zal er nu wel meer een spanningsveld komen met de beperking in middelen en capaciteit van de federale politie. Er zitten wel heel wat middelen maar die moeten herverdeeld worden en ondertussen zullen we een paar jaar verder zijn.

a) Zal lokale politie dan niet machtiger worden dan de federale politie ?

Ik denk het niet. Want de budgettaire beperkingen spelen ook bij ons alleen gaat het wat trager. Het wordt moeilijker ook voor lokale politie. Mijn begroting zal volgend jaar met 4% stijgen en ik kan vroegtijdig twee plaatsen voor commissaris openzetten. Gelukkig heb ik mijn audit vorig jaar laten doen zodat we nu ook een beetje kunnen focussen op de positieve punten van de zone.

We moeten sneller bij het leidinggevend personeel wat verjonging doorvoeren. Gelukkig kan dit nu door de audit anders gingen die mensen nog een aantal jaren verder hun job uitvoeren tot aan hun pensioen. Maar nu voelt men dat de druk toeneemt. Waardoor ik toch op een essentieel advies van de audit kan inspelen.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones rond georganiseerde diefstallen en hoe?

Ik zie eerder een overleg in aankoop en afstemming van technische middelen en daarnaast ondersteuning bieden.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

Positieve aspecten:

- economische besteding middelen/ kostprijs
- specialisatie.

Negatieve aspecten:

- aandacht voor lokale fenomenen en gevoeligheden.

Schaalvergroting zal in deze politiekezone niet meer direct een agendapunt zijn maar wat ik er wel kan over zeggen is dat wij in 2002 de juiste stap hebben gezet. Dat was toen heel verrassend en het is ook goed dat we hier de discussie hebben gehad met D die wou aansluiten bij F. Met die tien gemeenten zitten we op de juiste grens, een zone mag niet veel groter zijn. Dat hangt natuurlijk ook wel af van omgeving en bepaalde omstandigheden.

Een schaalvergroting kan volgens mij enkel door gevoerd worden als er ten eerste een politiek draagvlak en ten tweede een financieel draagvlak is. En al de rest is goed om dikke boeken mee te vullen. Maar die twee elementen zijn essentieel en hier was dat zo.

Voor de politiehervorming kwamen we van vier interpolitiezones en iedereen had zijn perikelen. De ene zone had moeilijkheden op politiek vlak en de andere geld tekort en personeel tekort en zo verder. Toen men een uitzetting kreeg van de politiehervorming zag men wat er op hen afkwam inzake de politietaken en toen heeft men beseft als men dat op financieel vlak wil rond krijgen dat er maar een oplossing was en dat was om samen aan tafel te zitten en de handen in elkaar te slaan. Want anders zal men het ons nadien toch opleggen. En zo is het idee gegroeid.

Dat was in het begin helemaal geen gemakkelijke beslissing en zeker en vast niet voor de burgemeesters en de lokale korpschefs. Toen het uiteindelijk zo werd hebben we ons rond de tafel gezegd om onze zone uit te breiden. Nu zeggen ze tien jaar later nog altijd dat het vooruitstrevend is.

Nu is het moeilijk om dat te organiseren daar er nu vele nu hinderpalen zijn. In Vlaams-Brabant is men uit pure noodzaak daar fel mee bezig. Veel te weinig politiemensen die nog in die kleine politiekezones willen werken en naar Brussel gaan. Waarom zou je in Halle of Sint-Pietersleeuw willen werken? Als je een paar kilometer verder rijdt zit men in Brussel.

En voor een politiemans is dat goed voor de portemonnee, namelijk een Brusselse premie en tweetaligheidpremie boven op uw loon. Ook de criminaliteit, het is net als met de grenscriminaliteit hier, de criminelen van Brussel rijden ook de hoofdstad uit naar Sint-Pietersleeuw om daar een apotheek te overvallen. Visueel ziet men niet dat men buiten de hoofdstad is gereden.

De kleine zones vinden geen personeel meer en hun interventieploegen moeten in vier zones rijden uit pure noodzaak. Waardoor men ook rond de tafel samen is gaan zitten en hebben ook een haalbaarheidsstudie gemaakt. Maar de burgemeester zijn daar sinds 1 januari ook veranderd dus dat vormt een moeilijkheid. Vanuit politieel oogpunt geloven de collega's er heel sterk in en is men zeker dat er toch iets zinvol uit zal voort komen.

In Limburg zijn ze met veertien gemeenten net hetzelfde aan het doen.

Maar dan zit men statutair met een ander probleem. Indien de werkingszone verandert van gemeente dan staat daar een verplaatsingsvergoeding tegenover. Dus er moet zeer goed worden opgelet waar bepaalde diensten worden gezet of men krijgt een aantal statutaire financiële repercussies.

Hetzelfde met de inschrijving van de dienstvoertuigen, als men dat allemaal opnieuw moet inschrijven op de naam van de nieuwe zone is dat een zeer groot kostenplaatje. Over al zo'n zaken zal men vallen.

Tien jaar geleden waren de geesten nog niet echt rijp voor grotere politiekezones maar nu is men toch hier en daar bezig met het verhaal en dat betekent dat de geesten er eindelijk rijp voor zijn. Nu willen ze het wel doen maar stoot men op een aantal financiële en statutaire hindernissen. Daarvoor is er in Binnenlandse Zaken een werkgroep opgericht rond schaalgrootte om al die hindernissen uit te weg te ruimen.

We zitten hier met tien gemeenten en we hebben al bemerkingen gehad van D om bij een andere zone aan te sluiten. Dat idee is ondertussen al weer volledig van de baan geschoven maar sommige gemeenten komen aankloppen om bij ons aan te sluiten.

Als we nog gemeenten opnemen wordt het niet meer werkbaar. Het is oppervlakte en problemen erbij nemen en een gemeente zal nu waarschijnlijk ook geen financieel goed aanbod kunnen doen en ons extra centen bieden. Dus weigeren wij absoluut.

Trouwens men kan nu wetgevend niet als gemeente los van de politiekezone niet overstappen. Stel dat men het puur wettelijk mogelijk wordt gemaakt dan is de discussie nog niet voorbij.

Stel dat gemeente D hun verkiezingsstunt echt door had gevoerd en zich aansluiten bij F waar de kostprijs per inwoner in onze zone veel lager is dan in F. Dit zou ten eerste leiden tot meer politiekosten voor de gemeente. Ten tweede wat zou men doen met het gebouw dat ze nu hebben? Onze politiekezone heeft centen in dat gebouw geïnvesteerd dus dat levert weer een grotere discussie. Eigenlijk op dat vlak geraak je er niet echt uit. En D zwemt ook niet in de financiële middelen.

a) *Denkt U dat de andere zones zich nu ook per gerechtelijk arrondissement gaan organiseren of denkt U dat het eerder stap voor stap zal moeten gebeuren?*

Dat zal stap voor stap moeten groeien. Justitie heeft nu de stap gezegd om een gerechtelijk arrondissement per provincie te maken. De ideeën van sommige mensen zijn niet vlug bereikbaar en van andere mensen personen dan wel. Er moet eerst en vooral een draagvlak worden gecreëerd. Een vraag die natuurlijk gesteld moet worden is: wie zal er korpschef worden? Een korpschef moet worden gedragen door de tien gemeenten, moet vertrouwen uitstralen, niet te veel domme dingen doen en open staan naar uw lokaal bestuur. Dat moet allemaal groeien.

In 2012 hebben we voor de politieraad ons informatiemanagement eens in taartdiagrammen gestopt om aan iedere gemeente in deze politiekezone te laten zien hoeveel de politie actief is op hun grondgebied. Weer naar aanleiding van de discussies dat men meer blauw op straat wil en dat men overweegt om zich af te scheuren van deze politiekezone. En dat stemde op een of twee procent na overeen voor iedere gemeente of stad in deze politiekezone.

Er spelen meer dan puur alleen objectieve zaken mee, B en G liggen op samenlevingsvlak veel dicht bij H dan bij E. De middelbare schoolkinderen van B gaan in H naar de humaniora. PZ I doet andere zaken met hun scholengemeenschap dan onze zone en dan vragen de mensen van B aan ons of we dat ook niet doen of omgekeerd. Op zich zou een schaalvergroting daartussen wel goed zou zijn maar het is heel onrealistisch.

b) *Moet de kaart van de politiekezones over België dan worden weggeveegd en hertekent worden?*

Dat zal waarschijnlijk wel maar in een langzame beweging. Men kan daar heel theoretische ideeën rond ontwikkelen maar die zullen sneuvelen om de twee eenvoudige redenen, namelijk het politiek en financieel draagvlak.

De cultuur speelt eigenlijk achteraf, dat ziet men nu in onze audit. De oude zuilen van voor de politiehervorming waren al verdwenen van voor de samenvoeging maar er ontstaan nieuwe zuilen. Zoals bijvoorbeeld interventie houdt de zone recht en wijkagenten hebben geen inbreng en geen functie binnen dit korps. Jonge mensen aan de basis en oude leidinggevenden zorgt er namelijk voor dat we in deze politiekezone nu heel sterk op cultuur moeten werken.

5) *Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan?*

Mag mijn inziens niet de hoofdreden zijn maar is wel een bijkomend sterk argument. Het kan ook een schaalvergroting betekenen voor bepaalde functionaliteiten maar niet voor de gehele politiezorg.

6) *Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes? Zullen lokale politiekezones beter kunnen worden ingezet?*

Het vergroten van de slagkracht heeft je de kans om de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling tussen lokaal en federaal maar ook tussen België en Frankrijk te verbeteren.

a) *Hoe ziet U dit op operationeel vlak (proactief/preventief/repressief/nazorg)?*

Voor onze politiekezone blijven werken in alle bovenstaande aspecten.

7) *Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?*

Het politiek draagvlak?

a) *Financieel moeten de zones toch ook gelijklopend zijn? En ziet U in de omgeving gelijken voor een fusie?*

Niet echt want er ontbreekt een politiek draagvlak en er is financieel een verschil in mogelijkheden en trouwens sommige gemeenten brengen extra grondgebied maar geen geld.

8) *Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?*

Een combinatie van alle drie de benaderingen want er moet een evenwicht zijn tussen alle drie. Naar een evenwicht streven is noodzakelijk zodat het enige impact kan hebben.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Werkt niet als er geen politiek en financieel draagvlak is. En andere vormen van schaalvergroting zullen niet automatisch volgen, het zal telkens 'bloed, zweet en tranen' kosten.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op het Franse politiebeleid zodat grensoverschrijdende criminaliteit beter kan worden aangepakt aan beide zijden van de grens ?

Neen.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dit is onze huidige zone met tien gemeenten een knelpunt. De centrale interventie, recherche, verkeer en milieu is goed in hun functionaliteit maar is niet voldoende ingespeeld om de lokale behoefte.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Ja, die was er al in 2002 klaar voor want het ganze gerechtelijk arrondissement (namelijk tien gemeenten) is verenigd in een politiezone.

Natuurlijk is het op een aantal vlakken positief van tien burgemeester te hebben in een politiecollege en op een aantal vlakken negatief. Als een korpschef van een eengemeentezone, uw burgemeester beslist om dit jaar is de politiebegroting zoveel minder moet zijn dan wordt daar niet over gediscussieerd. Het is een ander verhaal.

Hier wil de ene burgemeester investeren in politie en de andere dan weer minder of nog een andere helemaal niet. Dus zo blijft de discussie op gang. Sinds 1 januari van dit jaar ben ik gestart met vijf nieuwe burgemeesters die omwille van de audit direct met de vele negatieve punten van dit korps geconfronteerd werden. Dat is geen leuk moment maar met openheid heb ik ze kunnen overtuigen om toch vier procent verhoging te krijgen in de begroting.

De onderliggende reden voor de audit was dat een aantal burgemeester vonden dat bepaalde diensten hier moesten gedecentraliseerd worden naar bepaalde gemeenten zodat er meer blauw op straat zou zijn in die gemeente. Maar dat bleek niet uit de audit, die vond onze organisatiestructuur zeer vooruitstrevend.

a) In het kader van schaalvergroting zal decentralisatie zich in de toekomst niet echt opdringen ?!

We zijn samengegaan in 2002 en door de jaren heen hebben we dikwijls nagedacht om te decentraliseren maar het financiële plaatje houdt de gemeentes samen. We zijn een van de goedkoopste zones die zoveel kunnen realiseren met hetgeen wat we hebben.

Er zijn vijf nieuwe burgemeesters die vanuit de oppositie hebben geroepen om meer blauw op straat te hebben en nu moeten ze het ook realiseren. De burgemeesters zien ook wel dat de portemonnee van de gemeentes leeg is en dan kom ik nog om te zeggen dat ik nog vier procent extra nodig heb uit hun portemonnee. Het is logisch dat ze er niet direct mee akkoord zijn.

Er zal weer worden gediscussieerd over bijvoorbeeld het feit dat de interventieploeg te veel rond rijdt in E en te weinig in G. Plus het feit dat A en C zoveel manschappen krijgen voor de koers en dat kost heel veel aan de politiezone en levert niet veel op, alsook het Folkfestival in J. Als men kijkt hoeveel manschappen er in zo'n zaken worden ingezet dan kan men inderdaad zeggen dat die personen ondertussen niet voor de grenscriminaliteit worden ingezet.

In de gemeenteraadscommissie van D heeft men mij afgeraden om mee te doen aan de Bobcampagne en de uren en de mensen beter te beter besteden besteed aan de grenscriminaliteit. Dat liet mij toch toe om eens te duiden op het feit of er iemand in de zaal aanwezig was waarbij zijn of haar dochter/zoon gestorven is in een auto-ongeluk.

De verkeersongevallen zijn nog altijd de hoogste cijferpercentages voor een lokale politiezone en ik wil meestreven om het aantal verkeersdoden op jaarbasis te doen dalen. Daarvoor krijgen we ook 900 000 euro ter beschikking en ik zou dat geld moeten aanvaarden en daarmee niets rond verkeersveiligheid doen. Het zou niet lang duren voordat ik dat geld niet meer krijg!

Je ziet dat die discussies worden gevoerd met de politieke overheid, soms leuk en soms minder leuk maar altijd leerrijk. Voor hen is het een manier van kijken op zaken en als korpschef te weet men dan hoe zij staan ten opzichte van iets en of ze ergens willen instappen of niet. En sommige zaken kan ik hen dan overtuigen vanuit politieel oogpunt.

We hebben een relatief stabiel politiebeleid maar ik ben de techniker en als de burgemeesters beslissen om bepaalde dingen niet meer in het beleid in te passen dan moet ik me daarbij neerleggen.

13) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politimanagement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Uit een recente audit van onze politiezone blijkt dat onze organisatiestructuur (een matrixstructuur) goed is en vooruitstrevend. Er blijkt een probleem te zijn in het leiderschap, er is te weinig teamwerking en betrokkenheid.

Interview 17

1) Met welke fenomenen hebben jullie zoal te maken in dit arrondissement, aangezien zware grenscriminaliteit hier in mindere mate voorkomt?

Vooral rondtrekkende dadergroepen uit gans België omdat hier toch een drukke autosnelweg aanwezig is richting Gent of Brugge en richting Calais (Frankrijk). Daarnaast krijgen we te maken met smokkel en natuurlijk de seizoenscriminaliteit.

2) Kan U me iets vertellen over de maatregelen die de federale politie van dit arrondissement genomen heeft/ neemt in het kader van deze fenomenen die bepalend is in dit arrondissement ?

De onderzoeken m.b.t. de rondtrekkende dadergroepen gaan meestal naar de FGP en het labo gaat ter plaatse voor sporenonderzoek.

En naar coördinatie toe ? Wat is uw specifieke rol hierin ? Welke is de rol van uw diensten daarin?

In het begin deden wij hier een aantal grootschalige FIPA-acties maar het heeft weinig zin om de ■■■, de ■■■ of de ■■■ te controleren zonder dat we ook de autostrades afsluiten. Ook de wetgeving legt ons op om een groot dispositief aan te maken met grote signalisatie waaraan een vrij dure factuur hangt. Na evaluatie hebben we gezien dat het kostenbaten niet opwoog om zo'n 100 à 150 mensen daarop zetten voor een nacht. Dus hebben we beslist om meer kleinschalige acties te organiseren.

Indien de korpschefs met een bepaald terugkerend fenomeen te maken krijgen, werd afgesproken dat we dan een controleactie op touw zullen zetten. Maar de laatste tijd is het niet de moeite geweest om nog echt acties op te zetten. Behalve in A, het noorden van B, zaten we met een inbrakenplaaig die ieder jaar terug keerde.

Dit werd systematisch aangepakt door bijkomende patrouilles te leveren om zichtbaar aanwezig te zijn op straat en er werd zelfs met een helikopter rond gevlogen om de daders te kunnen vatten.

In welke mate kan u, binnen de actuele structuur van de federale politie, een nog meer ondersteunende rol verlenen aan de zones bij de strijd bepaalde terugkerende fenomenen?

We geven alle middelen die we kunnen geven.

De eerste signalen komen altijd bij de lokale politiezone toe en zij moeten dat in eerste instantie aanpakken maar indien men de middelen daar niet voor heeft dan kunnen ze altijd bij ons komen aankloppen om steun te krijgen.

En gerechtelijk ?

We gaan op elk plaats delict met ons labo ter plaatse waar ook het volledige budget in op gaat. En als er bijstand wordt gevraagd bij een huiszoeking dan leveren we dat ook.

Welke is precies de rol voor het Arrondissementeel Informatie Kruispunt in dat domein?

Ik zie de LIK's zich de laatste jaren meer organiseren om die informatiehuishouding binnen de politiezone op peil te houden. Waardoor het LIK de initiële bevragingen van databanken zelf kunnen doen zodat het AIK daar niet meer voor hoeft in te staan. Dat zou in feite volledig moeten kunnen wegvallen vanuit het AIK. Een politieman kan nu zelf vanuit de databanken informatie ophalen en hoeft daarvoor geen telefoontje meer te plegen naar het AIK.

Het AIK moet zich proactief organiseren. Bv. als een zone of de FGP een bepaald onderzoek start naar een bepaalde plaats of persoon of naar een bepaald voertuig zou het AIK op zeer korte termijn een bundel kunnen maken met alle informatie, zowel open en gesloten bronnen, over die welbepaalde persoon of voertuig. Een totaalbeeld schetsen via sociale media en handelsregisters.

Dus alle documentaire opzoekingen doen in het kader van het onderzoek lastens die persoon die vrij snel kan overgemaakt worden aan de onderzoekster. Daar moet het AIK eigenlijk naar toe.

Het AIK moet ook in staat zijn over bepaalde fenomenen alle open bronnen proactief te rechercheren zoals bijvoorbeeld op Twitter en Facebook. Bijvoorbeeld over een vechtpartij. Zo kan men dieper graven en extra's leveren aan de onderzoeken.

In plaats van de oude systemen van de E. I. –aanvragen (essentiële informatie). Wanneer er een evenement op touw staat zoals bv. de IJzerbedevaart dan gaat de bevoegde politieofficier hiervoor bepaalde vragen stellen om meer te weten te komen over dat evenement en dit rond spreiden naar alle mogelijke diensten en collega's. En iedereen die de vraag leest kan daarop reageren. Terwijl die informatie allemaal door het AIK kan worden verzameld en zij dit kunnen bundelen.

3) Wat verwacht U het meest van de lokale zones als bijdrage in de aanpak van de grenscriminaliteit/ bepalende fenomenen van dit arrondissement ?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd? Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

De voornaamste voorwaarde is de openheid van lokale politiezones naar ons toe. Er wordt ons altijd verweten dat we verscheidende dingen achterhouden maar dat is totaal niet waar.

Hier binnen ons arrondissement draait het eigenlijk goed, we zitten met een vrije drukke kustzone. Maar de lokale politiezones hebben de middelen en capaciteit om hun eigen problemen zelf aan te pakken. Indien ze een probleem hebben pakken ze dit vrij snel aan.

We hebben twee jaar geleden problemen gehad met Franse overlastjongeren op de kusttram en werden effectief zware controles gedaan. Maar omdat die zone in het seizoen de capaciteit niet heeft om daar alleen op in te spelen hebben wij voor versterking gezorgd. Door grondige controles was het probleem in twee dagen verdwenen.

Iedereen pakt zijn problemen binnen zijn zone zelf heel goed aan.

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen bepaalde fenomenen ? Hoe en door wie moet dit concreet worden gerealiseerd?

Samenwerking tussen politiezones om problemen aan te pakken enkel en wanneer het zich acuut opdringt. Het kan georganiseerd worden om meer kwaliteit te brengen en om met beperkte middelen iets meer te doen. Maar problemen worden aangepakt en een acuut probleem kan men perfect elk apart aanpakken.

Als een zone 's nachts in de problemen zit dan springt de andere zone automatisch bij, dat is dagelijkse routine.

En naar recherche toe, is dat wenselijk voor FGP ?

Er zijn wel contacten tussen recherches en wij hebben ook een verbindingsofficier die regelmatig bij de diverse recherches langs gaat om de verstandhouding op peil te houden.

4) Waarover dient U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen bepaalde fenomenen ?

Ik denk meer soepelheid in visie omtrent de werkingsprocessen waarbij we nu nog te veel vasthouden aan wat we kennen en waarmee we bezig waren o.m. een betere informatiehuishouding. Nu hebben we die bepaalde software om de ANG te bevragen maar er zou op de vlak ook meer ruimte moeten zijn om te kiezen wat het beste is maar als Brussel daar niet in volgt dan zitten we vast. Wij zijn zo sterk of zo zwak als Brussel is.

5) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van criminaliteitsfenomenen? Kan u een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Over schaalvergroting heb ik twee visies die eigenlijk wat tegengesteld zijn aan elkaar. Ten eerste zal een structurele schaalvergroting waarbij we zones fuseren er niet voor zorgen dat we ons doel bereiken, dus het doel om beter te werken. We zitten in de meeste zones met drie tot vier gemeentes. Als men dan zones begint fuseren dan zal men met zeven tot acht burgemeesters te maken krijgen. Als men dat nog te klein vindt kan er een nog een zone worden bijgekleefd, dus een zone met tien tot elf burgemeesters.

Volgens mij is het niet werkbaar dat een korpschef zijn korps moet aansturen en moet rekening houden met het beleid en interventies van tien burgemeesters. Een gewone schaalvergroting door zones bij elkaar te voegen of zones te splitsen waarbij een zone van zes tot zeven gemeenten wordt gecreëerd, is misschien haalbaar maar dan moeten we naar het vroegere Nederlandse model evolueren.

Daar is de korpschef redelijk onafhankelijk van zijn burgemeester en krijgt hij een portefeuille aan middelen. De korpschef houdt een bespreking met zijn burgemeesters waarin hij een voorstelling maakt van de doelstellingen voor zijn komende mandaatfunctie. Wanneer de burgemeesters vertrouwen hebben in zijn plannen dan krijgt hij de portefeuille en daar doet hij de komende jaren mee wat hij in zijn beleid gepland heeft. En achteraf gaat hij terug naar het college van burgemeesters om aan te tonen wat hij al dan niet heeft kunnen realiseren met de portefeuilles dus accountability.

Daar moet een korpschef niet bij elke stap die hij zet de burgemeesters op de hoogte brengen van de andere insteek die hij wil geven aan zijn korps. Een gewone schaalvergroting met de huidige werking van de politie en zijn politiecolleges is volgens mij niet haalbaar.

We mogen wel niet dezelfde fout maken als in Nederland. Daar zijn het grote regio's maar waarbij de autonomie te groot was waardoor men niet één soort politie had maar dertien verschillende soorten politieregio's hadden, met elk verschillende informaticatools, voertuigen en bewapening.

Dus voor bepaalde zaken zou de korpschef binnen een welaftgebakend kader beter moeten ondersteund worden door de federale politie. Als een korpschef computers nodig heeft, hoeft hij dan geen marktstudie te maken want dat is weer capaciteitsverlies. De federale politie zorgt ervoor en dat is de ondersteunende rol die de DGS beter zou kunnen spelen. Wat meer uniformiteit betekent in de middelen, informatie en informatica. Waarbij een lokale korpschef nog altijd zijn autonomie behoudt binnen zijn korps.

Het eerste model kijkt naar de organisatiestructuur om de schaalvergroting te bepalen. Maar Eigenlijk moeten we kijken naar de functionaliteiten en die moeten de schaalvergroting bepalen. De lokale politie moet nu zeven basisfunctionaliteiten uitvoeren. We moeten ons eigenlijk de vraag stellen of ze nog alle zeven de basisfunctionaliteiten echt autonoom moeten verwezenlijken ?

Het antwoord daarop is volgens mij nee. Bepaalde functionaliteiten zijn echt lokaal gebonden en moeten lokaal behouden worden, zoals onthaal, slachtofferbejegening, verkeer, etc. Er zijn een aantal functionaliteiten die niet zo lokaal gebonden zijn, zoals interventie en recherche en die kunnen op een andere schaal verwezenlijkt worden. En daardoor zal men aan slagkracht en efficiëntie winnen.

Dan bedoel ik dat ze eigenlijk zouden kunnen mee-evolueren naar de brandweerzones, waar er vier zijn in West-Vlaanderen. Het CIC die nu provinciaal wordt aangestuurd, zou eigenlijk in vier delen moeten worden gehakt. De vraag kan gesteld worden of het economisch

verantwoord is dat een kleine politiezone permanent minstens één interventieploeg dient in te zetten, waarbij er soms maar één interventie is per nacht

Dus op het niveau van de brandweerzones zou men kunnen berekenen hoeveel interventies er zijn waarmee kan worden berekend hoeveel interventieploegen men nodig heeft in de brandweerzone waardoor de kleine zones niet meer verplicht zullen zijn van permanent een ploeg op het terrein te hebben. Daar zou men aan capaciteit en soepelheid winnen omdat vanuit de dispatching van de brandweerzone heel gemakkelijk ploegen zone-overschrijdend kunnen worden aangestuurd.

Nog een voordeel is dat men aan de brandweerzone ook een centrum aangehouden personen zou kunnen worden gekleefd. Als er nu iemand in de zone in de cel terecht komt moet een ploeg binnen blijven voor bewaking, wanneer dan nog een incident gebeurt op het terrein zit men met de handen in het haar. Terwijl bij het centrum aangehouden personen er maar voor de gehele brandweerzone een ploeg moeten worden uitgetrokken om bewaking te doen en de gehele procedure te doorlopen. Zo wint men ook kwaliteit.

Men kan permanent een ploeg inzetten voor aangehouden personen maar zolang niemand is aangehouden zijn die perfect inzetbaar op het terrein. Maar dat vormen specialisten aanhoudingen en die kennen de procedure heel goed.

Naast het cellencomplex kan een Salduz-complex worden gemaakt met ook een team die de procedure heel goed kent.

Daarnaast is er ook de recherche die niet zo lokaal gebonden is als iedereen zegt. Dus moeten we drastische maatregelen zodat alle recherche onder een voet samen moet komen met een gerechtelijk directeur per veiligheidszone. Hij heeft specialisten bij hem. De lokale recherches moeten daarvoor niet weggetrokken worden uit de lokale politiezones maar we kunnen ze wel koepelen onder de hoed van regionale recherche.

De capaciteit blijft dan ook bij de lokale politiezone zitten omdat zij contacten moeten onderhouden met de wijkwerking, verkeer en interventie. Zodat wanneer nodig de gerechtelijk directeur twee tot drie mensen kan wegtrekken voor een groter onderzoek. Wat leidt tot meer specialisatie, transparantie en efficiëntie.

De capaciteit kan worden herverdeeld en zal beter inzetbaar worden en er zullen ook betere afspraken gemaakt worden met het parket. Er is dan maar aanspreekpunt voor de recherche en dat is de DirJud.

Verandert U dan voor een stuk niet het huidig politiemodel ?

Beide zullen het huidig politiemodel grondig veranderen, het ene is gebaseerd op organisatiestructuren en het andere model op functionaliteiten. Mijn voorkeur gaat uit naar het tweede model omdat lokale functionaliteiten echt lokaal moeten blijven en aangestuurd worden door een korpschef en burgemeester. Maar alles wat men er superzonaal kan uithalen moet naar de veiligheidszone evolueren.

En de integratie tussen lokale en federale politie is dan veel duidelijker en soepeler.

De interventielast voor kleine politiezones weegt heel zwaar door op hun lokale zone dus waarom zou dat dan niet supralokaal kunnen worden georganiseerd ? In plaats van 21 shiften moet men nog vb. twaalf shiften leveren in een week wat voor hen een pak minder last is wetende als het dringend nodig is dat er een supralokale interventiedienst ter plaatse snelt. Dat zou een opluchting zijn voor kleine zones. En dat levert kleine zones meer capaciteit op om bezig te zijn met andere lokale aspecten zoals slachtofferbejegening, verkeer, etc. dan gewoon te zitten wachten tot er iets gebeurt.

6) U zal ook wel snappen dat de lokale politiediensten binnen hun zonale grenzen ten dele machteloos staan om het geweld een halt toe te roepen.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen ? Is een schaalvergroting van de politiezones hierbij de oplossing ? Of als een onderdeel ervan ?

Neen, ik zie daarin geen heil om een punctueel en structureel probleem te gebruiken om een schaalvergroting binnen de provincie uit te voeren. Het moet meer doordacht zijn dan zo'n incidenten. Dit fenomeen zal niet blijven duren.

Vanuit uw visie op schaalvergroting denk ik dat U niet echt uitgaat van een betere aanpak en bestrijding van bepaalde criminaliteitsfenomenen maar eerder op effectiviteit, efficiëntie en kwaliteit ?

Ja we gaan meer effectiviteit en kwaliteit veroorzaken, maar via efficiëntie kunnen we capaciteit winnen die dan herinzetbaar zal zijn om in te spelen op de lokale inbedding van politie.

Dus operationele en functionele betere kwaliteit ?

Ja door op een ander model te gaan werken.

Wat denkt u dan over de logistieke tak en de personeelsdienst van een lokale politiezone, dat kan toch ook groter georganiseerd worden ?

Dat kan wel inderdaad, we kunnen daar vanuit de federale politie ook op inspelen. We zouden ons aanbod beter moeten bekijken maar daar is DGS ook mee bezig.

7) Is het niet beter om eerst een operationele en functionele schaalvergroting uit te werken voor de politiezones in West-Vlaanderen en dan de andere vormen van schaalvergroting om tot een geheel van fusering te komen? (zie bijlage onderaan de vragen) Zullen volgens U andere vormen van schaalvergroting automatisch volgen ?

Zie bijkomende vraag hierboven.

8) Hoe ziet U uw rol als DirCo in het verhaal van schaalvergroting van de lokale politiezones?

De rol zou kunnen bestaan op niveau van de brandweerzones voor de organisatie van de interventies, er moet ergens een dienstplanner zijn en die ondersteuning biedt naar opsluitingscapaciteit, Salduz, de behuizing en apparatuur van 112-centrale en de aansturing met DGA zodat de federale wegpolitie ook beter wordt ingezet in de ondersteuning van de veiligheidszone. De scheepvaart, spoorweg en wegpolitie kunnen beter worden aangestuurd.

En dan de andere ondersteuning zoals personeels- en logistieke zaken maar dan moet DGS zich niet op provincieniveau organiseren maar op niveau van de veiligheidszones. Dan zouden we op dat niveau een desk moeten kunnen hebben waar lokale politiezones hun vragen op kunnen afvuren. Zodat er een vlotte communicatie en ondersteuning ontstaat. Dat zal de taak van een DirCo allemaal inhouden.

Het beheer van de lokale logistieke problemen zou al veel minder capaciteit vragen dan in de kleine politiezones en kleine eenheden waar teveel mensen moeten ingezet worden voor personeel en logistiek. Dus een veel diepere integratie van de huidige politiestructuur.

Verandert de rol ook van DirJud ?

In de huidige structuur heeft een DirJud niets te zeggen aan een lokale recherche. Maar met het functionaliteitenmodel zou het wel mogelijk zijn en zou de DirJud voor een betere aansturing kunnen zorgen. Wat natuurlijk ook de informatiedoorstroming weer zal verbeteren.

9) Welk effect moet volgens u de door de actuele Commissaris-Generaal aangekondigde schaalvergroting binnen de federale politie hebben binnen het kader van de bestrijding van fenomenen in West-Vlaanderen.

Is de voorziene schaalvergroting voor justitie (provinciaal) voor u een verbetering in de richting van de strijd tegen veelvoorkomende fenomenen in West-Vlaanderen ?

Neen, gewoon betere kwaliteit en inzet van mensen en middelen en heel misschien nog meer specialisatie maar op langere termijn. Hier in dit arrondissement is de FGP een zodanige kleine eenheid dat echte doorgedreven specialisatie niet kan.

Hoe ziet u de coördinatie vanuit een hoger echelon?

Op provinciaal niveau zullen we weinig kunnen doen.

Voor de FGP zal de optimalisatie van de federale politie naar provincieniveau beter zijn dan voor het bestuurlijk domein binnen de federale politie ?

Dezelfde filosofie voor het functionaliteitenmodel kan hier ook gehanteerd worden. Bepaalde functionaliteiten kunnen perfect georganiseerd worden op supra-provinciaal niveau, supra-arrondissementniveau of supra-veiligheidszoneniveau. De interventies op de autostrade kunnen op gewestelijk niveau worden georganiseerd. Maar bijvoorbeeld het veiligheidsbeleid op een zeehaven of luchthaven, waarom moet men dat vanuit Brussel aansturen ? De interactie met de lokale politie is veel intensiever dan met Brussel. Daarin heeft een DirCo een rol in te spelen.

Bepaalde acties laat men perfect op arrondissementeel niveau organiseren met inbreng van lokale politie, DirCo etc. Maar als we iedere keer naar Brussel moeten kijken voor een interactie op de autostrade of in de luchthaven dan denk ik dat we een kans gemist hebben.

Maar bepaalde zaken kunnen perfect op een hoger niveau georganiseerd worden Bv. interventies en controles op de treinen waarom niet op een groter niveau dan arrondissement ? Maar acties in de buurt of in het station moeten worden aangestuurd door de arrondissementele directeur.

Laat lokaal wat lokaal kan en trek op een hoger echelon wat daar ook kan georganiseerd worden.

Vind U dat deze schaalvergroting (provinciaal) zou moeten worden doorgevoerd worden op lokaal vlak?

Dat is een totaal ander model dan. Dat is extreem. Alles zou moeten worden aangestuurd worden door een provinciale directeur en dat gaat te ver omdat de nabijheid ook bewaard moet worden.

Interview 18

Er is wat koud watervrees omtrent schaalvergroting omdat de meeste korpschefs hun positie kunnen kwijt geraken.

De visie 2020 spreekt over drie rollen van politie : ten eerste de politie als wetshandhaver die de wet moet laten eerbiedigen. Ten tweede de politie als dienstverlener (GGPZ) iets wat vroeger niet bestond. En ten derde wordt de laatste tijd binnen politie gestreefd naar een professionele organisatie bijna zoals een bedrijf, die bedrijfseconomisch moet werken. Er zijn tekorten en daar moet een oplossing voor gezocht worden. De bedoeling is nu om een evenwicht te vinden tussen de drie rollen van politie.

Dit is de balans waarbinnen schaalvergroting moet inpassen maar in sommige zaken van politie kan niet worden geschoven omdat het een vaste waarde binnen politie vormt. Hoe ver kan men gaan met die optimalisatie en schaalvergroting?

Schaalvergroting is een optimalisatie van zaken. Vooral in dienstverlening naar burger toe moet men hier een goed evenwicht vinden. De burgers betalen dus moet daar iets tegenover staan 'return and investment'. Mensen zijn ook mondiger geworden en betalen belasting en willen een goede dienstverlening van politie in al zijn hoedanigheden.

Ik kan zeer goed verstaan dat men het operationele en dienstverlenende als essentieel punt naar voor schuift maar als er geen rekening wordt gehouden met het bedrijfseconomische uitgangspunt zal men er ook niet geraken.

Beeld van de zone:

In feite zijn we wel te klein. We stellen vast vanaf we onder een bepaald niveau geraken dat we vast zitten. Als eengemeentezone hebben we in totaal ■ personeelsleden waarvan ■ operationelen en ■ CaLog.

De grensoverschrijdende criminaliteit zoals u het voorstelt hebben wij hier niet voor maar we zitten wel met een uitstroom van internationale personen vanuit A en B, wat als een soort grensoverschrijdende criminaliteit kan worden gezien. In de zomer hebben we heel veel delicten die gepleegd worden door personen uit D, F, E, ... Waarschijnlijk vormen dit rondtrekkende dadergroepen. Het gaat dan het meestal over diefstallen, inbraken en overlast.

Topics:

1) De aanpak van fenomenen in de zone:

We werken via het ZVP waar prioriteiten worden gesteld waaruit regelmatig acties worden opgezet zodat we de feiten in aantal kunnen verminderen.

We hebben wel wat dadergroepen maar dat overheerst niet. Daarnaast hebben we ook drugsdelicten die steeds maar terug komen en daar proberen we op in te spelen. In de eerste plaats repressief maar ook preventieve acties zijn nuttig.

Ook met de preventiedienst van de gemeente C wordt goed samengewerkt om preventieve acties aan te sturen om door te dringen tot de mensen.

2) Overeenkomsten met de federale politie van dit arrondissement / werkt de relatie in dit arrondissement optimaal ?

Op gerechtelijke vlak is er wel een optimale samenwerking wanneer het dossier te groot wordt of we hebben hen nodig voor sporenonderzoek. We proberen natuurlijk alles zoveel mogelijk zelf te doen.

Omtrent rondtrekkende dadergroepen zijn specifieke overeenkomsten opgesteld en wanneer een fenomeen zich zone overschrijdend voor doet, wordt er samen met de lokale zones en federale politie rond de tafel gezeten voor een gemeenschappelijke bestrijding. Zeer projectmatig.

In dit arrondissement wordt ook steeds meer taken van federale politie afgeschoven op de lokale politiezones, zoals in elk arrondissement, vermoed ik. Zoals bijvoorbeeld de vaststelling van ongevallen op de autostrades die nu ook in West-Vlaanderen op de lokale politiezones zouden terecht komen.

3) Operationele/functionele samenwerking tussen zones voordat men een fusie verwezenlijkt met wederzijdse erkenning en verkenning op elkaar terrein ?

Ik denk het wel. Als er een doorgedreven fusie of samenwerking wordt verwezenlijkt, zullen er altijd weerstanden optreden want onbekend is onbemind. Het is absurd wanneer uit het niets de boel wordt samen gesmeten zonder vooraf zaken efficiënt te organiseren. Het is beter om te kijken waar de synergieën en winsten liggen in een samenwerking en daar samen verder op bouwen om een fusie te realiseren.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

PRO SCHAALVERGROTING

Het is belangrijk dat we blijven stil staan bij de zaken die we kunnen optimaliseren mits de burger er wel bij vaart. De dienstverlening moet worden bewaakt, men mag zeker en vast niet besparen op wijkwerking die dicht bij de burger kan worden aangeboden. En we moeten gemeenschapsgericht en informatiegestuurd blijven.

Deze politiekezone is nu net iets te klein omdat nog allemaal volwaardig te kunnen doen. Bijv. voor milieu hebben we een personeelslid. Indien deze persoon met verlof is dan ligt dat veertien dagen plat. En in capaciteit kunnen we er geen twee personen voor opleiden. Bijv. acties voor de controle op zwaar vervoer kunnen wij niet realiseren maar met een schaalvergroting kan dit wel op een professionele manier georganiseerd worden.

a) Hoe ziet U dan een schaalvergroting, sluit uw zone zich aan bij een andere zone of vind U dat er een herverdeling van de schaalgrootte moet komen in West-Vlaanderen ?

Het is niet evident (vooral financieel) om als kleine broer bij een grote broer terecht te komen. Maar ook in de politieraad zal men in een minderheid zijn waardoor men zeggenschap verliest. We zullen overklast worden.

Indien men de zones behoudt zoals ze nu zijn dan moeten we een samenvloeiing maken van twee of drie kleinere zones zodat het juiste evenwicht wordt hersteld.

In andere zin ben ik persoonlijk meer voor een hertekening van de politiezones. Men moet meegaan met de demografische, volgens socio-economische factoren georganiseerde evolutie waardoor meer zones rond centrumsteden gelegen zullen zijn. Dat is niet evident en een volledige ommezwaai met de huidige positie.

De hoofdfacet is veiligheid maar dat hangt vast met economie, onderwijs en het sociaal leven van de bevolking.

Positief: we zullen terug op de juiste maat dienstverlening kunnen aanbieden vanuit het oogpunt van efficiëntie.

Negatief: De interne ongerustheid bij de mensen zal weer aanwakkeren. Hervormingen creëren veel opportuniteit maar ook veel weerstand. Ook het financiële, wie zal het betalen ? Op korte termijn zal men toch een kost bij hebben maar op middellange termijn zal het niet duurder worden.

b) Er zijn een aantal visies om te evolueren zoals de brandweezones en zelfs om veiligheidszones te creëren ?

Als politiezone hebben we daar toch geen directe link mee en hebben we meer een link met socio-economische factoren. Maar de aantallen naar waar brandweer is geëvolueerd vind ik niet slecht om als voorbeeld te nemen.

c) Hoe ziet de Vaste Commissie voor de Lokale Politie de schaalvergroting ?

Een goede balans zoeken tussen de drie evenwichtspunten met het behouden of verbeteren van de dienstverlening. Daarnaast hebben ze eerder een afwachtende houding en wacht men op de beslissing van de politiek. En men wacht ook een beetje op de schaalvergroting van de gerechtelijke arrondissementen en wat de politiek dan in het vooruitzicht zal stellen eenmaal dat door gevoerd is.

De meeste staan positief tegenover een schaalvergroting maar om zelf initiatieven in te nemen is men geen voorstander en wacht men liever op de politiek. De minister van Binnenlandse Zaken heeft gezegd dat ze de schaalvergroting zeker wil faciliteren. We zijn nu ook samen gekomen met een werkgroep om te kijken hoe een schaalvergroting zou kunnen verlopen en welke impact dat heeft.

Ten eerste hebben we gekeken naar de huidige werking en wat associatie (want dat is de stap voor schaalvergroting) heeft aan voor- en nadelen. Waarbij dan de voor- en nadelen verder worden door getrokken tot een fusie van lokale politiezones.

Dat is dan ook gebeurd. En zo hebben we de voor- en nadelen van een schaalvergroting kunnen voorleggen aan de minister. Onze taak is nu om te kijken wat de dringende zaken zijn om een aantal barrières weg te nemen. Bv. de inschrijvingskost voor auto's bij een fusie.

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Ik denk wel dat het een motief zal zijn. Natuurlijk is dat fenomeen zeer regiogebonden. Maar met schaalvergroting kan men een grotere slagkracht creëren zodat men een aantal zaken kan samen steken en daar wat capaciteit kan uit halen die men dan herinvesteert in extra opgezette ploegen die enkel rond die grensoverschrijdende criminaliteit werken.

Of bijvoorbeeld met zone X kan men alles samen doen in cameramonitoring, ten eerste zitten we met een grotere zone waardoor operationeel men de ploegen over het terrein beter en gecoördineerder zal kunnen aansturen.

Men is daar nu ook mee bezig. Diverse aanpalende zones hebben camera's staan maar dat communiceert niet met elkaar. Als men dat kan koppelen wordt er onmiddellijk een groter gebied gecreëerd. Nu wordt er vastgesteld dat voertuig A opgemerkt wordt in zone X en daar wordt niks meegedaan. Maar als er samengewerkt wordt zal er onmiddellijk een operationele respons ontstaan omdat het ook gaat om de belangen van de andere zone.

Uiteraard kan het ook een onderdeel zijn waarbij ook andere zaken en fenomenen beter zullen worden beheerd in de organisatie. Er is en blijft natuurlijk ook altijd de bedrijfseconomische tak en de tak van de excellente politiezorg waaraan moet worden voldaan worden.

De meerwaarde zoeken in gemeenschapsgerichte politiezorg zal waarschijnlijk niet kunnen tenzij men bepaalde wijken kan samenvoegen als het operationeel interessant blijkt. De aanrijtijden kunnen misschien vanuit een bepaald punt versneld worden door bij het samenvoegen van de politiezones vanuit een ander meer centraal punt te vertrekken.

Informatiegestuurd kan het zeker een meerwaarde vormen aangezien er een platform over een groter grondgebied zal worden gebruikt. Nu heeft iedere zone een andere tool en dat is een minpunt die bij de politiehervorming is mislopen.

Net zoals de wijkwerking die in iedere zone anders wordt ingevuld. In zone A is het ingevuld als een recherche en in zone X zijn het meer sociaal werkers. Er zouden toch in de wet en omzendbrieven een aantal minimumcriteria moeten worden opgesomd.

6) Grotere slagkracht en meer mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak van de bepaalde fenomenen ? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Het uitgangspunt moet zijn dat we op zijn minst dezelfde kwaliteit moeten bieden maar wel op een efficiëntere manier.

Als men wil besparen, hoever zal men gaan ? Wat is aanvaardbaar om bepaalde taken niet meer uit te voeren. Als de burger niet meer tevreden zal zijn dan is de voor een lokale politiezone niet aanvaardbaar. Dan moet men misschien toch denken aan een optimalisatie en met meerdere zones in de boot stappen.

Zones die niet meer in hun kerntaken kunnen voldoen en die onder een bepaald niveau moeten presteren moeten zeker over schaalvergroting nadenken omdat men terug naar een hoger niveau moet voor het aanbieden van dienstverlening aan hun bevolking.

a) Denkt U dat in deze politiezone fenomenen beter zou kunnen aanpakken door een fusie met een andere lokale politiezone ?

Bij de aanpak van een enkel fenomeen zitten wij al op ons tandvlees. We zitten onmiddellijk met overuren en als we echt verder willen gaan dan zitten we onmiddellijk met ziektes.

Toen we deficitair waren moesten we zelfs ploegen schrappen en hadden we 's nachts een ploeg en moesten we bijstand en back-up vragen bij andere zones. Nu zijn we bijna volledig terug op getalsterkte en krijgen we terug wat ademruimte.

Volgens mij is de drempel voor een goed functionerend korps zo'n 120 à 150 operationelen. Erboven zal meer vanuit bedrijfseconomisch standpunt moeten worden bekeken.

Om terug te komen op uw vraag of een schaalvergroting een meerwaarde kan bieden: men heeft er ooit van gesproken om van de kustzones een politiezone te maken maar dan is het probleem niet echt opgelost omdat iedereen nog steeds met hetzelfde probleem zit in de piekmomenten. De kustzones kunnen elkaar niet uit de nood helpen omdat iedere kustgemeente of stad met een tekort aan personeel en een teveel aan overlast zit in de zomermaanden.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Misschien politiek gezien de maatschappelijke evoluties.

a) Moeten de politiezones volgens U financieel gelijklopend zijn voor een schaalvergroting ?

Die minimumdrempels voor de kwaliteit van de dienstverlening kunnen juridisch gezien een belangrijke speelbal zijn naar federaal, misschien in de toekomst Vlaams niveau, om een bepaald minimum bedrag te eisen per persoon om die drempels te halen?!

De ene zone zal inderdaad meer bereid zijn om te investeren in veiligheid dan een andere zone. Maar als er een minimumniveau gebonden is aan de dienstverlening zal dit voor de politiezones meer gelijkwaardig zijn. Natuurlijk kunnen niet alle politiezones gelijklopend zijn.

b) Ziet U gelijken hier in de regio om een fusie te wagen ?

Het financiële aspect speelt hier minder een probleem, het is voor namelijk politiek. A is driemaal groter dan C dus dat betekent dat C maar een vierde inbreng zou krijgen in de politiezone. Ik weet het niet, het is echt moeilijk omdat politiek in te schatten.

Het zeggenschap van politici vormt een meer doorslaggevende factor dan het financiële plaatje.

Naar aanleiding van een gesprek in de Vaste Commissie is ook naar voor gekomen dat zones op gelijke schaal met elkaar moeten praten en niet een grote en een kleine politiezone want men zal waarschijnlijk nooit tot een consensus kunnen komen.

Ik denk dat wij beter naar B kunnen gaan dan naar A.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

In feite zou het kwaliteitsgerichte moeten voorop staan. Maar gelet op de huidige situatie denk ik dat bedrijfseconomisch een belangrijke factor zal spelen in het verhaal. En zelfs de doorwegende factor zal zijn.

Als we kijken naar het kerntakendebat zijn bepaalde zaken geoptimaliseerd om bepaalde taken te minimaliseren. Dat is dus al een optimalisatie en als we dan nog eens kwaliteitsgericht voorop zouden stellen... Nu zal de bedrijfseconomische factor wel de hoofdrol spelen. Operationeel zal er hier en daar dan wel wat winst gecreëerd worden.

En geografisch is men nog een beetje afhankelijk van andere zaken zoals de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en justitie, de staatsvorming want veiligheid blijft nog altijd een nationale bevoegdheid.

a) Maar gemeenten vormen wel een Gewestbevoegdheid, terwijl zij ook rond veiligheid werken ?!

De beheers- en beleidscyclus van de gemeenten en het ZVP van lokale politie zullen nu in 2014 voor het eerst gekoppeld worden en dan is het belangrijk te kijken welke prijs daar tegenover staat. Dus hier gaat het weer om kwaliteitsgericht als om bedrijfseconomisch.

Maar de laatste tijd komt het bedrijfseconomische terug op de voorgrond.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Ik zou kijken waar eventueel de grote winstposten liggen. Waar men het meest kan winnen en zaken die gemakkelijk samen te realiseren zijn, de 'quick wins'. En dan is er ook nog de reparatieprijs, waar zitten de grootste problemen en waar kan schaalvergroting de grootste meerwaarde bieden. Dus op die twee inspelen, puur functioneel bekijken, gekoppeld aan het bedrijfseconomische.

Als men dan met die beweging een belangrijke winst maakt en zones apart hun basisfunctionaliteiten niet kunnen vervullen op die basis dan kan men perfect zeggen dat men blijft samenwerken of eventueel naar een associatie gaat voor die zaken. Waarom een associatie? Omdat het afdwingbaar is, het wordt contractueel vastgelegd. Zelfs met financiële vergoedingen weg en weer.

Een keer dat men naar een gemeenschappelijk beleid moet gaan voor meerdere onderdelen dan moet men naar een fusie gaan, dat zal het eenvoudigst zijn.

a) Is het volgens U nodig dat iedere zone apart eerst een analyse doorvoert van iedere dienst voor de performantie per persoon ? Om dan alles te kunnen samen leggen en objectief over te gaan tot dat gemeenschappelijk beleid en aansturing ?

Uiteraard wordt het afstemmen. Maar eens het de core business raakt en het teveel in elkaar gaat vloeien... We doen interventies samen, we doen samen acties, samen een personeelsdienst dan wordt een associatie te ingewikkeld en zal een fusie nodig zijn.

b) Denkt U dat er tussenechelons kunnen worden afgeschaft of zal er in tegenstelling meer bureaucratie gecreëerd worden door een schaalvergroting ?

Dat kan maar het kan ook niet. Ik denk nu dat in zones die te klein zijn eigenlijk te veel bureaucratie heerst en men bij een fusie echt niet nog meer bureaucratie zal creëren.

Natuurlijk is dat geval per geval te bekijken maar er moet toch worden bewaakt dat er zeker geen overhead wordt gecreëerd.

c) Denkt U ook dat de overhead bij officieren terug naar het middenkader moet herleid worden (met behoud van graad) ? Dus operationeel herinzetbaar ?

Ja dat kan inderdaad. Maar dat werkt uitdovend. Bij pensionering, bijvoorbeeld een commissaris wordt twee jaar in het middenkader gebruikt maar bij natuurlijke uitdoving van een officier zal deze officier dan de plaats invullen. Maar dat moet gefaseerd gebeuren want men werkt natuurlijk met mensen.

10) Zal men als grotere zone meer impact hebben in het algemeen en op de federale politie ?

Dat denk ik wel. Als men allemaal op een lagere schaal werkt met bepaalde fenomenen, stel dat men acht extra ploegen inzet in die vier zones, dan kunnen er overlappende zaken zijn die men via deze weg dan terug op een hoger niveau trekt. En op dat hoger niveau kan men ploegen veel meer verschuiven naar de prioritaire zaken. Men kan meer ad rem reageren met een redelijke impact.

Uw specialisaties kunnen ook meer worden uitgebouwd.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dat moet het uitgangspunt zijn! Het moet altijd bekeken worden met objectieve gegevens maar sowieso is men flexibeler. Het kan natuurlijk zijn dan bij een grotere zone, in een bepaalde regio er op een bepaald moment meer onveiligheidsgevoelens zijn dan in een andere regio doordat we nu flexibeler zullen zijn, kan er ook beter op ingespeeld worden.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Er zijn al benaderingen geweest vanuit PZ B. Formeel absoluut niet, maar informeel is men er al over aan het nadenken. Ik denk dat onze lokale overheid er nu niet direct moet op inspelen voor de financiële kant maar gewoon wachten tot de lokale overheid van PZ B met een degelijk en voordelig voorstel over de brug komt voor PZ C.

Het is een nieuw bestuur maar ik denk wel dat het wel bespreekbaar is.

- a) *Speelt het ook niet mee dat PZ B een meergemeentezone is en PZ A een eengemeentezone, waar ze de baas willen blijven over politie ?*

Dat speelt voor het lokale bestuur zeker en vast mee !

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

DirJud speelt in het verhaal van schaalvergroting niet zo'n grote rol.

Wat de rol van een DirCo in het verhaal van schaalvergroting zou zijn is ook weer de meer coördinerende rol en een méér ondersteunende rol! In het bijzonder ICT (het is niet eenvoudig om twee ISLP systemen samen te gooien), en voor de rest moeten de protocollen met de federale politie eens herbekeken worden om terug komen tot een protocol die geldt voor de gefuseerde zone.

Maar verder kan men niet gaan, geloof ik. Zeker niet met de optimalisatie en de besparingen want men heeft geen geld om eventjes een werkgroep ter beschikking te stellen voor een fusie.

Met de optimalisatie zal het voor de lokale korpschefs goed zijn dat men weer een deftige speler heeft aan de andere kant. Zodat we terug uit de afspraken die er zijn de garanties eruit kunnen uithalen.

- a) *Wat gebeurt het met het AIK bij een fusie van lokale politiezones ? LIK zal uitbreiden door een fusie van lokale politie; speelt AIK dan nog een grote rol ? Is het misschien niet beter dat het AIK dan specialisaties uitvoert ? Zoals bijvoorbeeld het controleren van sociale media, etc. ?*

Ja, de camera's bijvoorbeeld. Sociale media, misschien ook wel ordehandhaving, te volgen plaatsen, personen, groeperingen. Vroeger werd dat uit de rijkswacht door het district gedaan. Daar geloof ik inderdaad in.

Wat ze federaal kunnen doen is het verder uitbouwen van het NCCU, verder investeren in computer crime maar dan wel ook ondersteunend naar de lokale politiezones toe. Bijvoorbeeld ook meer mobiele labo's.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Ja, met alle verdiensten voor de rode lopers die veel hebben gerealiseerd. Maar ik denk dat we levenslang moeten leren en de juiste opleidingen moeten volgen. Mensen met een directiebrevet en de juiste vaardigheden moeten op de juiste plaatsen terecht komen. Dat moet voldoende garanties bieden naar de toekomst toe.

- a) *Moet in de toekomst ook niet meer ingespeeld worden op profiel ?*

Op profiel binnen de graad, inderdaad.

Bij de politiehervorming was dit min of meer ook de bedoeling, men is begonnen met functionele aansturing (functie primeert op graad). Maar op een bepaald moment is men zichzelf gaan verkrachten door aanstellingen te doen. Bepaalde functies werden door commissarissen en hoofdinspecteurs gedaan, gelet op de evenredige aanstelling van gezagsbeambten. Om tussen de drie toenmalige korpsen evenwicht te bewaren en daar was in het begin niets op aan te merken maar en cour de route is men dat toch beginnen te veranderen.

Wettelijk werd het dan veranderd, als men drie jaar goed in die functie functioneerde en een positieve evaluatie kreeg, kon men benoemd worden. Natuurlijk zijn er toen veel mensen naar de Raad van State gelopen hiervoor. En toen is men helemaal afgeweken van wat initieel de bedoeling was.

In oktober 2008 hebben ze gezegd dat commissarissen niet meer mee konden doen voor mandaatfuncties en heeft men het directiebrevet in het leven geroepen en dat is ondertussen al twee maal georganiseerd.

Inderdaad op profielen werken maar dat is niet evident want dan moet de wet weer worden aangepast. Dus we mogen dat wel wensen maar de kans is zeer klein dat dit er ooit komt. Men moet stoppen met alle soorten aanstellingen.

Zeker met de fusies gaat het om grotere entiteiten en moet je de competenties in huis hebben om dat aan te sturen.

Innovatie is ook zeker iets dat moet meegenomen worden in een schaalvergroting. Er moet ook iemand zijn die het begeleidt, niet een procesbegeleider maar een innoverende begeleider. Die kijkt hoe bepaalde processen op nieuwe en betere wijze kunnen worden uitgevoerd. Anders stelt men zich binnen vijf, tien jaar terug dezelfde vragen.

- b) *En uw politiebesteding ?*

Dat zijn democratisch verkozen mensen en zijn een weerspiegeling van de maatschappij. Ook burgemeesters zouden eigenlijk toch een doorgedreven opleiding moeten genieten als men ziet welk takenpakket een burgemeester krijgt. Maar ik denk dat de politieke partijen zich daar ook wel bewust van zijn. Maar tussen zeggen en doen is er toch een groot verschil.

Interview 19

Beeld van de zone:

Hier speelt grensoverschrijdende criminaliteit geen rol. We hebben natuurlijk wel eens te maken met Noord-Franse daderbendes maar dat gaat vooral om zigeunerbendes. Het zijn eigenlijk meer bendes vanuit Antwerpen, Brussel of Charleroi die naar deze zone afzakken. Het is niet vergelijkbaar met PZ A en B.

Er zijn drie gemeenten in deze politiekezone, [REDACTED] met in totaal een 61 000 inwoners over een vrij uitgestrekt gebied. Vanuit criminologisch oogpunt bekeken zijn we geografisch kwetsbaar omdat deze zone met enkele op- en afrittencomplexen zit. Die zorgen ervoor dat wij een hoog cijfer aan vermogenscriminaliteit hebben.

We hebben [REDACTED] operationelen en [REDACTED] CaLog. Het burgerpersoneel werkt vooral in de logistieke tak van de organisatie, het personeelsbeheer en op vlak van administratieve ondersteuning. In totaal bevat de politiekezone [REDACTED] personeelsleden.

Iedereen wil bij wijze van spreken altijd meer... De minimumnorm voor deze zone is 82 operationelen en 7 burgermedewerkers maar hiermee roeien wij het niet in deze zone. Dat was de situatie na de politiehervorming toen ik hier toegekomen ben. We hebben dat uitgebouwd van 82 naar 95 operationelen en van 7 burgerpersoneelsleden naar 25. Waarbij we toch volledig kunnen voorzien in alle basisfunctionaliteiten. Is dat dan voldoende? De vraag naar schaalvergroting is ook hier wel relevant.

We proberen toch op een aantal zaken efficiënt samen te werken. In de toekomst zouden we daar verder in moeten gaan in. Bij de politiehervorming zou de stap naar nog minder politiekezones waarschijnlijk wel een goeie stap geweest zijn maar het was toen geen haalbare stap. Voornamelijk de gevoeligheden bij lokale overheden en burgemeesters lagen heel hoog en zij vreesden dat hun impact op politie ging verdwijnen. Terwijl men nu toch beseft dat men nog relatief veel zeggenschap heeft over politie en dat in de meeste zones het zeggenschap niet weg is.

Op niveau van het gerechtelijk arrondissement C, waar er negen zones zijn, scoren wij acht à negen maanden van het jaar het slechts op vermogensdelicten. Provinciaal zitten we gemiddeld toch op plaats vier of vijf voor de provincie.

Als men ziet wat gepercipieerd wordt als grenscriminaliteit dan krijgen wij ook ons deel. Maar we krijgen minder aandacht van de media omdat we niet zoveel homejackings, home-invasions en carjackings hebben maar meer inbraken in de oude stijl.

In 2002 hadden we 360 woninginbraken en dat is gestaag gedaald tot 127 in 2008 maar vorig jaar zaten we terug op 260. Het zijn voornamelijk de daderbendes die er een grote rol in spelen, ook wel lokale daders maar in mindere mate.

Het zijn dan voornamelijk Noord-Franse zigeunerbendes maar ook rondtrekkende dadergroepen die vertrekken vanuit Antwerpen, Brussel, Charleroi.

Topics:

1) De aanpak van de inbraken/diefstallen in de zone:

We doen eigenlijk relatief veel acties. Het voor- en nadeel van een lokale politiekezone is dat wij de druk kennen van ons lokale bevolking die direct op hun achterste poten staan. Maar ook de druk van de lokale politiek die de druk krijgt van de lokale bevolking. Iets waar federale politie niet wakker hoeft van te liggen.

Dus wij werken heel gericht. Al vanaf het begin van mijn termijn als korpschef van deze politiekezone, nog voor er sprake was van het ZVP, werkten wij al met een actieplan. Waarin we heel gestructureerd kijken, zowel preventief, repressief, qua nazorg, informatievergaring, enz.. om uiteindelijk beter te werken.

We zijn de zone met de meeste actieve BIN's in België. Daarnaast doen we heel veel acties samen met de zone A want door samen te werken krijgen we ook extra federale ondersteuning. Dit gaat dan om een 25 man die samen de baan op gaan. Binnenkort plannen we een actie om de autostrade af te zetten tussen D en E. We hebben ook extra patrouilles iedere dag tot aan de zomer die we met extra federale steun kunnen organiseren.

We besteden heel veel tijd aan preventievoorraden. We laten mensen zoveel mogelijk hun zaken labelen, er zijn premies voor inbraakpreventie, de BIN's, stimuleren van handelaars, het werken met een App waar we in real-time meer dan 1000 mensen kunnen bereiken. We zitten ook op Twitter waar we ook al een 500 mensen kunnen bereiken. Binnen de minuut kan de politiekezone 2000 mensen op de hoogte brengen van een dringende zaak. We voeren een heel actieve communicatiepolitiek.

Ook de kwaliteit van de vaststellingen is zeer belangrijk aangezien de tijd van bekentenissen voorbij is. Onze recherche is hiervoor uitgebreid. We werken heel goed samen met de federale gerechtelijke politie. Normaal gezien zijn rondtrekkende dadergroepen een materie voor de federale politie, maar in dit arrondissement is dat een utopie waardoor we dan liever heel goed samenwerken met hen. Uiteindelijk werken we in een soort joint venture waar die mensen ons in heel belangrijke zaken kunnen helpen en bijstaan.

Veel personen van deze zone zitten dikwijls in Luik, Charleroi, Brussel, ... om onderzoek in het kader van die zaken aan te pakken.

We hebben drie ANPR camera's op de ingangswegen van deze zone.

Nazorg doen we met een slachtoffersteam en drie weken nadien gaat de wijkagent nog eens op bezoek. Alle meldingen van verdachte gedragingen stimuleren wij ook zeer duidelijk door onmiddellijk feedback te geven of door ten laatste vijf dagen erna hen te woord te staan en te bedanken voor de goede tip zodat de mensen zich niet ongerust te hoeven maken. Het is een kwestie van voortdurend de mensen alert te houden.

We zullen volgend jaar, eigenlijk dit jaar nog, een project starten op een niveau van de buurt waar we drie buurten selecteren waar we heel intensief met de gemeente, buurtbewoners en andere instanties samenwerken en in die buurten laten we de woningen screenen op veiligheid, labeling, zorgen dat alle mensen in contact staan met ons via die APP of Twitter, ook borden aanbrengen van hoogbeveiligde wijk waar onze patrouilles intens zullen in aanwezig zijn. Of eens te kijken wat het effect is van zo'n zaken.

2) U werkt intens samen met de federale politie, vind U dat die ondersteuning optimaal werkt ?

Men moet dat doen werken. Voor de politiehervorming hing de samenwerking enkel en alleen af van de mensen binnen politie en waren er geen structuren voorop gesteld. Nu zijn er structuren vooropgesteld en de realiteit is nog altijd dat men contacten moet leggen en water bij de wijn doen. Meewerken aan zaken waar een lokale politie mee kan scoren en federale politie moet meewerken aan zaken met de lokale politie waar zij mee kunnen scoren.

Zorgen dat die mensen elkaar kennen. Sinds wij onze actieplannen opstellen betrekken wij de federale politie in onze groep. Ook de parketmagistraat zit bij ons mee in het project zodat zij perfect kan aanduiden wat haalbaar is voor haar en wat niet. We proberen goede afspraken te maken van in het begin en dan lukt het wel. Als de mensen elkaar kennen dan lukt het samenwerken nog beter, die mensen komen bijna dagelijks bij elkaar over de vloer. Maar er moet energie ingestopt worden.

a) Dus eigenlijk moet lokale politie eerst een stap zetten ?

Als lokale politiezone moet men inderdaad een beetje zelf de stap zetten wat er voor zorgt dat de federale politie ook die stap zal zetten. Als men alles op zijn beloop laat en de structuren alles laat bepalen dan zal men er niet geraken.

b) Is dat ook niet omdat deze zone de capaciteit heeft om dit te doen ? Want vele kleine lokale politiezones vinden dat soms teveel op hun schouders terecht komt.

Maar dat is de manier van kijken naar... Bepaalde collega's willen niet in Charleroi, Luik, Antwerpen of Brussel onderzoek doen omdat het voor de federale collega's is bedoeld. Maar wij zien dit anders, we zien dat als een kans. Er moesten zestien huiszoekingen in een van die steden uitgevoerd worden, waarvan we met heel veel zekerheid wisten dat het geen een van die zaken was die bij ons voorkwam. Toch hebben we de collega's geholpen omdat dit vooreerst goodwill kweekt en de volgende keer als het voor mij wel van belang is, de federale collega's ook voor mij in de bres zullen springen. Volgens mij is dat een probleem van alle tijden.

Het standpunt wordt veel te veel vanuit de organisaties bekeken en niet vanuit bevolking waarbij dat niemand er baat bij heeft dat iedereen in zijn eigen burcht kruipt. Bij het omgekeerde zal bevolking wel baat hebben, namelijk bij samenwerking. De wil is er wel maar op het moment dat de incidenten zich voordoen en de ene niet meer wil dan kweek je verzuring en dat is nefast voor een goede samenwerking.

c) Hoe ziet U de rol van DirCo daarin ?

Wij hebben een heel goede relatie met de DirCo, ook met de DirJud, precies door de grote acties die wij organiseren. De DirCo wees ons op het feit wanneer we met andere zones samen acties organiseren hij veel meer volk kan leveren. Toen zijn we met PZ A begonnen samen werken en we hebben ondertussen goede samenwerking.

Bijvoorbeeld de actie op de autosnelweg die gepland staat, daarvoor krijgen wij achttien federale collega's die ons die dag niets kosten. Ook politiezone C zal meewerken en die gaan een van de afritten nemen in D, ik heb ook goede contacten in Oost-Vlaanderen waardoor F en E mee participeren in de actie omdat die dezelfde problemen hebben.

De DirCo verleent zijn steun door de Wegpolitie te laten deelnemen aan de actie. Terwijl we die actie doen op de autosnelweg hebben we ook nog eens medewerking van de Spoorwegpolitie, waar ik ook nog een ploeg bij zet omdat we weten op het moment dat wij de grote assen zullen afzetten, kunnen ze ook met de trein komen daarom daar ook een intensieve controle.

Aan de ene kant zetten die mensen zich in samen met ons om resultaten te bereiken maar aan de andere kant als het voetbal is of in de zomer een festival dan vraagt de DirCo of we mensen kunnen leveren, dan werk ik ook altijd mee. Het is zeker en vast geen eenrichtingssituatie. Als je zelf flexibel bent dan krijg je flexibiliteit terug.

3) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

Ik denk dat het een onvermijdelijk verhaal zal zijn. Ik ga in een van de komende maanden met nog een aantal collega korpschefs naar Zweden om het Zweedse politiemodel te bekijken. Waar ze nu ook nationaliseren, ook in Nederland heeft men dat gedaan. Nationaliseren is natuurlijk nog een stap te ver voor België maar ik denk dat schaalvergroting of op zijn minst toch een meer effectievere samenwerking een dringende volgende stap zal zijn voor het Belgisch politiemodel.

De grote hinderpaal in België zal de financiering zijn. Als je nu kijkt wat een politie kost aan een zone, de kostprijs ligt ongeveer op een 70 euro per inwoner in deze politiezone en daarvoor kunnen we toch een behoorlijke service aanbieden. Als je kijkt naar een fusie met C, daar ligt de kostprijs driemaal hoger, dus stel dat wij nu fuseren dan zal de kostprijs voor onze mensen veel hoger zijn en ik ben nog niet zeker dat hun service beter zal zijn. Dat is de wet van de grote getallen, er zal meer volk gaan naar de voetbal, naar de stedelijke problematieken, etc.

Met PZ A zou dat wel kunnen omdat zij min of meer gelijk zijn en PZ G ook. Ik heb een mandaat gekregen van het politiecollege, net zoals mijn collega van A, zodat we kunnen onderhandelen voor een intensievere samenwerking. Maar niet vanuit financieel perspectief want ik heb mijn boeltje rond tot 2019. Waarbij ik tot 2019 als zone op mijn eentje alle zaken kan runnen. En als ik dat met A wil doen dan moet dat operationele of kwaliteitswinst zijn. Dus ik zou toch graag op bepaalde domeinen tot een associatie komen met A, beginnen met de zaken die het snelst te verwezenlijken zijn en andere zaken zullen wel wat meer tijd nodig hebben.

De grote hinderpaal is en blijft structureel en financieel, zolang de lokale politie in België niet nationaal wordt betaald en inwoners laten bijdragen via de nationale belasting, zal dat een immens probleem blijven voor vele politiezones. Omdat er veel verschillen zijn in financiering tussen zones en lokale besturen die wel willen fuseren maar burgemeesters zich afvragen wanneer het twee keer meer kost wat hij daarvoor zal terug krijgen ? Dat is ook de reden waarom het in Nederland zoveel vlotter kan.

In Nederland waren de zones al veel groter maar ze hadden het voordeel dat ze nationaal gefinancierd werden dus als men daar aan de politiezones ging morrelen voelden de gemeentes dat niet. In Nederland kan men wel als gemeente extra financieren bijvoorbeeld maar toch blijf je dat in de hand hebben. Zolang de financiering niet anders wordt ingevuld heb je een groot probleem bij de fusies. Bij samenwerkingen heb je dat natuurlijk niet omdat je daar dan bepaalt hoe en wat je gaat doen en als je dan extra financiering nodig hebt kan dat gemakkelijker overkomen naar de lokale besturen.

Op het einde van de rit moeten burgemeesters aan hun bevolking het extra kostenplaatje kunnen verantwoorden.

Een politiefinanciering op het federale niveau heeft zijn voordelen – en nadelen. Bijvoorbeeld dat fusies van lokale politiezones zullen een stukje gemakkelijker lopen dan bij gemeentelijke financiering. Maar nationaal is er geen geld meer dus dan zou dat ook voor politie heel veel besparingen betekenen. En dan hebben wij ook geen vat meer op het verhaal indien de zone iets nodig heeft. Nu is dat bespreekbaar bij de burgemeesters.

4) Eerst operationele/functionele samenwerking met wederzijdse erkenning en verkenning ?

Ik ga niet zeggen dat het een noodzakelijke stap zal zijn maar het is zeker en vast een wenselijke stap die men kan zetten voor het aangaan van een fusie. Het moeilijkste met samengaan zijn de culturen want structuren kan men in elkaar flansen en zorgen dat het goed wordt uitgewerkt. Maar uiteindelijk hebben de mensen die erin zitten de tijd nodig om elkaar te leren kennen.

We hebben dat ook al ondervonden in de praktijk door de samenwerking met PZ A op het terrein, met de grote acties wat een stimulans vormt. In het begin is alles toch wat argwanend. Nu hebben ze elkaar stap voor stap kunnen leren kennen en komt de respons ook van: we kunnen toch nog op andere domeinen ook samenwerken?!

Want er wordt altijd gekeken hoe het voor zichzelf zal uitdraaien. Dat is ook wat een associatie ons kan bieden, we leren elkaar nog beter kennen waardoor we zicht krijgen op de toekomst voor het al dan niet aangaan van een fusie.

Bijvoorbeeld wij zijn sterk op het vlak van milieu en stedenbouw met een uitgebouwde cel die daar fulltime aan werkt en zij staan daar nog nergens in. Wij hebben ook een zeer goede verkeersdienst en zij zouden ook wel zo'n verkeersdienst willen maar door associatie kunnen we veel gemakkelijker en veel sneller die kwaliteit opbouwen en eruit halen. Elk vanuit zijn specialiteit een sterke ploeg opbouwen en elkaar ondersteunen in de zwakke punten zonder dat het financieel onmiddellijk meer kost.

Men mag niet associëren met het doel om te kunnen besparen maar wel vanuit het oogpunt om kwaliteitsvol en naar de bevolking toe een betere service te verlenen. Dat levert in de toekomst misschien financieel voordeel op maar omgekeerd mag men niet van start gaan. Dat is dikwijls het gevaar, want dat is nu meestal het feit dat men vanuit de financiële hefboom gaat kijken naar associatie of fusie.

Wat moet worden vermeden, zoals bij de politiehervorming, is dat de kosten heel sterk de kop opsteken en we moeten kunnen 'hervormen' met hetzelfde dat we nu hebben.

Wat is nu het ideale niveau? Provinciale niveau, of Vlaams niveau met een aantal regio's of politie volledig federaal? Er zullen veel aspecten moeten worden bekeken.

Ik ben eigenlijk voorstander van de associatie omdat het een hele goede stap is in overgang naar de volgende stap namelijk fusie, ook omdat het aspect van financiering nog niet echt veel duidelijkheid schept momenteel.

a) Schaalvergroting zal ook tot betere informatiedoorstroming moeten leiden ?

Normaal gezien zou dat moeten. Met alle respect voor de AIK's maar de informatiestroom die daar nu uitvoorkomt is nog altijd veel te weinig. Het inbrengen van de informatie in de nationale databanken ANG, loopt vrij behoorlijk en de politie-informatica dus hardware en software is behoorlijk. De informatie geraakt wel in de databanken maar de exploitatie is niet goed genoeg. Die zou door het niveau AIK moeten gebeuren.

Sommige AIK's werken goed en sommige laten te wensen over. Daarom dat schaalvergroting voor hen ook interessant kan zijn. Moeten die op een hoger of lager niveau werken ?

5) Georganiseerde diefstallen als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Ik denk wel in de zin van associatie. In B dat een arrondissementzone is die het verhaal krijgt van de gemeente H die klaagt over te weinig service in vergelijking met de andere gemeenten.

Kan dat een hefboom zijn ? Er zal een netwerk komen van alle ANPR-camera's, via InfoTarget, maar als men ziet dat dit moet worden georganiseerd op het niveau van de diverse lokale zones is dat niet goed. Dat zou nu eens een echt prachtvoorbeeld zijn om het uit de grensregio te lichten en op een hogere schaal te brengen. Moet dat dan gekoppeld worden aan een AIK ? Ja eigenlijk zou dat wel moeten en aan CIWES, waar de camerabeelden in real-time worden bekeken zodat men via hits de patrouilles kan sturen.

Ik denk dat het een heel mooi voorbeeld zou kunnen zijn van hoe men op een bepaald domein buiten het zonale kan trekken en het federale erin betrekken en denken over hoe kunnen we dat nu eens op een hogere schaal realiseren ? Wat is hetgeen we er willen uithalen en wat is de kwaliteit, welke structuur zou daar nu het beste voor passen ?

Als dat lukt, en ik ben ervan overtuigd dat het kan en moet lukken, en resultaat oplevert dan moet men toch op andere domeinen beter kunnen samenwerken.

Ik ben ervan overtuigd dat de grensoverschrijdende criminaliteit een goede hefboom hiervoor zou zijn. Dan moet wel het juiste instrument worden gebruikt. Wanneer het instrument verkeerd wordt gebruikt, is het gedoemd om te mislukken. Bijvoorbeeld de gemengde patrouilles, daar is heel veel heisa rond gemaakt maar als men de resultaten bekijkt is de realiteit van die gemengde patrouilles niet zo schitterend.

Het verhaal rond de ANPR-camera's is eigenlijk wel zeer interessant om een studie rond te maken. Zelfs iets breder, I heeft nu ook ANPR, wij gaan ook uitbreiden, ook G en J kunnen daar starten waardoor men heel de provincie kan dekken. Hiermee kan samenwerking, over de grenzen van de zones en de huidige gerechtelijke arrondissementen, bestudeerd worden.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak bepaalde (al dan niet georganiseerde) fenomenen? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Ja daar ben ik van overtuigd.

Maar niet in het verhaal om in het blinde weg te beginnen, maar starten vanuit een succesverhaal. Er moet altijd een project worden genomen - dat kan zeer machiavellistisch klinken - met een behoorlijke kans op slagen. En dat moet dan de hefboom realiseren om ook op andere domeinen zich te organiseren.

Men kan ook starten met een project waar de slaagkansen moeilijker zijn en het mislukt en dat sleept men jaren mee. Telkens men dan iets nieuws wil proberen zal men met dat geconfronteerd worden en zal het worden afgewezen.

Wanneer uit een succesverhaal wordt begonnen kan men veel gemakkelijker later nog andere domeinen in het verhaal meenemen. Er moet dus heel goed nagedacht worden over de bepaling van strategie en visie en de aanpak ervan. Zodanig dat de mensen overtuigd worden dat het wel kan lukken waardoor marge gecreëerd wordt voor de domeinen waar het moeilijker zal worden om de mensen positief ervan te overtuigen.

a) Zal het ook niet gemakkelijker worden als iedere zone voor zichzelf objectieve cijfers kan neerleggen over de performantie per dienst of per persoon ? En daarnaast ook rekening houdend met de omgevingsfactoren van de zone ?

Ja inderdaad al die zaken moeten in kaart gebracht worden waarbij er moet gekeken worden naar de verschillende domeinen en zien tot wat het kan leiden. Er zijn bijvoorbeeld bepaalde domeinen waar wij gemakkelijk met PZ C kunnen samenwerken maar dat is het voordeel om te starten op die manier dat men gaat kijken waar we meer rendement, efficiëntie en kwaliteit kunnen halen in plaats van dat we iets samen flansen en we zien wel hoe het loopt.

Daarna, maar dat is een kwestie van jaren omdat men de tijd moet krijgen om het financieel verhaal ook geleidelijk aan in orde brengen, kunnen we op termijn tot schaalvergroting komen. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot een nationale politie die lokaal georganiseerd wordt. Later zal dat misschien op Vlaams niveau in plaats van op federaal niveau gebeuren, of op provinciaal niveau.

Eerst werken en tonen dat het kan en dan geleidelijk aan de structuren aanpassen. Maar meestal wordt er eerst vanuit structuren gedacht wat volgens mij niet de juiste weg is die moet worden gevolgd.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Mijn voornaamste bekommernis is die kwaliteitsverbetering, ik denk toch dat dit essentieel blijft. Het zal ook wel een aantal neveneffecten brengen maar dat is altijd zo.

Gaat dat nu op het vlak van informatiesturing en –doorstroming, de inzet en sturing van de patrouilles, (de uitwisseling van) knowhow van bepaalde zaken. We hebben nu acht man recherche, waar er nu twee werken op schijnhuwelijken en sociale fraude, etc. Deze personen doen dat goed maar als dat op een hoger niveau kan worden gebracht, zal daar voordeel uit worden gehaald. Als men met A samen gaat, kunnen die mensen in een cel van vier werken wat een aantal voordelen oplevert, het rendement zal verhogen, de knowhow en specialisatie zal hoger liggen en zo ook wordt de kwaliteit verbeterd. Daar moet altijd van vertrokken worden, men gaat voor de klant gaan werken, de bevolking maar ook de lokale besturen en overheden.

Hoe kunnen we dus efficiënter en kwaliteitsvoller werken dat is het basisuitgangspunt. En ik denk dat het er ook uit zal voortkomen. En in een tweede fase kunnen we dan kijken of het kostenefficiënter kan, dat zal in een aantal gevallen ook wel zo zijn en dat is dan mooi meegenomen.

Eerst kwaliteit en dan structuren want bij een optimale werking zijn die nog des te beter in te vullen.

- a) Het staat inderdaad allemaal in verhouding met elkaar en die factoren kunnen niet worden uitgesloten (geografisch, bedrijfseconomisch, kwaliteitsgericht).*

Ja dat is inderdaad zo.

Ik heb eigenlijk een omgekeerde beweging gemaakt en dat was heel bewust. Ik heb eerst een aantal interne zaken geregeld met de drie gemeenten omdat wij ook een besparingsronde moeten doorvoeren. Eigenlijk is mijn stijgingpercentage drie procent per jaar tot en met 2019, we krijgen dus drie procent per jaar extra middelen van de gemeente en federaal zal dat de komende jaren niet veel meer zijn dan nu. Maar eigenlijk is mijn reële stijging voor de komende jaren hoger omdat er een hele sterke stijging is van pensioering tot 2019. Maar ik heb eerst gans het financiële plaatje rond gemaakt zodat we het als zone apart kunnen redden.

Dus alles wat ik in de toekomst zou willen doen met PZ A hoef ik niet te doen voor de centen. Als dat lukt en we zijn 2019 en we kunnen door de ervaring samen aantonen dat we op bepaalde domeinen bepaalde zaken goedkoper kunnen doen. Daar zal dan ook het rendement liggen.

Eerst dus samenwerken en kijken wat de voordelen zijn want men werkt toch nog altijd met mensen en niet met machines. Door natuurlijke afvloeiingen en door pensioering zal men inderdaad een aantal mogelijkheden creëren. En als men dat nu doet, twee personen schrappen dan staan de syndicaten op hun achterste poten en dan ben je zeer slecht vertrokken qua cultuur om de samenwerking te doen slagen.

Dus alles moet eerst op een natuurlijke manier groeien en ik ben er van overtuigd dat men in de tweede fase kostenefficiëntie zal halen. Men moet ervoor kunnen zorgen dat iedereen die iemand vertegenwoordigt het positief kan verkopen aan degene die hij vertegenwoordigt.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Zie vraag 7 !

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Inderdaad, zie argumentering vorige vragen.

10) Als grotere zone meer impact kan hebben op bijvoorbeeld de federale politie ?

Ja inderdaad, dat is nu al zo met de acties die we als lokale politiezones organiseren. Door het feit dat wij dat nu samen doen, zet A zeven mensen in en zet de federale politie ook zeven mensen in. Maar als ik op mijn eentje zeven mensen inzet dan krijg ik niets van de federale politie dus nu vergroot ik mijn slagkracht door dat we nu met 21 personen werken in plaats van zeven.

Doordat we dan ook nog eens op mekaars grondgebied werken halen we met deze grote groep zeker en vast efficiëntie. Die extra patrouilles die we nu inleggen samen met A waar de federale politie dan ook nog eens in bijspringt. We hebben hiervoor een mooie regeling gemaakt voor beide grondgebieden.

Dit is omdat de federale politie met een regeling zitten die zegt wanneer zones samenwerken, ze op een hoger niveau zitten om steun te verkrijgen dan als ze alleen opereren. Dat is wel niet slecht want als je wilt als federale overheid dat zones nog meer samenwerken dan moet men nog meer zo'n incentives in de structuur steken.

De federale politie heeft er alleen maar voordeel bij als de lokale politiezones in West-Vlaanderen samen werken rond de camera-beveiliging en dan zal de federale overheid ook bereid zijn om daar extra middelen tegenover te stellen. Zowel lokale als federale politie heeft er voordeel bij. Zo wordt samenwerking gestimuleerd.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

Dat is de bedoeling. Ik ben er zelf bijna zeker van. Op het moment dat de kwaliteit van de dienstverlening wordt afgebouwd dan is men fout bezig. Het uitgangspunt voor mij blijft nog altijd de efficiëntie en kwaliteitsverbetering, zelfs in de tweede fase kan dat dan misschien met minder kosten.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

Goed denk ik. Met het verhaal van de interne reorganisatie van mijn korps doen de gemeenten een stukje afstand van zaken, we werken heel decentraal. Op het vlak van verkeer, evenementenbeheer en dienstplanning zijn we eigenlijk al gecentraliseerd. Ze zien nu ook dat daar kwaliteitsvoordeel is uitgehaald.

Ik heb twee pistes, namelijk ten eerste de zaken financieel op orde krijgen en kwaliteitsvoller werken en de tweede piste is dat ze me een mandaat geven om met PZ A te onderhandelen. Want als we samenwerken moet dat in een formele samenwerking gebeuren waarin we ons duidelijk engageren voor de loop van een legislatuur en het moet op beleidsniveau genomen worden, dus op niveau van de politieraden.

Ook op juridisch niveau moet het vast liggen omdat het een structuur zou zijn die voor een bepaalde tijd zal vast liggen. Want dat de structuur niet zomaar kan worden veranderd indien er een nieuwe korpschef zou komen.

Ik ben ervan overtuigd dat binnen nu en een tweetal jaar een formele samenwerking zal geschieden met PZ A. Het is de bedoeling dat we toch een van de eersten zijn in West-Vlaanderen. En we gaan dit proberen op een manier waarbij we kunnen aantonen dat we snel tot resultaten kunnen komen, we moeten een domein halen waar we snel resultaten kunnen boeken en hier in PZ A is dat milieu. Dus maken we een formele samenwerking op het niveau van milieu om te beginnen. En als het jaar daarop nog nieuwe domeinen bijkomen zou dit een start betekenen die we langzaam aan kunnen verder zetten. 100 % fuseren haal je toch nooit, begin met iets kleins en vul het aan. Want als men van het begin op zijn bek gaat dan mag men het vergeten voor de toekomst.

Als mijn eigen reorganisatie rond is dan zal dat mijn volgende uitdaging zijn.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Met de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen zal men natuurlijk anders moeten werken. Een gerechtelijk arrondissement op provinciaal niveau betekent iets helemaal anders voor de arrondissementen K (drie lokale politiezones in een arrondissement) en B (een lokale politiezone). De DirCo zal nu met negentien zones zitten en dan zal samenwerking tussen lokale politiezones voor hem ook beter werken zijn en hetgeen ze hem zelf komen voorstellen is een groot voordeel.

a) Dus U denkt dat er tussen lokale politiezones meer samenwerking zal geschieden als een DirCo zich naar provinciaal niveau begeeft ?

Natuurlijk, ik ben dat zeker. Bij het bekijken van de agenda van een DirCo zal duidelijk worden dat hij ook meer baat zal hebben bij de samenwerking van lokale politiezones. En ik zal dat zeker steunen. Als hij met negentien zones moet werken zal dat voor hem veel moeilijker zijn dan als er een paar associaties zijn tussen zones. Misschien leidt dat in de toekomst tot vier zones en dat maakt het voor hem ook makkelijker.

Ik denk ook dat hij die associaties en verandering in schaalgrootte van lokale politiezones vanuit zijn functie zal steunen. Dat zal ook de globale werking versterken. Een DirCo is toch nog altijd de persoon die de geïntegreerde werking tussen lokale politie en federale politie moet bevorderen. Hij moet federaal en lokaal op elkaar laten afstemmen uiteindelijk.

Ook voor de gouverneur ligt een rol klaar in dit verhaal. Hij moet de pionier zijn naar de lokale overheden om hen te stimuleren om hierin mee te stappen. Dat kan hij via het voorzien van opleiding, politieonderwijs, via daar kan hij dat mede stimuleren.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebesteding om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Het moet vanuit een andere schaal bekeken worden. Maar ik ben ervan overtuigd dat wanneer men een korps managet van een 120 personen of van 200 à 250 dat dit op zich niet zoveel uitmaakt, naar mijn mening.

Ik ben commissaris geweest in een korps van 15 mensen en je maakt dan de switch naar 120 mensen. Dat is dan een switch waar eventjes alles moet worden herbekeken. Maar uiteindelijk als manager moet je zorgen dat je doelstellingen kan stellen en een goede structuur uitbouwt.

En ik geloof dat die kwaliteit bij velen wel aanwezig is. En de goede wil is er toch ook wel. Ook bij vele korpschefs geloof ik dat het 'postje' minder relevant is. En dat je in zo'n structuur van associatie en fusie goede mensen nodig hebt en er functies zullen zijn die even uitdagend zullen zijn als de functie van een korpschef.

Natuurlijk zijn er ook de rode lopers die niet echt 100% over de managementskills beschikken, maar die moeten gewoon anders worden ingezet. Met alle respect voor hen. Ik had er drie en ik heb die mensen gewoon buiten kader gezet. Dat heeft geen impact gehad op de doorstroming van jonge officieren. En die mensen zijn in de realiteit blijven doen wat ze deden. Daar moet je echt op profiel gaan kijken om officierenfuncties in te vullen, het is niet omdat iemand de graad van commissaris heeft dat hij daarvoor de geknipte persoon is.

Zelfs als het gaat om een hoofdinspecteur die de nodige skills en zelfredzaamheid heeft voor een bepaalde functie dan is die persoon zeer geschikt en hoeft die plaats niet ingevuld worden door een commissaris. Ook is het zo met functies die eigenlijk voor hoofdinspecteurs

voorzien zijn maar ook kunnen ingevuld worden door inspecteurs met de nodige vaardigheden. Dat heeft ook te maken met toekomstige functionele structuren die eigenlijk los van de graden zou moeten staan.

Interview 20

Beeld van de zone:

Wij zijn de kleinste politiezone van West-Vlaanderen. We zitten met een personeelstekort in de dienst interventie en daar hebben we met de mentaliteit de grootste problemen. Ik besef dat deze zone niet alleen meer kan functioneren dus ben ik volledig akkoord om naar een schaalvergroting te gaan kijken. Misschien wacht men tot ik op pensioen ga omdat ik begonnen ben aan mijn laatste vier jaar als korpschef.

Vorig jaar kreeg ik van mijn college een mandaat om samen te werken waardoor de korpschefs van het arrondissement samen rond de tafel kwamen te zitten. Tot we plots op politiek vlak aangekomen waren en toen vielen de onderhandelingen stil. Vanuit lokaal bestuur klonk de bel dat de gemeenten van PZ A meer centen zouden moeten investeren dan we service zullen terug krijgen. En ik ben er zeker van dat het in veel zones op dat vlak ontspringt.

Daarnaast hebben we ook geprobeerd met PZ B om gemengde patrouilles te organiseren in het kader van de grensgerelateerde criminaliteit. Het was namelijk zo dat Franse dieven hier kwamen om bijvoorbeeld fietsen te stelen. Terwijl Zuid-West-Vlaanderen echt te maken heeft gehad met zware criminaliteit waar we hier eigenlijk nog niet zoveel mee te maken hebben gehad.

We gingen eens langs de grens patrouilleren om te kijken welke nummerplaten hier (dan vooral 's nachts) de grens overstaken. Dat was dan een persoon van B en een persoon van onze zone. We hebben dat een paar weken geprobeerd maar daar kwam geen resultaat uit voort.

Nu weet ik dat PZ B weer gemengde patrouilles organiseert met iemand van Frankrijk en iemand van B, zowel hier in België als in Frankrijk.

Doch grensoverschrijdende criminaliteit is hier geen item. We zijn een heel kalme zone, als het ergens in Brussel stormregent dan zou het hier wel eens durven druppelen, bij wijze van spreken. We hebben af en toe last van rondtrekkende dadergroepen, bijvoorbeeld als het in C en D een vlaag van woninginbraken kent zullen wij er plots ook mee te maken hebben. Dat is het fenomeen van een kersenboom, eenmaal leeggeplukt zijn ze weer weg. We hebben het een nacht en na zes maanden komen ze nog eens terug. Nochtans hebben we ook twee belangrijke op- en afrittencomplexen, zelfs naar Frankrijk. Maar E heeft nooit echte fenomenen gekend.

E is eigenlijk de binnenplaats van een groot dorp. Bijvoorbeeld na 18u valt het sociaal leven hier stil en het zou nochtans moeten uitnodigen om in te breken want het is hier zeer rustig.

Schaalvergroting zal zich op termijn opdringen maar niet vanuit de zones. Wel van hogerhand omdat ze ons meer en meer opdrachten opleggen zodat men niet anders meer kan. De mentaliteit speelt daar een belangrijke rol in maar ook het statuut laat het toe.

Vanaf iemand iets moet doen dat hem niet aanstaat, stappen ze naar de dokter en zijn ze een week in ziekteverlof waardoor iemand anders hun dienst moet overnemen. Ik hoor dat in andere zones ook maar in grotere zones hebben ze een grotere groep waaruit ze kunnen putten in tegenstelling tot deze zone. Het nieuwe statuut dwingt naar grotere zones.

We zijn met ■ operationelen en ■ Calog leden.

Topics:

1) De aanpak van bepaalde fenomenen in de zone:

We hebben geen speciaal gerichte acties naar bepaalde fenomenen toe. Het enigste wat we doen is een ploeg inzetten die constant op de baan is. Ook de nachtploeg moet tussen 22u en 4u constant op het terrein aanwezig zijn. Ze moeten de inbraakgevoelige wijken controleren maar met een enkele ploeg 's nachts is dat niet zo gemakkelijk.

Vroeger deden we mee aan de acties van de DirCo, samen met de andere twee zones van dit arrondissement, waar we dan veel volk inzetten. We deden actie op de N8 terwijl er die nacht toen serieus veel ingebroken is geweest in E. Het bleek om iemand te gaan die met de trein tot in E kwam.

2) Zijn er overeenkomsten met de federale politie van dit arrondissement en werkt dit volgens U goed ?

De samenwerking met de federale politie is wel goed hier maar de oude mentaliteit is toch aan het terug keren. Wanneer men de lokale zones ziet, wordt de vraag gesteld wat we nu weer nodig hebben. We krijgen eigenlijk niet veel terug van hen.

We hebben ook geen zicht op wat ze doen. Ook de informatiedoorstroming is beperkt. We hebben wel maandelijks een vergadering met de mandaathouders omtrent algemene fenomenen. Maar over concrete dossiers is er geen overleg.

Als een zone iets wil weten moet men zelf pushen. Ze nemen zelf geen initiatief. Maar als een lokale politie zelf een stap onderneemt dan ontvangen ze u wel met open armen. Er is geen vijandigheid.

We hebben het maandelijks arro-overleg met de Procureur maar daar zitten we meestal gewoon te luisteren omdat wij als zone geen echte fenomenen kennen.

3) Denkt U voor dat men tot een schaalvergroting komt dat men eigenlijk een periode van samenwerking zou moeten hebben waar er wederzijdse verkenning en erkenning is op elkaars terrein ?

Natuurlijk want theoretisch kunnen we altijd samenvoegen maar we werken met mensen. De politie is met de hervorming van twaalf jaar geleden nog maar pas herwerkt en sommige hebben dat nog niet verwerkt. Zodat sommige mensen zich zorgen maken omdat het terug om andere bazen zullen zijn maar ook andere werksfeer en cultuur. De mentaliteit in iedere zone is anders en die moet dan worden samengevoegd. Dat zal geen sinecure zijn.

Het best geleidelijk aan, de bereidheid is er politieel maar de politiek wil nog een beetje wachten.

4) PRO/CONTRA Schaalvergroting:

Bij een schaalvergroting zal er een vervreemding naar de bevolking toe ontstaan. Bijvoorbeeld een recherche heeft zoveel contact niet met de bevolking maar de taken binnen de recherche zouden worden herverdeeld wat zou leiden tot meer specialisatie. Nu zijn zij wat we noemen 'generalisten'.

De wijkwerking moet apart blijven dat kan niet samen worden uitgeoefend. Dat zal het lokaal ankerpunt moeten blijven want men kan toch geen wijkagent van B naar hier laten komen. Het werk is hetzelfde maar de mensen zijn anders.

De interventie zal wel groter worden, er zullen meer mensen in de interventiedienst zitten. En ook het grondgebied wordt groter. We zullen evenveel patrouilles hebben maar er komt bijvoorbeeld een patrouille van F waardoor het contact met de mensen niet meer hetzelfde zal zijn. Als je bijvoorbeeld een verkeersongeval hebt en er moet iemand van politie bijkomen dan is dat voor jou gelijk als de vaststellingen maar hetzelfde blijven.

Maar iedere zone heeft zijn eigen 'klanten' en als men van een andere gemeente komt die dat niet kent waardoor men daar helemaal anders zal tegenover staan dan iemand vanuit deze zone die het wel kent en die dat in vijf minuten kan afronden.

Geef mij 45 gemotiveerde mensen die hun werk graag doen en dan heb ik volk teveel in deze zone. Moesten het allemaal personen zijn zoals de wijkwerking en de recherche dan heb ik een heel goed korps. Het heeft hier niets te maken met de grensoverschrijdende criminaliteit of andere fenomenen maar wel met de mentaliteit en het statuut.

a) Dus U staat niet negatief tegenover schaalvergroting ?

Als u mij dat vijf jaar geleden gevraagd zou hebben wel maar nu het einde voor mij in zicht is, sta ik er niet meer negatief tegenover. Ik weet dat er na mij niemand meer zal benoemd worden als korpschef van deze zone.

PZ B heeft een paar jaar geleden geprobeerd om samen te gaan en toen heb ik me daar hevig tegen verzet omdat het niet ging om samenwerking maar om de zone in te palmen. Dat vind ik niet kunnen.

b) Wat zouden voor U de positieve en de negatieve aspecten zijn aan een schaalvergroting ?

Positief: dat men meer armslag en personeel heeft. Meer middelen en mogelijkheden. Hier is het nadeel voor mijn interventie dat ik bij wijze van spreken 'leef voor mijn job'. En dat is de mentaliteit niet meer vandaag. Maar dat is nu eenmaal de mentaliteit vandaag en als men zo werkt moet men inderdaad meer volk hebben.

Het nadeel is hoe groter het wordt hoe onpersoonlijker het zal worden. Er zal minder voeling zijn met de bevolking. Ik bedoel de inschatting van een situatie zal anders zijn omdat er hier mensen zullen werken die het niet echt kennen.

In de huidige maatschappij waarin we leven zal het waarschijnlijk wel meer voordelen dan nadelen kennen. Er zit hier een dienst logistiek en in G en B ook. Dat zullen bijvoorbeeld zaken zijn die samen kunnen worden georganiseerd. Want als wij wat willen aankopen moeten we een lastenboek maken maar G en B ook. Dat is toch absurd.

c) In interventie is het misschien ook wel interessant voor jullie want deze zone zal waarschijnlijk zijn ploeg behouden wat goed is voor de bevolking maar daarnaast zal je nog een ploeg hebben die stand-by is en die hier ook rond rijdt in de buurt.

Ja dat is het voordeel. Er kan sneller worden geanticipeerd op fenomenen die zich voordoen. Niet dat we er hier echt veel hebben. Maar bijvoorbeeld de namiddag inbraken in G of tijdens het seizoen in B. Er kan meer en meer een bijzondere actie georganiseerd worden naast de reguliere werking.

5) Georganiseerde diefstallen in de grensregio als een mogelijke oorzaak voor schaalvergroting of als een onderdeel ervan ?

Het vergt zeker een betere informatieverstrekking maar het zal niet leiden tot een schaalvergroting. Ik zie wel toekomst in een cameraschild over de ganse grens met Frankrijk maar dat men een samenwerkingsverband zou hebben bijvoorbeeld in de vorm van een dispatching die alle camera's in de gaten houdt. Maar men kan moeilijk van gans West-Vlaanderen hiervoor een zone maken. Men moet weten dat criminelen niet stilzitten, ze zullen op termijn dan wel een andere manier vinden om over grens te geraken. Ze passen hun aan.

Maar die informatiedoorstroming loopt nog altijd mank. Maar de zones zelf hiervoor samenvoegen zie ik geen heil in.

Ook het feit dat lokale politie met ISLP en federale politie met FEEDIS werkt is een groot probleem en de werking van het AIK, zeker in dit arrondissement, is niet goed. Wij kunnen daar geen personeel leveren maar wel materiaal. Met de systemen loopt er veel mank omdat de systemen niet met elkaar kunnen worden aangesloten. En om zomaar de software te veranderen moet er eerst een goedkeuring in Brussel gebeuren maar men blijft met dezelfde mensen werken. Met de hervorming was het juist hetzelfde. Iedereen houdt aan zijn eigen systeem.

Daarvoor zal verjonging wel goed zijn omdat jonge mensen jonge ideeën hebben en vlugger naar een ander middel zullen grijpen om hun doel te bereiken. Bijvoorbeeld de sociale media zijn ook een ideaal communicatie middel voor politie naar bevolking toe. Alsook de informatie die een rechedienst kan halen uit de sociale media.

- a) Zijn de AIK's niet aan het uitsterven ? De LIK's zijn soms beter dan het AIK zelf. Zouden de AIK's geen specialisatiepunt moeten worden (bijvoorbeeld sociale media) omdat de LIK's te groot aan het worden zijn ? Puur ondersteunend informatie over bepaalde zaken aanleveren waar lokale politie niet kan aanraken ?*

Inderdaad, in ons arrondissement zit men dan ook vast. We hadden overeengekomen om samen die informatiekrispunten op een bepaald punt te hebben. Als B die bepaalde gegevens heeft en wij nog andere gegevens moeten ze allemaal verzameld worden op een bepaald punt, toch?! PZ B was zo vooruitstrevend om daar een informatiepunt te maken waarbij alle informatie eigenlijk bij hen toekomt en daar heb ik me hevig tegen verzet. Maar als zelfs de federale politie financieel geen alternatief meer kunnen bieden dan moeten we ons daar bij neerleggen.

Daaraan ziet men waar de samenwerkingsverbanden soms strubbelen. Ik wil samenwerken en niet opgezogen worden. Alles wat iedere zone apart heeft opgebouwd mag toch niet in de garage worden gegooid om dat de ene zone zich beter vindt. We moeten samen vanuit de sterke punten kunnen verder bouwen.

6) Grotere slagkracht en mogelijkheden door een schaalvergroting, zal dit leiden tot een betere aanpak fenomenen? Zullen lokale politiezones beter kunnen worden ingezet ?

Theoretisch wel. Maar het is weer met mensen werken. Een politiedienst is een heel specifieke dienst, het is ook een eerstelijnsdienst. Men heeft meer armslag door schaalvergroting door de wijziging van verantwoordelijkheid. Men zal moeten oppassen hoe men zijn voeten zetten. Het is de maatschappij die gewijzigd is.

7) Naast meer slagkracht, synergie en budgettaire redenen, zijn er nog andere hoofdredenen voor een schaalvergroting volgens u?

Er zal inderdaad meer mankracht zijn maar politie is een heel raar fenomeen. Want hoe meer volk, hoe meer criminaliteit want meer mensen betekent dat meer gezien zal worden. En aan de andere kant hoe meer personeel er is hoe meer er ziek zullen zijn.

Financieel zal het misschien wel beter zijn alhoewel dat ik er nog niet zo zeker van ben. Ik zeg altijd dat de kleintjes de prijs van de grote zones zullen moeten betalen. Als wij samengaan met B dan zal onze capaciteit in het seizoen aan de kust zitten. En hoe meer capaciteit hoe meer er kan worden ingezet en dat hoeft niet altijd.

- a) Moeten zones ook niet gelijklopend zijn in kostprijs voor een schaalvergroting of speelt dat geen rol ?*

Natuurlijk speelt dat een rol. De aankopen van materiaal hier zijn altijd in de verhouding prijs - kwaliteit. Dus een goede kwaliteit voor een goede prijs. Maar als men dat ziet bij de federale dan worden daar dingen uit de ramen gesmeten om 'brol' te kopen.

- b) Ziet U gelijken om een fusie of associatie aan te gaan ?*

Moelijk... Ik kan moeilijk fuseren met H want die is al zo groot. Hoe groter dat het is hoe meer burgemeesters dat je op de zelfde lijn moet krijgen. Ik heb het hier al moeilijk om drie burgemeesters op een lijn te krijgen. Laat staan hoe de korpschef van PZ H dat gedaan krijgt om tien burgemeesters op een lijn te krijgen.

8) Geografisch, bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht. Vanuit welke benadering zou u schaalvergroting overwegen?

Geografisch is het eigenlijk een grote zone maar betrekkelijk weinig inwoners, ongeveer een 20 000 inwoners. I en J is heel landelijk en kent overwegend wat lokale criminaliteit zoals vandalisme.

B heeft eenmaal een nacht overgenomen en zij moesten naar K, het uiterste van onze zone. En B heeft daar vanuit F drie kwartier over gereden. Geografisch is het voor schaalvergroting geen te goede zaak.

Kwaliteitsgericht zal een grotere zone meer mensen hebben dus meer kunnen specialiseren waardoor de kwaliteit van het werk ook wel zal stijgen. Want onze interventie is beneden alle pijl.

- a) *Het is niet zo dat U louter naar een schaalvergroting zou gaan omdat het financieel of het management meer zou moeten doen met minder middelen en personen, dus louter het kostenplaatje ?*

Ik denk dat naar de toekomst toe wel een regeling zal worden getroffen waarbij aan de gemeenten een minimumbedrag zal worden opgelegd voor politie. Voor een grote of kleine gemeente, iedereen zal evenveel moeten betalen.

Kwalitatief zou het werk moeten verbeteren. De maatschappij wil dat het vergroot dus meer doen met minder middelen. Men zal bijvoorbeeld onvermijdelijk met te veel commissarissen zitten. De structuur zal veranderen waardoor er weer meer vereiste zal zijn voor basispersoneel waardoor de basispolitiezorg zal moeten verbeteren. Want overal hoor je hetzelfde dat de processen verbaal beneden alle kwaliteit zijn.

9) Eerst operationele en functionele schaalvergroting waarna de rest zal volgen ?

Normaal zou het zo moeten zijn. Want het is de basis die het moet doen, zij zijn eerstelijns politie. Ze krijgen veel bloempotten en weinig bloemetjes en hun visie moet ook worden gehoord. Ik heb dat hier dan ook in het begin proberen te doen maar ik ben altijd gekelderd geweest door bepaalde mensen en het syndicaat. Bij ons zal dat een heel moeilijke bevalling zijn maar het zal wel komen.

Eenmaal die oudere generatie eruit zal zijn, zal het helemaal anders zijn.

10) Zal een grotere zone meer impact hebben op de federale politie ?

Dat denk ik wel. Nu zijn alle zones versnipperd en men zit met het federaal luik en het lokaal luik. Maar er zit wel een gevaar in want dat zal leiden tot een beperkte macht van bepaalde mensen.

Ik denk dat we uiteindelijk weer naar het oude model zullen evolueren. Want lokaal hebben de mensen geen boodschap aan recherche en dergelijke. De mensen moeten gewoon geholpen worden.

11) COP-gedachte: kan de dienstverlening bij een schaalvergroting worden behouden en zal men beter kunnen inspelen op de onveiligheidsgevoelens ?

De dienstverlening zal zeker behouden worden. Maar vanuit de COP-gedachte zie ik geen heil in een schaalvergroting omdat de wijkwerking altijd een lokaal punt zal blijven. Puur gericht naar de gemeente waarin ze tewerkgesteld zijn en de rest zal terug naar het systeem van de Rijkswacht evolueren.

12) Hoe staat uw lokale overheid tegen over een schaalvergroting ?

De voorbereidende gesprekken waren al gestart. De korpschefs zijn er klaar voor en de gesprekken waren op gang tot het overgelaten werd aan het politieke luik en toen viel alles stil.

Ik moet eerlijk zeggen dat de lokale besturen niet veel van politie kennen, ze weten wie de wijkagent is en dat is het dan ook. Ze weten niet wat binnen een politiedienst gaande is, we kosten hun enkel geld.

13) Hoe ziet u de rol van DirCo/ DirJud in het verhaal van een schaalvergroting van de lokale politiezones ?

Ik stel mezelf ook de vraag wat er nu met die mensen zal gebeuren. Catherine De Bolle heeft een hervorming aangekondigd. DirCo en DirJud zullen hier niet meer aanwezig zijn want alles evolueert naar provinciaal niveau maar er zullen wel nog lokale antennes zijn. En ik denk met die schaalvergroting dat de lokale politiezones nog meer op zich zelf zullen moeten staan.

- a) *Het is waarschijnlijk beter dat federale politie evolueert naar provinciaal niveau want zou het niet zo zijn dat federale politie op arrondissementniveau bij een schaalvergroting van lokale politiezones overbodig wordt ?*

Waarschijnlijk wel. Hetzelfde in H, de functie van de federale politie is daar toch wat uitgehoud.

14) Beschikt deze zone over voldoende kwaliteit binnen het politiemangement en politiebepuur om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Iedere korpschef is eigenlijk directeur geworden van zijn eigen bedrijf. We werken hier een management uit die bij B heel verschillend zal zijn. Bij samenvoeging zal de vraag zijn wie de bovenhand zal halen. Het zal hier ook nooit geen kustgemeente worden. Het is hier geen kustmentaliteit. De onpersoonlijkheid zal nog vergroten. Louter management en business zal het worden.

- a) *En uw politiebepuur, zijn die kwaliteitsvol genoeg ?*

Ik hoop het maar ik denk dat het wel heel veel vuurwerk zal geven.

1) Wat vindt U, als voorzitter van het politiecollege, over de werking van uw lokale politiezone ? Bent u daar tevreden over ?

Deze vraag zou de burgemeester best zelf beantwoorden.

2) En over de grootte van de politiezone ?

Wij hebben een vrije grootte politiezone en schaalvergroting speelt daar ook op in. Ik denk dat vooral de kleinere politiezones voordeel uit halen uit een schaalvergroting vooral dan naar Brussel toe. PZ B is een vrij grote zone maar een nog grotere zone zou leuk zijn maar voor ons momenteel geen prioriteit.

Als men deze zone vergelijkt met andere kleinere zones, is de burgemeester een ex-federaal minister (ook de vroegere burgemeester) waardoor het naar Brussel toe waarschijnlijk gemakkelijker is om de juiste contacten te hebben en de nodige draagkracht in vergelijking met lokale burgemeesters...

Zij hebben ook wel hun contacten maar hebben inderdaad niet zo'n grote draagkracht. De voorbije drie maanden heeft de burgemeester zich geprofileerd inzake grenscriminaliteit als iemand die daar echt een voortrekkersrol wil inspelen. Mede door A die net niet aan de grens ligt maar ongeveer een paar kilometer meer in het binnenland ligt. De daders zijn geïnteresseerd in ons centrum omdat er veel te zoeken is. Zijn directe lijn met Brussel heeft daarin wel al voordeel opgeleverd.

Maar ook de burgemeester van C wil een voortrekkersrol spelen in het gebeuren van de grenscriminaliteit ?!

Ja inderdaad.

Ik heb de indruk wanneer er een feit echt langs de grens gebeurt men moord en brand schreeuwt in de media. Indien er meer in het binnenland, bijvoorbeeld in D, een inbraak wordt gepleegd, waar men 80% kans heeft op een Noord-Franse daderbende men daar niet zoveel aandacht aan besteed in de media ... Die daderbendes zijn heel mobiel ...

Die straffeloosheid is volgens mij nog erger in PZ E waar het maar vijf minuten rijden is om de grens over te steken.

Nochtans zijn er de laatste maanden toch een aantal relatief zware veroordelingen gebeurd van Franse daders ... Maar dat komt zo niet in de media terecht ...

Mensen horen alleen sensationele zaken maar men kan de mensen dat niet kwalijk nemen, dat hoort bij hun (on)veiligheidsgevoel.

3) Wat denkt U over de samenwerking met federale politie en lokale politie in dit arrondissement ?

Ik denk dat het hier goed gaat maar ik vind het verschrikkelijk dat het twee aparte entiteiten zijn in twee aparte gebouwen. Alhoewel ik al gehoord heb wanneer men ze in hetzelfde gebouw zou plaatsen het toch twee aparte diensten blijven. Een betere samenwerking zal daardoor waarschijnlijk niet geschieden. Het blijven twee eilanden.

Ik denk dat de cultuur van voor de politiehervorming daar soms ook nog in meespeelt...

Dat kan inderdaad zijn.

Maar ik denk op lange termijn dat men toch moet beter samenwerken als men ze in een gebouw zet. Men zal toch ooit tegen elkaar moeten praten, ook al is het informeel ?!

Dat is inderdaad zo. Daar moet tijd over gaan, net zoals bij een fusie en een schaalvergroting.

Wij werken natuurlijk het meeste samen met de lokale politie. Dus ik denk niet dat er problemen zijn met de federale politie. En ik denk dat de samenwerking met de federale politie maar miniem blijft.

Federale politie heeft de laatste jaren inderdaad niet veel meer capaciteit en middelen gekregen en PZ B is zo'n grote zone dat ze de federale politie niet dagelijks nodig hebben.

We hebben hier ook een DirCo dat op termijn wel zal verdwijnen.

4) Heeft deze gemeente/ politiezone te maken gehad met georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes/ grensoverschrijdende criminaliteit ?

Zeker, we hebben in het begin geprobeerd een aantal cijfers te verkrijgen via de DirCo. Wat blijkbaar moeilijk is want bij de registratie van een proces verbaal worden de feiten niet automatisch als grensoverschrijdende criminaliteit gedefinieerd. We hebben een vermoeden maar dat is ook iets wat voor verbetering vatbaar is.

Dat is inderdaad een feit, de werking tussen AIK en lokale politie verloopt nog niet 100% optimaal. Dus voor jullie is dat ook minpunt want jullie krijgen dan ook geen direct overzicht op criminaliteitscijfers.

Ja, maar cijfers inzake criminaliteit houden ook een groot gevaar in. De cijfers worden in enkele politiecolleges al na enkele zinnen ontkracht. Cijfers zijn natuurlijk een krachtig wapen om uw visie kracht bij te zetten maar men moet ze altijd relativiseren.

Om maar een voorbeeld te geven, verkeersongevallen blijven cijfermatig het hoogst in iedere lokale politiezone maar voor de mensen kent dit niet zo'n grote impact op hun onveiligheidsgevoel dan een woninginbraak.

Ja zeker en vast, kleine gebeurtenissen zoals vandalisme en fietsdiefstallen worden voor een groot deel niet aangegeven. Daar zit men met een groot dark number waardoor het inderdaad absurd is dat men maandelijkse vergelijkingen maakt. Het hangt af van de aangiftebereidheid van de burger.

Het hangt ook af van de reactie van politiemensen bij de aangifte, sommige zones sturen mensen voor een fietsdiefstal gewoon wandelen.

Ja inderdaad, maar daarvoor hebben we hier in de lokale politiezone twee naast elkaar lopende systemen, namelijk 'police on web' en op de site van PZ B heeft men online een heel eenvoudig invulblad gepost waar men niet met de identiteitskaart moet inloggen. Want niet veel mensen kunnen dat thuis. Het gaat dan ook om een aangifte voor vandalisme en fietsdiefstal.

Als we kijken naar die cijfers dan zien we dat de cijfers van 'police on web' een vierde of een vijfde zijn van de cijfers die worden verkregen via het eenvoudige invulblad. Daarom zijn we op zoek gegaan, samen met de preventiedienst en politie naar meer eenvoud. Het meer toegankelijker maken.

Misschien kan het een integratie worden van beide ?

Het grootste minpunt van 'police on web' is dat men via een identiteitskaartlezer zich online moet aanmelden. Dat is natuurlijk wel om valse aangiftes te vermijden maar het schrikt wel af om aangifte te doen.

Misschien kan men gewoon het rijksregisternummer dan vragen ?

Ja maar door gewoon in te vullen kan het ook weer worden vervalst.

5) Wat is uw rol als burgemeester/voorzitter van het politiecollege in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes) ?

Hier is dat nogal speciaal, juist omdat hij daar de hoofdrol wil in spelen. Inzake grensoverschrijdende criminaliteit doet hij dan ook zeer zijn best bij de conferentie van burgemeesters inzake veiligheid en grensveiligheid. Samen met de gouverneur heeft hij die voor het eerst opgeroepen. Daarnaast is men, in dit arrondissement, begonnen met een werkgroep inzake de installatie van ANPR-camera's. Hij is hiervoor aan het pushen om de eerste vergadering te laten van start gaan.

Verder heeft hij bij de akkoorden van Doornik ook wat gepusht bij Milquet en hij probeert echt wel zaken te realiseren. Het is belangrijk om die samenwerking te realiseren.

Een aantal weken geleden werd hier een heel kleine persconferentie georganiseerd omwille van de eerste samenwerking tussen twee Belgische agenten en twee Franse agenten. Dat willen echt promoten. Het zal nog een tijdje duren tot het nieuwe akkoord van Doornik geratificeerd is maar ondertussen kunnen we wat ervaring opdoen en proberen die groeipijnen eruit te krijgen voordat het wettelijk is geregeld.

Visueel leeft dit heel sterk. Een Franse politieagent erbij betekent dat die de nodige contacten heeft over de grens om snel te reageren. Al is het maar om van onderuit de samenwerking tussen Franse en Belgische politie te verbeteren.

Dat is inderdaad ook wel nodig want de Franse mentaliteit is helemaal anders dan ons mentaliteit.

Ze zijn ook veel groter dan onze lokale zones. Het is de Police Nationale.

Ook het feit dat men daar met verschillende politiediensten zit, is niet gemakkelijk. Blijkbaar zou de samenwerking tussen de basis politiemensen in België en Frankrijk beter geschieden dan tussen de hogere rangen.

Dat kan u ook weer meenemen in het verhaal van schaalvergroting, dat zal volgens mij ook een belangrijk element zijn.

6) Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Vooraf dat zij moeten open staan voor samenwerking met de Franse politiekorpsen en dan men beter feiten moet kunnen registreren als grenscriminaliteit en gewone criminaliteit. Zodat wij daar wat zicht op krijgen. Daarnaast alles wat wij gewoon verwachten van de lokale politiediensten.

**Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?
Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?**

Middelen kunnen politiezones niet zoveel aan doen. Dat moet vooral van ons komen, daar moeten wij hen in helpen. Dat is ook al geen gemakkelijker verhaal omdat iedere gemeente aan het besparen is.

Ik denk dat het vooral de alertheid en de registratie belangrijk zijn zodat we een zicht krijgen op de grenscriminaliteit. Zodat we aan de slag kunnen om in Brussel wat in beweging te zetten maar daarvoor hebben we ook wel de juiste cijfers nodig.

Bijvoorbeeld de betere kwaliteit van processen verbaal zal daaraan zeker bijdragen voor het LIK en het AIK zodat de juiste informatie ook bij jullie terecht komt.

Ook kunnen wij aan onze eigen analisten bewust maken dat ze daar een oogje moeten ophouden en de cijfers opvragen.

Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Het gaat er vooral over om met camera's te zorgen dat men preventief te werk kan gaan om afschrikking te bewerkstelligen. Wanneer er dan een feit gepleegd wordt, kan de lokale recherche met ons aanbod aan camera's en samen met de federale politie er voor zorgen dat ze snel sporen hebben.

Dus beter informatieverstrekking en samenwerking ?

Ja inderdaad. Vandaag loopt het niet echt slecht. Als er feiten gepleegd zijn in de streek inzake de grenscriminaliteit wordt het feit sowieso naar de federale politie en het federaal parket gestuurd. Dus het hoort niet tot de strikte opdrachten van de lokale politie.

Maar het federaal parket zit een beetje op een vertraagd tempo ?

De BAOBAB-cel bevindt zich in Ieper. Voor zover ik weet zitten zij op een lijst van nummerplaten die relevant zijn en zou het moeilijk zijn voor lokale politiezones om daar aan te geraken. Maar dat proberen we via pragmatische wegen aan te pakken zodat die informatie wordt gedeeld naar de lokale politiezones.

Wat vindt U, als voorzitter van het politiecollege, over de werking van uw lokale politiezaak? Bent u daar tevreden over ?

U stelt de vraag op het juiste moment, heeft U al de krant gelezen vandaag ?

Neen.

De korpschef van onze lokale politiezaak zou met pensioen gaan omdat er blijkbaar moeilijkheden zijn rond de besparingen die moeten worden doorgevoerd. Er zou blijkbaar een generatieconflict zijn. De stijl van werken is helemaal anders dan vroeger. Vroeger was de politie een eiland en deden ze wat ze wouden doen. Maar vandaag is politie aangestuurd door een burgemeester en een politiecollege.

De actie rond het station in A is er gekomen op vraag van het politiecollege. We wilden meer blauw op straat en we zien er ook duidelijk het resultaat van. Er is een terugval van de criminaliteit gesignaleerd in die buurt. Ook de problematiek van de [REDACTED] is opgelost nadat de politiek is tussengekomen. Dus degene die nu komen te zeggen in de krant dat het niet kan dat een burgemeester een politie aanstuurt zijn degene die het beter zes jaar aan een stuk hadden gedaan dan was de problematiek er nooit geweest. Maar dit volledig terzijde.

Het is een andere stijl maar ik respecteer dat. Ik ben heel tevreden over politie en hun manschappen, over hetgeen wat ze doen. We zullen nu controles houden op zone dertig waar politie ook eerst tegen was maar nu komen ze er toch. Ik vraag altijd goede communicatie.

Ik had van het begin afgesproken dat ze mij altijd moesten verwittigen van het moment er iets gebeurde, zelfs op mijn gsm. Ik heb meegemaakt dat er een ramkraak en homejacking gebeurde en ik moest dat lezen op internet. Toen heb ik gebeld naar mijn politie om te weten wat er allemaal gebeurde waardoor een omzendbrief en richtlijn zijn gemaakt waarin wordt afgesproken dat er duidelijke communicatie moet zijn. En sindsdien bellen ze me altijd op.

Zoals U zegt, voor politie zijn alle feiten allemaal even belangrijk maar zoals U inderdaad zegt, als de politiek eens door duwt worden veel performantere acties ondernomen door politie.

Het is niet evident. Daarom dat wij ook een veiligheidscoördinator zullen aanstellen om het veiligheidsbeeld in de stad integraal en geïntegreerd te bekijken. Veiligheid is vandaag een geïsoleerd iets. Veiligheid begint bij vuiligheid, waar het vuil is en er zich leegstand vormt daar ontstaan de 'kankerplaatsen' ontstaan. Dit leidt tot onveiligheid dus moet iemand dat in de gaten houden. Dan zou ik meer het gemengd wonen gaan bekijken, de typologie, wie woont er waar.

Dan is er natuurlijk nog het strikte veiligheidsdomein, bepaalde plaatsen waar criminaliteit zich voordoet en waar tegen moet worden opgetreden.

De aanstelling van de veiligheidscoördinator moet ervoor zorgen dat de er zich in de moeilijke wijken in de stad wijkteams kunnen vormen, samen met straathoekwerkers, gebiedswerkers en wijkagenten. Dit moet ervoor zorgen dat er wordt opgetreden en gepatrouilleerd. Ook preventief werken zodat de wijk niet in herhaling kan vallen. Daarom aandacht voor de zwakkere wijken en zorgen dat men concentratiescholen tegen gaat door meer gemengde scholen te laten ontstaan.

En over de grootte van de politiezaak ?

Ik denk dat er op termijn fusies zullen moeten komen. Ik zie Zuid-West-Vlaanderen fuseren tot een grote politiezaak samen met de brandweer. Dat heeft te maken met de typologie van criminaliteit en grenscriminaliteit, het is een feit dat ons allemaal treft. Het heeft ook te maken met de veiligheid, de brandweerzone is nu vastgesteld op het niveau van Zuid-West-Vlaanderen, veiligheid gaat niet alleen over politiezone en brandveiligheid maar ook andere zaken die ermee samen vallen. Er is al een goede samenwerking tussen burgemeesters op het niveau van Leiedal inzake ruimtelijke planning en andere elementen. Daarvoor zijn wij dan ook de meest vooruitstrevende intercommunale in het land. Dus vind ik het ook normaal dat wij daarin ook verder werken.

Dat zal stapsgewijs moeten ontwikkeld worden. En niet in een keer de vier fuseren maar stap voor stap en daarbij andere samenvoegen.

Dus U ziet het zitten om met een kleinere zone samen te gaan ? Omdat er veel dit niet zien zitten.

Ik weet niet waarom dat niet zou gaan. Wij werken nu ook samen met E die 9 000 inwoners kent en D die 4500 inwoners kent. Zij zijn tevreden over de werking van onze politie, er moet natuurlijk voor gezorgd worden dat we ook voor hen kwaliteitsvolle politiemensen voorzien en een goede wijkwerking. Dit loopt goed dus waarom zou het met 'kleinere' gemeenten niet kunnen fuseren ?

Let op wat je zegt met klein, C kent 30 000 mensen en B 25 000 mensen dus dat zijn eigenlijk geen kleine gemeentes meer.

Ik denk vooral dat de struikelblok de financiering is, als men zich bij deze zone voegt kan het zijn dat de gemeente zijn bijdrage plots zal moeten stijgen en dat vormt het probleem. En dat versta ik volledig maar dat mag geen belemmering vormen, dat kan worden opgelost.

Wat denkt U over de samenwerking van federale politie en lokale politie in dit arrondissement ?

Ik spreek op basis van ervaring, de DirCo en DirJud zie ik in verband met de zonale Veiligheidsraad en ik heb er nu ook contact mee gehad inzake het veiligheidsoverleg met de Gouverneur voor grenscriminaliteit. Inzake de plaatsbepaling van de ANPR-camera's en InfoTarget die we erachter zullen gebruiken. Daar moeten we afspraken over maken.

Dat loopt goed, ik ben er tevreden over.

De federale politie werkt ook mee aan de actie ■■■ in onze stationsbuurt waarbij het interventiekorps of de spoorwegpolitie wordt ingezet. Met de nieuwe chef die er is in Brussel, Mevr. De Bolle, heeft men eindelijk iemand die hervormingsgezind is. De zaken worden meer gedecentraliseerd naar de provincies en dat vind ik uitstekend. Meer operationaliteit.

Dat zal waarschijnlijk ook iets zijn dat wij in de zone zullen moeten verwezenlijken met de audit die eraan komt. Daaruit moeten conclusies worden getrokken, ik denk dat wij teveel commissarissen en directies hebben.

Te veel bureaucratie ?

Bureaucratie is een groot woord. Maar ik denk dat de slachtoffers dat ook aan de lijve ondervinden, bijvoorbeeld winkeldiefstallen worden nog altijd op het commissariaat aangegeven terwijl zij dat perfect via internet kunnen doen maar politie zegt dat niet tegen de winkeliers en die moeten het dan vernemen via de burgemeester.

Idem dito met het opstellen en doorsturen van processen verbaal, dat kan allemaal gedigitaliseerd worden.

Wat is uw rol als burgemeester/voorzitter van het politiecollege in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes) ?

Wat mijn rol als burgemeester van de belangrijkste stad in de streek moet zijn, is dat we moeten trachten mensen te verenigen en samen te werken. Daarom heb ik ook de Gouverneur ingelicht en gevraagd omdat te coördineren, gelet op de politieke omstandigheden, hebben andere gemeentes het gevoel dat A nog steeds alles wil domineren en de rest niet aan bod zal komen maar dat is nu totaal niet meer zo. Het is aan het veranderen.

Want de voorzitter van de Conferentie van Burgemeesters is de burgemeester van B. De voorzitter van het RESOC is de burgemeester van C. Vroeger werd dit allemaal voorgezeten door A waardoor je het gevoel creëert dan A altijd alles wil domineren. Maar men werkt samen met gemeentes en men domineert geen gemeenten.

Daarom dat ik op een eerste regionaal overleg heb aangestuurd waar we tot een akkoord zijn gekomen voor het plaatsen van ANPR-camera's die noodzakelijke investering is in het kader van de grenscriminaliteit. En we hebben ook een akkoord over de software die erachter zit namelijk InfoTarget. Zodat we het probleem op die manier kunnen aanpakken.

Denk U dat in uw rol dat U nu heeft nog meer zou kunnen betekenen in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit of wil U daar nog meer in betekenen ?

Ik wil daar niet persoonlijk meer in betekenen. Ik wil gewoon dat die terreur van de grenscriminaliteit stopt, het is om het even wie zijn verdienste dat mag zijn. De enige mogelijkheid is dat men camerabewaking kan hebben, nummerplaatherkenning en daarvan een goede onderlinge uitwisseling van informatie van nummerplaten.

Uit ervaring blijkt dat een commissaris in de Westhoek zich daar al jaren mee bezig houdt en die sinds vier jaar geen enkele carjacking, homejacking of ramkraak heeft. Maar hier is men nooit in dat idee willen stappen omwille van privacy of misschien omdat het voorstel vanuit de oppositie kwam...

Zal een betere en meer samenwerking tussen lokale politiezones beter zijn om de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden ?

Natuurlijk. Als wij camera's rond de grens zullen plaatsen komt dat eigenlijk vooral op een of twee zones terecht terwijl dat meerdere zones van die camera's zullen genieten dus heb ik al gepleit voor meer solidariteit in de financiering. Bijvoorbeeld als men aan de grens camera's plaats, genieten wij als zone B daarvan mee dus vind ik dat we moeten tegemoet komen in de financiering ervan. Er moet een solidariteit zijn in de financiering, er moet informatie worden uitgewisseld worden tussen de politiezones dus ook InfoTarget kan daar een belangrijke factor in vormen. Daarnaast ook de goede samenwerking met het federaal parket.

Maar ik denk wel dat er goede wil is omdat te doen. Want we hebben nu ook een structuur geïnstalleerd, een soort preconfiguratie van een politiezone waarbij telkens de voorzitter van elk politiecollege en de medewerker van de gouverneur en de politiechefs samen zitten.

In het kader van die samenwerking, wat denkt U over schaalvergroting van lokale politiezones, want zoals U ook weet zal een fusie op termijn er wel moeten komen ? Zijn er positieve/negatieve aspecten aan de schaalvergroting ?

Die zijn denk ik wel gekend. Ik ga niets nieuws zeggen. Het negatieve is dat men moet opletten als men meer centraliseert dat men niet meer lokaal aanwezig zal zijn.

Ziet U daar dan een oplossing in voor de wijkteams of wijkagenten ?

Ja, wij werken nu met een grote stad en twee kleine gemeenten. We hebben toch een goede wijkwerking bij ons en in de twee gemeenten. Maar het kan nog wel veel beter. Bij ons zitten de wijkagenten nog te veel achter hun bureau, die zou eigenlijk permanent op straat moeten aanwezig zijn om zaken te kunnen opmerken die extra informatie kunnen zijn voor andere politiediensten.

Als men naar een grotere zone gaat, moet men met wijkteams werken waarbij er een verbondenheid moet zijn tussen de wijkagent, dienstverleners, buurtwerkers en straatwerkers en zo meer wijkgericht gaan werken. Zodat men samenwerkt en niet meer apart van elkaar. Via dit systeem kan men wel tot een grotere zone komen. Want het voordeel van een grotere zone is dat men het materiaal veel beter kan besteden. Zoals voertuigen, informatie-uitwisseling, ...

Dus ik kan besluiten dat U wel pro schaalvergroting bent ?

Ja op termijn.

Misschien een vreemde vraag naar U toe, maar vreest U niet voor uw zeggenschap in het politiecollege bij een fusie, natuurlijk is A wel de grootste speler in Zuid-West-Vlaanderen ?

Nee, ik heb dat nooit zo ervaren om de grootste baas te willen zijn. Ik wil gewoon de criminaliteit effectief bestrijden. Ik denk dat elke burgemeester in zijn stad veiligheid een zeer belangrijk facet vindt. Dus moet hij of zij een deel van de politiekeoek krijgen en de ervaring leert dat wij samen met de drie burgemeesters in deze zone altijd alles samen beslissen. Dat kan geen probleem vormen.

Vaak denk ik dat zo'n fusie er gewoon niet komt omwille van de ego's die meespelen in het debat over schaalvergroting.

Het belangrijkste item die moet spelen, is het garanderen van de veiligheid in de politiezone en met E en D lukt ons dat perfect. Dat is voor mij het enigste dat speelt, ego's en zeggenschap vind ik absurd. We zijn een politie van de 21^e eeuw die transparant is en communiceert zowel naar hun lokaal bestuur als naar hun bevolking toe. En die cultuurhervorming is nu bezig bij de politiekorpsen.

Ik denk ook dat de verschillende politiekorpsen in de streek ook verschillende stijlen hanteren. Maar cultuuromschakelingen zijn wel mogelijk.

Ziet U de kwaliteit van uw politiebesteding als voldoende wanneer bij lokale politie wordt overgegaan tot een schaalvergroting ?

Ik ga eerlijk zijn, op dit moment is de structuur in onze politiezone niet goed. We hebben meer dan zeven directies met allerlei beschotten en een chef erboven. Dat werkt niet goed dus moet er een hervorming worden doorgevoerd en eenmaal die hervorming doorgevoerd wordt, zal dat ten dienste komen van de schaalvergroting. Ik denk men best naar een tweeledigheid evolueert met aan de ene kant een buikdienst met verkeer operaties, recherche en wijkwerking. Dus de echte politiediensten en aan de andere kant personeel en logistiek. We moeten volgens mij altijd via die structuur gaan werken zowel voor een grote als een kleine politiezone.

Het eerste wat wij moeten doen is die structuur hervormen.

7) Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenoc operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

Dat is uitstellen en daarmee loopt men het risico wanneer er iets niet bevalt men dat gaat saboteren in de hoop dat ze dan toch hun eigen ding kunnen doen. Bv. de ouderen die de communicatie en transparante structuur niet zien zitten en die constant de negatieve punten naar boven halen waardoor verkeerde besluiten worden genomen.

Als men er misschien het feit koppelt aan dat samenwerking er sowieso komt dan kan ik u volgen in de stapsgewijze aanzet maar toch vind ik zo'n proefperiode gevaarlijk.

Het is niet bedoeld als proefperiode, maar te beginnen met een succesverhaal bv. door een verkeersdienst samen te voegen omdat men ziet dat het samen efficiënter werken is i.p.v. elk apart. Of in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit lokale rechediensten samenvoegen voor betere informatiedoorstroming, specialisatie en beter onderzoek.

Gaat het dan om samenwerking door eerst een aantal vergaderingen samen te organiseren of ze echt al samen steken in hetzelfde gebouw ?

Hetzelfde gebouw, echt samen werken.

Er zijn inderdaad verschillende diensten waar dat zin heeft en verschillende diensten waar het geen zin heeft. Bijvoorbeeld wijkwerking en logistiek zal gedecentraliseerd moeten blijven. Aankopen niet maar het is wel zo dat iedereen zijn wagenpark nodig heeft.

Logistiek kan men inderdaad gemakkelijk centraliseren maar er moet een juiste verdelingen van de middelen blijven over de diverse lokale ankerpunten.

Vooraf administratie kan worden gecentraliseerd. De administratie die gecentraliseerd wordt, is het grootste voordeel aan een fusie. Waardoor men ook een grotere macht heeft tegenover grotere spelers.

8) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

Waarom niet, zeker ten opzichte van onze ligging en problematiek die men heeft. Op deze wijze heeft het wel zin om alle zones samen te voegen. Persoonlijk vind ik het gevaarlijk omdat men een structurele verandering gaat koppelen aan een tijdelijk specifiek deel van de dienstverlening aan bevolking. Want er is andere criminaliteit die niet gekoppeld is aan grenzen. De grenscriminaliteit kan plots 50 km opschuiven naar rechts waardoor een andere zone er mee te maken krijgt en moeten we ons dan daarvoor koppelen aan die zone ? Daarom moeten we er geen hoofdreden voor vereniging van maken.

Nu speelt het wel enorm dus ik kan die vraag we begrijpen.

9) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenoc en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Ja zeker tot een betere aanpak van fenoc maar ik ben niet zeker over die betere inzet van lokale politiezones. Dat kan maar het kan ook niet. Het is afhankelijk van het korps, welke mensen zitten erin, willen ze ervoor gaan of niet ?

Er komen zeker vast heel veel groeipijnen bij kijken maar op lange termijn zie ik het wel zitten.

10) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Zijn er nog andere redenen voor U ? Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner) Ziet U in de omgeving gelijken voor een fusie? Wie ?

Dat moet op te lossen zijn en licht ook wel zeer gevoelig. Maar de ene stad is de andere niet en men draagt natuurlijk bij tot in die mate dat men een sterkere en scherpere politie nodig heeft.

Als het gaat om een gemeente waar er niemand ooit iets misdoet dan is het normaal dat de belastingen daar niet zo hoog zullen liggen.

Het is serieuzer dat er iemand in Anderlecht 100 euro moet betalen en iemand in D 50 euro betaalt. Daar is effectief een reden voor.

Die financiën zullen een hekelpunt zijn in het debat rond schaalvergroting.

11) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen? Hoe ziet u dat operationeel ? Indien men kiest voor een bepaalde benadering, zal dit niet in conflict komen te staan met de andere benaderingen en de randvoorwaarden ? Welke vormen van schaalvergroting zijn volgens U nog mogelijk ?

Die drie benaderingen zijn heel specifiek. Men moet ze alle drie in rekening brengen bij schaalvergroting!

Ruimtelijk speelt wel een rol met de grensoverschrijdende criminaliteit die we hier hebben. Bedrijfseconomisch zal meer een rol spelen voor de kleinere zones omdat zij serieus meer middelen en capaciteit erbij krijgen en dus ook meer kunnen doen. Kwaliteitsgericht is het dubbel. Ten eerste heeft men meer materiaal, ervaring, kennis en personeel die men kan inzetten. Ten tweede bestaat het gevaar dat men te log en te groot wordt voor een deftige dienstverlening naar bevolking toe.

Hoe reageren andere respondenten daarop ?

Het is redelijk verdeeld, louter vanuit de bestuurlijke kant zijn ze voor jullie volgens mij alle drie heel relevant ?!

Het enige wat misschien niet zo relevant is voor ons is het bedrijfseconomische omdat wij een relatief rijke zone zijn.

Maar dat kan juist wel een belangrijk punt zijn namelijk het feit dat jullie zone als budget goed zit en jullie dan een zone erbij nemen die niet goed zit in budget.

Ja inderdaad als je het in tegengestelde richting bekijkt.

Toch denk ik dat het vanuit bestuurlijke kant belangrijker is om ze alle drie toch samen te bekijken, dat is toch de bedoeling. Maar vanuit politie vind men vooral de kwaliteitsgerichte benadering essentieel voor een betere dienstverlening naar de burger toe en efficiëntere werking van politie, bijvoorbeeld een groter interventieteam. Waarbij men bij een fusie een groter grondgebied krijgt waarmee rekening moet worden gehouden.

Dus vanuit het oogpunt van grenscriminaliteit bekeken is het echt om een fusie vanuit ruimtelijk en kwaliteitsgericht oogpunt ? Hoe kunnen wij een goede oplossing aanbieden ?

Maar ook vanuit bedrijfseconomisch oogpunt want bijvoorbeeld de ANPR-camera's dat kost heel veel geld. En ook InfoTarget die daar rond wordt gelanceerd dat zal ook een kost zijn. Bijvoorbeeld PZ E en B hebben in grote mate te maken gekregen met de georganiseerde diefstallen door Franse daderbendes en PZ H al weer in veel mindere mate en PZ G nog minder of zelfs niet. Dus bij aankoop van mobiele camera's kunnen verschillende zones dat toch samen financieren en over het gehele terrein gebruiken ?

Ja zeker en vast. Maar aan de andere kant komen ze ook langs een aantal grote invalswegen.

12) Vanuit de COP-gedachte (community oriented policing) is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden of beter moet worden ? Kan men daardoor beter inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens van bevolking ?

Dat is erg wispelturig, men mag daar een miljoen extra tegen smijten, er moet maar iets gebeuren waar men geen rekening mee kan houden, kijk nu naar de marathon van Boston. De veiligheidsdienst mag daar alles verijdeld hebben de laatste jaren, er moet een keer een bom ontploffen en het veiligheidsgevoel is weg. Iedereen blijft thuis en er is niemand die zich nog direct zal inschrijven voor de volgende marathon.

Men mag extra mensen inzetten dus meer blauw op straat, een grotere slagkracht hebben en efficiënter gaan werken wat allemaal bijdraagt tot de dienstverlening naar uw bevolking toe, het subjectieve onveiligheidsgevoel is zeer relatief. Vanaf er een misstap wordt gezet is hetgeen dat men heeft opgebouwd volledig verdwenen.

Zoals de burgemeester al aanhaalde zijn de brandhaarden van criminaliteit en vuiligheid belangrijk om weg te werken in het straatbeeld wat het subjectief onveiligheidsgevoel veel beter zal tegen gaan.

Dat zal een moeilijke job worden en hij zal op veel weerstand stuiten binnen politie en ook bij andere diensten om samen te werken, de informatiedoorstroming blijft hoe dan ook zeer beperkt.

Ja maar hij wil dat vanuit zijn rol als burgemeester verwezenlijken via de preventiedienst.

Hij zal daar dan inderdaad een heel belangrijke rol moeten in spelen en een moderator zijn die de diensten rond de tafel kan krijgen en ook houdt. Dat is volgens mij een heel moeilijke oefening.

Op dat vlak is de samenwerking hier toch al goed verlopen.

Interview 22

1) Wat vindt U, als voorzitter van het politiecollege, over de werking van uw lokale politiezone ? Bent u daar tevreden over ?

Ik ben natuurlijk nog maar drie maanden voorzitter. Maar voor de moment vind ik de werking goed. Sinds de nieuwe korpschef ben ik wel tevreden, over de interne werking kan ik me nog niet echt uitspreken maar ik ga er vanuit dat die ook verbeterd is. Vroeger waren er intern heel veel wrijvingen maar aan de werking naar buiten toe voelt men toch wel dat die wrijvingen opgelost zijn.

Nochtans is de huidige, nieuwe korpschef niet altijd even gemakkelijk maar nu weet iedereen waaraan hij zich moet houden en iedereen binnen het korps weet dat hij gelijk behandeld zal worden. Het is echt een verbetering.

Een tweede punt is dat er toen weinig aandacht werd besteed in de politieraad aan wat wij jaren vanuit de oppositie hebben geformuleerd. Wat voor de vroegere zonechef alleen telde was zijn aanrijtijden. Daar maakte hij zijn statistieken op. Maar dat vormt niet het belangrijkste in een politiewerking, er zijn andere aspecten die ook de nodige aandacht moeten krijgen.

2) En over de grootte van de politiezone ?

Ik ben naar een studiedag geweest waar Brice De Ruyver kwam pleiten voor grotere politiezones, maar ben ik er niet van overtuigd. Ik geloof wel dat uw zone groot genoeg moet zijn om al uw basisopdrachten te vervullen. PZ A vervult al hun basisfunctionaliteiten. Enkel zaken die extra mankracht vragen moeten worden ondersteund maar ik geloof dat er zelfs zo'n zaken zijn bij grote politiezones om exclusieve opdrachten te kunnen vervullen. Dan kan men toch beroep doen op samenwerking ? Elk vanuit de mogelijkheid die men heeft of om via die weg reserves op te bouwen.

PZ A is een kleine zone die bewijst dat het kan.

3) Wat denkt U over de samenwerking van federale politie en lokale politie in dit arrondissement?

Ik ben er niet maximaal van op de hoogte en misschien nog te weinig om het exact te kunnen duiden. Waar ik momenteel veel mee geconfronteerd wordt, is het probleem van de vermindering van het aantal manschappen bij de federale politie voor een aantal opdrachten.

Concreet voorbeeld hiervan is de wegpolitie. Tot vorig jaar mochten de lokale politiezones niet op de autostrades komen en nu zijn ze bijna verplicht om daar op te treden omdat de federale het niet meer kan. Dat vind ik dan wel geen goed voorbeeld van een 'goede' samenwerking.

Voor PZ A kan dat misschien een extra pijnpunt vormen in de werking aangezien men daar ook nog eens extra aandacht moeten besteden ?

Dat is voor elke zone een pijnpunt. Hoe groter de politiezone hoe meer autostrades men door het grondgebied kan lopen hebben. En geen idee of dit in uw thesis mag gezet worden maar PZ B zou weigeren om een opdracht te doen op de autostrade.

Maar eigenlijk mag men toch geen hulp weigeren als politie ? Nu ja, PZ B heeft al eens geweigerd want onze politiezone heeft al eens moeten inspringen voor hen. Dit werd natuurlijk met de grote middelen gedaan daar de veiligheid van de manschappen voorop staat dus ik denk dat de volgende keer de federale politie wel weer zelf de interventies op de autostrade zullen doen.

Inderdaad, want vorig jaar is er in C een brandweer man verongelukt op de autostrade.

Inderdaad dus kan u wel begrijpen dat dit heel gevoelig licht.

Vanuit al mijn ervaring in de politieraad en nu in het politiecollege is dit mijn ervaring waarbij ik heb gemerkt dat het toch niet zo vlot loopt zoals het zou moeten.

4) Heeft deze gemeente/ politiezone te maken gehad met georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes/ grensoverschrijdende criminaliteit ?

We zijn er minder mee geconfronteerd geweest dan andere politiezones, we vormen geen grenszone daar we er toch een aantal kilometers vandaan liggen.

Maar vorig jaar zijn er toch een aantal gevallen geweest ?

Ja inderdaad maar nu voor dit jaar zijn we tot nu toe gespaard gebleven.

De daders komen inderdaad niet meer zo heel ver over de grens. Menen wordt wel nog geregeld geconfronteerd met feiten.

Inderdaad en ik denk dat het toch komt door de meer gerichte aanpak waar we nu de vruchten van het plukken zijn. Op het moment dat men ze terugdringt dan plegen ze enkel nog hun feiten juist over de grens. Dat zal ook wel de reden zijn waarom wij dit jaar er tot nu nog niet mee geconfronteerd zijn geweest.

5) Wat is uw rol als burgemeester/voorzitter van het politiecollege in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes) ?

Voor het moment ben ik vanuit het burgemeesters overleg de coördinator voor de regio om daar wat vaart in te krijgen. Er werd met de zonechefs een vergadering vastgelegd om de ligging van de ANPR-camera's te bespreken. Daarnaast ook over de manier waarop daarmee zal worden gewerkt en over het verdelen van de middelen om ze efficiënt te gebruiken. Ook de Gouverneur woont deze vergaderingen bij. Binnenkort wordt er een verdere vergadering belegd en ben ik de coördinator in mijn rol als voorzitter van het burgemeestersoverleg.

Interview U wil zich echt profileren in die voortrekkersrol.

Ja dat is waar, maar iedere voorzitter van zijn politiezone die hier in het Zuiden van West-Vlaanderen geconfronteerd werd met grensoverschrijdende criminaliteit probeert een voortrekkersrol te spelen. Iedereen wil echt vooruitgang zien in de aanpak van dit fenomeen.

Iedereen zit te duwen en te trekken om de 'schaarse' middelen die men heeft daarvoor zo optimaal en efficiënt mogelijk te kunnen inzetten.

E werd vroeger ook geconfronteerd met grensoverschrijdende criminaliteit en samen met hun politiezone hebben zij dit fenomeen ook goed kunnen aanpakken. Zij vormen eigenlijk voor ons een voorbeeld.

De zonechef van PZ D onderhoudt op informele basis heel goed contacten met de Franse politie. Ik ben aanwezig geweest op het recente ondertekenen van de Akkoorden van Doornik en heb een heel interessant gesprek gehad met hem en zijn Franse collega.

Hij vertelde me ook dat zijn Franse collega's om de drie jaar veranderen van functie dus hij telkens er een nieuwe persoon de functie vervult terug naar Frankrijk gaat om contact te leggen, los van alle formaliteiten, zodat men als het ooit weer eens nodig is, gemeente patrouilles kan organiseren en samen interventies op touw te kunnen zetten om de grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken.

Ik denk dat deze methode de efficiëntste methode is om iets gedaan te krijgen van de Franse collega's.

Inderdaad, ik vind hem echt een voorbeeld.

**6) Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit ?
Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?
Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?**

Eenmaal de Akkoorden van Doornik geratificeerd zijn, zal dit ook al een stuk gemakkelijker lopen. En heel veel informatie die Frankrijk niet wil loslaten, dat is echt een pijnpunt. Dat zou eigenlijk nog moeten worden geregeld. Dat is een belangrijke voorwaarde.

Want wij kunnen wel gerichte acties ondernemen maar als wij niet volledig alle accurate en geactualiseerde informatie ter onze beschikking krijgen, blijft een van de grote uitdagingen.

En daar is misschien een rol in weggelegd om die informele contacten op punt te zetten zodat er meer informatie kan worden losgeweekt.

Zelfs hier in België blijft het dikwijls in informatiedoorstroming steken vanuit federale politie naar lokale politie toe.

Inderdaad, dat klopt. We hebben hier InfoTarget ontwikkeld die dat grotendeels zou kunnen opvangen. Het is een goed initiatief maar het enige waarvoor ik vrees is dat deze software voor er komt omdat de federale politie weer niet meekan. En mijn vrees is dat op termijn de uniformiteit tussen politiediensten er weer zal uit zijn.

Inderdaad.

Ik sta volledig achter die software maar eigenlijk zou dat nationaal moeten kunnen worden gelanceerd en gedistribueerd. Maar dat zal niet lukken.

Dus hoe kan men dat beter aanpakken ? Dus die uniformiteit, het is een slingerbeweging tussen lokale en federale politie. Het is een gevaarlijke beweging voor de werking van de politie.

7) Waarover die U in uw actuele rol meer te beschikken om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Als burgemeester is men beperkt in mogelijkheden. Maar de mogelijkheden moeten u geboden worden op wettelijk vlak, zoals de akkoorden van Doornik bijvoorbeeld, dat is zelfs nationaal.

Dus als burgemeester kan ik niet echt meer mogelijkheden krijgen maar als er een iets is wat ik wel vind waarin er iets moet veranderen, is het de invloed om het bij de nationale politiciers vlugger op de agenda te krijgen.

Hoe lang zal het nu weer de dueren tegen dat we een volgende stap kunnen verwezenlijken, waarom moet dat zo lang dueren ?

Wij moeten niet meer beslissingsmacht hebben maar wel de invloed hebben om bij de ministers het zo ver te krijgen dat het vlugger op de agenda komt en rapper beslist wordt. Moeten er echt altijd een aantal overvallen gebeuren met slechte afloop voor men nationaal in actie schiet ?

8) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan U een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Ik zie niet onmiddellijk grote voordelen door onmiddellijk schaalvergroting te realiseren. Ik zie meer heil in een goede samenwerking en informatie-uitwisseling van gegevens tussen de aangrenzende zones.

Een gewone schaalvergroting zal ervoor zorgen dat men weer een veel te grote bovenbouw heeft op administratief vlak. Er blijven lokale ankerpunten nodig voor de bevolking en dan vrees ik dat de voordelen niet opwegen tegen het nadeel van die grote logge structuur die zal worden verwezenlijkt.

Om maar een voorbeeld te geven wij hebben als politieke zone geen behoefte om als een grotere politieke zone te opereren te aanzien van de grenscriminaliteit. Wat we wel zouden moeten weten, zijn de gegevens over de nummerplaten zodat we weten wie zich waar verplaatst en wanneer men over grens komt. Als er een goede verzameling is van gegevens tussen zones en goede afspraken hoe men zal controleren, waar en met welke middelen dan is er geen een grote zone nodig.

Bijvoorbeeld tussen politieke zone A en politieke zone E kan men afspraken maken om de R8 te controleren en daarvoor samen te werken. Maar daar heb je toch geen eenzelfde zone nodig.

De laatste tijd spreekt men meer en meer over politiezones van minimum 150 manschappen, dus dat betekent dat PZ A eigenlijk daar niet aan voldoet en zal moeten verdubbelen en dus ergens zal moeten bij aansluiten ?

Dan zie ik in het praktische geval dat men bij PZ B zal moeten aansluiten.

9) Vreest U niet voor uw aandeel in het zeggenschap over lokale politieke zone ?

Goh ja neen niet zo echt.

En stel dat U met een burgemeester rond de tafel moeten zitten van een centrumstad ?

De vrees bestaat. En dat zal minder het geval zijn als men in een politieke zone terecht komt waarbij de gemeentes bijna allemaal van dezelfde grote zijn. Net hetzelfde als hier in D – C. D is de grootste partner van beide. Dus het gaat eigenlijk meer over een verstandhouding.

Maar de vrees bestaat inderdaad dat een centrumstad alle kleintjes zal opsorpen.

Inderdaad, moest D en C nu moeten aansluiten bij PZ B dan wordt U niet opgeslorpt door de stad F die toch niet zoveel groter is dan D ?!

Ja inderdaad, ik denk dat er ook een beetje dezelfde problematieken heersen. Maar ten opzichte van G ligt dat anders want die kent de echte problemen van een centrumstad. Zoals de problematiek de stationsbuurt in G hebben wij in D en C helemaal niet. Dus bij een gans andere aanpak vrezen we dat onze aandachtspunten en problematieken zullen worden weggeveegd door de problematieken van een centrumstad.

Dus moest er een fusie komen volgens U dan gaat de problematiek en de morfologie van de gemeentes voorop staan ?

Ja inderdaad.

En dus minder vanuit aanrijtijden en snelheid van dienstverlening naar bevolking toe want bij PZ B is dat niet zo hun sterkste kant als ze naar de uithoek van hun zone moeten, bijvoorbeeld H ?

Daarom dat ik ook niet direct spelers rondom ons zie om een fusie te ondergaan. Maar de minister laat niet toe om bepaalde gemeentes van bepaalde zones af te splitsen.

10) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomenen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

In mijn oogpunt effectiever dan een fusie.

Louter om het feit is dat ik hun 'community policing' mis bij grote politieke zones. Vele personen in de grote zones kennen hun wijkagent niet eens. Ik denk bij vele grote zones dat de doelstelling van een lokale politie gewoon verdwijnt. Ik pleit niet voor de terugkeer naar een veldwachter. Maar ik vrees dat we te veel de richting uitgaan naar de werking van federale politie en ik zie dan de volgende stap een fusie tussen lokale en federale politie. Want welke opdrachten gaan dan nog verschillend zijn ?

Er worden nu al taken die eigenlijk voor federale politie bestemd zijn op de schouders gelegd van lokale politie, dus door groter te worden zal er meer specialisatie kunnen worden doorgevoerd o.m. bij recherche. Dus kan het inderdaad zo worden dat men als lokale politieke zone minder beroep moeten doen op federale politie ...

Het concrete voorbeeld is het gerechtelijk arrondissement J, waarom heeft men daar nog een federale recherche nodig ? Zowel lokale als federale recherche zitten op hetzelfde grondgebied te werken.

Ook het LIK en AIK zullen overlappen ...

Inderdaad, dus ik denk dat die 'community policing' in grote zones zal verdwijnen en er nu al niet zichtbaar meer is. Dat zal volgens mij opgaan in de grotere problemen die men zal willen aanpakken.

Moesten er nu goede afspraken gemaakt worden in Zuid-West-Vlaanderen en zou men allemaal dezelfde briefingtool kunnen gebruiken en zorgen voor een uniforme informatie-uitwisseling dan kan men al meer effectief gaan werken.

Ja dat klopt.

Zal men dan als politiezones niet beseffen dat vanuit hun gemeenschappelijk doel het eigenlijk allemaal goed lukt om samen te werken en men plots niet denkt waarom realiseren we geen fusie, nu het toch niet zo heel veel meer zal veranderen in de werking? Stap voor stap?

Ik blijf erbij dat de beheersbaarheid onder druk komt te staan omdat het beleid zal worden gevoerd door een of twee grote gemeenten. Er is ook kritiek vanuit bepaalde kleinere gemeenten in I. De burgemeesters van de kleinere gemeenten zijn van mening dat zij toch niets te zeggen hebben en dat alle aandacht naar J en K uitgaat. Dus te groot is niet goed wanneer een grote stad de rest domineert. Dan vrees ik ervoor. Dat vind ik geen goede oplossing. Dan gaat alle aandacht naar opdrachten die in de centrumstad moeten worden verwezenlijkt.

11) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

Voor samenwerking zie ik dat wel een aanleiding zijn. Ik pleit wel voor het gebruik van dezelfde middelen en dezelfde tools maar ik vind niet dat men daarvoor allemaal met hetzelfde model van auto moet rijden.

12) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Ik geloof daar niet in. De schaalvergroting op zich vergroot daarvoor de slagkracht niet want er zullen evenveel manschappen zijn als nu, ik vrees alleen voor meer bazen. De bovenbouw zal groter zijn. Veel meer bureaucratie, ik vrees dat echt.

Hoe groter uw organisatie hoe meer controlerend uw organisatie wordt. Er zijn een aantal afdelingen die zodanig groot zijn op zich zodat er daar nog eens iemand moet boven staan om er controle over te hebben. Terwijl men afzonderlijk als kleine entiteit blijft dat men dikwijls efficiënter werkt.

Maar met samenwerking kan men evengoed de middelen efficiënt inzetten.

En een schaalvergroting vanuit bedrijfseconomisch en financiële oogpunt, denkt U dat het hier nodig is ?

Uit financieel oogpunt ? Als men van daaruit schaalvergroting realiseert dan is het de bedoeling om te besparen.

Maar men mag de eerste twee jaren geen besparingen doorvoeren bij een schaalvergroting !

Wat zal men er anders vanuit financieel oogpunt aan hebben ? Dan is er voor elke gemeente een minimumuitgave. Dus financiële redenen mag men niet inroepen om een schaalvergroting te realiseren.

We moeten overal besparen, in iedere gemeente en als er een iets is waarop men niet als gemeente mag besparen is het veiligheid. Men mag wel efficiëntie zoeken via het schaarse gebruik van uw middelen beter inzetten. Maar het mag niet leiden tot een vermindering van uw aan bod en dienstverlening inzake veiligheid.

Dus louter schaalvergroting inroepen om het goedkoper te kunnen doen, kan echt niet.

13) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Zijn er nog andere redenen voor U ? Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner) Ziet U in de omgeving gelijken voor een fusie? Wie ?

Zie vorige en volgende vragen.

14) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen?

Louter kwaliteitsgericht en geen er zijn geen andere reden voor mij.

Indien men kiest voor een bepaalde benadering, zal dit niet in conflict komen te staan met de andere benaderingen en de randvoorwaarden ?

Er moet wel met alles rekening worden gehouden natuurlijk maar ik geef voorrang aan de dienstverlening en de kwaliteit .

15) Vanuit de COP-gedachte (*community oriented policing*) is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden of beter moet worden ?

Neen, voor mij zal het niet beter worden. Hoe groter de zone hoe minder men nog de binding heeft met de lokale bevolking en omstandigheden. Niet iedereen moet rechtstreeks zijn wijkagent kennen maar men moet toch weten waar men hem kan vinden op het moment dat het nodig is en hoe men hem kan bereiken.

Een wijkagent moet goed zijn bevolking kunnen inschatten en weten waar op zijn grondgebied de belangrijkste informatiepunten liggen.

Ziet U dan geen heil in het blijven bestaan van lokale ankerpunten ? Maar de tijd zal wel moeten uitwijzen of dit dan nog winsten oplevert voor de schaalvergroting ? Het kan wel zorgen voor meer uniformiteit in aansturing en beleid ?

Daar heeft u een punt, wat is de minimale grootte inzake logistiek en personeel om te kunnen omgaan met al de middelen ? Er is ergens een ondergrens nodig. Maar "the sky is the limit", daar geloof ik niet in. Want op een bepaald geloof ik dat men zijn efficiëntie en winst verliest omdat men een te grote bovenbouw heeft gecreëerd. Om alles te kunnen beheersen en controleren.

Er moet ergens een minimum en maximum zijn, daar geloof ik wel in maar daarvoor politiezones samen voegen vind ik geen goed idee.

Kan men daardoor beter inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens van bevolking?

Neen echt niet.

16) Ziet U de kwaliteit van uw politiebesteding als voldoende wanneer bij lokale politie wordt overgegaan tot een schaalvergroting ?

Om te beginnen heeft dat te maken met het politiecollege en de politieraad. Ik ga een onderscheid maken tussen de werking van de huidige zone.

De kwaliteit van het bestuur is afhankelijk van hoe men er mee omspringt. Louter formeel en puur volgens de wet, politiecollege en politieraad, dan heeft een politieraad niet zo veel te zeggen. Heeft een politieraad puur formeel eigenlijk veel zin ?

Maar als men dan eens een open debat wil bijvoorbeeld over het ZVP is een politieraad wel interessant en over de dagelijkse werking van politie.

Mijn tweede punt is of dat de kwaliteit om daarover diep in debat te gaan wel goed genoeg is ? Maar niet alleen een politieraad, ook louter bestuurlijk de gemeenteraad ?

Als we het toch hebben over schaalvergroting moet men zich zelf afvragen, in sommige burgemeester- en schepencolleges is men met acht, moeten er daar acht in zetelen ? Bijvoorbeeld voor een stad als D en een gemeente als L ? En een gemeenteraad van 29 personen ?

Misschien is het beter dat men zich daar beperkt tot een twaalf à dertien personen en voor een politieraad acht of negen mensen dan maakt het debat misschien dieper en grondiger. Ik weet dat niet veel collega's dat graag zullen horen.

Als men inderdaad naar een fusie zou gaan wordt uw aandeel minder en is men minder vertegenwoordigd. Nu zijn we met zeventien politieraadsleden, en als we in PZ E terecht komen zal het minder dan de helft van de vertegenwoordigers zetelen. En ik denk nu ook wel dat de kwaliteit van de mensen voor G, M en N nu eender zal zijn want meestal gaat het om posten verdelen. En dat is meestal zo in die afgeleiden, daar zitten eerder de mensen in die het net niet geworden zijn in de gemeenteraad of in het schepencollege, dat is overval zo, zowel groot als klein.

Men selecteert een politieraad niet op inhoud en kwaliteit, men selecteert op basis van postjes en kijkt binnen de partij wie er nog niets gekregen heeft. Ik hou eigenlijk niet van getrapte democratie. Zowel op politieveld als bij intercommunales.

Op het moment dat men geen rechtstreekse vertegenwoordiging heeft dan valt ook de binding weg en het gevoel van 'ik ben dat mijn burgers verplicht' ook weg.

Interview 23

1) Wat vindt U, als voorzitter van het politiecollege, over de werking van uw lokale politiezone ? Bent u daar tevreden over ?

Ja, ik ben nu al drie maanden bezig. Ik vind het enorm boeiend de politiewerking. Sedert zes maanden heb ik me wat verdiept in veiligheid en heb ik ook de contacten met politie aangehaald. De politie is zich erg bewust van de problemen die hier spelen, ze nemen elk probleem ter harte en zijn zich ook bewust van de beperkingen die zich hier situeren maar ook van de opportuniteiten die er kunnen zijn. Maar met de middelen dat we hebben verrichten zij enorm goed werk. Natuurlijk zullen we nu meer moeten kijken naar efficiënte werking van de politie om de A en maximaal in te zetten want het takenpakket van de politie is zoveel ruimer dan alleen de grenscriminaliteit.

2) En over de grootte van de politiezone ?

De essentie van uw thema of dat politiezones al dan niet groter moeten, vind ik moeilijk. Wij zitten met C, B en A waarbij B en A bijna twee even grote gemeenten zijn op een paar honderden inwoners na. B is een meer rijkere gemeente en in A zijn er meer kansarmen en illegalen. A zit ook met de grens en meer criminaliteit. Daarnaast hebben we ook nog eens C, een landelijke gemeente die ongeveer 10% moet bijdragen aan de politiezone. Zij ervaren andere problematiek die niet te vergelijken is met A. C heeft bijna niets van criminaliteit en diefstallen.

De politiezones moeten toch ook opgesteld worden aan de hand van geografie. A kan toch moeilijk meegaan met Knokke of De Panne. Er moet rondom gekeken worden om een politiezone te maken maar rondom hebben de gemeenten een andere problematiek.

Als men kijkt naar PZ D, daar is er E en F, waarbij F beter aansluit met A en ook dezelfde problematiek kent. G is een centrumstad en dan nog negen gemeenten er rond. Het hele landelijke E en dan F met veel criminaliteit en kansarmoede die aansluiten bij G als centrumstad. Dus is het heel moeilijk om politiezones te maken.

Ik hoor van mijn collega dat de afstand van F naar G figuurlijk wel groot is. Wij zitten hier met drie andere types maar we zitten geografisch wel heel erg dicht. Iemand die van F naar E moet, vormt een grote afstand voor een combi.

Dus als men spreekt over het vergroten van de politiezones is mijn vraag dan welke problematieken zal men samen brengen en hoe zal men dat verdelen naar inzetbaarheid van de lokale politiemensen ?

Ik denk dat een groot onderdeel voor een politiezone de socio-economische factor is. C is klein qua problematiek en de politiezone heeft er waarschijnlijk niet zo veel werk maar toch moet ook de dienstverlening naar bevolking toe kunnen worden behouden.

Dat is nu de eindigende discussie over de bijdrage. Want alles gaat over geld. A betaald 51% en het eerste dat ik gevraagd heb aan de politiechef was hoe dat zat in verhouding naar de interventies. A krijgt dan ook 55% à 60% van de interventies. Maar ook B is even groot als A dus kan men enerzijds verwachten dat zij in dotatie evenveel kunnen voorzien voor de politiezone maar anderzijds zijn er meer interventies in A.

Vorige week hebben we de afrekening te zien gekregen voor de koers met maar liefst 14 000 euro aan personeelskosten voor politie, die medegefinancierd wordt door A en C. Dus in feite, als men zegt we gaan alleen maar kijken naar interventies is dat fout, want er moet in een breder perspectief gekeken worden, dus ook naar schoolovergangen, bijstaan van festiviteiten. Het is een verdeelsleutel zoeken voor de politiezones.

Dus als men zal vergroten dan moet die verdeelsleutel ook weer gewijzigd zijn en op basis waarvan neemt men dan een verdeelsleutel ?

3) Wat denkt U over de samenwerking van federale politie en lokale politie in dit arrondissement ?

Dat lukt blijkbaar wel. Voor festiviteiten kan men altijd beroep doen op de federale politie. En omwille van de grenscriminele feiten krijgen we het CIK waarbij de Gouverneur ervoor gezorgd heeft dat de federale agenten kunnen worden ingezet voor de grenscriminaliteit. De politiezone heeft de medewerking gekregen de afgelopen maanden van het CIK van de federale politie waardoor de feiten de laatste maanden gedaald zijn. Nu de feiten gedaald zijn, is het CIK niet meer zo gemakkelijk inzetbaar.

4) Heeft deze gemeente/ politiezone te maken gehad met georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes/ grensoverschrijdende criminaliteit ?

Ja inderdaad, we zijn in het Zuiden van West-Vlaanderen het meest getroffen.

5) Wat is uw rol als burgemeester/voorzitter van het politiecollege in het verhaal van de grensoverschrijdende criminaliteit (de georganiseerde diefstallen gepleegd door Franse daderbendes) ?

We moeten het probleem gewoon blijven aankaarten. Als lokale burgemeester kan je veel en niet veel doen. Met de nieuwe Akkoorden van Doornik kunnen we aan de andere kant van de grens nieuwe contacten zoeken om die gemengde patrouilles op te starten, dus daarvoor heb je wel de macht om die contacten te leggen.

En veel verder dan dat kunnen we niet gaan want we hebben ook geen budget. De Gouverneur spreekt nu over zijn cameraschild langs de grens maar wij hebben daar eigenlijk geen budget voor. We hebben onlangs 140 000 euro geïnvesteerd in vier ANPR-camera's in Rekkem om de grens te bewaken. Maar daar stopt het ook, we hebben dit jaar geen budget meer om nog eens 150 000 euro te besteden aan camera's.

Dus eigenlijk kunnen we enkel de bestaande wetten proberen te maximaliseren maar verder kunnen niet veel veranderen. We kunnen de problematieken aankaarten hogerop, wat we nu ook gedaan hebben met de partijcollega's Ivo Belet (EU) en Bercy Slegers (FED). Maar verder dan het aankaarten van de problematieken kunnen we niet gaan. We kunnen proberen alle mogelijke wetgevende zaken uit te putten en we kunnen figuurlijk alle grenzen aftasten, die machten hebben we dan wel.

Als men op zijn stoel blijft zitten en niets onderneemt en er niet mee in de media komt dan zal de problematiek nooit belangrijk worden. Op wettelijk vlak is het allemaal federale materie, dus zij moeten bewegen. Zij moeten het verhaal van de grenscriminaliteit die hier speelt op zich erkennen en weten dat er hier echt een probleem is.

Dat is het verhaal dat ik al meermaals heb herhaald. Wanneer er in Brussel iets gebeurt met de treinen, metro of bus en er wordt een treinbestuurder aangevallen, wordt een staking opgezet gaan de politici direct handelen. Maar hier komen de lokale handelaars niet op straat inzake de grenscriminaliteit. Daarom is het hier aan de lokale politici om de druk hoog te houden.

Het aantal feiten is wel gedaald maar nu de manier waarop de laatste maanden nog feiten worden gebeurd is echt heel gewelddadig. In het begin waren het nog gewoon ramkraken waarbij er 's nachts niemand bij betrokken raakte. Nu zijn de ramkraken serieus verminderd ook omdat alles veel meer beveiligd is. Maar nu overvallen ze op klaarlichte dag en bedreigen ze personen met een pistool of schieten ze een waarschuwingsschot af. Het is veel erger dan vroeger, er wordt meer ingespeeld op het persoonlijk contact en een directe confrontatie.

6) Wat verwacht U het meest van de lokale politie als bijdrage in de aanpak van de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Wat kunnen de zones performanter doen dan wat nu wordt gerealiseerd?

Naar de toekomst toe wil ik met de korpschef eens alles operationeel bekijken, want ik ben nu nog maar drie maanden bezig. Ik wil de inzet van onze lokale politieagenten eens (her)bekijken. Ook op het vlak van mobiliteit is dat heel belangrijk. Gewoon bekijken en prioriteiten stellen en misschien hier en daar performanter inzetten voor een betere werking. De korpschef is daar op zich ook bezig.

Zijn daar bijkomende voorwaarden, middelen, maatregelen voor nodig?

Meer budget voor politie kan er echt niet komen. Maar we zullen werken met de gemeenschapswachten op het vlak van mobiliteit en hen ook inzetten voor schoolovergangen. Zodat de wijkagenten worden ontlast van die taken zodat zij ook meer kunnen werken op preventie. Het gaat niet alleen om de grenscriminaliteit. Zoals ik al zei, we hebben enorm veel kansarmoede en uitgeprocedeerde illegalen die hier nog vertoeven maar we moeten de mankracht vrij hebben om alle problemen efficiënt te kunnen aanpakken. We kunnen meer mankracht creëren maar daarvoor moet er eerst meer budget zijn en dat is er voorlopig niet.

Mijn punt in de grenscriminaliteit kost eigenlijk helemaal geen geld. Geef gewoon de Belgische politie de bevoegdheid om iemand op Frans grondgebied te kunnen arresteren, los van de gemengde patrouilles. Laat ze gewoon de grens mogen oversteken. Nu moeten eerst gemengde patrouilles worden samen gesteld voordat men kan arresteren op elkaars grondgebied. Er is vrij verkeer van mensen, goederen en diensten waarom dan niet van politieagenten ?

Zolang dat de bevoegdheid van de politie over de grens niet realiseerbaar is, zal men met problemen blijven zitten. Bijna alles is realiseerbaar in Europa alleen de politie stopt aan de grens. We zitten met diefstallen en ook koperdiefstallen die ook spelen aan de andere kant van de grens. Europa is goed maar Europa kan nog veel beter en het gaat veel te traag. Als het er op aankomt schermt iedereen zijn eigen gebied af. De Franse grondwet laat niet toe dat er door derden op hun eigen grondgebied wordt gearresteerd.

Die bevoegdheid geven kost geen geld en het zet ons een stap verder. Gewoon binnen het grensgebied dat hoeft niet verder uitgebreid worden.

Hoe ziet u een verbetering van de samenwerking van de politiezones in de strijd tegen grenscriminaliteit?

Daar zie ik wel heil in. Op 30 april zijn er twee grote vergaderingen om alles van aankoop en camera's op elkaar af te stemmen. Binnen de politiezones is in het kader van grensoverschrijdende criminaliteit wel een grotere bereidheid om samen te werken.

7) Waarover dient U in uw actuele rol meer te beschikken, om een meerwaarde te kunnen betekenen in de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit ?

Over geld en de bevoegdheden om in een andermans land arrestaties te doen.

Men mag daders als politiedienst wel blijven achtervolgen maar niet tegenhouden. Dan moet men met radiocontact zoeken en de radiofrequenties zijn nog niet op elkaar afgestemd. Dat staat ook in de Akkoorden van Doornik dat die op elkaar moeten worden afgestemd. Politiediensten moeten bellen naar H en die bellen dan naar Rijsel of Doornik. Zodat er daar ook een lokale combi ter plaatse kan worden gestuurd.

Dat is eigenlijk toch allemaal de logica zelf ? En waarom werd dit nog niet eerder gerealiseerd in dit eengemaakt Europa ?

8) Hoe staat U tegenover schaalvergroting van de lokale politiezones los van het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit? Kan U een aantal positieve/negatieve aspecten opsommen?

Ik vind dat moeilijk. Ik heb er gisteren in de politieraad eens over gesproken met mijn collega van B en duidt ook op de voor- en nadelen.

Wat ziet U dan als voordeel en als nadeel ?

Een voordeel: in B hadden ze voor de fusie een veertig politieagenten en nu hebben ze er een 150 tal. Dus voor hen was dat een winsituatie. Natuurlijk hangt alles af van het plaatje die men maakt. Als men de politiezone wil vergroten dan komt er meer budget en agenten ? Waarom niet, ik vind dat goed.

Maar als men de politiezones gaat vergroten zonder dat men er budget en agenten bij krijgt dan zal het moeilijk zijn. Van mij mag dat een grote politiezone worden in (Zuid) West-Vlaanderen als we er in de praktijk in plaats van een 150 een 200 politieagenten krijgen. Alles hangt er vanaf hoe het wordt ingevuld, welk budget men zal krijgen en welke repercussie het zal hebben voor het lokaal budget. Betekent dat dat de gemeenten nog meer geld moeten geven of zal alles van federale niveau komen, zowel meer budget als politiemensen ? De keuze hangt af van deze factoren.

9) Vreest U niet voor uw aandeel in het zeggenschap over lokale politiezone ?

Wij hebben het geluk dat we hier maar met drie burgemeesters zitten. Kijk naar G en de streek van H waar men met tien burgemeesters aan tafel moet zitten. Iedereen heeft zijn eigen problematiek als gemeente, waar leg je dan uw prioriteiten ? Er zal een zeer sterke korpschef voor nodig zijn om met tien gemeenten tot een consensus te komen.

Dus als er geen extra budget of manschappen tegen over stelt dan hoeft die schaalvergroting voor mij niet.

Louter uw politiek zeggenschap vreest U niet ?

Dat hangt er vanaf. Ik heb nu het voordeel om als grootste gemeente in het politiecollege te zetelen. Met drie rond de tafel komt men nog tot een compromis maar met tien rond de tafel kan er niet tot een compromis gekomen worden. Iedereen zal vechten voor zijn gemeente.

Als er federaal wordt opgelegd om de schaalvergroting op te leggen dan moeten er voor mij toch serieuze budgetten tegen over staan.

Als schaalvergroting dan federaal wordt opgelegd, is het dan niet beter om een centrumstad alleen te laten regeren en samen met meer kleinere gemeenten samen te gaan ?

Ja inderdaad. En geografisch kan men vanuit A geen gemeenten met dezelfde problematiek aanschrijven. En louter geografisch cirkel trekken, zal niet voor consensus zorgen en zal er moeilijk een verdeelsleutel worden gevonden.

10) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning.

Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomeen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

Ik denk dat er enorm veel activiteit zit in samenwerking. De korpschefs en burgemeesters zitten eens samen om dat men bijvoorbeeld camera's gaat aankopen en men informeert naar de aangrenzende zones hoe men misschien samen de beelden kan verwerken en het doorsturen van de beelden naar elkaar. Daar zitten enorm veel mogelijkheden in. Ook de mogelijkheid om voor een stuk toch in een andere zone te kunnen werken zonder echt de andere zone te belemmeren. Zoals er ook wat grensoverschrijdende werking moeten komen binnen de zones en dat er meer op elkaar wordt afgestemd wat de moeilijkheden en prioriteiten betreft. Zodat men veel elkaar ook kan leren.

Denkt U dan niet als men dat intensief aanhoudt dat men na een aantal jaren toch uit zal kijken naar een fusie ? Omdat men op voorhand al elkaar hebben leren kennen, de problematiek en de werkwijze.

Dat kan maar er moet eerst die eerste stap zijn om samen te werken. Het is nu maar redelijk recent dat men gaat samen zitten rond de tafel om samen te overleggen rond de aankoop van de camera's. Ik denk wanneer we zover zijn en na afloop van die overleggen dat we ons daar al meer kunnen over uit spreken en dat er dan budgetten tegenover moeten worden gesteld.

11) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

De laatste maanden is het door de grensoverschrijdende criminaliteit allemaal in een stroomversnelling gegaan. De vorige burgemeester heeft ook veel goede zaken gerealiseerd maar wij zijn nu begonnen met het opentrekken van de problematiek op verschillende niveaus, o.a. Provinciaal, Vlaams, Federaal en Europees. Waardoor de Gouverneur ook zijn medewerking heeft verleend. Er zijn vergaderingen geweest met de Gouverneur wat vroeger er niet was.

Die grensoverschrijdende criminaliteit is toch een aanleiding geweest om de contacten met de andere politiezones beter aan te halen. Want voordien waren dergelijke vergaderingen er niet echt. En door constant de grenscriminaliteit in de media te brengen (waar ook al veel kritiek op is gekomen omdat ik zagezegd mediageil ben). Maar we mogen toch niet blijven staan en blijven zitten want dan zetten we geen stap vooruit.

12) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Dat kan wel. Met hoe meer mensen dat men samenwerkt hoe beter dat het zal zijn, net zoals we nu met de zones samenwerken. Nu moet men nog samen zitten met de verschillende zones en in stappen werken om informatie los te krijgen maar als er een zone is dan kan men in een keer beslissen en moet er geen overleg meer gepleegd worden. Dus het zal waarschijnlijk wel efficiënter zijn, het hangt er natuurlijk vanaf hoeveel middelen daar tegen over staan maar het mag zeker niet leiden tot minder agenten op straat.

Normaal mag schaalvergroting niet leiden tot besparing, toch niet de eerste twee jaar.

Ik denk dus dat vooral de grootste winst zal liggen in de administratie, als men dat kan centraliseren zal men winst hebben maar het mag zeker ten eerste niet leiden tot meer budget voor de gemeenten naar politie toe en minder blauw op straat. Want ik kan er wel ergens inkomen dat het goed is maar we zullen een korpschef nodig hebben die voor alle gemeenten de prioriteiten gaat opstellen.

13) De hoofdredenen voor een schaalvergroting zijn meer slagkracht, synergie en andere financiering.

Financieel (= niet kostenbesparend) moeten de zones toch ook gelijklopend zijn ? (bv. 91 euro per inwoner en in een andere zone 45 euro per inwoner)

Ik denk niet dat men ze gelijklopend kan zien want in een landelijke gemeente is er minder politie nodig dus kan men ook aan die gemeenten niet vragen om meer bij te dragen dan dat voor hen nodig is en zo mee te financieren in problematieken van andere gemeenten. Men zal op basis van bepaalde (objectieve) criteria een bepaalde verdeelsleutel moeten maken. Maar men kan niet zeggen dat iedere inwoner van gans Vlaanderen evenveel moet bijdragen aan politie, ik denk dat het ten opzichte van bepaalde gemeenten niet echt eerlijk zou zijn.

14) Er zijn 3 benaderingen van schaalvergroting: zie bijlage (onderaan) . a. Ruimtelijke benadering b. Bedrijfseconomisch c. Kwaliteitsgericht Rekening houdend met twee randvoorwaarden: financiën en zeggenschap.

Vanuit welke benadering zou U een schaalvergroting overwegen? Hoe ziet u dat operationeel ?

Kwaliteitsgericht, op het vlak van veiligheid naar uw burger toe. Ze zijn wel niet los te koppelen van elkaar want bedrijfseconomisch geeft ook een voordeel. Indien men bedrijfseconomische winsten maakt zal dat operationeel herinversteerbaar zijn. Geografisch is gewoon een feit, men kan moeilijk een zone vormen met zones die ver van elkaar liggen. Natuurlijk zitten we met de grenzen van de gemeenten en sommige gemeenten kan men zomaar niet loskoppelen van hun politiezone.

15) Vanuit de COP-gedachte (*community oriented policing*) is de dienstverlening naar bevolking toe een essentieel element voor de werking van de politiezone.

Denkt U dat er bij een schaalvergroting de dienstverlening die de zone nu aanbiedt, kan worden behouden of beter moet worden ?

Gisteren hebben we het voorbeeld gehad dat een gemeenteraadslid in de politieraad vertelde over een milieudelict waarbij hij naar de technische dienst ging in B die hem doorverwees naar de politie. En de politie zegt dat de Milieu in A zit. Niet iedereen kan zich daar in vinden. Dus ik denk als mijn vergroot dat er toch overal een tak met alle diensten van de politie zal moeten voorzien zijn. Men kan niet verwachten dat mensen 20 kilometer zullen rijden om een klacht in te dienen.

Dus op het vlak van agenten zal men toch meer beroep moeten doen op wijkagenten die zich dan in van alles zullen moeten thuis zijn. Ook in het onthaal zal dat zo moeten zijn zodat men de aangiftes kan beantwoorden. De dienstverlening is dus een prioriteit en iedereen heeft zijn eigen problemen die hij prioritair vindt dus dat zal moeten ervoor zorgen dat politie toch dicht bij de mensen blijft staan. Eventueel door meer patrouilles op de baan te voorzien.

Kan men daardoor beter inspelen op de subjectieve onveiligheidsgevoelens van bevolking ?

Dat zal moeten aangetoond worden naar bevolking toe. Als wij bijvoorbeeld een fusie met I voorzien dan zal de gewone man op de straat dat niet kunnen appreciëren. Zelfs nu nog voelen sommige mensen van B zich achteruitgestoken omdat het hoofdkantoor van politie in A is.

Centralisatie in I zou echt slecht vallen bij bevolking. Er zijn gemengde patrouilles georganiseerd geweest op de paasfoor in I juist op de dag dat hier een gewapende overval gebeurde. De reactie van bevolking was toen al heel slecht waarom ze in I moesten rond lopen en niet in A.

16) Ziet U de kwaliteit van uw politiebesteding als voldoende wanneer bij lokale politie wordt overgegaan tot een schaalvergroting ?

We zullen met een grotere groep zitten.

Ik bedoel, zal men het aandeel in zeggenschap kunnen behouden eenmaal men bijvoorbeeld met tien rond de tafel zou zitten ? Zal men blijven een stempel kunnen drukken ?

Het zal natuurlijk moeilijker worden. Wat de mensen hier enorm appreciëren is dat ik zelf vecht voor mijn bevolking en me niet laat domineren door I en nu kan dat nog in een kleine zone maar in een grotere zone geloof ik daar niet meer in. De voorzitter zal ook de woordvoerder zijn. En nu ben ik zelf woordvoerder en kan ik het zelf naar voor brengen.

Interview 24

Na kennismaking en introductie:

Jouw thesis gaat over schaalvergroting en daar heb ik in eerste instantie een grote opmerking over. Het is duidelijk dat vanaf het begin van de politiehervorming sommige politiezones niet groot genoeg waren om in al hun taken te voldoen. Ik ben al achttien jaar burgemeester waardoor ik het ontstaan van de politiezones mee heb gemaakt.

Zo'n 13 jaar geleden werden een aantal criteria opgesteld zodat zones zich konden vormen en in alle taken konden voldoen dus daarom hadden we toen uitgemaakt met de gemeente A om niet alleen te voldoen in de basisfunctionaliteiten en zijn we samen gegaan met B en C. Ten eerste omdat we ook dezelfde problematieken kennen als kustgemeente. Daardoor zijn we ook een grenszone geworden.

Anderzijds stellen we vast dat D, waarbij de burgemeester gezag wil blijven houden over zijn politie. Maar samen met B en C heb ik een stuk van mijn autonomie opgezegd. D heeft afzonderlijk een entiteit gevormd en de overheid heeft niet op verder aangedrongen op een fusie voor hen. Men heeft toen geen toetsing gehouden voor over de grootte van de politiezones naar de toekomst toe.

De overheid was al blij dat de meeste het verstand hebben gehad om toch naar een voldoende grootte te gaan. Uit een studie is inderdaad al vastgesteld dat de overheid de te kleine politiezones kent om volledig in hun taken te voorzien en die moeten naar een schaalvergroting overgaan.

De schaalvergroting zal er moeten komen want in hun eerste opdracht heeft de federale overheid toen niet gekeken of alle politiezones ook in de toekomst in hun al hun basisfunctionaliteiten volwaardig konden voldoen. In tegenstelling tot D hebben wij hier een 24u dienst en politionele bewaking van de scholen. Er zijn veel zaken waar een politiezone als D niet aan kan voldoen en wij wel. Dat zal moeten worden rechtgezet.

Ten tweede wat betreft de toekomst zal er naar een schaalvergroting moeten worden overgegaan voor de politiezones die te klein zijn maar dat zal niet vrijwillig kunnen gebeuren. Er zal opnieuw een oefening moeten worden gemaakt door de federale overheid want ik geloof niet in vrijwillige samensmeltingen. Er zijn wel al een aantal voorbeelden van maar dat zijn uitzonderingen.

In de literatuur verscheen wel dat een vrijwillige fusie van de politiezones meer kansen blijkt te hebben dan een vrijwillige fusie van gemeenten waar de schepen en burgemeester zichzelf opheffen. Maar bij een fusie van politiezones blijven de politici bestaan en zal de een-een relatie tussen burgemeester en korpschef worden opgeheven. Ook het feit dat er maar een korpschef kan zijn en dat enkele korpschefs hun stoel zullen moeten opgeven, daar wringt soms het schoentje.

Wat onze eigen zone betreft inzake de grenscriminaliteit, zijn wij eigenlijk een voortrekker van een doorgedreven samenwerking met Frankrijk o.m. met de agglomeratie van E. Alle verdienste komt hierbij aan onze korpschef toe. Die op eigen initiatief alle contacten met E op een (in)formele manier heeft aangepakt. Hij heeft menselijke contacten gelegd en daaruit zijn samenwerkingsovereenkomsten ontstaan.

Ik geloof niet dat akkoorden van bovenaf kunnen worden opgelegd want als men geen zicht heeft op de werking en cultuur in Frankrijk en zelfs niet weet hoe de collega aan de andere kant van de grens heet dan is dat een heel stroeve maar opgelegde samenwerking. Men moet de moeite doen om dat te doorgronden.

Ten tweede hebben wij hier een cultuur waar we goed Frans spreken en dat is niet het geval in iedere politiezone. Wij zijn altijd verplicht geweest om Frans te leren door de toeristen en daardoor is hier de gewoonte om snel over te schakelen op Frans. En dat is niet de evidentie in iedere politiezone in West-Vlaanderen. Wat toch ook zal meespelen in een goede samenwerking, is dat het politiecollege aan de korpschef de vrijheid geeft om op een menselijke en zakelijke manier die contacten te leggen.

Dat heeft ten eerste geleid tot gemengde patrouilles en dat heeft ook geleid tot communicatie want er stond nog geen communicatie op punt tussen onze zone en de zone van E. Nu staat dat wel op punt maar dat werkt nog niet ideaal. Dat is louter vanuit politieel oogpunt want vanuit politiek oogpunt zijn er helemaal geen contacten. Ik heb nog nooit contact gehad met mijn collega aan de andere kant van de grens. De Fransen zijn daar nog al chauvinistisch in. Ik heb hem eens uitgenodigd naar A maar dat heeft hij afgewezen. Ik moet daarin vast stellen dat de politieke agglomeratie van E er geen behoefte aan heeft ten opzichte van de agglomeratie in de Westhoek.

En wij als politici zien dat de korpschef zijn plan trekt dus kom ik daar nu ook niet in tussen. Wat er nu georganiseerd is, zijn we blij mee en meer moet dat niet zijn. We zitten wel een beetje met de gemengde gevoelens ten opzichte van die Noord-Franse regio, voor ons is dat toeristisch en economisch gezien van een heel geringe waarde en we werken daar doelbewust ook niet verder op. Bijvoorbeeld we vragen bewust niet om de trein door te trekken van B naar E. Dan komen de mensen van Noord-Frankrijk nog gemakkelijker met de trein naar hier en zullen ze ook nog eens het uitgaansleven in het weekend onveilig maken.

Ook E is een leuke stad in tegenstelling tot Rijsel waardoor de mensen van hier ook niet frequent naar E trekken. De interesse stopt bij een strandwandeling tot aan F, dat is het eerst dorp over de Franse grens.

Dus eigenlijk vind ik de Akkoorden van Doornik waardeloos omdat het niet werkt in de praktijk.

Voor wat betreft de toekomst, of wij hier nog een schaalvergroting zullen doen... Ik zie brood in een samenwerking met D en G. G heeft dezelfde financiële draagkracht en problematieken als PZ H en ik zie G eerder bij ons aansluiten omdat wij ze als een volwaardige partner zullen beschouwen en S zal hen opsloppen en verdrinken.

Met D zien we een samenwerking wenselijk zonder dat dat het ons financieel wat zal bijbrengen. Omdat D in budget niet mee kan met de kustzones. Het budget van D is een vijfde van het budget van A. Maar aan de andere kant is er wel de solidariteit want onze kinderen lopen school in D. Dus is beter dan we aan hen een goede service kunnen geven. Ook is er een groot industrieterrein in D waar vele van onze mensen tewerk gesteld zijn en daar is er geen camerabewaking omdat D dat niet kan financieren en bemannen. Dus zou het wel goed zijn dat D bij PZ H komt en dat zij genieten van de diensten die PZ H kunnen schenken zoals een 24u permanentie en meer ploegen op hun terrein.

Het enigste negatieve is wanneer we er D bij nemen dat onze aanrijtijden zullen vergroten. D loopt tot ongeveer aan Z, dat is het ongeveer een half uur van hier tot aan het einde van D. Nu is het links en rechts maximum 15 minuten, we liggen heel centraal ten opzichte van onze andere gemeenten in de politiezone.

Ook is het heel eenvoudig in financiering nu, A betaalt 50% van de kosten en C en B elk een 25%. Daar is nooit geen discussie over maar als we er een armere gemeente bijnemen dan begint de discussie over de draagkracht wel te spelen. Bijvoorbeeld er is een voetbalmatch in A waar er extra mankracht moet in worden gezet. C en B reclameren nooit dat wij daarvoor in de zomer extra mensen moeten inzetten want het gebeurt ook in de zomer dat er extra mankracht moet worden ingezet in de buurt van [REDACTED] tijdens de zomer en daar discussieer ik ook niet over.

Dus er moet wel een goede solidariteit en begrijpbaarheid zijn. Daarenboven stelt men vast, ik ben nu voor de derde keer voorzitter van het politiecollege en samen met mijn collega van C zitten we samen in de nieuwe politiezone sinds de politiehervorming. En wij kennen elkaar door en door waardoor dat de samenwerking des te vlotter verloopt. Dus ik ben heel tevreden over de werking en de politiehervorming.

Met de federale politie houdt de politiezone een paar keer per jaar een vergadering maar ik heb daar niet veel mee te zien. Iedereen beseft ook dat de organisatie op het niveau van het gerechtelijk arrondissement wat achterhaalt is maar dat het eigenlijk zou moeten gerealiseerd worden op het niveau van de provincie.

Ik merk in uw verhaal dat U ook eerder voorstander bent van een schaalvergroting voor kleinere politiezones die niet meer volwaardig in hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen maar niet voor een schaalvergroting met echt grotere politiezones voor iedereen, meer naar het Nederlands politiemodel toe? Bijvoorbeeld per provincie een politiezone.

Neen daar ben ik inderdaad niet voor.

Nu hebben wij goede vergaderingen met een problematiek waarvan de korpschef zeer goed op de hoogte is binnen zijn zone. Maar stel dat de korpschef van zo'n grote zone bijvoorbeeld in Kortrijk woont dan mogen wij het vergeten als kustgemeente. De betrokkenheid van de korpschef met deze gemeente zal heel miniem zijn en ik geloof maar in een goede werking van politie als de korpschef betrokken is bij de lokale problematiek en dat kan alleen maar als het geografisch mooi afgelijnd is.

Anders evolueert men terug naar de rijkswacht van vroeger en dat is terug een stap achteruit. Maar ik denk dat het op lange termijn toch de bedoeling is om te evolueren naar die grote omschrijvingen. De kleintjes moeten eruit, we moeten een politiezone ontwikkelen die werkbaar is. En er moet sprake zijn van solidariteit, de grote politiezones moeten de kleintjes onder hun hoede pakken. Dat vind ik wel. D beschouw ik zo, het is goed dat ze onze vleugels komen voor de werking en de veiligheid van de mensen daar, voor hen zal het een verbetering vormen.

Wij zullen dan tot en met aan Y lopen maar dan komen we te dicht bij Xe maar daar moet J voor zorgen, we hebben de regio A, S, W. Nu zijn de regio's goed te onderscheiden en ze werken goed dus daar moet er niet veel aan veranderd worden. Ook PZ V vormt een mooie zone. Hier in West-Vlaanderen hebben we goede korpschefs dus daar moet niet veel aan veranderd worden.

En vind U PZ I te groot ?

Daar heb ik geen zicht op daar doe ik geen uitspraak over. Ik denk dat ze alleszins niet groter moet worden, bijvoorbeeld als ze bij ons zouden komen, wordt het te groot want dan is er geen goede mobiliteit tussen de gemeenten. Wij hebben hier een autosnelweg die ons verbind met C bijvoorbeeld maar niet met J.

En hoe denkt U dat een fusie in de toekomst zal verlopen ? Ziet U heil in het feit dat het zich stap voor stap verwezenlijkt, dus eerst goede samenwerking en goede verkenning op het terrein ?

Neen, ik ben direct voor alles samen te smijten aangezien ik dit al meegemaakt heb met de politiehervorming.

Natuurlijk moet er een trekker zijn. Toen waren alle drie de korpsen akkoord met de samensmelting, waarbij een korpschef toen heel dicht bij zijn pensioen stond en een ander liever een goede tweede was en onze korpschef stond te popelen om zo'n grote zone aan te sturen. Dat is zeer belangrijk, als men vaststelt dat het korps moeilijk tot een akkoord kan komen dat de trekker wel goed moet worden ondersteund door de politiek.

Het is geen gemakkelijke opgave maar dat draait goed. Ik vind dat men soms te weinig het werk van politiemann waardeert. Bijvoorbeeld als men moet tussenkomen in een dancing en er wordt een mep gegeven dan moet de politiemann zich gaan verantwoorden omdat ze die mep hebben uitgedeeld. Daar wordt dikwijls meer energie in gestoken dan de reden waarom men heeft moeten optreden. Dat vind ik iets dat moeilijk verteerbaar is aan het politiewerk.

Gelooft U dat een fusie kan leiden tot een betere aanpak van criminaliteitsfenomenen ?

Absoluut, ik geef een voorbeeld, wij werken met prioriteiten, een van daarvan is de verspreiding van drugs bij jongeren. Aangezien wij merken dat veel van onze jeugd in D school loopt en dat onze werking stopt aan de grens van D. Wij kunnen hier wel de dealers en drugs in het uitgaansleven in kaart kunnen brengen. Maar aan de schoolpoort in D hebben wij geen bevoegdheid dus daar stopt dan ook de (samen)werking.

Waardoor de politie hier ook beter zou kunnen inspelen op de dienstverlening naar bevolking toe en de subjectieve onveiligheidsgevoelens ?

Absoluut, daar komt de huidige politiewerking toch objectief in tekort. Wij hebben een perfecte camerabewaking waar we als eerste in gestapt zijn en dat stopt dan in D dus de handelaars en bevolking hier in A zijn perfect bewaakt maar in D dan helemaal niet. De ene gemeente krijgt een goede service en de andere niet. Niet tegenstaande dat het wel mogelijk is als D tekent bij mij.

Ik heb al gesproken met de nieuwe burgemeester van D en die wil perfect bij ons aansluiten maar hun korpschef wil niet maar die gaat binnen twee à drie jaar op pensioen waarbij dan opnieuw zal rond de tafel worden gezeten hiervoor. Dat is in feite de reden waarom het nu nog niet verwezenlijkt is.

Ik hoor uit uw verhaal dat vanuit het oogpunt om volwaardig in de basisfunctionaliteiten te kunnen voldoen zou een fusie overwegen en dus echt uit kwaliteitsgericht aspect van politie, dus niet vanuit een bedrijfseconomisch oogpunt ?

Neen helemaal niet, bedrijfseconomisch gezien, financieel zitten wij met de mogelijkheid om G bij te nemen omdat die financieel gelijk is. En D helemaal niet dus is dat eigenlijk een solidariteitsactie van ons maar financieel gezien zien we dat wel zitten om dat erbij te nemen.

Ik denk louter financieel berekend zouden we er D niet moeten bijnemen maar voor de basisfunctionaliteiten te kunnen verwezenlijken doen we dat wel.

Kan het fenomeen van grensoverschrijdende criminaliteit een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

Dat is voor ons geen oorzaak. Die fenomenen spelen zich nu vooral af in Menen en hier hebben wij er geen last van, waarschijnlijk door ons cameraschild die hier aanwezig is. Maar moest ik in Menen zitten zou ik toch wel eens kijken wat er scheelt in effectieve aanpak. Ik denk wel dat D dan bij ons zou aankloppen.

En hoe groter de problemen zijn hoe meer dat men als politiezone zal kijken om zichzelf te versterken.

Er was ooit een Amerikaanse astronaut die naast mij aan tafel zat en die vroeg mij waarover ik politieel in deze gemeente het meeste klachten krijg. Ik antwoordde hem namelijk dat het om de hondenpoep op straat ging dus wij hebben eigenlijk weinig of geen moorden en weinig gewapende overvallen. We hebben eigenlijk vooral overlast waardoor we relatief gelukkig kunnen zijn, natuurlijk wil dat niet zeggen dat onze politie daarvoor niet alert is.

We trachten altijd preventief op te treden en dat lukt nu voorlopig nog altijd maar er zijn altijd zaken waar we niet op voorzien zijn bijvoorbeeld die bom in Boston die ontploft is. Het kan ons hier ook overkomen. In de zomer zitten er duizenden mensen op ons strand en dat verloopt eigenlijk zonder slag of stoot, ik vind dat het ook eens mag gezegd worden.

Een laatste vraagje voor U dat ik eigenlijk al kon afleiden uit hetgeen U al gezegd heeft maar ik wil het U toch nog eens expliciet vragen, namelijk ziet U de kwaliteit van uw politiebesteding voldoende om over te gaan tot een schaalvergroting ?

Ja absoluut, voor mijn eigen ben ik er niet bang over maar ik heb natuurlijk het geluk dat de korpschef een persoonlijke vriend is van mij en we mekaar al kenden voor de politiek.

De korpschef is ook uit een [redacted] familie gegroeid en ik kan het natuurlijk wel begrijpen dat het moeilijk is als er een korpschef wordt aangesteld waarmee men niet goed opschiet. Dat moet heel lastig zijn, het is toch heel belangrijk dat een korpschef en een burgemeester mekaar goed aanvullen en toch op dezelfde golflengte zitten.

Er is een mandaatfunctie geplaatst op de functie van korpschef waarbij men om de vijf jaar een nieuwe korpschef zou aanstellen en dat nog eens kan verlengen en dat is wel ook goed voor burgemeesters die niet op dezelfde golflengte zitten met hun korpschef en dat geldt even goed omgekeerd. Een korpschef die niet overeenkomt met zijn burgemeester dat is een ramp. Men moet blindelings vertrouwen hebben in elkaar. Een politiecommissaris die ambitieus is moet er ook de middelen toe krijgen om belangrijke zaken te kunnen organiseren. Maar een korpschef moet het geld en de middelen ook niet door deuren en ramen smijten, het is de bedoeling dat een korpschef ambitieus kan blijven binnen het vooropgestelde budget.

Interview 25

1) Hoe ziet U het verhaal rond van schaalvergroting bij lokale politie heel concreet ?

Het verhaal van schaalvergroting is op zich niet nieuw, het is een historisch gegeven. Al van voor de politiehervorming is men op zoek gegaan naar hoe men het best kan structureren en organiseren op het niveau van politie om een adequaat antwoord te bieden op veiligheidsvragen of vragen van de overheid.

Dat is ten eerste te zien bij de gemeentepolitie, Rijkswacht en gerechtelijke politie bij de parketten toen men evolueerde naar de interpolitiezones. Vanuit de betrokken politiekorpsen leefde de behoefte om samen te werken, dat bewijst op zich dat het toen al een feit was. En dat de zoektocht naar een andere organisatievorm met zowel een win-winsituatie op niveau van politie als op niveau van de overheden daarin centraal stond. Men gaat niet zomaar samenwerken maar de samenwerking was uit de behoefte eraan ontstaan omdat men erin geloofde dat men er bij kon winnen.

Met het vormen van de interpolitiezones heeft men dus besloten om op een hogere schaal te gaan samenwerken en de voordelen eruit te halen. Uiteindelijk met de politiehervorming zelf is dat nog geformaliseerd naar voor gekomen. Dus het gaat om een constante zoektocht naar een evenwicht tussen lokale verankering (*want men is voor een stuk toch gebonden aan de structuren en overheden en men is ook gebonden via de COP-gedachte aan de burger*) en schaalvergroting. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt zoeken naar een schaal die het mogelijk maakt om zo efficiënt mogelijk om te gaan met middelen, mensen, technologieën en processen.

Belangrijk in het verhaal van schaalvergroting is de politieke structuur. Doorheen de jaren komt de lokale autonomie naar voor, namelijk de macht van de burgemeester zowel met voor- als nadelen vormt het een beetje de rode draad doorheen het verhaal. We hebben dat gezien bij de interpolitiezones en bij de politiehervorming en we zien het nog altijd in de werking van de lokale politie alsook in het hervormingsplan van de federale politie. De burgemeesters, wat wel begrijpelijk is, laten daar ook heel fel hun stem in horen. Net omdat zij federaal zo sterk vertegenwoordigd zijn in de Kamer.

Puur vanuit bedrijfseconomisch standpunt zou men een structuur kunnen uitdenken die veel efficiënter is dan de huidige structuur en dan moet men het wel kunnen loskoppelen van de lokale overheid. Maar dat is waarschijnlijk een utopie want we zijn een uitvoerende macht onder het primaat van de politieke overheid. Het is de lokale overheid die toch verantwoordelijk blijft voor het veiligheidsbeleid en politie.

Hoe ziet men hier de grote van de politiezones ? Een schaalvergroting van alle politiezones of een schaalvergroting van kleine politiezones die niet volwaardig aan hun basisfunctionaliteiten kunnen voldoen ?

De eerste vraag die men zich kan stellen, is als men België bekijkt, een klein land, is het dan normaal dat wij met 196 lokale politiezones zitten ? Puur objectief met de omringende landen, Nederland, Duitsland, dan is het enorm versnipperd maar historisch verklaarbaar. We komen van een gemeentepolitie die volledig afhankelijk was van zijn burgemeester. Dat is een evolutie in de tijd die misschien in de toekomst verder zal evolueren. Nu is het niet de meest efficiënte maar wel meest democratische structuur vanuit politiek oogpunt de meest aanvaardbare maar vanuit puur management gericht niet de beste.

Vanuit de politiezones zelf ziet men dat politiezones niet rekenkundig allemaal gelijken zijn van elkaar en heel gedifferentieerd zijn. De ene zone is de andere zeker niet, zelfs gelijkaardige zones inzake capaciteit vertonen nog heel veel verschillen omdat telkens de context anders is. Politiezones aan de grens vertonen een ander patroon dan kleine zones aan de rand van Brussel die ook hun eigenheden hebben. Dus het is geen eenduidig maar veelere een sterk genuanceerd en gedifferentieerd verhaal.

En moeten die allemaal fuseren ? Het is zo dat de kleinste zones hier het meeste behoefte aan zullen vertonen en de grootste zones die hebben zelf al een buffercapaciteit dus voelen dat minder.

Dat is inderdaad hetgeen ik in West-Vlaanderen heb opgemerkt. Sommige grote politiezones hebben geen nood aan nog meer manschappen en een extra bestuurbaar gebied terwijl kleinere zones beseffen dat ze op termijn wel beter uit zijn met een fusie.

Zeker als we kijken naar de huidige context, budgettaire, begroting, personeel, kosten... Dat is puur een verhaal intern bekeken en dan voelt men al de behoefte om op te schalen. Men zit met een aantal vaste opdrachten en verplichtingen, en sommige ervan worden ook opgelegd vanuit federaal niveau naar lokaal toe. Als men die allemaal optelt, moet zich dan de vraag stellen of een zone met zeventig manschappen nog een beleid kunnen uitstippelen ? Wetende dat ze gewoon al een tekort hebben om te doen wat ze moeten doen.

Voor mij is het logisch dat een kleine zone op zoek gaat naar vormen van samenwerking. En dat die hun buur een voorstel doet waarbij ze alle twee kunnen winnen. Of ze zelfs verder gaan en zorgen voor associaties en fusies. Grotere zones zullen dat minder hebben maar we zien dat in Antwerpen, die zullen bereid zijn om kleinere omliggende zones niet op te slorpen maar er mee gaan samenwerken.

Ik hoorde net het omgekeerde in West-Vlaanderen. Vele grote zones zien het niet zitten om een kleinere zone er bij te nemen omdat men er niet zou bij kunnen winnen. Men gaat meer van het principe uit van kleine zones te laten samen smelten.

Dus daar ook weer geen eenduidig verhaal want als we kijken naar Antwerpen is er daar recent een overeenkomst om over te gaan naar een associatie tussen de politiezone Zwijndrecht en Antwerpen linkeroever. Maar dat is dan terug die lokale eigenheid. Want er is politiezone Antwerpen en dan is er de Schelde. Over de Schelde is er een stuk nog van politiezone Antwerpen op linkeroever en er naast is er de kleine

politiezone Zwijndrecht. Die zitten afgescheiden van elkaar in een en hetzelfde zorggebied. Dus was er de behoefte om samen te werken en streven ze nu naar associatie, te beginnen bij het samen laten werken van de interventieploegen.

Daarmee wil ik gewoon aantonen dat PZ Antwerpen een heel groot korps is dat eigenlijk de noodzaak niet voelt vanuit middelenbeperking en voor hen is dat puur kwaliteitsgericht en ook de context die er gewoon naar vraagt.

Het is een verhaal die gewoon zone per zone moet worden bekeken, individueel. En vandaar vanuit de federale overheid dat de basis vrijwilligheid is. De vraag moet vanuit het terrein komen. Wie de lokale behoefte voelt en wie er klaar voor is, kan dat nu vanuit federaal oogpunt. Het is niet de bedoeling dat we de kleine zones willen verplichten om samen te werken. Anders is dat gedoemd om te mislukken.

Zal er op termijn geen minimum aantal manschappen worden opgelegd ? Uit mijn gesprekken kon ik afleiden dat vele dat een beetje verwachten en voelen aankomen.

Dat kan. Maar die normen op zich is ook iets kunstmatig. Maar nu merkt men ook in de praktijk dat zones rond de zestig en zeventig man, pas op er zijn zones die daarin comfortabel in kunnen draaien, toch zich beginnen te informeren en uit te kijken naar een samenwerking, associatie of fusie.

Zones die comfortabel draaien zijn ook zones met de beste voorwaarden om te streven naar een schaalvergroting. Als men echt wordt gedwongen door de realiteit, is de kans groot dat men overhaaste en verkeerde beslissingen neemt of dat men zich voor een stuk laat beïnvloeden door de grotere zone. Maar als men zich er kan op voorbereiden terwijl de zone op eigen middelen perfect blijft werken, kan men zich daar oordeelkundig en rationeel mee bezig houden. En naar in de toekomst naar een betere organisatie dwingen.

2) Wat ziet U het meest werkelijkheid worden in de nabije toekomst voor de lokale politiezones ? Een fusie, associatie of 'politiezorgregio' ?

Naar de nabije toekomst toe zal het een gedifferentieerd beleid blijven. Fusies hebben we tot nu toe nog niet gezien en ik denk dat men meer zal gaan naar associaties en andere vormen voor samenwerking om dan op lange termijn een verdere stap te kunnen zetten. Op het moment dat men ziet we zitten nog met twee autonome entiteiten die zich aan het overlappen zijn en men ziet de voordelen erin dan gaat men dat op een bepaald moment over elkaar schuiven omdat er meer elementen zijn die elkaar binden dan zich van elkaar scheiden en op dat moment zal men wel naar fusie en schaalvergroting gaan.

Persoonlijk denk ik dat het gewoon een kwestie van tijd is en het ook de beste oplossing is. Aanvoelen wanneer men er rijp voor is op lokaal en federaal niveau maar ook de politiezones zelf.

Ook de cultuur moet er rijp voor zijn want we zitten nog altijd met een generatie die zeggenschap hebben en mandaten en die nog voort komen uit de generatie van voor de politiehervorming. Moest men er tien of vijftien jaar bijdoen zou de bereidwilligheid veel groter zijn en zal men zich meer vastklampen aan de voordelen dan aan hun zeggenschap. Er zijn echt weinig elementen die er kunnen toe zeggen dat we nu de beste structuur hebben in ons politiemodel.

We zitten dicht bij de lokale autonomie en burgemeesters, wat niet altijd een voordeel is. We zitten met 195 'baronnen' maar het is ook een kwestie van middelen en personeel maar ook aansturing. Bijvoorbeeld de georganiseerde diefstallen, als men die mannen moet proberen te pakken, wetende dat het gaat om georganiseerde bendes, dat het grensoverschrijdend is zowel tussen landen, gerechtelijke arrondissementen en zelfs provincies. De grenzen die men maakt in de eigen structuur speelt enkel in het eigen nadeel en de criminelen zijn er enkel bij gebaat wetende dat er een grens is tussen België en Frankrijk maar ook tussen de arrondissementen en politiezones.

Dat is inderdaad juist en dat zorgt voor een slechte of beperkte uitwisseling van informatie.

Zeker, dus naar de toekomst toe, als U me vraagt, teken eens een politiemodel uit anno 2030 dan zal het meer de vorm hebben van een centrale aansturing en een grotere schaalgrootte. Waarbij we de structuur van Nederland een beetje zullen volgen.

3) Denkt U dat de kwaliteit van de lokale dienstverlening voor de burger zal kunnen worden behouden of verbeterd ? En zal het respect voor de principes voor de geïntegreerde politiewerking worden behouden ?

De kwaliteit voor de burger behouden is uiteindelijk het doel, een politiezone doet dat niet voor zichzelf omdat we werken binnen het concept van een 'excellente politiezorg'. Een werkmethode die de politie tracht te volgen, zowel lokaal als federaal, waarbij het doel is om de klant tevreden te stellen. Een burger licht niet wakker ervan of het gaat om een politiezone van zestig of honderd man. Ze kijken naar de snelheid, het professionalisme, de vriendelijkheid, de behulpzaamheid en uiteindelijk is de burger content.

De kwaliteit voor de burger moet altijd voor doel worden behouden en de interne keuken mag op zich geen doel vormen. Als twee politiezones zouden samenwerken omdat ze op jaarbasis 20 000 euro zouden kunnen besparen en dat het terug stroomt naar de schatkist zonder daar iets mee te doen voor de burger dan is dat fout.

Het is de bedoeling dat men kijkt waar in ze in een samenwerking extra kunnen doen voor de burger naar de toekomst toe. De kwaliteit en tevredenheid staat centraal en zo moet elke reorganisatie en herstructurering gebeuren. Met als doel om de burger, lokale overheid en financiers beter te gaan bedienen.

4) Wat is volgens U het beste, een schaalvergroting vanuit financieel- en personeelsoogpunt (bedrijfseconomisch) of vanuit kwaliteitsgericht oogpunt van politie ?

In het verlengde van een schaalvergroting van uit bedrijfseconomisch of kwaliteitsgericht oogpunt, het is niet het een of het ander, ze gaan zelfs samen. Zelfs in ondergeschikte volgorde, kwaliteitsgericht als ultiem doel en daarvoor zal men bedrijfseconomisch moeten herorganiseren.

In vergelijking met een bedrijf, die wil gewoon winst. Maar in een overheidsorganisatie is onze winst de burger tevreden stellen maar ook de overheid zelf. Dus als wij die winst willen behalen dan moeten we er ook voor zorgen dat ons bedrijfseconomisch management op de burger is afgesteld.

5) Aan schaalvergroting gaat een lange periode van informele samenwerking vooraf en wederzijdse verkenning. Is het wenselijk dat er bijvoorbeeld bij de aanpak bepaalde fenomenen operationeel/functioneel wordt samengewerkt met andere aangrenzende zones?

Zoals we daarjuist gezegd hebben moeten die lokale initiatieven bottom-up komen en moet men informeel en later formeel gaan samenwerken zodat men echt de troef van samenwerking ontdekt zodat men in de toekomst wil fusioneren of een grotere schaal wil realiseren. Dat zal een beter effect hebben dan te zeggen dat bepaalde politiezones te klein zijn en dat ze moeten samenwerken. Wat er federaal dan belangrijk is dat er gefaciliteerd en aangemoedigd wordt. Daarom is men destijds gestart met een wetgevend initiatief zodat zones kunnen fuseren. In het begin was dat beperkt tot 2011 en nu is die eind datum er uit gehaald wat dus ook een duidelijk teken is van de federale overheid om hen in de toekomst ook nog te stimuleren zonder echt te pushen.

Dat maakt het volgens mij terug actueel omdat iedereen zich realiseert dat het ooit toch zal moeten gebeuren.

Ja inderdaad.

Ik heb ook nooit echt begrepen waarom men daar echt een tijdslimiet heeft opgezet.

6) Schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en synergie met minder middelen en toont meer mogelijkheden om de inspanningen aan te houden.

Zal de grotere slagkracht en mogelijkheden volgens U leiden tot een betere aanpak van bepaalde fenomenen en kunnen de lokale politiezones dan beter worden ingezet ?

Dat hangt af van de aard van de fenomenen. Er zijn echt lokale overlast fenomenen en voor dat biedt het weinig meerwaarde om samen te werken.

Die vraag is ook een beetje gezien in het kader van de grensoverschrijdende criminaliteit.

Voor fenomenen met een georganiseerd karakter en die rond trekken is het natuurlijk wel goed.

Ook omdat de federale politie nu beperkt komt te zitten in middelen en capaciteit komt er meer terecht op de schouders van de lokale politie. Waarbij grotere politiezones daar beter op kunnen in spelen dan kleinere zones. Daarom zou een samenwerking niet slecht zijn en dat kan ook een 'trigger' vormen waarbij men in de toekomst beseft dat er wel een fusie mogelijk is.

Zeker en vast.

Als men in de grensoverschrijdende criminaliteit rendement haalt daardoor zal men dat toch in andere fenomenen ook uithalen ?!

Sowieso. Uiteindelijk als men fuseert en twee zones samen smelt zal het vanuit het pure organisatiegebeuren van het korps voor een of twee zones niet veel schelen in werklust. Als men het voor een korps moet doen kan het ook voor twee korpsen die een groter geheel vormen. Hetgeen men daarmee kan uitsparen kan men dan terug herleiden naar het operationele niveau. Dat is een beetje de filosofie waarvan men uitgaat.

Ik denk ook dat de meeste op het terrein van die filosofie uitgaan.

Inderdaad, men mag niet zuiver vanuit besparend oogpunt gaan kijken naar een fusie of samenwerking.

Alhoewel men ook vreest voor de bureaucratie bij een schaalvergroting ?! Vele gaan er vanuit wanneer men te groot wordt dat ook het management te groot zal worden, bijvoorbeeld alle hoofdcommissarissen krijgen een directeursstoel terwijl sommige commissarissen gewend waren aan hun directeursstoel en die eigenlijk terug op het terrein zullen moeten ingezet worden, waar men niet in gelooft omdat men die beweging niet durft te maken.

Dat zijn de klassieke weerstanden in een veranderingsverhaal. Ik vind het jammer dat het in een adem door vele mensen wordt uitgesproken. Als men spreekt over schaalvergroting legt men automatisch de link met breder op het terrein en hoger in de organisatie. Zodat de top zogezegd verder komt te staan. Terwijl er vandaag heel veel organisaties zijn met een platte structuur. Dus het ene sluit het andere niet uit. Het is perfect verenigbaar dat men met een top zit in uw organisatie waar ze heel dicht bij het terrein staan en dat er een heel breed terrein is door een schaalvergroting.

Maar bij de meeste gaat schaalvergroting gepaard met een bredere en hogere top, misschien niveau provincie en later niveau in Brussel.

Het is inderdaad een klassieke reactie.

Ik denk dat ook weer vooral een cultuurwijziging met zich zal meebrengen waarbij de oudere generatie dat niet meer zien zitten.

Daar komt het inderdaad op aan. Sowieso zit in een politieorganisatie het grootste kapitaal in de medewerkers. Dus als men ergens wijzigt dan krijgt men weerstanden dan komt het erop aan om uitdovings- en overgangsmatregelen op te stellen. Uiteindelijk als men kiest voor een job als politiemans dan bestaat de kans dat er op een bepaald moment gevraagd wordt om puur politiewerk te doen, ook al is men hoofdcommissaris.

Als men op een bepaalde plaats tewerk wordt gesteld mag men er niet van uitgaan dat het gaat om een verworvenheid tot aan het pensioen. Zeker en vast niet als men spreekt van optimalisering en men probeert om te streven naar efficiënte structuren.

Maar inderdaad hoe jonger men is hoe meer men daar anders tegen op kijkt. En hoe ouder dat men is hoe groter de weerstand. Het wordt ook wel complex. Er wordt heel veel verwacht van politiemensen. Als men alles naast elkaar zet wat men moet kennen van wetgeving en procedures, denk ik dat er weinig beroepen zijn waar men van alles iets moet kunnen in de pure basispolitiezorg, ook de Gaswetgeving, strafprocedurerecht,...

Ik versta het wel dat die weerstanden ontstaan want iemand die gewend is van tien balpennen te bestellen en die plots terug op het terrein moet zonder up to date te zijn van alle nieuwigheden in wetgeving en procedures en uw bevolking die zich anders opstelt ten opzichte van politie. Dat moet zwaar zijn om daar terug in te komen, daarom dat jongere mensen zich daar ook gemakkelijker in aanpassen. Dat was ook zo met de calogisering die met de politiehervorming is doorgevoerd.

Om terug te komen op uw vraag:

Schaalvergroting zal sowieso door een grote zone te vormen meer slagkracht creëren maar ook de mogelijkheid tot een buffer of reservecapaciteit en men zal minder middelen, vooral in de ondersteunende processen, moeten gebruiken dan als de twee zones apart blijven bestaan.

In Nederland gaat men voor zo'n groot land naar tien regio's.

België is ook een versnipperd land. Er is Vlaanderen en Wallonie, met elk hun grensstreek en midden. En dan nog eens de kust in Vlaanderen. Dan is er nog Brussel zelf die eigenlijk een eiland op zich vormt terwijl Nederland meer uniform is.

Inderdaad.

Ik vind ook als men spreekt van schaalvergroting dat men daar niet op zich kan van spreken maar dat het moet geïntegreerd worden in een groter geheel van maatschappelijke evoluties. Nu ook de digitalisering en nieuwe technologieën. Dat zijn allemaal gebeurtenissen en maatregelen die men naast elkaar moeten zetten en die er nu voor zorgen dat we aan capaciteitswinst kunnen doen.

Schaalvergroting impliceert niet per se een opschaling maar het is altijd de vrees dat men zagezegd van verder van de burger zal komen. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het is meer een kwestie uniforme organisatie, aansturing en beleid en een efficiënter middelengebruik. Dat is zeker iets dat ook moet beklemtoond worden in uw thesis. De aansturing en beleidscyclus vormen hier een zeer belangrijk element in.

Om het ZVP op te stellen is het al tijdovend plus dan nog eens de geografisch opsplitsing. Bijvoorbeeld zone A heeft vijf prioriteiten en buurzone B heeft drie andere prioriteiten en men krijgt op een bepaald moment een dader die de twee zones zal doorkruisen dan voelt men dat het wringt. Maar men op een bepaald moment kan men zeggen we zullen het opschalen zonder die nabijheidspolitie te verwaarlozen maar men werkt efficiënter op bijvoorbeeld die rondtrekkende dadergroepen.

Ik denk dat het belangrijk is als politiezone om te weten waar de pijnpunten en goede punten liggen van de politiezone en wat de prioriteiten zijn in de zone zodat men samen rond de tafel kan gaan zitten om te vergelijken in efficiënte werkwijze zodat men er gemeenschappelijke winst kan uithalen.

Ja inderdaad.

En langs de andere kant zijn het allemaal verschillende politiezones maar als men alle politieproblemen naast elkaar legt dan is de top vijf bijna overal hetzelfde. Dat is ook zo in de zonale veiligheidsplannen waar iedereen wel zijn eigen accenten legt. Maar het gaat allemaal over inbraken, verkeer, drugs, overlast en vandalisme. Daarvoor zijn er nog weinig problemen om dat nog versnipperd te laten.

7) Ziet U problemen rijzen bij de burgemeesters of voor de burgemeesters (o.a. misschien minder zeggenschap), maar ook voor het huidig politiemangement zelf ?

Dat hebben we hierboven al een beetje besproken.

Hoe reageren eigenlijk de burgemeesters ?

Wel in feite zien grote steden dat wel zitten maar kleinere steden of gemeenten zijn niet echt pure voorstander. Is dat nu omdat zij dichter bij de bevolking staan, ik weet het niet maar het valt wel op.

Dat is belangrijk om vast te stellen dat hoe kleiner de politiezones hoe meer ze beseffen dat ze een schaalvergroting moeten verwezenlijken en die het ook willen en waarbij juist het omgekeerde wordt vast gesteld bij hun burgemeesters. Op lokaal niveau zit men dus met een contradictie.

8) Kan het fenomeen van grensoverschrijdende diefstallen die hier in de streek wordt gepleegd door franse daderbendes een oorzaak zijn voor een schaalvergroting in West-Vlaanderen, namelijk ziet U de georganiseerde diefstallen (vanuit de grensoverschrijdende criminaliteit) als een (hoofd)reden voor een schaalvergroting van de lokale politiezones in West-Vlaanderen? (Of als een onderdeel ervan ?)

Het kan stimuleren maar het zal zeker en vast niet de hoofdredenen vormen. Er is daar recent een parlementaire vraag gesteld omtrent die grensoverschrijdende criminaliteit. Daaruit is ook gebleken dat in vergelijking met België, West-Vlaanderen daar zeker niet uitspringt. Dat is eigenlijk allemaal zeer goed aangevoerd geweest door de media, natuurlijk is elk feit er een te veel ook doordat ze zeer gewelddadig en persoongericht geworden zijn.

Grenscriminaliteit en rondtrekkende dadergroepen is zeker en vast niet alleen het probleem van West-Vlaanderen. Het wordt soms verkeerd uitvergroot door de media. Nu is het terug wat aan het dalen sinds begin 2013. Het jaar 2012 werd gezien als een piekmoment maar in vergelijking met België en andere fenomenen is het fenomeen eigenlijk niet zo groot. Nu spreekt er ook niemand meer van.

Vroeger werkte ik bij de federale politie op de dienst gewapende overvallen en toen hadden we ongeveer 2000 gewapende overvallen tegen commerciële doelwitten per jaar. Daar stond nooit iets over in de krant maar vanaf er bij een juwelier een gewapende overval gebeurde stond het in de krant. Dat commerciële komt echt heel veel naar boven in de media. Gewoon omdat het een bepaalde drukingsgroep is die direct naar de krant stapt. Terwijl de overvallen op juweliers maar een veertig of vijftig per jaar waren van die 2000. En dat herken ik ook terug in het verhaal van de grenscriminaliteit in Vlaanderen.

Dat neemt inderdaad niet weg dat het een probleem is daarom ook de inspanningen van Binnenlandse Zaken om die Akkoorden van Doornik te hernieuwen.

9) Hoe ziet u één of meerdere opties binnen de aangekondigde schaalvergroting van de federale politie naar het provinciale niveau?

Het is bij hen ook de context die meespeelt, namelijk begroting, HRM. Zeker ook niet de hoofdreden maar wel een katalysator die dat wat versnelt heeft. Ook is er een nieuwe Commissaris-generaal die een opdrachtbrief krijgt waardoor een momentum wordt gecreëerd om te veranderen.

Was/is federale politie ook niet te bureaucratisch ?

Ja dat wel. Op bepaalde niveaus zeker en vast maar de voorstellen die nu op tafel liggen gaan een stukje verder dan dit. Het is ook de context die meespeelt en de hervormingen van de gerechtelijke arrondissementen waarop wordt ingespeeld terug om redenen van efficiëntie. Het is dus voor een stuk overal hetzelfde.

Vooraf omdat er nu die kunstmatige scheiding is tussen een DirCo en DirJud, terwijl dit eigenlijk niet zo hoeft te zijn bijvoorbeeld voor terrorisme kan men dat moeilijk van elkaar scheiden. Het bevat zowel bestuurlijk als gerechtelijke zaken die bij twee verschillende personen zitten en dan nog het AIK die dan weer de twee samenvoegt dus het is een ingewikkelde structuur.

Het is terug zoeken naar de logica van het politiewerk en de finaliteit van bestuurlijke en gerechtelijke politie om die dan terug samen te voegen bij een persoon. En ook voor lokale politie die toch een belangrijke partner is voor federale politie om een aanspreekpunt te hebben zodat men terug kan gaan trancheren tussen soms tegenstrijdige standpunten die er nu zijn.

Zonder te gaan kijken wat er leeft bij de zones ziet men wel dat het een evolutie is die verklaarbaar is en die heel logisch is.

10) Is er volgens u een verband met de schaalvergroting van brandweer (4 in West-Vlaanderen) en justitie (gans de provincie)? Hoe ziet u de politionele afstemming hierop?

Een verband met de brandweer en politie is er minder maar met justitie zeker en vast.

Moest de hervorming bij justitie er niet geweest zijn, zou de hervorming van federale politie er ook sowieso gekomen zijn. Maar dan een optimalisatie op het niveau van de huidige gerechtelijke arrondissementen. Want men spreekt er al lang van om de functie van DirCo en DirJud samen te voegen. Bij lokale politie kan men niet opsplitsen in gerechtelijk en bestuurlijk, het vermengt zich automatisch en dan moet men ondersteuning vragen aan een federale entiteit die zich daar apart mee bezig houdt. Het klinkt gewoon niet logisch.

Nu omgekeerd zou de vraag zich ook wel stellen. Stel dat de politiezones nu wat sneller zouden geëvolueerd zijn naar schaalvergroting. Men ziet dat nu al in de grotere politiezones die hebben op het gebied van gerechtelijke politie een lokale recherche die zich kan specialiseren voor lokale fenomenen waardoor de lokale recherche meer en meer op het terrein komt van de federale gerechtelijke politie. Moesten de zones allemaal zo werken dat de FGP verplicht wordt om zichzelf op te schalen.

In plaats van geduwd te worden zal nu de opschaling van de federale politie er voor zorgen dat lokale politiezones hopelijk mee worden opgetrokken naar boven.

11) Wat is uw wens om vanuit het federale luik te bereiken m.b.t. het CIC en de dispatching van de lokale zones? Is het langer houdbaar dat zones een eigen dispatching in stand houden?

De meerwaarde van het CIC op provinciaal is nu al gebleken. De geïntegreerde dispatching, aansturing en gold digging.

De zwakke schakel blijft de lokale dispatching. Uit het rapport De Ruyver en rapporten van de algemene inspectie, Comité P, etc... blijkt dat iedereen het er over eens is dat die lokale dispatching goed is voor de zone zelf omdat die directe aansturing hebben en direct aanwezig zijn maar minder goed in het luik van de geïntegreerde werking. Die lokale dispatching wordt gezien als een blinde vlek omdat er geen automatische terugkoppeling is naar het CIC bijvoorbeeld bij grensoverschrijdende achtervolgingen bij rondtrekkers.

Een voorbeeld die dit aantoont was dat een rondtrekkende dadergroep was vertrokken vanuit Nederland richting België waardoor een politiaalarm werd afgekondigd. Dus ze kwamen Antwerpen binnen en zo moest ook Oost-Vlaanderen nog verwittigd worden om zo verder door te reizen naar Wallonië. Puur op provincie niveau was dat al onmogelijk werk. Op een goed uur tijd komt men van Rotterdam terug naar België. En als iedereen dan nog eens zijn eigen dispatching heeft dan duurt het minstens even lang om iedere politiezone daarvan op de hoogte te stellen.

In het verhaal van schaalvergroting, hoe groter u politiezone en die zijn eigen dispatching heeft, hoe dichter dat men op niveau van de provincie komt. Binnen tien of twintig jaar lokale politiezones op het niveau van een huidige gerechtelijk arrondissement komen dan moet men zich afvragen wat dan nog de meerwaarde is van de lokale dispatching en het CIC.

Sommige zien het idee wanneer lokale politiezone wordt uitvergroot naar het niveau van het huidige gerechtelijk arrondissement dat dispatching samen komt te vallen op dat niveau en een soort van hulpverleningsregio's te creëren.

Dat kan niet slecht zijn. Waarom is destijds het CIC gecreëerd ? Omdat men wist dat men in een provincie een lappendeken van zones ging hebben en dat men iets nodig had daarboven om het aan te sturen, zeker operationeel. Zodat men over de zones heen mits lokale afspraken dat men een beeld krijgt van hoeveel ploegen er op het terrein aanwezig zijn. Zodat grensoverschrijdend op elkaar kan worden ingespeeld en men als het ware op de grens niet naast elkaar rijdt.

Maar natuurlijk hoe groter de zones worden hoe meer men zich de vraag kan stellen of dat nog nodig zal zijn. Maar dat is voer voor later maar wel een vraag die zich naar de toekomst toe kan stellen.

12) Wat zijn daar de voordelen en nadelen van?

Voordelen, de directe aansturing van de ploegen op het terrein uiteraard.

Nadelen, die terugkoppelingen die naar provinciaal niveau die niet altijd of voldoende gebeurt.

13) Wat is concreet uw visie op de toekomst van de dispatchingstrategie naar de lokale politiezones toe?

Hoe groter de schaal wordt hoe meer men het wel kan toelaten dat er een lokale dispatching is. En dan zo een soort van mini CIC openen. (zie vorige twee vragen).

14) Welke zijn volgens u tot op heden de grootste struikelblokken geweest? Hoe kunnen die overwonnen worden?

De sterke lokale autonomie. Er zijn altijd een aantal randvoorwaarden. Als men kijkt in de geschiedenis ziet men dat deze overwonnen zijn met overleg, afspraken en veel tijd. Tijd speelt altijd in het voordeel van dergelijke evoluties.

15) Hoe moet de federale politie zich garanderen van het beoogde effect van de provinciale opschaling in verhouding tot de eventueel blijvende versnippering van de lokale zones?

De federale politie mag zich momenteel niet laten verhinderen in haar zoektocht om zich beter te laten organiseren. Langs de andere kant gaat men ook op zoek naar de juiste structuur om haar kerntaak van steun aan de lokale politiezones optimaal te kunnen verlenen. Los van het verhaal van de politiezones, als de federale politie een schaalvoordeel kan beogen zal dat ook terugstromen naar de lokale politiezones.

De federale politie heeft de beweging ingezet en is nu nog de finale punten voor de optimalisatie aan het bijwerken. En het kan gerust zijn dat lokale politiezones nu een beetje aan het afwachten zijn hoe ze zich best organiseren ten opzichte van het niveau provincie en de lacunes en opportuniteiten die ontstaan hoe zij die dan het beste kunnen invullen.

Interview 26

Na de introductie heeft het gesprek zich openlijk verder gezet en komen de antwoorden terug zonder vragen te stellen (vragen al op voorhand doorgemaid):

West-Vlaanderen heeft 19 politiezones, Oost-Vlaanderen heeft 65 gemeenten en 29 politiezones, wij hebben evenveel gemeenten maar tien politiezones minder. Er is een verschil tussen de ideale schaal van een politiezaone waarover theoretische studies over kunnen worden gemaakt.

Bij het ontstaan van de lokale politiezones hadden wij in West-Vlaanderen al een kaart uitgetekend op basis van de toen al georganiseerde interpolatiezones. Die kaart is toen niet helemaal gevolgd en bepaalde interpolatiezones zijn toen uit elkaar getrokken en de reden daarvoor was dat de grenzen van de politiezones dienden samen te vallen met de grenzen van de gerechtelijke arrondissementen. Dat was de grote struikelblok.

Zo kon PZ A toen niet bij PZ B gevoegd worden daar A onder het gerechtelijk arrondissement G viel. Als nu de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen er komt dan zit men met een belemmering die wegvalt waardoor dat misschien een van de mogelijke redenen zou zijn waarom diverse politiezones bij elkaar zullen smelten. Sommige politiezones vinden dat ze socio-economisch beter aansluiten bij die politiezaone die vroeger in het andere gerechtelijke arrondissement zat.

Het is heel theoretisch, in de zone C heeft men D en die voelen zich meer verbonden met E maar valt in het gerechtelijk arrondissement F.

Met de oprichting van de nieuwe brandweerzones is er gepoogd geweest om de buitengrenzen van de politiezones te laten overeenkomen met de buiten grenzen van de hulpverleningszones van de brandweer. Maar dat is niet gelukt.

De grote steden zoals G en H willen niet met een andere gemeente samen een politiezaone besturen. Daar zit men natuurlijk met het politieke aspect die een tweede groot struikelblok vormt. Als burgemeesters niet willen, kan men ze echt niet verplichten.

Nu is de kaart van de politiezones inderdaad niet ideaal, iedereen weet dat bepaalde politiezones te klein zijn en dat toen het water soms tussen de ene burgemeester en de andere te diep was terwijl iedereen operationeel inziet dat het de ideale zone zou zijn.

Bij de eerste politiezones was het vooral een politiek debat. Nu is er bij een schaalvergroting nog een belangrijke speler aanwezig en dat is de korpschef van iedere politiezaone. Die zal nu ook zijn gewicht in de schaal leggen in tegenstelling tot vroeger.

We hebben eens de denkoefening gemaakt waarbij er nu anno 2013 nog maar net veel nieuwe burgemeesters zijn en we hebben gekeken wanneer de nieuwe korpschefs komen. Want soms komen burgemeester en korpschef te goed met elkaar overeen. Kijk naar het voorbeeld van PZ LaMa waarbij in Lanaken de korpschef met pensioen ging en het debat zo vrij gemakkelijk werd.

Men kan zoveel mogelijk studie doen over de objectieve criteria voor de grootte van een politiezaone maar men zit toch nog overwegend met een aantal feitelijke remmingen die moeten worden overwonnen. Een korpschef zal zijn eigen territorium verdedigen en een korpschef van een kleine politiezaone zal niet zomaar zijn territorium opgeven.

Twee à drie jaar geleden zijn er gesprekken geweest tussen PZ I, PZ J en PZ B en hun burgemeesters om samen een zone te vormen maar die gesprekken zijn omwille van de ego's van korpschefs en burgemeesters afgesprongen. Het is ook een moeilijke situatie omdat men met de landelijke en de kustproblematiek. PZ J heeft ongeveer 15 000 inwoners over een heel groot uitgestrekt gebied en PZ I kent ongeveer 11 000 inwoners nochtans de hoofdplaats van een arrondissement en daarnaast is er PZ B met K, L en M die eigenlijk zuiver een toeristische kustgemeente is.

En dan ondervindt men in de gesprekken problematieken die men al had ervaren bij de politiezaone N en O. De kleinere gemeenten zullen het moeilijk hebben in zo'n zuivere toeristische zone.

Maar als de grenzen van de gerechtelijke arrondissementen wegvallen zal de kans bestaan dat gemeentes zich zullen afsplitsen van hun huidige politiekezone om samen met andere gemeente of politiekezone een nieuwe politiekezone te vormen. Hiermee wil ik duiden dat het gemakkelijk is om theoretische modellen op te stellen maar dat het moeilijk in de werkelijkheid zal kunnen worden omgezet.

Ik denk dat het inderdaad voor een korpschef dicht bij zijn pensioen gemakkelijk is om te zeggen van na mij mag men fusioneren maar de andere korpschef die het moet verwezenlijken zal het zo gemakkelijk niet krijgen daar het bij een fusie het toch de bedoeling is dat men de dienstverlening zal willen behouden en in het beste geval zal willen optrekken. En dat is nu juist het probleem waar PZ I mee zit, in realiteit zit men onder hun organieke tabel en dus kan er nog nauwelijks basispolitiezone geleverd worden. Ze hebben dan ook protocols met PZ J voor heel veel basisfunctionaliteiten.

Nu is PZ I voor de eerste keer gaan kijken naar PZ B omdat hij een ANPR-camera krijgt want PZ J heeft geen eigen cameracentrale en PZ B wel. In PZ B zijn er minimum vier permanentieploegen en in PZ I een. Maar het is niet die samengaan dat ze van vier naar zes interventieploegen gaan. PZ B zal zijn territorium driemaal vermenigvuldigen en hij zal toch ook moeten proberen om de dienstverlening te behouden maar in de zomer gaat dat zeker niet met die vier ploegen.

En zullen de burgemeesters blij zijn dat er drie landelijke en grote uitgestrekte gemeentes erbij komen waar er maar een interventieploeg zal zijn ? Het is inderdaad geen eenvoudige oefening.

Meer realistisch is eigenlijk een reorganisatie van de politiekezones waar enkele kleine politiekezones aansluiten bij andere aangrenzende politiekezone. Dus een functioneel samenwerkingsakkoord.

Maar als men op lange termijn met allemaal samenwerkingscontracten en akkoorden komt te zitten waarom gaat men dan niet over naar een fusie ?

Het zal denk ik ook beter zijn voor de bedrijfscultuur als men vanuit samenwerking stap per stap steeds verder gaat in samenwerking om uiteindelijk een fusie te onder gaan want dan zal iedereen ook het voordeel ervan inzien en zullen heel wat weerstanden verdwijnen.

Ja misschien.

In West-Vlaanderen staan we eigenlijk zeer ver in laterale steun en niet alleen PZ J en PZ I zijn daar een voorbeeld van, zij hebben een akkoord om de interventieploegen over elkaars grondgebied samen te voegen indien nodig. Maar ook hun recherche en gemengde OGP en OBP. Ook in het binnenland vinden we dat terug. Er zijn heel veel zones die motorrijders hebben en heel veel zones die daar niet in geïnvesteerd hebben. Ook is het soms zo met mobiele snelheidscamera's. Ook patrouillehonden, er zijn er nog maar twee of drie zones in West-Vlaanderen die er een hebben.

Vorige keer heeft de DirCo van G een hond moeten laten overkomen van Limburg omdat er hier in West-Vlaanderen niet direct een hond beschikbaar was. Het draait allemaal om gevoeligheden. Want die hond was nodig voor een risicovolle voetbalwedstrijd maar PZ P heeft een hond, toch wil de burgemeester geen honden zien op de voetbalwedstrijden. En dan vraag PZ Q een hond voor op de voetbalwedstrijd aan PZ P maar die weigert omdat hun burgemeester het niet toelaat bij hun eigen voetbalwedstrijden.

Ook slachtofferbejegening en signalisatiewagens voor in het verkeer, daaromtrent bestaan ook afspraken hier in West-Vlaanderen. Die afspraken compenseren zich binnen zones. Geven en nemen.

Wat kan de Z daar aan doen ?

Z coördineert, stimuleert, probeert zaken in beweging te krijgen maar als er geen wet is dat hij moet overgaan tot samenvoegingen van politiekezones zal hij niet zoveel kunnen doen. Dat is ook het beleid bij Binnenlandse Zaken dat het draait om vrijwilligheid en dat politiekezones het niet worden opgelegd. Binnenlandse Zaken zou graag belonen maar kan dat niet en zo is het ook met de Z.

Met de oprichting van de huidige lokale politiekezones was er wel een verplicht wetgevend kader voorzien. Vele interpolitiezones zijn door de gerechtelijke arrondissementen uit elkaar gevallen.

Daarom dat de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen naar een provincie een stap vooruit kan zijn voor de lokale politiekezones ?

Ja maar ik weet niet of het hun zal aanzetten tot een schaalvergroting. Hoogst waarschijnlijk zal U meer naar PZ S over hevelen. Vroeger was T en U een interpolitiezone. Dus de Z kan alleen maar stimuleren en initiatieven steunen.

Ook naar begrotingsvlak zijn er maar weinig dwingende maatregelen. Als de ene burger 40 euro moet betalen voor politie en een andere gemeente 90 euro waarbij er een vaste federale dotatie is voor iedere politiekezone en de gemeentes daar zelf telkens een stukje aanbreien zolang ze meer dienstverlening mogen krijgen en verwachten in vergelijking met hun centen.

Dat vormt ook het obstakel van PZ R, als die samen gaan met PZ P vrezen de burgemeesters voor het feit dat het hun heel wat meer zal kosten naar de burger toe. Daarom dat burgemeesters in die politiekezone ook geen voorstander zijn van schaalvergroting.

Nochtans claimt iedereen dat dit geen probleem mag vormen. Sommige korpschefs geloven in een oplossing hiervoor met een compromis tussen iedere gemeente.

Ja maar dan moet men met cijfers voor de dag komen. De vraag is wat men er voor in de plaats zullen krijgen.

Ik hoor van bepaalde zones als ze de denkoefening zouden moeten maken dat ze liever met een blanco kaart beginnen zoals tien jaar geleden, ook voor de financiële kant. Als men uit drie gemeentes bestaat en men neemt er twee bij dan worden alle verhoudingen aan de kant geschoven en zullen er andere parameters ook meespelen die er vroeger niet bij hoorden. Aan de ene kant is er het financieel kostenplaatje en aan de kant is er nog altijd de dienstverlening. Als het hen meer gaat kosten zal er geen enkele zone bereid zijn en de federale overheid zal ook niet over de brug komen.

De korpschef van PZ LaMa vertelde me dat een fusie zeker en vast geen besparingsronde inhoudt.

Waarom komt het duurder uit ? Is het om dat men in het verleden te weinig geïnvesteerd hebben in politie ? Ruislede is hiervan een zeer goed voorbeeld met het begin van de politiehervorming. Men zou toch een aantal kwaliteitsnormen moeten stellen.

We zitten met die negentien politiezones en er zijn vier brandweerzones. De territoriale congruentie, een begrip uit Nederland, waarbij men evolueert naar veiligheidszones waarbij de hulpverleningszone van de brandweer samenvalt met de politiezone waarbij een Veiligheidsraad wordt geïnstalleerd. Wat dus een bestuur betekent en rechtspersoonlijkheid die zich bezig houdt met de veiligheid in die veiligheidszone. Dat zou eigenlijk het doel moeten zijn voor de toekomst, gebaseerd op een multidisciplinaire samenwerking.

De eerste stap die wij gezet hebben is dat we er met de Z er voor geijverd hebben dat de buitengrenzen van de politiezones zouden samenvallen met de buitengrenzen van de brandweerzones. Wat het gemakkelijker maakt om later samen te gaan. Zelfs dat hebben wij er niet door gekregen. Zowel bij brandweer als korpschefs is er daar heel wat commotie rond.

Terwijl er vroeger in iedere gemeente een politie en brandweer aanwezig was die telkens beide onder de bevoegdheid van de burgemeester vielen dus daar was er toen wel eenheid van bestuurlijke organisatie. Dat is hetgeen dat men naar moet streven, de multidisciplinaire veiligheid, maar daar is het water nu nog te diep voor. Aangezien politie zich nog vastklampt aan die kleine politiezones en brandweer eigenlijk al geëvolueerd is naar die hulpverleningszone.

Het voorstel was om een hulpverleningszone te maken voor de provincie maar het water was te diep zodat het voorstel op drie kwam. Het werden er uiteindelijk vier omdat er onenigheid heerste tussen F en E.

Heeft men gisteren op het SAT niet gesproken om de mogelijkheid van de kritieke schaaldrempel op te leggen ? Omdat men nu telkens spreekt dat onder de 75 personen het niet meer haalbaar en werkbaar is.

Ik heb dat ook zelf aangehaald en zij hadden daar geen idee over. Ze zien het misschien ergens in de verre toekomst.

De zones hebben nu een organieke tabel waaraan ze moesten voldoen. Bij de totstandkoming van de politiezones moest men minimum aan een vijftig operationelen zitten en er zijn enkele zones toegestaan die lager zaten maar waar men op voorhand van wist dat het niet haalbaar werd.

Ik zie wel dat Binnenlandse Zaken een stap zal zetten waarin ze in de toekomst een minimum zullen opleggen van misschien 150 operationelen per politiezone en de zones zullen een jaar te tijd krijgen van zich op te trekken of zich samen te voegen. Daarvoor zullen een paar zones moeten fusioneren in West-Vlaanderen. PZ A, I en R vormen de zwakkere zones op dat gebied.

En PZ V ?

Deze politiezone omvat al vijf gemeenten en is financieel zeer rijk. PZ V en Regio Tielt zitten een beetje naar elkaar te kijken voor wanneer de grenzen van de gerechtelijke arrondissementen wegvallen.

Ik kan geloven dat de burgemeester van H het moeilijk heeft om als grote speler die het al meer dan tien jaar het alleen voor het zeggen en er plots een kleine speler zoals PZ A erbij zou komen. En ook een kleine speler bij een grote speler voegen is gevaarlijk want de kleine gemeente zal niet veel te zeggen hebben omdat de grote stad of gemeente in dotatie en financieel meer te zeggen heeft.

Ik moet zeggen dat ik verrast was van uw onderwerp om schaalvergroting te linken aan grensoverschrijdende criminaliteit. Er wordt al zo veel gecoördineerd en gesteund door de Z, hij heeft de verantwoordelijke DirCo aangeduid over de arrondissementen heen om gecoördineerde acties op te zetten. Hetgeen ik nu zie dat beter moet kunnen tussen de arrondissementen en de lokale politiezones is de uitwisseling van informatie. Want de gecoördineerde samenwerking op het terrein is er al met de acties VillaRam, VillaFront en VillaDaily.

Hetgeen dat nu nog mankeert, is dat wat een ploeg op een bepaalde plaats geconstateerd heeft moet in een centrale databank gegoten worden. En dat speel ik op het domein in van InfoTarget zodat ploegen in realtime die databank kunnen voeden en over de zones heen op elkaar inspelen. Schaalvergroting kan volgens mij daar niets aan verhelpen aangezien we toch geen politiezone kan maken op zo'n grote schaal waardoor de coördinatie tussen zones door een DirCo en AIK blijft bestaan. Of dat nu met kleinere zones of samengesmolten zones is, dat zal er niet zoveel meer toe doen.

Natuurlijk kan ik begrijpen dat u zegt dat binnen een grotere zone dit automatisch zal geschieden maar dat is binnen een zone en niet met andere zones. Dat moet de politiezone toch zeer groot worden. PZ C is daar een voorbeeld van. Deze zone spreekt niet met PZ S, W, Wegpolitie, CCPD dus is het toch een suprazonale, bovenlokale structuur die moet worden uitgebouwd op het moment dat het zich voordoet.

Bij het totstandkoming van de politiezones was het voorstel van de burgemeester van F om een politiezone te maken met dertien gemeenten die samen Leiedal gingen vormen. Maar dat is er ook weer politiek niet doorgelopen en dat zou een zone geweest zijn ter grootte van politiezone C.

Ik denk echt niet dat schaalgrootte en grenscriminaliteit aan elkaar kan gelinkt worden want het bij grenscriminaliteit vooral om het werken op het terrein en de uitwisseling van informatie.

Een van uw vragen komt neer op het provinciale CIC en daar wringt volgens mij ook het schoentje. Als het CIC een politiezone dispatcht en een ploeg beslist om nu een VillaDaily te houden. Dan is dat te zien op de fiche van het CIC met alle gecontroleerde voertuigen en resultaten. Een andere politiezone die dan geen identificaties koppelt aan de gebeurtenissen waardoor die identificaties ergens in het ISLP terecht zijn gekomen, moeten er manueel uitgerukt worden.

Daarom zeg ik dat CIC dispatching of dispatch - S beide kunnen en als men GPI 49 volgt en zich houdt aan de standaard regels die men voorschrijft en de controles koppelt aan de gebeurtenissen. Dan is die databank er al en dan moet men gewoon vragen aan het CIC om alle VillaDaily's op te halen. Waaruit men dan kan halen of een persoon diverse keren gecontroleerd is geweest op verschillende plaatsen. Want het CIC doet dat automatisch. Maar als de zones die zichzelf dispatchen en zich daar niet aan houden dan mag men het vergeten.

Voor mij moet niet iedereen zich laten dispatchen door het CIC maar het zorgt wel voor een capaciteitswinst voor de politiezone. Terwijl veel zones dat niet willen geloven maar men moet het lef hebben om te durven reorganiseren en mensen terug op het terrein zetten.

PZ B is uit het CIC gestapt als eerste omdat men meer diensten wilde verlenen aan zijn bevolking en dat het CIC daar niet in kon voldoen. En dat was dan eigenlijk de blauwe tafel, dus alle niet politionele diensten. In die politiezone wil men dat dus kunnen op antwoorden. Zijn grootste motivering om uit het CIC-verhaal te stappen, waren de camera's om dat het CIC niet alle live-beelden van West-Vlaanderen kon bekijken. Maar men ging wel een video-wall installeren zodat vanaf er een hit was dat doorgestuurd werd naar de dispatchingtafel en men direct de ploeg daar naartoe kan sturen. En dat is geen politiewerk, dat moet uitbesteed worden.

Schaalvergroting kan zolang de dienstverlening wordt behouden of opgedreven wordt en men oog heeft voor de geïntegreerde werking met de aangrenzende zones en de federale politie, dus scheepvaart, luchtvaart en spoorwegpolitie. En ook de geïntegreerde werking over de provincie- en landsgrenzen heen. Zoals Frankrijk, Nederland, Henegouwen en Oost-Vlaanderen, etc.

Hoe zien jullie dan de schaalvergroting van de lokale politie binnen de optimalisatie van de federale politie ?

Is dat gekoppeld ? Volgens mij niet. Maar een DirCo (arrondissementele directeur) zal toch ook antennes moeten hebben over de provincie, zeker en vast op FGP vlak en ook op het vlak van het labo. Het contact met de lokale recherches zal er anderszids onder lijden.

Die optimalisatie is volgens mij een voorbeeld van een worstcase naar communicatie toe. Toen ik het integratieproces van politiezone Lanaken – Maasmechelen heb gelezen dan was er maar een woord dat ik door gans die nota kon uithalen en dat was communicatie. En dat is hetgeen ik mis bij de nota over de optimalisatie van de federale politie. Een goed communicatiebeleid zal volgens mij ontbreken.

Schaalvergroting bij lokale politiezones is nuttig maar maak de fout niet van de federale politie en denk aan communicatie. Het kan en zal er op termijn wel komen maar met de nodige voorzichtigheid. Het is volgens mij geen wondermiddel maar voor de Z en een Procureur Des Konings zal minder politiezones een gemakkelijker beleid en werking betekenen.
